

Torsdag den 7. oktober 2021 (D)

1

3. møde

Torsdag den 7. oktober 2021 kl. 9.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortrædere for medlem af Folketinget Mette Gjerskov (S) og medlem af Folketinget Signe Munk (SF).

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:
Godkendelse af stedfortrædere som midlertidige medlemmer af Folketinget for Mette Gjerskov (S) og Signe Munk (SF).

3) Forhandling om redegørelse nr. R 1:
Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38.
(Anmeldelse 05.10.2021. Redegørelse givet 05.10.2021. Meddelelse om forhandling 05.10.2021).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 1:
Forslag til finanslov for finansåret 2022.
Af finansministeren (Nicolai Wammen).
(Fremsættelse 05.10.2021).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 2:
Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2025.
Af finansministeren (Nicolai Wammen).
(Fremsættelse 05.10.2021).

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mødet er åbnet.

Fra statsministeren har jeg modtaget brev om,

at det efter statsministerens indstilling ved kongelig resolution af 5. oktober 2021 blev bestemt, at ledelsen af de under Beskæftigelsesministeriet hørende forretninger fra og med den 9. oktober 2021 til og med den 10. december 2021 overdrages til udlændinge- og integrationsministeren.

Meddelelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. nedenfor).

[>Folketingets formand

Efter min indstilling er det ved kongelig resolution af 5. oktober 2021 bestemt, at ledelsen af de under Beskæftigelsesministeriet hørende forretninger fra og med den 9. oktober 2021 til og med den 10. december 2021 overdrages til udlændinge- og integrationsminister Mattias Tesfaye.

Jeg beder formanden underrette Folketinget herom.

Mette Frederiksen
/Carsten Madsen«].

I dag er der følgende anmeldelser:

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Lovforslag nr. L 34 (Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser, lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag samt forskellige andre love. (Udmøntning af trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar)),

Lovforslag nr. L 35 (Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Frihedsgrader til håndtering af faglige udfordringer som følge af covid-19 hos elever i folkeskolen i skoleåret 2021/22)),

Lovforslag nr. L 36 (Forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om social service og lov om en børne- og ungeydelse. (Udskydelse af revisionsbestemmelse)),

Lovforslag nr. L 37 (Forslag til lov om ændring af lov om de gymnasiale uddannelser. (Ophævelse af revisionsbestemmelse)),

Lovforslag nr. L 38 (Forslag til lov om ændring af lov om kommunale internationale grundskoler. (Ophævelse af revisionsbestemmelse)) og

Lovforslag nr. L 39 (Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag. (Justering af fleksibelt uddannelsesbidrag og aktivitetsafhængigt VEU-bidrag for 2022, fastsættelse af modelparametre for erhvervsuddannelser til brug for beregning af praktikpladsafhængigt arbejdsgiverbidrag for 2022 og fastholdelse af merbidragssats m.v.)),

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Rasmus Prehn):

Lovforslag nr. L 40 (Forslag til lov om ændring af lov om fødevarer. (Datadrevet kontrol og offentliggørelse af kontrolresultater m.v.)) og

Lovforslag nr. L 41 (Forslag til lov om ændring af lov om hold af dyr. (Bekæmpelse af særlig Salmonella Dublin-smitterisiko og frivillige sundhedsrådgivningsaftaler)).

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Lovforslag nr. L 42 (Forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret og ophævelse af lov om indfødsretsprøven af 2015. (Afskaffelse af erklæringsadgangen for naturaliserede nordiske statsborgere mellem 18 og 23 år, adgang for børn af dansksindede sydslesvigere til at blive danske statsborgere som biperson, spørgsmål om danske værdier i en indfødsretsprøve, bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om udveksling af håndtryk ved en grundlovsceremoni, og forhøjelse af gebyret, der betales ved indgivelse af en ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation)) og

Lovforslag nr. L 43 (Forslag til lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.).

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Lovforslag nr. L 44 (Forslag til lov om ændring af lov om forsøgsordning med medicinsk cannabis. (Forlængelse af forsøgsordningen og permanent mulighed for dyrkning af cannabis m.v.)) og

Lovforslag nr. L 45 (Forslag til lov om ændring af lov om lægemidler, lov om apoteksvirksomhed og sundhedsloven. (Tilpasninger af national ret som følge af forordning om lægemidler til dyr)).

Trine Torp (SF) og Kirsten Normann Andersen (SF):

Forespørgsel nr. F 6 (Vil ministeren som optakt til forhandlingerne om en ny 10-årsplan for psykiatrien oplyse, om regeringen har nogle klare målsætninger i forhold til brug af nye behandlingsformer i psykiatrien og til styrkelsen af den mentale sundhed, så man kan styrke humaniseringen, bl.a. via flere tilbud om medicinfri behandling, ved en nedsættelse af brugen af tvang, som patienterne ikke ønsker, og ved brug af empowerment og recovery i (efter)behandlingen?).

Uffe Elbæk (UFG), Dennis Flydtkjær (DF), Britt Bager (KF) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 7 (Hvad vil ministeren med afsæt i de åbenlyse udfordringer, som de danske medier – store som små, gamle som nye – står over for på grund af den teknologiske og internationale medieudvikling, tage af initiativer for at styrke den demokratiske samtale, den kritiske offentlighed og kvalitetsjournalistikken både lokalt, regionalt og nationalt?).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Forsvarsministeren (Trine Bramsen) har meddelt mig, at hun ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om det nordiske forsvars- og beredskabssamarbejde. (Redegørelse nr. R 5).

Redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Redegørelsen vil komme til forhandling torsdag den 14. oktober 2021.

Så skal jeg meddele, at åbningsdebatten i dag vil blive tolket på tegnsprog, således at døve kan følge debatten. Tegnsprogstolkningen kan ses direkte på Folketingets hjemmeside.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortrædere for medlem af Folketinget Mette Gjerskov (S) og medlem af Folketinget Signe Munk (SF).

Kl. 09:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Medlem af Folketinget Mette Gjerskov (S) har søgt om orlov fra den 7. oktober 2021 jf. forretningsordenens § 41, stk. 3, litra a, mens Signe Munk (SF) har søgt om orlov fra den 7. oktober, jf. forretningsordenens § 41, stk. 3, litra c.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderne indkaldes som midlertidige medlemmer.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse: Godkendelse af stedfortrædere som midlertidige medlemmer af Folketinget for Mette Gjerskov (S) og Signe Munk (SF).

Kl. 09:03

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 3. stedfortræder for Socialdemokratiet i Sjællands Storkreds, Brian Bressendorff, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 7. oktober 2021 i anledning af Mette Gjerskovs orlov. Det bemærkes, at 1. og 2. stedfortræder ikke har ønsket at indtræde.

Jeg har endvidere modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Socialistisk Folkeparti i Vestjyllands Storkreds, Karsten Filsø, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 7. oktober 2021 i anledning af Signe Munks orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 09:04

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om udvalgets indstilling, og der kan stemmes. Afstemningen slutter.

Udvalgets indstilling er enstemmigt vedtaget med 119 stemmer.

[For stemte 119 (S, V, DF, SF, RV, EL, KF, NB, LA, ALT, KD, SP, Orla Østerby (UFG) og Susanne Zimmer (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Forhandling om redegørelse nr. R 1:

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38.

(Anmeldelse 05.10.2021. Redegørelse givet 05.10.2021. Meddelelse om forhandling 05.10.2021).

Kl. 09:04

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg skal gøre opmærksom på, at vi har en lang, hård dag foran os. Det er sådan, at debatten foregår på den måde, at ordførerne har 10 minutter, og derefter er der 45 minutter til korte bemærkninger.

Vi begynder med ordføreren for Socialdemokratiet, hr. Christian Rabjerg Madsen.

Nu skal vi have lidt ro i salen, også på ministerrækkerne. Tak for det.

Værsgo, hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 09:05

(Ordfører)

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Kina har meddelt verden, at deres CO₂-udledning skal toppe i 2030, at de vil være klimaneutrale i 2060. Airbus, der er verdens største flyproducent har meddelt, at alle deres mellemdistancessfly skal flyve på elektrofuels i 2035. Mærsk, som er dansk, men som også er verdens største containerrederi, vil investere 9 mia. kr. i otte nye kæmpeskibe, der kan sejle på grøn metanol. I Danmark er det sandsynligt, at vi allerede i næste måned vil krydse den grønne målstreg, der handler om, at der bliver solgt flere nye grønne biler, end der bliver solgt nye sorte biler. På verdensplan blandt verdens største virksomheder er bevægelsen i gang. De tektoniske plader rykker på sig. Det går fortsat ikke hurtigt nok, men bevægelsen er entydig, bevægelsen er grøn.

Danmarks CO₂-udledning udgør ca. 0,1 pct. eller 1 promille af hele verdens udledning. Helt isoleret set og i et globalt klimaperspektiv svarer det danske reduktionsbidrag derfor til, at vi forsøger at slukke en californisk skovbrand med min datters legetøjsvandkanne – medmindre vores teknologiske fremskridt, vores knowhow, vores grønne politiske beslutninger eksporteres og dermed sætter det grønne tempo op ude i verden, så den bevægelse, der er startet, kommer højere op i gear.

Indien, der i 2028 overhaler Kina som den mest folkerige nation i verden, har indgået et vidtrækkende strategisk grønt partnerskab med Danmark – et partnerskab, der vil placere os i en særposition i forhold til at levere de grønne løsninger, som Indien efterspørger, og som hele verden efterspørger. Det er et fremragende eksempel på, at dansk internationalt lederskab rykker den globale grønne omstilling meget længere, end vores ene promille udledning af CO₂ selv kan rykke. Det er et eksempel på, at vores grønne omstilling giver os en stærkere stemme i verdenssamfundet. Det er et eksempel på, at vi gør en grøn global forskel. Vi har med vores beslutninger vist, at vi med den grønne omstilling kan skabe vækst, nye grønne arbejdspladser, kan åbne nye eksporteventyr og i det hele taget gøre Danmark både rigere og stærkere og dermed fremtidssikre vores velfærdssamfund, samtidig med at vi gennemfører den grønne omstilling, at vi kan gennemføre den grønne omstilling uden at sætte den sociale sammenhængskraft over styr, uden at udhule velfærden, uden at vi får gule veste på Slotspladsen.

Det haster med den grønne omstilling. Vi behøver ikke længere kigge ned i lange i IPCC-rapporter for at forstå klimaforandringerne. Vi kan kigge ud ad vinduet. Scenarierne er blevet til virkelighed. Ofte rammes mennesker langt væk. I sommer ramte konsekvenserne

af klimaforandringerne uhyggelig tæt på med oversvømmelserne i Tyskland og Belgien. Uanset hvor konsekvenserne rammer, er det en tragedie hver eneste gang. Jeg tror, man kan konkludere, at det forhold, at Danmark går forrest i den grønne omstilling, formentlig er vores vigtigste bidrag til resten af kloden i vores generation.

Hvis vi i de kommende år skal fastholde og udbygge vores position som en grøn stormagt, kræver det selvfølgelig investeringer. Der findes ingen grøn omstilling uden dygtige faglærte, der findes ingen grøn omstilling uden elektrikere, der findes ingen grøn omstilling uden ingeniører, præcis ligesom der ingen grønne kvantespring bliver, hvis ikke erhvervslivet investerer massivt i ny grøn teknologi. Det er derfor, at regeringen med reformprogrammet »Danmark kan mere I« har foreslået at fastholde og permanentgøre forsknings- og udviklingsfradraget på 130 pct. samt at investere 1 mio. kr. yderligere i den grønne omstilling.

Derfor har vi med afskaffelsen af omprioriteringsbidraget og uddannelsesloftet sammen med betydelige investeringer løftet undervisnings- og uddannelsesområdet med mere end 4 mia. kr. – en investering, der kan hæves til 7 mia. kr., hvis et flertal herinde tager ansvar og gennemfører og vedtager reformprogrammet »Danmark kan mere I«. Med andre ord er det et massivt løft af danskernes kompetencer, og dermed er det også en investering i fremtidens vækst, i fremtidens arbejdspladser og i den grønne omstilling.

Kl. 09:10

Politik gør en forskel. Det har vi vist på klimaområdet, og det har vi også bevist på de helt store velfærdsområder. I Socialdemokratiet sagde vi klart til danskerne, at vi ville prioritere velfærden, og det har vi gjort fra dag et. Vi har investeret i vores sundhed med 1.000 flere sygeplejersker, så der bliver mere tid til omsorg for den enkelte; vi har prioriteret 600 mio. kr. til psykiatrien; de mindste børn får mere omsorg i daginstitutionerne med minimumsnormeringer; skolebørnene får flere lærere med investeringer i folkeskolen på 800 mio. kr.; og vores ældre medborgere vil opleve en bedre og mere værdig alderdom med de ekstra 0,5 mio. kr., vi har afsat til området.

Derudover kan man lægge til, at vi har lavet tre økonomiaftaler med kommuner og regioner. Det er tre aftaler, der tilsammen løfter velfærden mere, end de ti forudgående formåede det. Vi vil skabe tryghed om vores velfærd. Vi vil holde hånden under velfærden, sætte en prop i de evige besparelser og lægge en bund ved lov – en velfærdslov. Det er en velfærdslov, hvor vi garanterer, at der som minimum skal være lige så mange penge, som der er i dag, til velfærd for den enkelte, når der i fremtiden heldigvis kommer flere ældre og flere børn.

Det er, synes jeg, opsigtsvækkende, at det store oppositionsparti Venstre nu ikke længere er med på det, og at de har pakket deres velfærdsløfte fra valgkampen sammen. Tænk, at der nu skal ultimative krav til, før man er klar til blot at lægge en bund under velfærden.

Vi skal jo ikke bilde nogen ind, at det flyder med mælk og honning i den offentlige sektor, og at alle problemerne er løst, så langtfra. Mange af vores medarbejdere ude i den nære velfærd løber fortsat for stærkt. Der er for lidt tid til barnet, til patienten og til beboeren – til danskeren. Der er stadig for mange steder i landet, hvor der er for langt til behandling. Der er stadig for mange steder i Danmark, hvor det er vanskeligt at få en læge. Der er stadig for mange steder i landet, hvor der er for langt til uddannelserne. Men vi er i gang. Vi er i gang, og der er stadig meget, vi gerne vil. Velfærden skal styrkes, og den skal sættes fri af bureaukrati.

Vi har af og til herinde diskussionen med hinanden om, hvordan det nu går med folkestyret. Er der for meget ævl og kævl, kan vi arbejde sammen, eller går der Christiansborg i den? Jeg har aldrig været mere optimistisk på folkestyrets vegne, end jeg er i dag. Vi har sammen klaret coronakrisen. 91 ud af de 94 aftaler, vi lavede under corona – aftaler, der sikrede, at vi kom godt igennem krisen, både sundhedsmæssigt og økonomisk – er lavet bredt hen over midten.

Sent mandag aften, mindre end et døgn inden statsministeren holdt sin åbningstale, landede vi en gennemgribende og ambitiøs aftale om en grøn omstilling af landbruget. Jeg læste i den forbindelse, at en af vores tidligere kollegaer hr. Kristian Jensen citerede sin ministersekretær for at sige, at det eneste, der kræves, for at en politiker erklærer en aftale for historisk, er, at pågældende selv er med i den. Alligevel vil jeg ikke tøve et eneste sekund med at kalde en aftale mellem næsten alle Folketingets partier, der viser vejen til, hvordan dansk landbrug kan reducere sin udledning med op til 7,4 mio. t CO₂, for, ja, historisk. Det var historisk. Vi viste den aften sammen folkestyret fra sin allerbedste side.

Jeg tror, at vejen til mindre politikerlede i Danmark går over mange flere aftener som den i mandags. Tak for ordet.

Så vil jeg gerne læse en vedtagelsestekst op. På vegne af partierne Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne skal jeg fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at det går godt for dansk økonomi, og at der er styr på de offentlige finanser.

Der skal i den kommende folketingssamling føres en ansvarlig og socialt retfærdig økonomisk politik, som får flere mennesker i arbejde, som ikke sætter opsvinget over styr, og som udvikler Danmark i en grønnere og mere retfærdig retning. Det kræver investeringer i uddannelse, arbejdspladser, den grønne omstilling, øget beskæftigelse og velfærd.

Samtidig skal der arbejdes for at mindske den økonomiske ulighed og bekæmpe børnefattigdom.

Folketinget vil allerede i den kommende samling vedtage nye og vigtige skridt, der skal bringe Danmark endnu tættere på forpligtelsen til at nedbringe drivhusgasudledningen med 50-54 pct. allerede i 2025 og med 70 pct. i 2030.

Partierne udtrykker tilfredshed med det brede samarbejde, der har præget håndteringen af coronakrisen, og bestræber sig på at fortsætte det konstruktive samarbejde.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 1).

Kl. 09:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Det vil nu indgå i den videre debat.

Vi har nu 45 minutter til korte bemærkninger, og vi starter med fru Sophie Løhde, Venstre. Værsgo.

Kl. 09:16

Sophie Løhde (V):

Jeg vil sige tusind tak for en fin tale fra ordføreren, om end jeg også må glæde ordføreren med, at Venstre jo ikke har pakket noget velfærdsløfte sammen – det står vi ved. Vi mener bare i modsætning til Socialdemokratiet, at pengene skal tjenes, før de kan bruges. Men det ved vi jo er frygtelig borgerligt og gammeldags, hvis man spørger landets statsminister og bekymrer sig om, hvor pengene skal komme fra.

I den forbindelse kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre den socialdemokratiske ordfører, om det ifølge Socialdemokratiet er udtryk for at være erhvervsvenlig, at en regering hæver skatter og afgifter og gebyrer med mere end 12 mia. kr., at man trækker mere end 10.000 mennesker ud af arbejdsmarkedet og i øvrigt pålægger erhvervslivet nye byrder. Er det erhvervsvenligt set med den socialdemokratiske ordførers øjne?

Kl. 09:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:17

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det er altså interessant at høre Venstre her. I valgkampen var der ingen grænser – der var Venstre klar med pengene; det var klar tale, et klart løfte til danskerne. Nu kommer der så pludselig her, hvor snorene skal klippes og vi skal til at levere på det velfærdsløfte, som I var med til at give danskerne, alle mulige ultimative krav, som I ved at der ikke er opbakning til. Der er jo ikke engang opbakning i blå blok til det rigide skattestop, som sætter Venstre uden for politiaftalen og andre vigtige aftaler. Der er jo ikke opbakning. I øvrigt var Venstre selv imod det forslag om en velstandslov, som Nye Borgerlige fremsatte i april.

Så man må bare sige, at da danskerne spurgte, var meldingen, at Venstre var klar til at holde hånden under velfærden, men når vi skal levere på det, kan man ikke se Venstre for bare skosåler. Det er et kæmpe svigt – et kæmpe svigt.

Kl. 09:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Sophie Løhde.

Kl. 09:18

Sophie Løhde (V):

Nu ved jeg godt, at det er første gang, ordføreren er her som politisk ordfører, ovenikøbet som vikarierende politisk ordfører, men jeg stillede rent faktisk også et spørgsmål, og så kunne det jo være rart også at få et svar på det. Men jeg er helt med på, at man i Socialdemokratiet synes, det er borgerligt og gammeldags at stå på, at pengene skal tjenes, før de kan bruges. Men det er vi sådan set stolte af i Venstre, og derfor er det selvfølgelig også vores udgangspunkt, når vi skal sikre pengene til børn, til ældre, til vores sundhedsvæsen – de skal jo være tjent, før man kan love nogen, at de så også kommer.

Men nu prøver jeg lige at stille mit spørgsmål en gang til: Er det ifølge Socialdemokratiet udtryk for en erhvervsvenlig politik at hæve skatter, afgifter og gebyrer med mere end 12 mia. kr. og trække 10.000 mennesker ud af arbejdsmarkedet? Er det erhvervsvenligt – ja eller nej?

Kl. 09:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så får vi et svar. Værsgo til ordføreren.

Kl. 09:18

Christian Rabjerg Madsen (S):

Vi er fuldstændig klar til at føre en økonomisk politik, der sikrer, at vi er i stand til at finansiere vores velfærdssamfund. Det har vi bevist under coronakrisen. Vi har et af de laveste gælds niveauer i verden; økonomien buldrer derudad takket være den økonomiske politik, som Socialdemokratiet har ført – heldigvis i mange tilfælde sammen med brede flertal. Så vi er klar til at finansiere velfærden. Og vi er jo i øjeblikket i gang med et vigtigt reformspor, hvor vi skal forhandle om at fremtidssikre velfærden.

Men så vil jeg sige, at mange af de afgiftsændringer, der er lavet, er lavet sammen med Venstre og Konservative. Og vi er glade for, at vi eksempelvis med cigaretpristilligningen får flere unge til at undlade at ryge.

Kl. 09:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 09:19

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tidligere på året sagde statsministeren følgende:

»Undskyld, men en gang imellem lyder spørgsmålene omkring IS, som om det er mennesker, der har været på ferie. Altså, det er folk, der har tilsluttet sig Islamisk Stat, kalifatet, måske har været involveret i væbnet modstand mod den demokratiske verden – herunder Danmark. De har vendt Danmark ryggen. Og de har intet at gøre i Danmark mere.«

Altså: De har *intet* at gøre i Danmark mere. Hvordan har ordføreren det med, at ordførerens parti nu alligevel, på trods af at de her mennesker intet har at gøre i Danmark mere, aktivt har hentet dem fra Syrien til Danmark, altså de mennesker, der har vendt Danmark ryggen, dem, der ikke har noget som helst at gøre i Danmark mere?

Kl. 09:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:20

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg er en til en enig med statsministeren i, at de her mennesker har vendt Danmark ryggen. Jeg har svært ved på talerstolen i dag at finde ord for min afsky i forhold til de mennesker. Det er mennesker, som har udsat kurdere, yazidikvinder, de væbnede styrker fra Vesten for de værst tænkelige forbrydelser. Jeg savner ord for at kunne beskrive min afsky for de mennesker.

Men vi nedsatte jo i et bredt samarbejde her i Folketinget og sammen med flere borgerlige partier en taskforce, som skulle se på, hvad vi kunne gøre for at hjælpe de børn, som er kommet i klemme, fordi de her fremmedkrigere har opført sig så fuldstændig ufatteligt og har tilsluttet sig en terrorbevægelse. Og i forbindelse med at vi nedsatte den taskforce, spurgte vi PET: Hvad er egentlig det mest fornuftige at gøre i forhold til rigets sikkerhed? Og det er jo derfor, vi er endt på at sige, at i forhold til alle de mennesker, hvor vi kan tage statsborgerskabet fra dem, fordi de har dobbelt statsborgerskab, gør vi det. Men hvad angår den gruppe, som kun har dansk statsborgerskab, var meldingen fra PET, at det bedste, vi kunne gøre i forhold til dansk sikkerhed, var at tage dem hjem. Og det er derfor, at vi har gjort, som vi har gjort; det var det ansvarlige at gøre.

Kl. 09:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl. Værsgo.

Kl. 09:21

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, nu er der jo faktisk en af de tre kvinder, som er blevet hentet til Danmark, der har dobbelt statsborgerskab. Så hvordan vil ordføreren forklare, at man tager en person til Danmark, som har dobbelt statsborgerskab og ikke har fået frataget det danske, sådan at vedkommende ikke skulle hertil? Man har jo også taget en person med hertil, som har dobbelt statsborgerskab.

Mit andet spørgsmål er: Vil ordføreren sikre, at de her børn nu bliver fjernet fra de her mødre? Hvis vi er enige om, at de her mødre har tilsluttet sig et regime, som er så bestials, at de i virkeligheden har nogle værdier, som ligger så langt væk fra sådan den almindelige tankegang i et demokratisk samfund, vil ordføreren så argumentere for, at de børn selvfølgelig ikke skal være sammen med deres mødre? For nu er kampen om, at de måske skal varetægtsfængsles på særlige vilkår, jo gået i gang.

Kl. 09:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak til hr. Kristian Thulesen Dahl. Så får vi et svar. Værsgo.

Kl. 09:22

Christian Rabjerg Madsen (S):

De fremmedkrigere, som kommer hjem, skal retsforfølges efter de strengest mulige paragraffer. Men det er nu myndighederne og domstolene, som skal afgøre, hvordan de skal behandles af retssystemet, og dermed også, hvad den videre færd skal være for dem og for deres børn. Det er en helt almindelig fremgangsmåde i et retssystem.

Så er det også sådan, at ordføreren har ret i, at en af dem, der er kommet til Danmark, har dobbelt statsborgerskab. Men ordføreren vil også være bekendt med, at det ikke var de oplysninger, regeringen havde, da vi traf beslutningen om at hjælpe børnene.

Kl. 09:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det fru Kirsten Normann Andersen, SF. Værsgo.

Kl. 09:22

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det, og tak for talen. Charlotte er jordemoder, og for nylig viste hun et billede på Facebook, hvor man kunne se, at der på deres vagtplan kun var én jordemoder på arbejde på en stor fødeafdeling. Hun var simpelt hen den eneste, og hun var endda vikar, for det giver nemlig en bedre løn at være vikar end at være fastansat. Dagen efter havde Charlotte ikke noget arbejde længere.

Jeg synes, der er to udfordringer i lige præcis den historie, som jeg gerne vil have ordføreren til at forholde sig til, dels om der er tale om en ledelseskrisse, dels spørgsmålet om, om ledelsen har fået for fine fornemmelser, når det er sådan, at der er råd til at vælge en jordemoder fra, blot fordi man udtrykker sin kritik af vilkårene på fødeområdet. Men vigtigst af alt viser det vel i virkeligheden også et billede af, hvor store udfordringer der er på fødeafdelingerne rundt omkring.

Hvad vil Socialdemokratiet gøre for at forbedre forholdene for de fødende og for jordemødrene?

Kl. 09:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:23

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for spørgsmålet fra ordføreren. Jeg synes, det er et godt spørgsmål og et vigtigt spørgsmål, og jeg tror, at det ligesom hos ordføreren også har gjort et meget, meget dybt indtryk på mange andre herinde at læse Charlottes historie fra fødegangen, også fordi de fleste af os – jeg selv inklusive – jo har haft vores største øjeblikke på lige præcis en fødegang. Så der vil man virkelig gerne have, at dem, der arbejder der, har det godt.

Jeg synes, at den historie vidner om, at der på fødegangene er en udfordring, som vi skal have forholdt os til, og derfor er jeg også selv optaget af problemstillingen. Og hvad der måske endda er endnu vigtigere, har jeg også kunnet læse, at vores sundhedsminister meget klart har anerkendt, at vi her har en udfordring, og han også klart har sagt, at hvis regionerne kommer med ønsker på det her område, også af økonomisk karakter, så er man villig til at tale med dem om det. Det ændrer imidlertid ikke på, at vi jo også har en udfordring i forhold til det ledelsesmæssige. Altså, én ting er jo, at midlerne skal følge med, ellers kan vi glemme det, men det er jo også et spørgsmål om, hvordan vi tilrettelægger arbejdet i den offentlige sektor.

Kl. 09:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Kirsten Normann Andersen, værsgo.

Kirsten Normann Andersen (SF):

Men det er jo lige præcis udfordringen, for systemet er jo sådan, at vi skal høre det fra ledelserne, hvis det er sådan, at der er udfordringer med normeringerne rundt omkring. Men hvis man lukker munden på de kritiske medarbejdere, bliver det jo rigtig, rigtig svært for os at høre, hvad der rent faktisk foregår. Alligevel har jeg noteret mig, at Socialdemokratiet igennem det sidste år netop har bakket op om forældre og om jordemødre i forhold til at få forbedret vilkårene på fødeafdelingerne, og der er intet forslag i Socialdemokratiets finanslovsforslag til den her forbedring.

Hvordan forestiller Socialdemokratiet sig at man skal løse det her kæmpestore problem?

Kl. 09:24

man skal flyve, men der er ikke nogen tvivl om, at flyvning også i fremtiden bliver en vigtig del af vores infrastruktur, og derfor skal den her sektor også levere. Vi er meget glade for de input, vi har fået fra klimapartnerskabet, og jeg ved, at der hos Transportministeriet er forhandlinger i gang lige præcis også på det her område i forhold til at sikre, hvordan vi får flybranchen til at levere. Jeg vil sikkert ikke få ros fra transportministeren, hvis jeg her på talerstolen tager forskud på de forhandlinger, men forslaget er noteret.

Kl. 09:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Sofie Carsten Nielsen, værsgo.

Kl. 09:28

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg vil godt sige – selvfølgelig uden at kunne gå ind i den konkrete sag, for jeg kender ikke omstændighederne – at Socialdemokratiet står vagt om de offentligt ansattes mulighed for at ytre sig om deres arbejdsforhold. Det er vigtigt.

Så er det jo ikke helt rigtigt, at vi ikke har et initiativ i vores finanslovsforslag i forhold til det her problem. For finansloven er jo også den aftale, vi laver med regionerne, hvor vi år efter år har lavet løft af den offentlige sektor og dermed også af sundhedsvæsenet. Så når vi løfter regionernes økonomi, sikrer vi også bedre forhold på fødegangene, og det har vi gjort tre gange i streg. Men problemet er ikke løst, og det anerkender jeg fuldt ud.

Kl. 09:25

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det tager jeg som en åbning, og det er grundlæggende bare, fordi vi også i Radikale Venstre har været alt for sene med den erkendelse. Derfor går det jo ikke, hvis Socialdemokraterne er endnu senere igen med den erkendelse.

Vi er simpelt hen grundlæggende bagud, så vi har brug for det, og når det nu faktisk er branchen selv, der har leveret forslagene – det er jo det, der er så fantastisk ved det her – og hvis vi skal gøre ord til handling og sige, at vi lytter til dem, vi har sat til at lave det, så bør vi gennemføre deres forslag om et klimabidrag nu.

Kl. 09:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre.

Kl. 09:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:28

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak til ordføreren for en også grøn tale i dag. Det er netop godt at høre om alle målsætningerne ude i verden, som er så vigtige, og hvordan vi er foregangsland. Skulle vi ikke tage og blive det på lidt flere områder? Klimapartnerskabet for luftfart har selv foreslået en grøn luftfartsfond finansieret ved et klimabidrag på flybilletten, og midlerne skal gå til at udvikle og indkøbe netop grønne flybrændstoffer.

Kl. 09:26

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det er muligt, at De Radikale vil kritisere Socialdemokraterne for at være lidt tunge i røven, undskyld (*Formanden (Henrik Dam Kristensen): Tak*) ... lidt tunge i bagdelen, og det indtryk kan man jo få bekræftet, hvis man kigger på ordførerens fysiske fremtoning.

Men jeg vil dog alligevel sige – og det er vigtigt – at når Socialdemokratiet så sammen med De Radikale og andre partier i Folketinget rykker på den grønne omstilling, så gør vi det saftsuseme også med tempo og med konkrete forslag. Og ja, det er også godt med forslag i forhold til flyfarten, og vi tager det i forhandlingerne, men I kan notere jer, at vi er åbne over for at løse den problemstilling, der er på området.

Kl. 09:29

Skulle vi nu ikke lytte til det klimapartnerskab – vi er allerede bagud; det var også det, statsministeren redegjorde for i sin åbnings-tale – og så få et klimabidrag, så vi kan omstille luftfarten? Vi foreslår at gøre det på svensk niveau, altså starte der. Skal vi ikke gøre det nu?

Kl. 09:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Det er ikke, fordi det er specielt formidende, at man selv retter sine forkerte udtryk, men det hjælper selvfølgelig på det.

Fru Pernille Skipper, Enhedslisten.

Kl. 09:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:27

Pernille Skipper (EL):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Jeg er rigtig, rigtig glad for, at ordføreren selv nævner de mange investeringer i velfærden, der er sket de sidste mange år. Vi har både talt om fødeang, psykiatrien og ældreplejen og om, at vi skal have minimumsnormeringer i daginstitutionerne. For første gang i årtier er der investeret i vores velfærd, og der bliver slået nye stillinger op. Det er så bare paradoksalt, at vi alligevel står lidt i en velfærdskrise, for der er ikke rigtig nogen, der søger de stillinger. Vi har et kæmpe, kæmpe stort problem. Hver anden sygeplejerskestilling, der bliver slået op, bliver ikke besat. Der er ikke pædagoger nok. Der er mangel på jordemødre, som vi allerede har snakket om. Nogle steder er der ikke engang nogen faste ansatte på vagt en helt almindelig aften. Hvad vil Socialdemokratiet gøre for at få nogle flere mennesker til at søge ind i vores velfærdssektor?

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tusind tak for spørgsmålet fra Sofie Carsten Nielsen, og tak for anerkendelsen af det samarbejde, vi har haft i forhold til at tage de vigtige skridt i retning af at indfri og virkeliggøre verdens mest ambitiøse klimapolitik, en politik, som ikke mindst Radikale Venstre har en stor del i og et medansvar for.

Jeg havde jo Airbus med som et eksempel, så vi er også optaget af, at flybranchen leverer til den grønne omstilling. Det er fuldstændig afgørende. Man kan jo som enkeltindivid overveje, hvor meget

Kl. 09:30

Kl. 09:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:30

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Fru Pernille Skipper og Enhedslisten peger som så ofte før her på en fuldstændig afgørende udfordring for vores velfærdssamfund. Der er ikke nogen tvivl om, at fundamentet for en ordentlig velfærd er, at vi sikrer økonomien. Det har vi gjort sammen med Enhedslisten ad flere omgange, og det er jeg glad for. Men vi kan jo ikke levere en ordentlig velfærd, hvis ikke vi har de dygtige varme hænder derude. Lige så vel som der ikke bliver nogen grøn omstilling uden elektrikere, bliver der heller ikke nogen god velfærd uden sosu-assistent, sygeplejersker og lærere. Det er jo også derfor, regeringen er optaget af at få de uddannelseskompetencer, som er nødvendige for at have en god velfærd, stillet til rådighed for flere og frem for alt også at sikre, at de velfærdsuddannelser er til stede derude, hvor danskerne bor. Vi skal have decentraliseret meget mere.

Så er det jo sådan, at hvis vi her i Folketinget er i stand til at tage et fælles ansvar for at få vedtaget og prioriteret »Danmark kan mere I«, vil der være 2,5 mia. kr. ekstra til at investere i uddannelse, hvilket også på det her område vil kunne gøre en forskel.

Kl. 09:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 09:31

Pernille Skipper (EL):

Det er alt sammen meget fint, eller det hele i den her reform er overhovedet ikke meget fint, men det er rigtig fint at tale om at decentralisere og om, at vi skal have flere uddannet. Men faktum er jo, at der er færre og færre, der søger ind på netop de uddannelser. Så vi kan godt investere og sige, at vi godt vil ansætte flere, og vi kan også godt oprette flere uddannelsespladser. Vi kan sågar også – og det synes vi er en god idé – lave flere uddannelsespladser rundt omkring i landet, men det, som de alle sammen selv peger på, er jo lønnen. Sygeplejerskerne strejkede for en bedre løn og blev lukket ned med hård hånd herindefra. Der er 1.000 jordemødre, der har skrevet under på en erklæring om, at de ikke vil tage ansættelse i det offentlige. Kan vi gøre noget ved lønnen for at få flere med?

Kl. 09:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så får vi et svar. Værsgo.

Kl. 09:32

Christian Rabjerg Madsen (S):

Se, i forhold til at få kigget på de lønforskelle – og måske også kønsdefinerede lønforskelle – der er på vores offentlige arbejdsmarked, har vi jo nedsat en lønstrukturkomité, som skal kigge grundigt på og afdække det meget komplekse problem. Men jeg tror, at noget af det, jeg sagde først i forhold til finansiering af velfærden, er afgørende for at løse den udfordring, vi har med, at ikke nok søger ind på de uddannelser. For hvis det skal være godt at arbejde i den offentlige sektor, skal man også have kollegaer, der kan løfte det sammen med en. Derfor hænger det her jo sammen: Vi skal investere i velfærden for borgernes skyld, men jo også, for at dem, der arbejder der, får gode arbejdsvilkår.

Kl. 09:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti.

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Der er syv-otte spørgsmål, som man godt kunne tænke sig at stille, men jeg må jo vælge et, så jeg vil vælge det mest akutte, som vi lige i øjeblikket står med i det her samfund, og det er mangel på arbejdskraft.

Vi kan have mange og lange diskussioner om den offentlige sektor og størrelsen på den og om velfærdssamfundet. Jeg håber, vi er enige om, at forudsætningen for, at vi overhovedet har velfærd, er velstand, og hvis vi skal have velstand, kræver det, at virksomhederne kan få den arbejdskraft, de har behov for. Jeg ved godt, at fagbevægelsens synspunkt altid vil være, at der er 14 millioner arbejdsløse i EU, og at vi derfor ikke skal sænke beløbsgrænsen. Men hvis nu de mennesker ikke søger de job, der er brug for at få besat i Danmark – og nu skal jeg være positiv – kan ordføreren så ikke se, at det ville være en rigtig god mulighed for virksomhederne for at få den arbejdskraft, at vi sænker beløbsgrænsen? De mennesker rejser hjem igen den dag, de mister deres job. Det gør kun vores samfund rigere. De tager ikke noget fra nogen. Skulle vi ikke gøre det, så vi kan få den arbejdskraft, der er behov for, og skabe et rigere samfund?

Kl. 09:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:33

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for spørgsmålet til hr. Søren Pape Poulsen. Lad mig bare indledningsvis sige, at jeg er fuldstændig enig med hr. Søren Pape Poulsen og Konservative i, at en forudsætning for, at vi har verdens bedste velfærdssamfund, er, at vi har verdens bedste og stærkeste erhvervslev. Det er erhvervslevet og de mennesker, de ansætter, der er den økonomiske forudsætning for, at vi har vores velfærdssamfund. Bare så vi er enige så langt.

Så er jeg også enig med De Konservative i, at vi har en akut udfordring med mangel på arbejdskraft. Jeg så, at hr. Søren Pape Poulsen for et par dage siden lagde en opdatering op i forbindelse med en fyr, der havde været med i »Luksusfælden«, som jeg tror hedder Imad. Han havde været på en masse uddannelser og fået en masse su, men han syntes ikke, at han nu var klar til at tage et job som skraldemand; det var simpelt hen under hans værdighed. Derfor er jeg også glad for, at vi i går med en trepartsaftale strammede rådighedsreglerne, så den type mennesker får en meget klar besked: Det går ikke, makker; du skal ud at arbejde. Det er en af vejene til flere hænder på arbejdsmarkedet.

Så har vi en lang række andre forslag i vores reformpakke, og vi lytter også gerne til de forslag, der kommer fra Konservative, men det er velkendt, at vi har bekymringer i forhold til beløbsgrænsen.

Kl. 09:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Søren Pape Poulsen, værsgo.

Kl. 09:35

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg er glad for, at vi er enige om, at man, hvis man vil have penge i det her samfund, skal arbejde for dem, og det skal alle, uanset hvem de er. Hvis man er sund og rask, skal man arbejde – slut, færdig.

Men jeg håber, at vi er enige om, at den trepartsaftale, der landede i går, ikke løser alle problemerne, mildest talt. Derfor spørger jeg bare igen: Er der en ideologisk modstand i Socialdemokratiet mod udenlandsk arbejdskraft? Skal de komme fra EU? Eller skyldes det, at hvis folk kommer fra Ukraine og Indien, er det ikke en lige så god

arbejdskraft, som hvis de kommer andre steder fra? Skal vi ikke bare give virksomhederne den arbejdskraft, de har behov for?

Kl. 09:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:35

Christian Rabjerg Madsen (S):

Vi er fuldstændig enige i udfordringen. Det er også derfor, vi har fremlagt et reformudspil, der skal sikre, at virksomheder får adgang til den arbejdskraft, de har behov for. Det er helt elendigt, at vi får alle de meldinger om, at virksomheder siger nej til ordrer, fordi der ikke er arbejdskraft. Det, vi gjorde i går, var at stramme rådighedsreglerne og sikre bedre match imellem de arbejdsløse og virksomhederne, men jo også at sikre en bedre adgang til de europæiske arbejdsmarkeder, hvor der er 10-15 millioner arbejdsløse.

Når vi er bekymret for det arbejdsmarked, der er uden for EU, er det jo, fordi vi har en bekymring for, at der kan komme en voldsom lønkonkurrence og et løntryk særlig på vores faglige arbejdsmarked.

Kl. 09:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 09:36

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Tre IS-terrorister står snart på dansk jord, aktivt hentet hertil af den socialdemokratiske regering. Den ene af de tre har dobbelt statsborgerskab. Regeringen har tidligere lovet, at man ikke aktivt ville hente de her mennesker til Danmark. Regeringen har også tidligere lovet, at dem, der havde dobbelt statsborgerskab, skulle have frataget deres danske. Man er ad flere omgange vendt på en tallerken. Man har gjort det stik modsatte af, hvad man har lovet danskerne. Nu står de her.

Ordføreren sagde tidligere, at den kvinde, som har dobbelt statsborgerskab, havde det, men at man ikke vidste det, da man satte gang i behandlingen af hendes sag og forsøgte at få hende hjem. Er kender ordføreren dermed, at man har sjusket, og at man simpelt hen har udvist en ekstrem form for slendrian med danskernes tryghed og sikkerhed i behandlingen af de her IS-terrorister?

Kl. 09:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:37

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for spørgsmålet fra fru Pernille Vermund. Jeg synes jo, at der er flere forhold i spørgsmålet. Der er ikke nogen tvivl om, at det er fremmedkrigere, som er kommet til Danmark, og som skal retsforfølges med de hårdest mulige paragraffer. Det kommer også til at ske. Omvendt er der heller ikke nogen tvivl om, at den vigtigste opgave for en regering, der måtte sidde, til enhver tid er at passe bedst på danskerne og passe på rigets sikkerhed. Og når der ligger en PET-vurdering, som meget klart siger, at den måde, vi gør det bedst på, er ved at tage de fremmedkrigere hjem, der har dansk statsborgerskab – og kun dansk statsborgerskab – så mener jeg, at det er en ansvarlig regerings opgave at lytte til sådan en vurdering.

Så er det også korrekt, som ordføreren siger, at da vi træffer beslutningen om den tredje fremmedkriger, der viser sig at have et dobbelt statsborgerskab, er vi ikke klar over, at hun har dobbelt statsborgerskab, og derfor træffer vi den beslutning, vi gør. Der er

ikke nogen tvivl om, at det er en fejl, at vi ikke er oplyst om det, da vi træffer beslutningen.

Kl. 09:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pernille Vermund.

Kl. 09:38

Pernille Vermund (NB):

Det var jo så trods alt et ærligt svar. Men nej, hvor er det bedrøveligt. Hvor er det bedrøveligt, at noget, som er så afgørende for rigtig mange danskere, for vores tryghed og for vores sikkerhed, bliver behandlet så lemfældigt; at man simpelt hen ikke gør sig umage med sit arbejde. Vi taler om IS-terrorister, kvinder, som er taget ud, og som tilmed har taget deres børn under armene for med potentielt døden som yderste konsekvens både for dem selv og deres børn at kæmpe for et islamisk kalifat. Dem henter man aktivt hertil, og så sjusker man med behandlingen. Hvad er det for noget!

Kl. 09:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:39

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg er enig med fru Pernille Vermund i beskrivelsen og i hendes, synes jeg, helt rimelige indignation i forhold til de her mennesker. Det er vi enige om. Jeg er også enig med fru Pernille Vermund i, at det er bedrøveligt, når der sker fejl i sagsbehandlingen, som der er sket her.

Kl. 09:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 09:39

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. I dag er en stor dag og en vigtig dag for vores folkestyre og for vores demokrati, for det er nemlig i dag, at Minkkommissionen går i gang med sit arbejde med at undersøge regeringens lovbrud og ulovlige aflivning af det danske minkerhverv. Dengang der blev nedsat en rigsretssag mod Inger Støjberg, stod Socialdemokratiet og jo også statsministeren meget hårdt fast på, at det her ikke handler om barnebrude, det handler om lovbrud. Og så vil jeg egentlig bare høre ordføreren, om man kan forvente samme konsistens i den her sag fra Socialdemokratiets side – altså at man ikke vil skubbe corona og folkesundhed foran sig. For det er ikke det, det handler om; det handler ene og alene om den ulovlige aflivning, om lovbruddet, og hvilke konsekvenser det skal have. Kan vi forvente den konsistens fra Socialdemokratiets side?

Kl. 09:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:40

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jamen vi er jo enige om at have nedsat den kommission, som der bliver spurgt til her, og kommissoriet for det arbejde er entydigt. Så det skal vi ikke diskutere. Men det er klart, at når vi diskuterer spørgsmålet omkring mink, bør vi gøre det med respekt for og forståelse for, hvad det var for en situation, som Danmark var i, da beslutningen blev truffet. Ellers bliver det en diskussion på nogle forkerte præmisser.

- Kl. 09:40
Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til hr. Alex Vanopslagh.
- Kl. 09:40
Alex Vanopslagh (LA):
Jo, men med samme logik kan Inger Støjbergs mulige lovbrud jo ikke rigtig diskuteres, uden at vi diskuterer barnebrude – det er jo det, jeg må forstå. Og så har Socialdemokratiet simpelt hen skiftet holdning. Det må jo være det, der er tilfældet nu, hvor man gerne vil skubbe corona og folkesundhed foran sig. Det synes jeg er ærgerligt; jeg synes, man skal være konsistent i sine holdninger.
Men må jeg ikke bare lige høre, hvad ordføreren egentlig mener er den værste brøde – er det i en kort periode ulovligt at adskille par fra hinanden i forhold til barnebrude, eller er det at slagte et helt erhverv?
- Kl. 09:41
Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.
- Kl. 09:41
Christian Rabjerg Madsen (S):
Spørgeren skal lade være med at lægge mig ord i munden, for jeg svarede fuldstændig krystalklart på spørgsmålet omkring kommissionen. Og vi er enige om kommissionens genstandsfelt – det er ikke til diskussion. Jeg siger så bare, at når vi har den mere generelle diskussion her i Folketinget eller andre steder omkring beslutningen vedrørende mink, som var en tung beslutning, så bør man gøre det i respekt for, hvad det var for en situation, der var i Danmark, og hvad for en udfordring der var i forhold til danskernes sundhed og sikkerhed.
- Kl. 09:41
Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.
- Kl. 09:41
Torsten Gejl (ALT):
Tak for talen og for en vedtagelsestekst, som Alternativet også godt kan se sig selv i. Til gengæld er vi meget uenige i, at den aftale om at reducere CO₂-forbruget i landbruget var historisk – altså, vi synes, den var historisk *ringe*. Og vi er heller ikke enige i, at det afvikler politikerlede, når man står og roser så dårlig en aftale til skyerne. Vi tror faktisk, at det skaber politikerlede.
Hvordan kan det dog være, at man udskyder så stor en del af den CO₂-besparelse, som er så vigtig i landbruget, til fremtiden og til at skulle skabes ud af teknologi, der knap nok er opfundet endnu?
- Kl. 09:42
Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
- Kl. 09:42
Christian Rabjerg Madsen (S):
Tak til hr. Torsten Gejl og til Alternativet for spørgsmålet. Det er ikke så overraskende, at det kommer til at handle om klima; hr. Torsten Gejl er jo medlem af et parti, som jeg synes sammen med en række andre partier har en meget stor ære og fortjener anerkendelse for, at det politiske fokus i øjeblikket er på klimaet så massivt, som det er. Og i øvrigt tak for de steder, hvor vi har kunnet samarbejde, og også tak for samarbejdet omkring en vedtagelsestekst, som meget klart siger, at vi skal nå vores 70 pct.
Vores aftale om landbruget er historisk, fordi den er så bred, fordi den er så gennemgribende for erhvervet, fordi vi laver en nu og her-
- Kl. 09:43
Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Torsten Gejl, værsgo.
- Kl. 09:43
Torsten Gejl (ALT):
Tak for den ros. Det gør det næsten helt svært at være kritisk. Men nu er klimaet jo noget, der skal reddes, så vi er nødt til at prøve at være skarpe på det. Hvordan kan det være, at man ikke hjælper landbruget med at nedbringe noget som helst af kødproduktionen, som jo udleder utrolig meget CO₂, som ødelægger naturen, som forgifter drikkevandet, og som kompromitterer dyrevelfærden? Man kunne jo godt have startet med at nedbringe den kødproduktion. Man siger så, at den ko, der ikke bliver produceret i Danmark, så bliver produceret i Polen, men det passer jo ikke. Det siger de miljøøkonomiske vismænd – at det kan man ikke sige en til en. Det er måske 20 pct. af den ko, der bliver produceret i Polen.
Hvorfor tog man ikke fat i at reducere kødproduktionen?
- Kl. 09:44
Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.
- Kl. 09:44
Christian Rabjerg Madsen (S):
Hvis ikke danskerne nedbringer deres forbrug af kød, er det vel entydigt, at hvis vi nedbringer vores produktion, må produktionen komme et andet sted fra, og den kan ikke komme fra et land, som er så grønt, som Danmark er på landbruget, for vi er nummer et og vil med aftalen vedblive at være nummer et og trække fra de andre lande.
Jeg synes grundlæggende set, at det er forkert at regulere kødoutput. Jeg synes, det er fantastisk, at vi laver en strategi for plantebaserede fødevarer og grønne proteiner, som får folk, danskerne, til at spise mindre kød og mere grønt, men grundlæggende set skal vi regulere udledningerne, både af kvælstof og af CO₂, og det er det, vi gør.
- Kl. 09:44
Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jens Rohde, KD.
- Kl. 09:45
Jens Rohde (KD):
Tak for det. Jeg vil lige gøre hr. Christian Rabjerg Madsen opmærksom på, at jeg ikke tror, at der er ret mange mennesker inde i det her lokale, der ville være i stand til at varetage jobbet som skraldemand, for det kræver en betydelig kondition at gøre det. Så det skal man ikke ditche på den måde.
Men det ændrer ikke ved, at vi har den problemstilling, der hedder mangel på arbejdskraft, og derfor vil jeg gerne lige stille et spørgsmål som opfølgning på hr. Søren Pape Poulsens spørgsmål i den retning: Hvorfor beskatter vi ikke arbejde mindre i det her land, når vi gerne vil have mere arbejde? Det er der ikke nogen logik i vi ikke gør.
Det andet spørgsmål, jeg vil stille, relaterer sig til statsministerens store slagnummer i talen om en masse almene boliger i København. Ud af 10.000 boliger, der er blevet bygget i København, er kun

de 6 pct. almene. Det skyldes jo, at der ikke er økonomi i det for Københavns Kommune. Der er ikke meget sjov i Københavns Kommune at opfylde den kvote, de allerede har på 25 pct., så hvad vil regeringen gøre ved det for at realisere den drøm, som statsministeren har?

Kl. 09:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så får vi et svar. Værsgo.

Kl. 09:46

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for to gode spørgsmål fra hr. Jens Rohde og Kristendemokraterne, og i øvrigt tak for, at vi kunne være enige om en vedtagelses-tekst, som jeg synes er god, og som viser en meget klar retning, også i forhold til klimaspørgsmål og børnefattigdom – et spørgsmål, som jeg ved ligger hr. Jens Rohde på sinde.

Det, jeg sagde om skraldemanden, var faktisk meget i forlængelse af det, som hr. Jens Rohde sagde. Det, Imad, den pågældende deltager, sagde, var forkert. Han burde lade den dertil indrettede, som vi ikke benævner herfra, og komme i gang med at tage sig et arbejde, også skraldemandsarbejde.

Når vi har den beskatningsstruktur, vi har i Danmark, er det jo, fordi skatter er en forudsætning for, at vi kan finansiere vores velfærdssamfund. Vi skal jo hele tiden indrette skattesystemet, sådan at vi får et toptunet erhvervsliv, får mere af det, vi gerne vil, men vi har også den udfordring, at vi ikke bare kan fjerne meget store skattebaser, for så er der simpelt hen ikke råd til nogle af de andre ting, som vi gerne vil.

Så er jeg enig med hr. Jens Rohde i, at for at løse udfordringen med blandede byer eller fremskaffe mere blandede byer skal vi også løse den økonomiske udfordring, der er, som kommunerne har, når de ønsker at bygge flere almene boliger.

Kl. 09:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jens Rohde, værsgo.

Kl. 09:47

Jens Rohde (KD):

Er budskabet så til københavnerne her og i øvrigt også de andre større byer – nu kigger jeg over på min gode ven, indenrigs- og boligministeren – at der kommer flere penge? Og vil man indføre et tvangssystem? For igen: Kommunerne har mulighed for at bygge op til 25 pct. almenboliger, men de gør det jo ikke, og Københavns Kommune gør det slet ikke, fordi det er dårlig økonomi. Det vil sige, at vi herindefra er nødt til at finde på noget, og hvad skal det være? Det må regeringen jo have tænkt over, for jeg går da ikke ud fra, at statsministeren bare stiller sig op og laver varm luft fra talerstolen.

Kl. 09:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:47

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det har vi bestemt tænkt over, og der vil også komme et udspil senere. Jeg er i øvrigt glad for, at vi deler ambitionen om blandede boliger med hr. Jens Rohde. Blandede boliger i vores store byer er en forudsætning for, at vi mødes på tværs af etniske skel og økonomiske skel, og det møde på tværs af skel er forudsætningen for, at vi har en sammenhængskraft, som igen er forudsætning for, at vi har et velfærdssamfund. Det, vi taler om her, er helt fundamentalt. Så er det rigtigt, at der er nogle økonomiske barrierer i forhold til at få bygget alment, og det kommer vi også til at adressere med vores

udspil, men jeg kommer ikke til at foruddiskontere hele udspillet herfra i dag.

Kl. 09:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Karsten Lauritzen, Venstre.

Kl. 09:48

Karsten Lauritzen (V):

Tak til ordføreren for ordførertalen. Jeg synes faktisk, at der, selv om det måske ikke siger så meget, lægges et højere gennemsnit med hensyn til at svare på spørgsmålene. Det vil jeg godt give ordføreren. Vi er ikke helt tilfredse med det, der svares, men det er så en anden sag, og det er måske heller ikke overraskende.

Der var dog et enkelt spørgsmål, som den socialdemokratiske ordfører ikke lige fik forholdt sig til, og jeg spørger derfor om det samme som fru Sophie Løhde, nemlig om ordføreren kan forklare, hvordan det kan være erhvervsvenligt. Hvordan kan man sige, at man er den mest erhvervsvenlige regering, og hvordan kan man sige, at man vil skabe job og arbejdspladser i det her land – og det er det, man retorisk siger – samtidig med at resultaterne er et stigende skattetryk, nye afgifter, forhøjede skatter og gebyrer, og samtidig med at man tager 10.000 mennesker ud af arbejdsstyrken? Hvordan kan der være sammenhæng mellem den retorik og resultaterne?

Kl. 09:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:49

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak til hr. Karsten Lauritzen. Nu er det mig, der bliver så smigret, at jeg næsten har svært ved at svare, for noget af det mest irriterende, når man sidder dernede, er, hvis en ordfører ikke svarer på spørgsmålene. Det vil jeg gerne bestræbe mig på at gøre.

Det er jo, fordi man ikke kan tage et enkelt forslag og så pille det ud og gøre det til et billede på hele regeringens politik. Jeg er glad for, at vi bl.a. sammen med Venstre eksempelvis har hævet afgiften på cigaretter, så flere unge ikke begynder at ryge. Jeg er glad for, at vi har lagt en afgift på engangsplast, så vi får mindre svineri i vores vandssystem. Jeg er samtidig glad for, at vi hæver forsknings- og udviklingsfradraget, så virksomheder får mulighed for at investere i den udvikling, som er afgørende for, at vi skaber fremtidens arbejdspladser. Jeg er samtidig glad for, at vi laver en massiv investering i uddannelse, så virksomhederne får de elektrikere og de ingeniører, der er afgørende for dem. Jeg er samtidig meget, meget glad for, at vi har lavet en infrastrukturaftale, som betyder, at de danskere, der skal på arbejde, kan komme derhen noget hurtigere.

Man skal se regeringens politik samlet, og den er meget, meget erhvervsvenlig, hvilket de økonomiske nøgletal vist også meget godt afslører.

Kl. 09:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Karsten Lauritzen. Værsgo.

Kl. 09:50

Karsten Lauritzen (V):

Tak for svaret. Jeg kunne forstå ordføreren så langt, hvis man byttede rundt på skattebyrden og f.eks. sagde, at man beskatter nogle borgere hårdere for at lempe skatten for nogle virksomheder. Så kunne jeg sådan set godt forstå, at man kan hæve skatterne og ændre på skattesystemet og samtidig kalde sig erhvervsvenlig. Men når man øger skattetrykket med 12 mia. kr., og når man foreslår en politik, der trækker 10.000 mennesker ud af arbejdsstyrken – det er

det, resultaterne viser – hvordan pokker kan man så som regering mene, at man er erhvervsvenlig? Det forstår jeg desværre stadig væk ikke.

Kl. 09:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:51

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det er jo, fordi hr. Karsten Lauritzen vælger alene at fokusere på dele af regeringens politik. Det er jo rigtigt nok, at vi giver en pension til nedslidte danskere, som er rimelig og fornuftig, og som i øvrigt sikrer den folkelige opbakning til det vigtigste enkeltbidrag til dansk økonomi, nemlig velfærdsaftalen fra 2006, men vi leverer samtidig ny arbejdskraft med vores reformspor. Det håber jeg at vi kan gøre i fællesskab med Venstre.

Kl. 09:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Morten Dahlin, Venstre. Værsgo.

Kl. 09:51

Morten Dahlin (V):

Tak for det. Jeg tror, jeg vil følge op på hr. Karsten Lauritzens spørgsmål, for nu er vi ved at spore os ind på, hvad der er erhvervs-, vækst- og jobvenligt. Jeg kan blive endnu mere konkret end hr. Karsten Lauritzen: Mener ordføreren, at det er udtryk for erhvervsvenlighed og dermed jobvenlighed og vækstvenlighed, at man fra regeringens side hæver generationsskifteskatten for de familieejede virksomheder, som står for en rigtig stor del af gode, solide danske arbejdspladser, særlig i landdistrikterne? Er det udtryk for en erhvervsvenlig og dermed jobvenlig politik?

Kl. 09:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:52

Christian Rabjerg Madsen (S):

Igen bliver jeg nødt til at insistere på, at det skal ses i en sammenhæng, for det er jo igen den samlede beskatning, vi har herhjemme, som giver os mulighed for at for at lave investeringer i vores velfærd, som giver os mulighed for at sikre den grønne omstilling, som jo også er en forudsætning for, at vi har et velfungerende erhvervsliv.

Så er det korrekt, at Venstre og de borgerlige med en række initiativer gav meget, meget store skattelettelser til de allerrigeste danskere. Bl.a. sænkede man skatten på de største aktieafkast, man sænkede skatten på de største gevinster fra boligspekulation, og man sænkede skatten i forbindelse med arv af virksomhed. Det var skattetiltag, som er begunstigede de allerrigeste, og som samlet set ikke var fornuftige, og derfor har vi taget initiativer til at rulle de skæve skattelettelser tilbage.

Kl. 09:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Morten Dahlin.

Kl. 09:53

Morten Dahlin (V):

Nu er vi så nået dertil, hvor ordføreren siger, at vi skal se samlet på regeringens skattepolitik for at vurdere, om den er erhvervsvenlig. Så må man bare stille spørgsmålet: Er det udtryk for en politik, der er erhvervsvenlig og dermed jobvenlig og vækstvenlig, at man øger skatte- og afgiftsbyrden for danske iværksættere, for danske virksomheder og for de familieejede virksomheder, som i mange

samfund er grundstenen for jobskabelse og vækstskabelse? Mener ordføreren helt seriøst, at det er en vækstvenlig og jobvenlig politik at hæve skatterne med over 10 mia. kr.?

Kl. 09:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:53

Christian Rabjerg Madsen (S):

Nu er vi vist efterhånden der, hvor det er på sin plads at sige, at jeg ikke tror, at vi kommer så meget længere i debatten. Men det er jo forkert, når ordføreren siger, at når jeg påpeger, at man skal se på hele regeringens politik, så er det noget, vi først lige er nået frem til – det var jo det, jeg startede med at svare. Det er ikke rigtigt, at vi har lagt skat på iværksættere, men det er rigtigt, at vi indretter en skattepolitik, som gør, at vi kan finansiere vores velfærd, finansiere den grønne omstilling og finansiere den ekstrauddannelse, som gør, at virksomheder kan få den dygtige arbejdskraft, som de har behov for.

Kl. 09:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Morten Messerschmidt, Dansk Folkeparti.

Kl. 09:54

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand, og tak for talen. Det er jo bemærkelsesværdigt både i ordførerens tale og også i statsministerens forleden, hvor meget klima fylder. Det er måske ikke så underligt. Dels er det måske et holdkæftbolsje til socialisterne, dels dækker det så måske også over nogle af de mere kedelige ting, som regeringen ikke vil tale om, nemlig håndteringen af Afghanistan; den lussing, man fik fra EU uden tilsyneladende at gøre noget i forhold til indgrebet over for børnefamilier, og så selvfølgelig ikke mindst den fadæse, det er, at de mennesker, som man indtil for nylig mente have vendt Danmark ryggen, i dag er hentet hjem med regeringens billigelse og hjælp.

Indtil videre er det så tre IS-kvinder, mødre, og deres 14 børn, som regeringen har ladet komme til Danmark. Det påkalder sig i hvert fald to spørgsmål, som jeg håber ordføreren kan håndtere i en svarrunde. Hvad vil man egentlig gøre for at sikre danskernes tryghed? Altså, det her er jo folk, som har excelleret i eller i hvert fald understøttet henrettelser, mord, vold, de mest brutale overgreb mod andre mennesker. Og kan ordføreren garantere, at det så bliver ved de tre kvinder og deres 14 børn, og at der ikke kommer flere sidenhen?

Kl. 09:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:55

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak til hr. Morten Messerschmidt. Det er klart, at jeg holder en tale om det, jeg finder et vigtigst, men jeg står her jo i tre kvarter, hvor hele Folketinget kan spørge mig om det, de måtte ønske. Så det her med at bestemme, hvad jeg vil tale om, er vist ikke inden for min rækkevidde.

Hvad angår Danmarks tryghed, så er det jo nu opgaven at sikre, at de fremmedkrigere, der er kommet til Danmark, bliver forfulgt efter de strengest mulige paragraffer. De bliver varetægtsfængslet og retsforfulgt.

Så bed jeg mærke i, at det første spørgsmål vedrørte danskernes tryghed. Der vil jeg bare igen gøre opmærksom på, at årsagen til, at de her fremmedkrigere nu er på dansk jord, jo er, at da vi lavede

taskeforcen, spurgte vi PET, hvordan og hvorledes man skulle gribe den her sag an. Og der var meldingen fra PET, at det i forhold til danskernes sikkerhed og danskernes tryghed, som jeg ved ordføreren går op i, og som jeg også selv kerer mig om, ville det mest fornuftige være at tage de kvinder, de fremmedkrigere, hjem, der har alene det danske statsborgerskab.

Kl. 09:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 09:56

Morten Messerschmidt (DF):

Jo, men det, PET siger, er, at der jo er risici i begge scenarier. Og så har regeringen så – i vores optik – valgt det forkerte scenario, men det fritager jo ikke regeringen for at tænke på danskernes tryghed. Det her er folk, der mener, at demokratiet skal bekæmpes med vold, homoseksuelle skal henrettes, kvinder, der ikke følger sharia, skal stenes. Hvad vil regeringen konkret gøre for, at de mennesker ikke enten selv eller via deres håndlangere i Danmark får udført de her ugeringer i Danmark? Det skylder man et svar på.

Og så vil jeg gerne have en garanti. Jeg vil gerne have en garanti for, at med den enorme kovending, som regeringen har foretaget i forhold til nogle mennesker, man mente havde vendt Danmark ryggen, men som man nu aktivt har taget til Danmark, bliver det ved de tre Islamisk Stat-kvinder og deres 14 børn. Jeg vil gerne have en garanti for, at der ikke kommer en eneste mere til Danmark.

Kl. 09:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Værsgo.

Kl. 09:57

Christian Rabjerg Madsen (S):

Hvad angår de fremmedkrigere, som ordføreren her taler om, kan man jo bare se på, hvad regeringen har gjort. Vi har været behårdet og konsekvente i forhold til at forfølge den strategi, at alle med dobbelt statsborgerskab skulle have frataget deres danske statsborgerskab, så de ikke kan vende retur. Det er entydigt; det er det, vi har gjort.

I forhold til risici er det jo rigtigt nok, som ordføreren siger, at forskellige scenarier involverer forskellige former for risici. Vores opgave er nu at retsforfølge, men vores opgave som regering er også at træffe det valg, der er det sikreste for Danmark.

Kl. 09:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Vi er nået til den sidste korte bemærkning, og den tilfalder fru Karina Lorentzen Dehnhardt, SF.

Kl. 09:58

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Én linje i sin tale – det var det, statsministeren fandt plads til at bruge på kriminalforsorgen. Hun nævnte, at der virkelig er brug for et løft og en ny retning, og det er jeg rigtig enig i, for situationen er alvorlig. Men statsministeren fremlagde jo desværre ikke et eneste initiativ, som kan afhjælpe den mangel på hænder og på pladser, som vi har i kriminalforsorgen. Og så er det jo, at jeg husker, at da Socialdemokraterne var i opposition, foreslog man, at der skulle komme 0,5 mia. kr. mere til kriminalforsorgen til flere hænder. Men da jeg så åbnede finanslovsforslaget, blev jeg godt nok ret skuffet, for det viser et faldende budget frem i årene. Der er ikke tale om et løft.

Hvor er det løft, som Socialdemokraterne lovede kriminalforsorgen? Har Socialdemokraterne tænkt sig at holde deres løfte om 0,5 mia. kr. mere til kriminalforsorgen?

Kl. 09:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:58

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tusind tak til fru Karina Lorentzen Dehnhardt for spørgsmålet, og tak til SF og fru Karina Lorentzen Dehnhardt for vedholdende og stædigt at blive ved med at tale om forholdene i vores kriminalforsorg, for det er ikke godt nok, som det er i øjeblikket. Og SF og særlig retsordføreren fortjener en særlig ros for at blive ved med at løfte det spørgsmål.

I den finanslov, som regeringen fremlagde, havde vi jo det udgangspunkt, at det skulle være en smal finanslov, fordi vi har behov for at lette foden fra speederen, så vi ikke får en overophedning. Men en af de prioriteter, der var, var netop kriminalforsorgen. Så vi prioriterede i finansloven før forhandlingerne fra starten at sikre en bund under finansieringen, sådan at man ikke skal starte forhandlingerne med at spare. Og så vil jeg gerne i dag meget klart fra talerstolen sige, at vi i Socialdemokratiet er udmærket klar over, at det ikke er gjort med det, og at der også skal findes midler, når vi i øvrigt skal lave en flerårsaftale for kriminalforsorgen – forhåbentlig sammen med Socialistisk Folkeparti.

Kl. 09:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Karina Lorentzen Dehnhardt, værsgo.

Kl. 09:59

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det glæder mig, at der er flere penge på vej, for det er der simpelt hen brug for derude. Og jeg kan ikke forstå, hvorfor vi har ventet så lang tid med at gøre noget. Kriminalforsorgen er på katastrofekurs. I Renbæk Statsfængsel skal hver eneste medarbejder i oktober måned levere 52 overarbejdstimer. Det siger sig selv, at vi slider personalet ned på den måde – det kan ikke blive ved – og det betyder, at endnu flere holder op. Derfor ville jeg lige prøve at se, om jeg kunne afæske ordføreren et enkelt løfte i forhandlingerne, for jeg er nemlig optaget af, at vi genindfører elevlønnen for at rekruttere bredere. Er det noget, Socialdemokraterne vil være med til?

Kl. 10:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Ordføreren.

Kl. 10:00

Christian Rabjerg Madsen (S):

Igen tak – kriminalforsorgen har en stærk tillidsmand i SF's retsordfører.

Det, jeg sagde, var, at vi i finansloven har lagt en bund. Og så har jeg sagt, at vi er klar over, at der i forhandlingerne skal tilvejebringes mere finansiering. Det vil jo kræve, at man i den gruppe af partier kan blive enige om, hvordan den skal tilvejebringes. Det er vigtigt, og det er nødvendigt.

Så har jeg også noteret mig forslaget om elevløn – vist i øvrigt et forslag, som SF er kommet med tidligere. Det er ikke et forslag, vi har nogen principiel modstand imod, men det er nok også et forslag, som vi må henvise til de forhandlinger, der pågår, i forhold til at finde bedre rammer for kriminalforsorgen. Tak.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren, tak til hr. Christian Rabjerg Madsen. Tiden er gået, og det betyder, at vi fortsætter i ordførerrækken. Så er det hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre.

Kl. 10:01

indvandrere i arbejde, og det er en helt forkert vej at gå. I stedet for: Stil krav til mennesker, forvent noget af mennesker. Vi kan ikke være andet bekendt.

For det tredje har vi foreslået at sænke dimittendsatsen, sådan at vi får flere unge nyuddannede i arbejde. Jeg synes, det er ret og rimeligt, og det foreslog Venstre tilbage i august. Nu kan vi se, at også det er med i regeringens udspil. Tak for det. Vi er altså enige om en ny dimittendsats. Så er vi så uenige om, om pengene skal bruges på at investere i den grønne omstilling, eller om de skal bruges på nye fradrag til fagbevægelsen og højere dagpenge. Lad os tage den i forhandlingslokalet. Der er noget at enes om, og så er vi et godt stykke ad vejen.

Kl. 10:01

(Ordfører)

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand. Kære alle sammen, Danmark kan mere. Det er jeg helt enig i. Det håber jeg også Folketinget kan, og det håber jeg at vi er klar til. Det er vi i hvert fald i Venstre, for der er meget, vi skal nå i det nye folketingsår. Vi skal holde fast i det økonomiske opsving, vi skal have flere i arbejde, og vi skal sætte tempo på den grønne omstilling og investere i den.

Hvis der er en ting, jeg har lært af det forgangne år, er det, at fremtiden er uforudsigelig, at politik er uforudsigeligt. Lige nu står vi jo i en situation, som de færreste havde turdet håbe på bare for et år siden. Corona er på retur, ikke fordi vi besluttede os for det her i Folketingssalen, men fordi danskerne tog et individuelt ansvar, passede på hinanden og lod sig vaccinere. Hver eneste gang Venstre og de andre partier pressede på for en genåbning af landet, fik vi at vide: Det går ikke, smitten vil eksplodere. Og hver eneste gang overraskede vores tillidsbaserede og ansvarlige samfund både eksperter og nogle politikere.

Danmark kan virkelig mere og nok også mere, end nogen herinde gik og troede. Derfor står vi i den situation i dag, at dansk økonomi er i vækst, og der er akut mangel på arbejdskraft. Det er en alvorlig situation. Det er det ikke bare for virksomhederne, det er det altså også for vores samfund. For et succesfuldt erhvervsliv er forudsætningen for alt det, vi gerne vil opnå her i Danmark. Et succesfuldt erhvervsliv er forudsætningen for, at vi kan investere i god velfærd, en ordentlig og værdig pleje til vores ældre, et stærkt og trygt sundhedsvæsen og uddannelser i verdensklasse.

Pengene skal tjenes, før de kan bruges. Det er sådan en borgerlig og liberal læresætning. Derfor imødeser Venstre også regeringens såkaldte velfærdslov med et forslag om at forbedre den og gøre den til en vækst- og velfærdslov, sådan at en stigning i de offentlige udgifter bliver bundet op på en stigning i den økonomiske vækst – med afsæt i et skattestop, selvfølgelig. Sådan vil Venstre leve op til vores velfærdslofte, uden at vi sætter økonomien over styr.

Mangel på arbejdskraft giver os også en unik mulighed for at få flere mennesker i arbejde, og den mulighed skal vi gribe. For hvis du som menneske skal have mulighed for at løfte dig selv, starter det med et arbejde. Når du tager et arbejde, tager du ansvar for dig selv. Du tager ansvar for din familie, det giver dig mulighed for at forme dit eget liv. Helt ærligt: Jeg ville ønske, at vi holdt op med at tale arbejde ned. Arbejde er ikke en sur pligt, hvor du alene yder din indsats for at være en brik i et større puslespil, som jeg har hørt nogen sige. Arbejde handler om langt mere end at kunne betale sin skat til fællesskassen. Det er meningsfuldt at tage ansvar for sig selv, også selv om det ikke hver dag er en dans på roser. Derfor mener jeg også, at alle job er noget værd.

I Venstre har vi fremlagt en række forslag til at få flere mennesker i arbejde. For det første har vi foreslået et højere beskæftigelsesfradrag, så det bedre kan betale sig at arbejde. For det andet har vi foreslået at indføre en arbejdspligt, som skal sikre, at flere indvandrere bliver en del af det arbejdende fællesskab. Det forslag går igen i regeringens reformudspil, og det er bestemt positivt.

Jeg kan bare ikke lade være med lige i samme åndedrag at advare kraftigt imod, at regeringen har hævet ydelserne til især arbejdsløse indvandrere. Jeg frygter, at regeringen kunne finde på at gøre det igen, når der skal følges op på Ydelseskommisionen. Tænk jer nu om. Man risikerer altså at underminere indsatsen for at få flere

Kl. 10:06

En anden ting, vi skal tage i forhandlingslokalet, er, hvordan vi åbner for kvalificeret international arbejdskraft, for der er altså brug for tiltag, som styrker beskæftigelsen her og nu – ikke først om et år, slet ikke først om 2 år, men nu. Jeg håber, at regeringen snart kommer på banen her, for det er akut, og regeringen kan ikke blive ved med at dukke sig for den del af ansvaret. Selv fagbevægelsen peger på behovet for international arbejdskraft, hvis ikke vores virksomheder skal gå i stå. Så lad os komme i gang også med den del nu. Vi skal passe på, at vi ikke lukker os så meget inde, at vi lukker væksten ude af Danmark, og vi bliver nødt til at hæve ambitionerne på vegne af Danmark.

Et andet sted, hvor vi skal være ambitiøse, er, når det kommer til at bekæmpe klimaforandringerne. Det var et område, der fyldte meget i den socialdemokratiske ordførers tale – det er jeg glad for. Det er også noget, som jeg kunne holde en lang tale om, for der er meget at sige, men lad mig gøre det relativt kort og i den her del starte med at sige tak – tak til Folketinget for en god og bred aftale om vores fødevarersector. Det er stærkt arbejde hele vejen rundt – vi kan jo godt!

Særlig vil jeg gerne sige tak til de borgerlige partier for et tæt og meget tillidsfuldt samarbejde gennem hele forløbet. Der var lagt op til en aftale, som ville koste op mod 14.000 arbejdspladser, heraf rigtig mange i vores landdistrikter. Det havde været en katastrofe for Danmark. Sammen lykkedes vi med at rykke aftalen i en mere ansvarlig retning og også en mere ambitiøs retning i forhold til klimaet. Så kære Konservative, Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne: Det synes jeg godt vi kan være tilfredse med.

Sammen lykkedes vi også med at slå fast, at vi skal investere i den grønne omstilling herhjemme. Det er vejen frem, i stedet for at man bare sender udledninger og arbejdspladser til udlandet. Klimapolitikken rykker sig lige nu, og det her er egentlig skelsættende, fordi det ikke længere handler om at have høje ambitioner, for det har vi alle sammen; det handler om villigheden til at investere i den grønne omstilling; det handler om at sætte handling bag ord. Det kan jeg bare sige vi er klar til i Venstre, for jeg er fuldstændig enig i, at klimaforandringerne er vores tids helt store udfordring. Og jeg mener ikke, at vi kan vente helt til 2025, før vi har en færdig klimaplan, sådan som regeringen lægger op til. Det nytter ikke noget at skubbe beslutningerne foran os – det haster, og vi skal op i gear nu. Og jeg kan sige helt klart, at hvis jeg står i spidsen for en ny regering efter valget, bliver den grønne omstilling en absolut toprioritet – det vil jeg gerne garantere.

Så vil jeg på vegne af Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG), Orla Østerby (UFG), Inger Støjberg (UFG) og Naser Khader (UFG) oplæse følgende forslag til vedtagelse:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at manglen på arbejdskraft udfordrer dansk økonomi, og at regeringens initiativer er utilstrækkelige.

Folketinget understreger vigtigheden af at føre en ansvarlig økonomisk politik, der gør det billigere at være dansker, og som skaber vækst og velstand. Det er forudsætningen for velfærd og grøn omstilling.

Folketinget understreger vigtigheden af at værne om vores fødevarer- og landbrugssektor, så vi udvikler erhvervet. Det er godt for Danmark, klimaet og danske arbejdspladser.

Folketinget udtrykker bekymring for, at regeringen begrænser borgernes frie valg af velfærdsydelse og fører en politik, der ved at hæve skatter og afgifter for danske virksomheder og borgere koster danske arbejdspladser.

Folketinget udtrykker bekymring for bureaukratiet i den offentlige sektor og en regering, der ikke sikrer mere tillid og frihed til dem, der arbejder med velfærd.

Folketinget understreger vigtigheden af at føre en stram og konsekvent udlændingepolitik, herunder ikke at give arbejdsløse indvandrere højere overførselsindkomster. Flere kriminelle udlændinge skal udvises.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 2).

Kl. 10:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det, og det vil så også indgå i den videre debat.

Men nu tager vi fat på 45 minutters korte bemærkninger, og først er det hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:11

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det, og tak til hr. Jakob Ellemann-Jensen for talen. Hvorfor fortalte Venstre ikke danskerne i valgkampen, at der var ultimative krav, der fulgte med, før man var villig til at levere på det velfærdslofte, som man gav danskerne?

Kl. 10:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:11

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg bilder mig egentlig ind, at de fleste danskere er klar over – og jeg ved godt, at jeg har gentaget det nogle gange i dag, det er, fordi jeg har følt behov for det, og det bekymrer mig egentlig lidt – at vi i Venstre mener, at man skal tjene pengene, før man skal bruge dem. Det er jo det, der er kernen i vores velfærdslofte, og det velfærdslofte står jeg ved, og det står jeg fast på, også den dag i dag, og jeg har tænkt mig at gå til valg på det igen. Vores velfærdslofte indebærer en garanti for, at der skal føres en ansvarlig økonomisk politik, så vi ikke bare siger, at vi vil bruge pengene, men også fortæller, hvordan vi vil tjene dem.

Kl. 10:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Spørgeren.

Kl. 10:12

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg skal ikke kunne sige, hvad danskerne ved. De er almindeligvis meget veloplyste, men i valgkampen var det jo sådan, at Venstre gik frem med et løfte om at lægge en bund under velfærden – jeg tror, det var 69 mia. kr. – men der var ikke et ord om ultimative krav, og det synes jeg jo er underligt.

Hvordan har Venstre egentlig tænkt sig at få opbakning, også på den borgerlige side, til de ultimative krav? Vi så jo eksempelvis, at både Dansk Folkeparti og Konservative var med i aftalen om politiforliget, på trods af at Venstre gik ud på grund af et rigtigt

skattestop, og ligedan med velstandsloven, som Venstre jo selv har stemt imod.

Kl. 10:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:12

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det er sådan lidt vildt, at det kan være kontroversielt og ultimativt, at man siger: Prøv at høre, vi synes, det er ret ansvarligt, at vi lige tjener pengene, inden vi bruger dem. Tænk, at det kan være kontroversielt; det er da helt vildt. Altså, det tror jeg da de søde mennesker herude har en forventning om – at vi tilrettelægger dansk økonomi, så vi ikke bare siger, at uanset om der er penge i kassen, garanterer vi, at vi vil bruge rub og stub. Det er simpelt hen ikke det, jeg kigger mine børn i øjnene og siger, altså at far nok skal brænde alle pengene af, inden de kommer til. Det er ikke sådan, vi tænker. Det er det bare ikke.

Kl. 10:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:13

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Selv tak for samarbejdet om landbrugsaftalen. Det var virkelig vigtigt, at det landede langt bedre, end vi kunne have troet bare for kort tid siden. Men det, jeg gerne vil spørge hr. Jakob Ellemann-Jensen om, ligger lidt i en anden boldgade. Det er i relation til de fremmedkrigere, der nu er landet i Danmark i nat. Det er jo ingen hemmelighed, at vi i Dansk Folkeparti synes, at Venstre ikke lige der har holdt helt ved i den modstand, som vi godt kunne have tænkt os, og derfor vil jeg gerne spørge hr. Jakob Ellemann-Jensen, om Venstre er af den opfattelse, at der ikke må komme flere fremmedkrigere til Danmark; at Danmark i hvert fald ikke aktivt på nogen måde må hente flere fremmedkrigere fra Syrien til Danmark; at man sætter en prop i hullet; og at man siger, at nu er der kommet de her tre kvinder og deres børn, men at der ikke skal komme flere. Vi ser allerede i dag i debatten, at regeringens støttepartier er ude med krav om, at der bliver hentet endnu flere dernedefra til Danmark. Jeg synes virkelig, det er gruopvækkende, og jeg er meget interesseret i at høre, hvor vi har Venstre der.

Kl. 10:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:14

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er ked af det, hvis der har været tvivl om det, for Venstre har stået på det samme synspunkt hele tiden. Vi mener ikke, at de her kvinder skulle til Danmark. Vi mener, at vi har en forpligtelse til at beskytte børnene, og jeg tror egentlig, at vi alle sammen deler det synspunkt, at det er fuldstændig gruopvækkende, hvad de her børn har været udsat for. Men vi mener ikke, at de her kvinder skulle til Danmark. Vi mener, at de skulle retsforfølges lokalt for de forbrydelser, de har begået, men vi mente ikke, at de skulle til Danmark, og det mener vi stadig væk ikke. Jeg kan så forstå, at regeringen jo indtil et eller andet tidspunkt mente, at hvis man havde dobbelt statsborgerskab, skulle man fratages det danske statsborgerskab, og så skulle man ikke til Danmark, men det gjaldt så øjensynligt kun nogle. Det ser vi anderledes på. Jeg mener, at de skulle have været retsforfulgt lokalt. Jeg mener ikke, at vi står et bedre sted i dag.

- Kl. 10:15
Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Kristian Thulesen Dahl.
- Kl. 10:15
Kristian Thulesen Dahl (DF):
Tak for den opklaring. Kan jeg bruge det som afsæt for at få en garanti for, at Venstre ikke kommer til at deltage i nogen nye aftaler, der bringer flere fra Syrien til Danmark? Nu er der jo tale om, at der er børn i Syrien, som nogle mener har en relation til Danmark, der gør, at de skal hentes til Danmark på danske skatteyderes regning. Vi har jo den frygt, at hvis man gør det, er der også flere forældre, der følger med, og derfor synes vi, det er en rigtig, rigtig dårlig idé. Men kan jeg tage udsagnet fra hr. Jakob Ellemann-Jensen som udtryk for, at Venstre ikke kommer til at medvirke til at hente dem til Danmark?
Kl. 10:15
- Kl. 10:15
Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
- Kl. 10:15
Jakob Ellemann-Jensen (V):
Hr. Kristian Thulesen Dahl kan tage mit udsagn som udtryk for, at de mennesker, som af årsager, der er mig fuldstændig uforståelige, har valgt at tilslutte sig et middelalderligt, voldspræget, afsindigt kalifat, nærer jeg intet ønske om at se på dansk jord igen, og jeg vil gøre alt for at forhindre, at det sker. Men deres børn – deres børn! – har ikke truffet den beslutning. Hvis danske børn lever under de her ulykkelige omstændigheder, har vi en forpligtelse til at hjælpe dem – og kun dem.
Kl. 10:16
- Kl. 10:16
Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Lisbeth Bech-Nielsen, SF.
Kl. 10:16
- Kl. 10:16
Lisbeth Bech-Nielsen (SF):
Tak, og tak for talen. Jeg vil også gerne høre lidt om den her velfærdslov, og hvorfor Venstre ikke kan støtte den. Nu ved jeg jo, hvad hr. Jakob Ellemann-Jensen vil sige, nemlig at pengene skal tjenes først. Det ville også være et fint princip, hvis det bare gjaldt i virkelighedens verden, men sandheden er jo, at Venstre har ledet en regering, hvor man har givet ufinansierede skattelettelser for 27 mia. kr. om året, man står i spidsen for erhvervstilskud for 42 mia. kr., landbruget skal have 10 mia. kr., inden der er tjent en krone, og desuden er det også noget, man har lovet i valgkampen. Så hvordan kan man sige, at man skal tjene pengene først, altså at de skal være der på forhånd, når hr. Jakob Ellemann-Jensen vil sætte sig i spidsen for en regering, som vil bruge såkaldt dynamiske effekter til at finansiere det ene eller det andet?
Kl. 10:17
- Kl. 10:17
Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
Kl. 10:17
- Kl. 10:17
Jakob Ellemann-Jensen (V):
Lad mig starte med at sige, at sådan fungerer min privatøkonomi altså også. Jeg lader være med at påtage mig udgifter, som jeg ikke har indtægter der kan dække, og på den måde undgår jeg at havne i det ellers udmærkede tv-program, der hedder »Luksusfælden«, og det synes jeg også vi som nation skal undgå.
Så er jeg bare nødt til at imødegå den fejløpfattelse, som der lader til at være i nogenlunde den her side af Folketingssalen, og det er, at skattelettelser er noget, man giver. Det er det ikke! Skattelettel-
- Kl. 10:18
ser handler om, at man lader være med at tage noget. Skattelettelser giver man ikke, for man lader folk beholde noget. Det er ikke at give noget væk, det er at lade dem beholde noget.
Kl. 10:18
- Kl. 10:18
Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Lisbeth Bech-Nielsen, værsgo.
Kl. 10:18
- Kl. 10:18
Lisbeth Bech-Nielsen (SF):
Så lad mig give et andet eksempel. Venstre var også under corona med til at stille 600 mia. kr. i likviditet til rådighed for erhvervslivet. Det var ikke penge, vi havde i forvejen, det er ikke penge, der allerede var blevet tjent, det er hovedsagelig gæld. Til gengæld var det superfornuftigt, som statsministeren også var inde på i sin åbningstale, for det har gjort, at Danmark sikkert er kommet bedre igennem krisen end noget andet land. Det er ikke penge, der var tjent, det er penge, vi lånte, fordi det viste sig at være en rigtig, rigtig god investering. Så Venstres argument om, at pengene skal tjenes først, giver simpelt hen ikke nogen mening. Det er jo bare et klokkeklart løftebrud, at man ikke vil holde det, man lovede i valgkampen.
Kl. 10:18
- Kl. 10:18
Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.
Kl. 10:18
- Kl. 10:18
Jakob Ellemann-Jensen (V):
Nej, det er det ikke. Nu har ordføreren jo været finansordfører i ganske mange år og forstår derfor godt, trods stråmandsargumentet, det her med, at der er noget, der hedder varige udgifter, og at der er noget, der hedder her og nu-udgifter. Der er penge, som vi bruger i et år, og der er penge, vi bruger i mange år. At forpligte sig til at påtage sig en udgift, der stiger i al fremtid, uden samtidig at pålægge sig en forpligtelse til, at indtægterne stiger tilsvarende, er tordnende uansvarligt. At bruge nogle penge på at understøtte i en krisesituation, engangsudgifter, er tordnende ansvarligt.
Kl. 10:19
- Kl. 10:19
Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre.
Kl. 10:19
- Kl. 10:20
Sofie Carsten Nielsen (RV):
Tak for ordet. Jeg er utrolig glad for, at hr. Jakob Ellemann-Jensen har som mission, hvis han skulle indtage Statsministeriet, at sætte den grønne dagsorden og de grønne ambitioner højest. Faktisk tænker jeg, at man næsten ikke kan være partileder, hverken i Danmark eller nogen som helst andre steder på kloden, uden egentlig at sætte dét allerhøjest. Og jeg ved, at hr. Jakob Ellemann-Jensen også ynder at lytte til erhvervslivet, så derfor har jeg et spørgsmål til det. Klimapartnerskabet for luftfart har selv foreslået et klimabidrag i forhold til luftfart, så vi kan omstille netop luftfarten. Jeg tror, at ordføreren og jeg er enige om, at vi nok ikke stopper med at flyve. Så skulle vi ikke komme i gang med at lytte til netop branchen selv og få indført det klimabidrag? Hvor står Venstre der?
Kl. 10:20
- Kl. 10:20
Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
Kl. 10:20
- Kl. 10:20
Jakob Ellemann-Jensen (V):
Vi står i hvert fald der, som fru Sofie Carsten Nielsen også siger, at vi også her skal lytte til erhvervslivet. For det, som jo egentlig er centralt i det her, er, at der er nogle, der har sådan en opfattelse

af, at den grønne omstilling skal være træls, at den skal gøre vores muligheder mindre, og at den skal gøre vores tilværelse nederen på en eller anden måde. Det mener jeg jo ikke. Altså, vi er jo nødt til at have den grønne omstilling på en måde, som gør, at vi ikke begrænser vores muligheder, men holder fast i vores muligheder. Noget af det, der er knas med, er vores flytrafik, og derfor bliver vi nødt til at finde alternativer her, og jeg lytter meget, meget gerne til de forslag, der er.

Kl. 10:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Sofie Carsten Nielsen, værsgo.

Kl. 10:21

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er jeg glad for, for forslaget findes allerede. Som jeg også sagde til Socialdemokratiets ordfører, har vi været lidt sent ude i Radikale Venstre; jeg hørte en indrømmelse fra Socialdemokratiets ordfører af, at man havde været ret sen til at lette enden – jeg tror, det er det ord, vi bruger i denne sammenhæng. Så kunne Venstre ikke forestille sig også at lette den del endnu hurtigere, så vi kom i gang med at opfylde det her mål, for det gælder om, at vi fortsat kan bevæge os rundt på kloden, men på en måde, så vi ikke smadrer klimaet?

Kl. 10:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:21

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er fuldstændig enig i Socialdemokraternes ordførers karakteristik af, at man har været lang tid om at lette bagdelen. Det er os, der er ude foran, så hvis man skal indhente os, er det derude, vi er. Prøv at høre: Vi *skal* have en markedsdrevet grøn omstilling. Vi *skal* have en grøn omstilling, som ikke begrænser vores muligheder, for ellers risikerer vi at miste opbakningen til de grønne tiltag, som vi skal lave, og det går ikke. Det var også det, som hr. Christian Rabjerg Madsen sagde før. Ingen af os har jo et ønske om, at der står gule veste og er rasende ude på Slotspladsen. Derfor *skal* vi kunne holde den her balance. Det er jo noget, vi er enige om herinde. Så lad os da for søren udnytte den mulighed.

Kl. 10:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Peder Hvelplund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:22

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det. Og tak til hr. Jakob Ellemann-Jensen for talen. Det er jo altid lidt befriende også at kunne få en lidt mere ideologisk debat herinde i Folketingssalen, og derfor vil jeg også godt spørge lidt ind til det omkring velfærd. Nu er Danmark jo heldigvis et samfund med en høj produktivitet, og der bliver skabt masser af værdier, så spørgsmålet er, hvordan vi fordeler de værdier i samfundet. Det kan man jo enten gøre, som VLAK-regeringen gjorde det tidligere, ved at give skattelettelser, eller man kan investere i velfærd. Men det her er jo ikke kun retorik herinde i Folketingssalen, det er også konkret virkelighed ude i samfundet, og nogle af dem, der i dag betaler en pris for, at velfærden ikke er tilstrækkelig, er jo dem, som døjer med deres mundsundhed, altså dem, der har behov for at gå til tandlægen; der er af en eller anden underlig grund forskel på, om man brækker et ben eller man knækker en tand. Og hvis vi skal sikre dem bedre, bliver vi nødt til at sikre, at vi får udvidet velfærden til også at gælde tandsundheden, sådan at den ikke er afhængig af brugerbetaling. Der kan vi i dag f.eks. se, at 40 pct. af de unge,

der kommer ud af børnetandplejen, allerede 3 år efter ikke kommer til tandlægen, og det har jo direkte konsekvenser. Det har direkte konsekvenser for deres økonomi, det har også direkte konsekvenser for deres tandsundhed og konsekvenser i form af afledte effekter. Vil Venstre være enig i, at vi har behov for at udvide tandsundheden og dermed også udvide velfærden?

Kl. 10:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så får vi svaret. Værsgo.

Kl. 10:23

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg hørte godt, at det var det her, der var et af de centrale budskaber fra Enhedslistens sommergruppemøde, man kom ud med efterfølgende. Der er altså noget mærkeligt i det, og det er jeg helt enig med ordføreren i. Der er noget mærkeligt i det her med, at hvis en af os falder af cyklen og brækker kæben, jamen så er det fællesskabet, der sikrer, at der bliver taget sig af os, men hvis vi knuser tænderne, er det vores eget problem. Altså, der er en eller anden skævhed i det her, og samtidig er det jo et område, som gør op med den sejlivede myte, at der ikke findes brugerbetaling i vores sundhedsvæsen. Det gør der.

Er den brugerbetaling fuldstændig rimeligt fordelt? Det er jeg ikke sikker på, for eksemplet med tænderne er jo ikke det eneste. Hvis man har brug for briller, jamen så er det ens eget problem. Hvis man har brug for et høreapparat, dækker samfundet en stor del af det. Hvis jeg får ondt i maven, jamen så er det fællesskabets problem. Desværre har jeg ondt i ryggen, det er mit eget problem. Altså, der er nogle skævheder i det her, som jeg egentlig synes vi godt kan diskutere.

For mig at se må det være ud fra en samlet ramme, som er den samme, og som ikke er sådan et eller andet, hvor man tænker: Jamen penge er noget, der falder ned som manna fra himlen. Men jeg synes faktisk, det er en vigtig diskussion, for noget af det her er sådan lidt historisk betinget: Hvad kom egentlig først?

Kl. 10:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 10:24

Peder Hvelplund (EL):

Det er jo fuldstændig rigtigt. Det er også en helt konkret diskussion. Og hvad er Venstres svar så? Er det, at nå, men vi må bare konstatere, at det er der ikke råd til, så den ulighed må vi leve med; der skal være brugerbetaling på tandsundhed? Kan vi opleve, at der vil være andre områder, hvor Venstre så vil sige: Jamen her bliver vi også nødt til at udvide brugerbetalingen, for vi har ikke råd til velfærden, fordi vi i stedet for vil bruge de værdier, der bliver skabt i samfundet, til at give skattelettelser. Altså, hvad er Venstres svar til dem blandt både unge, kontanthjælpsmodtagere og pensionister, der ikke har råd til at gå til tandlæge? Er svaret, at det må de bare affinde sig med?

Kl. 10:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:25

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Nej – jeg synes egentlig, jeg sagde før, og det står jeg gerne ved, at lad os da diskutere det her, men også ud fra en præmis om, at penge ikke er noget, der bare sådan dumper ned ud af det blå. Altså, hvis der skal ske en omfordeling, må vi diskutere den der

omfordeling, men vi har jo en ramme, som er den, vi har. Men lad os da gerne tage en fordomsfri debat om det. Jeg har ikke aktuelt nogen forslag til det. Jeg kan konstatere, at det er sådan i dag, og jeg medgiver, at det måske ikke er fuldstændig rimeligt på alle stræk. Jamen så lad os da se på det. Men altså, til den her med at sige, at vi ønsker mere brugerbetaling, vil jeg svare: Vi ønsker jo sådan set mindre. Det er derfor, alle danskere – i stedet for kun de mest velstående – i dag har adgang til privathospitaler. Det er derfor, vi har en behandlingsgaranti og en udredningsret.

Kl. 10:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:26

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det, og tak for talen – jeg er sjovt nok enig i rigtig meget af den. Jeg vil også gerne takke for det gode samarbejde om landbrugs- og klimaaftalen, og jeg tror, at vi kan bekræfte hinanden i, at vi begge er begavet med nogle meget, meget dygtige ordførere på området, der har oplyst os om mangt og meget, vi måske ikke var klar over inden.

Jeg vil gerne spørge til, om vi ikke skal lave et samarbejde og et fælles tryk på regeringen, og hvem der ellers skal trykkes på, når det gælder ældre medborgeres ret til det frie valg – at vi giver de ældre ret til selv at bestemme, hvad de skal spise, hvem der skal komme i deres hjem, og hvor de skal bo; at vi prøver at tage ideologien ud af den diskussion og i stedet for siger, at det vigtigste er omsorg, værdighed og respekt og ikke, hvem der leverer ydelsen. Jeg har en idé om, at det kan være et lidt ledende spørgsmål, men jeg håber, at vi kan stå sammen om at kæmpe for det.

Kl. 10:27

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg vil gerne takke hr. Søren Pape Poulsen for det spørgsmål og for at dukke op bag den urskov af blomster, som står her foran. Det er jeg – ikke overraskende – et hundrede procent enig i. Det synes jeg er en god idé, og jeg synes, at det er et godt tryk at lægge, for det her handler jo om, at vi er forskellige alle sammen. Jeg er sikker på, at når den dag kommer om forhåbentlig mange år, hvor hr. Søren Pape Poulsen og jeg måtte havne på et plejehjem, så er det jo ikke sikkert, at det er det rigtige for den ene, også er det rigtige for den anden. Det kunne være hyggeligt, hvis det var sådan – jeg tror nu egentlig, at det nok ville være samme sted, vi havnede. Men vi er forskellige, og lad os nu dyrke det, lad os nu give plads til det.

Altså, det er derfor, jeg har en ambition om, at der skal være et friplejehjem i hver kommune i Danmark. Det er derfor, jeg har en ambition om, at der ikke skal være 10 frikommuner i Danmark, men 98. Det er, fordi mennesker er forskellige, og vi skal give plads til den forskellighed, for forskellighed er godt. Så vi vil skabe mere frihed og flere muligheder både for de ældre, men sådan set også for alle os andre.

Kl. 10:28

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 10:28

Søren Pape Poulsen (KF):

Vil Venstre være med til, at vi laver en uafhængig enhed, der skal kontrollere, hvorvidt de private leverandører skal levere ydelsen til en fair pris, altså får tjekket, om kommunernes beregninger er korrekte, eller om de nogle gange spidser pennen lidt rigeligt, når de skal vise, hvor billigt kommunen gør det og derved gør det håbløst for private leverandører at komme ind på det her marked?

Kl. 10:28

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:28

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Altså, jeg synes jo, at der skal være fair konkurrence, og at man skal have muligheden for at byde sig til – også som privat udbyder. Det kan lyde meget ideologisk, når vi har de her diskussioner, og det er det måske også. Og det er, fordi vi egentlig sætter mennesket *før* systemet; modsat regeringen, som siger, at den egentlig vil bekæmpe alle private leverandører og sikre, at de for himlens skyld ikke får lov til at tjene penge på at yde en service, som borgerne gerne vil have.

Den opfattelse deler jeg ikke. For det gode ved at have private leverandører, have noget frit valg, er, at hvis folk ikke kan lide det, de får, så går de, og så går leverandøren konkurs.

Kl. 10:29

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:29

Alex Vanopslagh (LA):

Jamen det er jo lige før, jeg kniber en tåre og hårene rejser sig, når jeg hører så meget smuk tale om det frie valg, om folks forskellighed, og at det, der er det rigtige for den ene, ikke nødvendigvis er det rigtige for den anden, og derfor skal vi ikke blande os så meget her på Christiansborg. Vi skal sikre borgernes frie valg. Det er jeg fuldstændig enig med hr. Jakob Ellemann-Jensen og andre gode folk i, og det er jeg glad for.

Det, jeg undrer mig over, er: Hvorfor i alverden gør den samme logik sig ikke gældende, når det kommer til barsel? Hvorfor er det, vi ikke skal værne om familiernes frihed til forskellighed også på det område? Hvorfor er det, at Venstre hylder det frie valg – bare ikke når det kommer til fordeling af barsel, som er noget af det mest private overhovedet?

Kl. 10:30

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:30

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Man kan jo mene, at det, der går forud, er marginalt mere privat – men lad nu det ligge. Prøv at høre: Jeg ved godt, at der er partier – også i det blå broderskab – der lader, som om det her er en beslutning, vi skal træffe herinde. Det er det ikke. Og det kan man godt være imod. Derfor har vi kæmpet imod, at det her var en beslutning, der skulle træffes i EU-regi. Vi har tordnet imod det.

Det er ikke nogen hemmelighed, at jeg er relativt begejstret for det europæiske samarbejde. Jeg synes, at det er helt hen i hegnet, at man blander sig i det her. Jeg synes, det burde være en dansk beslutning. Men man lader, som om det her søreme er noget, vi skal diskutere her, for det skal vi. Altså, jeg er også imod regnvejr, men jeg indretter mig efter det, og så tager jeg en paraply, galocher, gummistøvler og den slags med. Lad os nu indrette os efter det her i stedet for bare at kæmpe imod et eller andet, der alligevel kommer.

Så kan man sige: Synes vi, at det burde være præcis på den måde? Næh, men lad os nu se det positive i det.

Kl. 10:31

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Alex Vanopslagh.

- Kl. 10:31 **Alex Vanopslagh (LA):**
Det er første gang, jeg hører Venstre sige, at det her skyldes EU-direktivet; altså at det er derfor, man skal implementere det. Ellers har både Venstres gruppeformand og adskillige forskellige ordfører været ude at sige, at det her er en glimrende idé, at det er godt for ligestillingen, og hvad ved jeg. Det er første gang, jeg hører, at man måske egentlig er imod den tvungne fordeling af barsel, men at man desværre må være nødsaget til det af hensyn til EU-direktivet. Der har man jo tidligere sagt – både fra Venstres side og også fra Socialdemokratiets side – at så må man jo udfordre det i forhold til nærhedsprincippet.
Så hvis det er det, der er tilgangen, så synes jeg, at hr. Jakob Ellemann-Jensen skal banke sine mfer på plads, så de ikke går og taler godt om tvungen barsel, men i stedet taler kritisk om, at det kommer fra EU, og så måske lægge op til, at det her er noget, vi skal udfordre ved en domstol, fordi det er noget, der overskrider nærhedsprincippet.
- Kl. 10:32 **Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**
Tak, og værsgo.
- Kl. 10:32 **Jakob Ellemann-Jensen (V):**
Der er simpelt hen ikke antydning af tvang i det her. Der er ingen tvang i det her, det er der ikke. Og jeg vil bare minde om, at hvis man mener, at det er tvang, og at det er at blande sig i familiernes anliggender, så ærgrer det mig bare.
Jeg har været medlem af Folketinget i 10 år og 3 uger. I løbet af de 10 år og 3 uger er der præcis nul af mine kolleger, der har fremsat forslag om at fjerne de 14 ugers øremærkede barsel til mor. Ingen har fremsat forslag om det. Det var helt okay. Så kommer der 11 uger til far, og så dør baby. Så er alt dårligt, så er det hele forfærdeligt. Altså, hvad er det da for noget dobbeltmoral og hykleri? Enten er man imod øremærkning, eller også er man ikke. Det andet er diskrimination.
- Kl. 10:32 **Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**
Tak. Så er det fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige.
- Kl. 10:32 **Pernille Vermund (NB):**
Tak for det. Jeg vil også gerne indlede med at sige tusind tak for et rigtig godt samarbejde til Venstre og til de øvrige blå partier i forhandlingerne om den landbrugsaftale, som vi landede i mandags. Det synes jeg lover godt for alt mulig andet, vi forhåbentlig også kan samarbejde bredt om i blå blok. Så tak for det.
Så er jeg glad for, at vi nu er inde på noget af det, som jo er kerneborgerligt, både når hr. Søren Pape Poulsen taler om mere frit valg, og når ordføreren selv fremhæver det som en vigtig del af vores samfund, hvor vi jo har indrettet os sådan, at vi betaler penge i skat til kernevelværd – og det skal vi blive ved med. Men nu er det jo sådan i dag, at politikerne sidder og bestemmer, hvordan den kernevelværd skal udformes for os alle, så det bliver sådan en one size fits nobody, i stedet for at sige: Lad nu pengene følge borgerne, så de kan stemme med fødderne. Så kan vi få den konkurrence både mellem offentlige og private institutioner, som gør, at man har lyst til at oppe sig, være innovativ, kreativ og finde på nye løsninger. Og dem, der ikke gider, kan dreje nøglen om.
Vil Venstre være med til i højere grad ikke bare at give frit valg mellem offentlige og private institutioner, men også sikre, at pengene i højere grad følger borgerne, så de kan stemme med fødderne, og så det har en konsekvens for de offentlige institutioner som plejehjemmet i Aarhus, der mishandler sine beboere.
- Kl. 10:34 **Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**
Tak, og værsgo.
- Kl. 10:34 **Jakob Ellemann-Jensen (V):**
Jeg får simpelt hen sådan en lyst til at invitere alle mine gode blå kolleger til Venstres landsmøde, der finder sted her i weekenden. (*Munterhed*). Det kan være, I bare skal se det på fjernsynet. Det bliver alle tiders, det er jubilæum, alt er godt.
Jeg synes jo, at de emner, som bliver taget op her, også af De Konservatives formand, er vigtige. Det er noget, som ligger i vores dna og har gjort det i 151 år. Prøv at høre: Mennesker er forskellige. Vi skal have frihed til forskellighed. Vi skal have mere frihed. Vi skal have flere muligheder. Vi skal have mulighed for at stemme med fødderne.
Jeg hører nogle gange den her side af salen sige, at man jo risikerer, at en privat leverandør går konkurs. Ja, det gør man nemlig, i stedet for at man bare hælder flere penge i dem og de så fortsætter med at lave en uværdig behandling. Hvis man gør noget, der er dårligt, så går folk deres vej, og så må man lukke. Det er den ene del af det.
Men den anden del af det er, at alle de dygtige mennesker, som arbejder i den offentlige sektor, skal sættes fri. De mennesker skal sættes fri – ikke kun i 10 kommuner, men i 98, og i 5 regioner – for de er gået ind i deres fag, fordi de vil hjælpe mennesker, der har brug for det. Lad os nu give dem plads til det.
- Kl. 10:35 **Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**
Tak. Fru Pernille Vermund.
- Kl. 10:35 **Pernille Vermund (NB):**
Det var et dejligt svar. Og vi kan godt på lørdag, skal jeg hilse at sige fra min gruppe. (*Jakob Ellemann-Jensen (V): Det er alle tiders.*) Vi er altid friske på en god fest.
Men når man nu er så optaget af frit valg, kunne Venstre så ikke overveje, når vi nu taler barsel – selv om der ikke er nogen, der har fremsat forslag om det – at vi rent faktisk kigger på de her barselsregler igen og så siger: Vi fjerner helt øremærkningen; vi blander os ikke i, hvordan familierne indretter sig?
Jeg har selv været privilegeret at have en far til mine børn, som tog rigtig meget barsel. Det har de godt af. Jeg tror på, at børn har godt af at være sammen med både mor og far, men jeg tror også på – og jeg ved godt, at det ikke er så woke – at der er forskel på, hvad vi kan yde af indsats på forskellige tidspunkter i barnets opvækst, fordi det jo alt andet lige er sådan, at det er kvinderne, der er udstyret med brysterne, og så er der mændene, som har lidt sværere ved at amme.
Jeg ved godt, at det er kontroversielt at sige i dagens Danmark, at der er biologi, som spiller ind, når man føder børn, men kunne ordføreren og Venstre ikke overveje at være med til at fjerne øremærkningen?
- Kl. 10:36 **Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**
Tak, og værsgo.
- Kl. 10:36 **Jakob Ellemann-Jensen (V):**
Uden at gentage mine forrige argumenter for meget om, at det her er noget, vi skal implementere, og at man ikke har haft et kvæk imod,

at der var 14 uger øremærket til mor, så er jeg også nødt til at sige, at jeg altså ikke måler graden af, hvor borgerlig man er, eller hvor liberal man er, på, hvor få krav vi stiller til modtagere af offentlige ydelser – det gør jeg ikke. Og jeg synes, det er en forkert skala at måle det på.

Vi stiller krav til mennesker, der er på dagpenge. Vi stiller krav til mennesker, der er på kontanthjælp. Vi stiller krav til mennesker, der modtager ydelser fra dem, der går på arbejde. Og det synes jeg ikke er urimeligt at gøre her. Jeg synes simpelt hen ikke, at det er et overgreb at sige: Hvis du skal modtage ydelser her fra fællesskabet, stiller vi nogle få og små krav og giver den maksimale fleksibilitet til familierne. Jeg synes ikke, det er et problem.

Kl. 10:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Jens Rohde, Kristendemokraterne. Værsgo.

Kl. 10:37

Jens Rohde (KD):

Tak for det. Det er jo næsten et helt sindbillede på det forhold, der sådan er ved at vokse op mellem Venstre og Nye Borgerlige, at det er lige før, de skal med til landsmødet. Og jeg har intet personligt imod fru Pernille Vermund og hr. Lars Boje Mathiesen og fru Mette Thiesen – det er gode kolleger og venner – eller hr. Kristian Thulesen Dahl, men jeg er stærkt bekymret for, at Venstre mere og mere lader sig trække rundt af Nye Borgerlige og Dansk Folkepartis dagsorden.

Det er et problem, hvis det borgerlige Danmark ikke kan diskutere politik, uden at der er en muslim bag forhængen i enhver diskussion. Landbrugsudspil skal laves, ved at man slår nogle indvandrere i hovedet; et forslag til vedtagelse, der bliver fremsat her i dag, skal også handle om, at vi lige sådan skal fortælle, at vi kan være hårde over for udlændinge og over for indvandrere. Det byder Kristendemokraterne en lille smule imod, og derfor er det, at jeg gerne vil spørge den borgerlige statsministerkandidat – i hvert fald den eneste erklærede indtil nu – om hr. Jakob Ellemann-Jensen ser sin opgave som værende at trække ind mod midten og de pragmatiske løsninger i dansk politik, (*Anden næstformand* (Pia Kjærsgaard): Ja tak!) eller om det skal støbes fast i cement med det yderste højre.

Kl. 10:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Det er altid godt at starte med spørgsmålet.

Værsgo.

Kl. 10:39

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg kan sige til hr. Jens Rohde, at for så vidt angår Venstres landsmøde, er det en usædvanlig tolerant forsamling. Hr. Jens Rohde har også været der flere gange. (*Munterhed i salen*). Og det gik da nogenlunde fredeligt indtil et vist punkt.

Prøv at høre: Jeg er ikke sat i verden for at indtage en position i forhold til andre. Jeg er sat i verden for at være Venstres formand, og for at Venstre står i egen ret. Og det er derfor, jeg præsenterer Venstres politik. Så har vi nogle diskussioner rundt omkring, både med røde partier og med blå partier – det synes jeg er godt; det synes jeg er frugtbar. Altså, vi skal jo dele os efter anskuelse, og det synes jeg er fint. Men det, jeg præsenterer, er Venstres politik. Det er de ting, vi mener, og det er ikke sådan afmålt i forhold til at sige, at nu skal vi også lige sige noget herovre og noget derovre. Når man så laver en vedtagelsestekst, er det klart, at så skal man jo stå sammen; så skal man give lidt og købe lidt, hugge en hæl og klippe en tå. Og derfor har vi alle sammen indflydelse på det her. Det betyder ikke, at jeg ikke kan stå inde for den tekst, der står i forslaget til vedtagelse,

men det kan det såkaldt blå parti Kristendemokraterne åbenbart ikke. Det synes jeg er ærgerligt.

Kl. 10:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jens Rohde.

Kl. 10:40

Jens Rohde (KD):

Nej, det kan vi ikke, og det var det samme med udspillet, for hvis det altid handler om, at den eneste måde, man kan finansiere sine udspil på, er ved at slå udlændinge oven i hovedet, eller at der altid skal en tekst ind om, at vi skal italesætte udlændinge og indvandrere som problemet i samfundet og næsten det eneste problem, vi har, så er vi ikke en del af ligningen – det er fuldstændig rigtigt. Det er ikke ensbetydende med, at vi ikke gerne ser en borgerlig-liberal statsminister efter næste valg, men det skal saftsuseme ikke være på en politik, der dikteres af Dansk Folkeparti eller Nye Borgerlige. Derfor appellerer vi bare til statsministerkandidaten om måske at kigge lidt hen over midten, når der skal laves politik, og ikke kun danse efter Dansk Folkeparti og Nye Borgerliges pibe.

Kl. 10:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Snydebandeord bruger vi ikke.

Værsgo.

Kl. 10:40

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er med på, at jeg er en fremragende danser, men jeg danser altså ikke efter nogens pibe herinde. Jeg er Venstres formand; jeg præsenterer Venstres politik. Jeg samarbejder med dem, der ønsker at samarbejde med mig; jeg samarbejder med dem, der ønsker at samarbejde med Venstre. Og hvis Kristendemokraterne ønsker det, så fred være med det.

Men i forhold til det der med, at udlændingepolitik er det eneste vigtige, og hvor hr. Jens Rohde henviser til dagens vedtagelsestekst, står jeg pudsigt nok med den i hånden, og altså, der er seks afsnit, og det er rigtigt, at det nederste berører udlændinge. Det betyder hverken, at det er det eneste vigtige i vores terminologi, eller at det er det eneste, vi taler om, eller at nogen skal slås oven i hovedet. Altså, lad nu være med de her falske fjendebilleder. Der er ikke nogen grund til det – især ikke hvis man ønsker at være en del af den blå familie.

Kl. 10:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Jens Joel, Socialdemokratiet.

Kl. 10:41

Jens Joel (S):

Tak for talen til hr. Jakob Ellemann-Jensen. Jeg vil spørge, om Venstres formand kan oplyse, hvad Venstres skattestop koster, altså om der er nogen konsekvenser for råderummet.

Kl. 10:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 10:42

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Hvad Venstres skattestop koster? Ja, det koster jo borgerne det, at de kan se frem til klarhed omkring, hvad de skal betale i skat, at virksomhederne kan se frem imod, hvad de skal betale i skat, og at de har en sikkerhed for, at skatter og afgifter ikke bliver sat i vejret. Så har vi en undtagelse, der handler om tobaksafgifter – det

er sådan set den eneste skat i Danmark, jeg ikke synes er for høj – og så har vi en undtagelse, der handler om, at vi gerne vil kunne flytte noget rundt, når det handler om miljø, og når det handler om klima. Vi vil gerne kunne lave en grøn skattereform, sådan at vi får mindre af det, vi ikke vil have, og mere af det, vi gerne vil have. Så vores skattestop koster sådan set ikke andet end noget positivt på tillidskontoen.

Kl. 10:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, hr. Jens Joel.

Kl. 10:42

Jens Joel (S):

Når jeg spørger, er det jo, fordi det er blevet et ultimativt krav og en måde at løbe fra det her velfærdslofte på, og hvis man kigger på eksempelvis indeksering af miljø-, energi- og tinglysningsafgifter, og hvis man ikke indekserer, sådan som det er forudsat, mangler vi jo eksempelvis en halv milliard kroner i 2025. Når jeg spørger, er det jo, fordi Venstre ikke har sagt, hvad der faktisk skal indekseres, og hvad der ikke skal indekseres – hvad det egentlig er, der er omfattet af det.

I 2002, tror jeg, det var, lå der et 9 sider langt notat om, hvordan man skulle fortolke skattestoppet. Nu er der uklarhed om, hvad det betyder, og alligevel er det et ultimativt krav. Det er jo derfor, vi får den tanke, at det nok i virkeligheden handler om, at man gerne vil have en undskyldning for at løbe fra det løfte, man gav danskerne omkring velfærd. Og det er da interessant, at Venstres formand ikke svarer på, om det har nogen konsekvenser for råderummet, hvis man gennemfører Venstres skattestop i den form, som Venstre har lavet det, men som vi andre ikke ved hvad er.

Kl. 10:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:43

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er så glad for at kunne bidrage til oplysning af medlemmerne om samfundet og Venstre. Derfor har jeg foretaget et print af Venstres skattestop, som jeg gerne vil folde lidt som en pamflet og udlevere til hr. Jens Joel bagefter. Jeg kan ikke læse det højt, for det levner tiden mig ikke, men jeg skal gerne vise det. Vi har jo tidligere henvist til hjemmesider og alt muligt andet. Det kunne man ikke finde i Socialdemokratiet, og nu får I det så på print i en lidt mere analog udgave, som er lidt mere tidssvarende.

Prøv at høre: Det at sige, at man skal tjene pengene, før man bruger dem, er ikke at løbe fra et velfærdslofte, det er at stå på det. Det er at sige, at vi skal have råd til velfærden i fremtiden, uden at vi forgælder vores børn. Det er ansvarligt. Det er helt vildt ansvarligt. Jeg forstår ikke: What's all the fuss?

Kl. 10:44

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Så er det fru Ida Auken, Socialdemokratiet.

Kl. 10:44

Ida Auken (S):

Mange tak. Jeg er nok den i den her side af salen, der glæder mig mest over svarene fra ordføreren, for jeg blev så utrolig glad over, at det ikke kun er min ægte mand, der tager galocher på, når det regner. Det kan jeg forstå at Venstres ordfører også iklæder sig.

Men jeg blev også glad for talen, fordi klimaet jo fyldte noget. Derfor tænker jeg, at mit spørgsmål er en ren formssag. I foråret indgik regeringen sammen med støttepartierne en aftale om, at vi

skal have et delmål i 2025 om en reduktion på 50-54 pct. Det er det, Klimarådet har anbefalet. Her i efteråret fremsætter vi så et lovforslag, og jeg vil bare sikre mig, at Venstre selvfølgelig kan støtte det lovforslag og et delmål på 50-54 pct. i 2025.

Kl. 10:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Værsgo.

Kl. 10:45

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det kan vi sådan set godt. Men jeg synes, det var en besynderlig måde at køre det her på, altså at vi ikke var inviteret. Altså, vi har lavet en klimalov sammen, og vi laver de her ting i fællesskab. Vi vedtager ting på de forskellige områder sammen, og så sætter man sig ned fra regeringens side og siger: Det her gider vi godt nok ikke at tale med ansvarlige mennesker om; vi nøjes med vores venner, og så sætter vi os ned og fastsætter det her mål. Det er jo ikke nogen skam ikke at deltage i en fest, som man ikke er inviteret til. Men vi kan selvfølgelig bakke op om det her. Det kan vi da godt. Det er ikke noget problem. Men hvorfor i alverden var det, at vi ikke måtte være med til den samtale? Er det det, statsministeren mener med, at man skal have en demokratisk samtale? Eller hvad?

Kl. 10:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Værsgo.

Kl. 10:46

Ida Auken (S):

Det glæder mig jo, at Venstre tilslutter sig et delmål på 50-54 pct. Så bliver forhandlingerne lidt lettere for klimaministeren. Så kunne Venstre jo også tilslutte sig transportaftalen. Der var man jo både inviteret og havde mulighed for at leve op til sine grønne ord, så hvad med lige at tage de 2 mio. t CO₂ med og komme med ind i en transportaftale? Den virker jo rigtig godt derude og gør, at danskerne nu køber elbiler, og at vi får omstillet transportsektoren.

Kl. 10:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:46

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg synes, der er et par problemer med transportaftalen. Jeg er ærgerlig over, at vi ikke er med, for vi havde faktisk nogle forbedringsforslag. Men det, der gør, at vi ikke er med, er jo, at finansieringen kun gælder frem til 2025, og at vi derefter så må se, hvor pengene skal komme fra. Det er ikke den måde, vi laver økonomisk politik på. Så synes jeg, det er ærgerligt, at man regner det som en klimaforbedring, at flere vil tanke i Tyskland. Man ser det simpelt hen sådan, at vi i højere grad lever op til vores mål, hvis flere tanker i Tyskland. Det er klimanationalisme, og det er ikke i orden. Vi kan ikke betragte Danmark som sådan et land, der bor i en osteklokke, hvor man siger: Så længe det foregår andre steder, er det ikke vores problem. Det var det samme, man var ved at gøre på landbrugsområdet og på fødevarerområdet. Det fik vi gudskelov forhindret.

Kl. 10:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Så er det hr. Hans Kristian Skibby, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:47

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, fru formand. Jeg tror, der er rigtig mange danske børnefamilier, især også kommende børnefamilier, som undrer sig noget over den

tilgang, som det liberale Venstre har til spørgsmålet om at bestemme over de her 11 ugers såkaldt tvungen barsel til mænd. Vælger mændene ikke barselsperioden, er de 11 uger pist væk. Der er mange, der synes, det er et overgreb, fordi man jo sådan set i en hidtil uset grad begynder at gå ind og botanisere i, hvad det er for nogle rettigheder de danske børnefamilier skal have. Det er jeg lidt provokeret af at ordføreren og partiformanden for Venstre her i dag gør til et spørgsmål om, om det regner eller det ikke regner. Jeg synes, det er lidt for simpel at gøre det her til et spørgsmål om, om man bare skal lægge sig fladt ned og sige, at det kommer fra EU, det har vi ikke noget at gøre med, pyt, pyt.

Hvorfor skal en nationalstat som Danmark sige pyt, når der kommer nogle regler, som jeg godt ved at arbejdsgiverforeninger og erhvervsorganisationer er blevet enige om? Men det her er jo for søren et parlament, og vi sidder herinde, fordi vi er valgt af borgerne til at tage nogle vigtige beslutninger, og det kan da ikke være en vigtig beslutning at lave en beslutning som den her, hvor man tager kompetencen væk fra de danske børnefamilier. Derfor vil jeg spørge ordføreren: Er Venstre ikke længere et liberalt parti?

Kl. 10:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:48

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jo, og jeg kan godt uddybe det: Vi er Danmarks Liberale Parti, og det er vi simpelt hen så stolte af. Jeg måler ikke graden af, hvor liberal man er, på, hvor få krav man stiller til mennesker, der modtager offentlige ydelser. Det sagde jeg også før, og det mener jeg stadig væk.

Jeg synes, at et samfund som det danske, hvor vi har en så veludviklet velfærd, at vi kan sige til hinanden, at vi gerne vil understøtte den barsel, den tid, vi har sammen med vores helt små børn, i et omfang, som gør, at man som forældre faktisk samlet set kan holde op til 1 års fri sammen med sine børn på andre menneskers regning, er et generøst samfund. Jeg synes, det er fantastisk, jeg synes, det er vidunderligt. Det eneste modkrav, man så stiller her, er at sige: Prøv at høre her, I får al den her tid, men I skal lige være søde at dele, sådan at I får 11 uger til hver; resten skal I også dele, men det kan I få lov til at veksle mellem hinanden.

Det bliver stillet op, som om det er et krav, det bliver stillet op, som om det er en begrænsning. Men der er ikke er noget krav om, at far tager 11 ugers barsel, og der er ikke er nogen begrænsning i, at man kun må tage den andel af barslen. Man må holde barsel i flere år. Der er bare en grænse for, hvad andre mennesker skal betale for, hvad man ikke laver.

Kl. 10:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 10:50

Hans Kristian Skibby (DF):

Altså, det er mig virkelig ulogisk, at det er blevet til liberal Venstre-politik at tage beslutningskompetencen væk fra borgerne, væk fra de danske børnefamilier. Ordføreren står ovenikøbet og siger, at det er et generøst tilbud. Hvad er det, der er generøst ved, at man tager beslutningskompetencen væk fra børnefamilierne? Ja, det ord brugte hr. Jakob Ellemann-Jensen lige for ganske få sekunder siden – ordføreren brugte ordet generøst – og der vil jeg gerne have lov til at sige, at det her da ikke er generøst. Men det er da et overgreb.

Kl. 10:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:50

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg tror, ordføreren – formentlig ikke bevidst eller i ond vilje – blander mine sætninger en lillebitte smule sammen, altså at det er et generøst samfund. Men så lyt: Det er et generøst samfund, som har råd til at sige til forældre: Kære venner, sammenlagt må I tilbringe et år sammen med jeres nyfødte barn; tillykke med det; I kan tilbringe et år sammen, mens vi andre betaler for det. Det er generøst. Det er det simpelt hen. Man ser ikke den her generøsitet mange andre steder uden for Skandinavien, og jeg synes, det er generøst, og jeg synes ikke, det er illiberal. Jeg er dog formand for Danmarks Liberale Parti, og jeg synes ikke, det er illiberal at sige til mennesker, der modtager en ydelse, at vi stiller nogle krav til det.

Kl. 10:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Kasper Sand Kjær, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:51

Kasper Sand Kjær (S):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at vende tilbage til det her med skattestoppet, for jeg syntes, hr. Jakob Ellemann-Jensen var lidt uklart tidligere. Kan vi ikke lige få den en gang til? Hvad vil det koste, hvis skattestoppet indføres, det skattestop, som vi jo ikke rigtig kan finde ud af hvad indeholder? Men hvad vil det betyde her og nu og for råderummet på den lange bane, hvis Venstres skattestop indføres?

Kl. 10:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:52

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er simpelt hen så ked af, at Socialdemokratiet stadig væk ikke forstår det, og det er også derfor, jeg har tilbudt at aflevere det her print til hr. Jens Joel bagefter, og så kan I kigge hinanden over skulderen og blive kløgtigere på Venstres politik.

Prøv at høre: Vi har et skattestop, hvor vi siger til borgerne, at I skal kunne regne med, hvad I har i hånden. Og så begynder man at himle op om, at uh, hvad koster det osv.? Hvad koster jeres velfærdslov? Vi har et velfærdslofte, som vi siger at vi gerne vil finansiere. Hvad koster den her velfærdslov? Hvad koster det, at man uanset indtægt – uanset indtægt – pålægger sig de udgifter, der måtte komme fremadrettet? Hvad koster det?

Kl. 10:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Kasper Sand Kjær.

Kl. 10:52

Kasper Sand Kjær (S):

Nu er det jo ikke mig, der står på talerstolen og skal svare på spørgsmål, men det er så hr. Jakob Ellemann-Jensen, der har den opgave, og i modsætning til Venstres velfærdslofte, der blev givet til vælgerne, og som de jo så nu er løbet fra, må man forstå, kommer vi selvfølgelig til at fremlægge en plan for finansieringen.

Men kan vi ikke lige vende tilbage til det med skattestoppet? Og vi ved jo ikke, hvad Venstres skattestop betyder, men hvis det betyder, at alle afgifter og skatter fastfrysnes, så de heller ikke indeksreguleres, så vil det jo efterlade et hul i statskassen. Er det ikke

rigtigt? Men er det sådan, Venstres skattestop skal forstås? Det tror jeg jo gerne vælgerne vil vide.

Kl. 10:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:53

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Prøv at høre: Der er et eller andet komisk og pinagtigt i det der med at blive ved med at henvise til, at man ikke ved, hvad det betyder. Nej, men det er da ikke min skyld, at I ikke kan læse. Altså, helt ærligt. Nu har jeg printet det her, og jeg skal nok komme ned med det, og vi kan også gennemgå det. Det er ret pædagogisk, der er fem punkter, og jeg kan godt gennemgå det. Det har ligget inde på vores hjemmeside. Altså, det er offentligt tilgængelig information, og man skal ikke kokettere med, at man ikke kender det. Uvidenhed er ikke en dyd. Det er det simpelt hen ikke. Men prøv at høre: Vi har det her, fordi vi synes, at folk skal have lov til at kunne regne med, hvad de har. Det er rigtigt, at afgifter er fastfrosset, og at skatter også er fastfrosset, med de undtagelser, som står her, og jeg kan godt læse dem højt, hvis jeg får et spørgsmål mere om det.

Kl. 10:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Som den sidste er det så hr. Rasmus Nordqvist, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:54

Rasmus Nordqvist (SF):

Men så bliver ordføreren ikke spurgt om det igen. Jeg vil gerne spørge om noget, som ordføreren ved noget om, eller som han i hvert fald burde vide noget om som tidligere miljøminister, og det er vores grundvand. Vi så i går, at indtil nu i år er der sprøjtegiftrester i 63 pct. af de analyser fra borer, der er kommet ind, og det er jo ganske alvorligt.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre Venstre, om man vil være med til at beskytte ikke blot de områder tæt på borerne, men også beskytte de områder, hvor grundvand dannes. Danmarks Naturfredningsforening har været ude med det her ønske om grundvandspakker, og vi har fra SF's side fremlagt et forslag til, hvordan man kunne skrue det sammen. Jeg er egentlig nysgerrig på, om Venstre også vil være med til at beskytte det rene drikkevand for de kommende generationer.

Kl. 10:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:55

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg har sådan en superflot kasket liggende oppe på mit kontor oven på formandskabet, hvor der står »Minister for drikkevand«. Den fik jeg af Danmarks Naturfredningsforening, fordi jeg indførte et sprøjteforbud på det, der hedder boringsnære beskyttelsesområder, altså der, hvor problemet er allerstørst. Det er det, som ordføreren også henviser til.

Noget af det, der er helt unikt, og som folk altid står sådan og løfter øjenbrynene af, hvis de kommer fra det store udland, er, at man bare går hen og tænder for vandhanen, og så drikker man søreme det, der kommer ud, og det smager ikke engang af klor. Det skal vi simpelt hen fastholde, og vi skal fastholde det på en måde, hvor vi ikke skal rense eller tilsætte klor osv. Så lad os se på, hvad det er, vi kan gøre for at beskytte vores drikkevand, vores grundvand

bedre. Det er vi meget indstillet på, og det viser den historik, vi har – at vi har ageret på det her tidligere, og det gør vi gerne igen.

Kl. 10:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 10:56

Rasmus Nordqvist (SF):

Det er dejligt at høre, og jeg er glad for, at kasketten stadig væk findes. Jeg kunne nemlig huske at have set ordføreren med den. Men det er jo helt, helt nødvendigt, at vi udvider det her, og det er ikke bare i boringsområderne, for vi kan se, at der, hvor grundvandet dannes, også er der, sprøjtegiften kommer ned i grundvandet. Så jeg er glad for, at man er positiv over for det, og jeg håber selvfølgelig, at man helhjertet vil bakke op om de gode forslag, som er kommet frem, ikke mindst det, som vi selv har prøvet at skabe opmærksomhed omkring, og jeg glæder mig til at skulle tale videre om det med ordføreren.

Kl. 10:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 10:56

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak. Og jeg ser frem til den her drøftelse. Det her er et problem, især fordi meget af det, vi kan gøre, er fremadrettet, men der er jo altså nogle ting, der ligger stille og roligt og synker ned, fortidens synder, som man ofte taler om, og det gælder både ting, der er forbudt i dag, og det gælder ting og sager, man har brugt som maling, som man har brugt som beskyttelse mod dit og dat. Jeg siger det ikke for at negligere, hvad vi skal gøre, for selvfølgelig skal vi gøre noget fremadrettet, men jeg siger bare, at det her er ikke et problem, som, uanset hvad vi gør, bliver løst i morgen, og derfor er det ulykkeligvis noget, vi bliver nødt til løbende at holde øje med. Jeg kan huske, at der også i min ministertid var drikkeboringer, som måtte lukkes, fordi de var forurenede, og det er altså ikke sjovt, for det her er godt nok en vigtig dansk værdi.

Kl. 10:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det, tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:57

(Ordfører)

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak til statsministeren for åbningstalen i tirsdags. I tirsdags åbnede Folketinget, og vi kom alle sammen forventningsfulde, mødte frem fra en 4 måneder lang sommerferie, hvor vi havde ligget på langs, og nu skulle vi rigtig i arbejdstøjet igen. Folketingets åbning er en festdag, hvor dronningen med kongefamilien kommer, og hvor alt er pyntet op. Det er en dag, man bare aldrig nogen sinde bliver træt af, tror jeg. Vi startede med en lidt speciel gudstjeneste, og jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg glædede mig over, at organisten til sidst spillede »I Danmark er jeg født«, for den er bare så god, og jeg savnede faktisk også at synge den til selve gudstjenesten. Men nok om det.

Tilbage til statsministerens tale i tirsdags: Den havde faktisk en rigtig god indledning med billederne på nethinden af sortspætter, vilde orkidéer, hedelandskab – ja, Danmark dejligst. Men tilgiv mig, at jeg så også senere i talen synes, at der var sådan noget forlorent over den. Et eksempel: Statsministeren lagde i talen i tirsdags op til et opgør med techgiganterne for at sikre, at vi selv sætter rammerne

for den demokratiske samtale. Men er der et sted, hvor statsministeren har helt særlige evner, så skulle jeg da hilse og sige, at det netop er at bruge techgiganternes platforme til at styre samtalen – eller samtale og samtale, vi kan kalde det monologen, altså at sikre envejskommunikationen til danskerne.

Eller hvad med talens afsnit om, at politiske aftaler skal indeholde, hvordan aftaler kommer til at virke for borgerne og virksomhederne. Det lyder jo virkelig rigtig sympatisk. Men hov, dagen forinden, altså i mandags, lavede vi i et meget, meget stort samarbejdende folkestyre, og tak for det, for det var virkelig fantastisk, en kæmpe, vigtig aftale om landbrugets grønne omstilling. Fortæller vi i den aftale, hvordan den kommer til at virke for borgerne og virksomhederne? Overhovedet ikke. Men når nu lige præcis det her var så vigtigt et punkt for statsministeren i tirsdags, hvorfor var det så egentlig ikke så vigtigt i mandags?

Sådan er der altså en del ting, der kommer fra regeringens side, der altså skal lyde åh så godt, men som måske kun siges, netop fordi det skal lyde åh så godt, og ikke fordi det egentlig skal gennemføres i den rigtige verden, i den virkelige verden.

Tag nu eksemplet med fremmedkrigerne. I nat landede 3 mødre, 14 børn her i Danmark. De var aktivt hentet til Danmark af regeringen på skatteydernes regning, og her i Danmark står beskikkede skatteyderbetalte advokater klar til at hjælpe. Der fremskaffes psykologer, børnekyndige, der oprettes modtagecentre rundt om i landet på skatteydernes regning, men hvad sagde statsministeren egentlig tidligere om at hente fremmedkrigere til Danmark? Jo, tidligere i år sagde statsministeren blandt andet, og jeg citerer: Undskyld, men en gang imellem lyder spørgsmålene om IS, som om det er mennesker, der har været på ferie. Altså det er folk, der har tilsluttet sig Islamisk Stat, kalifatet, måske har været involveret i væbnet modstand mod den demokratiske verden, herunder Danmark, de har vendt Danmark ryggen, og de har intet at gøre i Danmark mere. Citat slut.

Nu er de landet i nat. Der er tale om fremmedkrigere, som statsministeren tidligere i år sagde ikke skulle hjælpes til Danmark. De havde vendt Danmark ryggen, de har intet at gøre i Danmark mere. Regeringens støttepartier er allerede i gang med at kræve flere til Danmark. Det kommer vi helt sikkert tilbage til.

Regeringen besluttede, at der skulle evakueres fra Afghanistan, men regeringen talte for få måneder siden om et fåtal, måske cirka 100, og i dag har regeringen hentet i omegnen af 1.000 til Danmark, og da det hele skulle foregå så forhastet, har regeringen også lige hentet 2 hertil, som vi ellers majsommeligt havde fået udvist for kriminalitet. Den ene var endda udvist for bestandig. Det mest sandsynlige er nu, at de her personer, også de her to personer, der egentlig var udvist, kommer til at leve resten af deres tilværelse i Danmark – på skatteydernes regning.

Eller hvad med det nye udrejsecenter, de cirka 130 udvisningsdømte kriminelle? Da regeringen ville flytte dem til Langeland, lovede man vagter til butikkerne, hegn til naboerne, alarmsystemer, men så opgav man Langeland, for der var stor modstand, forståeligt nok, men så lovede man, at hjælpen ville komme til Kærshovedgård i Midtjylland, som jo stadig nu huser problemerne. Men her mere end 4 måneder senere er der ikke sket noget som helst. Det er simpelt hen uhørt, og det virker, som om det indholdsmæssigt er lidt ligegyldigt for regeringen, bare man har fået talt og virket åh så flot i sin snak over for danskerne. Men danskerne lades i stikken.

Kl. 11:02

Eller hvad med løfterne til danskerne om, at de syrere, der kom til Danmark i 2015 og 2016, skulle retur, så snart det kunne lade sig gøre? Selv hovedparten af de syrere, som Flygtningenævnet vurderer kan komme tilbage og få opholdstilladelse igen, bare nu efter andre paragraffer, bliver så her i Danmark. Var det, hvad statsministeren også før sidste valg stillede danskerne i udsigt? Nej, det var det absolut ikke.

Så der er rigtig meget sød tale, men man skal altså vurderes på sine handlinger, og her må vi konstatere, at når det kommer til udlændingepolitikken, så virker regeringen faktisk svag – som om den siger det, den ved danskerne vil høre, men fører en politik, som skal gøre de venstreorienterede støttepartier glade.

Jeg er nervøs for, at vi på samme måde vil se regeringen agere, når det kommer til sundhedsområdet og ældreområdet, to afgørende områder i vores velfærdssamfund.

Sundhedsområdet er mange steder i knæ. Der er en stor frustration hos mange medarbejdere, noget, der bør vække dyb bekymring herinde. Sygeplejerskekonflikten burde have været en advarsel. Men regeringens indgreb har kun gjort frustrationerne ude på sygehusene større. Ventelisterne vokser. Titusindvis af udskudte operationer har hobet sig op. Så det haster med en sundhedsreform. Det haster med en sundhedsreform, hvor medarbejderne vises større tillid på deres faglighed; hvor der kommer større nærhed, så mere løses lokalt.

De nye supersygehuse har stor ekspertise, og vi vil som danskere gerne flytte os, når vi virkelig har brug for specialister. Men alt det andet vil vi gerne have løst tættere på. Derfor skal tilbuddene i lokalområderne være flere. Men det kræver personale. Det kræver, at det er attraktivt at arbejde på det specialiserede sygehus eller i det lokale sundhedscenter. Derfor skal der være langt større fokus på at kræse om de gode folk, vi har, også i den offentlige sektor. Et godt sundhedsvæsen kræver nemlig også, at vi får gjort op med den snigende brugerbetaling. Det gjorde vi faktisk med finansloven for 2019, men efter den nuværende regering er kommet til, ja, så har brugerbetalingen sneget sig ind igen. Det er efter min opfattelse et skråplan og helt i strid med de skåltaler, der ellers ofte holdes.

Når det kommer til de ældre, er der virkelig brug for mere fokus. Inden for de næste 5-10 år – vi bør kende tallene alle sammen – bliver vi vel 150.000 flere +80-årige. Og mange af de her gode landsmænd kan klare sig selv, men mange har også brug for hjælp. Og hvem skal så sikre plejen og omsorgen for de her rigtig mange danskere, der har brug for hjælp? I de her år ruller flertallet herinde minimumsstandarder ud i forhold til børnene, og det er meget sympatisk. Men så skal kommunerne jo også efter loven levere et givent personale til netop børneområdet. Og hvad så, hvis der ikke er tilstrækkeligt med folk? Risikerer vi så i virkeligheden, at der tages af de folk, som ellers skulle have hjulpet os i ældreplejen? Derfor bliver vi nødt til rejse spørgsmålet: Bliver vi ikke nødt til at have minimumsnormeringer på ældreområdet samtidig med minimumsnormeringer på børneområdet? Eller sagt med andre ord: Vi vil jo ikke sikre børnene ved, at bedsteforældrene lades i stikken.

Mange udfordringer lige nu handler om mangel på arbejdskraft. Uanset om vi taler om det offentlige, eller om vi taler om det erhvervsliv, som jo grundlæggende sikrer de indtægter, som skaffer pengene til velfærden, så er der noget at gøre. Men der er altså også nogle åbenlyse paradokser i den her debat omkring mangelen på arbejdskraft. For mens mange skriger på arbejdskraft, ser mange seniorer sig efterladt på perronen og føler sig ikke efterspurgt. Men hvis seniorerne ikke føler sig efterspurgt, hvordan kan vi så forsvare at hæve pensionsalderen, som et flertal herinde jo også har besluttet?

Og er der så reelt den mangel på arbejdskraft, som det siges? For nylig dokumenterede en undersøgelse, at hver femte virksomhed fravælger seniorer ved jobsøgning. De fravælges alene på baggrund af dåbsattesten. Hvis de her virksomheder – og det gælder jo både offentlige og private virksomheder – virkelig var så desperate i deres mangel på arbejdskraft, så ville de nok tage chancen, altså bare lige sige, at de også tager en samtale med dem, der er lidt oppe i årene.

Eller hvad med regeringens plan om at lave i tusindvis af kunstige jobs, fordi de vil vise folk med udenlandsk baggrund, at man skal lave noget for sin ydelse? Hvorfor forlanger man ikke i stedet, at de her folk tager de jobs, som virksomhederne siger de ikke kan få besat? Mange af de jobs, der siges ikke at kunne blive besat,

er ufaglærte jobs i restauranternes køkkener, på hoteller osv. Men i stedet foreslår regeringen nu at sætte jobcentrene i gang med at lave i tusindvis af kunstige jobs, som de ordinært ansatte på jobcentrene så skal bruge deres tid på at skabe for at aktivere nogle mennesker, som åbenbart ikke tager de jobs, som virksomhederne siger der er. Det virker ikke rigtigt.

Kl. 11:07

Så der er rigtig mange vigtige ting i det nye folketingsår. I Dansk Folkeparti ser vi frem til arbejdet og til samarbejdet. Vi kommer til at fremsætte en lang række forslag. Vi starter med et fælles forslag med Inger Støjberg om en udvandringslov, hvor vi kopierer hovedtanken fra klimaloven. Vi sætter os et mål om, at 70 pct. af de udlændinge, som ikke bidrager og vil Danmark, skal udvandre inden 2030. Vi håber, at forslaget kan få opbakning, så eksempelvis de udlændinge, der begår kriminalitet, kan se, at deres fremtid ikke er her i Danmark. Så kan vi for alvor indfri danskernes forventninger til os. Tak for ordet. Jeg glæder mig til debatten.

Kl. 11:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Alexander Grandt, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:08

Alexander Grandt (S):

Dansk Folkepartis klimaordfører, hr. Morten Messerschmidt, udtalte i april 2020, at Danmark burde nedjustere sine klimaambitioner. Derfor skal jeg bare høre ordføreren, om Dansk Folkeparti stadig væk står bag klimaaftalen og målet om en 70-procentsreduktion.

Kl. 11:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:08

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, det gør Dansk Folkeparti. Vi vedgår de aftaler, vi indgår. Vi arbejder også benhårdt for at gennemføre dem. Det er klart, at det tal, 70 pct. i 2030, jo er et tal, man kan diskutere hvorfor lige præcis er dét. Altså, hvorfor er det ikke 68 pct. eller 72 pct. i 2030? Eller man kan også diskutere: Hvis vi siger 2029 og vi så først når det i 2031 – hvad så? Det er bare for at sige, at det jo er vigtigere, at vi prøver at have fokus på, hvordan vi når de gode klimamål, i stedet for at vi har en eller anden, synes jeg, mærkelig debat om, om det lige præcis er på en bestemt dato, man når en eller anden bestemt procentsats.

Kl. 11:09

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Alexander Grandt.

Kl. 11:09

Alexander Grandt (S):

Jeg forstår ikke Dansk Folkepartis bekymring. Man er jo allerede halvvejs i mål med det, der er blevet vedtaget, og de politikker, der er blevet fremlagt. Og i betragtning af FN's seneste klimarapport står det vel ret klart, at vi skal i mål med de 70 pct. Hvorfor ryster Dansk Folkeparti sådan på hånden i forhold til at nå 70 pct.? Hvorfor sætter I spørgsmålstejn ved lige præcis den målsætning?

Kl. 11:10

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:10

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen vi har den ambition, at vi skal fastholde arbejdspladser i Danmark til danskerne, og at vi skal opretholde et samfund, hvor vi har vækst og udvikling, og hvis man skal nå en bestemt procentsats, ved at man f.eks. eksporterer arbejdspladser ud af landet, og så ikke løser verdens globale klimaudfordringer, men bare er dogmatisk i forhold til et eller andet bestemt tal, så er det jo noget skidt. Det er jo også derfor, vi i landbrugsaftalen har haft fokus på, at vi skal udvikle; vi skal ikke afvikle produktion i Danmark. Jeg håbede egentlig også, at det var Socialdemokratiets udgangspunkt i hele den her debat.

Kl. 11:10

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre.

Kl. 11:10

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Mange tak for det, og mange tak til hr. Kristian Thulesen Dahl for en god tale. Ældreområdet fylder naturligvis – det skulle være mærkeligt, hvis ikke det fyldte hos Dansk Folkeparti; det ved jeg at det altid gør – og det er godt. Hr. Kristian Thulesen Dahl nævner nogle af de løsninger, som man ser for sig i Dansk Folkeparti. I Venstre har vi et forslag om et friplejehjem i alle kommuner i Danmark. Er det en ambition, som Dansk Folkeparti vil bakke op om, sådan at de ældre også har et reelt frit valg alle steder i Danmark?

Kl. 11:11

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og værsgo.

Kl. 11:11

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Jeg synes, at der, hvor folk aktivt tager del i udviklingen af nye tilbud, er det fremragende. Om det er en friskole eller et friplejehjem, er der jo tit det med, at der er noget engagement omkring sådan en institution, som gør, at man virkelig har fokus også på kvaliteten af det, der leveres, sådan at de ældre, der i givet fald er på et friplejehjem, føler sig rigtig godt tilpas. Derfor har vi jo ikke noget som helst ideologisk forhold til, om det skal være det ene eller det andet. Det, der er afgørende for os, er, hvordan de ældre har det; altså hvordan man sørger for, at de ældre, der har brug for hjælp og omsorg, har det bedst muligt. Hvis der er nogen, der vil byde sig til i forhold til at lave friplejehjem som et tilbud til vores ældre borgere, så er vi meget tilfredse og glade for det.

Kl. 11:11

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 11:11

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Jeg mener jo, at friplejehjemmene er en af mulighederne for, at man de facto har et frit valg; at man kan stemme med fødderne og sige, at det her ikke var det, man ønskede, eller at man som pårørende kan sige: Det her ikke var det, vi ønskede for vores forældre. Derfor vil jeg blot høre – jeg kan godt høre, hvor det snerper henad – om hr. Kristian Thulesen Dahl deler ambitionen om, at der er det her reelt frie valg i alle kommuner og ikke kun i nogle kommuner, men at man reelt har et sted, man kan gå hen, hvis ikke man er tilfreds med det tilbud, der måtte være, uanset at det tilbud kan være udmærket.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 11:12 hastighed, eller hvad det nu kan være, for jo mere man kan binde tingene op på noget praktisk, jo bedre.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, det gør jeg bestemt. Men grunden til, at jeg lige lægger nogle nuancer ind, er, at jeg jo ikke synes, at de kan fritages fra at sikre kvaliteten på det kommunale plejehjem, der er i en kommune. For der er også nogle steder, hvor begrænsningerne på, hvor mange der kan være på et plejehjem, sætter den begrænsning på den enkeltes valgmuligheder, at man ikke længere kan vælge det der friplejehjem, fordi der ikke er flere pladser, der udbydes dér – men det er altså nu og her, at man har brug for plejen og omsorgen på et plejehjem, så derfor vil det problem også opstå. Det er sådan over tid, at man kan have en teoretisk debat om, hvorvidt der er den valgmulighed. Men for den enkelte lige i en given situation kan det jo godt være, at man ikke står med valgmuligheden; der er det kommunale plejehjem tilbuddet, og så skal vi sikre, bl.a. også med en stærkere inddragelse af pårørende, at kvaliteten er der.

Kl. 11:12

Kl. 11:13

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Jacob Mark, Socialistisk Folkeparti.

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Der er stadig flere børn, der mistrives i den danske folkeskole, og jeg tror, at en af årsagerne til det er, at vi har fået skabt en folkeskole, som har nogle meget stive rammer, og som presser nogle af de børn, som ikke lærer bedst ved at sidde en lang skoledag med roven i sædet uden at komme ud ...

Kl. 11:13

Kl. 11:13

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Altså, jeg synes faktisk ikke, det udtryk er i orden, og det er blevet nævnt en gang før i den her debat – og det er ikke engang sjovt.

Kl. 11:13

Jacob Mark (SF):

Det beklager jeg, og det var faktisk ikke intentionen at være flabet. Undskyld.

De sidder med bagdelen i sædet og får ikke det ud af skoledagen, som de ellers skulle have haft. Når en skoleelev er færdig i folkeskolen, har eleven haft 49 pct. humanistiske fag, 29 pct. naturvidenskabelige fag og ca. 6 pct. praktiske fag, og så synes jeg ikke, det er så mærkeligt, at nogle af de her børn, der netop godt kan lide det praktiske, ikke har det godt i folkeskolen. Men jeg oplever også, at Dansk Folkeparti er et af de partier, som har svært ved at give skolen fri, som har svært ved at acceptere, at man kunne lave skole på en anderledes måde, så er formanden enig i, at nogle af de her børn, som har nemmest ved at lære med hænderne, vil have bedst af få en anden skoledag?

Kl. 11:14

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 11:14

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg er fuldstændig enig i, at der er en del af vores børn – måske endda en stor del – der har godt af at have noget praktisk som indføring til at lære, og at man lærer på en helt anden måde. Vi har jo diskuteret det her i årevis; vi har talt om, hvordan man kunne sikre, at man, når man skal have matematik, f.eks. kan gå ud og måle bilers

Vi har også diskuteret, hvordan vi kan sikre, at eksempelvis det lokale erhvervsliv får en større rolle at spille i forhold til skolen, så man får den berøring med det, som man måske ikke får i et hjem med boglige forældre, på anden vis, og så de unge, der i virkeligheden har et ønske om ikke bare at gå i gymnasiet som alle de andre, men f.eks. at tage en erhvervsuddannelse, bliver motiveret til det. Og jeg mener, der er masser, vi skal gøre der. Vi har talt om det i årevis, men man kan diskutere, om det er noget af det, der virker ude i den praktiske verden – det er det nok ikke. Og hvilken metode der skal til for at sikre det, er i hvert fald noget, Dansk Folkeparti rigtig gerne vil diskutere med Folketingets øvrige partier og også med SF for at finde ud af, hvordan vi gør. Vi er enige om målet, men hvad er den rigtige vej dertil så?

Kl. 11:15

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Jacob Mark.

Kl. 11:15

Jacob Mark (SF):

Noget af det, som hr. Kristian Thulesen Dahl nævner, er jo det, der ikke kan lade sig gøre, nemlig det her med at komme ud og det her med at indrette undervisningen på anderledes måder, fordi man har strammet så meget herindefra med stive læringsmål og med test- og eksamenskrav, der gør det svært at lave noget helt anderledes for de elever, der har brug for det.

Et greb, som vi faktisk kender fra coronatiden, er jo at sige: Vi bestemmer ikke, hvad alle fagenes minimumstimetal skal være. Vi stoler på skolerne og siger, at de må lave den skoledag, der giver mening for børnene derude – vi sætter skolerne fri. Det kunne vi godt beslutte at gøre mere permanent. Vil Dansk Folkeparti være med til at sætte skolerne mere fri fra de her stive minimumstimetal og læringsmål, mod at man så ude lokalt kan gøre det, der er bedst for børnene?

Kl. 11:16

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 11:16

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu tror jeg, vi skal passe på, at vi ikke diskuterer for meget herinde på en måde, så dem, der sidder og lytter til det, tænker, at det virker helt mærkeligt. For hvis jeg skulle tage det, hr. Jacob Mark lige har sagt, for pålydende, så skulle jeg gå hjem til min lokale folkeskole og sige, at det, de gør, må de ikke gøre. For nogle af de eksempler, jeg nævner, på, hvordan man f.eks. prøver at undervise i matematik ved hjælp af praktiske opgaver, som betyder, at man lærer teorien bag det meget bedre, er faktisk eksempler, som jeg har fra min lokale folkeskole.

Så det er jo tit også et spørgsmål om, hvorvidt lærerne har det overskud, der skal til for at finde de alternative måder at gøre det på. Og som jeg siger, skal der måske være et stærkere samarbejde med det lokale erhvervsliv, der også åbner de unges øjne for, hvad for nogle muligheder der er, så man ikke bliver for smalt tænkende i forhold til sit eget valg af ungdomsuddannelse efter folkeskolen.

Kl. 11:17

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre.

Kl. 11:17

Kl. 11:19

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Hr. Kristian Thulesen Dahl sagde, at det handlede om, *hvordan* vi når klimamålene, og det er jeg enig i. Det er virkelig vigtigt at have fokus på det. Nu har man måske i mange år haft fornemmelsen af, og det er måske lidt flabet, men jeg siger det i pæne ord, at Socialdemokraterne ligesom halsede efter Dansk Folkeparti. Nu synes det at være lidt omvendt på nogle områder, men jeg håber ikke, at det på klimaområdet bliver sådan, at Dansk Folkeparti kommer til at ligge lysår efter Socialdemokraterne, for de har som bekendt først lige lettet enden – det var tidligere i debatten.

Så i forhold til en fond, en klimafond, for luftfarten med et klimabidrag til luftfarten som det klimapartnerskab, branchen selv har foreslået, hvor står Dansk Folkeparti i forhold til det?

Kl. 11:18

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:18

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi har meldt os fuldstændig ind i den her kamp. Vi tager fuldt del i den, og vi deltager i aftalerne herinde, der skal bringe os fremad i den grønne omstilling. Og vi glæder os over, at somme tider er politikerne i virkeligheden ikke de afgørende her. Det, der sker i den virkelige verden, er tit, uanset vores positioner herinde, længere fremme, end vi er. Altså, når Adidas begynder at producere alle deres sko næsten bæredygtigt, er det ikke, fordi det er et lovgivningskrav, så er det, fordi forbrugerne efterspørger de produkter, ikke? Det skal vi bare lige holde fast i, og det er godt.

I forhold til flyselskaber er vi jo helt med på, at omstillingen inden for flytrafik består i, at vi finder et andet brændstof, som de kan flyve på, og det er de i fuld sving med. Der forskes, og der undersøges, og vi vil meget, meget gerne være med til at understøtte den udvikling. For som det også blev sagt tidligere fra Venstres formands side – og det synspunkt deler vi i DF – er det, der er målet, jo ikke, at vi skal omstille hele vores måde at leve på. Det er jo i virkeligheden, at vi kan leve det liv, vi gerne vil leve, samtidig med at vi gør det på en måde, som også værner om vores klode.

Kl. 11:19

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 11:19

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er jeg helt enig i. Det handler netop ikke om enten et bedre liv eller et grønnere liv. Det er et grønnere og bedre liv, vi skal tilbyde alle borgere. Jeg er også meget enig i, at det bestemt ikke er Christiansborg, der er gået foran, men ofte er bagud i forhold til erhvervslivet og verden derude. Det tror jeg de vil kunne nikke genkendende til. Vi kunne så måske i det mindste forsøge at lade være med at forhindre, at vi når de grønne mål, for vi står faktisk i vejen på det her område, og det vil kræve, at vi bakker op om en sådan grøn fond for luftfarten.

Jeg hører det som tæt på et tilsagn fra hr. Kristian Thulesen Dahl, og det vil jeg bare gerne have bekræftet.

Kl. 11:19

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, og værsgo.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen vi har også selv i det omfang, vi har talt med folk inden for industrien, altså flytransporten, sagt, at vi bidrager på den måde, vi kan, med at understøtte den udvikling. Man skal huske på, at det både er med flytransport, men også er inden for vores skibstransport, at vi også har nogle kæmpestore muligheder. Og senere vil det jo også komme i forhold til hele vores transportsektor i øvrigt, hvor man i virkeligheden kan forestille sig, at der er noget her, der måske nærmest kan overhale hele den her diskussion om, at det hele skal være elbiler.

Så det, vi muligvis kan se foran os, er rigtig, rigtig spændende, og jeg tror, at vi slet ikke ved endnu, hvad det er for nogle muligheder, det kommer til at give.

Kl. 11:20

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Rosa Lund, Enhedslisten.

Kl. 11:20

Rosa Lund (EL):

Tak for det, og tak til hr. Kristian Thulesen Dahl for talen. Der er simpelt hen noget, der virkelig undrer mig. Hvis der er noget, som Dansk Folkeparti altid har stået vagt om, er det jo værdien af det danske statsborgerskab. De mennesker, der kom hjem i nat, som hr. Kristian Thulesen Dahl selv nævner i sin tale, er danske statsborgere. Så står hr. Kristian Thulesen Dahl alligevel og undrer sig over, at vi skal passe på de 14 børn, som er danske statsborgere. Det slår mig altså som værende en anelse dobbeltmoralisk, hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:21

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo ikke første gang, vi har den her diskussion, fru Rosa Lund, og det er nok heller ikke sidste gang i hele den her debat. Enhedslisten har jo hele tiden presset på for, at ikke bare de her, men i virkeligheden mange flere af dem, der er i Syrien, skal til Danmark. Jeg synes jo, der er en grænse for, hvad vi skal finde os i. Hvis folk, godt nok med et dansk statsborgerskab, rejser ud i verden for at tilslutte sig et islamistisk kalifat, hvorfra man så skal bekæmpe Danmark, så mener jeg, at der er et eller andet tidspunkt, hvor vi må sige, at så er vi ovre i den kategori, hvor vi kan betegne folk som landsforrædere. Skal vi så acceptere, at folk kan blive beskyttet af det danske statsborgerskab? Det synes vi ikke i Dansk Folkeparti.

Så har der været den her diskussion om, at dem, der har dobbelt statsborgerskab ikke skal komme til Danmark, for der kan man tage det danske statsborgerskab fra dem, da de har et andet at falde tilbage på. Der er jo så en af de tre kvinder, der i nat blev fragtet til Danmark på danske skatteyderes regning – og hvis advokater nu på danske skatteyderes regning står klar til at tage imod, og hele det her show, der nu går i gang – som også har et andet statsborgerskab end det danske, men alligevel lige er smuttet med tilbage til Danmark. Så kunne fru Rosa Lund ikke sige, om vi kunne blive enige om, at det er en fejl, og at den person ikke burde være blevet hjulpet til Danmark igen?

Kl. 11:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Rosa Lund.

Kl. 11:22

Rosa Lund (EL):

Det kommer nok ikke bag på hr. Kristian Thulesen Dahl, at det bliver vi ikke enige om – heller ikke i dag. Men det, vi til gengæld er enige om, er, at der er grænser for, hvad man skal finde sig i. Som hr. Kristian Thulesen Dahl sikkert godt ved, blev en af vores kollegaer og hans forældre verbalt overfaldet ude foran Christiansborg i tirsdags. Det var en meget skrækkelig situation, synes jeg, og desværre er det jo ikke en enkeltstående situation. Faktisk er det sådan, at der er blevet begået mere end 5.000 hadforbrydelser, som har været racistisk motiveret i Danmark. Det viser tal fra Justitsministeriet; det er altså Justitsministeriets egne tal. Alligevel er det kun 312, der nogen sinde er blevet anmeldt. Det synes jeg altså viser at vi har et ret stort problem med netop racisme og hadforbrydelser i Danmark, og der vil jeg egentlig bare gerne høre, om hr. Kristian Thulesen Dahl og Dansk Folkeparti er enige i det, og om I mener, at vi skal gøre noget ved det.

Kl. 11:23

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:23

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, det var fuldstændig rædsomt at se, hvad der skete i tirsdags. Jeg synes ikke, det bør ske for nogen, og jeg synes, det er trist, også når man har sine gamle forældre med herind, at skulle opleve det der. Det tager jeg skarpt afstand fra. Jeg synes i det hele taget med hensyn til i tirsdags, at det også var en skandale med dem, der – i citationstegn – var klimaaktivister, og som gjorde, at vi ikke som normalt kunne gå ud af kirkens indgang, men skulle smugles ud af en bagdør i kirken. Jeg synes i virkeligheden, det er en skandale, at vi er nået dertil i det danske samfund. Jeg synes, at vi som lovgivere skal kunne begå os. Vi skal tage imod de mishagsytringer, der kan være i forhold til vores politiske arbejde. Man har ret til at forsamles og også til at demonstrere imod, hvad vi gør osv., men vi skal også kunne fungere i dagligdagen, og det skal alle folketingsmedlemmer. Uanset om jeg er politisk enig med dem, skal de også have mulighed for at begå sig.

Kl. 11:24

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Søren Pape Poulsen, Konservative Folkeparti.

Kl. 11:24

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det, og tak for talen. Jeg vil gerne lige tilbage til ældreområdet. Jeg skal være den første til at erkende, at hvis der er nogen, der har kæmpet for ældres gode vilkår, så er det Dansk Folkeparti igennem mange, mange år. Men jeg tænker jo ikke, det gør noget, at vi er flere om sagen. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre, om Dansk Folkeparti vil være med til, at vi kunne se på at fordoble den klippekortsordning, der er til de ældre, så vi kan give folk noget mere frihed i deres hverdag.

Kl. 11:24

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, og værsgo.

Kl. 11:24

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, endelig - kom hid, kom hid. Jo flere der kæmper for ældres tarv i det danske samfund, jo bedre.

Klippekortordningen er jo lige præcis en supergod model, som vi tidligere fik ind i en finanslov. Vi samarbejdede jo om bl.a. den klippekortordning, og det pudsige var, at da det var en lovgivningsbestemt, fastsat ordning, alle kommuner skulle efterleve, så havde alle ældre i hele landet ret til den her klippekortordning, hvis de opfyldte betingelserne. Men da det blev lagt ud til kommunerne selv, begyndte man så at se, at kommunerne sparede på ordningen, begyndte at skære ordningen væk. Det synes vi er rigtig, rigtig trist, og derfor vil vi gerne have klippekortmodellen indført ved lov, så den gælder overalt i Danmark, og vi vil også meget gerne have, at den bliver forbedret i omfang. For det er jo en måde, vi kan give den ældre noget værdighed på, så de får noget mere frihed til selv at bestemme, hvad det egentlig er, de har brug for i den tid, samfundet stiller til rådighed, så de har det bedst mulige liv.

Kl. 11:25

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 11:25

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg må jo også som tidligere borgmester bryde sammen og tilstå, at hr. Kristian Thulesen Dahl i den grad har en pointe, nemlig at problemet nogle gange har været, at når ordningerne så går ind over rammen, så ser vi jo, at der sker noget andet med dem. Det må vi diskutere videre.

Så kunne jeg godt tænke mig at høre, om Dansk Folkeparti vil være med til, at vi opretter den her uafhængige enhed, der skal kunne beregne kommunernes takster. Kommunerne har det nogle gange med at vise, hvor billig en hjemmehjælper er, så det er håbløst for private leverandører at byde ind. Det handler sådan set ikke om, om det skal være kommunalt eller privat. Det skal handle om, at de ældre skal kunne have et reelt frit valg. Der tror jeg, vi har brug for, at der er nogle, der uafhængigt sidder og tjekker de priser.

Kl. 11:26

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, og værsgo.

Kl. 11:26

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det var en del af afbureaukratiseringsforslaget. Nå, undskyld, det var en sidebemærkning. Men det er jo det, der er udfordringen. Vi vil meget gerne have gennemsigtighed. Vi vil meget gerne have, at man kan gennemskue det, og det skal være ret enkelt, hvis man skal have mulighed for at vælge noget fra og noget andet til. Derfor vil vi meget gerne diskutere videre, hvordan man kan lave sådan noget i praksis. Så der er mange måder at udvikle ældreomsorgen på.

Jeg nævnte også i min tale her tidligere, at jeg kunne se, at der blev rykket lidt på regeringstaburetterne, tror jeg, da jeg nævnte, at der havde sneget sig brugerbetaling ind ad bagdøren. Men det sker jo ved, at kommunerne opretter pladser, som man så hjælper borgerne ind på, når de f.eks. er kommet fra sygehuset. Så i stedet for at man tidligere lå længe på sygehuset, kommer man tidligere »hjem« – man kommer så ikke helt hjem altid, fordi man ikke er klar til at komme hjem, og så kommer man på en kommunalt anvist plads. Og så kommer der pludselig brugerbetaling ind i billedet, og det bryder vi os ikke om i Dansk Folkeparti. Det er derfor, vi mener, at en sundhedsreform skal tage højde for det, så vi ikke sniger brugerbetaling ind ad bagdøren.

Kl. 11:27

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Jens Rohde, Kristendemokraterne.

Kl. 11:27

Kl. 11:30

Jens Rohde (KD):

Men det er jo netop en af de ting, der er interessant. Det er jo det her med den økonomi og den måde, vi så indretter det på, både når det gælder ældreomsorgen, men også en lang række andre velfærdsgoder og -rettigheder, som skal udmøntes. En af de ting, der sætter en stopper for mange af de gode ting, vi rent faktisk kunne gøre, er serviceloftet ude i kommunerne.

Jeg kan huske, da jeg sad i byrådet i Viborg, at vi sådan set havde penge nok, men der var et serviceloft, så vi kunne ikke bruge dem. Så fik vi en ældremilliard bl.a. fra Dansk Folkeparti. Nå, så måtte vi jo til at justere i forhold til andre ydelser, for ellers ramte vi serviceloftet. Det vil sige, at man får gaver herindefra, som man ikke ønsker at have, når man sidder ude i kommunerne. Synes hr. Kristian Thulesen Dahl, at serviceloftet i kommunerne gør ret meget godt for velfærden i det her samfund?

Kl. 11:28

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, og værsgo.

Kl. 11:28

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hr. Jens Rohde rejser en fuldstændig relevant problemstilling i forhold til den måde, kommunerne kan styre deres udgifter på. Vi tog det faktisk op, da vi sidst diskuterede udligningsreform, altså det her system med, hvordan man får pengene sendt rundt i de forskellige kommuner, så de nogenlunde har mulighed for at yde en ensartet service. Der sagde vi, at det jo ikke nytter noget, at man bare møbler rundt på pengene i forhold til landets kommuner, hvis man ikke netop samtidig sørger for, at de serviceloftet bliver indrettet på en anden måde, så der rent faktisk også er mulighed for at give den bedre service i en kommune, der nu får flere penge.

Så det er en velkendt problemstilling, og det er noget, der har været bakset med. Der var desværre ikke villighed blandt et flertal herinde, da vi diskuterede udligningsreform sidst, til at gøre noget ved det her. Derfor er der jo ikke sket noget ved det, og derfor er der stadig væk kommuner, der oplever lige præcis det, som hr. Jens Rohde nævner. Så jeg synes, det er en helt konkret ting, og hvis der er flere, der kunne tænke sig at gå ind i det og prøve at finde ud af, hvordan vi sikrer, at kommuner kan levere den service til borgerne, som vi gerne vil have – også i de kommuner, hvor man i virkeligheden har et problem, en udfordring med serviceloftet – så vil det virkelig være godt.

Kl. 11:29

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jens Rohde.

Kl. 11:29

Jens Rohde (KD):

Men det er meget enkelt. Sæt kommunerne fri. Vi står over for et kommunal- og regionsrådsvalg nu. Hvis vi nu satte kommunerne fri og i øvrigt også gav regionerne lidt flere muskler, ville de jo kunne løfte opgaven. Så kan man ordne det lokalt. Så kan man afstemme forventninger og serviceniveau osv. lokalt. Det er jo det, der er så umuligt i dag, fordi det er os herinde, der i sidste ende sidder og bestemmer det hele og styrer det for hårdt. Vil Dansk Folkeparti være med til at sætte kommunerne fri?

Kl. 11:30

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, værsgo.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Helt konkret foreslog vi jo, da vi sidste gang forhandlede om lige præcis de her ting, at vi skulle finde en anden måde at løse det på, altså i forhold til om der i en eller anden forstand skulle gives længere snor til kommunerne fra år til år, altså at man skulle kigge på det over flere år, i forhold til hvordan udviklingen var. Altså, det er jo klart, at det, man støder ind i – for nu at sige det, som det er – er, at den til enhver tid siddende finansminister sidder og bliver bekymret for, om man nogenlunde kan holde styr på, hvor mange udgifter det offentlige, uanset om det er stat, regioner eller kommuner, samlet har og lægger beslag på. Det er jo sådan, det er hele tiden. Man kigger på, om det løber løbsk, så man skal ud at hæve skatterne bagefter. Det er jo det, man bliver bekymret for, når man sidder i en finansministerstol, eller bør være bekymret for.

Der er det bare sådan, at man, hvis man forlader det system, vi har i dag, som er for rigtigt – det er jeg enig i – så skal diskutere, hvordan man så over tid sikrer, at man ikke bare får de offentlige udgifter til at løbe løbsk. Jeg har siddet i 10 år som formand for Finansudvalget, så det er jo derfor, det lige pipper lidt frem her, altså at der er noget der, man også skal tage højde for. Det ved hr. Jens Rohde alt om.

Kl. 11:31

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Rasmus Stoklund, Socialdemokratiet.

Kl. 11:31

Rasmus Stoklund (S):

Tak. Jeg havde egentlig skrevet et spørgsmål ned hjemmefra, men så blev jeg så grebet af hr. Kristian Thulesen Dahls gode tale, at jeg i hvert fald måtte revidere det spørgsmål lidt her, for jeg blev bekymret for, om der var sket en misforståelse. Jeg fik indtryk af, at hr. Kristian Thulesen Dahl mener, at det er vores ambition, at kvinder fra udlandet hellere skal i nyttejobs end i arbejde, og det er selvfølgelig ikke vores ambition. Men det, der jo er forskellen her, handler om, at det i dag er sådan, at syv ud af ti kvinder fra en række mellemøstlige lande er på offentlig forsørgelse i stedet for at være i arbejde, og i stedet for at de så sidder derhjemme passivt og er på offentlig forsørgelse, synes vi, det er bedre, at de kommer ud i nyttejobs og på den måde bliver hjulpet på vej hen mod at få et ordinært arbejde.

Er hr. Kristian Thulesen Dahl ikke enig i det, altså at det trods alt ville være bedre at få folk i den retning, end at folk, sådan som vilkårene er i dag, og sådan som vilkårene jo desværre har været i meget af den tid, hvor Dansk Folkeparti har haft de afgørende stemmer i denne sal, sidder passivt derhjemme og modtager en check uden at være i kontakt med hverken jobcenter, a-kasse eller andre instanser?

Kl. 11:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, værsgo.

Kl. 11:32

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg er fuldstændig enig i, at det er langt bedre at være i sving end ikke at være i sving, og det er langt bedre, at man får at vide, at hvis man skal have penge af den offentlige kasse, forudsat at man kan få penge fra den offentlige kasse, så skal man også arbejde. Så er det ikke en mulighed, man har, at man bare kan sige tak for checken og så blive siddende derhjemme.

Jeg vil så også sige, at det nuværende system faktisk burde indeholde det, for det nuværende system indeholder jo faktisk et krav om, at man modtager offentlige ydelser, når man ikke kan finde

arbejde, indtil den dag man kan få anvist et arbejde, og så er det det, man skal tage. Og hvis ikke man vil tage det, skal kassen smækkes i. Men det er jo, som om det så ikke bliver håndhævet, og så prøver Socialdemokratiet så at udvikle en anden vej, hvor man så kan komme igennem ved at sige til dem, der arbejder med at få vores ledige i job: Nu skal I bruge jeres tid på at prøve at oprette nogle kunstige jobs; det må ikke være nogle, der tager beskæftigelse fra ordinært beskæftigede, for så duer det jo ikke. Det skal være kunstige jobs. Jeg ved ikke, om vi skal have gang i rygerne igen, så de kan smide nogle flere cigaretskodder ude på strandene, så vi kan få flere ud at samle dem op bagefter.

Det er der, jeg synes, der er et paradoks, når vi nu diskuterer mangel på arbejdskraft i forhold til ufaglærte jobs. Hvorfor kan de her mennesker så ikke blive forpligtet til at gå hen til de virksomheder og tage fat der, så vi i det mindste kan få noget glæde af dem i de ordinære virksomheder, der mangler folk? Altså, de siger nej til ordrer, fordi de ikke kan få medarbejdere. De der to ender bør vi da kunne få til at nå hinanden.

Kl. 11:33

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Rasmus Stoklund, værsgo.

Kl. 11:33

Rasmus Stoklund (S):

Det glæder mig, at vi overordnet set er enige om ambitionen her, for det er jo rigtigt, at det formelt er sådan i dag, men reelt er det jo desværre ikke sådan, som det burde være. Det er derfor, vi mener, der er behov for nogle opstramninger her.

Jeg vil også gerne spørge om noget lidt andet, for hr. Kristian Thulesen Dahl sagde for nogle år siden:

» ... at menneskets aktiviteter betyder et eller andet for klimaforandringerne. Men jeg tror bare ikke, at menneskets påvirkning betyder det helt store. «

Der er jeg bare nysgerrig efter at høre, om det stadig væk er en måde, hr. Kristian Thulesen Dahl ville formulere sig på i dag.

Kl. 11:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:34

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, altså, vi lader os også påvirke af de videnskabelige undersøgelser, der kommer frem. Vi er ikke immune over for facts. Og vi anerkender, at mennesket har en større påvirkning i forhold til de klimaforandringer, vi ser. Det, der var en diskussion om tidligere, var jo i særdeleshed det der med, om den menneskelige aktivitet alene skabte klimaforandringer, og der tror jeg, vi alle sammen er enige om, at det gør den menneskelige aktivitet ikke. Der er også klimaforandringer, der vil ske under alle omstændigheder. Men i forhold til det der med de milliarder af år, som det tager at få skabt den olie og gas, vi har i undergrunden, og vi så tror, at vi kan tage den op på 100 år og brænde den af, og at det så ingen påvirkning har på vores klode, vil jeg sige, at jo, det har det. Det skal vi gøre noget ved og handle på, og det har vi meldt os fuldstændig ind i.

Kl. 11:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Ina Strøjer-Schmidt, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:34

Ina Strøjer-Schmidt (SF):

Tak for ordet. Syge børn bliver jævnlig afleveret i vores dagtilbud, mens de stadig væk er syge, og så smitter de selvfølgelig andre børn og personalet. I SF mener vi, at en måde at løse problemet på er at give forældre ret til sygedagpenge fra barnets tredje sygedag. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre: Er det en model, DF støtter?

Kl. 11:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:35

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg kender ikke konkret den model, SF måtte foreslå, men selve grundholdningen om, at familier skal have større frihed til at tilrettelægge, hvordan det foregår bedst for dem, er vi meget store tilhængere af. Og hvis vi kan give familierne nogle større frihedsgrader i forhold til f.eks. at vurdere, om man skal blive hjemme i forbindelse med børns sygdom, er vi meget indstillet på at diskutere det. Og det er fuldstændig rigtigt, som der bliver sagt i spørgsmålet her, at hvis man sender et sygt barn for tidligt i institution, risikerer man jo, at det smitter alle de andre børn, og så har vi i virkeligheden bare en endnu større udfordring, end hvis barnet var blevet hjemme en dag eller to mere.

Kl. 11:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:36

Ina Strøjer-Schmidt (SF):

Skal jeg forstå det sådan, at DF er villige til at finde penge til en form for ordning, hvor man har mulighed for at blive hjemme som forælder – altså at der også bliver givet en ret til at kunne blive hjemme?

Kl. 11:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:36

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, men det er jo derfor, jeg siger, at vi er meget åbne over for at diskutere, hvad for en model man skal vælge, for der kommer jo også en omkostning med den. Men omkostningen skal selvfølgelig ses – og det er det, jeg anerkender i forhold til spørgsmålet – i forhold til at man også prøver at afværge noget, der i virkeligheden skaber omkostninger. For det er jo rigtigt set, at hvis et sygt barn kommer for tidligt tilbage i institutionen og smitter de andre børn, kan det have det resultat, at man i virkeligheden samlet set belaster andre familier med sygdom. Nu så vi jo i forbindelse med corona, hvor vigtigt det forhold var. Det var så den type sygdom, men i al almindelighed har vi også den udfordring. Og det er derfor, jeg siger, at det vil vi meget gerne diskutere, men så skal vi jo finde frem til, hvad det er for en omkostning, vi så taler om, og hvor vi skaffer pengene og alt det der. Det er bare det forbehold, jeg lige tager, altså at det skal vi jo selvfølgelig se på. Men vi vil meget gerne se på SF's konkrete model, og så må vi finde ud af det.

Kl. 11:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen, værsgo.

- Lennart Damsbo-Andersen (S):**
Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Jeg er rigtig glad for at høre to ting i den og også i de svar, der er kommet her: både at ordføreren er optaget af velfærden og af, at vi skal sikre og holde hånden under den, og også af klimaet – også selv om der til det, der blev spurgt ind til tidligere af min gode kollega, måske var lidt mislyde for 10 år siden eller mere.
Det, jeg godt kunne tænke mig at høre om nu, er, om ordføreren er enig med hr. Jakob Ellemann-Jensen, formanden for Venstre, Danmarks Liberale Parti, som jeg tror for et par måneder siden udtrykte, at hvis man skal vælge mellem velfærd og klima, skal man bruge pengene på klima.
- Den fg. formand (Bent Bøgsted):**
Ordføreren.
- Kristian Thulesen Dahl (DF):**
Det er jo noget af en modsætning at stille op, for nu har vi lige diskuteret det her med klima, og hvor vigtigt det er, at vi får lavet den her omstilling, som giver Danmarks bidrag til i hvert fald at anvise løsninger, også for andre lande. Vi er 0,1 pct. af problemet i forhold til udledningen, men vi skulle jo gerne være en meget større del af løsningen, ved at vi anviser veje til, at man kan reducere klimaaftrykket. Så jeg synes, det er en lidt kunstig opdeling. Altså, hvis klima er vigtigt, er vi selvfølgelig også villige til at bruge penge på det og sætte penge af til det, som vi f.eks. gjorde i landbrugsaftalen i mandags.
Men det er jo Dansk Folkeparti magtpåliggende – det ved de fleste – at vi har en ordentlig velfærd i forhold til specielt vores ældre og vores sundhed, og det skal der være penge til. Så det er sådan, vi tilrettelægger den måde, vi bruger de penge, der er til rådighed, på. Det er jo, at vi lægger et hårdt tryk på de velfærdsområder, kernevelfærdsområder, hvor vi kan se, som jeg også nævnte i min tale, at hvis ikke vi opruster i forhold til sundhed, hvis ikke vi opruster i forhold til vores ældrepleje, så får vi simpelt hen nogle voldsomme udfordringer om 5, 10, 15 år, og derfor er det rettidig omhu at gøre det nu.
- Den fg. formand (Bent Bøgsted):**
Hr. Lennart Damsbo-Andersen.
- Lennart Damsbo-Andersen (S):**
Jeg er ikke spor uenig i den konklusion. Problemet er jo bare her, at det ikke er mere end en time siden, at hr. Jakob Ellemann-Jensen, formanden for Venstre, Danmarks Liberale Parti, udtalte, at han var klar til at blive statsminister, og jeg går ud fra, at hvis han skal være det, skal der jo være nogle, der peger på ham; der skal i hvert fald være en eller anden form for enighed i den blå blok. Kunne ordføreren forestille sig, at Dansk Folkeparti så var en del af den enighed?
- Den fg. formand (Bent Bøgsted):**
Ordføreren.
- Kristian Thulesen Dahl (DF):**
Nu synes jeg jo under alle omstændigheder, at det er godt, at Socialdemokratiet også tænker i de baner, at der kommer en dag, hvor man ikke længere er regeringsparti, men har overdraget det til de borger-
- Kl. 11:37 lige partier. Det er sundt og godt. Man kunne næsten forestille sig, at Socialdemokratiet havde sat sig på magten og tænkt, at nu varede det i al evighed. Så det er meget godt, at man har den tænkning.
Og jeg er sikker på, at Venstres formand udlægger teksten for, hvad han vil, og så udlægger jeg jo teksten for, hvad vi vil i Dansk Folkeparti. Hvis den dag måtte komme, hvor vi så skal sidde i fællesskab og finde ud af tingene, så må Socialdemokratiet jo til den tid se, hvordan vi finder ud af det. Det er i hvert fald min ambition. Det skal vi nu nok finde ud af. Vi synes, at klima er vigtigt – det har jeg redegjort for – men vi vil bruge mange af de penge, der ligger i vores råderum, til at forstærke vores velfærd, specielt i forhold til ældre og sundhed. Det er vores klare ambition.
- Kl. 11:40
- Kl. 11:38 **Den fg. formand (Bent Bøgsted):**
Tak. Så er det fru Samira Nawa.
- Kl. 11:40
- Kl. 11:38 **Samira Nawa (RV):**
Tak. Er der reel mangel på arbejdskraft? Det spurgte ordføreren om i sin tale, med henvisning til at der er nogle seniorer, der oplever diskrimination på arbejdsmarkedet. Jeg håber så også, at den bekymring, som jeg i øvrigt deler, også gælder for bl.a. de kvinder med tørklæde, der dokumenteret må sende 60 pct. flere ansøgninger for overhovedet at komme til jobsamtale.
Men der er i hvert fald mangel på arbejdskraft og bl.a. også på velfærdsmedarbejdere. Det er helt akut, særlig i hovedstadsområdet, hvor der mangler både sosu-assistenten og sosu-hjælperen. En af de ting, som vi i Radikale Venstre peger på for at komme det her til livs, er mere udenlandsk arbejdskraft. Jeg har hørt Dansk Folkeparti sige, at de ikke er interesseret i det. Men hvad er så Dansk Folkepartis løsning på netop manglen på arbejdskraft, særlig jo inden for de her velfærdsområder?
- Kl. 11:41
- Den fg. formand (Bent Bøgsted):**
Ordføreren.
- Kl. 11:41
- Kristian Thulesen Dahl (DF):**
Men det kommer jo i virkeligheden i selve spørgsmålet. Altså, vi vil jo langt hellere have, at de folk med udenlandsk baggrund, der allerede er i Danmark, rent faktisk arbejder end ikke arbejder. Så vi synes ikke om, at folk med udenlandsk baggrund, der er her, har kæmpeproblemer med at finde en arbejdsplads. Og hvis det er sådan, at vi mangler arbejdskraft i det omfang, som det siges, så er det jo lige præcis, som spørgeren siger her, et paradoks, at folk, uanset om det er seniorer, eller det er folk med udenlandsk baggrund, der allerede er her, så har så svært ved overhovedet at komme frem til en jobsamtale. Man kunne jo gisne om det. Altså, hvis man hellere som virksomhed eller offentlig institution vil vente på, at den 31-årige kommer flyvende forbi, som lige var det ungdommelige input, man gerne ville have i sin virksomhed, så kan man overveje, om man mangler arbejdskraft, når det virkelig gælder. For så ville man jo bruge den arbejdskraft, vi har til rådighed. Og så længe vi har arbejdskraftreserver i Danmark, som ikke bliver efterspurgt, ikke engang bliver efterspurgt til en jobsamtale, så er manglen åbenbart ikke så stor alligevel. Det er det, jeg tillader mig lige at hejse et lille advarselsflag om her i dag.
- Kl. 11:42
- Den fg. formand (Bent Bøgsted):**
Fru Samira Nawa.

Samira Nawa (RV):

Jeg er enig i, at vi har den udfordring, når det kommer til seniorer og minoritetsetniske danskere i forhold til diskrimination, men jeg er ikke enig i, at vi ikke har en akut mangel på arbejdskraft. Nogle af dem, som jo godt ville kunne arbejde bl.a. som sosu-hjælpere og sosu-assistenten, er nogle af de udlændinge, der faktisk er i Danmark, og som jeg lidt oplever Dansk Folkeparti har travlt med at få udvist. Men på grund af reglerne kan de ikke arbejde lige præcis inden for de her fag. Vil Dansk Folkeparti ikke være med til at gøre det nemmere for mennesker, der har ophold i Danmark, at arbejde inden for fagene som lige præcis sosu-hjælper, sosu-assistent, hvor der er en akut mangel?

Kl. 11:42

kan give et skub. Men det fritager ikke os som politikere for at sikre, at de kommunale plejehjemstilbud rent faktisk er i orden.

Så ved jeg godt, at når vi går ind i Systemdanmark, er der sådan noget med betaling, i forhold til at kommunen så skal betale penge til det friplejehjem, og derfor er der selvfølgelig diskussionen, fra kommunal side, om, om man synes, det er en god eller dårlig idé i forhold til at kunne styre tingene. Det er jeg fuldstændig bevidst om.

Men når vi taler om det principielle, i forhold til om det er godt, at der er nogle institutioner, man kan etablere, hvor der er noget frihed, og hvor man kan komme med tilbud til borgerne som et supplement til det offentlige, så synes jeg ikke, det er skørt. Så synes jeg faktisk, det er godt.

Kl. 11:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 11:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Orla Hav.

Kl. 11:45

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Men altså, de folk med indvandrerbaggrund, der har været i Danmark i årevis, og som ikke er i beskæftigelse, kan jo bare se at komme i gang. Der er jo ikke nogen, der forhindrer dem i det. Og så kom jeg det jo også i møde før ved at sige, at hvis de oplever, at de søger jobs, men ikke bliver kaldt ind til en samtale, så siger jeg, at dem, der påstår, at de mangler arbejdskraft på den arbejdsplads, nok lige har en lille udfordring med at forklare, hvordan det hænger sammen, ikke?

Kl. 11:43

Orla Hav (S):

Jamen jeg synes da bestemt heller ikke, det er skørt. Jeg sidder i bestyrelsen for et friplejehjem, og jeg synes, det er et ganske udmærket alternativ at have. Men det lyder, som om, at når man taler friplejehjem fra den blå side, så flyder friplejehjemmene i ressourcer. Det gør de ikke. De bliver jo finansieret, hr. Kristian Thulesen Dahl, med gennemsnittet af taksten på de kommunale institutioner, så der er jo ikke mulighed for økonomisk at give dem noget helt andet. Så der er simpelt hen diskrepans imellem den måde, man tegner et billede af, at friplejehjem sådan skulle være den store frelser, og hvilken økonomi man sådan har været med til at lægge ind i friplejehjemmene.

Kl. 11:46

Men nu tror jeg, at man leder snakken lidt over på nogle andre, nemlig dem, som er kommet som flygtninge og familiesammenførte, måske inden for de senere år, og som vi gerne vil have vender tilbage til deres hjemland, ja, selvfølgelig, for flygtningepolitik for os er, at man hjælper mennesker i en midlertidig situation. Det er jo ikke, at man gør dem til indvandrere i det pågældende land. Så det er klart, at der har vi jo en ting. Der er tusindvis af folk med udenlandsk baggrund, der har været her i årevis, og som ikke er i beskæftigelse, og for deres vedkommende synes jeg simpelt hen bare, at vi må have knyttet det her sammen, så de kommer ind og tager de jobs, som virksomhederne siger de mangler medarbejdere til.

Kl. 11:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 11:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det hr. Orla Hav.

Kl. 11:44

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, det var slet ikke den økonomiske diskussion, jeg tænkte var relevant her, egentlig. For det er jeg fuldstændig enig i. Men der kan jo være nogle ledelsesmæssige ting, der kan være noget engagement omkring et friplejehjem, ligesom vi ser med friskoler, hvor man bare må anerkende, at der sker et eller andet. Der er måske et andet nærvær på en eller anden måde på nogle af vores friplejehjem.

Men det skal vi så prøve at se på: Er der nogle gode ting, vi også kan tænke ind i de kommunale plejehjem? For vi har en forpligtelse til, at det fungerer ordentligt alle de steder, hvor man som ældre kan få en plads, fordi man har brug for pleje og omsorg, og at man får en værdig behandling. Så det med diskussionen om, hvorvidt det er godt eller skidt med friplejehjem som supplement – og hr. Orla Hav er selv, kan jeg forstå, helt fortrøstningsfuld med, at der er sådan nogle tilbud – fritager os jo ikke for at sikre, at de kommunale plejehjemstilbud har den kvalitet, de skal have.

Kl. 11:47

Orla Hav (S):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Jeg kan jo forstå, at det store mantra på det ældrepolitiske område er friplejehjem. På den baggrund vil jeg egentlig gerne spørge ordførerne: Hvordan er det nu, økonomien omkring friplejehjemmene er skruet sammen? Hvordan er det, friplejehjem finansieres? Det lyder jo, som om friplejehjem sådan er et sted, hvor man kan gå hen, og så får man en langt højere standard. Men jeg vil gerne høre sådan helt ind til benet: Hvordan er det, friplejehjem bliver finansieret?

Kl. 11:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det fru Jette Gottlieb.

Kl. 11:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 11:44

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil i forlængelse af det spørge, hvordan Dansk Folkeparti ser på muligheden for ligesom at opnå overskud på virksomheder inden for den sociale sektor.

Kl. 11:47

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, jeg sagde ikke, at friplejehjem var det store mantra. Jeg sagde, at det var fint, hvis der var engagerede folk, der ville etablere et friplejehjem. Så synes jeg, at det kan give et fint alternativ, og at det

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 11:47

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi er meget skeptiske over for det der med at tage store overskud og drive det som sådan en overskudsgivende forretning. Men det skyldes også, at når vi taler om vores pleje og omsorg, skal man huske på, at det, mener vi, er en offentlig forpligtelse at sikre, at der er de tilbud, der gør, at alle kan føle sig trygge. Og det betyder jo, at der, hvor vi har en udfordring lige præcis på pleje og omsorg i en privatiseringstankegang – altså hvor man siger, at man tager private leverandører ind – er det jo altid, at den offentlige sektor så skal stå klar med et eller andet beredskab. For hvis de svigter, kan man jo f.eks. ikke sige til en plejekrævende ældre: Vi har et tilbud klar til dig om 2 måneder, så de næste 2 måneder må du lige klare dig selv; så er vi klar igen.

Det har vi jo set i nogle kommuner, hvor de private ikke har kunnet klare opgaven, og så skulle kommunen gribe ind. Og det er en helt relevant ting, og derfor synes vi ikke, at det der med bare at tænke, at det er private, og at de skal tjene penge på de, er den måde, vi tænker pleje og omsorg på i Danmark.

Kl. 11:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Jette Gottlieb.

Kl. 11:48

Jette Gottlieb (EL):

Nå, men så vil jeg spørge, om det gælder andre sociale foranstaltninger, altså om modviljen mod udlicitering og privatisering er på alle områder. Eller om det kun gælder i ældreomsorgen.

Kl. 11:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 11:48

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, vi har jo haft en lang debat om de her institutioner, der hjælper nogle af vores yngre mennesker; der har vi haft diskussionen frem og tilbage. Og det er klart, at det i forhold til det, man har, og som er velfungerende, også er et spørgsmål om, hvordan man så griber ind og måske ødelægger nogle af de tilbud, der er. Og vi havde også diskussionen om, hvad der sker, hvis man pludselig ødelægger det, der er i dag i forhold til de unge mennesker, men ikke har noget alternativ at sætte op for dem. Så har man også en udfordring, og derfor havde vi et langt forløb for noget tid siden, hvor vi lige præcis diskuterede de her ting, som fru Jette Gottlieb rejser. Og det er jeg fuldt bevidst om, og der var mange modsatrettede hensyn, der skulle vejes der.

Kl. 11:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så siger vi tak til hr. Kristian Thulesen Dahl. Der er ikke flere, der vil stille spørgsmål, og så går vi over til fru Pia Olsen Dyhr, som lige kan nå at holde sin tale, inden vi skal have en lille pause her. Og fru Pia Olsen Dyhr er selvfølgelig fra SF. Værsgo.

Kl. 11:49

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Tak. Jeg vil gerne sige lidt om fremtiden. Det er blevet sagt, at vi ikke kan undslippe morgendagens ansvar ved at undslå os ansvaret i dag. Det er et Lincoln-citat. Så når jeg i dag taler om fremtiden, er det først og fremmest nogle ord om ansvar, ansvaret for vores børn og børnebørns fremtid.

Vi fik for nogle få uger siden med FN's seneste store klimareport skriften på væggen, som har stået klar for enhver: Vi kan ikke fortsætte, som vi gør nu, hvis vi skal være ansvarlige for fremtiden, hvis vi skal tage ansvaret på os for at sikre vores børn og børnebørns fremtid.

Jeg vil gerne kvittere for, at vi mellem støttepartierne og regeringen fik lavet et ambitiøst forståelsespapir med en klar 70-procents CO₂-reduktion i 2030. Jeg vil også gerne kvittere for, at de planer, der skal sikre, at vi realiserer kravet, alle skal være forhandlet og vedtaget inden 2025.

Sidst, men ikke mindst, vil jeg gerne takke de heldigvis mange partier, som her i mandags valgte at gå med i den aftale om landbruget. Så vidt, så godt. For som Klimarådet har påpeget, har regeringens anskueliggørelse af, hvordan vi når i mål, hidtil kun udpeget den absolut letteste tredjedel af CO₂-reduktionen – jeg er en lille smule snottet, så jeg skal nok udtale det lidt mere tydeligt.

Isen smelter, skovene står i brand, oversvømmelserne hænger, og temperaturerne stiger. Så når det gælder fremtiden, når det gælder ansvarligheden, er der brug for, at vi sætter tempoet op og tager de nødvendige virkemidler i brug: at vi benytter vores handlepligt. Og der er for mig at se to umiddelbare redskaber, vi kan bringe i anvendelse, og de skal bringes i anvendelse nu.

For det første skal vi have vedtaget reelle, substantielle CO₂-afgifter. Det er den mest direkte vej til CO₂-reduktion. Og for det andet må den aktuelle aftale om landbrugets bidrag til CO₂-reduktioner blive princippet til efterfølgelse: at erhvervene erhverv for erhverv må bidrage reelt og substantielt, startende med landbruget, som ikke just har forhastet sig – hvis vi skal være ærlige – trods det forhold, at netop landbruget står for en stor del af vores CO₂-udslip, og naturligvis i et omfang, der står i et rimeligt forhold til hvervetnes reelle bidrag til udledningen.

Den næste store hurdle er transporterhvervet. Hvis ikke vi kan levere dér, mener jeg ikke, vi som Folketing lever op til vores ansvar, og så mener jeg ikke, vi forvalter vores handlepligt efter hensigten. Vi svigter vores børn og børnebørns fremtid.

Jeg vil gerne sige tak til blå blok, som til allersidst alligevel gik med i landbrugsaftalen. Det var et stort og vigtigt skridt, og jeg ved, det ikke var let. Så tak for det. Jeg håber så også, at vi med den aftale er kommet endegyldigt forbi det punkt, hvor det ligger i luften, at vi ikke skal bekymre os så meget om planetens fremtid. Jeg håber, at vi med den aftale omsider er kommet forbi det punkt, hvor bekymringen for klimaet afvises med, at det kan vi trygt overlade til markedet at fikse.

Jeg håber, vi er kommet på den anden side af holdningen om, at teknologien kan fikse alle problemer for os, og jeg håber virkelig, at vi fremover ikke skal kaldes klimatosser, når vi prøver at tage det ansvar på os. Jo, både teknologiudvikling og marked vil hjælpe os, det er jeg enig i, ingen tvivl om det. Teknologien vil bringe os endog ret langt. Men det må og skal ske i kombination med at skabe de rette incitamenter, og her spiller vi politikere en afgørende rolle.

Markedet og pengeinteresser har også stor indflydelse på, hvor der forskes, og hvor der udvikles teknologier. I Danmark er vi heldigvis begunstiget af et erhvervsliv, som i vidt omfang har omfavnet den grønne dagsorden. Det er ikke kommet af sig selv. Det har været en kombination af fremsynede politikere, fremsynede ngo'er og kreative, fremsynede iværksættere, så det grænser til ansvarsforflygtigelse at hævde, at teknologi og marked kan stå alene, når processen skal drives fremad.

Vi politikere må og skal sætte kursen, og vi skal vogte os for greenwashing, både hos organisationer og virksomheder – og i politik. Men jeg håber meget på, at vi sammen kan finde de rigtige politiske incitamenter, der kan skubbe til de erhverv, der halter bagefter. Den danske succes med vindmøller var et resultat af politiske beslut-

ninger og adfærdsregulering i forhold til de erhverv på baggrund af ændrede afgifter. Det var en prioritering, det *er* en prioritering, og det er der, vi skal hen igen. Det gjorde vi sammen i mandags, og det vil jeg gerne takke alle for. Det synes jeg vi kan være stolte af. Det er ikke tilstrækkeligt, men det er et helt nødvendigt skridt på vejen.

Kl. 11:54

Jeg har nævnt vores ansvar for fremtiden, og jeg har nævnt vores forpligtelser over for kommende generationer. Det bringer mig til noget andet og noget, der er helt i tråd med det, jeg har talt om hidtil, nemlig børn og unges mistrivsel. Også her gælder det, at vi ikke kan undslippe morgendagens ansvar ved at undslå os ansvaret i dag. Vores børn og unges mistrivsel kan ikke fikses med ny teknologi eller overlades til markedet. Det er en epidemi, der er over os. Der er tusindvis af unge med ondt i sjælen, tusindvis af børn og unge med selvskadende adfærd, tusindvis af unge med angst, depression, spiseforstyrrelser og selvmordstanker. De har et graverende lavt selvværd og en dybt bekymrende mangel på glæde ved tilværelsen. Det er så ulykkeligt at tænke på, og det må være tragisk og uoverskueligt at stå midt i, både for den unge og for de pårørende. Vi kan ikke bare kigge væk. Vi kan ikke bare fortsætte med at tro, at det løser sig selv, at det går over, at de vokser fra det. De børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger er overbelastede, forældrene er dybt fortvivlede. I hver eneste klasse sidder der en håndfuld børn med diagnoser, og alt for mange får ingen eller for sen hjælp.

Både for trivselskrisen og for klimakrisen gælder der det, at jo mere vi fortrænger problemerne, jo mere vi lægger låg på og ser den anden vej, desto hårdere vil naturen slå igen. Det gælder både den store vilde natur og den indre natur. Det fortrængte vender altid tilbage i dæmonisk skikkelse, som Freud skrev. Vores klima vender sig mod os nu med tørke, skovbrande, oversvømmelser og gletsjere, der smelter. Og sindet vender sig mod os med depression, angst, manglende livsglæde, spiseforstyrrelser og selvskade i et omfang, som vi aldrig har set før. Begge dele vidner om, at noget ikke fungerer, som det skal, at der er noget galt, og vores opgave er at fikse det – nu.

I mandags lykkedes det at få alle partier med i en aftale om landbruget, så her til sidst vil jeg gerne række ud. Jeg vil gerne række ud til den konservative formand, hr. Søren Pape Poulsen. Vi kender hinanden – jeg kan se dig bag blomsterne – vi respekterer hinanden, og jeg ved, at vores menneskesyn på trods af politiske og ideologiske uenigheder ikke er så forskellige. Vi havde for nylig en lidt heftig udveksling om børn og unges mistrivsel, og min appel til De Konservative og den konservative leder er: Vi må kunne nå hinanden i reel ansvarlighed for vores fælles fremtid; vi må kunne nå hinanden om bindende mål også for andre erhverv, når det gælder kampen for klimaet; vi må kunne nå hinanden, når det gælder om at give vores børn og unge en fremtid på en klode i balance; og vi må kunne nå hinanden, når det gælder om at sikre vores børn og unge en fremtid med et sind i balance. Jeg håber, at der både er fornuft, vilje og ansvarlighed hos De Konservative til at tage medansvar for netop de to store udfordringer, vi står med.

Så til slut: Tak til statsministeren for hendes tale i tirsdags og for at sætte fokus på piger og kvinders rettigheder, både ude i verden og i Danmark. SF har i årtier kæmpet for ligestilling og kvinders rettigheder generelt, men også med stigende intensitet kæmpet for frihed og muligheder for piger og kvinder med minoritetsbaggrund. Jeg er derfor utrolig glad for, at det bliver en bredere og mere forankret dagsorden med den kommission og det arbejde, regeringen foreslår, for her handler det jo også om ansvar for fremtiden. Hvis vi ikke skal være en stat med flere folk eller en stat med strid mellem grupper, må og skal vi sikre, at alle borgere uanset etnisk baggrund nyder samme frihed og retssikkerhed. Her slås alt for mange piger og kvinder i visse minoritetsmiljøer desværre i urimelig grad for deres individuelle frihed til selv at træffe de store beslutninger i deres

liv. Ude i verden er problemerne endnu større, og derfor glæder det mig, at regeringens udspil er tostrengt: Hvad kan vi gøre af forskel ude i verden, og hvordan kan vi gøre det bedre herhjemme? Det arbejde ser SF frem til at tage del i. Tak for ordet.

Kl. 11:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak for ordførertalen. Jeg skal lige beklage, at blomsterne stod i vejen for hr. Søren Pape Poulsen, men da fru Pia Olsen Dyhr går ind for grøn omstilling, er det sikkert acceptabelt.

Vi skal til at holde en pause, og den første, der har ordet efter pausen, er fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale. Nej, det har ændret sig, for nu begynder de forskellige at komme ind i systemet. Det er hr. Kristian Thulesen Dahl, der har det første spørgsmål efter pausen, medmindre der er andre, der trykker sig ind.

Vi skal udsætte mødet, og vi genoptager mødet i dag kl. 13.00. Som sagt er den første, der har ordet, hr. Kristian Thulesen Dahl med spørgsmål til fru Pia Olsen Dyhr.

Mødet er udsat.

Mødet er udsat. (Kl. 12:00).

Kl. 13:00

Forhandling

Tredje næstformand (Trine Torp):

Mødet genoptages.

Vi fortsætter med SF's ordfører, fru Pia Olsen Dyhr, som holdt sin ordførertale før frokostpausen. Nu fortsætter vi med korte bemærkninger, og den første er fra hr. Kristian Thulesen Dahl. Værsgo.

Kl. 13:00

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Og tak for ordførertalen her for en times tid siden. Jeg vil jo gerne complimentere SF for at have kæmpet kampen for minimumsnormeringer på børneområdet, men jeg vil så gerne rette fokus mod den anden side af mønten og spørge, om man i SF ikke er nervøs for, at det at lovbestemme minimumsnormeringer på børneområdet i den praktiske verden kan komme til at kannibalisere arbejdskraft fra ældreomsorgen.

Hvordan vil SF sikre – i en tid, hvor kommunerne nu lovgivningsmæssigt skal leve op til bestemte normeringer på børneområdet – at noget af den arbejdskraft ikke er arbejdskraft, vi ellers ville have haft brug for på ældreområdet?

Kl. 13:00

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 13:00

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det synes jeg er et meget relevant spørgsmål. Jeg tror i virkeligheden, vi er nødt til at kigge meget mere på det med personale ... der er sådan meget rumklang, er her ikke? Eller er det bare, fordi jeg er meget forkølet?

Men det er et relevant spørgsmål, for det, der jo er afgørende, er, om vi, når vi bruger ressourcer, f.eks. pædagogiske ressourcer til vores børn, så mister socialpædagoger andre steder, eller om vi risikerer, at der f.eks. ikke kan være sosu-assistenten til vores ældre. Det er jeg også optaget af, og det er jo derfor, at SF bakker regeringens forslag om en velfærdslov op, altså for at vi netop sørger for, når vi får flere ældre og flere børn, også at levere flere penge til den omsorg, som er kernen i vores velfærdssamfund.

Når det er sagt, er der heller ingen tvivl om, at vi skal kigge særlig på ældreplejen og sørge for, at vi får en bund under, hvor mange ressourcer der i virkeligheden ikke må forsvinde væk, eller hvad man kan sige, altså sørge for, at der er ressourcer i ældreplejen. Det er jeg meget enig med hr. Kristian Thulesen Dahl i.

Kl. 13:02

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 13:02

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, nu er vi jo i en tid, hvor det ikke nødvendigvis alene handler om ressourcer, altså om penge; det handler også om, om man kan finde de hænder, de mennesker, der skal levere den service, der er afgørende. Hvis man sidder som ældre og ikke kan klare sig selv, er man jo helt afhængig af, at der kommer nogen forbi og hjælper en. Og vi skal jo nødig stå i den situation, hvor vi har løst opgaven for børnefamilier, men hvor det er bedsteforældrene, der betaler prisen – enten i eget hjem eller på et plejehjem – ved ikke at kunne få den hjælp, man har brug for.

Så det er bare derfor, jeg vil høre: Kan SF se en logik i, at man i virkeligheden, sideløbende med at man laver minimumsnormeringer på børneområdet, også burde finde en model for at lave minimumsnormeringer på ældreområdet?

Kl. 13:02

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 13:02

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er ikke afvisende over for at kigge på ældreområdet, altså om man kan sørge for en eller anden form for bund. Problemet er bare med minimumsnormeringer på ældreområdet, at der er så mange indsatser på ældreområdet, at det ikke er lige så nemt at sige, som det er for en daginstitution med vuggestue og børnehave; det er ikke det tilsvarende på ældreområdet.

Vi har jo sagt meget tydeligt, at vi mener, at der minimum skal være to nattevagter på vores plejehjem – for netop at komme lidt ad den vej. Vi siger sådan set også, at der skal tilføres flere penge på ældreområdet, men der er ikke en standard, der passer til alle på ældreområdet, og vi bliver nok også nødt til at anerkende, at der er mange tiltag. Men jeg er meget sympatisk indstillet over for idéen om flere ressourcer på ældreområdet.

Kl. 13:03

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 13:03

Karsten Lauritzen (V):

Tak til fru Pia Olsen Dyhr for ordførertalen. Jeg vil godt følge lidt op på hr. Kristian Thulesen Dahls spørgsmål, forstået på den måde, at SF har en politik om, at vi skal hyre til højre og venstre i den offentlige sektor, at der skal mere velfærdspersonale både til børnene i skolerne og til de ældre, og det er jo så fint, ud over selvfølgelig at vi skal kunne finansiere det. Det er sådan én udfordring.

En anden udfordring er mangel på arbejdskraft, og det er en kæmpe udfordring aktuelt. Der kan jeg forstå på SF, at det reformudspil, som regeringen er kommet med om en række ting, der dog forbedrer også nogle af de ulykker, de tidligere har lavet, og som man har det rigtig dårligt med. Man har det rigtig dårligt med nogle af de forslag, mit parti er kommet med, bl.a. at få mere international arbejdskraft.

Så spørgsmålet til fru Pia Olsen Dyhr er: Hvad er så SF's løsning på udfordringen med mangel på arbejdskraft, som er en kæmpe aktuel udfordring for det danske samfund?

Kl. 13:04

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 13:04

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er meget enig med spørgeren i, at vi står med en udfordring i forhold til kvalificeret arbejdskraft. SF er sådan set meget positiv over for regeringens udspil og kan godt se, at mange af de forslag er en del af vejen. Jeg er også optaget af de 100.000 ledige, vi har, og at vi får dem ind på arbejdsmarkedet, for det handler jo bl.a. om, at de ikke har de rigtige kvalifikationer.

Et af de elementer, vi tidligere, faktisk under corona, blev enige med regeringen om, og som vi nu viderefører, er jo, at nogle af de ufaglærte, som i dag har brug for at blive opkvalificeret til faglærte, på 110 pct.s dagpenge faktisk kan få den kvalifikation. Det synes jeg er et ret vigtigt element for at sørge for, at man ikke kun har arbejdskraften, men at den også skal være kvalificeret. Og det er jo det, jeg hører bl.a. erhvervslivet efterlyse: at det ikke bare er arbejdskraft, men at det skal være kvalificeret arbejdskraft. Så jeg er sådan set ikke afvisende over for det.

Nu når jeg ikke at svare på den del med international arbejdskraft, men det vil jeg gerne svare på, hvis spørgeren stiller et spørgsmål mere.

Kl. 13:05

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 13:05

Karsten Lauritzen (V):

Det vil jeg så overveje, men tiden går jo. Altså, som jeg umiddelbart har forstået SF, og jeg kan godt have taget fejl, og så undskylder jeg, er man modstander af de ting i regeringens udspil, der giver et øget arbejdsudbud, bl.a. reduktioner af dimittendsatsen, og så er man selvfølgelig for der, hvor man gerne vil bruge pengene, og det er jo det lette synspunkt. Derfor vil jeg gerne spørge igen: Hvad er SF's konkrete forslag til at øge arbejdsstyrken og arbejdsudbuddet?

Kl. 13:05

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 13:05

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes, der er flere elementer. For det første nævnte jeg de 100.000 arbejdsløse, som jeg mener skal ind i arbejdsstyrken. Det kræver simpelt hen, at de har de rigtige kvalifikationer. Der kan vi starte. Vi er sådan set ikke afvisende over for at bruge nogle af de der andengenerationsreformer, som også står i forståelsespapiret, som alle fire partier er enige om, og som handler om, at nogle af dem, der er på deltid, skal på fuld tid i fremtiden. Jeg er sådan set heller ikke afvisende – og nu vil jeg svare på det, hr. Karsten Lauritzen ikke spurgte om nu, men i sit første spørgsmål, nemlig om det her med international arbejdskraft – over for at gøre det, hvis vi gør det uden at dumpe lønnen og sørger for ordentlige løn- og arbejdsvilkår.

Kl. 13:06

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 13:06

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Jeg vil gerne blive i netop det spor, og så kan jeg jo stille det spørgsmål, som hr. Karsten Lauritzen ikke fik stillet så tydeligt, som ordføreren måske gerne ville have det. For vi kan jo godt være enige om at sige ja til opkvalificering, ja til andengenerationsreformer, ja til langt mere efteruddannelse og langt mere fleksibilitet og ja til de 50.000 unge, der hverken har fået skolens helt basale kompetencer eller er i arbejde i dag. Alt det er vi enige om. Jeg tror også, vi er enige om, at det kræver noget tid og nogle investeringer. Hvis vi skal have råd til de investeringer, er vi nødt til at besætte de arbejdspladser, som virksomhederne så akut har behov for arbejdskraft til.

Derfor: Kunne vi også komme videre ad sporene om international arbejdskraft, enten ved at se på beløbsgrænse eller på andre områder? Hvor kunne SF være med?

Kl. 13:07

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:07

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er glad for, at vi har den her fælles forståelse med hinanden om meget af det, vi kan gøre på den lange bane, for det tror jeg er helt afgørende, hvis vi skal fremtidssikre Danmark. Der tror jeg faktisk, at De Radikale og SF kan blive meget enige i forhold til opkvalificering.

Når det så handler om udenlandsk arbejdskraft, er det jo ikke sådan, at det ikke er muligt for udlændinge at komme til Danmark og arbejde, og jeg vil gerne rose den trepartsaftale, der lige er indgået, for at sørge for, at flere europæere har mulighed for at komme ind på det danske arbejdsmarked. Beløbsgrænsen gælder jo ikke i Europa, og der er 15 millioner arbejdsløse europæere, som måske godt kunne levere noget af den kvalificerede arbejdskraft, vi har brug for.

Jeg er heller ikke afvisende over for at gøre det, når det f.eks. gælder en it-tekniker fra Indien, eller hvad det nu kan være for kompetencer, der er brug for. Det, jeg virkelig er optaget af, er, at vi ikke underminerer det danske arbejdsmarked, ej heller i forhold til arbejdsmiljø eller lønninger – og det er jo det, der bliver balancen i det her. Derfor er beløbsgrænsen jo dér, hvor den er, nemlig fordi vi ikke har lyst til at diskutere, om vi kan være med til at presse løn- og arbejdsvilkår i Danmark. Men jeg er ikke afvisende over for udenlandsk arbejdskraft.

Kl. 13:08

Tredje næstformand (Trine Torp):

Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 13:08

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det sidste er jeg rigtig glad for at høre. Nu stiger beløbsgrænsen jo mere og mere, og man skal være højt kvalificeret specialist for at komme over den. Der er behov for arbejdskraft alle steder i det danske samfund. Den grønne omstilling, som vi er så optaget af i fællesskab, mangler hænder og hoveder. Man kan simpelt hen ikke finde dem til at lave de produkter, vi både skal leve af og få den grønne omstilling i mål med i Danmark såvel som i resten af verden, hvor vi jo skal sælge de her produkter, som ikke kan sælges, hvis der ikke er mennesker til at lave dem.

Jeg er med på at efteruddanne og opkvalificere og alt det, men jeg håber også, at vi så kunne komme hen til at kigge på enten de her beløbsgrænser eller den positivliste, som vi vedtog, hvor ingen kommer ind, fordi der er administrative forhindringer i spandevs.

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:09

Kl. 13:09

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, vi skal sætte fut på den grønne omstilling. Jeg kan blive dybt bekymret for, om vi har kvalificeret arbejdskraft nok, også fordi jeg tror, at vi kommer til at vokse endnu mere i Danmark på den grønne dagsorden. Vi har jo i fællesskab i landbrugsudspillet sammen med Enhedslisten og mange andre gode kræfter kæmpet for, at plantebaseret produktion af fødevarer skal vokse i Danmark, og det synes jeg er en positiv dagsorden. Det kan også være, vi får brug for kvalificeret arbejdskraft der – og det synes jeg er en vigtig pointe.

Jeg tror bare, det er vigtigt at sørge for, at det her bliver under ordnede forhold. Og det vil nok være mit krav og min indgangsbøn til den diskussion.

Kl. 13:10

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det fru Rosa Lund.

Kl. 13:10

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Tak til fru Pia Olsen Dyhr for at nævne det, man måske populært kalder kampen mod negativ social kontrol. Det er en meget vigtig dagsorden, som vi deler med SF.

En anden vigtig dagsorden, som vi deler med SF, er jo, at børn har rettigheder, og derfor skal jeg egentlig bare spørge SF's formand, om det ikke er korrekt, at de mennesker, som er blevet hentet til Danmark i nat, er børn, som er danske statsborgere og ikke alt mulig andet. Det er bare, fordi jeg synes, at der er opstået mange myter i løbet af formiddagen herinde i salen om, hvad der egentlig er sket, og hvorfor det egentlig er, at det er vigtigt, at de her børn er i Danmark.

Kl. 13:10

Tredje næstformand (Trine Torp):

Pia Olsen Dyhr.

Kl. 13:10

Pia Olsen Dyhr (SF):

Altså, jeg blev glad i nat, da jeg så, at de 3 mødre og 14 børn kom til Danmark. Og jeg blev rigtig glad, fordi det jo er en kamp, SF har kæmpet for, at de netop fik mulighed for at komme tilbage til Danmark. Jeg mener, at danske børn hører til i Danmark, og at vi har en pligt til at passe på dem – bare så der ikke er nogen tvivl om det.

Så bliver jeg nødt til at sige, at jeg var ked af, at Enhedslisten ikke ville være en del af den aftale, vi lavede sammen med bl.a. Radikale Venstre og et bredt flertal i Folketinget, og at Enhedslisten valgte at kalde det for en syltekrukke. For det har jo vist sig nu, at de 3 mødre og 14 børn er kommet hjem netop på grund af den aftale.

Kl. 13:11

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Rosa Lund.

Kl. 13:11

Rosa Lund (EL):

Jeg blev også glad i nat. Og jeg er også glad for, at de her kvinder skal retsforfølges – det er jo hele pointen med at tage dem hjem. Jeg synes egentlig, at det var legitimt at kalde det en syltekrukke, for der er gået rimelig lang tid. Den her aftale blev lavet den 18. maj. Det er den ene ting.

Den anden ting, som jeg gerne vil spørge fru Pia Olsen Dyhr om, er, hvad vi skal gøre med de sidste fem børn, som stadig væk sidder i al-Hol-lejren i Syrien. De er også danske statsborgere. De går side om side med IS-terrorister, og det er vi enige om ikke er et sted for børn. Det var jo netop grunden til, at vi ikke var med i aftalen, for vi ville ikke være med til at efterlade fem børn dér.

Kl. 13:12

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 13:12

Pia Olsen Dyhr (SF):

For det første vil jeg gerne anholde det her med, at der er gået lang tid. Altså, når jeg sammenligner Danmark med mange andre lande i Europa, der også har sagt, at de gerne vil have deres statsborgere hjem, så har de danske myndigheder faktisk reageret hurtigt og effektivt. Og jeg vil faktisk gerne rose dem for det, for jeg synes, at det har været et fint arbejde, de har udført. Så der er jeg ikke enig med fru Rosa Lund.

For det andet, omkring de fem børn: Ja, danske børn skal have ret til at komme til Danmark, og hvis de fem børn kommer til Danmark, skal jeg være den første til at sige velkommen til dem. Jeg synes faktisk, at hr. Jakob Ellemann-Jensen sagde det meget tydeligt her fra talerstolen, nemlig at vi ikke kan sige nej til danske børn.

Kl. 13:12

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 13:12

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det, tak for talen, og tak for den opfordring, der kom til mig. Jeg havde nu tænkt mig at spørge om noget, og så kan vi altid tale om det andet på et andet tidspunkt. Nu skal man jo passe på her i salen, at man ikke nogle gange har nogle forudindtagne holdninger om, hvad andre går og mener, når man ikke lige har sat sig ind i det. Så nu spørger jeg faktisk af oprigtig nysgerrighed, for jeg har en fordom om, hvad SF mener, men nu spørger jeg om, hvad SF faktisk mener: Når det gælder vores ældrepleje og muligheden for private tilbud, hvor står SF og formanden for SF så egentlig, når det handler om, at private udbydere skulle kunne lave plejehjem, at private udbydere skulle kunne konkurrere på lige fod med kommunen ved at levere pleje til ældre? Der er en misforståelse her, for ældre mennesker mister jo ikke viljen til at vælge selv, bare fordi de er blevet gamle. Det kan godt ske, at mennesker gerne selv vil bestemme, hvem der kommer i deres hjem, og skal de have lov til det via en privat leverandør, der får samme takst som den offentlige?

Kl. 13:13

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:13

Pia Olsen Dyhr (SF):

Egentlig tror jeg, at det, den ældre allerhelst vil have, er den samme hjemmehjælp, der kommer ind ad døren hver eneste gang, altså at man er sikker på, at man kender det menneske, der kommer ind, når man åbner sin dør. Sådan ville jeg i hvert fald have det selv. Og jeg er ret sikker på, at den der tryghed om det, der hedder faste teams i ældreplejen, som jeg kunne høre Det Konservative Folkeparti i hvert fald i morges i radioen bakkede op om, er vi enige om. For jeg tror i virkeligheden, at det vigtigste for den ældre er trygheden, viden om, hvem der kommer ind ad døren. Så det er nr. 1.

Nr. 2 er, om jeg har et problem med, at man nogle gange har et triplejehjem. Nej, jeg har ikke et problem med det, men det, der bare er vigtigt for mig og afgørende for SF, er, at det offentlige tilbud er et godt tilbud, og at alle har mulighed for at få et godt tilbud og ikke kun de få, der har penge nok.

Kl. 13:14

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 13:14

Søren Pape Poulsen (KF):

Jamen det er godt, for det er vi fuldstændig enige om. Så vil jeg bare høre, om ikke vi skal lave en uafhængig enhed, der tjekker prisen. For det er lidt påfaldende, at nogle private leverandører inden for hjemmeplejen ikke kan levere til den pris, som kommunen kan, for kommunen gør det ekstremt billigt, når de selv skal regne det ud. Så kan de så give en masse tillægsbevillinger bagefter. Burde det i det mindste ikke være fri og åben konkurrence?

Når vi to bliver gamle, og der er jo længe, længe til, vil vi nok gerne have lov til at bestemme, hvem der netop kommer i vores hjem, og hvis nu ikke det er kommunen, men et privat firma, er det så ikke lige meget, bare taksten er fair, ens og den samme og en kommune ikke snyder på vægten?

Kl. 13:15

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:15

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, at når jeg bliver gammel, vil jeg bare gerne have, at det er den samme, der kommer ind ad døren. Jeg tror ikke, at ældre mennesker sidder og tænker på, at de godt kunne tænke sig lige præcis den virksomhed kontra kommunen. Jeg tror, de vil have tryghed i det, de vil have en ordentlig pleje, og de vil vide, at det er de samme mennesker, der kommer. Det tror jeg simpelt hen er det afgørende.

Til det her med at lave en eller anden prisenhed vil jeg sige, at jeg altid bliver bange, når vi indfører mere bureaukrati og flere regler og flere måleindsatser. Vi havde tidligere en borgmester, der hed Flemming Bonne, som netop prøvede det her i ældreplejen, og han fandt ud af, at det var umuligt at gøre det uden at indføre rigtig meget bureaukrati, og det er jeg ikke interesseret i.

Kl. 13:16

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Mette Thiesen.

Kl. 13:16

Mette Thiesen (NB):

Tusind tak. Tilbage i marts sprang SF i målet, da en blå vedtagelses-tekst om at udarbejde læringsforløb i Muhammedkrisen stod til at blive vedtaget. Men da der med SF's pludselige kovending desværre ikke var flertal alligevel, betyder det jo, at der endnu ikke findes opdaterede sikkerhedsberedskabsplaner, at der ikke i tilstrækkelig grad støttes op om lærernes ytringsfrihed, og at der ikke er ordentlig mulighed for lærerne for at undervise i Muhammedkrisen.

Da SF i september havde landsmøde, præsenterede fru Pia Olsen Dyhr et forslag om, at der på landets folkeskoler skal undervises i Muhammedkrisen. Og det glæder mig, det glæder mig rigtig meget, for det er der virkelig brug for. Undervisning i Muhammedkrisen er jo en del af dansk samtidshistorie, men kan fru Pia Olsen Dyhr ikke sætte nogle ord på, hvad der ligger til grund for, at SF nu bakker op om det forslag, som en samlet blå blok for cirka et halvt år siden stillede?

Kl. 13:17

Kl. 13:19

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 13:17

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi sprang jo ikke i målet. Vi fik overbevist regeringen om SF's politik, og ergo støtter vi selvfølgelig op om, at når der er et flertal for vores politik, skal vi gennemføre den. Sådan er det i SF. Vi er sådan set optaget af at få vores politik gennemført og ikke bare lave symbolvedtagelser i Folketinget. Det er rigtigt, at regeringen ikke har leveret på det hele endnu, men det skal vi nok få dem til.

Jeg er enig med fru Mette Thiesen i, at det er vigtigt at undervise i Muhammedtegningerne, ikke bare fordi det er Muhammedtegninger, men fordi det er en primær kilde til den største udenrigspolitiske krise i nyere tid for Danmark, og derfor er det jo afgørende, at man i virkeligheden sørger for, at lærerne kan undervise i det her. Vi har foreslået, at man skal lave undervisningsmateriale. Vi har ikke foreslået, at man skal, for jeg tror stadig væk på friheden i klasseværelset, men jeg mener sådan set, at lærerne skal have rygdækning hos os politikere, ved at vi sørger for, at der er materiale til det her.

Kl. 13:18

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Mette Thiesen.

Kl. 13:18

Mette Thiesen (NB):

Tusind tak. Det blev meget hurtigt lidt et politikersvar, for det var faktisk præcis det, der stod i den vedtagelsestekst, og jeg tror, at langt de fleste vil undre sig meget over, at man faktisk havde haft et samarbejde op til, men pludselig springer man fra, selv om man er enig i vedtagelsesteksten, hvorfor man så pludselig stemmer imod.

Jeg kan så forsikre fru Pia Olsen Dyhr om, at en samlet blå blok har fremsat den her vedtagelsestekst som et beslutningsforslag, og jeg tror faktisk, at det blev fremsat i går, så hvis SF virkelig mener det, de sagde til deres landsmøde, vil vi jo faktisk snart kunne bringe regeringen i mindretal på det her spørgsmål. Og på den måde kan vi sikre, at undervisningsmaterialet netop bliver udarbejdet fra statslig side, så den enkelte lærer og den enkelte skole ikke skal udarbejde materialet selv. Er SF klar til at stemme ja til det forslag og forsvare ytringsfriheden for den enkelte lærer og den enkelte skole?

Kl. 13:19

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 13:19

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes sådan set, at det er helt afgørende, at vi står på mål for lærernes ytringsfrihed. Det gør SF igen og igen, og jeg mener det sådan set også i den her sag. Det, der er lidt interessant, er, at hvis man kan få flertal for sin politik, vil man så ikke bakke op om det flertal? Jo, det vil vi, og det var derfor, vi lavede en vedtagelse sammen med regeringen, og regeringen skal levere på det, de skal faktisk levere på det her. Er det så sådan, at regeringen ikke får leveret, jamen så stemmer vi da gerne for jeres forslag. Men vi kommer da til at levere sammen med regeringen, det er jeg slet ikke i tvivl om.

Kl. 13:19

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Alex Vanopslagh.

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det, og tak for en god debat i torsdags – altså efter omstændighederne en god debat, det var jo inde ved Clement Kjersgaard, så der er altid grænser for, hvor god sådan en debat bliver. (Pia Olsen Dyhr (SF): Det var tirsdag).

Jeg vil egentlig fortsætte ad det spor, som vi diskuterede sidst, og som også var det, hr. Søren Pape Poulsen var inde på, nemlig ældreplejen og det frie valg og det, at der er flere private plejehjem og friplejehjem i Danmark. Når man spørger danskerne, er det kun 12 pct., der svarer, at de tror, de vil få en god behandling, når de kommer på plejehjem, og det er kun 11 pct. af danskerne, der siger, at de foretrækker et offentligt plejehjem frem for et friplejehjem.

Derfor vil jeg bare høre sådan helt overordnet i forhold til fru Pia Olsen Dyhrs visioner for fremtiden: Når ordføreren ser 10 år frem, vil vi så have flere Dagmarsmindelignende friplejehjem i Danmark? Vil der være flere af dem? Som det er i dag, er det kun under halvdelen af kommunerne, der har et friplejehjem eller et privat plejehjem. Er visionen for SF, at vi skal have flere friplejehjem og private plejehjem? Jeg er med på mere faglighed og flere hænder og afbureaukratisering og alt det der, jeg vil ikke have ordføreren til at afsvære det, men er visionen, at der skal være flere friplejehjem i fremtiden?

Kl. 13:20

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 13:20

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror i virkeligheden godt, jeg vil have, hvis visionen – og vi skal tillade os at drømme inde i det her lokale – er, at flere af de offentlige plejehjem bliver som friplejehjemmene. Nu kan vi jo ikke klone lederen for Dagmarsminde, hvilket ville være et godt eksempel til efterfølgelse, men jeg tror på at give de offentlige plejehjem mere frihed. Det tror jeg faktisk er en del af det, men i virkeligheden også flere ressourcer – jeg ved godt, at jeg lige om lidt får at vide, at ressourcer ikke er en del af løsningen. Jeg tror, at ledelse er en del af det, jeg tror, at penge er en del af det, og jeg tror sådan set også, at det at fjerne noget bureaukrati – og der ved jeg ordføreren og jeg ofte er enige – er en del af løsningen i forhold til vores plejehjem. For jeg mener, at ved at sørge for ordentlige offentlige plejehjem sørger vi for, at vi ikke får skabt et A- og et B-hold, og det synes jeg er så afgørende for at sikre den tryghed, der kan være omkring vores ældrepleje.

Kl. 13:21

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 13:21

Alex Vanopslagh (LA):

Men der kommer heldigvis ikke noget A- og B-hold, så længe der er et frit valg, altså så længe man frit kan tilvælge et friplejehjem eller privat plejehjem, for det er jo det offentlige, der betaler det. De kan jo bare noget andet, selv om de har den samme økonomi.

Det, som vi i Liberal Alliance mener man burde gøre, er at tage de plejehjem, som er mest utilfredsstillende, eksempelvis det, vi så i TV 2-dokumentaren »Plejehjemmene bag facaden«, de plejehjem, hvor forholdene er dybt uacceptable, og sige, at dem sender vi simpelt hen i udbud, og så er der en privat aktør, der tager over med den samme økonomi, men vi sender det i udbud. Kunne det ikke være en vej frem? De dårlige plejehjem skal lukke, vi giver dem til folk, der er som dem, der driver Dagmarsminde.

Kl. 13:27

Kl. 13:29

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 13:27

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er sådan set ikke afvisende over for den idé. Jeg tror, jeg skal finde ud af lidt mere om den, men jeg er jo meget optaget af børns rettigheder. I virkeligheden er jeg nok mest optaget af, at vi så også får gjort det konkret og ikke kun får gjort det til sådan overskrifter, men jeg vil ikke afvise, at det kan give mening. Der, hvor jeg synes vi har gjort noget med den her regering, og hvor vi har lavet et skifte, er jo, at vi har sikret gratis psykologhjælp til unge under 25 år med angst og depression. Det synes jeg er vigtigt, for det må ikke være pengepungen, der afgør, om man får hjælp, når psyken knækker. Det er det ene element.

Men det andet element bliver jo nu at snakke om, hvad det er for en folkeskole, vi skal have, hvad det er for et børneliv, vi skal have. Vi er lykkedes med at få minimumsnormeringer i børnehaver og vuggestuer, og det er jeg meget stolt af, fordi jeg tror, det sætter tempoet lidt med, men vi skal da også gøre det i folkeskolen. Vi skal da sørge for, at børn ikke bare automatisk, når de er 5 år og 10 måneder, skal rykke op i børnehaven, og at de, når de er 6 år, ikke bare automatisk skal i skole, og at de, når de går i skolesystemet, ikke udsættes for tusindvis af nationale test hele tiden, men måske i virkeligheden skal fokusere mere på kerneopgaven. Jeg tror, at vi i forhold til det der med, at vi hele tiden skal fremad, at vi er i et hamsterhjul, og at vi skal nå noget, måske indimellem også bare skulle nå at være der, hvor vi er.

Kl. 13:28

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Jens Rohde.

Kl. 13:28

Jens Rohde (KD):

Det er også en ganske udmærket og vigtig samtale, men vi står bare med nogle akutte problemer, som er ganske store, og vi står med et akut problem, som altid er, at de børnerettigheder, vi taler så meget om, ikke i realiteten er til stede, fordi der ikke er nok til at sikre, at børnene får varetaget deres rettigheder.

Vi har lavet et ret omfattende forslag – det er ikke sådan noget, jeg bare har trukket i en automat, men det er med inspiration fra Frankrig og den tyske Jugendschutzgesetz, som jo er et omfattende lovkatalog til beskyttelse af børns rettigheder – og når vi nu skal lave barnets lov og diskutere alt det her i efteråret og det kommende forår, ville jeg bare høre, om SF vil have et åbent sind for tanker i den retning.

Kl. 13:29

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:29

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu er jeg folkesocialist, så jeg har som udgangspunkt altid et åbent sind.

Kl. 13:29

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det fru Anni Matthiesen.

Anni Matthiesen (V):

Man skal holde fast i traditioner, og derfor stiller jeg selvfølgelig også spørgsmål til SF's ordfører ved denne åbningsdebat. Jeg kan så sige, at det ikke bliver om foreningen i Grindsted, men til gengæld vil jeg egentlig godt følge lidt op på det, som Venstres gruppeformand, hr. Karsten Lauritzen, var inde omkring – altså noget konkret fra SF, i forhold til hvordan vi løser det problem, som der er her og nu i vores samfund i forhold til at få skaffet mere arbejdskraft. Jeg har besøgt handicaporganisationer, botilbud, jeg har besøgt mange virksomheder, og alle sammen råber på arbejdskraft og flere hænder.

Et helt konkret spørgsmål til fru Pia Olsen Dyhr kunne være: Hvad tænker SF i forhold til at nedsætte beløbsgrænsen, så vi kan få mere international arbejdskraft? Jeg synes ikke, hr. Karsten Lauritzen fik et svar på det, så det kunne jeg godt tænke mig hvis ordføreren vil svare lidt mere konkret på. Altså, vil SF være med til at sænke beløbsgrænsen?

Kl. 13:30

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:30

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det står ikke umiddelbart på min yndlingsliste over ting, jeg har lyst til at gøre, at sænke beløbsgrænsen. Hvorfor det? Fordi noget af den kvalificerede arbejdskraft, som ordføreren efterspørger, jo f.eks. er en sosu-assistent på et plejehjem. Det kan være en pædagogisk assistent i en børnehave. Det er jo ikke folk, der kommer under beløbsgrænsen. Forestiller ordføreren sig så, at vi skal importere arbejdskraft fra Ukraine til vores velfærdstilbud – eller hvorfra?

Derimod forestiller jeg mig mere, at vi kan kigge på den liste af forslag, som vi har. Vi har jo en prioriteringsliste i dag, som vi overlader til arbejdsmarkedets parter at kigge på: Hvor er det, vi mangler kvalificeret arbejdskraft? Det er jeg sådan set åben over for, jeg er også åben over for at kigge på, om vi kan gøre det endnu nemmere lige præcis dér, hvor man mangler arbejdskraft. Det kan være i et lokalområde, hvor det giver rigtig god mening, og hvor man mangler kvalificeret arbejdskraft. Det vil jeg gerne være med til.

Men jeg vil sige, at jeg er meget bange for at gå ned ad en vej, der betyder, at vi udhuler grundlæggende arbejdsvilkår. Og så vil jeg også sige, at jeg tror, at danskerne har en berettiget forventning om, at de velfærdsarbejdere, der er, kan forstå og tale dansk.

Kl. 13:32

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Anni Matthiesen.

Kl. 13:32

Anni Matthiesen (V):

Så skal jeg måske alligevel lidt omkring Grindsted, fordi det faktisk er sådan, at der er en fiskefabrik i Grindsted, som her og nu står og mangler arbejdskraft. Og ja, så kunne svaret godt være – kunne jeg godt forestille mig – fra SF eller fra Socialdemokratiet for den sags skyld, at man skulle tage nogle fra jobcenteret, som går arbejdsløse. Men der er vi nødt til at sige, at der har man været. Så man står her og nu og mangler flere hænder. Hører jeg egentlig SF's ordfører sige, at SF er parat til så at gå ind at kigge på f.eks. forskellige regionale områder, hvor man så godt vil være med til at sænke beløbsgrænsen, eller hvordan skulle jeg forstå det?

	Kl. 13:32		Kl. 13:34
Tredje næstformand (Trine Torp): Ordføreren.		Tredje næstformand (Trine Torp): Ordføreren.	
	Kl. 13:32		Kl. 13:34
Pia Olsen Dyhr (SF): Det er, at vi har en positivliste. De regionale arbejdsmarkedsparter kan jo gå ind og kigge på, om de konkret har brug for et eller andet i et specifikt område. Det er jeg ikke afvisende over for. Når ordføreren nævner fiskefabrikken i Grindsted, tænker jeg, at det måske ville være mere oplagt, at nogle af de mange tusind ufaglærte, vi har i det her land, der ikke er i arbejde, måske kunne komme på arbejde på fiskefabrikken, og hvis det er faglært arbejdskraft, der er brug for, jamen så er der nok brug for endnu mere tempo til at få nogle af de ufaglærte til at blive faglærte.		Pia Olsen Dyhr (SF): Rigtig mange af de her ting på det grønne område, kan vi jo gøre, hvis forureneren betaler. Det synes jeg er et meget sundt og godt princip. Vi anvender det bl.a. ved forurening og udledning af spildevand og andet. Der har vi simpelt hen indført afgifter. Det er jo derfor, jeg håber så meget på, at vi kan lave en ensartet CO ₂ -afgift her til efteråret. Der er min varmeste og inderligste opfordring til Venstre, at man også vil være med til, at vi kan sætte et ambitiøst mål, og jeg vil sige, at jeg ikke kan forestille mig noget under 100.000 kr. pr. ton, når vi snakker om en CO ₂ -afgift. Hvis Venstre kan give håndslag på det, tror jeg, vi er kommet rigtig langt. Det har jeg endnu ikke hørt, men det kan være, at jeg bliver glædeligt overrasket.	
	Kl. 13:33		Kl. 13:35
Tredje næstformand (Trine Torp): Tak for det. Så er det fru Marie Bjerre.		Tredje næstformand (Trine Torp): Tak for det. Så er det hr. Henning Hyllested.	
	Kl. 13:33		Kl. 13:35
Marie Bjerre (V): Tak for det. Jeg vil gerne tale om klima. Vi har jo hørt fra regeringen, både i dag og under åbningstalen i tirsdags, at man gerne vil den grønne omstilling, og at det haster, og at det også kræver investeringer. Det er vi rigtig glade for i Venstre. Det tror jeg faktisk langt de fleste hvis ikke alle Folketingets partier er, og derfor bliver vi også så frustrerede over, når der bliver talt så flotte ord og der er så gode ambitioner, at der ikke er mere konkret handling og reelle prioriteringer i det. Derfor vil jeg gerne høre SF, om man synes, det er ambitiøst nok, at beslutningerne om 70-procentsmålsætningen først skal træffes i 2025.		Tredje næstformand (Trine Torp): Tak for det. Så er det hr. Henning Hyllested.	
	Kl. 13:33	Henning Hyllested (EL): I Enhedslisten har vi jo undret os over, at SF som et notorisk grønt parti i vores store infrastrukturaftale – den plan, der er lagt der – har accepteret og dermed bakket op om en hel stribe af nye motorveje og motorvejsudbygninger, herunder og især, kan man næsten sige, den vel nok til dato mest overflødige motorvej i det her land, nemlig Hærvejsmotorvejen, som var en ren foræring til Venstre eller de borgerlige partier. Den var jo ikke med i regeringens oprindelige udspil. Jeg behøver ikke at belære fru Pia Olsen Dyhr om, hvor belastende motorveje er for vores klima og vores miljø, herunder også den støjbelastning, som de medfører, og den trængsel, som flere motorveje skaber. For vi ved jo, at udbygning af vejnettet og udbygning af motorvejsnettet også genererer flere biler. Derfor er man jo samtidig med til at undergrave passagerunderlaget i den kollektive trafik. Det er derfor, vi i Enhedslisten har undret os meget over, hvorfor man er hoppet med på alle de der mange nye, sorte motorveje.	
Tredje næstformand (Trine Torp): Ordføreren.			Kl. 13:36
	Kl. 13:33		
Pia Olsen Dyhr (SF): Altså, nu har vi jo besluttet 70-procentsmålsætningen for CO ₂ , så den skal vi jo ikke vente med at beslutte. Men man kan jo sige med hensyn til at levere alle elementerne, alle handlingselementerne, at de gerne skulle komme før 2025. Vil jeg gerne have, at det går hurtigere? Ja, det vil jeg rigtig gerne. Vi mener sådan set, at det haster mere end nogen sinde før.		Tredje næstformand (Trine Torp): Så er det ordføreren.	
	Kl. 13:34		Kl. 13:36
Tredje næstformand (Trine Torp): Fru Marie Bjerre.		Pia Olsen Dyhr (SF): Jeg må sige, at jeg undrede mig rigtig meget over, at Enhedslisten i de forhandlinger valgte at bruge alt forhandlingskrudt på at komme til at stå uden for en masse i stedet for at diskutere, hvad man ønskede ind i aftalen. I SF brugte vi jo al vores forhandlingskapital på at sørge for, at der kom en ny bane mellem Silkeborg og Aarhus over Galten, fordi vi mener, at kollektiv trafik er vejen frem. Betyder det så, når man forhandler og netop gerne vil have så stort et element, som jo næsten kostede 3 mia. kr., at man er nødt til at indgå nogle kompromiser? Ja, det gør det. Var det groet i min baghave at bygge en motorvej på Hærvejen? Nej. Tror jeg, at den vil betyde øget trængsel nogen som helst steder? Nej, det tror jeg faktisk ikke. Jeg tror, at Hærvejsmotorvejens udbygning, som kommer til at være mellem Vejle og et hængsel ved Herning, vil give nogle tunge lastbiler mulighed for at komme uden om landevejssystemet, og det tror jeg sådan set giver god mening.	
	Kl. 13:34		
Marie Bjerre (V): Jeg hører det, som om man er enig i, at vi godt kan tage de her beslutninger hurtigere, og at vi ikke skal vente helt til 2025 for at finde ud af, hvordan vi når derhen. Noget andet, der også frustrerer mig, er, at der ikke er afsat nogen som helst midler på finansloven til at reducere CO ₂ -udledningerne. Derfor vil jeg også bare høre SF, om man mener, at regeringen lever op til det her historiske grønne mandat, når der ikke er afsat noget i finanslovsforslaget til at reducere CO ₂ -udledningerne, og når vi samtidig, som ordføreren også siger, skal vente så lang tid, før man træffer de konkrete beslutninger om at nå 70-procentsmålsætningen.			

Hvorfor gik vi med? Det var jo, fordi vi ved at gå med i aftalen om Hærvejsmotorvejen sørgede for, at alle reservationer, der bl.a. var på Vejle Å-dalen, som er noget unik natur, blev opgivet. Jeg er ikke ligeglad med noget helt unik biodiversitet i Danmark. Derfor valgte vi at gå med – for at ophæve det og sørge for, at motorvejen heller ikke blev helt skørt indrettet.

Kl. 13:38

Tredje næstformand (Trine Torp):
Henning Hyllested.

Kl. 13:38

Henning Hyllested (EL):

Ja, og når man kaster sig ind i diskussioner om linjeføring, flytter man jo bare problemet fra én type natur til en anden type natur, og man flytter vejen fra at genere én gruppe af borgere til at genere en anden gruppe af borgere. Men når fru Pia Olsen Dyhr siger, at man jo må indgå nogle kompromiser, vil jeg sige, at her indgår man, om jeg så må sige, kompromis med klimaet, og det mener vi ligesom at klimakrisen i øjeblikket ikke inviterer til. Tværtimod. Vi bør jo her virkelig sætte ind, og motorveje trækker altså i den forkerte retning, og dem har I accepteret en hel stribe af, som jeg sagde.

Kl. 13:38

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 13:38

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu kender jeg ordføreren som ganske kompetent, og jeg ved, at ordføreren har læst aftalen og derfor også ved, at aftalen faktisk giver et plus på klimakontoen og ikke en negativ effekt. Altså, samtlige initiativer tilsammen giver en positiv klimaeffekt. Og det er inklusive de motorveje, hr. Henning Hyllested snakker om. Hvis vi kun havde besluttet at lave kollektiv trafik og cykelstier i aftalen, havde den ikke givet nogen særlig, større positiv klimaeffekt. Det er jo det absurde i den her situation.

Så vil jeg sige, at motorveje heller ikke altid behøver at være et onde. Det kan reducere trafikdrab ret væsentligt.

Kl. 13:39

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det fru Louise Schack Elholm.

Kl. 13:39

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Jeg er glad for at høre, at fru Pia Olsen Dyhr er positiv over for at se på at skaffe mere arbejdskraft, for vi må jo sige, at det er en af de helt store udfordringer her og nu. En hæmmer for, at vi kan komme videre, er, at vi ikke kan skaffe arbejdskraft. Vi har jo hørt de her historier om f.eks. rengøringsselskabet De 5 Stjerner, hvor folk har smidt røret på, når de har ringet folk op for at tilbyde dem et arbejde. Det er jo rigtig, rigtig beklageligt. Derfor vil jeg høre, hvad det helt konkret er, man så vil gøre i de her situationer for at sikre, at der kommer mere arbejdskraft til de her virksomheder, som har svært ved at skaffe den, og hvor folk ikke ønsker at arbejde.

Kl. 13:40

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 13:40

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu nævner fru Louise Schack Elholm et selskab, som jo valgte ikke at henvende sig til a-kassen eller jobcenteret. Det kunne jo være,

man skulle være startet der for netop at sørge for, at man fik den arbejdskraft, man havde brug for.

Men derudover, som jeg nævnte over for fru Anni Matthiesen, er vi sådan set ikke afvisende over for at kigge på det i forhold til nogle konkrete regioner og nogle konkrete problemer. Det er vi åbne for, og derfor kigger vi gerne på den her positivliste. Jeg har også noteret mig, at man med den trepartsaftale, der blev indgået i går, vil kigge meget mere målrettet på, om man kan rekruttere bl.a. europæisk arbejdskraft. Der er 15 millioner arbejdsløse europæere, som vil have mulighed for at varetage nogle af de her job, og det er vi ikke på nogen måde afskrækket af.

Kl. 13:41

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 13:41

Louise Schack Elholm (V):

Så tror jeg simpelt hen, at fru Pia Olsen Dyhr har misforstået det. For rengøringsselskabet De 5 Stjerner kontaktede jo netop jobcenteret i København for at få noget arbejdskraft. Det har også ført til nogle konsekvenser for nogle ganske få af dem, som de har kontaktet, men ikke ret mange, og de fik bare ikke ret mange til at søge jobbet. Derfor vil jeg bare høre, om fru Pia Olsen Dyhr mener, det er tilstrækkeligt med den aftale, der er blevet indgået, til trods for at arbejdsgiverne siger, at det ikke løser deres akutte mangel på arbejdskraft her og nu. Mener fru Pia Olsen Dyhr, at det her er tilstrækkeligt – at nu er det løst, fordi man lavede den der minitrepartsaftale?

Kl. 13:41

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 13:41

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, vi skal kigge på rigtig mange elementer. SF tror ikke på, at én ting løser de store problemer, vi står med, med mangel på arbejdskraft. Jeg synes jo, det faktisk er positivt, at vi har fået ledigheden så meget ned i Danmark. Det er jo en positiv historie. Men vi har stadig væk 100.000 ledige, som jeg gerne vil være med til at sørge for kommer i arbejde. Jeg vil meget gerne kigge på, om vi kan opkvalificere nogle af de ufaglærte, vi har, til faglærte. Jeg vil også gerne kigge på, om nogle af dem, der er tvunget på deltid, kan komme på fuldtid. Det er måske nogle af de velfærdsarbejdere, fru Anni Matthiesen netop også snakkede om. Så der er mange elementer, man kan tage fat i. Jeg tror ikke på, at kun et fingerknips fixer alt, og jeg er lidt skuffet, hvis det er det, Venstre tror.

Kl. 13:42

Tredje næstformand (Trine Torp):
Så er det fru Karina Adsbøl.

Kl. 13:42

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Traditionen tro bliver jeg jo nødt til at stille spørgsmål til fru Pia Olsen Dyhr, og det handler om bl.a. et af de bløde velfærdsområder, nemlig ældreområdet. Nu har vi jo i dag hørt en debat, hvor Søren Pape Poulsen også har nævnt klippekortordningen. Det var jo en ordning, Dansk Folkeparti var bannerfører for, så derfor kunne jeg godt tænke mig høre, om SF mener, at ældre skal have mere selvbestemmelse, netop i forhold til at de får en lovfæstet ret til at have en klippekortordning. Vi kan jo se nu, efter at midlerne ikke mere er øremærkede direkte, men går over bloktilskuddet, at der altså er flere kommuner, der har sparet klippekortordningen væk.

Det var den ene ting: Vil SF bakke op om, at vi simpelt hen får det skrevet ind i lovgivningen?

Den anden ting, jeg lige vil høre SF's ordfører om, er også at få skrevet »omsorg« ind. I dag er det jo sådan, at der ikke står »omsorg« i servicelovens § 83. Der står, at man skal give hjælp og praktisk hjælp, men omsorg kan vi jo se er en mangelvare. Vi har lige set dokumentaren om Dagens minde og ved, hvor meget det betyder med omsorgen, og at det skal være en rettighed. Så det kunne jeg godt tænke mig at høre ordførerens svar på. Tak.

Kl. 13:43

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Ordføreren.

Kl. 13:43

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg bliver så glad af, at fru Karina Adsbøl 1) stiller spørgsmål, men 2) også stiller spørgsmål til klippekortordningen, for klippekortordningen blev jo indført første gang i Københavns Kommune af SF's sundheds- og ældreborgmester Nina Thomsen. Og dengang den blev indført, var det jo netop for at give nogle af de svageste ældre mulighed for at tilvælge f.eks. en gåtur eller en mulighed for at købe ind, eller det kunne bare være en kop kaffe – men i virkeligheden noget ekstra tid på klippekortet. Jeg har også noteret mig, at Dansk Folkeparti efterfølgende har taget det til sig. Det synes jeg er rigtig positivt. Der tror jeg vi kan gøre mere.

Udfordringen var jo, at vi fik sat det på finansloven, og jeg har også selv været med til at sørge for, at det også var på finansloven, men jeg vil sige, at da ordningen udløb, skete der det, der sker med mange af de her ordninger, at den automatisk røg over på bloktilskuddet. Det kan da godt være, at vi skal genbesøge det.

Jeg har ikke en nem løsning på det, men jeg synes faktisk, at klippekortordningen er en måde at støtte nogle af de allersvageste ældre på, så de også kan få mere pleje på en værdig vis. Jeg har ikke mere svartid, undskyld.

Kl. 13:44

Tredje næstformand (Trine Torp):

Karina Adsbøl.

Kl. 13:44

Karina Adsbøl (DF):

Det er jeg da glad for at høre. Men det, der så undrer mig, er jo, at da Dansk Folkeparti i sidste samling fremsatte forslag om en ældrelov, som netop gav de ældre ret til en klippekortordning, stemte SF imod. Det forslag til ældrelov indeholdt også det, at vi skulle skrive »omsorg« ind i lovgivningen i forhold til de ældre. Den del stemte SF jo så også imod. Så jeg ville da være glad for, hvis vi så kunne mødes og nå til samlet enighed om, at ældre skal have mere selvbestemmelse, i forhold til hvad det er for en hjælp, de ønsker, og at vi så kunne få skrevet klippekortordningen ind i lovgivningen, herunder også »omsorg«. Det tænker jeg også er i SF's interesse.

Kl. 13:45

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 13:45

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu var der faktisk rigtig mange elementer i det lovforslag, og det gjorde så, at SF stemte imod. Men jeg tror, vi deler intentionen med Dansk Folkeparti om, at vores ældre skal have en mere værdig alderdom, at der skal være tid til dem. Et vigtigt forslag fra SF's side er jo bl.a. at få faste teams i ældreplejen. Det lyder måske en lille smule nørdet, men det betyder jo grundlæggende, at det er de samme

mennesker, der skal komme ind i ens hjem, at det er dem, man er tæt knyttet til, og at man kender hinanden. Der er jo mange ældre, der f.eks. har udfordringer med demens eller andet, og så er det jo rart, at det er de samme mennesker, der kender en og ved, hvad ens behov er. Det er jo i virkeligheden grundlæggende det, der handler om omsorg.

Kl. 13:45

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak til fru Pia Olsen Dyhr. Der er ikke flere korte bemærkninger til SF's ordfører. Den næste ordfører er fra Det Radikale Venstre. Værsgo, fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 13:46

(Ordfører)

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tusind tak. Er kvinder og mænd i Danmark lige? Hvis du spørger min kollega hr. Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige, er svaret, i alt fald sidst jeg tjekkede, nok ja. Ligestillingsproblemer er noget, feminister tuller rundt og opfinder, de findes ikke i virkeligheden, og vi har fået ligestilling i Danmark. Hvis du spørger min kollega fru Marie Bjerre fra Venstre, er svaret nok nærmere nej, for ingen mandlig kollega på Tinge bliver udstillet for at tage sin baby med på arbejde, som Marie Bjerre blev det – det skulle da lige være fru Pernille Skipper. Men kan begge dele egentlig ikke godt være rigtigt på samme tid, altså at vi både har fået markant mere ligestilling i Danmark de sidste 50 år, men stadig ikke er i mål? Det tror jeg.

Jeg tror også, at vi om 50 år vil se tilbage på, at kvinder og mænd i 2021 fik ens barselsmuligheder, som er lige så indlysende rigtigt, som det var, at vi holdt op med at slå vores børn, og at sex kræver samtykke. For mig er øremærket barsel til fædre en landvinding for mænd og kvinder og et bevis på, at politik faktisk godt kan sætte mennesker fri. Og jeg ved godt, at jeg det seneste halve år har talt en hel del om, at politik jo på nogle stræk er gået i stykker, fordi splittelsen dyrkes, mand eller kvinde, minkdrab eller retsstat, barnebrud eller lovbrud. Så forsvinder nuancerne, fordi vi politikere, selv om vi prøver at lade være, alligevel jagter clicks og likes, mens klimaet raser og økonomien nu koger og hvert sjette barn går ud af skolen uden at kunne læse, skrive eller regne og uden at trives, og fordi politik alligevel laves hen over hovederne på folk og i alt fald, at de fortsat mister mere og mere tillid til politik. Og selv om jeg også oplever, at vi forsøger, har det ikke ændret sig tilstrækkeligt det seneste halve år, og derfor må vi altså tænke nyt, også om måden, vi bedriver politik på.

I juli lå Tyskland under vand, mens resten af verden svedte i den varmeste sommer, som mennesket har målt på planeten Jorden nogen sinde. I august skar verdens førende klimaforskere det ud i pap for os: Klimaforandringerne er menneskeskabte, det sker hurtigere end forventet, og vi reducerer vores børns muligheder for at leve meningsfulde liv på Jorden i fremtiden. Klimaforandringerne er her, og jeg synes også heldigvis, at det er blevet understreget i dag. Men uanset om vi herinde hylder individet eller fællesskabet, tror på en stærk stat eller et stærkt marked eller ønsker Danmark helt ind i EU eller ud af EU, kommer vi ikke udenom, at klimaforandringerne er her; og finder vi ikke en løsning på det problem, jamen så bliver alle andre problemer med tiden ligegyldige. Og netop derfor er klimakrisen stedet at starte, når vi skal forsøge at genopfinde politik, for her haster det allermost. Det tror jeg egentlig godt regeringen ved; det oplever jeg, og derfor er jeg altså også skuffet over at se, at hockeystaven bliver skiftet ud med en plan for at lave en plan for at nå de mål, vi har været enige om siden 2009, men som jo allerede er forældede, og det var også det, der blev spurgt til før.

Kl. 13:50

Jeg er med på, at det er virkelig svært – det er virkelig svært det her – men jeg har også oplevelsen af, at de fleste af os egentlig godt

ved, at vi har brug for noget helt, helt andet. Så tænk, bare lige prøv at tænke, hvis politik ikke bare var stedet, hvor vi lappede hullerne i det samfund, vi har, men hvor vi faktisk turde at drømme om at skabe et radikalt bedre samfund, hvor vi lever radikalt bedre liv. Slut med skyttegravskrigen om, hvorvidt vi skal satse på det gode eller det grønne liv eller på at gøre det billigere eller grønnere at være dansker. Vi skal da turde drømme om et samfund, som både er meget grønnere og er meget bedre. Sådant en drøm har vi i Radikale Venstre, og ja, vi kalder den 110 pct. grøn. Den drøm handler om at gøre den grønne omstilling af Danmark færdig senest i 2040 og at hjælpe resten af verden i mål, så vi bliver et land, der giver mere til kloden, end vi tager.

For i mange årtier har menneskeheden jo forsøgt at reparere skaderne efter 200 års industrialisering, så tiden er kommet til at reparere fortiden færdig, sådan at vi kan komme i gang med faktisk at bygge fremtiden, og den er, oplever jeg vi er enige om, et grønnere Danmark i en grønnere verden.

Men jeg tror altså, det kræver, at vi også tør gentænke politik. Så tænk, hvis vi opgav forestillingen om, at politik er al forandrings moder, eller i alt fald at vi skal styre al forandring herfra, og i stedet brugte politik til at sætte de mennesker, der faktisk driver vores samfund fremad, fri, for i det arbejde, vi har lavet med den her drøm og med de her udspil om 110 pct. grøn, er jeg igen blevet overrasket over, hvor langt vores byer, vores virksomheder, vores organisationer og mange andre egentlig er i udviklingen af fremtidens grønne Danmark. De er nemlig lysår foran os på Christiansborg.

Det er jo ikke, fordi det ikke er alvorligt, men vi sidder og diskuterer reduktionsmål og sektorkrav i – hvor mange møder var det? – i hvert fald en meget lang møderække, og mens vi gør det, bygger de bogstaveligt talt den fremtid, som vi taler om. Men hvis vi skal løse klimakrisen, må politik ikke stå i vejen for dem, og det gør vi i dag. Vores tempo vækker deres forundring, og det er ikke, fordi vi ikke har tempo i vores arbejde, men fordi vi ikke har det i vores beslutninger. Vores handlingslammelse vækker nemlig også deres forargelse. Og nej, politik skal jo i stedet sætte fri, bane vej, skabe rammer for de succeser, sådan at byer, virksomheder og mange, mange flere selv kan skabe den grønne forandring, som vi alle sammen drømmer om, for vi ved godt, at mange af de rigtig store forandringer, der har formet Danmark til det fantastiske land, vi har, ikke er skabt af stat eller af politik. Det er skabt af mennesker i fællesskaber med en drøm, som de sammen gjorde til virkelighed. Så tænk, hvis politik kunne skabe rammerne for en klimaalliance, som gjorde drømmen om 110 pct. grøn til virkelighed.

Det kræver også, at vi tør gentænke den måde, vi samarbejder på på Christiansborg, og jeg har sagt det før, men nu siger jeg det igen, og jeg håber, I vil tage det positivt: Tænk, hvis vi faktisk turde lægge rygmærkerne en lille smule uden for døren om morgenen, så vi ikke kun delte os efter anskuelse, som vi taler så meget om, og det er vigtigt, men så vi faktisk også turde at samle os efter anskuelse.

Og jeg ved godt, at vi ikke er ens, at vores værdier er langt fra de samme, og at sådan vil det blive ved med at være. Vi ser forskelligt på verden og dens problemer, men vi har altså også noget helt grundlæggende tilfælles, nemlig at vi er valgt af Danmark til at gøre Danmark bedre. Det er det ansvar, der hviler på os: at løse problemerne for hele samfundet, så vi efterlader et grønnere og et friere og et stærkere land end det, vi overtog.

Tænk, hvis vi lidt oftere end bare forleden mandag aften samledes om det, og tænk, hvis vi også turde at invitere nogle andre med ind. For klimakrisen løses ikke kun af Christiansborg, men den løses også af Christiansborg, og uagtet vores forskellighed nægter jeg altså at tro, at vi er så forskellige, at vi ikke kan finde mere fælles vej her, måske især hvis vi åbner op og gør det sammen med andre end os, der er valgt til Folketinget. Det bliver det ikke mindre demokratisk af. Vi må da kunne samles om at give en klode videre til vores børn,

som de kan leve meningsfulde liv på. Det skal vi kunne samles om, og det oplever jeg opbakning til. Men vi skal kunne vise, at politisk og politisk arbejde bidrager væsentligt til at løse klimakrisen, for ellers fortsætter spørgsmålet udefra med at være, at hvad skal vi så egentlig med det, og det er vores ansvar.

Jeg håber, I er enige, og jeg håber også, at I vil være med til at prøve nogle nye formater af. Vi har brug for at tænke nyt, også om vores demokrati.

Kl. 13:56

Tredje næstformand (Trine Torp):

Den første korte bemærkning er fra hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 13:56

Karsten Lauritzen (V):

Tak til fru Sofie Carsten Nielsen for ordførertalen. Jeg kan sige, at jeg ikke tror, at vi i Venstre er enige i, at folkestyret er gået i stykker; men hvis vi ikke gør noget, risikerer vi, at det går i stykker. Der har i hvert fald sat sig noget sygdom, en mild corona, der kan blive værre. Og jeg tror heller ikke, at løsningen er at diskutere det her ved åbningsdebatten i Folketinget – det tror jeg skal gøres andre steder, og det vil vi selvfølgelig gerne være med til.

Men jeg vil også godt udfordre ordføreren en lillebitte smule, for i forhold til klimaet, som jo er et område, mit parti har bevæget sig meget på, tror jeg faktisk, at vi kan betegne os som mere grønne end den nuværende regering. Og en af grundene til det er jo, at vi er villige til at prioritere råderum, og det er så der, hvor der er nogle uenigheder, og dem bliver man vel også nødt til at anerkende. Og det er så mit spørgsmål, om ordføreren ikke anerkender det, at man kun kan bruge pengene en gang. Hvis man som regering har den politik, at man er rød, før man er grøn, så kan man jo ikke bruge de penge, man vil bruge på velfærd, på klimaet.

Altså, er ordføreren ikke enig i det med, at vi kun kan bruge pengene én gang?

Kl. 13:57

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:57

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Et meget kort svar til det er: Jo, man kan kun bruge pengene en gang, og vi skal sikre os, at de er der – også i fremtiden. Det er en kæmpeudfordring for vores samfund, hvis ikke vi gør det, og det har vi været afsindigt dygtige til.

Det er virkelig en meget høj blomsteranretning, der er her. Jeg beklager til hr. Karsten Lauritzen, at jeg ikke kan se ham.

Og så håber jeg bare – for jeg er nemlig meget begejstret for hr. Karsten Lauritzens åbning, indsats og refleksioner over vores demokrati – at vi også skal diskutere det i alle mulige andre fora. Men jeg synes altså også, at åbningsdebatten, hvor folk kigger med, må være et sted, hvor man faktisk kan gøre sig tanker og reflektere over det. Jeg er rigtig glad for de meldinger, som jeg hører hr. Karsten Lauritzen – på vegne af Venstre går jeg ud fra – er kommet med, så vi faktisk kan tage vare på vores demokrati også i fremtiden

Kl. 13:58

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 13:58

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Nu skal rejse mig op, så er jeg lettere at se, men jeg kan dog høre, hvad der bliver svaret – og tak for det. Det vil vi meget gerne være med til, og det er jo heldigvis også en proces, der er sat i gang.

Nu skal vi bare sørge for i fællesskab, at den så ender med noget, altså det her med at gøre ting anderledes.

Jeg synes, at noget af det, der mangler i dansk politik, og det er så det mit afsluttende spørgsmål til ordføreren er om, er, at vi erkender, at vi kan ikke det hele. Altså, politik er valg, og man kan ikke sige: Vi vil alting. Det er så tilbage til min oprindelige bemærkning om, hvad vi bruger pengene på. Altså, kunne det ikke hjælpe, hvis vi nu erkendte, at vi kun kan bruge pengene én gang og så stod ved, at vi ikke kan det hele – det er jo det ærlige svar?

Kl. 13:59

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 13:59

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er en god erkendelse at gøre sig, ligesom jeg hører og er glad for, at ordføreren siger, at man hos Venstre er grønne før måske alt mulig andet – det er jo også en prioritering. Det vil jeg gerne se noget mere af, det vil jeg glæde mig utrolig meget til.

Men jeg er enig i, for det hører jeg egentlig en opfordring til, at prioritere noget mere og også at prioritere et egentlig grønt råderum, for vi kommer til at skulle investere i den grønne omstilling. Det grundlæggende, jeg læser – eller nok nærmere hører i spørgsmålet – er, at det får vi brug for at skabe råderum til.

Kl. 14:00

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 14:00

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak, og tak for ordførertalen. Fru Sofie Carsten Nielsen er jo meget glad for det her plantebaserede. Man skal bare huske, at vi nu har lavet en flot aftale i mandags, og man skal bare lige huske på, at der også er plads til, at jeg kan spise flæskesteg her i weekenden, for det glæder jeg mig rigtig meget til. Og det var jo det, vi blev enige om, nemlig at det skulle gå hånd i hånd. Så det, at der er flere, der efterspørger det plantebaserede, er fint, men der skal også være plads til, at vi har et landbrug, der udvikler det inden for det, vi har haft tradition for og er stolte af.

Men det, jeg egentlig vil spørge fru Sofie Carsten Nielsen om – og det er ikke for at drille med citater fra partifæller og sådan noget – er selvfølgelig omkring grænser og det at kunne bevogte sine grænser. For jeg har forstået det sådan, at De Radikale nu siger, at det er legitimt, at et land har styr på og vil have styr på, hvem der kommer ind i landet. Så det er legitimt, at man har kontrol ved sine grænser. Der er så en diskussion om, hvad sådan en kontrol må gå ud på, men jeg skal bare have bekræftet, at det er legitimt, og at det er landet selv, der finder ud af og beslutter med sig selv, hvad der er nødvendigt, for at have kontrol med, hvem der kommer ind i landet.

Kl. 14:01

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:01

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg er rigtig glad for hr. Kristian Thulesen Dahls begejstring for de tusindvis af grønne job, vi kommer til at kunne skabe i landbruget ved den internationale omtale, som jeg håber regeringen har lagt mærke til vi har fået for Europas største investering i plantebaseret forskning og udvikling og i plantebaseret job. Det bliver det nye bacon. Der kommer ikke til at erstatte hr. Kristian Thulesen Dahls bacon – den skal han have lov til at have – men det bliver det

nye eksporteventyr, hvis vi gør det her rigtigt til gavn for dansk økonomi. Det synes jeg er fantastisk, og hvis man måtte klappe i salen, burde vi fejre det med en sådan klapsalve. Men det må vi ikke.

Det er korrekt, at vi synes, at Europas ydre grænser selvfølgelig er legitimt at tage vare på for de lande, der ligger der. Vores politik er, at det skal ske i en fælles europæisk indsats med fælleseuropæiske rammer for, hvordan vi gør det her, så man sikrer, at det er fuldstændig i overensstemmelse med den konventionsbestemte rettighed til at søge asyl, og at mennesker bliver behandlet ordentligt.

Kl. 14:02

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 14:02

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen det er fantastisk, når De Radikale og DF har fundet hinanden i forhold til at udvikle landbruget, og landbruget vil jo gerne producere det, som forbrugerne efterspørger, uanset om det er plantebaseret, eller om det i virkeligheden er på basis af kød.

Nå, men om det med grænsen skal jeg bare lige finde ud, hvor De Radikale står nu, for Socialdemokratiet er jo nået frem til at beklage, at man i 2015 faktisk sagde ret så kraftige ting og sager om Ungarn, da Ungarn lavede kontrol ved sine grænser på grund den situation, der var der. Jeg har forstået, at Socialdemokratiet har fortrudt, at man dengang gik ud og i virkeligheden talte meget nedladende om Ungarns behov for at bevogte sine grænser. Vil De Radikale på tilsvarende vis sige, at Ungarn også dengang ligesom i dag havde retten til selv at finde ud af, hvad der er nødvendigt for at bevogte landets grænser, så ungarene bestemmer, hvem der kommer ind i deres land?

Kl. 14:03

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:03

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg havde lige håbet, at det var i EU-politikken, at Dansk Folkeparti og Radikale havde fundet hinanden, for så ville der virkelig være en ny forbrødring i dansk politik og mulighed for at nå virkelige resultater. Men nej, det var det ikke.

Nej, altså, man skal aldrig tale nedsættende om andre lande – det er der da ingen tilslutning til. Men den behandling, som Ungarn gav mennesker, der var på flugt på det tidspunkt, synes jeg på ingen måde er noget at rose eller støtte op om. Vi ønsker en fælles europæisk politik, så vi netop har fælles rammer for, hvordan man behandler folk, hvordan man har kontrol med, hvem der kommer til Europa, hvordan vi fordeler folk, og hvordan vi finansierer det.

Kl. 14:03

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Karsten Hønge.

Kl. 14:04

Karsten Hønge (SF):

Hvad er det med jer Radikale og jeres evige sang om, at der er brug for mere udenlandsk arbejdskraft? Var det ikke en idé at skrue en lille smule ned for den sang, så længe vi har 26.000 seniorer uden job, 10.000 unge, der leder efter en læreplads, 15.000, der leder efter et fleksjob, og 70.000 mellem 15 og 29 år, der ikke har en uddannelse, ikke er i gang med en og heller ikke har et job? Var det ikke en idé at skrue lidt ned for den snak om udenlandsk arbejdskraft, når vi fortsat har 90.000, der er registreret som arbejdsløse, og når mennesker med handicap har utrolig svært ved at komme ind på arbejdspladserne?

Ja, det bliver svært at løse de her udfordringer, men det er jo den eneste vej frem, hvis vi vil have et samfund, der hænger sammen. Og jeg ved godt, at det er meget nemmere at gribe telefonen, og 3 dage efter står der et arbejdsmarkedsparat sjak fra Rumænien, men Danmark er altså et samfund, det er ikke en fabrik.

Kl. 14:04

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 14:04

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg tror måske, at hr. Karsten Hønge skulle skrue lidt ned for sin besættelse af Radikale Venstre. Men når det så er lagt til side, hørte jeg lige hr. Karsten Hønges partiformand sige, at der er alle muligheder for at hente arbejdskraft i EU. Det er der, men den er her jo ikke, så det er ikke så nemt.

For Radikale Venstre er det ikke et enten-eller. Det er ikke sådan, at man enten kan besætte de stillinger, som arbejdsmarkedet lige nu står og skriger på bliver besat, med f.eks. en dygtig faglært fra et sted i Europa, eller, hvis det stod til os, med en uden for Europa eller opkvalificere en ledig lige nu, for der er ikke nogen uddannet fra de uddannelser lige nu. Men det skal også være sådan, og det ved hr. Karsten Hønge godt, at vi investerer i opkvalificering og efteruddannelse, og skal vi have råd til og mulighed for at opkvalificere de ledige og de unge, der i særlig grad står uden for arbejdsmarkedet, skal der være et arbejde til dem, og hvis virksomhederne i mellemtiden er flyttet ud, står vi meget ringere bagefter.

Kl. 14:06

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Karsten Hønge.

Kl. 14:06

Karsten Hønge (SF):

Det er simpelt hen ikke rigtigt, at det ikke er let at søge i Europa. Sagen er bare, at arbejdsgiverne i Danmark i langt, langt mindre grad end arbejdsgiverne i eksempelvis Sverige søger på de europæiske platforme, hvor man kan søge efter arbejdskraft. Men det er mere det her tunnelsyn, som De Radikale har, hvor det bl.a. handler om beløbsgrænsen, men beløbsgrænsen handler jo om mennesker uden for EU. Det er her, logikken helt står af, for det går åbenbart ud på, at vi skal sænke beløbsgrænsen, samtidig med at man taler om, at vi skal tiltrække højt kvalificerede ingeniører, læger og forskere.

Så vidt jeg kender til mekanismerne på arbejdsmarkedet, får man ikke flere til at søge, hvis man sætter beløbsgrænsen ned, så skal man sætte lønnen op. Og helt ærligt, skulle den der beløbsgrænse overhovedet være nogen begrænsning? Beløbsgrænsen svarer til det, som en dansk folkeskolelærer tjener. Er det virkelig nødvendigt at sætte den grænse ned?

Kl. 14:06

Tredje næstformand (Trine Torp):
Så er det ordføreren.

Kl. 14:06

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg synes, at logikken står af med det tunnelsyn, som hr. Karsten Hønge har, nemlig at danske virksomheder ikke er optaget af at få besat de ledige stillinger, de her. Det ville da nok være lidt nemmere for dem at søge inden for Europa eller i Danmark end at skulle hente dem udenfor. Det er de da dybt optaget af. Med den nuværende beløbsgrænse er det i dag kun specialister, der kan komme ind, fordi de tjener langt over beløbsgrænsen. Sådanne folk vil der jo fortsat være behov at få, og dem er der global konkurrence om. Det her

handler om alle de andre stillinger, hvor man i dag ikke kan få mennesker ind til fine og ordentlige lønninger. Vi er jo enige om, at løndumping og dårlig behandling af mennesker skal bekæmpes.

Kl. 14:07

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det fru Rosa Lund.

Kl. 14:07

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Jeg var faktisk for en sjælden gangs skyld lidt glad for hr. Kristian Thulesen Dahls spørgsmål, for det viser, at jeg ikke er den eneste, som har haft lidt svært ved at finde ud af, hvad Radikale Venstre egentlig mener der skal ske med EU's ydre grænser. Nu kan jeg så forstå på fru Sofie Carsten Nielsen, at vi skal have fælles europæiske løsninger, og det synes jeg jo lyder rigtig godt. Men jeg vil gerne spørge fru Sofie Carsten Nielsen: Er hegn, mure og pigtråd en del af den løsning?

Kl. 14:08

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:08

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg er rigtig glad for, at Enhedslisten også vil være med til fælles europæiske løsninger. Det får vi virkelig brug for. Det vil jo så nok også kræve, at man mener, at EU kan være med til at løse udfordringerne.

Jeg synes da ikke, at hegn, pigtråd og mure er ikke noget, som en radikal skal hylde på nogen som helst måde. Men er det det, som Grækenland har brug for at bygge for at kunne kontrollere, hvilke mennesker der kommer over grænsen, så længe de behandler de mennesker ordentligt og efter reglerne, og at man har ret til at søge asyl, når man har behov for beskyttelse, så kommer vi ikke til at gå imod det.

Kl. 14:08

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Rosa Lund.

Kl. 14:08

Rosa Lund (EL):

Men hvad er det, Grækenland har brug for, når der er så mange flygtninge? Det er da, at landene, som ligger i vores del af Europa, tager nogle flere flygtninge, at vi siger til grækerne: Vi vil gerne hjælpe jer; vi tager 200 flygtningebørn fra Lesbos eller 2.000 voksne flygtninge. Jeg kan finde på mange andre gode tal, som jeg tror ville hjælpe både flygtninge og grækere meget mere end hegn, og jeg må sige, fru Sofie Carsten Nielsen, at jeg er oprigtigt ked af, at Radikale Venstre har købt ind på, at hegn skulle kunne løse noget som helst. For de køber ind på den præmis, at folk skulle flygte *til* noget. Nej, mennesker flygter *fra* noget; de flygter fra krig og fra klimakatastrofer.

Så jeg er faktisk lidt nedslået i dag over fru Sofie Carsten Nielsens svar, men der er sikkert andre, der er rigtig glade.

Kl. 14:09

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 14:09

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg er helt enig i, at hegn og pigtråd på ingen måde løser udfordringen, og at vi bør tage et langt større solidarisk ansvar i Europa for at fordele de mennesker, der har behov for beskyttelse, finansiere

det, lave en Marshallplan for Afrika. Men det kræver jo så, at man er engageret i Europa og ønsker fælleseuropæiske løsninger, og der har jeg ingen opbakning fra Enhedslisten til at presse Socialdemokraterne den vej. Det kan man jo ikke, når man ikke ønsker Europas samarbejde. Det er ligesom det, der er udfordringen her.

Men det vil vi blive ved med at knokle for, for selvfølgelig er det ikke en løsning i sig selv på noget som helst. Der kommer desværre også andre end dem, der har behov for beskyttelse, og det er jo der, hvor vi i Europa har behov for at kunne sortere. Der er mennesker, der bare gerne vil af sted til et bedre liv.

Kl. 14:10

Tredje næstformand (Trine Torp):
Så er det hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 14:10

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det, tak for talen, og tak for vores gode samarbejde om at kæmpe for mere arbejdskraft, apropos den tidligere debat. Jeg kan høre, at der er et stykke vej, vi skal gå endnu.

Jeg vil gerne spørge om noget helt andet. Jeg hørte fru Sofie Carsten Nielsen sige, at vi skulle have et grønnere, friere og stærkere Danmark, som jeg nogenlunde tror der blev sagt; og vi skulle drømme. Jeg er meget enig i alt det. I forhold til et friere samfund tænker jeg, at Radikale Venstre jo på mange fronter sådan er et pragmatisk parti, og når det kommer til meget af den økonomiske politik, plejer vi jo at finde hinanden. Når det nu gælder det friere samfund, skulle vi så ikke sikre os, at de mennesker, der nu er gamle og har brug for hjælp, faktisk fik et reelt frit valg, og at vi oplyste dem om, at de har et frit valg? For det er der rigtig mange ældre mennesker der simpelt hen ikke aner, og der er ingen, der fortæller dem det. Så skulle vi ikke gøre noget for, at man får et frit valg som gammel? Det handler ikke om, om man skal have kommunens hjælp eller den private hjælp, det handler om, at man kan vælge selv, og at det sker på ens vilkår.

Kl. 14:11

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:11

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jo, altså, vi vil rigtig gerne være med til både at oplyse om de rettigheder, man allerede har, men vi vil egentlig allerhelst sætte kommunerne fri; sætte dem fri til at finde de løsninger, de har lyst til, på det her område. Og så skal man lade være med at sige: Så skal det være på den her måde, I sætter jer fri, eller lige præcis på den her måde med lige præcis det her ene krav eller det her andet krav; for så er de jo ikke sat fri. Jeg vil også rigtig gerne sætte lokaldemokratiet fri til at finde de løsninger, som der skal eksperimenteres med, og som skal prøves af.

Jeg er også inspireret af det her med friplejehjem, ligesom vi har noget på friskoleområdet. Det ligger også grundlæggende til os Radikale, men det kan ikke være sådan noget med, at det så skal være på en helt bestemt måde, for så har vi jo ikke sat dem fri.

Kl. 14:12

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 14:12

Søren Pape Poulsen (KF):

Det er jeg sådan set enig i. Jeg vil bare ikke være med til at sætte kommuner fri, så de kan afskaffe friheden for folk, altså afskaffe det frie valg. Det er i hvert fald i min verden at misforstå frisættelse

– det synes jeg. Og når vi så er ved kommunerne, er problemet jo for rigtig mange, der leverer privat pleje, at det kan være fuldstændig uigennemskueligt, hvordan kommunen er kommet frem til den timepris, det koster, som gør, at det er helt urimelige vilkår, man som privat skal byde ind på. Det er jo derfor, vi har foreslået – der kommer et beslutningsforslag, som jeg håber Radikale vil overveje – at vi sikrer os, at vi har et sted, hvor uafhængige folk regner ud, om kommunen har sat den rigtige pris. Det handler ikke om, at det skal være privat eller offentligt – det skal jeg ikke bestemme – men det skal i det mindste være den rigtige pris.

Kl. 14:13

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 14:13

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Ja, men det har vi studeret – i hvert fald det her med at sikre, at det ikke er helt uigennemskueligt. Det skal være tydeligt, hvordan det er, man bruger pengene. Og i forhold til frikommuner vil jeg, hvis det er det, borgerne i den kommune ønsker, sige: Det vil jeg tro vil gå ret hurtigt af mode, hvis man bare afskaffer enhver form for frihed. Den tiltro har vi vel også til borgerne.

Kl. 14:13

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 14:13

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Nu var ordføreren så flink at nævne mig i talen, men det er nu ikke helt korrekt at sige, at jeg siger, at der ikke er ligestillingsproblemer, for det er der. Det har ordføreren ret i. Men jeg mener ikke, at der sker sådan en mandschauvinistisk, praktikabel strukturelt grundlæggende undertrykkelse af kvinder på det danske arbejdsmarked. Men der er ligestillingsudfordringer. En af dem ser vi f.eks. i servicelovens § 109, og derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge ind til det, for det er jo et helt oplagt sted, hvor der ikke er ligestilling. Hvorfor stemte Radikale Venstre imod at give lige forhold for mænd og kvinder dér?

Kl. 14:14

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 14:14

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg tror, jeg lige skal hjælpes lidt, bare så vi ikke går fejl af hinanden. Altså, er det krisecentre, vi taler om? Ja, tak. Jamen det gjorde vi, fordi vi gerne vil den forbedring, som der ligger i at give bedre adgang, bedre hjælp, vi er absolut ikke imod, og vi er også meget interesseret i at give endnu mere hjælp. Vi har selv haft det som forslag på vores finanslovsforslag at yde yderligere hjælp til mænd på krisecentre.

Kl. 14:14

Tredje næstformand (Trine Torp):
Værsgo.

Kl. 14:14

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det er så bare ikke korrekt, for Nye Borgerlige fremsatte beslutningsforslag B 148 om netop at give mænd og kvinder lige rettigheder, hvad angår hjælp på krisehjem. Det stemte Radikale Venstre imod. Og derfor spørger jeg: Hvorfor stemmer man imod et forslag,

som reelt giver ligestilling mellem mænd og kvinder på et krisehjem, når man nu står og snakker om ligestillingsdebatten?

Kl. 14:14

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 14:15

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det var, fordi det oprindeligt handlede om at give nogle flere muligheder til netop de kvinder, der er udsatte, og dem er der mange af – ja, ja – men vi stemmer imod beslutningsforslag, hvori der ikke er finansiering, eller som vi ikke er enige i finansieringen af. Så har vi så fremsat forslag om det i forbindelse med vores eget finanslovsforslag.

Kl. 14:15

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 14:15

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Jeg vil tage fat i noget af det, som fru Sofie Carsten Nielsen var inde på i starten, om mangel på ligestilling i Danmark. Der er jo noget, som kønsforskere kalder ligestillingsparadokset. Ligestillingsparadokset er, at i de lande, hvor mænd og kvinder er mest ligestillede og mest frie og fritstillede, er forskellene faktisk størst. Altså, jo mere lige vi bliver, jo mere frie vi bliver, i desto højere grad vil mænd og kvinder træffe forskellige livsvalg, fordi de er frie til at gøre det, de nu engang har lyst til, og det har den ret simple forklaring, at mænd og kvinder gennemsnitligt set er forskellige. Det betyder, at de ikke er ens, gennemsnitligt set er mænd og kvinder forskellige – nu kigger du underligt på mig. Mænd er i gennemsnit højere end kvinder – det er en ukontroversiel betragtning – og vi er også forskellige på andre områder, og det gør, at der i gennemsnit er færre kvinder end mænd, der ønsker at være lastbilchauffør, og at der i gennemsnit er færre kvinder end mænd, der ønsker at give afkald på familieliv og lignende for at fremme en karriere. Hvis den mangel på resultatlighed udspringer af et frit valg i forhold til det, man mener giver mening i ens tilværelse, er det så egentlig et problem?

Kl. 14:16

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 14:16

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Uha, det bliver svært at svare på det på 2 minutter. Det er helt grundlæggende et spørgsmål om, om individet i udgangspunktet har et fuldstændig frit valg i det samfund, man fødes ind i, eller om der findes strukturer i det samfund, som også forhindrer en i at kunne træffe nogle beslutninger. Vi er frie i vores hoveder og personer i egen ret – det er jeg enig med ordføreren i – men vi har et kønsopdelt arbejdsmarked og et kønsopdelt uddannelsesvalg, og er der i det nogle forventninger, nogle stereotyper, noget socialisering? Ja, det tror jeg der er, og jeg tror, det betyder rigtig meget.

Kl. 14:17

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 14:17

Alex Vanopslagh (LA):

Så kan jeg ikke lade være med at vende tilbage til det her ligestillingsparadoks. Det er faktisk i de nordiske lande, hvor man umiddel-

bart må sige at kulturen i mindst grad bærer præg af, at man har kønsstereotype forestillinger, at man ser, at forskellene bliver endnu større, fordi folk har et frit valg. Hvordan kan fru Sofie Carsten Nielsen vide, hvornår en mand eller kvinde træffer et valg ud fra en falsk bevidsthed, og hvornår kan fru Sofie Carsten Nielsen vide, at det faktisk bare er et reelt frit valg, også selv om det ikke lige er noget, der indebærer, at man vil have en stor karriere eller lignende?

Kl. 14:17

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:17

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg tilskriver ikke noget en falsk bevidsthed – jeg er for liberal til på nogen måde at have sådan en tilgang til det. Men det der med ligestillingsparadokset handler jo også om, at der er rigtig mange på arbejdsmarkedet – vi taler om det paradoks, der findes på arbejdsmarkedet, og de valg, man træffer der – hvor der på andre landes arbejdsmarkeder bare simpelt hen ikke er særlig mange kvinder, og så er det også noget nemmere ikke at se et ligestillingsparadoks, fordi uligestillingen der finder sted uden for arbejdsmarkedet.

Kl. 14:18

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 14:18

Torsten Gejl (ALT):

Tak for talen. Altinget skrev som reaktion på landbrugsaftalen: »Landbrugsaftalen: Hockeystaven er tapet sammen, og alle holder om den.« Det er naturligvis undtagen Alternativet, som ikke er med i den aftale. Vil fru Sofie Carsten Nielsen modsat SF's leder, fru Pia Olsen Dyhr, indrømme, at vi stadig væk har en del hockeystavsmekanisme i dansk politik, idet meget af den CO₂-reduktion, som vi har forpligtet os til, skal ske sidst i perioden før 2030 ved hjælp af teknologi, som knap er opfundet endnu?

Kl. 14:18

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:18

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er korrekt, at der ikke er tilstrækkeligt konkretiserede CO₂-reduktioner efter Radikale Venstres opfattelse, hverken i den aftale eller i en række andre aftaler, vi har lavet. Jeg synes også, at min tale bar præg af, at jeg mener, at vi ikke på den måde, vi arbejder, er i stand til at træffe tilstrækkelig mange beslutninger hurtigt nok på det her område. Og jeg tror ikke, vi kommer til at være det i Folketinget, hvis ikke vi inddrager dem, der faktisk skal gennemføre det i virkeligheden. Det er et problem, for det haster på det her område.

Jeg er stadig væk meget glad for den, synes jeg, ambitiøse landbrugsaftale, der blev vedtaget, fordi den binder. Den er bindende i forhold til reduktionsmålene, helt ligesom 2025-målet er, og så er der kommet en række initiativer ind, faktisk med god hjælp fra de borgerlige partier. Der er sat 2 mia. kr. af til udtagning af landbrugsjord. Det kan man ikke i de systemer, der findes her, omsætte i et tal for konkrete reduktioner, men der må jo komme det ud af det i den sidste ende.

Kl. 14:20

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 14:20

Kl. 14:23

Torsten Gejl (ALT):

Jamen en aftale kan jo ikke være bindende, hvis den er lagt an på teknologi, der knap nok er opfundet endnu. Det, jeg undrer mig over, er: Hvis ordføreren har den bekymring, hvordan kan Radikale så være med i en aftale, hvor man udskyder to tredjedele af CO₂-reduktionen, til at der er teknologiske løsninger, som vi faktisk ikke har endnu? F.eks. siger Novo Nordisk det sådan her:

»Det bedste, regeringen kan gøre for os, er ikke at udskyde de svære beslutninger, men at skabe den nødvendige klarhed og køreplan for hele samfundet for at indfri 2030-målet.«

Kl. 14:20

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:20

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er jeg en til en enig med Novo Nordisk og sikkert også ordføreren i, og det er derfor, jeg er med i aftalen – altså for at sikre, at der bliver truffet flere og flere beslutninger. Vi skal vende tilbage til den aftale for at sikre de konkrete reduktioner, og det kan man jo kun, hvis man har bindende reduktionsmål. De binder os til at finde de her reduktioner, og hvis ikke de kommer på én måde, skal de komme på en anden måde, forhåbentlig også gennem en grøn skattereform med en ensartet CO₂-afgift.

Kl. 14:21

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Jens Rohde.

Kl. 14:21

Jens Rohde (KD):

Jeg er glad for, at Radikale Venstre er en del af den aftale, og at partiet trods alt ikke abonnerer på den der vandgrøds- og sivskosamfundsmodel, som Alternativet gør, selv om partiet vedkender sig store ambitioner på klimaområdet. Det er godt nyt.

Jeg står her med en artikel – der var en del af dem i foråret – hvor fru Sofie Carsten Nielsen i Jyllands-Posten undskylder en lov, som betyder, at syrere får besked på at vende hjem. Vi var naive, er fru Sofie Carsten Nielsen citeret for at have sagt i forbindelse med den lov, der gav midlertidigt ophold. Når nu fru Sofie Carsten Nielsen i foråret nåede til den erkendelse, at man var naiv i forhold til det her, hvorfor ville man så ikke støtte KD's forslag under forhandlingerne om de afghanske tolke om, at de skulle have permanent ophold? I stedet endte vi med en aftale, som sagde, at de har 2 års midlertidigt ophold uden mulighed for forlængelse. Se, så ved vi jo godt, at hvis krigshandlingerne er stoppet i Afghanistan om 2 år og de ikke kan dokumentere personlig forfølgelse – og det er lidt svært, når de er her – så ender de også med at blive sendt hjem. Vil fru Sofie Carsten Nielsen så igen sige: Vi har været naive?

Kl. 14:22

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 14:22

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg har svært ved at forestille mig, at der er en situation i Afghanistan om 2 år, hvor vi skal sende mennesker, der har været truet og på flugt, tilbage dertil. Og jeg synes, det er utilstedeligt, at det ikke også er sat i bero at sende mennesker tilbage til Syrien eksempelvis. Så der er jeg enig med spørgeren. Det handler jo om, hvad for nogle aftaler man kan skabe et flertal for og komme i mål med.

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Jens Rohde.

Kl. 14:23

Jens Rohde (KD):

Men der var ingen, der ville støtte Kristendemokraterne i synspunktet om, at vi burde have lært af historien – særlig i forhold til de afghanske tolke. For vi ved jo, at myndighederne tager ud og sidder i lufthavnen, og så siger de: Her er fred og ro. Det gjorde de i Mogadishu. Og de er ligeglade med, at Assad stadig er ved magten i Syrien. Der er fred og ro! Og hvordan bliver det så om 2 år? Jeg håber virkelig – virkelig – at jeg tager fejl, når jeg frygter, at vi får nogle hjemsendelser, som vi ikke vil kunne være bekendt.

Kl. 14:23

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:23

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Ja, det håber jeg også. Og det vil vi i al fald ikke bakke op om i Radikale Venstre, såfremt situationen er, som den jo fortsat er i Afghanistan og mange andre steder, herunder Syrien.

Kl. 14:23

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Marie Bjerre.

Kl. 14:23

Marie Bjerre (V):

Jeg vil sådan set prøve noget nyt. Jeg vil ikke stille et spørgsmål, men jeg vil bare sige tak til fru Sofie Carsten Nielsen for kommentaren omkring ligestillingsdebatten. Jeg synes, det er dejligt, at vi kan anerkende hinanden. Selv om Radikale Venstre og Venstre langt fra er enige om mange politiske emner, synes jeg, det er meget positivt, at vi kan anerkende hinanden, når der nu er nogle vigtige sager, lige såvel som Radikale Venstre og Venstre heller ikke er enige i fru Pernille Skippers politik i Enhedslisten. Men jeg synes, det er rart, at vi her i Folketingssalen kan anerkende hinanden, når der er nogle vigtige dagsordener som netop ligestillingsdagsorden. Så jeg vil sådan set bare sige tak.

Kl. 14:24

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:24

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Selv tak, og tak fordi I også i Venstre stod sammen og stillede jer frem. Der er en række kvinder i Venstre, der er stået frem og har sat på dagsordenen, hvad det er for nogle udfordringer – i forhold til stereotyper og chikane – som man indimellem udsættes for, alene fordi man er kvinde, ligesom andre udsættes for det, alene fordi de har en anden baggrund, er mænd eller andet. Så tusind tak for det mod, for jeg ved helt personligt, hvad det koster af yderligere kommentarer at stille sig frem.

Kl. 14:25

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Thomas Danielsen.

Thomas Danielsen (V):

Tak for det. Jeg vil egentlig også gerne sige tak til fru Sofie Carsten Nielsen for den ordentlighed, som du ofte udviser i dine besvarelser, og apropos ordentlighed vil jeg også gerne følge op på den tak med et spørgsmål. Og det handler om, at Radikale Venstre jo har været med til at garantere de familier, som ejer en minkfarm, at de må starte op igen via den aftale om dvaleordningen, som vi har lavet. Derfor vil jeg gerne have bekræftet af fru Sofie Carsten Nielsen, at man vil stå ved den lovning, at de får lov til at starte op igen, altså naturligvis under forsvarlige forhold, men at udgangspunktet er, at man skal have minkavl i Danmark igen, hvis man ønsker det. Tak.

Kl. 14:25

for faktum er jo, at Europa ikke har været gode nok til at sikre de ydre grænser. Og hvad mener Radikale Venstre så egentlig? For hr. Andreas Steenberg har jo været ude, som jeg har forstået det, at bakke op om, at man ligesom laver grænsehegn om de ydre grænser, men så siger fru Sofie Carsten Nielsen noget andet i forhold til det. Så det er jo lidt svært at vide, hvor De Radikale står, og om man som land må sikre sin egen grænse. Men det kan være, at ordføreren kan gøre os klogere på det.

Så vil jeg bare lige i forhold til ligestilling sige, at der har Radikale Venstre svigtet markant. Det handler jo ikke om ligestilling, når det handler om mænd, for der har vi set Radikale Venstre gang på gang stemme imod de forslag, som også Dansk Folkeparti har fremsat for at sikre, at mænd kunne få psykologhjælp, og at mænd blev indskrevet i servicelovens § 109.

Kl. 14:29

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:26

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:29

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak, også for rosen. Jeg kunne godt fornemme, at der kom et eller andet efterfølgende der, og beklager det lange navn, som nogle gange kan krølle lidt, men det kommer nok ikke væk igen; nu har jeg beholdt det så længe.

Men vi vil kigge på det fagligt forsvarlige og alle de øvrige faglige argumenter. Så nej, jeg kan ikke love, at Radikale Venstre vil bevæge sig et bestemt sted hen. Nu er beslutningen om, at det udskydes, truffet. Jeg tror også, at vi er uenige om, hvordan vi ser på sundhedsmyndighedernes vurderinger, og det er helt fair, og jeg synes også, det er fair at stille spørgsmål til det. Men for os var det grundlæggende sådan, at det ikke ville være forsvarligt at åbne op igen nu, og vi kommer til samlet at gøre os overvejelser om både det sundhedsmæssige og det dyrevelfærdsmæssige i at genstarte en sådan industri.

Kl. 14:27

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Er det nu også så svært at finde ud af det, eller er der også en stor interesse i at gøre det svært? Jeg er helt enig med hr. Andreas Steenberg i, at lande ved EU's ydre grænser legitimt skal kunne stille kontrolposter op, altså have styr på, hvem der kommer over grænserne. Men jeg er også enig med fru Rosa Lund i, at det overhovedet ikke er nogen løsning i sig selv. Mennesker, der har brug for legitimt at søge asyl i Europa, har krav på at kunne søge asyl, skal have mulighed for det og skal behandles ordentligt. Til gengæld er jeg også enig med fru Karina Adsbøl i, at der ikke var styr på EU's ydre grænser, for det var da vist den mest åbenlyse kendsgerning overhovedet i 2015, fordi landene i EU jo ikke kan blive enige om at have en fælles politik, fordi Danmark eksempelvis ikke vil være med til at træffe en fælles beslutning om, hvordan man så tager ansvar for mennesker, der har krav på asyl, hvordan vi fordeler opgaven solidarisk mellem os, både i forhold til fordeling af mennesker, der har krav på beskyttelse, og i forhold til finansiering.

Kl. 14:30

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Thomas Danielsen.

Kl. 14:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 14:30

Thomas Danielsen (V):

Nu skal jeg bare forstå det – helt simpelt. Såfremt det er sundhedsmæssigt forsvarligt at ophæve dvaleordningen igen, som ordføreren og ordførerens parti har skrevet under på og lovet de familier, der ejer en minkfarm, siger ordføreren så nu, at det løfte vil man ikke stå ved?

Kl. 14:27

Karina Adsbøl (DF):

Jamen faktisk er det sådan, at Radikale Venstre jo har svigtet; de har svigtet hele det her område, og de har svigtet Danmark i forhold til at sikre Danmark imod en indvandring af mange uintegrerbare mennesker. Og faktisk er det også sådan, at når vi snakker om ligestilling, bakker Radikale Venstre jo op om, at man skal tildækkes, og Radikale Venstre bakker også op om, at man ikke skal lave et forbud mod, at man skal have kønsopdelt svømning, fordi Radikale Venstre mener, at man simpelt hen skal tage særlige hensyn til minoriteter.

Kl. 14:31

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:31

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Nej, det er jo en samlet vurdering af, hvad der vil være sundhedsmæssigt forsvarligt. Det er en samlet vurdering, og det er jo præcis det, der står i aftalen, og det er det, vi kommer til at tage stilling til, når det foreligger til næste år, eller hvornår det nu foreligger.

Kl. 14:28

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Karina Adsbøl.

Kl. 14:28

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Nej, Radikale Venstre går ind for, at det ikke er politikere, der beslutter, hvad for noget tøj mennesker må have på, uanset hvilken baggrund de har. Det synes vi ikke fremmer ligestilling og frihed i Danmark.

Karina Adsbøl (DF):

Jeg vil ikke sige tak, men jeg vil derimod stille et spørgsmål. Jeg forstår godt, at fru Rosa Lund stiller det spørgsmål om grænsehegn,

Kl. 14:31

Kl. 14:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra fru Kirsten Normann Andersen, SF. Værsgo.

Kl. 14:31

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. *Jeg* vil gerne sige tak for talen og ikke mindst for den del, der handlede om ligestilling, for der er mange spørgsmål at tage fat på der. Efter sommerferien havde vi jo som bekendt en behandling af det her lovindgreb i sygeplejerskernes konflikt, som de havde været i gang med i hele 10 uger, hvor de havde strejket for ligeløn. Sygeplejerskerne siger selv, at det er et politisk skabt problem med tjenestemandsplasseringen i 1969, og det skal derfor også løses politisk. Derfor stillede vi også et forslag om, at man skulle sige til sygeplejerskerne: Vi forstår, hvad I siger, vi er enige i, at der er et problem, og der skal penge i en lønkomité, hvis det er sådan, at vi nogen sinde skal løse det her. Men De Radikale stemte nej til det forslag. Nu står vi så over for den perfekte storm. Sundhedsvæsenet er ved at bryde sammen, sygeplejerskerne er rasende, så jeg bliver nødt til at spørge De Radikale: Var det en fejl at stemme nej?

Kl. 14:32

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:32

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er helt rigtigt, at det her ikke ser ud til at kunne løses ved det offentliges overenskomstbord alene. Vi har en ligelønsudfordring i Danmark. Den mener vi bør løses af parterne i en trepartsaftale eksempelvis, og vi vil meget gerne i Radikale Venstre bakke op om, at der også tilføres midler i en sådan trepartsaftale, men i en trepartsaftale er alle nødt til at bidrage til løsningen. Vi kunne ikke tage det ud, for så ville modellen jo falde fra hinanden – den hæderkronede danske model – hvis man alene tilgodeså én gruppe efter en konflikt. Ligeløn er jo et problem i adskillige faggrupper.

Kl. 14:33

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Kirsten Normann Andersen.

Kl. 14:33

Kirsten Normann Andersen (SF):

Noget af det, som de offentligt ansatte og sygeplejerskerne i særdeleshed reagerede på, var jo netop det der med, at det ikke nytter noget at sige, at det er en opgave, der skal løses af parterne. Der er brug for, at der bliver sendt et signal om, at der også følger penge med til at løse et politisk skabt problem, som ikke *kan* løses i overenskomstforhandlingerne. Og alligevel stemte De Radikale nej. Det er jo det, som de reagerer på derude. Der var ikke engang et signal om, at man ville sørge for, at der fulgte penge med til at skabe den løsning, når man engang var blevet enige om, hvad den rigtige løsning så skulle være, for den kender vi jo ikke endnu. Så hvordan vil De Radikale berolige personalet? Hvordan vil De Radikale sende et signal om, hvordan det her problem skal løses, sådan at vi måske kan få skabt noget ro og måske ovenikøbet også håb om, at vi løser et ligelønsproblem reelt?

Kl. 14:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Netop: »løser et ligelønsproblem reelt«. Det kan man ikke ved et enkelt slag i luften i den overenskomstforhandling, der ikke kunne lykkes dér. Det var jo parternes arbejde, der ikke lykkedes, og det kørte efter de regler, som parterne har med hinanden. Derfor: Skal det her – mener vi – løses ordentligt, er man nødt til at forhandle i en trepart, hvor alle bidrager. Jeg håber, at der kommer nogle forslag ud af den lønkomité, der kan arbejdes på baggrund af. Og jeg er enig med ordføreren i, at skal det holde, er det også nødvendigt, at der lægges midler bag, og så er alle parter – alle parter i det – nødt til at bidrage.

Kl. 14:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Det kan være, at jeg igen lige skal minde om, at når formanden rejser sig, er det, fordi taletiden er overskredet. Det kan være, at jeg skal begynde at rejse mig 3 sekunder før, så man kan nå at runde af.

Den næste korte bemærkning er til hr. Torsten Schack Pedersen, Venstre. Værsgo.

Kl. 14:35

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. En af mine kollegaer stillede tidligere et fremragende spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører. Det var så godt, at jeg tænkte, at jeg ville lade det gå videre til den radikale ordfører. Spørgsmålet lød ikke ordret, men noget i retning af, at rigsretssagen drejer sig om, hvorvidt der er givet en ulovlig instruks eller ej. Den drejer sig ikke om barnebrude. Hvad mener De Radikale så, at granskningskommissionen handler om? Handler den ikke om, hvorvidt statsministeren og regeringen var bekendt med den manglende lovhjemmel, da ordren om at lukke hele minkerhvervet blev udstukket, og om, hvordan regeringen agerede efterfølgende, og ikke om corona eller sundhed?

Kl. 14:35

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:35

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Hr. Torsten Schack Pedersen vil vide, at De Radikale i den grad medvirkede til at nedsætte denne granskningskommission, for det skal undersøges til bunds, hvem der vidste hvad, og hvordan tingene foregik. Det synes jeg skal ske i respekt for kommissionens arbejde – fuldstændig som det var, da vi endelig fik nedsat en kommission om lovbruddet. Men jeg er da enig med hr. Torsten Schack Pedersen i, at det selvfølgelig skal undersøges til bunds.

Kl. 14:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 14:36

Torsten Schack Pedersen (V):

Det er ubestridt, at uanset hvilket tidspunkt regeringen blev bekendt med, at der ikke var lovhjemmel til den igangværende aktion med at slå alle minkene ihjel, valgte regeringen at fortsætte uden lovhjemmel. Hvordan vil Radikale Venstres leder betegne sådan en adfærd i et retssamfund?

Kl. 14:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:37

Kl. 14:39

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Helt alvorligt og sagt i respekt for granskningskommissionens arbejde: Når vi nedsætter en kommission, der netop skal redegøre for, hvem der har begået hvad, og hvornår hvad blev sagt, vil det være helt ubetimeligt at konkludere noget, inden de er færdige.

Kl. 14:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Jette Gottlieb, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:37

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil spørge sådan meget direkte og kort: Vil Radikale medvirke til at skære ned på dagpengesatsen for dimittender i den kommende periode?

Kl. 14:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:37

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det forslag er jo nu bragt på banen af regeringen og i øvrigt også af adskillige oppositionspartier – ikke af Radikale Venstre; det er ikke noget, vi har ønsket. Vi har haft andre forslag til, hvordan man bidrager til at øge arbejdsstyrken, som vi virkelig har behov for, også akut og også nu og her.

Vi kan sagtens se idéer i, at man kigger på dimittendsatsen, også kigger på både sats og periode – det er vi sådan set åbne over for. Vi synes, det er et for hårdt forslag, regeringen har lagt frem, og vil gerne være med til at justere det.

Kl. 14:38

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Jette Gottlieb.

Kl. 14:38

Jette Gottlieb (EL):

Så vil jeg spørge, om De Radikale har gjort sig nogen overvejelser om, hvilken overordnet indflydelse det har på selve dagpengesystemets robusthed, hvis man forestiller sig, at indgangen til det bliver så meget vanskeliggjort, som det nu ligger i regeringens forslag. Jeg er fuldstændig klar over, at det ikke er De Radikales forslag, men hvis det ender sådan, hvilke overvejelser har De Radikale så om, hvordan vores dagpengesystem udvikler sig fremover?

Kl. 14:38

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:38

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Vi føler os egentlig rimelig overbevist om, at det fortsat er virkelig attraktivt, heldigvis, at være medlem af en a-kasse i Danmark. Det skal det også være. Vi har et godt system. Det hylder vi i Radikale Venstre, altså at vi har et forsikringssystem på den måde, vi har. Det vil fortsat også for dimittender være attraktivt at melde sig ind i en a-kasse, fordi man jo netop kan få en sats, uanset hvor den lander, som er en forsikring og gør, at man er et bedre sted, og det er ret nemt for dimittender at melde sig ind i en a-kasse.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så er det blevet tid til de sidste korte bemærkninger til ordføreren, og det er fra fru Katarina Ammitzbøll, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:39

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak. Så skal jeg gøre det kort og sige tak for talen. Jeg vil gerne tale om noget af det, som Sofie Carsten Nielsen ikke fik sagt. Normalt er Radikale jo altid fortalere for uddannelse og vores unge, men det blev der ikke nævnt noget om, og unge, uddannelse og trivsel mener vi også i Konservative er utrolig vigtigt. Det er faktisk vores vigtigste råstof. Derfor vil jeg gerne høre: Hvorfor er De Radikale så gået med i en aftale, hvor man skal tvangsfordele eleverne på gymnasierne? Hvordan kan en tvangsfordeling, der fjerner det frie valg, løfte både faglighed og trivsel? Er det ikke lige det modsatte, vi kan se ske?

Kl. 14:40

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:40

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg er glad for spørgsmålet, for det var også virkelig hårdt at skære den del ud af talen, der handlede om skole og uddannelse, for mig som radikal, men der var ikke plads. Jeg var simpelt hen nødt til at prioritere mine budskaber i dag, men jeg taler så ofte og så gerne om det, som jeg overhovedet kan.

Når vi er med i den aftale, er det, fordi der aldrig har været det fulde frie valg på gymnasier og ungdomsuddannelser i Danmark, og vi er simpelt hen nødt til at give nogle flere af dem, der aldrig har haft det frie valg, et frit valg. Der, hvor jeg er opstillet, og også ude på Vestegnen er jeg kommet år efter år på gymnasier, hvor de har sagt: Det er rigtig godt at gå her, men vi er ærgerlige over, at der kun er unge med anden etnisk baggrund nu; vi har ønsket det og det og det som vores første-, anden- og tredjeprioritet, men det fik vi ikke, fordi vi bor her. Vi er nødt til, også på ungdomsuddannelserne, at gå sammen, og derfor er der lavet mindre mekanismer, så der stadig er markant frit valg. Det har aldrig været et fuldt og helt frit valg. Vi skal også gå på ungdomsuddannelse sammen.

Kl. 14:41

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Katarina Ammitzbøll.

Kl. 14:41

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak. Nu har man jo også fjernet andre muligheder for at flytte både til privatgymnasier, profilgymnasier eller andet, der netop kunne gøre, at f.eks. Fatima fra Albertslund kunne gå på handelsskolen herinde på Niels Brock, som jeg også har besøgt. Den mulighed har man jo skåret bort.

Men hvorfor tog Radikale ikke fat på, når vi nu sad omkring bordet og talte om ungdomsuddannelser, at se på, hvordan vi egentlig skal have hjulpet flere unge til et frit valg og til at tage en erhvervsuddannelse? Nu er der jo ikke noget, der er med til at løfte erhvervsuddannelserne, tværtimod; nu holder man alle fast i stx. Tak.

Kl. 14:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:42

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det handlede jo om, hvordan vi fik en bedre fordeling, også på stx-området. Jeg er meget åben for at tale langt mere om erhvervsuddannelser, og det er et loft på de private gymnasier, der er at finde. Det er også et kompromis, der skal findes.

Når andre forlader forhandlingsbordet, bliver vi der og forsøger at finde den bedste løsning overhovedet. Men det var ikke for os en mulighed fortsat at svigte alle de unge, som vi har ladet i stikken, og som aldrig fik det frie valg før det her.

Kl. 14:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til fru Sofie Carsten Nielsen. De 45 minutter med spørgsmål er hermed afsluttet. Og den næste ordfører er Enhedslistens ordfører, fru Mai Villadsen. Velkommen.

Kl. 14:42

(Ordfører)

Mai Villadsen (EL):

Tak. Det er en glædelig dag: 14 danske børn og deres mødre er kommet hjem fra de forfærdelige fangelejre i Syrien. Det var en hård og opslidende kamp at komme hertil, men endelig er de i trykthed og sikkerhed. Nu mangler vi bare resten.

Samtidig med at jeg blev folketingsmedlem, blev jeg også klima- og miljøordfører, og jeg var faktisk lidt nervøs, for hvad vidste jeg egentlig om de kæmpestore og komplekse områder? Jeg havde ikke ligefrem været naturvidenskabsnord, så det var noget spændende.

Men jeg kastede mig selvfølgelig over områderne med alt, hvad jeg havde, og det blev faktisk rigtig interessant, medrivende og, ja, nærmest det vigtigste i hele min verden. Og pludselig stod jeg der og slyngede om mig med ord som carbon capture, pyrolyse, aerosoler og biomasse, fortrængningskrav og geotermi. Det er ikke ligefrem mundrette ord og heller ikke udtryk, som særlig mange folk ved hvad betyder. Det er jo egentlig ikke så godt. Og jeg tror efterhånden lidt, jeg er kommet til en konklusion: Klimadebatten trænger altså lidt til førstehjælp. Måske har det faktisk hele tiden været på den måde.

Vi kaster jo om os med måltal, procentsatser og svære ord, og det er jeg virkelig også selv skyldig i. Det gør debatten til en ekspert-samtale, til en meget, meget teknisk samtale, som ofte er rigtig langt væk fra almindelige menneskers liv og hverdag, og som fremmedgør i stedet for at engagere. Og debatten er polariseret: På den ene side står der en stor gruppe mennesker, som er bange for at miste deres arbejde, bange for at miste muligheder, når omstillingen kommer. Og i den anden lejr er der en helt ung generation, som frygter helt ind i hjertet, at de bliver berøvet en tryk og sikker fremtid. Alle gruer for konsekvenserne, og det er helt forståeligt.

Meget få taler til gengæld om de muligheder, det kunne skabe, hvis vi faktisk gennemfører en gennemgribende grøn omstilling af vores land og af vores verden. Kort sagt synes jeg, at den grønne fantasi og de store klimavisioner for vores samfund har fået alt for trange kår. Jeg tror, vi mangler evnen til at kunne forestille os et bedre og helt igennem bæredygtigt samfund. Jeg tror, det er tid til, at vi gør klimapolitiken lidt mere konkret og nærværende. Og mange bruger jo også rigtig lang tid på at tale om de frygtelige konsekvenser, vi vil opleve, hvis ikke der bliver handlet på klimaforandringerne – også jeg. Men jeg tror, vi skal huske en ting: Vi kan ikke alene motivere folk til klimahandling ved at trække grufulde scenarier op for, hvad der sker, hvis vi sidder på hænderne. Og som jeg har sagt før og er blevet citeret for: Klimapolitik må ikke kun blive frygtens politik. Jeg tror, det er tid til at skabe lidt håb midt i håbløsheden.

For dengang man opbyggede velfærdssamfundet, var det jo ikke ud fra skræmmebilleder, men forestillingen om, hvad man kunne få. Dengang tror jeg ikke, der var mange, der turde tro på, at man kunne få et samfund med lige adgang til sundhed, uddannelse og børneoplysning. Men nogle modige folk, tillidsmænd og -kvinder, stod sammen og sloges for ret til ordentlig løn, weekend, ferie, kortere arbejdstid og pension. Det var en kamp op ad bakke. De kæmpede for en velfærd med lige adgang til skoler og sygehuse og plejehjem, ligeegyldigt hvilken pengepung og baggrund man har. Det gjorde de, fordi de troede så meget på fremtiden, og de troede på deres idéer.

Kl. 14:47

Nu tror jeg, vi skal gøre det samme: tale om at opbygge det grønne velfærdssamfund. Og de visioner kunne jeg godt tænke mig at udfolde lidt i dag. I det grønne velfærdssamfund bliver klimahandling og social retfærdighed ikke spillet ud mod hinanden. Den store klimaregning efterlades ikke hos de nyuddannede, arbejdsløse eller helt almindelige lønmodtagere. Nej, det gør den hos de rigeste, dem, der i forvejen ejer mest, og dem, der udleder mest CO₂.

Der bliver tænkt og handlet langt ud over næste kvartalsregnskab, finanslov eller valgperiode. Magten er flyttet fra dem, der tjener penge på kulsorte investeringer, og til dem, hvis fremtid det faktisk gælder. Her er den grønne omstilling ikke bare noget, man bliver belært om i tv af politikere og eksperter, men det grønne velfærdssamfund er et sted, hvor man går på arbejde, og hvor alle har ret til et grønt job. Her optager landbruget mere CO₂, end det udleder, og kornmarker er mange steder erstattet af biodivers natur, sunde afgrøder, og det virker helt forrykt, at Danmark engang husede millioner af svin, der var stopfodret med soya importeret fra Brasilien.

Vi tager globalt ansvar og bruger ikke bare den grønne omstilling som Danmarks reklamebureau. Her summer bierne langs cykelstiens vilde grøftkanter, vores drikkevand løber igen rent ud af hannerne, for sprøjtegifte hører fortiden til. Her deles vi mere om biler, bøger, bryllupskjoler, og vores brug og smid væk-kultur er erstattet af genbrug, reparation og kvalitet. Vi lever anderledes, men vi lever friere, for vi har mere tid og ro på. Vi lever på en måde, som vores klode kan holde til.

Det kan måske lyde meget luftigt og lige lovlig visionært, men det er det samfund, vi skal turde bygge op sammen, præcis ligesom de generationer, der kom før os, og som stod for at bygge velfærdssamfundet op gennem slid, gennem kampe og stor fantasi.

I det grønne velfærdssamfund er der også kommet ro om den offentlige velfærd. Der er både tid til omsorg, til trykthed og til leg. Årtiers nedskæringer, smalhals og skatterabatter til de rigeste er fortid. I stedet er borgerlige slagord, som at det offentlige skal køre længere på literen, som har stresset i årevis, væk. Nu er der faktisk tid til det, der er vigtigt.

Jordemoderen har kun fokus på en fødende ad gangen: den kvinde, hun har fulgt i hele graviditeten. Hun har tid til at holde hånd, trække vejret sammen med hende. Hun har mulighed for at kigge til den lille, ny familie dagen efter på fødegangen og komme på hjemmebesøg ugen efter. På kommuner og jobcentre føler borgeren sig ikke mødt som et nummer i et excelark, men som et helt menneske med alle hans styrker og lig i lasten. Og socialrådgiveren, han møder, har reel mulighed for at hjælpe, at lave vurderinger selv uden at spørge cheferne om lov, for der er tillid til fagligheden. Forældrene til barnet med handicap føler ikke længere, at de er en del af et ubehageligt lotteri, hvor de skal være heldige at bo i den rigtige kommune for at få den støtte, de behøver. Her er ordentlig hjælp en selvfølge, og sygeplejersken føler sig endelig behandlet ligeværdigt, for der er selvfølgelig ligeløn og kolleger nok.

Faktisk ser vi tilbage med forundring og forfærdelse på et samfund, hvor flertallet i Folketinget lod stå til år efter år, imens man i de traditionelle kvindefag blev betalt mindre end i mandefagene. I det grønne velfærdssamfund er der selvfølgelig ikke forskel på

sundhed, velfærden er nemlig udvidet: Uanset om du brækker benet eller knækker en tand, hjælper fællesskabet dig. Det burde allerede være virkelighed og ikke en vision.

Kl. 14:54

I det grønne velfærdssamfund bidrager alle. Her er ingen, der tjener styrtende formuer på andres arbejde, alt imens andre må leve med at se deres børn vokse op i fattigdom med færre muligheder. Her har hårdtarbejdende mennesker som kasseassistenten, rengøringsmedarbejderen og pædagogmedhjælperen flere penge mellem hænderne og råd til at bo i storbyerne. Til gengæld betaler direktøren og hende med palævillaen mere til fællesskabet. Her er årtiers hurtigt voksende ulighed vendt om, og vi går i retning af at være et samfund med kortere fra top til bund, hvor vi vokser op side om side og kender hinanden på tværs af skel. Afstand og mistænksomhed er erstattet af lighed og tillid.

Kl. 14:52

Der vil altid være dem, som ikke tror på idéerne, som er imod og stiller sig på bagbenene, og som hellere vil holde fast i deres privilegier, formuer og forstenede levevis, end de vil skabe noget nyt i fællesskab. Dem mødte de mennesker, der opbyggede velfærdssamfundet, også. Men nu som dengang skal vi tro på visionerne, for en bedre verden kan meget mere end stilstand og frygten for forandring. Tak for ordet.

Kl. 14:53

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Enhedslistens ordfører. Der er en række korte bemærkninger til ordføreren. Den første, der får ordet, er hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:53

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for ordførertalen. Det er altid dejligt, når man sådan hører visioner og tanker om, hvordan man gerne ser samfundet. Det synes jeg virkelig er en god måde at bygge det op på. Altså, jeg har egentlig bedt om ordet for at komplimentere Enhedslisten, altså for at sige, at jeg egentlig synes, at man også bliver nødt til at komplimentere andre for dygtigt håndværk. Jeg er blevet spurgt af journalister, hvorfor i alverden vi havde rejst en forespørgselsdebat om fremmedkrigerne i Syrien, når nu det var så åbenbart, at jeg og mit parti var enige med landets statsminister. For statsministeren sagde, da jeg stod her i salen den 3. marts i år, og nu citerer jeg igen – der er jo mange citater:

» ... men de har ikke et hjem i Danmark længere. Fremmedkrigere kan ikke komme hjem til Danmark. Danmark er ikke deres hjem. De har vendt os ryggen; de har forladt Danmark; de har tilsluttet sig Islamisk Stat; de har vedkendt sig terrorens ansigt ...«

Det var fuldstændig krystalklart. De mennesker landede i nat, og Enhedslisten har jo krævet, at Socialdemokratiet, regeringspartiet, giver sig og tager de her mennesker hjem. Nu siger fru Mai Villadsen jo så, at nu mangler vi bare resten. Derfor spørgsmålet: I Enhedslistens optik – for vi må jo regne med, at det er det, der kommer til at ske – hvem er så resten?

Kl. 14:54

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:54

Mai Villadsen (EL):

Jamen resten er for os i Enhedslisten at se de resterende børn, som jo stadig sidder tilbage i forfærdelige syriske lejre, hvor man er i decideret livsfare. Det er fem børn, der er danske. Og jeg begriber simpelt hen ikke, at et parti som Dansk Folkeparti ikke også synes, at de børn selvfølgelig kræver beskyttelse, i og med de er danske statsborgere. Men ja, dem arbejder vi bestemt for skal hjem.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 14:54

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo interessant. Kan vi så sige, at det er de fem børn, det drejer sig om, og så er det det? For jeg har bare tidligere haft den tro, at Enhedslisten ville have, at de mennesker, altså de voksne, de fremmedkrigere, som har fået frataget deres danske statsborgerskab og derfor ikke har mulighed for at komme til Danmark, også skulle til Danmark, fordi de skulle have deres sag prøvet i Danmark. Men kan jeg forstå det sådan, at det er Enhedslisten gået væk fra, så det nu – og det synes jeg er galt nok, men vi er jo politisk set forskellige i forhold til det her område – alene handler om de fem børn, og så er det slut, eller hvordan skal det forstås?

Kl. 14:55

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:55

Mai Villadsen (EL):

Jamen ordføreren ved jo udmærket godt, at vi synes, at børnene og deres mødre skal til Danmark, men noget, jeg ikke forstår, og som jeg faktisk synes er lidt – ja, for at være helt ærlig – hyklerisk, er, at man har en højrefløj, som i lang tid har sagt, at kriminelle udlændinge skal sendes ud af Danmark. Når man regner med, at andre lande tager sådan et ansvar, og når der så er kriminelle danskere i udlandet, hvorfor tager man så ikke også et ansvar for måske kriminelle udlændinge? Hvorfor tager man dem så ikke hjem? Det synes jeg simpelt hen er så dobbeltmoralisk.

Kl. 14:55

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er fra fru Halime Oguz, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 14:56

Halime Oguz (SF):

Tak for det. Her på det seneste har flere medier beskrevet, hvordan en del muslimske kvinder bliver holdt fast i uønskede religiøse ægteskaber. Jeg vil derfor høre, om Enhedslisten er enig i, at en af de helt store udfordringer for integrationen er den paralleljura, der holder kvinder fast i ægteskabet, selv om de er skilt efter dansk jura.

Kl. 14:56

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:56

Mai Villadsen (EL):

Først og fremmest vil jeg bare gerne sige tusind tak til ordføreren, til fru Halime Oguz, for hendes arbejde imod negativ social kontrol. Det er så uendelig vigtigt, fordi der er rigtig, rigtig mange kvinder i det her land, som har rigtig store problemer. Jeg har også læst de samme artikler og græmmedes over, at der er nogle, som ikke følger dansk lov, og til trods for at ægteskabet er opløst ved dansk lov, er det det ikke alligevel. Jeg kunne også læse mig til, at der er problemer med lovgivningen i forhold til psykisk vold, og måske kan man stramme op på det. Det håber jeg at SF vil være med til, så vi måske kan, ja, i virkeligheden retsforfølge nogle af de imamer, som holder kvinder i et greb, som vi ikke kan være tjent med.

- Første næstformand** (Karen Ellemann):
Fru Halime Oguz.
- Kl. 14:57 friplejehjemmene, som er enormt dygtige til at lave et fantastisk arbejde, og derfor mener jeg også, at vi bør sætte det offentlige langt mere fri.
- Kl. 15:00
- Halime Oguz** (SF):
Men det er jo bare et af problemerne med de her lukkede miljøer. Der er jo en del andre problemer som konsekvens af de her lukkede miljøer. Derfor undrer det mig lidt, at Enhedslisten, som er et parti, der går meget op i frihed, ligestilling og retsstatssamfund, modsætter sig parallelsamfundspakken, som efter min mening er den mest ambitiøse socialpolitiske indsats, der er blevet begået indtil nu.
- Kl. 14:57
- Første næstformand** (Karen Ellemann):
Ordføreren.
- Kl. 14:57
- Mai Villadsen** (EL):
Og jeg må sige, at jeg tillige undrer mig enormt meget over, at SF er med i den ghettolov, som ikke bare stigmatiserer nogle områder, men også smider folk ud, sender dem fra hus og hjem. De ved ikke nødvendigvis, hvor de ender med at skulle bo, eller om de har råd til det. Jeg tror i høj grad, at det vil få meget store, dårlige sociale konsekvenser, også for nogle af de kvinder, der lever i negativ social kontrol, så jeg begriber faktisk ikke, hvad SF laver i den aftale.
- Kl. 14:58
- Første næstformand** (Karen Ellemann):
Den næste korte bemærkning er til hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.
- Kl. 14:58
- Søren Pape Poulsen** (KF):
Tak for det, og tak for talen. Jeg har jo sådan et særligt kærlighedsforhold til Enhedslisten, fordi det er sådan et parti, der bekræfter mig i, hvor forskellige vi er i det her samfund, og I er så rene i holdningerne, og jeg elsker det, og så vil jeg bare gerne rose Enhedslisten for den stil, man anlægger. Jeg tror aldrig nogen sinde, Enhedslisten har haft så meget indflydelse på dansk politik, som man har lige i øjeblikket; I trækker virkelig regeringen og den fløj i jeres retning, og ros for det. Jeg er jo ikke begejstret, men ros for det.
- Så vil jeg gerne spørge: Mener fru Mai Villadsen, at det skal være muligt i Danmark, at ældre mennesker f.eks. kan bo på et friplejehjem, et privat plejehjem, kan få en privat leverandør af hjemmehjælp, eller skal det ikke være muligt i Danmark?
- Kl. 14:59
- Første næstformand** (Karen Ellemann):
Ordføreren.
- Kl. 14:59
- Mai Villadsen** (EL):
Først tak for rosen. Jeg tror, det er vigtigt, at vi som partier viser, hvad vi mener og vil, og at vi tør vise visioner. Og tak for at sige, at vi som parti har indflydelse. Det er jeg da glad for at høre at der også er andre der bemærker og kan se.
- I forhold til velfærden og friplejehjemmene er det jo ikke nogen hemmelighed, at vi i Enhedslisten synes, det er forkert, at man skal kunne trække profit ud af velfærden, at man på den måde skal kunne drive rovdrift, mener jeg faktisk, på vores fælles penge og kunne lave store millionoverskud til aktionærer gennem sådan nogle store velfærdsselskaber.
- Betyder det så, at jeg ikke synes, der er problemer i velfærden? Nej, det er der ved gud, og der er åbenlyst også rigtig mange på
- Første næstformand** (Karen Ellemann):
Hr. Søren Pape Poulsen.
- Kl. 15:00
- Søren Pape Poulsen** (KF):
Men det er jo interessant, når man hører om profit på velfærd, eller også kunne der være nogle offentlige tilbud, der bare er rigtig dårligt drevne. Hvis man er i stand til at trække et overskud ud af en privat institution, kan det også være, fordi den er veldrevet.
- Eller mener fru Mai Villadsen, at samtlige offentlige, kommunale institutioner simpelt hen er drevet til perfektion, at det er lean, at der ikke bliver brugt én krone i spild? For så ville man jo i bund og grund gøre det samme der.
- Kl. 15:01
- Første næstformand** (Karen Ellemann):
Ordføreren.
- Kl. 15:01
- Mai Villadsen** (EL):
Nej, og man kunne da bare tage Folketinget, og jeg tror da godt, vi kan bruge et par kroner færre, og sådan er det selvfølgelig alle steder. Det er der ingen tvivl om, og derfor siger jeg også, at bøv, bureaukrati og kontrol da skal erstattes af tillid ude i det offentlige.
- Men jeg mener simpelt hen ikke, det giver nogen som helst mening, at mine, dine eller andres skatte kroner skal gå til, at nogle aktionærer kan tjene styrtende med penge på at drive velfærd. Der synes jeg, man har indrettet sig rigtig klogt på skoleområdet, hvor man faktisk kan lave friskoler, men man ikke kan trække penge ud til aktionærer.
- Kl. 15:01
- Første næstformand** (Karen Ellemann):
Den næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.
- Kl. 15:01
- Lars Boje Mathiesen** (NB):
Vi er stadig væk større på mange områder. Jeg kunne godt tænke mig at vide noget: Enhedslisten har fremlagt en økonomisk plan, som reducerer bnp med 18 mia. kr. og trækker 15.700 i den dårlige retning arbejdsudbudsmæssigt, og mit spørgsmål er: Hvem er det så, der skal passe de syge og børnene og de ældre, når der bliver færre i arbejdsudbud?
- Kl. 15:02
- Første næstformand** (Karen Ellemann):
Ordføreren.
- Kl. 15:02
- Mai Villadsen** (EL):
Nu vokser arbejdsudbuddet jo faktisk i løbet af de næste mange år som følge af noget af al den politik, der er blevet vedtaget, og noget er godt, og noget er meget skidt. Men jeg vil egentlig gerne starte med at sige, at vi i Enhedslisten er meget, meget kritiske over for den betragtning, at bare fordi man pisker folk i bunden af vores samfund og giver skattelettelse i toppen, så skaber det nødvendigvis arbejdsudbud.
- Vi vil rigtig gerne være med til at sikre, at der kommer reelle mennesker ud i reelle jobs, og det skal vi gøre, bl.a. ved at få nogle af de mange arbejdsløse, der er i vores samfund, ud i beskæftigelse,

at få folk med handicap og folk med minoritetsetnisk baggrund, som ligger nederst i ansøgningsbunken, ud på arbejdsmarkedet. Vi skal have mange flere i praktik. Der er rigtig meget, vi kan gøre, og så er arbejdsgiverne jo også meget velkomne til at søge rundt i EU, hvor der er 15 millioner arbejdsløse, man kan ansætte.

Kl. 15:03

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 15:03

Lars Boje Mathiesen (NB):

Ja, vi er enige om, at beskæftigelsen stiger, men vi er også enige om, at det, hvis man trækker folk ud af arbejdsudbuddet, så gør problemet større, og vi kommer til at mangle sosu-assistenten og andet fagpersonale. Det har Enhedslisten i hvert fald sagt gentagne gange.

Så jeg skal bare lige høre: Anerkender Enhedslisten de begreber omkring arbejdsudbud? For man har ofte kritiseret Nye Borgerlige for at ville gå den anden vej baseret på arbejdsudbud. Er det sådan, at man anerkender de præmisser og de regnemoder, som Finansministeriet bruger, eller gælder det kun, når det går Enhedslistens vej?

Kl. 15:03

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 15:03

Mai Villadsen (EL):

Mig bekendt har vi ikke kritiseret jer for arbejdsudbudseffekter på jeres forskellige udspil, men for indholdet. Og nej, vi er dybt kritiske over for Finansministeriets regnemoder, som jo siger, at hvis man tager lidt penge fra millionæren eller direktøren, så vil han arbejde meget, meget mindre. Det tror jeg slet og ret ikke på, og det er jo også sådan, at det er blevet tilbagevist gang på gang.

Kl. 15:03

Første næstformand (Karen Ellemann):
Næste korte bemærkning er fra hr. Thomas Danielsen, Venstre.
Værsgo.

Kl. 15:04

Thomas Danielsen (V):

Tak for det. Jeg vil gerne spørge ordføreren i forbindelse med den her kommissionsundersøgelse: Såfremt en eller flere ministre har overtrådt grundloven, mener ordføreren så, der er grundlag for en rigsretssag?

Kl. 15:04

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 15:04

Mai Villadsen (EL):

Nu må vi jo se, hvad granskningskommissionen kommer frem til. Vi synes, det er rigtig fornuftigt, at den er blevet nedsat, for alle sten skal jo selvfølgelig vendes i sagen, og så må vi jo se, hvad de kommer frem til. Vi udelukker ikke noget på forhånd.

Kl. 15:04

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Thomas Danielsen.

Kl. 15:04

Thomas Danielsen (V):

Det er ordføreren, der skal se, hvad man kommer frem til. Nu kommer jeg så med et eksempel: Hvis man har overtrådt grundloven – det lyder nemlig, som om ordføreren lige pludselig tager sådan lidt let på vores grundlæggende lov, grundloven, og om det skal føre til en rigsretssag – men såfremt man overtræder grundloven og det er det, som der kommer en klar konklusion om fra kommissionsundersøgelsen, er det så ikke forholdsvis simpelt for ordføreren at sige, om det skal føre til en rigsretssag? Man har jo tidligere hørt Enhedslisten udtrykke sig om, at der ikke gælder særregler for den nuværende regering på det her område. Tak.

Kl. 15:05

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 15:05

Mai Villadsen (EL):

Der gælder bestemt ikke særregler for den nuværende regering på det her område, og hvis man overlagt med åbne øjne har overtrådt grundloven, har jeg da svært ved at se, at en granskningskommission vil komme frem til andet, end at der skal følge en rigsretssag. Men nu må vi jo se.

Kl. 15:05

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er fra hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 15:05

Alex Vanopslagh (LA):

Tak. Jeg vil tale om det samme, som hr. Søren Pape Poulsen gjorde – det er jo det her med great minds think alike – nemlig at Enhedslisten vil forbyde profit i velfærden. Jeg skal bare lige forstå det korrekt: Altså, I vil lukke Dagmarsminde, hvor de ældre er utrolig glade, hvor de kan komme af med medicinen, fordi det bliver erstattet med mening og fællesskab og nærvær; I vil simpelt hen tvangslukke Dagmarsminde, fordi de efter alt at dømme har noget profit.

Jeg bliver nødt til at forstå logikken: I vil gerne have højere løn til folk, der arbejder med ældre i det offentlige. De må gerne tjene penge på det; de må gerne have profit ved at arbejde med ældre. Men hvis nogle af de offentligt ansatte vælger at gøre som ejeren af Dagmarsminde og blive velfærdsiværksættere og udleve en drøm om at starte en virksomhed, hvor man kan tage god hånd om de ældre på et friplejehjem, må de ikke tjene penge, hvis de bliver ejere. Men hvis de er ansat i den offentlige sektor og arbejder med det samme, skal de have mere i løn. Hvad i alverden er logikken i det?

Kl. 15:06

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 15:06

Mai Villadsen (EL):

Jeg har simpelt hen svært ved at forstå, hvorfor der skal være sådan nogle store velfærdskoncerner, som skal tjene penge på at drive grundlæggende omsorg og velfærd i vores samfund. Vi har jo set skandalerne på handicapområdet, hvor der er blevet hevet millioner af kroner ud til nogle ejere, som simpelt hen har bedrevet noget, som på ingen måde var ordentligt. Så derfor: Hvis det stod til Enhedslisten ene og alene, nej, så kunne man ikke hive en masse penge ud og tjene styrkende på vores alle sammens skattekoner.

- Kl. 15:07
Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Alex Vanopslagh.
- Alex Vanopslagh** (LA):
Så bare lige for at få det bekræftet: Ejeren af Dagmarsminde, May Bjerre Eiby, som ikke er nogen stor kapitalkoncern, skal simpelt hen forbydes at drive Dagmarsminde. Skal Dagmarsminde lukkes ifølge Enhedslisten? Det er spørgsmålet.
- Kl. 15:07
Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.
- Mai Villadsen** (EL):
Nu kender jeg ikke lige selskabskonstruktionen eller ret meget ud over at have set programmet om Dagmarsminde, som virker til at gøre det formidabelt. Men det, vi synes, og det vil være budskabet til alle dem, som driver profit på velfærden, er, at nej, hvis Enhedslisten får 90 mandater, må man omlægge, sådan at pengene kører ind i fællesskabet og bliver brugt på de ældre i stedet for at gå til nogle, der tjener styrtende med penge.
- Kl. 15:07
Første næstformand (Karen Ellemann):
Den næste korte bemærkning er til hr. Stinus Lindgreen, Radikale Venstre. Værsgo.
- Stinus Lindgreen** (RV):
Tak for det. Tak for ordførertalen. Både Radikale Venstre og Enhedslisten går meget op i de unge og uddannelse. Før sommeren blev der indgået en meget bred aftale om udflytning af uddannelser, som vi Radikale og enkelte andre partier står udenfor, men som Enhedslisten er med i. Jeg kunne godt tænke mig at blive klogere på Enhedslistens ræsonnement for at være med i den aftale.
Det er svært at være imod idéen om at have uddannelser i hele Danmark. Det vil vi meget gerne være med til, og vi vil meget gerne være med til at opbygge uddannelser. Men idéen om, at vi gavner ved at skære ned og fjerne noget der, hvor der faktisk er velfungerende uddannelser, har jeg svært ved at se fornuften i, særlig når alle inklusive Enhedslistens eget bagland, kan jeg forstå, har advaret om de konsekvenser af det, som vi nu kan se, som er besparelser og nedskæringer, som betyder færre studiepladser i de store byer, på trods af at vi har omkring 45.000 unge, der ikke har nogen uddannelse. Ville det ikke have været bedre at få fat i dem i stedet for at ramme de unge, der gerne vil uddannes, som vi jo vil komme til med den aftale, der er indgået?
- Kl. 15:08
Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.
- Kl. 15:08
Mai Villadsen (EL):
Jeg vil til en start gerne takke hr. Stinus Lindgreen og Radikale i det hele taget for et virkelig, virkelig godt samarbejde på uddannelsesområdet. Vi har jo været ordførere sammen på forskningsområdet, og tusind tak for det.
Jeg synes, der er rigtig mange udfordringer i den aftale, der er indgået, men der var godt nok også problemer i det nuværende system. Der sker jo det, at ungdomsårgangene bliver mindre, og derfor bliver institutionerne rundtomkring i landområderne mere og
- Kl. 15:07 mere udsultet, hvortil kommer, at flere af dem lukker. Det er den udfordring, vi står over for, hvis man ikke gør noget nu og sørger for at flytte nogle uddannelsespladser ud.
Jeg kan komme med min egen søster som eksempel. Hun blev uddannet som socialrådgiver for et par år siden og skulle pendle og bruge lang tid – over 1 time om dagen – selv om hun boede i Herning, for at kunne blive socialrådgiver, men nu kommer der en uddannelse i Herning. Det tror jeg er rigtig godt for fremtiden. Det er det samme med mine forældre, som er blevet lærere fra samme område. Det kan man ikke blive i det område, hvor de er. Det er et problem.
Giver det her så ikke nogle udfordringer for universiteterne, for professionsuddannelserne osv.? Jo, det gør det. Derfor er jeg også glad for, at vi fik en mildere indfasning med den her aftale. Vi skal selvfølgelig se på at bevare de små studiemiljøer og passe på, men status quo ville også være en forringelse.
- Kl. 15:10
Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Stinus Lindgreen.
- Kl. 15:10
Stinus Lindgreen (RV):
Tak for det. Jeg er som sagt enig i problemstillingen. Jeg er bare ikke enig i den løsning, man har fundet, selv om det er blevet bedre end det udgangspunkt, der lå. Nu nævner ordføreren selv bl.a. læreruddannelsen, og det er klart, at der er uddannelser, det er nemmere at oprette nye steder i landet. Det vil vi meget gerne være med til. Men der er uddannelser, som det giver meget lidt mening at flytte bare en del af. Det er især de forskningstunge uddannelser.
Mener Enhedslistens ordfører virkelig, at man kan tage 10 pct. af f.eks. en kernefysikeruddannelse og flytte den fra hovedstaden til et andet sted i landet eller tage andre forskningstunge vidensbaserede uddannelser og bare flytte dem på lige fod med andre? Det er ikke, fordi de er kvalitativt bedre, men fordi de bare er anderledes.
- Kl. 15:10
Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.
- Kl. 15:10
Mai Villadsen (EL):
Jeg synes, der kan være enormt store udfordringer ved at splitte relativt små forskningsmiljøer op. Man er så uendelig afhængig af den sparring og udveksling, man har med hinanden, når man sidder der fysisk. Derfor kan det også skabe store problemer. Så ja, der er store udfordringer også på forskningsområdet, og jeg håber, at vi i aftalekredsen kan være med til at trække i den rigtige retning.
- Kl. 15:11
Første næstformand (Karen Ellemann):
Det næste korte bemærkning er fra hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.
- Kl. 15:11
Torsten Gejl (ALT):
Mange tak, og tak for en spændende og visionær tale. Dengang Enhedslisten gik med i den såkaldt grønne bilaftale, som sender 600.000 flere biler på gaden i 2030, spurgte jeg Enhedslistens forrige forkvinde, fru Pernille Skipper, hvad Enhedslisten dog laver i den aftale, og hun svarede mig med sådan et lidt afvæbende smil noget i retning af, så vidt jeg husker: Ja, det ved jeg næsten heller ikke. Nu vil jeg stille spørgsmålet til Enhedslistens nuværende forkvinde, fru Mai Villadsen: Hvad i alverden laver Enhedslisten dog i den

her landbrugsaftale, som har skudt en masse CO₂-besparelse ud i fremtiden, og som ikke formår at skære ned i kødproduktionen?

Kl. 15:12

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 15:12

Mai Villadsen (EL):

Jamen jeg har jo mildest talt ikke været tavs om, at vi fra Enhedslistens side synes, at den landbrugsaftale mildest talt er utilstrækkelig, at den finder alt, alt for få reelle CO₂-reduktioner nu, til trods for at vi har fået rykket væsentligt på udgangspunktet, både for de reelle CO₂-reduktioner og det mål, der skal nås. Og hvorfor er vi så med? Jo, ordføreren ved så vel som jeg, at hvis man skal finde flere CO₂-reduktioner, skal man drastisk med det samme skære voldsomt ned i kødproduktionen, og det ved ordføreren så vel som jeg det er ret svært ved at finde flertal for på Christiansborg nu og her.

Det, vi gør i Enhedslisten, som jeg synes er fuldstændig rigtig, er at bide os fast i bordkanten. Det er at blive inde i det forhandlingslokale i de næste 9 år med alle vores visioner og gode grønne idéer, så vi faktisk har indflydelse på, at der bliver levet op til målene, og når noget af den teknologi, som regeringen lægger op til og aftalen lægger op til, måske vil fejle, så er vi klar til at implementere bedre løsninger.

Kl. 15:13

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Torsten Gejl.

Kl. 15:13

Torsten Gejl (ALT):

Det ærgrer mig, at der ikke er flere partier i Folketinget, som vil bevare deres troværdighed og deres integritet i forhold til at sige: Nok er nok! Der er jo en kæmpe kritik af den her landbrugsaftale fra de grønne organisationer. Der er vitterlig mange, som havde håbet, at Enhedslisten også ville være med til at sige: Hertil og ikke længere! Det kunne jo også være med til at presse partier i de fremtidige klimaaftaler, ved at de på forhånd godt ved, at der er grænser for, hvad man vil være med til.

Jeg forstår godt Enhedslistens ønske om at præge de 9 år, men jeg må sige, og det er måske nok mest en kommentar, at jeg er skuffet over, at vi ikke kunne stå sammen og stå det her imod.

Kl. 15:13

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 15:13

Mai Villadsen (EL):

Jeg ville også have ønsket, at vi havde stået sammen. Jeg læste et citat for noget tid siden, som lød noget i retning af: Nogle gange har man valget mellem at gøre, hvad der er rigtigt, og hvad der er nemt. Og hvor havde det dog været nemt for os at stå ude på sidelinjen og råbe og skrike, men om 2 dage havde det været en katastrofe for klimaet. Det er derfor, vi bliver inde. Det er også, fordi der jo i den her aftale ret beset ikke er nogen forringelser. Det er store forbedringer; det er bare slet ikke godt nok.

Kl. 15:14

Første næstformand (Karen Ellemann):
Den næste korte bemærkning er til hr. Jens Rohde, Kristendemokraterne.

Kl. 15:14

Jens Rohde (KD):

Jeg synes, det er en rigtig sund filosofi, for politik handler ikke om at have ret. Det handler om at få ret, som hr. Christian Mejdahl altid sagde. Det synes jeg er gode ord, man kan skrive sig bag øret.

Der ligger to forslag til vedtagelse foran os her i dag, og det ene afviser ethvert opgør med fattigdomsydelserne, og det andet siger, at der skal tages et opgør med børnefattigdom. Det er derfor, vi har valgt det forslag til vedtagelse, der siger, at der skal tages et opgør med børnefattigdom. Det vil jeg gerne adressere over for fru Mai Villadsen, for fru Maj Villadsens parti er måske det af støttepartierne, der har været mest højlydte og eksplicitte i kravet til regeringen om, at der i forbindelse med Ydelseskommissionen og de forhandlinger, vi er gang med her, skal tages et opgør med børnefattigdom og med de ydelser, der fører til børnefattigdom. Hvor langt er Enhedslisten villig til at gå i presset på regeringen her?

Kl. 15:15

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 15:15

Mai Villadsen (EL):

Til en start vil jeg gerne sige tak til KD og til ordføreren for at turde at stå som en del af blå blok og alligevel være meget, meget klar i mælet om, at fattigdom, særlig for børn, ikke hører hjemme i vores samfund. Det synes jeg er rigtig, rigtig vigtigt, og jeg håber virkelig, at det kan blive et nybrud og presse nogle af de andre blå folk her i salen. Så tak for det.

Altså, vi håber at kunne lave et samarbejde med rigtig mange partier, bl.a. KD, om at få gjort noget ved de her fattigdomsskabende ydelser. For jeg synes, det er helt forrykt, at vi har et samfund, hvor nogle børn simpelt hen ryger uden for fællesskabet, fordi deres forældre på en eller anden måde er endt et sted, hvor de ikke har særlig mange penge. Det kan vi ikke være tjent med, og derfor er vi klar til at presse regeringen rigtig meget i den her sag, og jeg håber i høj grad, at det her kan være starten på et fælles samarbejde om det.

Kl. 15:16

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Jens Rohde.

Kl. 15:16

Jens Rohde (KD):

Ja, det kan det i allerhøjeste grad, for det kan aldrig blive en borgerlig dyd at gøre nogle fattige. Vi har ikke noget imod, at folk bliver rige, hvis de arbejder for det og tjener penge, men man behøver ikke at slå folk i hovedet for at føle sin egen frihed. Det er en mærkelig lommeregnerfilosofi, der er kommet ind i det borgerlige Danmark – desværre. Så der er vi helt med på den dagsorden. Men hvor ser Enhedslisten det største problem i Ydelseskommissionens anbefalinger?

Kl. 15:17

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 15:17

Mai Villadsen (EL):

Jeg synes, der er en række udfordringer i det, Ydelseskommissionen er kommet med. Dels var selve opdraget jo, at man skulle, om jeg så må sige, fodre hunden med sin egen hale – det var et udgiftsneutralt udgangspunkt – dels er særlig unge med store psykiske udfordringer blevet taberne i det udspil, der er kommet. De mister enormt mange penge, og det er om nogen dem, der har rigtig, rigtig svært ved lige

sådan at komme ind på arbejdsmarkedet eller ind i uddannelsessystemet. Så det går simpelt hen ikke. I forhold til borgerlige dyder vil jeg bare anerkende Kristendemokraterne for også at turde sige om integrationsydelsen, at den diskrimination heller ikke hører hjemme i vores samfund.

Kl. 15:17

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Carsten Kissmeyer, Venstre. Værsgo.

Kl. 15:17

Carsten Kissmeyer (V):

Tak. Og tak for ordførertalen. I Venstre har vi bemærket os, at Enhedslisten i bl.a. landbrugsforhandlingerne på en eller anden måde – sådan virker det – betragter Danmark som en klimamæssig osteklokke, forstået på den måde, at det virker, som om Enhedslisten ikke anerkender, at nedlæggelse af produktion i Danmark medfører produktion andre steder. Det er det ene.

Det andet er: Anerkender Enhedslisten, at produktion i Danmark og det, at vi har en stor eksport, er et fundament for vores velfærd? Eller er det sådan, at man totalt set i Enhedslisten siger: Danmark er en osteklokke, og ergo arbejder vi inden for osteklokken? Tror Enhedslisten på, at det kan sikre vores velfærd på den lange bane?

Kl. 15:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:18

Mai Villadsen (EL):

Selvfølgelig lever vi i en global verden, og der er udveksling af varer, mennesker og alt muligt på tværs af grænser. Vi er ikke en osteklokke; det er vi heller ikke, når man ser på klimaet.

Men jeg vil faktisk gerne aflive to borgerlige myter. Den ene er, at hvis man skruer ned for noget produktion i Danmark, opstår den bare 100 pct. andre steder. Sådan sker det ikke. Det tror jeg også var ræsonnementet bag, at Venstre selv var med i aftalen om at skruede ned for olieproduktionen, fordi der var undersøgelser, der pegede på, at selv om man gør det, så popper det ikke bare op 100 pct. et andet sted. Så derfor vil jeg opfordre spørgeren til at lytte til de miljøøkonomiske vismænd, som siger lige præcis det. Så derfor er det jo ikke helt rigtigt, at produktionen bare flytter.

Den anden myte, som jeg hører gang på gang, er, at vi jo i Danmark har det mest klimavenlige landbrug. I nogle sektorer, ja – landmændene gør det enormt godt. Men der er altså også ret store problemer, bl.a. med svin, der er fodret med soja, som kommer lige direkte fra regnskoven.

Kl. 15:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Carsten Kissmeyer.

Kl. 15:19

Carsten Kissmeyer (V):

Jeg kan forstå på ordføreren, at ordføreren er af den opfattelse, at på det globale marked for f.eks. svinekød kan Danmark spille en rolle. Danmarks produktion udgør en lillebitte del af det, der foregår på det globale marked. Tror ordføreren ikke, at der så trods alt måske er 80 pct.s afsmitning i lækage? Og spiller det der med arbejdspladserne og eksportindtægterne slet ikke en rolle i Enhedslistens overvejelser?

Kl. 15:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:20

Mai Villadsen (EL):

Der er ingen tvivl om, at der sker klimalækage. I hvilken procentgrad ved jeg ikke, når det gælder eksempelvis svineeksporten. Noget, som jeg er meget ked af ikke lykkedes os med den her aftale – selv om jeg tror, den også kommer til at skabe mange arbejdspladser – er at forbyde, at man på den måde kan transportere smågrise over landegrænser. Det er noget, som vi er rigtig mange der synes slet ikke er i trit med dyrevelfærden, men som jo faktisk også skader danske arbejdspladser.

Kl. 15:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:20

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det, formand. Jeg vil godt følge op på det spørgsmål, hr. Kristian Thulesen Dahl stillede, i forhold til at Enhedslisten jo har kæmpet for at få fremmedkrigere tilbage til Danmark, og hr. Kristian Thulesen Dahl spurgte så, hvor mange flere Enhedslisten vil have til Danmark. Det kunne være interessant at høre svaret på det.

Kl. 15:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:21

Mai Villadsen (EL):

Det vil jeg såmænd gerne give. Ifølge mine oplysninger sidder der nu fem børn og deres mødre, som desværre ikke kommer til Danmark i den her omgang, fordi kvinderne har fået frataget deres danske statsborgerskab, fordi de er dobbelte statsborgere. Børnene er til gengæld danske statsborgere, og derfor synes jeg vi har et ansvar for at hjælpe dem og tage begge parter med hjem.

Kl. 15:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 15:21

Karina Adsbøl (DF):

Man må så gå ud fra, at det handler om fem, som Enhedslisten vil kæmpe for skal tilbage igen. Men det, der er interessant i den her diskussion, er jo, at den ene kvinde har dobbelt statsborgerskab. Vil Enhedslisten så kæmpe for, at hun får frataget sit danske statsborgerskab, fordi hun nu ligesom har vendt Danmark ryggen og der jo er en mulighed for, at den her kvinde kan få frataget sit danske statsborgerskab? Er det noget, som Enhedslisten går ind for?

Vi har jo også flere kriminelle udlændinge i vores fængsler, som skal udvises til et andet land end Danmark, og der er det lidt svært at finde ud af, hvad Enhedslisten mener i forhold til det og også i forhold til de politiforhandlinger, man er i gang med. Men vil Enhedslisten sikre det?

Kl. 15:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:22

Mai Villadsen (EL):

Nu synes jeg, at de retssager må gå deres gang for de kvinder, der er kommet hjem. Noget, som undrer mig, er, at både Politiets Efterretningstjeneste og jeg tror også, at Forsvarets Efterretningstjeneste har

været ude at sige, at det er mest sikkert for Danmark at sørge for at have de her mennesker på dansk jord, for så kan vi holde øje med, hvad de laver. Så ved vi, at børnene ikke bliver hevet ud og bliver radikaliseret, og så er vi faktisk alle tryggere.

Der forstår jeg simpelt hen ikke, hvorfor Dansk Folkeparti – som jeg ellers oplever som et parti som lytter meget til politiet – vælger at sidde det fuldstændig overhørig.

Kl. 15:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Preben Bang Henriksen, Venstre. Værsgo.

Kl. 15:23

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Jeg følger lidt op på det, min kollega hr. Thomas Danielson var inde på tidligere, nemlig en mulig rigsretssag, og jeg tror måske, at ordføreren misforstod spørgsmålet, idet ordføreren svarede, hvordan kommissionen eventuelt måtte afgive sin beretning.

Det, der blev spurgt om, var, hvordan Enhedslisten, hvis kommissionen afgiver en beretning, der går ud på, at ikke bare de almindelige love, men også grundloven har været overtrådt af en eller flere ministre, så vil stille sig som anklager. For det er vi folketingsmedlemmer jo i den situation.

Kl. 15:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:23

Mai Villadsen (EL):

Modsat Venstre tager vi jo ikke stilling til, hvorvidt der skal være en rigsret nu, før vi hører grundlaget for en granskningskommission, og vi må se, hvad den siger. Det er klart, at jeg, hvis den klart udtrykker, at der overlagt har været brud på den ene, anden og tredje lov, og de så anbefaler en rigsret, så har svært ved at se, at vi skal være imod det. Men modsat Venstre drager vi ikke konklusioner på forhånd.

Kl. 15:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Preben Bang Henriksen.

Kl. 15:24

Preben Bang Henriksen (V):

Nej, men det var sådan set også derfor, jeg stillede en forudsætning i mit spørgsmål, netop for at man ikke skulle filosofere over nærmere konklusioner. Jeg sagde: Hvis forudsætningen er den, at granskningskommissionen når frem til, at grundloven er overtrådt, hvordan stiller Enhedslisten sig så?

Kl. 15:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:24

Mai Villadsen (EL):

Vi kommer til at forholde os til, hvorvidt de fra granskningskommissionens side kommer til at anbefale, om der skal være en rigsretssag eller ej, og hvis de anbefaler det, har jeg svært ved at se, at vi fra Enhedslistens side modsætter os.

Kl. 15:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Jacob Mark, SF. Værsgo.

Kl. 15:25

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Jeg havde egentlig ikke tænkt mig at tage ordet, men så blev jeg simpelt hen lidt småprovokeret, og så kan man jo altid rejse sig. Det var, fordi ordføreren sagde, at det var skidt, at SF var med i ghettoaftalen, for ghetto er et stigmatiserende ord. Det undrede jeg mig lidt over, for for det første har boligministeren jo sagt, at han ikke vil bruge ordet ghetto, og for det andet har vi lige lavet en aftale, hvor vi afskaffer ordet ghetto. Så nu er Enhedslisten de eneste, der bruger det ord. Der vil jeg bare sige, hvis Enhedslisten synes, det er et forkert ord at bruge, at vi er nogle andre, der er stoppet med at bruge det.

Derudover synes jeg virkelig, der er brug for, at Enhedslisten kommer ind i kampen, hvad angår at gøre op med årtiers forfejlede boligpolitik. Jeg kommer fra en kommune, hvor vi har fire udsatte boligområder, og hvor der, da jeg voksede op, var tre forskellige bander, en i hver af de tre områder. Jeg har arbejdet på en skole, hvor genopdragelsesrejser, straf af pigerne i form af at skulle gå med tørklæde, når de fik menstruation, og at social kontrol var en totalt normal del af hverdagen.

Vi har problemer med gymnasier, hvor der kommer en overvægt af tosprogede elever, vi har problemer med folkeskoler, og vi er nødt til at lave lovgivning på dagtilbudsområdet. Alligevel er Enhedslisten stadig ikke kommet med et eneste bud på, hvordan vi skal gøre op med det her. Så er det ikke for nemt bare at stå og kritisere det?

Kl. 15:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:26

Mai Villadsen (EL):

Først vil jeg da gerne tage ordførerens bemærkning om ikke at bruge ordet ghetto op. Det skal vi da helt sikkert nok lade være med. Jeg mener dog stadig, det er en aftale, der er dybt stigmatiserende, fordi den netop peger på, at fordi folk har en særlig etnisk baggrund, så kan man klassificere områderne som noget særligt.

Men derudover vil jeg da give spørgeren fuldstændig ret i, at der er store problemer på boligmarkedet i Danmark. Jeg har selv boet i en almen bolig i Nordvest i rigtig mange år i et meget udsat område, hvor der er kæmpe problemer på skolerne, i institutionerne, med kriminalitet og alt muligt andet, og det er faktisk ikke rigtigt, når spørgeren siger, at vi fra Enhedslistens side ikke er kommet med forslag. Vi er kommet med en række forslag, f.eks. til, hvordan man kan pålægge private udlejere at tage særlig udsatte grupper ind i deres boliger. Vi er kommet med en hel masse forskellige politikområder. Vi har et helt boligpolitisk program, som behandler det her spørgsmål. Så det er jeg da ked af at vi ikke er kommet længere ud over rampen med.

Kl. 15:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Jacob Mark.

Kl. 15:27

Jacob Mark (SF):

Men det er jo en god idé, hvis private tager flere ind, men det vil jo ikke ændre på, at vi ikke får gjort op med de boligområder, som er blevet bygget på en fuldstændig vanvittig måde, der skaber sådan nogle lukkede parallelsamfundslignende tilstande. Når jeg kigger ud over landkortet, har parallelsamfunds aftalen jo ført til, at der i alle de kommuner, hvor der er problemer, er blevet lavet udviklingsplaner, hvor man bl.a. river ned for at åbne områderne op. Mange af stederne har Enhedslisten endda, så vidt jeg husker, selv været med.

Så er det ikke at skabe en skræmmekampagne? For det, der sker ude i landet lige nu, er jo, at flere får uddannelse, at flere kommer i arbejde, og at vi får brudt op i de områder, hvor der har været problemer. Og det skaber en masse positive konsekvenser, også i vores velfærdsinstitutioner.

Kl. 15:27

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 15:27

Mai Villadsen (EL):

Konsekvenserne af den parallelsamfundsaf tale, som I er med i, er jo, at nogle boliger bliver solgt direkte til private. Jeg forstår ikke, at det kan være SF-politik, at nogle boliger bliver revet ned, mens nogle mennesker simpelt hen ikke ved, hvor de skal bo, og måske ender med at bo i boliger, der er endnu dyrere, selv om de har det svært i forvejen. Det kan jeg ikke forstå. Jeg har selv boet som nabo til sådan en ghettoblok. Min blok var nok nærmest lige så udsat, men folk var hvide i huden, og derfor var man ikke en del af parallelsamfundspakken. Det synes jeg simpelt hen var skørt.

Kl. 15:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra fru Anne Honoré Østergaard, Venstre.

Kl. 15:28

Anne Honoré Østergaard (V):

Tak for det. Jeg kan ikke lade være med at følge lidt op på min gode kollega, hr. Preben Bang Henriksens, spørgsmål. Mig bekendt ligger det ikke i granskningskommissionens opdrag at anbefale enten et ja eller et nej til en rigsret. Vi kommer ikke til at få sådan en tydelig konklusion. Derimod er det Folketinget, der skal træffe den beslutning. Hvad siger ordføreren med den oplysning så til det, hvis nu – og der er noget, der tyder på det – grundloven er blevet overtrådt? Vi får jo ikke et klokkeklart svar fra granskningskommissionen. Men hvis vi får antydninger, men ikke klokkeklare svar, om, at grundloven kan være overtrådt, hvordan vil ordføreren og Enhedslisten så forholde sig?

Kl. 15:29

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 15:29

Mai Villadsen (EL):

Vi afventer den konklusion, der er, og så må vi jo læse os ned i, hvorvidt grundloven overlagt er blevet overtrådt, og så har jeg da meget svært ved at se, at vi ikke skulle bakke op om en rigsretssag. Men jeg forstår sådan set ikke, at Venstre ikke har nogen flere lidt mere kreative spørgsmål end det at stille i dag.

Kl. 15:29

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Anne Honoré Østergaard.

Kl. 15:29

Anne Honoré Østergaard (V):

Vi kan sagtens også komme ind på alle mulige andre kreative ting om dimittendsatser og ulighed i samfundet og en masse andre ting, som jeg tænker ordføreren har en holdning til, men det er ikke det, jeg vil spørge ordføreren om. Det, jeg vil spørge ordføreren om, er, hvad ordføreren lægger i ordet overlagt? Hvis der er noget, der antyder, at grundloven er blevet overtrådt, er det i min verden meget, meget grelt; det er et kæmpeproblem. Men hvad lægger ordføreren i

ordet overlagt kontra noget antydning? Vi vil bare gerne vide, hvor Enhedslisten står i det her retsspørgsmål.

Kl. 15:30

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 15:30

Mai Villadsen (EL):

Jeg kunne også bruge andre udtryk som forsætligt eller med vilje. Det er jo ligesom det, der ligger i ordet overlagt, og så må vi se konklusionen. Jeg tror ikke, jeg kan komme det meget nærmere.

Kl. 15:30

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Mona Juul, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:30

Mona Juul (KF):

Tak for det, tak for talen, og tak for det gode samarbejde med at trække regeringen i en grønnere retning. Det har vi haft brug for. Når det er sagt, har vi to partier jo ikke mange af de samme fælles ønsker, drømme og længsler for det danske samfund; ikke mindst når det handler om økonomi, bliver vi tit uenige. Lige nu står vi og ser på, at Enhedslisten mange gange ser ud til at have opfundet nogle pengetræer, hvor der kan blive hevet nogle tusindkronesedler ned fra efter forgodtbefindende.

Men det største problem i Danmark lige nu er faktisk manglen på arbejdskraft, og det er ret alvorligt i forhold til fortsat at have en vækst og også kunne investere i grøn omstilling. Vi har bl.a. foreslået, at beløbsgrænsen skal sænkes fra 37.000 kr. til 27.000 kr. Man hører i den forbindelse, at Enhedslisten snakker social dumping, men mener ordføreren reelt, at 27.000 kr. om måneden handler om social dumping?

Kl. 15:31

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 15:31

Mai Villadsen (EL):

Jeg er glad for, at vi i fællesskab i den nye landbrugsaf tale har sat rigtig mange penge af til skovrejsning. Jeg vidste ikke, at det var pengetræer, men hvis det er det, bliver jeg da endnu gladere. Men jeg mener nu faktisk, at vi i Enhedslisten finansierer alle vores forslag, måske ikke på en måde, som Konservative er særlig enige i eller bryde sig om, men vi gør det trods alt.

I forhold til beløbsgrænsen, som vi jo har diskuteret rimelig meget her i Folketingssalen i løbet af dagen – og forståeligt nok, fordi det er klart, at der nu og her i nogle brancher er akut mangel på arbejdskraft – så mener jeg simpelt hen ikke, at beløbsgrænsen er vejen at gå. Jeg synes ikke, vi på nogen måde skal gå på kompromis med løn eller arbejdsvilkår i Danmark, men at man f.eks. i stedet bør kigge på de 15 millioner mennesker i EU, som er arbejdsløse, og så sørge for at få nogle af de mennesker, altså dem, som står lidt uden for og er på kanten eller helt uden for arbejdsmarkedet, ind på arbejdsmarkedet.

Kl. 15:32

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Mona Juul.

Kl. 15:32

Kl. 15:34

Mona Juul (KF):

Jeg synes, der er mange ting, vi kan gøre i forhold til at sikre arbejdskraft. Det er der ikke nogen tvivl om. Konservative er også kommet med en række forslag, både i forhold til dem, der står og ikke har et arbejde i Danmark, og i forhold til at kunne få folk til at lave noget mere, altså give et incitament til det. Men spørgsmålet er: Mener Enhedslisten, at det er social dumping med 27.000 kr. om måneden?

Kl. 15:32

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:32

Mai Villadsen (EL):

Det er jo i hvert fald på en eller anden måde at konkurrenceudsætte de folk, der er i EU og i Danmark, og som ellers kunne have taget arbejdet, og derfor er vi enormt bekymrede for, at det skal være på den her måde, og jeg må også bare sige: Arbejdsmarkedet er jo et *marked*, og det vil sige, at når der er lavkonjunktur, og når det er rigtig svært at få det til at gå, så stiger lønningerne ikke så meget, men nu er vi i en højkonjunktur, og så kunne det også være, at virksomhederne måske skulle betale en lille smule mere for deres arbejdskraft.

Kl. 15:33

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Jane Heitmann, Venstre. Værsgo.

Kl. 15:33

Jane Heitmann (V):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at vende tilbage til granskingskommissionen. Ordføreren sagde, at hvis statsministeren overlagt, forsættligt eller med vilje – jeg tror, det var de ord, ordføreren brugte – havde overtrådt grundloven, kunne Enhedslisten ikke se nogen vej uden om en rigsretssag. Nu skal jeg jo ikke kloge mig på Enhedslistens verdensbillede, men i mit verdensbillede er der ingen, som overlagt, forsættligt eller med vilje overtræder grundloven, men der kan derimod være mennesker, der gør det på grund af grov uagtsomhed, og hvis vi nu forudsætter, at statsministeren med udgangspunkt i grov uagtsomhed har overtrådt grundloven, vil Enhedslisten så stemme for en rigsretssag?

Kl. 15:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:34

Mai Villadsen (EL):

Her i det fjerde spørgsmål fra Venstre kommer jeg simpelt hen ikke til at gå længere ind i sagen. Modsat Venstre vil jeg bare sige, at vi i Enhedslisten ikke har draget nogen konklusion på forhånd. Det førstnævnte så man jo, da I som parti stemte for en rigsretssag uden faktisk at kende – hvad kan man sige – baggrunden ordentligt. Det er faktisk en af de dage, hvor jeg er blevet mest rystet her på Christiansborg.

Kl. 15:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Jane Heitmann.

Jane Heitmann (V):

Jeg forstår godt, det er pinefuldt for ordføreren at svare på den her slags spørgsmål, og jeg fornemmer også, at ordføreren bliver sådan lidt irriteret over, at vi i Venstre bliver ved med at vende tilbage til granskingskommissionen. Men det er jo en alvorlig sag, og det er også en alvorlig sag, hvis statsministeren ved at udvise grov uagtsomhed har overtrådt rigets grundlov. Derfor tænker jeg, at det jo heller ikke kan være et spørgsmål, det er vanskeligt at svare på. Så kunne ordføreren ikke prøve at svare på: Hvad er Enhedslistens stillingtagen, hvis statsministeren har udvist grov uagtsomhed?

Kl. 15:35

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:35

Mai Villadsen (EL):

Jeg vil gerne komme spørgeren i møde så langt som til at sige, at det er enormt alvorligt. Det er enormt alvorligt, at der ikke var lovhjælp. Det er jeg da fuldstændig enig i. Og grunden til, at jeg måske bliver lidt pikeret, er, at nogle partier simpelt hen har taget stilling på forhånd uden at se, hvad granskingskommissionen kommer med. Det mener jeg simpelt hen er det ordentlige at gøre i den sag, og det er det, vi kommer til at gøre i Enhedslisten.

Kl. 15:35

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så vil der være plads til en enkelt kort bemærkning mere, dvs. et sæt korte bemærkninger. Det er fra hr. Kenneth Mikkelsen, Venstre. Værsgo.

Kl. 15:35

Kenneth Mikkelsen (V):

Tak for det. Nu har ordføreren efterlyst, jeg tror det var kreativitet fra Venstre. Det skal jeg så forsøge at bidrage med her i det sidste spørgsmål. Jeg vil nemlig gerne rette fokus ind på situationen omkring Kærshovedgård. Når jeg tænker tilbage på afslutningsdebatten her i salen, som jeg husker det, så nævnte hr. Christian Juhl, at når han bevægede sig i området, oplevede han ikke utryghed blandt borgerne. Nu er der i mellemtiden sket det, at omkring 1.000 borgere har skrevet under på, at de faktisk *er* utrygge. Så mit spørgsmål til fru Mai Villadsen er: Hvordan synes I regeringen håndterer situationen omkring Kærshovedgård? Tak.

Kl. 15:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:36

Mai Villadsen (EL):

Jeg synes ikke, man skal forklejne, at der sidder nogle mennesker derovre, som er utrygge. Det synes jeg faktisk vi fra Christiansborgs side skal tage alvorligt. I Enhedslisten mener vi sådan set ikke, at det er særlig fornuftigt, at man på den måde laver så store udrejsecentre, og derfor er jeg ked af, at der ikke er fundet nogen alternative løsninger på den problemstilling endnu. Men man skal selvfølgelig tage det enormt alvorligt, at folk føler sig utrygge.

Kl. 15:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Kenneth Mikkelsen.

Kenneth Mikkelsen (V):

Tak. Ganske kort: Kunne ordføreren berige os med, hvad Enhedslistens forslag er til at få løst problemet omkring Kærshovedgård?

Kl. 15:36

Kl. 15:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:37

Mai Villadsen (EL):

Fra Enhedslistens side er vi kommet med et forslag tidligere, da der var diskussioner om Langeland og om andre områder, om, at man i stedet, når lovgivningen er sådan, som den er – den er vi sådan set ikke enige i – bør lave meget, meget mindre centre, som er fordelt rundt omkring i landet, også gerne i nærheden af de større byer, hvor der er langt flere mennesker ansat som socialrådgivere, i politiet, som på alle mulige måder kunne varetage den her udfordring, som det jo er.

Kl. 15:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er de 45 minutter til spørgsmål gået, og vi kan byde den næste ordfører velkommen. Det er ordføreren, og formanden, for Det Konservative Folkeparti, hr. Søren Pape Poulsen. Velkommen.

Kl. 15:37

(Ordfører)

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Jeg tror, at mange af os har set det, når vi kører igennem et industriområde eller går en tur gennem gågaden: I vinduer hænger der flere og flere skilte om, at her kan man få et arbejde. Vi mangler hænder i Danmark. Det svarer jo til, at vi står i høstsæsonen, kornet er modent, vejret er godt, men mejetærskerens gear virker ikke. Væksten i dansk økonomi buldrer afsted, ordrene kommer ind fra udlandet, og danske virksomheder er klar til at tjene penge og betale endnu mere i skat. Men vi mangler arbejdskraft. Lige nu går vi glip af høsten.

Hver dag går Danmark og danske virksomheder glip af ordrer og vækst. Statsministerens åbningstale adresserede det samme problem, men jeg synes ikke, vi kom helt nærmere løsningerne. Danmark mangler 32.000 sæt hænder. Manglen på arbejdskraft giver et samfundsmæssigt tab på over 30 mia. kr. om året. Seks ud af ti virksomheder ser manglen på arbejdskraft som deres største udfordring. Hvordan forventer vi at få råd til velfærd, hvis vi siger nej til udenlandske ordrer?

Løsningen kender vi: Vi mangler reformer, og vi ved, hvilke der virker. På Christiansborg er der jo løsninger, som alle ved virker, men som fremkalder nærmest allergiske reaktioner hos dele af Folketinget: Man må helst ikke tale om skattelettelser, for tænk nu, hvis man skulle få lov til at beholde lidt flere af sine egne penge. Tænk sig, hvis uligheden i Danmark steg en lillebitte smule i et af verdens mest lige lande – uha da!

Tag f.eks. topskatten. Hæver vi topskattegrænsen med bare 44.000 kr. – bare 44.000 kr. – så vil vi befri både vvs'eren, mekanikeren og i alt 100.000 danskere fra at betale topskat; 100.000 danskere. Helt ærligt: Jeg mener, man skal være ualmindelig jaloux anlagt, hvis man vil mene, at det er et problem. I Det Konservative Folkeparti ønsker vi at lette skatten både i toppen og i bunden, for direktøren og kassedamen. Vi ønsker at lette skatten for alle. For vi ved, at det vil betyde, at flere tager en ekstra tårn på jobbet, så både de selv og den virksomhed, de arbejder i, vil tjene lidt mere til sig selv og Danmark.

En anden løsning, vi ved virker, er, at vi åbner for mere udenlandsk arbejdskraft. Her har vi i Folketinget allerede en ordning, vi kan bruge, som både løser udfordringen, og som er udlændingepolitisk god. Jeg tænker selvfølgelig på beløbsordningen, der, som alle ved, er en ordning til at lukke kvalificeret udenlandsk arbejdskraft ind. Den er temmelig genialt skruet sammen, for den fungerer sådan, at man kun kan være i Danmark, hvis man har et job med en årsløn på 445.000 kr. eller mere og overholder loven. Mister man jobbet, må man rejse hjem. Det er med andre ord kun lovlydige og bidragende borgere, der har et ophold i Danmark via denne ordning. Den ordning bør vi udvide. Det kan man gøre ved at sænke grænsen, for så kan flere bidrage til *Danmarks* vækst.

I Danmark har vi en fælles forståelse for, at vi har brug for en offentlig sektor, som fungerer, og et erhvervsliv, som fungerer. Og jeg vil gerne, at vi i Danmark har råd til at levere et højt velfærdsniveau. Jeg anerkender også, at det vil koste flere penge. Derfor har jeg afgivet et velfærdslofte på vegne af mit parti. Jeg vil ikke love, at jeg er den, der kommer til at bruge flest penge. Jeg tror faktisk, at jeg kan garantere, at både regeringen og venstrefløjen kan slå mig, når det gælder forbrug. Men jeg lover, at jeg vil bruge penge nok. Jeg lover, at opgaverne skal løses med værdighed, ordentlighed og omsorg. Og lige så vigtigt: Det Konservative Folkeparti vil altid stå vagt om en økonomi, der er sund, så der er råd til vores velfærd.

Kl. 15:43

Her tænker jeg ikke mindst på vores ældre. Mange gange har jeg talt om dokumentaren »Plejhjemmene bag facaden«, hvor vi så Else Marie Larsen fra plejehjemmet Kongsgården blive udsat for groft omsorgssvigt. Når vi lukker vores øjne, kan vi alle se Else for os, og bleen, der ikke bliver skiftet.

Men i dag vil jeg ikke fokusere på svigt, men på omsorg, som det opleves i den nye TV2-dokumentar »Det er ikke slut endnu«. Dokumentaren handler om friplejehjemmet Dagsmarminde i Græsted, hvor svært demente bor. Her møder vi bl.a. den tidligere apoteker Thorkild, for hvem hverdagen hurtigt kan blive uoverskuelig, og høje lyde giver anledning til både chok og frustration. Thorkild og hans hustru Vibeke er nye beboere på Dagsmarminde.

Thorkild har ikke lyst til at flytte ind, men han omfavnes og mødes med anerkendelse og ro, også når det er svært. Her erstattes den meste medicin med omsorg, og på smukkeste vis får Thorkild og Vibeke lov til at leve livet, som de kan det, med selvrespekten i behold på grund af de ansattes omsorg og tålmodighed, selv når det er sidst på aftenen og Thorkild for tredje gang insisterer på, at nu skal han igen have overfrakke på og en tur ned til hønsehuset. Tænk, at være så heldig, når man er i den situation, at kunne blive gammel der. Det er indbegrebet af værdighed, og det er drevet med tydelig ledelse og ordentlighed. På Dagsmarminde lever de livet, selv om der ikke for dem alle er så langt igen.

Nu kommer jeg så til det forunderlige: Pengene til dem er jo de samme som til kommunale plejehjem. Det er da eksemplet på, at løsningerne i den offentlige sektor ikke bare er at sende flere penge. I sidste uge lancerede vi et nyt ældreduspil, der er dybt inspireret af Thorkild og af behandlingen af de gamle. Fordi man er blevet gammel og måske svag, har man jo ikke mistet viljen til at ville bestemme selv, hvem der kommer i ens hjem, og hvilken mad man vil spise. Vi foreslår, at vi giver bedre mulighed for, at det private initiativ lever, vi foreslår at oprette flere seniorboliger og friplejehjem, at taksterne udregnes rimeligt i kommunerne, så de private ikke bliver holdt ufrivilligt ude. Vi vil gøre det nemmere at vælge hjemmehjælp fra private leverandører, og vi ønsker at fordoble klippekortordningen, så de ældre selv kan vælge. Vi vil, at alle plejehjem bliver mere som Thorkilds Dagsmarminde. Det sker gennem tydelig ledelse og mere værdighed, men det kræver også, at dansk økonomi er i gear til succes, så vi også i fremtiden har råd til det Danmark, som vi alle sammen holder af. Tak.

- Kl. 15:45 **Første næstformand** (Karen Ellemann):
Tak til ordføreren. Der er en række korte bemærkninger til ordføreren, og den første, der får ordet, er hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet. Værsgo.
- Kl. 15:45 **Christian Rabjerg Madsen** (S):
Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Jeg skal spørge, om De Konservative mener, at vi har behov for, at der er flere, der tager en erhvervsuddannelse i Danmark.
- Kl. 15:45 **Første næstformand** (Karen Ellemann):
Ordføreren.
- Kl. 15:45 **Søren Pape Poulsen** (KF):
Ja, det mener jeg bestemt at der er. Det ville nærmest være dumt at påstå det modsatte. Det kan vi jo se. Hvis vi skal lykkes med den grønne omstilling, skal vi have flere unge mennesker, der har lyst til at tage en erhvervsuddannelse.
- Kl. 15:46 **Første næstformand** (Karen Ellemann):
Hr. Christian Rabjerg Madsen.
- Kl. 15:46 **Christian Rabjerg Madsen** (S):
Det svar er jeg meget glad for og også meget enig i. Jeg spørger, fordi De Konservative i det finanslovsforslag, der gælder for i år, har valgt at afskaffe den mulighed, der i øjeblikket er for at tage en erhvervsuddannelse med 110 pct. af dagpengesatsen, og i stedet for har valgt at bruge pengene på en lang række skattelettelser. Er det en fornuftig prioritering i den situation, vi står i, hvor vi har så hårdt brug for flere, der tager en erhvervsuddannelse, særlig flere, der løfter sig fra ufaglært til faglært?
- Kl. 15:46 **Første næstformand** (Karen Ellemann):
Ordføreren.
- Kl. 15:46 **Søren Pape Poulsen** (KF):
Det er nok her, vi ser forskelligt på, hvad vi skal, og hvad der skal være penge til i kasserne. Altså det med 110 pct. dagpenge har vi bare valgt at sige ikke står først i vores prioriteringer, når vi skal prioritere den lange liste af ting, vi gerne vil. Der vil vi hellere have, at familierne har nogle flere penge til dem selv, så de kan prioritere – også at tage en anden uddannelse uden at skulle have 110 pct. i dagpenge. Det er jo en prioritering, vi så ikke ser ens på.
- Kl. 15:47 **Første næstformand** (Karen Ellemann):
Den næste korte bemærkning er til fru Astrid Carøe, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.
- Kl. 15:47 **Astrid Carøe** (SF):
Tak for det. I SF er vi meget glade for og også ret stolte over, at det er lykkedes os at få gratis psykologhjælp til unge med angst og depression, godt nok kun unge under 25 år, men vi skal jo starte et sted. Det er vi, fordi vi ved, at netop vores unge og børn er mere pressede, end de har været tidligere, og corona har jo sådan set kun gjort det endnu værre. Jeg synes, det er bekymrende, og derfor undrer det mig også, at Søren Pape Poulsen på Det Konservative Folkepartis landsråd reducerede den alarmerende udvikling til at handle om almindelig nervøsitet for eksamen og kærestesorger og sågar om spildt mælk i det store frikvarter. For mig at se er angst og depression reelle psykiske lidelser, der kræver professionel behandling. Står Søren Pape Poulsen stadig ved den udtalelse, eller synes Konservative også, at det er en god idé, at vi faktisk sikrer hjælp til de unge, der har angst og depression i dag?
- Kl. 15:48 **Første næstformand** (Karen Ellemann):
Ordføreren.
- Kl. 15:48 **Søren Pape Poulsen** (KF):
Jeg er rigtig glad for, at jeg får det spørgsmål, og jeg havde også forventet det. Jeg må sige, at jeg var rigtig, rigtig ked af den vej, som SF's gruppeformand, hr. Jacob Mark, bevægede sig ned af ved at bruge min landsrådstale til at komme med et opdigtet citat af noget, jeg ikke havde sagt. Det synes jeg er en ærgerlig måde at diskutere på. Lad os diskutere de holdninger, vi har, og ikke opfinde citater. Jeg har det sådan, at vi selvfølgelig skal behandle unge mennesker ordentligt og tage det her alvorligt, men min pointe var netop, at hvis vi skal have råd og mandskab til det her – jeg minder om, at det jo ikke er, fordi vi har bunker af arbejdsløse psykologer i det her land – er der også nødt til at være ting, som kan være svære, og som kan gøre ondt i vores liv, som man måske skal starte med at gå til familien med i stedet for at gå til en psykolog. Man kan ikke få det hele, og det var derfor, jeg brugte billedet med kærestesorgerne, for det kunne være resultatet af den her fri psykologtilgang, som SF jo oprindeligt foreslog. Jeg ved godt, at det ikke er det, det endte med, men det var jo det, I foreslog oprindeligt.
- Kl. 15:49 **Første næstformand** (Karen Ellemann):
Fru Astrid Carøe.
- Kl. 15:49 **Astrid Carøe** (SF):
Der er lavet nogle ordninger rundtomkring i kommunerne, som sikrer den her lidt mere frie adgang, og der er det selvfølgelig ikke en henvisning til lægen, men herindefra har det hele tiden været med lægehenvielse. Og det er ikke, fordi vi vil opdigte citater, men Søren Pape Poulsen sagde jo: Faktisk har SF foreslået, at det offentlige skal betale for en psykolog, hvis skoleelever har kærestesorger. Så det er ikke for at opdigte et citat. Det var det, ordføreren sagde. Så derfor vil jeg bare høre, om ordføreren ikke synes, vi skal tage det alvorligt, når så mange unge har så store psykiske udfordringer, som de har i dag. Og er det ikke rigtig fornuftigt, at man, når man nu får hjælp af det offentlige, når man brækker benet, så også kan få hjælp, hvis man knækker psyken?
- Kl. 15:50 **Første næstformand** (Karen Ellemann):
Ordføreren.
- Kl. 15:50 **Søren Pape Poulsen** (KF):
Det skal vi nemlig. Vi skal tage det meget alvorligt. Måske skal vi også til at have en samtale i det her samfund om, hvorfor der er så mange unge, der har det skidt. For det er jo et eller andet sted tankevækkende i et samfund som vores, hvor vi har det så godt og har det materielt helt fantastisk, at der er så mange unge mennesker, der går og slås med så mange ting. Det burde kalde på en større

diskussion, som jeg ikke tror vi lige kan klare herfra. Men jeg vil bare gerne lige så stille sige, hvad jeg sagde i min landsrådstale:

Unge kan have brug for professionel hjælp. Alt for mange mister gnisten og plages af negative tanker og urimelige selvbepjævelser eller angst. Jeg synes, at vi skal prioritere at hjælpe *dem*. Den offentlige sektor skal ikke være et tag selv-bord, for vi *skal* have råd til at hjælpe de udsatte.

Det var hele min sætning.

Kl. 15:50

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 15:50

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Jeg synes, at jeg har fornemmet sådan en positiv vibration, som jeg håber vi måske endda kan flyve videre på her. Så lad mig forsøge. Flybranchen har selv i sit klimapartnerskab, klimapartnerskabet for hele den sektor, foreslået en klimafond til omstilling af netop flybranchen. Er De Konservative klar til at indføre det klimabidrag, så vi virkelig kan få omstillet den branche, for en fremtid uden at kunne bevæge os rundt på kloden er nok ikke noget, hverken ordføreren eller jeg selv forestiller os?

Kl. 15:51

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:51

Søren Pape Poulsen (KF):

Nej, tanken om, at vi stopper med at flyve, tror jeg er noget af en udfordring, og det tror jeg aldrig kommer til at ske. Så vi skulle også gerne have omstillingen af hele flytrafikken. Og vores ordfører, hr. Niels Flemming Hansen, var ude at kommentere på det i går. Det, vi gerne vil have, er det, som branchen selv har foreslået altså sådan i privat regi, nemlig at de opkræver en afgift og sørger for, at det bliver investeret i forskning i nye brændselsformer. Den del af det er vi glade for. Vi synes, at det skal holdes der. Vi synes ikke, at det skal ind omkring finansministerens kasse, for så kunne vi lige pludselig risikere, at der var et flertal her i Folketinget, der sagde: Skal vi ikke bruge det på noget andet?

Kl. 15:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 15:52

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Men hvis vi alle sammen skal bidrage med netop et klimabidrag, er vi nødt til at have en struktur omkring det. Så kan vi tale om, hvordan og hvorledes vi ordner det, blot vi er enige om, at den omstilling af den sektor på den måde, som klimapartnerskabet har foreslået, lytter vi til, altså at vi gør noget ved det; at vi sikrer os, at der helt reelt bliver sat fart på den omstilling, kommer luft i, om man vil, og hældt brændstof på, som er grønt, sådan at det lykkes os. For ellers kommer vi bagud, og det er jo et af de meget, meget store områder, som vi ikke har sat ind på i forhold til at reducere.

Kl. 15:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:53

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg synes faktisk, at det, at branchen selv har foreslået det, altså at skal vi ikke lave noget, som vi kapsler ind i branchen, og som vi investerer i brændsler, jo viser det, som jeg mener faktisk er kendetegnende for dansk erhvervsliv, nemlig at rigtig mange dele af dansk erhvervsliv er langt foran den politiske debat, når det gælder den grønne omstilling. De er i gang, de er kørt. Vi halser efter. Og så har vi så nogle ting, vi skal lave her, ligesom den, synes jeg selv, fremragende aftale, vi fik lavet i fællesskab forleden aften.

Kl. 15:53

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:53

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak, formand, og tak til hr. Søren Pape Poulsen for ordførerindlægget. Altså, jeg er jo en begejstret mand i dag, for Konservative er sprunget ud i forhold til at tale så meget om ældre og ældrepolitik. Det synes jeg jo er helt fantastisk, og jeg har virkelig glædet mig til, at vi måtte komme til den dag. Hr. Søren Pape Poulsen må have mig undskyldt, men jeg har lige den lille mistanke, at det også skyldes, at der er kommunalvalg den 16. november. Så vi skal lige finde ud af, hvor dybt det stikker.

Jeg forlanger ikke, at hr. Søren Pape Poulsen kan huske forslaget i detaljer, men vi fremsatte et beslutningsforslag i foråret, som handlede om at styrke de ældres rettigheder og styrke klippekortordningen osv., altså nogle af de ting, vi har talt om i dag. Der kan sagtens have været ting i det, som ikke helt var, som De Konservative ville skrive det. Men jeg vil bare sige, at vi jo har fremsat sådan et forslag. Det gjorde vi for at få regeringen forpligtet til at tage ældreområdet alvorligt. Jeg vil i hvert fald gerne invitere til, at vi får et samarbejde omkring det, for så kunne vi jo genfremsætte forslaget og også vise, at vi i praksis, når vi stemmer her i Folketingssalen, virkelig vil det. For lige præcis det beslutningsforslag, vi fremsatte, fik jo desværre ikke De Konservatives opbakning.

Kl. 15:54

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:54

Søren Pape Poulsen (KF):

Det kunne være, at vi nogle gange med fordel på nogle områder, hvor vi kan finde hinanden, skulle sætte os ned og sige: Kan vi gennearbejde det sammen? Beslutningsforslaget om en ældrelov stemte vi imod, fordi, tror jeg, at også minimumsnormeringer var skrevet ind i det, og det er vi sådan helt grundlæggende imod. Vi var også imod minimumsnormeringer på daginstitutionsområdet. Men jeg tror på dagsordenen. Og jeg sagde også i mit spørgsmål til hr. Kristian Thulesen Dahl: Fuld anerkendelse for, at DF har løftet den her dagsorden i mange, mange år. Jeg synes da, at vi skulle se, om ikke vi kunne sætte os ned og finde hinanden på en række af de her områder, og gerne flere partier. Så kan vi se, om vi kan presse det igennem, så vi sikrer den her værdige alderdom for vores gamle. Det synes jeg vi skylder den generation.

Kl. 15:55

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 15:55

Kl. 15:57

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er super godt, og der er ingen ophavsret i politik, så det er bare om, at vi finder hinanden i fællesskab. Og hvis vi kunne få sådan noget som klippekortordningen lovbestemt og udvidet, så er den jo også, kan man sige, en art minimumsret, man får som ældre, for så får man jo en ret til, at man har noget tid, som man selv kan disponere over, altså noget tid, der bliver stillet til rådighed, en, der kommer og hjælper en, og man kan selv få en større rettighed, i forhold til hvad den tid så skal bruges til – det er for at give den enkelte ældre livskvalitet. Det er klart. Jeg tror, at det er sådan nogle steder, hvor vi med de udvekslinger af synspunkter, der har været her i løbet af dagen i dag, må kunne finde hinanden. Det glæder mig, og det ser jeg bare frem til.

Kl. 15:56

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:56

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg vil også godt komme med et løfte. Det skulle jeg have gjort i første runde, men nu får jeg anden runde til at gøre det i. Jeg vil godt love hr. Kristian Thulesen Dahl, at jeg også efter 16. november vil være lige så engageret i den her diskussion, for jeg tror faktisk, at det er rigtig, rigtig vigtigt. Jeg tror, det er vigtigt, at vi tager nogle af de her debatter. Jeg griber også gerne i egen barm, for jeg kan godt huske min egen borgmestertid. Der kunne jeg godt synes, at det var lidt i vejen, når sådan nogle på Christiansborg ville definere, hvordan tingene skal være. Men jeg må også bare erkende, at når man får pengene over rammen, sker der nogle gange det, at ordningerne kan ebbe lidt ud. Det skal vi nok have en snak om.

Kl. 15:56

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Eva Flyvholm, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:56

Eva Flyvholm (EL):

Tak. Jeg vil gerne starte med at sige tak til Det Konservative Folkeparti for at være med til at stå sammen med mange af os andre, altså være med til at sørge for, at folk blev evakueret fra Afghanistan, da vi så, at det brasede sammen her for nylig. Det var jo både tidligere tolke, ambassadeansatte og også nogle ngo'er, vi fik ud. Det er jeg rigtig glad for at vi var mange der kunne finde ud af at gøre sammen.

Nu står vi bare i en situation, hvor der stadig væk er nogle af de her ngo'er tilbage dernede. Mange af dem, som er i fare for Taleban nu, er kvinderettighedsaktivister, som har været profileret, og som har arbejdet på danske projektet for kvinders rettigheder. De er forfulgt af Taleban lige nu. Mange af dem sidder og gemmer sig rundtomkring og er gået under jorden og kan ikke komme ud. Vi har fra dansk side en mulighed for at hjælpe dem ud. Vi var meget, meget tæt på at lave en politisk aftale om det her for et par uger siden, men desværre trak Konservative og Venstre sig fra aftalen lige i sidste øjeblik. Det vil jeg simpelt hen gerne spørge nærmere ind til, også her i Folketingssalen, altså hvordan Konservative kan forsvare, at lige præcis de her kvinder, som har arbejdet så hårdt for frihed og kvinders rettigheder i de år, vil vi ikke række en hjælpende hånd nu og sørge for, at de rent faktisk kan komme i sikkerhed.

Kl. 15:57

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Søren Pape Poulsen (KF):

Vi har jo sagt, at vi var med i den oprindelige aftale. Vi må sige, at det lige blev til lidt flere end de der 100, man regnede med. Den del har vi gerne villet tage vores ansvar for, altså dem, hvor vi kan dokumentere det, og hvor man kan sige, at de har haft et arbejdede, så de er i fare. Dem har vi så hjulpet til Danmark. Men jeg har det også sådan, at vi ikke må sætte lighedstegn mellem det og så det, at hvis du nogen sinde som ngo'er har været med til at grave en brød eller gøre et eller andet for noget, der minder om noget dansk, så er du automatisk i fare. Altså, den præmis accepterer vi simpelt hen ikke, for hvad så, og hvor går grænsen så? Er der 15.000 afghanere, der har gjort det, eller 20.000? Der har vi bare sagt, hvor grænserne går. Hvis man kan dokumentere det og sige, at de her mennesker er i fare, fordi de har gjort præcis det og det, så har vi jo hele tiden sagt, at så kigger vi gerne på det. Men det her med at sige, at hvis du er ngo'er – Taleban har også brug for ngo'erne stadig væk, det ser vi jo – så vil vi jo ikke være med til, at alle så bare har ret til at komme til Danmark. Det går ikke. Så mister vi i hvert fald befolkningens opbakning.

Kl. 15:58

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Eva Flyvholm.

Kl. 15:58

Eva Flyvholm (EL):

Men undskyld, hr. Søren Pape Poulsen, det var simpelt hen ikke det, der var tale om her. Selvfølgelig skal alle de ngo'ere, som stadig væk kan blive dernede og arbejde, blive og arbejde i Afghanistan, for det er der brug for. Men vi ved, at der er nogle kvinderettighedsaktivister, som er personligt og direkte forfulgt, og som sidder og gemmer sig for Taleban nu. Det, vi talte om, var en aftale, hvorefter der kunne evakueres op til 100 personer. Det er jo ikke mange. Der var et klart loft på op til 100 personer af lige præcis dem her, som havde arbejdet for danske ngo'er, og som var i direkte fare. Det var fuldstændig klart. Så når Konservative ikke vil være med, så er det meget, meget svært at se det som andet, end at man svigter sit ansvar over for lige præcis de her kvinder, som nu er i alvorlig fare, og at man måske gør det, fordi man er lidt bekymret for udlændingepolitikken. Så det er bare en appel og virkelig en udstrakt hånd til, at Konservative vil genoverveje det her.

Kl. 15:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der var en udstrakt hånd. Værsgo til hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:59

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak. Det er altid godt med udstrakte hænder. Men hvis det var, fordi vi var bange for udlændingepolitikken, så var vi jo heller aldrig gået med til, at 900 kunne evakueres. Altså, vi gik med på det her, fordi vi kunne se, at der var noget, vi skulle være med til at løfte. Jeg håber så også, at vi er lige så klar til at løfte opgaven, når de nu er kommet hertil, altså dem, der er kommet til Danmark. For nu skal vi jo sikre os, at de børn kommer i skole, og at de voksne kommer ud at bestille noget, så det ikke ender med, og at de bare sidder og kigger ind i en kontanthjælp om 5, 10 og 15 år. Men kan det klart dokumenteres, at man har været i fare, så har vi jo sagt, at vi godt vil kigge på det. Men det er ikke en fri trækningsret.

Kl. 16:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Jens Rohde, KD. Værsgo.

Kl. 16:00 forskellige ting, men det kunne vi ikke, fordi der var et serviceloft. Hvad siger hr. Søren Pape Poulsen til frisætning af kommunerne i forbindelse med serviceloftet, hvis vi nu har pengene?

Kl. 16:03

Jens Rohde (KD):

Tak. Jeg kan også huske hr. Søren Pape Poulsens borgmestertid. Vi har i det hele taget kendt hinanden i mange, mange år. Det er måske derfor heller ikke så fremmed for os en dag at overveje hr. Søren Pape Poulsen som statsminister for det borgerlige Danmark. Jeg har set hr. Søren Pape Poulsens virke, og det er altid en fordel, at man har et godt kommunalt kendskab. Jeg kan bare undre mig en lille smule over det, hr. Søren Pape Poulsen sagde om sin baggrund, altså det, han sagde tidligere på dagen, nemlig: Jeg vil ikke være med til at give kommunerne en ret til at gøre noget, jeg ikke synes om; det handler om det frie valg.

Men hvorfor ikke lade det kommunale selvstyre selv bestemme, hvordan man vil organisere sin hjemmehjælp? Hvorfor skal tingene altid dikteres herindefra? Hvorfor er det os, der skal definere, hvad det rigtige frie valg er, og hvordan den rigtige måde at gøre det på er? Hvorfor ikke lade kommunalbestyrelserne gøre det selv? Jeg er helt sikker på, at da hr. Søren Pape Poulsen var borgmester ville han også gerne have haft lidt større beslutningsfrihed, end tilfældet var.

Kl. 16:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 16:01

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg tror, det ligger i det lokalpolitiske job, at man sådan set helst ser mindst mulig indblanding fra nogen som helst. Når jeg lige reagerede på det tidligere på dagen, var det, fordi jeg syntes, at det var lidt absurd, at man ville lave frikommuneforsøg, sætte kommunerne fri, og at den frihed så skulle bruges til, at man kunne tage det frie valg væk fra folk. Jeg har det sådan, at det synes jeg simpelt hen bare er for meget, hvis jeg skal være helt ærlig. Så er jeg enig i, at kommunerne selvfølgelig skal have frihed til at gøre nogle ting, også selv om jeg ikke synes, at det er en god idé. Anderledes skal det jo ikke være. Man skal jo også kunne afprøve nogle ting og sætte kommunerne fri.

Jeg greb så også lidt i egen barm – det har jeg faktisk gjort en del i forbindelse med den ældrepolitiske diskussion, vi har haft – for da jeg var borgmester, kunne jeg også godt tage mig selv i at tænke, at det er nemmere sådan rent strukturmæssigt, hvis vi fra kommunens side lige kan lave alle planerne, for så er det mere lean. Der kunne være alt for mange ting, der kom ind fra højre og venstre, og det kunne være noget bøvl med det her frie valg osv., og nu skulle det heller ikke tage overhånd. Der har jeg det bare sådan, at der er nogle ting, hvor jeg ser tilbage og siger, at der skulle vi måske have været endnu bedre til at se på, at det er de gamle, vi skal hjælpe, og at det ikke er systemerne, der skal have det godt.

Kl. 16:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Jens Rohde.

Kl. 16:02

Jens Rohde (KD):

Der var så også et par fripladsting, der ikke gik helt, som de skulle. Det kan hr. Søren Pape Poulsen godt huske. Det var noget med rengøring og sådan noget, hvor det kommunale så bagefter skulle ind og rydde op. Så det er jo ikke altid lige så enkelt.

Lad mig lige vende en anden ting, som jeg også har spurgt ind til hos andre, og der kan jeg også bruge Viborg som eksempel. Jeg kan huske, at kommunen, efter at der var blevet ryddet godt op i økonomien, bl.a. under hr. Søren Pape Poulsens borgmestertid, faktisk havde rigeligt med penge. Så ville vi jo gerne investere i

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Søren Pape Poulsen, værsgo.

Kl. 16:03

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg ved godt, at kommunerne hvert år tinger lidt om det på KL-møderne: Hvem skal fratage noget anlæg, og hvem skal tage noget service ud, for at det hænger sammen? Jeg tror også, at hvis vi skal kunne styre den økonomiske situation i Danmark – det var hr. Kristian Thulesen Dahl også lidt inde på tidligere på dagen – er vi nødt til at have nogle rammer. Så kan vi altid diskutere, hvor de skal være, men at der skal være nogle rammer for kommunernes økonomi, mener jeg ganske enkelt er nødvendigt.

Kl. 16:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Kasper Sand Kjær, Socialdemokratiet.

Kl. 16:03

Kasper Sand Kjær (S):

Tak for det, tak til hr. Søren Pape Poulsen for en god tale, og ikke mindst tak for at slå fast, at der skal være penge nok – penge nok til velfærd. Derfor er det jo meget nærliggende at spørge, om det også betyder, at De Konservative vil lade pengene til velfærdens følge det demografiske træk, sådan at når der kommer flere børn og der kommer flere ældre, følger pengene med.

Kl. 16:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:04

Søren Pape Poulsen (KF):

Nej, det vil vi ikke, for det synes vi er forkert. Selv Finansministeriet har været ude at sige, at man skal passe lidt på med det der demografiske træk og med, hvordan man tolker det. Jeg anerkender simpelt hen ikke, at man altid kan sige en til en, at en mere giver den samme pris. Vi siger jo så dermed, at al udvikling og innovation, alt i den offentlige sektor, skal stå stille, og det synes jeg ikke det skal. Jeg synes simpelt hen, vi skal være noget mere ambitiøse, og jeg vil ikke bare fylde, er det 69 mia. kr. i det demografiske træk.

Kl. 16:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kasper Sand Kjær, værsgo.

Kl. 16:05

Kasper Sand Kjær (S):

Det er jeg for så vidt fuldstændig enig i: at vi jo ikke kan lade det stå alene. Vi har også brug for innovation og udvikling af den offentlige sektor, og selvfølgelig er der masser af steder, tingene sikkert kan gøres smartere. Men frem mod 2025 er det alligevel 8,5 mia. kr., vi taler om, når vi taler om det demografiske træk, altså at hvis man lader pengene følge med, skal der være 8,5 mia. kr. mere, end der er i dag. Det er dog alligevel meget at skulle finde på kort tid gennem innovation og arbejde på nye måder, så konsekvensen vil vel være, hvis man ikke lader pengene følge med, så der er lige så mange penge, som der er i dag, pr. borger i ældreplejen, som hr. Søren Pape Poulsen talte om i sin tale, at kvaliteten alt andet lige vil blive forringet.

- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo, hr. Søren Pape Poulsen.
- Søren Pape Poulsen** (KF):
Men vi har ikke på noget tidspunkt sagt, at der ingen penge skal følge med. Vi har bare sagt, at vi ikke vil fylde det demografiske træk. Der er jo forskel på, om man vil betale en til en, eller om man vil give det noget af vejen.
I forhold til hele den diskussion har jeg det lidt sådan, at den der velfærdslov bare er en forbrugslov; det er den for mig. Det er jo kun en lov, der siger noget om, hvor mange penge vi skal bruge, ikke noget om kvalitet, ikke noget om, hvad det er for et samfund, vi gerne vil have, og ikke noget om, hvad det er for en omsorg, der skal leveres, og det er der, jeg synes, den velfærdslov fejler helt vildt, for det må da handle om kvaliteten og ikke bare at måle på, hvor mange penge vi bruger.
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Anne Paulin, Socialdemokratiet.
- Anne Paulin** (S):
Tak for det. På Konservatives hjemmeside står der, at Konservative vil have et ambitiøst klimadelmål for 2025. Samtidig har Konservative også kritiseret regeringens aftale med SF, Radikale og Enhedslisten om et delmål på 50-54 pct. Nu står vi snart og skal til at stemme om det her i løbet af efteråret, så hvor står Konservative henne nu? Vil Det Konservative Folkeparti stemme for delmålet på 50-54 pct.?
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
- Søren Pape Poulsen** (KF):
Det vil komme frem, når vi behandler sagen her i salen meget snart. Jeg minder lige om historikken i den her sag. Klimaministeren skriver på Twitter den 7. maj, at nu indkalder han støttepartierne til at indgå en aftale, og regeringen mener, det skal være 46-50 pct. Det skrev han på Twitter, og så kom man ud med en aftale, hvor det var 50-54 pct. Jeg synes, det er dybt provokerende, at de partier, der har lavet en aftale om klimaloven, ikke engang bliver inviteret til indgåelsen af den aftale, men bare får den præsenteret. Vi har spurgte: Jamen kan vi så se noget dokumentation for, at vi rent faktisk kan nå det? For vi skal sætte ambitiøse klimamål, det kan man overhovedet ikke diskutere. Det skal vi, men jeg synes da, at de partier, der indgår en aftale, bare som det mindste skal inviteres indenfor.
Vi vil selvfølgelig kigge på det, og vi vil selvfølgelig spørge ind til, om vi så kan få dokumentationen nu, hvor støttepartierne sammen med ministeren ligesom har markeret, at det er dem, der har gjort det. Så vil vi glæde os til at se det. Vi vil gerne vedtage ambitiøse mål, og vi vil gerne gøre det på et oplyst grundlag.
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Anne Paulin, værsgo.
- Anne Paulin** (S):
Det må man sige ikke var et særlig klart svar, men det kan være, at jeg til gengæld kan få et klart svar på det næste spørgsmål, som er: Hvad er to-tre konkrete konservative klimainitiativer, der virkelig
- Kl. 16:05 kan batte, og som er konservativ klimapolitik, ud over en grøn skattereform, som vi jo allerede er i gang med at arbejde med?
- Kl. 16:08
- Kl. 16:05 **Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Der er 30 sekunders taletid. Værsgo.
- Kl. 16:08
- Søren Pape Poulsen** (KF):
Tak for det. Ja, jeg har 30 sekunder. Må jeg bare lige sige, inden vi kommer til det andet, at det da ikke var et uklart svar, jeg gav lige før. Jeg sagde da meget klart, at vi har ambitioner på det her område. Jeg siger jo ikke, at vi ikke vil være med til dem med de 50-54 pct. Jeg siger bare, at det der med at skose partier for ikke at gå med i en aftale, man ikke bliver inviteret med i, synes jeg egentlig er noget mærkeligt noget. Vi har jo flere gange sagt, at vi er klar til at aftale bindende mål, at vi er klar til at investere i den grønne omstilling. Altså, vi er med på den her dagsorden. Jeg synes da også, vi har været tydelige og synlige. Jeg synes da, man i al respekt må sige, at vi gjorde vores stemme klart gældende i den landbrugsaftale, vi lige har vedtaget.
- Kl. 16:06
- Kl. 16:06 **Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Camilla Fabricius, Socialdemokratiet. Værsgo.
- Kl. 16:08
- Camilla Fabricius** (S):
Tak for det. Jeg vil bare følge op på min kollegas spørgsmål her. Hvad vil for De Konservative være to-tre benhårde klimamål?
- Kl. 16:08
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.
- Kl. 16:08
- Søren Pape Poulsen** (KF):
F.eks. var vi det første borgerlige parti, der sagde: Vores politik er at opfylde en 70-procentsmålsætning. Det var det, Det Konservative Folkeparti sagde. Det Konservative Folkeparti var også det parti, der allerførst var med i den allerførste klimalov, der blev lavet. Så har vi også sagt, at vi vil investere massivt i den grønne omstilling. Vi har sagt, at der skal bruges mere på forskning, for det er ad den vej, vi skal sikre den grønne omstilling. På hele landbrugets område kom vi jo med et udspil. Så vi har lagt masser af politik frem i forhold til den grønne omstilling, og det kan vi heldigvis samles om. Jeg hører jo ikke nogen konflikt i det her. Jeg glæder mig sådan set bare over, at det er noget af det, vi er fælles om.
- Kl. 16:09
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Camilla Fabricius.
- Kl. 16:09
- Camilla Fabricius** (S):
Tusind tak. Jeg er også glad for, at man er med i en aftale, men kan hr. Søren Pape Poulsen nævne to-tre forslag?
- Kl. 16:09
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
- Kl. 16:09
- Søren Pape Poulsen** (KF):
Jeg ved det ikke, men er det det socialdemokratiske økonomisk-politiske spinapparat, der har bestemt, at man skal spørge om det

samme? Så skal jeg gerne prøve at svare på det igen. Vi havde et forslag om en 70-procentsmålsætning; vi har talt for en større grøn omstilling og for at investere massivt i forskningen; vi er kommet med forslag på landbrugsområdet; vi er kommet med forslag på affaldsområdet; vi er kommet med forslag på energiområdet. Nu henviste spørgerens partikolleger til vores hjemmeside og mange andre steder. Jeg skal gerne med den store interesse, der er, sende en liste over til Socialdemokratiet.

Kl. 16:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:10

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Og tak til Det Konservative Folkepartis ordfører, som jo har meldt sig ind i ældrekampen – det er vi rigtig glade for i Dansk Folkeparti. Jeg vil godt følge op på det, hr. Kristian Thulesen Dahl også spurgte om, nemlig om det her forslag til ældrelov, som vi fremsatte netop i forhold til klippekortsordningen. Var det et klart og tydeligt ja til, at Det Konservative Folkeparti gerne vil være med til at skrive ind i lovgivningen, at de ældre har ret til at få den klippekortordning? For vi kan jo se, at der sker store besparelser på det her ude i kommunerne, hvor mange har fravalgt klippekortordningen.

Jeg synes, at svaret ikke var så tydeligt. Så hvis vi bare kan få bekræftet, at De Konservative gerne vil være med til at få det indskrevet i lovgivningen, ville det være fantastisk.

Kl. 16:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:11

Søren Pape Poulsen (KF):

Ja, altså i det ældreudspil, vi kom med – var det i sidste eller forrige uge? – er et af vores forslag at fordoble klippekortordningen.

Kl. 16:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Karina Adsbøl, værsgo.

Kl. 16:11

Karina Adsbøl (DF):

Ja, men det, jeg spørger om, er her, at vi får det indskrevet i *lovgivningen*. Dansk Folkeparti fremsatte jo det her forslag til ældrelov, bl.a. fordi de ældre netop skulle have ret til klippekortordningen. Det synes jeg bare ikke De Konservatives ordfører svarede tydeligt nok på, for det kræver jo bare et højt og tydeligt ja til, at det vil man gerne være med til.

I forhold til den anden del om det frie valg og velfærdsaftaler har ordføreren fuldstændig ret i, at det netop forringede de ældres muligheder; altså det forringede de ældres muligheder for at udpege deres egne hjælpere og alle de her ting.

Men jeg vil godt høre, om man vil være med til at indskrive det i lovgivningen.

Kl. 16:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 16:12

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg tror, vi skal passe på, at vi ikke taler forbi hinanden. Vi taler om forslaget til ældrelov, som vi jo stemte imod, fru Adsbøl, bl.a. fordi en del af det forslag var, at der skulle være minimumsnormeringer, og det går vi simpelt hen bare ikke ind for. Som jeg også sagde til

hr. Kristian Thulesen Dahl: Lad os da sætte os ned og finde en række forslag på ældreområdet, hvor vi kan møde hinanden. For jeg hører, at vi er fuldstændig enige om klippekortordningen, hvis det er det, der spørges efter. Vi er nødt til at sikre, når vi laver klippekortordningen, at det bliver ført ud i den spidse ende, så man ikke bare tager det over rammen og afskaffer det for de ældre bagefter. Det er vi helt med på.

Kl. 16:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Lisbeth Bech-Nielsen, SF.

Kl. 16:12

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Hr. Søren Pape Poulsen startede ud med at sige, at vi mangler arbejdskraft i Danmark – og det er jo rigtigt på sin vis. Det gør vi. Vi har jo så også 100.000 ledige; vi har 18.000 på over 55 år, som rigtig gerne vil have et arbejde, og som er vant til at gå på arbejde, men har svært ved at finde et – måske på grund af deres alder. Og vi har mellem 10.000 og 16.000 unge mennesker, der mangler en praktikplads for at kunne gøre deres uddannelse færdig og blive arbejdskraft. Derudover har vi 15 millioner arbejdsløse europæere, som vi ikke skal bruge beløbsordninger eller andet på, men som kan komme til Danmark, som det ser ud i dag.

Jeg har endnu ikke fået et godt svar på, hvorfor man ikke blandt de 15 millioner europæere, som mangler et arbejde, kan finde den arbejdskraft.

Kl. 16:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:13

Søren Pape Poulsen (KF):

Jamen det ved jeg da ikke, og jeg forstår simpelt hen ikke, at vi synes, det er okay. Altså, hvis det bare er en af de 15 millioner arbejdsløse EU-borgere, er det helt fint, at man kommer, fordi der er tale om fri bevægelse af arbejdskraften. Hvis der nu ikke er en vvs'er fra Spanien, der vil søge job i Danmark, hvorfor er det så så forfærdeligt for fagbevægelsen og hele venstrefløjens, at der kommer en vvs'er fra Ukraine og søger det samme job til den samme løn? Det er det, jeg ikke forstår.

Altså, jeg har det også bare sådan, at italienere og spaniere da bare kan komme her og tage jobbene, hvis de kan. Men hvis de ikke søger, skal vi så bare sige, at det jo er ærgerligt, og så må vi tabe velstand og velfærd hver eneste dag i det her land. Vi har da en fælles interesse i, at vi bliver rigere som land.

Fru Lisbeth Bech-Nielsen vil bruge flere penge på den offentlige sektor, end jeg vil, og forudsætningen for, at man kan det, er jo, at pengene bliver tjent i vores virksomheder. Så man burde jo omfavne det forslag, vi kommer med.

Kl. 16:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Lisbeth Bech-Nielsen, værsgo.

Kl. 16:14

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Men det er jo simpelt hen ikke et svar. Altså, jeg får at vide, at der ikke er en vvs'er i Europa – det er det, Søren Pape Poulsen siger. Altså, at blandt 15 millioner mennesker i Europa er der ikke en vvs'er. Jeg forstår det simpelt hen ikke.

Vi er ikke enige i, at vi skal blive rigere på den måde, som hr. Søren Pape Poulsen mener, for hr. Søren Pape Poulsen er interesseret i, at der er nogle arbejdsgivere, som kan trykke lønnen – det er vi

ikke. Ordføreren kan godt grine, men når vi har en beløbsgrænse, er det for at sikre, at man ikke kan udnytte mennesker fra nogle af de fattigste lande i verden som billig arbejdskraft. Det er derfor, vi har en beløbsgrænse.

Kl. 16:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 16:15

Søren Pape Poulsen (KF):

Ja, og den beløbsgrænse foreslår vi så sat ned til 360.000 kr. Man er åbenbart meget, meget formuende i SF, når man synes, at 360.000 kr. er en presset løn på sultegrænsen, eller hvad det er. Altså, findes der ikke en vvs'er blandt de 15 millioner? Jo, jeg tror, der findes mange vvs'ere. Men jeg siger bare, at jeg jo ikke forstår, at en vvs'er fra Spanien ikke er et problem, men at en vvs'er fra Ukraine er et kæmpeproblem – det forstår jeg simpelt hen bare ikke.

Kl. 16:15

Kl. 16:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Jette Gottlieb, Enhedslisten.

Kl. 16:16

Jette Gottlieb (EL):

Tak. Jeg vil vældig gerne takke hr. Søren Pape Poulsen for at trække de klare linjer op, bl.a. i forhold til den forrige ordfører, og for at vise, at der er markant forskel på Enhedslisten og Konservative. For hørte jeg ikke hr. Søren Pape Poulsen sige, at det med uligheden ikke var så væsentligt – at den steg en lille smule ikke var så væsentligt?

Nå, det undrede mig selvfølgelig noget i lyset af den meget kraftige stigning i uligheden, der har fundet sted i de sidste 30 år. Der må jeg jo sige, at Enhedslisten på baggrund af den kraftige stigning i uligheden, som er sket i de sidste 30 år, har fremsat et ulighedsudspil – og jeg skal love for, at De Konservative kom med reaktioner på det udspil – og det handlede om, at vi foreslog, at man skulle have en lille skærpelse af den progressive beskatning i forhold til de højere indkomster.

Synes hr. Søren Pape Poulsen, at det er helt urimeligt, at dem med de højeste indkomster betaler mere i skat?

Kl. 16:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Søren Pape Poulsen, værsgo.

Kl. 16:17

Søren Pape Poulsen (KF):

Jamen dem med de højeste indkomster betaler så sandelig meget i skat i dag. Det håber jeg vi er enige om, og jeg er fuldstændig uenig med Enhedslisten. Jeg mener overhovedet ikke, at ulighed er et problem i Danmark. Jeg mener, at ulighed *kan* blive et problem, for hvis der er for stor ulighed i nogle samfund, kan det føre til nogle ting, vi ikke har brug for at se i vores gader, og det har man set nogle steder.

Men at sige, at Danmark som det syvende mest lige land skulle have et problem, er jeg simpelt hen ikke enig i. Vi kunne afskaffe hele topskatten – det ved jeg godt at fru Jette Gottlieb nok ikke lige kommer til at støtte i morgen, og det er der ikke flertal for herinde – og så gik vi fra at være det syvende til at være det ottende mest lige land.

Lad nu være at lave skræmmebilleder om ulighed i Danmark. Ulighed er ikke et reelt problem i Danmark. Det er det simpelt hen ikke.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Jette Gottlieb.

Kl. 16:18

Jette Gottlieb (EL):

Jamen jeg underer mig lidt over det, for hvis jeg nu lytter efter, hører jeg simpelt hen den konservative ordfører sige, at vi levede i et katastrofalt samfund under Poul Schlüter. Sådan forstod jeg det, for under Poul Schlüter var marginalskatten for de rigeste 73 pct., og vi går ikke engang så vidt. Vi går op og siger, at et par og tres procent vil være rimeligt for de allerhøjeste indkomster.

Hr. Søren Pape Poulsen lægger dyb afstand til den måde, hvor på vores skattesystem var lavet på Poul Schlüters tid. Giver det mening?

Kl. 16:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 16:18

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg tror, der var en grund til, at Poul Schlüter afskaffede formueskatten. Det tror jeg der var en grund til, og det var nok, fordi han syntes, at den var forkert. Vi må også mildest talt sige, at vi havde et helt andet samfund. Vi havde en noget mindre offentlig sektor i Poul Schlüters tid, end vi har i dag. Så der var meget – meget – der var bedre i Poul Schlüters tid. Det er jeg fuldstændig enig med fru Jette Gottlieb i.

Kl. 16:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:19

Peter Skaarup (DF):

Tak for det, og tak for en god tale fra De Konservatives hr. Søren Pape Poulsen. Jeg vil spørge hr. Søren Pape Poulsen om de her fremmedkrigere, der er kommet til Danmark. Det er et stort debateme, og mange danskere går op i det. De Konservative har været med til at lave det her grundlag, den her taskforce, der skulle sikre, at de pågældende mennesker kom til Danmark, og det var vi jo mildest talt utilfredse med i Dansk Folkeparti, altså at De Konservative og Venstre var med til det. Men det løb er kørt, kan man sige, og nu står der 3 mødre fra Islamisk Stat og de her 14 børn og faktisk er i Danmark lige nu, og der kunne jeg godt tænke mig at spørge De Konservative: Er det så slut nu, altså kan vi regne med og kan vi få en garanti for, at De Konservative ikke går med på, at der kommer flere krigere fra Islamisk Stat eller deres børn til Danmark? Kan vi få den garanti i dag?

Kl. 16:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:20

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg tror, det er vigtigt, hvis der nu er nogen, der sidder og følger med derude, bare lige så stille at sige, at vi jo var med i det grundlag, der skulle undersøge, hvordan det her skulle være, men vi gik jo ikke ind for, at mødre skulle hjem. Den aftale var vi ikke en del af. Vi har åbent og ærligt sagt hele tiden, at de danske statsborgere, der er børn, syntes vi skulle tages hjem. Børn er ikke skyldige for deres forældres gerninger. Men vi syntes ikke, at mødre skulle hjem. Det er de så

kommet nu. Det er der et flertal i Folketinget, der har sagt, og det synes jeg er ærgerligt.

Jeg kan huske argumenterne: at man ikke måtte skille mødre og børn ad. Jamen det er jo så sket nu. Altså, nu bliver de jo sigtet, og så må vi se. Det er jo domstolene, der skal afgøre det, men de bliver i hvert fald sigtet efter en paragraf, så hvis de kendes skyldige, kommer de til at sidde i fængsel i lang tid, og så er de jo adskilt alligevel. Og nu går jeg ud fra, at kommunerne så går i gang med at se på, om der er grundlag for, at man kan bevare forældremyndigheden over børn, man har behandlet på den måde.

Så altså, børn, der er danske statsborgere, vedkender jeg at vi har sagt at vi synes vi skal tage hjem, men ikke mødrene.

Kl. 16:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 16:21

Peter Skaarup (DF):

Så det vil i virkeligheden sige, at svaret er nej til det spørgsmål, jeg havde, altså om der kunne komme en garanti. For det, som venstrefløjen, Enhedslisten, De Radikale og Socialistisk Folkeparti, jo har fået regeringen tvunget til, er at tage de her 14 børn og 3 mødre fra Islamisk Stat hjem, og som jeg forstår det, vil man gerne have yderligere 5 børn hertil. Og lad mig så lige i parentes sige, at med børn kan der jo også følge familie; der kan komme familiesammenføring senere osv. osv. Så jeg spørger lige igen: Betyder det, at De Konservative vil acceptere, at der kommer flere børn til Danmark som led i den her aftale?

Kl. 16:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:22

Søren Pape Poulsen (KF):

Nu kan jeg lige så godt være ærlig at sige, at nu bliver jeg lidt spørgeren svar skyldig. De børn, vi taler om, kan være danske statsborgere, men hvis deres mødre har mistet det danske statsborgerskab, synes jeg jo, at de børn skal være hos deres mor. Det er jo den argumentation, man har haft hele tiden. Men så har vi bare sagt, at hvis vi skulle noget i de tre tilfælde med dem, der er kommet hjem nu, var det børnene, vi skulle hjælpe. Det var børnene, vi skulle tage hjem, men de voksne skulle ikke med. De har simpelt hen diskvalificeret sig fra at komme til Danmark.

Så vi skal ikke have flere voksne hertil, og vi skal ikke have familiesammenført nogen som helst. Det er jo børnene, vi skal hjælpe.

Kl. 16:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Den sidste korte bemærkning går til hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:22

Christian Juhl (EL):

Tak for det, og tak for rosen til Enhedslisten. Det glæder os hjemme ved stuebordet, når familien er samlet. Pengene skal tjenes, før de kan bruges, siger de borgerlige altid, altså en eller anden latterlig selvfølgelighed, for selvfølgelig skal de det. Jeg kan ikke købe noget dernede, medmindre jeg har en god bank. Men I glemmer en ting, nemlig at pengene er tjent, men de er også uddelt igen. I år er der 7.800 danskere, der er blevet dollarmillionærer. Er de blevet det på grund af hårdt slid, sved på panden eller flid eller på grund af risikovillighed? Nej, det er de ikke. De er blevet det, fordi centralbankerne har ført en pengepolitik under coronakrisen, hvor pengene bare er

strømmet ned i lommerne på de rigeste. Det er det, man kalder arbejdsfri indtægter. Andre folks penge har de fået i lommerne, en slags kontanthjælp til landets rigeste. Hvorfor snakker de borgerlige aldrig om disse menneskers mulighed for at bidrage noget mere til samfundet?

Kl. 16:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:23

Søren Pape Poulsen (KF):

Vi har jo den grundlæggende opfattelse, at folk bidrager ved bl.a. at betale skat, og det gør folk jo. Og hvis du tjener mange penge, så betaler du meget i skat alt andet lige. Vi har det faktisk sådan, at det, at nogle få mennesker tjener mange penge eller blive millionærer, går ikke ud over nogen. Det har jeg ikke ondt af. Jeg synes, vi skal have et samfund, hvor flere familier får lov til at beholde nogle flere af deres egne penge selv. Så skal vi hjælpe dem, der har hjælp behov, i stedet for at dele ud til den store middelklasse, så vi alle sammen kan få fat i rovet. Sådan synes jeg et samfund skulle være.

Kl. 16:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 16:24

Christian Juhl (EL):

Jamen hvis vi nu tager en almindelig borgerlig økonomisk teori, så skal pengene tjenes af nogle. Den værdi skal skabes, før den kan deles ud til nogen. De her folk har ikke selv skabt penge. Anders Holch Povlsen fra Bestseller har fået 20 mia. kr. mere i formue, mens han sad på sin stol. Han svedte ikke engang over det. Det vil sige, at andre har tjent de penge og stoppet dem i hans lomme. Han betaler ikke procentvis så meget i skat, som jeg gør. Derfor vil jeg gerne spørge endnu en gang, hvad grunden er til, at I holder hånden over de rigeste i det her samfund i stedet for at sige, at selvfølgelig skal vi deles retfærdigt om regningen.

Kl. 16:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så får vi svar. Værsgo.

Kl. 16:25

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg synes, at vi skal være meget, meget taknemlige – nu bliver Holch Povlsen nævnt – og også taknemlig over andre i dette samfund, der har stiftet og opbygget virksomheder, der har givet så mange danskere et arbejde at gå på hver eneste dag, så de kan betale skat, så vi kan have et velfærdssamfund. Det er da fantastisk, at vi har nogle, der har den skabertrang, der har den vilje, der sætter alt på spil for at sikre, at vi kan leve i et rigtig godt samfund. Det synes jeg vi skulle sige dem tak for.

Kl. 16:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tiden er gået, og vi siger tak til hr. Søren Pape Poulsen. Så er det fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 16:26

(Ordfører)

Pernille Vermund (NB):

Tak. Som så mange andre andengenerationsindvandrere er jeg vokset op med vold i hjemmet. Sådan sagde en ung mand til mig, da jeg mødte ham i sidste uge. Han er ikke et af byens bedste børn; han er tidligere bandemedlem og nu i et exitprogram efter at have udstået

en fængselsstraf for nogle af de forbrydelser, som han har begået. Volden i familien havde været en del af dagligdagen. Han fik tæsk, både af sine forældre og af sine ældre søskende. Ingen havde grebet ind, ingen reagerede; man kiggede væk, man lod det passere.

Det gør mig vred – både at volden trives, men også at samfundet, staten og kommunerne accepterer det. For det er sådan, det er. Alt for mange indvandrere fra de muslimske lande opdrager deres børn med vold. Vi kender tallene. Vi kan se konsekvenserne i samfundet, og alligevel vender alt for mange det blinde øje til.

Lad mig citere:

»FEM BØRN PÅ RÆKKE OG EN FAR MED EN KØLLE/
FLERGRÆDERI OG EN PØL AF PIS/ VI STIKKER SKIFTEVIS
EN HÅND FREM/ FOR FORUDSIGELIGHEDENS SKYLD/ DEN
DER LYD NÅR SLAGENE RAMMER/ SØSTER DER HOPPER
SÅ HURTIGT/ FRA DEN ENE FOD TIL DEN ANDEN/ PISSET
ER ET VANDFALD NED AD HENDES BEN/ FØRST DEN ENE
HÅND FREM SÅ DEN ANDEN/ GÅR DER FOR LANG TID
RAMMER SLAGENE VILKÅRLIGT/ ET SLAG ET SKRIG ET
TAL 30 ELLER 40 TIL TIDER 50/ OG ET SIDSTE SLAG I RØ-
VEN PÅ VEJ UD AD DØREN«.

Sådan skrev Yahya Hassan i 2013.

Hele det kulturradikale parnas faldt på halen over hans debutdigt-samling. Mere en 120.000 eksemplarer blev solgt. Men har Yahya Hassans barske digte fået politikerne til at løse problemet? Har politikere sat konsekvent ind med straf og udvisning over for de udlændinge, der mishandler deres børn? Har de gjort det for at forhindre, at den her vold slår rod? Og har de stoppet tilstrømningen af mennesker fra en voldsparat kultur, som spreder sig i parallelsamfundene? Nej, det har de ikke.

Hver femte dreng i indvandrer miljøerne fortæller til Børnerådet om vold med flad hånd, knyttet hånd eller spark som en del af deres opdragelse – hver femte dreng. Volden gennemsyrrer de muslimske parallelsamfund. Og når børnene opdrages med vold, bringes volden videre til næste generation og ud i samfundet, hvor den rammer os alle – grove overfald på unge i nattelivet, sagesløse danskere, der bliver slået ned af indvandrere i flok, og skud i gaden fra mørke BMW'er, der i leaset luksus for sorte penge cruiser gennem ghettoen.

Socialrådgivere, pædagoger, kommunale gadeplansmedarbejdere og alle andre menige i velfærdsstatens hær vrider deres hænder og aner ikke deres levende råd. Milliarder af gode skatte kroner hældes ud over mislykkede integrationsprojekter. Og venstrefløjens politikere gentager messende, at stigende ulighed og social deroute skal afhjælpes med flere penge og højere ydelser. Fra venstrefløj er svaret altid flere penge og højere ydelser – ikke et ord om kultur, værdier og personligt ansvar. Fængslerne fyldes op til over kanten. Fangerne bor i dag i kosteskabe og sover i lag, fordi indvandrerens børn bliver dømt igen og igen.

Er det billede, jeg beskriver, sandt? Er det det, vi står med i hænderne, 20 år efter at hr. Anders Fogh Rasmussen og fru Pia Kjaersgaard i 2001 dannede par for at gøre op med de foregående årtiers udlændingepolitik skrevet af Radikale Venstre og Socialdemokratiet? Ja, det er det. Lappeløsningernes vagtparade har ikke løst problemerne – højest forsinket de svenske tilstande. Der sidder desværre mange benægtede her i salen, som helt i tråd med deres sædvane vil fastholde: Das schafften wir.

Kl. 16:31

Men så kig på tallene. Ikkevestlige indvandrere og efterkommere udgør samlet lige knap 9 pct. af befolkningen, men 25 pct. af samtlige registrerede bandemedlemmer i politiets efterretningsdatabase er ikkevestlige efterkommere. 29 pct. af sagerne hos ungdomskriminalitetsnævnet handler om børn af indvandrere. Ikkevestlige indvandrere og efterkommere udgør 45 pct. af de voldtægtsdømte. Og hele 94 pct. af dømte bandemedlemmer har indvandrerbaggrund. Det er gruopvækkende tal, som taler deres eget tydelige sprog.

Med migrationen fra de muslimske lande følger den islamiske voldskultur. Det er ødelæggende for vores trygge og frie samfund, og det er hundedyrt. Har man oprindelse i et ikkevestligt land, yder man i gennemsnit pr. leveår absolut ingenting til de offentlige finanser, tværtimod. Den gennemsnitlige borger med ikkevestlig baggrund er en voldsom udgift. Nettobidraget står på minus 31.000 kr. om året for personer med oprindelse i et ikkevestligt land. Til sammenligning bidrager dem med oprindelse i et vestligt land med 20.000 kr. om året, efter at trækket på den offentlige service er trukket fra. Sådan er de faktiske forhold i udlændingepolitikken.

Når vi i Nye Borgerlige siger, at udlændingepolitikken skal løses fra bunden, er det på grund af disse fakta og en hel masse andre kendsgerninger, der entydigt peger i samme retning – kendsgerninger, som tegner et dystert billede af Danmarks fremtid, hvis ikke politikerne tager sig sammen og handler på den viden, vi har.

Nye Borgerlige er stiftet med ét meget eksplicit formål – vi vil redde Danmark. Vi vil have skiftet det dystre billede af Danmarks fremtid ud med et lyst og lovende billede. Der er ikke noget andet, der er vigtigere. Danmark går ikke under på grund af ændringer i klimaet. Klimaændringerne kan vi tilpasse os, og det gør vi. Danmark går ikke under, selv om skatterne er for høje og reglerne er for mange. Det gør os fattigere, men det er til at rette op på.

Men løser vi ikke udlændingepolitikken fra bunden, går det frie og trygge samfund, vi elsker og holder af, til grunde, og det er irreversibelt. Og vi har ikke al tid i verden. Det haster. Fra 1980 til 2020 har ikkevestlige indvandrere og efterkommere samt børn af ikkevestlige efterkommere stået for næsten 70 pct. af den samlede befolkningstilvækst i Danmark. Danskere har kun stået for 3 pct. af befolkningstilvæksten i samme periode.

Og nej, det er naturligvis ikke alle indvandrere og efterkommere fra de muslimske lande, som aktivt modarbejder vores frihed og fællesskab, men alt, alt for mange gør. Og lader vi den udvikling fortsætte, vil skaderne på det danske samfund vokse år for år, og vi ender i en situation, hvor der ingen vej er ud af problemerne. De politikere, der sidder her i salen i dag, synes måske ikke, at det er deres ansvar. Det må de næste generationer tage sig af. Og dem, der sidder hos venstrefløj glæder sig måske ligefrem til en fremtid, hvor det folkelige fællesskab baseret på danske værdier forsvinder som sand mellem fingrene på os.

Jeg kan ikke ignorere, at der er en betydelig andel af politikere her i Folketinget, som er villige til at ofre næsten alt for at fastholde deres drøm om et multikulturelt samfund, hvor islamiske værdier sidestilles med demokratiet, kristendommen og folkestyret. Det er en naiv drøm, og de politiske idéer, der ligger bag, er farlige for vores frihed og vores fællesskab.

At redde Danmark er en politisk kamp. At redde Danmark er en borgerlig kulturkamp for danske værdier, demokrati og folkestyre over for en venstrefløj, som ikke giver en døjt for det, de er rundet af. Det er derfor, vi i Nye Borgerlige fastholder vores krav til en kommende borgerlig statsministerkandidat: Løs udlændingepolitikken fra bunden; indfør et nyt asylsystem; sørg for, at udlændinge, der opholder sig i landet, forsøger sig selv; og udvis kriminelle udlændinge konsekvent og efter første dom.

Vi skal ikke acceptere, at den islamiske voldskultur slår rod og spreder sig i vores samfund. Vi skal redde Danmark. Det er det, vi er valgt til. At passe på vores land, danskernes frihed og vores danske værdier er og bliver en borgerlig kulturkamp.

Kl. 16:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Lad mig sige, at det er sådan, at man selvfølgelig kan citere herfra, og så skal man citere korrekt, og sådan er det. Det betyder så, at der kan blive citeret et ordsprog fra talerstolen, hvor sprogbrugen ellers ikke ville blive anerkendt. Derfor skal man også være varsom med hensyn til citater.

Vi går i gang med debatten. Det er først hr. Anders Kronborg, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 16:36

Anders Kronborg (S):

Tusind tak. Jeg synes jo, det er væsentligt, at vi, når vi står her ved en åbningsdebat, også forholder os en lille smule til den økonomiske politik. Jeg har hørt forskellige synspunkter fra de borgerlige partier, inklusive Nye Borgerlige, og jeg er lidt interesseret i at høre, hvor ultimative Nye Borgerlige er, i forhold til om udgifterne skal stige i den offentlige sektor. Jeg kunne sådan set godt tænke mig fuldstændig klart og tydeligt og direkte at spørge Nye Borgerlige: Kan Nye Borgerlige støtte en statsminister, hvis den statsminister vil hæve udgifterne i den offentlige sektor?

Kl. 16:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:37

Pernille Vermund (NB):

Som jeg sagde i min ordførertale, er det jo slemt for Danmark, for ethvert land, hvis man har for høje skatter og afgifter, fordi det gør landet fattigere. Men det er noget, man kan lave om på. Det kan ændres. Man kan rette op på det. Derfor må man jo bede befolkningen om at stemme på reelt borgerlige partier, hvis der er et flertal, der ønsker en fordelingspolitik, som er ødelæggende for vores samfund. Det er ikke et ultimativt krav for os, at de offentlige udgifter ikke stiger. Men vi har da en klar forventning om, at man, hvis man kalder sig borgerlig, også har styr på, at pengene passer. Jeg hørte tidligere i dag, at det var noget af det, som i hvert fald den person, der indtil videre har erklæret sig som borgerlig statsministerkandidat, blev kritiseret for af Socialdemokratiet, altså spørgerens eget parti, nemlig at man forventer, hvis der skal være øgede udgifter til velfærd, at pengene skal passe, så man også sikrer, at der er en øget velstand i vores samfund. Det bakker vi naturligvis op om.

Kl. 16:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Anders Kronborg.

Kl. 16:38

Anders Kronborg (S):

Nu går der forhåbentlig nogle år endnu, inden der kommer et borgerligt flertal i Danmark. Men lad os antage, at det kommer på et tidspunkt, og så er der jo mange borgerlige partiledere – man kan jo fornemme, at der er flere – der bejler til statsministerposten. Nu kan jeg forstå, at Nye Borgerlige ikke vil stille ultimative krav, men er det noget, I vil lægge vægt på, når I skal pege på den person, altså at vedkommende mener, at de offentlige udgifter ikke skal stige?

Kl. 16:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:38

Pernille Vermund (NB):

Vi har fra begyndelsen sagt, at det allervigtigste for os er at få løst udlændingepolitikken fra bunden. Det synes jeg også at jeg gør ret klart i min ordførertale, og når det er så vigtigt for os, er det, fordi de skader, der sker på vores samfund, er irreversible. Hvis man ikke får løst udlændingepolitikken fra bunden, hvis man fortsætter med de her lappeløsninger, hvor vi bevæger os i en retning mod stadig værre tilstande og ikke får vendt udviklingen, er skaderne irreversible. Derfor er det ufravigeligt for os. Men vi har da klart en forventning om, som jeg også sagde før, at hvis man kalder sig borgerlig, har

man også og påtager sig også et ansvar for, at der er økonomisk vækst og velstand i vores samfund.

Kl. 16:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det Halime Oguz, SF.

Kl. 16:39

Halime Oguz (SF):

Tak for det, og tak for talen. Og også tak for at gøre opmærksom på den her udtalte vold, der findes i nogle af de her miljøer. Jeg genkender billedet af volden, og som venstreorienteret vil jeg også bekræfte, at volden kan være et legitimt kommunikationsmiddel i nogle miljøer, og dermed vil jeg så også bekræfte, at det kan være kulturelt. Når ordføreren så beretter om volden og citerer Yahya Hassans digte, kan man ikke lade være med at blive dybt berørt. Jeg blev i hvert fald meget, meget berørt, og derfor bliver jeg sådan lidt nysgerrig på at høre, hvordan ordføreren så vil hjælpe disse børn væk fra volden.

Kl. 16:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:39

Pernille Vermund (NB):

Først skal man lade være med at importere en voldskultur, det er jo ligesom den første start, for det her er jo grufuld for de børn, der vokser op med det. Men det bliver jo også grufuld med den voldsspiral, det udvikler i vores samfund, hvor børn, der udsættes for vold, i høj grad også bliver voldelige som unge, begår kriminalitet og dermed spreder frygt i vores samfund til skade for andre unge.

I forhold til den enkelte familie er vi ret klare i spytet: Er du udenlandsk statsborger og begår du kriminalitet, skal du ud. Og hvis du mishandler og misrøgter dit barn, håber jeg at vores myndigheder vil sige – og det vil jo altid være en myndighedsvurdering – at du så ikke er egnet som forælder. Er der én forælder, der gør det, så må vedkommende rejse ud, og så kan det jo være, at den anden forælder tænker: Det var godt, at vi slap af med ham, vi bliver her, nu har vi fred og ro. Det kan jo også være, at den anden forælder tænker: Jeg vil hellere være sammen med ham, og så tager jeg børnene med. Og så er det jo desværre sådan, det er.

Men jeg kan simpelt hen ikke se stiltiende til, imens børn vokser op med konsekvente tæsk og vi ikke gør noget ved det her, og det eneste, de har respekt for, er en udvisning.

Kl. 16:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Halime Oguz. Værsgo.

Kl. 16:41

Halime Oguz (SF):

Jo, det kan måske godt være et stærkt signal, men hvordan hjælper det børnene? At forældrene bliver udvist og børnene tager med og får tæsk i et andet land, hvor vi overhovedet ikke kan gøre noget for at hjælpe dem, er jo ikke løsningen.

Kl. 16:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 16:41

Pernille Vermund (NB):

Det her problem kan jo ikke løses, uden at det har en slagside, hvis man kan sige det sådan. Og jeg vil langt hellere, og det lyder måske lidt kynisk, at den ene eller de fem eller de ti familier, der, efter vi

har sat konsekvent ind over for det her, bliver ramt af det, havner i en værre situation, end de er i i dag, hvor de jo trods alt stadig får lov til at tæske deres børn – nu bliver det jo så bare i et andet land – og at vi så sikrer den store, brede kreds. Altså, vi taler hver femte indvandrerdreng, og hvis vi kan redde 20 drenge, ved at én oplever, at hans forældre bliver udvist konsekvent, er det så ikke det værd?

Kl. 16:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det fru Lotte Rod, Radikale Venstre.

Kl. 16:42

Lotte Rod (RV):

Da vi åbnede Folketinget i tirsdags, skrev hr. Lars Boje Mathiesen, at der ikke var nogen grund til at fejre vores demokrati. Så har jeg bare lyst til at spørge: Er det Nye Borgerliges holdning, at der ikke er noget at fejre ved det danske demokrati?

Kl. 16:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 16:42

Pernille Vermund (NB):

Nu har jeg ikke læst hr. Lars Boje Mathiesens opslag, men jeg kunne forestille mig, at det handler lidt om, at vi har haft en periode, hvor vi er på vej ind i en granskningskommission omkring hele minkskandalen, en ulovlig nedlukning af et erhverv. Og igen har jeg ikke læst opslaget, så jeg er ikke sikker på, at det er det, der henvises til. Vi er også i en situation, hvor vi jo har en statsminister, som stod her på talerstolen og talte om vigtigheden af, at vi har en demokratisk samtale, og at man ikke overlader til techgiganterne at styre den demokratiske samtale, men at vi styrker danske medier. Og hvad sker der kort tid efter? Statsministeren undviger de danske medier og kommunikerer på sociale medier.

Så der er jo sådan, hvad skal man sige, nogle grundlæggende vilkår, hvor man måske godt kan gå og foregøgle hinanden, at alt er godt, men skraber man en lille smule af fernissen, er der jo altså reelle udfordringer, og jeg synes særlig, at minkskandalen er helt ekstrem. At man kan lukke et helt erhverv uden lovhjælp, er for mig ubegribeligt.

Kl. 16:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det fru Lotte Rod. Værsgo.

Kl. 16:43

Lotte Rod (RV):

Men bare helt grundlæggende: Hvad mener ordføreren? Er der grund til at fejre det danske demokrati?

Kl. 16:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 16:43

Pernille Vermund (NB):

Jeg vil gerne fejre det danske demokrati, når der er anledning til det. Jeg synes selv, at Folketingets åbning er en festdag, men jeg medgiver, at det på sådan en festdag, hvor vi nu også går ind i en uge med en granskningskommission, ligger lidt som en – hvad skal man sige – tung sky over folkestyret. Og det gør det ikke mindst for de mange minkavlere, som jo stadig ikke har fået afklaret deres situation – altså som sidder derude og i virkeligheden er blevet, måske ikke truet med det, men hvor der har stået politi, forsvar, militær, ude ved deres ejendomme og har sagt til dem, at nu skulle

de nok hjælpe med at aflive deres dyr. Efterfølgende viste det sig, at det bare var en anbefaling. Det synes jeg er nogle voldsomme metoder i et demokrati.

Kl. 16:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten.

Kl. 16:44

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. På Nye Borgerliges hjemmeside står der om klimapolitik:

»Nye Borgerliges klimapolitik baserer sig på fornuft, videnskabelighed og realisme ... I dag er tilgangen i for høj grad baseret på følelser.«

Så står der videre:

»Nye Borgerlige konstaterer, at der har været en global opvarmning i de sidste 150 år. Den menneskeskabte CO₂-udledning har sandsynligvis haft en indflydelse. Hvor stor denne indflydelse har været, er forskerne ikke enige om.«

Nu er der jo imidlertid kommet en ny rapport fra FN, IPCC-rapporten, hvor det ridses op, at vi har oplevet, at den globale middeltemperatur er steget med omkring 1,09 grader celsius, hvoraf den menneskelige påvirkning er ansvarlig for omkring 1,07 grader. Det er altså verdens forskere, der sådan har opsummeret med den viden, vi har nu, at den menneskeskabte temperaturstigning sådan set er ansvarlig for 1,07 grader, og så er der 0,02 grader, som har andre årsager.

Kl. 16:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så får vi et svar. Værsgo.

Kl. 16:45

Pernille Vermund (NB):

Hvad var spørgsmålet? Må jeg få spørgsmålet?

Kl. 16:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Altså, man har 1 minut at disponere over, og jeg rejser mig op, når tiden er godt overskredet; og så man må jo skære ned på citaterne.

Værsgo, fru Pernille Vermund.

Kl. 16:45

Pernille Vermund (NB):

Jeg formoder, at spørgsmålet måske er noget i retning af: Når FN konkluderer noget, betyder det så ikke, at alle forskere er enige? Nu må ordføreren gerne nikke, eftersom ordføreren ikke må sige noget igen. Er det korrekt forstået, at det var det, der var spørgsmålet?

Nej, det betyder selvfølgelig ikke, at alle forskere er enige. Altså, der er jo masser af områder, hvor forskere ikke er enige. Derfor kan man godt lave metastudier, derfor kan man godt konkludere på visse studier, men at sige, at forskerne er enige, fordi der er forskning, der peger i retning af noget, er altså ikke det samme. Det er mit svar, hvis det var det, der var spørgsmålet.

Kl. 16:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 16:46

Søren Egge Rasmussen (EL):

Der står også på den hjemmeside, at klimaloven er varm luft, og Nye Borgerlige er ikke med i klimaloven og det videre arbejde der. Jeg undrer mig bare over, når vi nu jagter de her 20 mio. t CO₂-reduktioner, hvorfor Nye Borgerlige så vælger at gå med i en landbrugsaftale, hvor man laver et bindende mål for landbrugssekto-

ren på 6 mio. t, altså hvis det er sådan, at den her klimalov bare er varm luft og vi ikke skal tage de her klimapåvirkninger så alvorligt. Hvorfor er det, at Nye Borgerlige er med til at pålægge landbruget sådan et krav?

Kl. 16:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:47

Pernille Vermund (NB):

Det er vi for at redde danske landbrug, for at redde de mange arbejdspladser, der er i følgeerhvervene, som jo stod til at ryge ud af landet med det udspil, der var fra regeringen, med opbakning, som jeg forstod det, fra Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Enhedslisten. Det var op mod 15.000 danske arbejdspladser, som risikerede at ryge ud af landet med det udspil, der lå i sidste uge, må det være, da vi var næsten færdige med forhandlingerne. Gudskelov lykkedes det, og det gjorde det, fordi de borgerlige partier var gode til at stå sammen. Vi havde ordførere, som var dybt nede i materien her. Vi stod sammen, vi kæmpede til sidste blodsdråbe, og det lykkedes jo også at få meget massive indrømmelser i sidste time søndag aften, eller var det mandag?

Kl. 16:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 16:47

Alex Vanopslagh (LA):

Tak. Jeg vil gerne tale om de tre ufravigelige krav fra Nye Borgerlige til en blå statsminister. Det her med ultimative krav er jo interessant, for det er noget, vi har erfaringer med i Liberal Alliance. Så jeg synes, det er et spændende emne.

Fru Pernille Vermund gav jo et glimrende interview til Joachim B. Olsen for noget tid siden, hvor fru Pernille Vermund slog fast, at de tre ufravigelige krav til en blå statsminister ikke er ultimative krav, men derimod ufravigelige krav. Og der blev jeg lidt forvirret. Jeg blev glad for, at det ikke var ultimativt, det var godt, men jeg har simpelt hen brug for at få uddybet, hvad forskellen er mellem ultimative krav og ufravigelige krav.

Kl. 16:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:48

Pernille Vermund (NB):

Vi har kaldt dem ufravigelige fra begyndelsen, og det er jo, fordi det er krav, vi ikke viger fra. Det er løfter til vores vælgere. Dem, der ønsker at stemme på Nye Borgerlige, kan regne med, at vi ikke viger fra det her. Hvis man taler ultimative krav, så taler det fra mit perspektiv – og det kan jo opfattes anderledes; det er jo kommunikation, så det kan opfattes anderledes af andre – ind i sådan en reel forhandlingssituation, hvor vi siger, at hvis ikke I gør sådan, så sådan og sådan. Der har vi jo bare sagt, at det her er forudsætningen for, at vi vil pege på en borgerlig statsministerkandidat, altså at vi rent faktisk kan være sikre på, at det her, som er nøglen til at få vendt udviklingen, er noget, som man vil tage med i det arbejde, der ligger for en borgerlig regering; at man vil sætte sig i spidsen for at tage det som en del af ens egen politik, nemlig at vi skal have et nyt asylsystem, at kriminelle udlændinge skal udvises konsekvent og efter første dom, og at udlændinge i Danmark skal forsørge sig selv.

Så når jeg siger ufravigelige, er det, fordi vi ikke viger fra det. Så kan det jo også være, at når man sidder i forhandlingssituationer, så

bliver det ultimativt. Men lige nu er det ufravigeligt i forhold til de danskere, der vil stemme på os.

Kl. 16:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 16:49

Alex Vanopslagh (LA):

Jamen det er jo i øvrigt tre glimrende krav, så det er ikke, fordi jeg ikke bakker op om dem. Men jeg kan jo godt blive bekymret for, om det bliver så ultimativt, at vi ender med at skulle give regeringsmagten til den nuværende statsminister. Men bare for at være helt sikker på, at jeg har forstået det korrekt: Det er ufravigelige krav for at pege på en blå statsminister, og når vi så skal forhandle regeringsgrundlag, så bliver det til ultimative krav.

Kl. 16:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:50

Pernille Vermund (NB):

Hvis man ønsker vores mandater, altså hvis man kommer til Nye Borgerlige og siger, om ikke vi vil bakke op om vedkommende som statsministerkandidat, så er det jo stadig ufravigeligt. Og så må vedkommende sige: Jamen hvad skal der til, for at I peger på mig? Og så siger vi: Jamen der skal et nyt asylsystem til med et stop for spontan asyl; vi skal sikre, at kriminelle udlændinge udvises konsekvent og efter første dom.; og vi skal sikre, at udlændinge i Danmark forsørger sig selv.

Så kan man godt kalde det ultimativt. For mig er det lidt ligegyldigt. Jeg har bare fra begyndelsen sagt, at det er ufravigeligt, for det er det, jeg ikke kommer til at vige fra i forhold til de løfter, jeg giver danskerne.

Kl. 16:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jens Rohde, KD.

Kl. 16:50

Jens Rohde (KD):

Det er så et ufravigeligt krav fra vores side, at man overholder internationale love og konventioner, og heri ligger jo, at man har ret til at søge asyl, hvis man mener at have behov for det. Så der er da i hvert fald et clash dér, som også går ind i den anden diskussion.

Jeg har bidt mærke i, at der sådan er flere og flere, der går på talerstolen og tager kristendommen forfængeligt. Det er jo interessant, især hvis man kan få lidt at vide om, hvad det så er for en kristendom, folk abonnerer på. Kunne fru Pernille Vermund ikke sådan udfolde lidt af sit kristne livssyn, når nu det er så vigtigt for fru Pernille Vermund at nævne kristendommen fra talerstolen?

Kl. 16:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:51

Pernille Vermund (NB):

Når jeg taler om kristendommen, er det de kristne værdier, vores samfund hviler på, altså vores kristne kultur, som jo ligger i utrolig meget af det, vi foretager os. Det er en kristen, også protestantisk kultur, som jo også er anderledes end det, vi ser, når vi kommer ned til Sydeuropa. Så for mig handler det om sådan kulturelle værdier. Hvor meget den enkelte tror, og hvor troende den enkelte er, og hvor kristen den enkelte er, må være op til den enkelte dansker – det

blander vi os ikke i politisk. Men at vi er et kristent land rundet af kristne værdier, er jo bare en del af vores historie, og det er noget af det, som har givet os det frie liv, som vi har i dag, og det samfund, vi har i dag, hvor vi accepterer, at selv om vi har en religion, vi tror på – og det ligger jo så også i kristendommen – så har vi også et retssystem, et demokratisk system, som ligger ved siden af, og som ikke er forbundet med religionen – i modsætning til eksempelvis islam, som både er lov og religion.

Så for mig handler det ikke om, hvad jeg tror og tænker, og at det skal pådømmes alle andre; det handler om vores lands værdier.

Kl. 16:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jens Rohde. Værsgo.

Kl. 16:52

Jens Rohde (KD):

Det er fuldstændig rigtigt, og jeg er helt enig i, at vi har Luthers to regimenter – kirken og gud sit, og magthaveren sit, altså os, der har voldsmonopolet, sværdet i hånden osv. Det er helt fint; det er det, vi lever på.

Men der er også nogle grundværdier, som man kan hente fra Det Nye Testamente, en lov, som overtrumfer alt, nemlig Bjergprædikenen med det dobbelte kærlighedsbudskab om, at du skal elske din gud, og du skal elske din næste som dig selv. Er det nogle værdier, der vinder genklang hos fru Pernille Vermund?

Kl. 16:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:53

Pernille Vermund (NB):

Ja, det er det. Men jeg er ikke sikker på, at en tidligere radikal, nu kristendemokrat, har samme opfattelse som jeg af, hvem næsten er. For mig er min næste i første omgang min familie, dernæst er det mine venner og dem, jeg har tæt på mig, og endelig er det mit folk. På den måde bevæger jeg mig udad. For mig ville min næste aldrig være en, der boede meget, meget langt væk, og for hvem jeg ikke er en næste.

I virkeligheden er det jo lidt som at tale om det her med, at vi skal være solidariske med folk ude i verden – folk, som aldrig nogen sinde ville være solidariske med os. Sådan fungerer det med næsten ikke, og sådan er solidaritet heller ikke opbygget; den er gensidig.

Kl. 16:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:54

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Jeg synes ikke, at fru Pernille Vermund skal tage det der med det ultimative og det ufravigelige så tungt. Jeg tror bare, at hun egentlig bringer sig i fint selskab. Jeg kan huske, at jeg havde en debat om dobbelt statsborgerskab med hr. Lars Løkke Rasmussen tilbage i, jeg tror det var 2013, hvor jeg klandrede ham for at have skiftet holdning, og så sagde han, at han ikke havde skiftet holdning, han havde kun skiftet standpunkt. Og sådan kan det jo være svært somme tider at jonglere med de der ord.

Nå, nu til et politisk spørgsmål, og det er selvfølgelig om økonomisk politik, som fru Pernille Vermund næsten kan forestille sig. Efterlønnen skal udfases ifølge Nye Borgerliges program, og jeg tror bare, at de 300.000-400.000 danskere, der er stadig væk indbetaler til efterlønsordningen, har en interesse i at vide, hvor hurtigt man sparer de 5-6 mia. kr. ved at udfase efterlønnen, som man foreslår.

Hvornår skal de 300.000-400.000, der i dag indbetaler til efterlønnen, forvente, hvis Nye Borgerlige får magt, som de har agt, at de ikke længere har ret til at kunne gå på de 3 års efterløn, som de egentlig indbetaler til i dag?

Kl. 16:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:55

Pernille Vermund (NB):

Jamen altså, hvis det står til Nye Borgerlige – og ikke mindst i den situation, som vi har nu, hvor vi jo mangler arbejdskraft – kommer man ikke til at betale folk i den arbejdsduelige alder, som i øvrigt ikke fejler noget, for at gå tidligere fra arbejdsmarkedet. Altså, det synes jeg er helt logisk. Det er klart, at hvis man er nedslidt eller syg, skal man have en hjælpende hånd, men ligefrem at få en bonus for at forlade arbejdsmarkedet, når man rent faktisk godt kan arbejde, virker jo skrupsikkert.

Så er det klart, at de penge, man selv har indbetalt, skal man selvfølgelig have tilbage, og man skal have vished så hurtigt som overhovedet muligt; men jeg synes altså, at vi har et ansvar, når vi har virksomheder, der står og skriger på arbejdskraft, for at sikre, at den økonomiske vækst og velstand, der skal til, for at vi også fremover har råd til velfærd på højt niveau, og skal til, for at vores kommende generationer kan leve gode og frie liv, bliver opbygget nu. Det skal vi da ikke bare lukke øjnene for.

I forhold til det med det ultimative og ufravigelige har vi altså fra begyndelsen kaldt det ufravigelige krav, men det er ikke vigtigt for mig, om man kalder det for ultimative eller ufravigelige krav. Jeg bruger bare ordet ufravigelig, og det har vi sådan set altid gjort.

Kl. 16:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 16:56

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, ja, og man kan jonglere med, om det er en holdning og et standpunkt. Prøv lige at høre: Det er sådan set ikke, fordi jeg klandrer Nye Borgerlige for at have den politik om efterlønnen. Der kan være alle mulige grunde til, at man har valgt at have den politik, at efterlønnen skal udfases. Jeg siger bare, at der er 300.000-400.000 danskere, der i dag indbetaler til ordningen i den forventning, at de så har ret til at gå på efterløn 3 år før folkepensionsalderen. Den ret vil Nye Borgerlige fjerne, altså spare ordningen væk, spare 5,5 mia. kr. ved at fjerne den ordning.

Så spørger jeg bare stilfærdigt, for man har jo lagt en økonomisk plan frem om, hvad der skal ske: Fra hvornår skal de her danskere forestille sig, at den ordning er væk, altså hvor hurtigt skal den udfases? Får dem, der indbetaler i dag, ret til det, men man kan ikke indbetale på ny, eller hvordan skal det foregå?

Kl. 16:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så får vi svar, værsgo til fru Pernille Vermund.

Kl. 16:57

Pernille Vermund (NB):

Jamen det svarede jeg også på før, nemlig så hurtigt som muligt, hvis det står til os. Altså vi har et system, hvor vi betaler folk – det er i virkeligheden som med dimittendsatsen – en højere ydelse for at blive væk fra arbejdsmarkedet. Vi kan se, hvad det har af indflydelse på arbejdsudbuddet. Det koster penge. Havde vi været i en lavkonjunktur, hvor der ikke var jobs til alle, så kunne det

måske give en eller anden form for mening, men lige nu har vi altså virksomheder, som skrider på arbejdskraft.

Kl. 17:00

Vi har jo også nogle ældre mennesker, som har en forventning om – en helt rimelig forventning – at når de bliver syge, eller når de bliver gamle, skal der også være råd til velfærd til dem. Vi har i øvrigt afsat 43 mia. kr. til sundhed og til ældre, men det kan man jo ikke, hvis ikke pengene bliver tjent.

Kl. 16:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Birgitte Vind, Socialdemokratiet.

Kl. 16:57

Birgitte Vind (S):

Tak for ordet, og tak for talen. Nye Borgerlige har jo fremlagt en økonomisk plan, og der står bl.a. i den, at man gerne vil afskaffe 100.000 offentlige stillinger. Vi ved jo godt, at Nye Borgerlige flirter lidt med måske at bakke en borgerlig regering op – og nu skal jeg så formulere spørgsmålet rigtigt, så vi ikke får en kamp om ord – men hvor store nedskæringer i antallet af ansatte i den offentlige sektor vil Nye Borgerlige stille som ufravigeligt krav for at gå med i en regering?

Kl. 16:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 16:58

Pernille Vermund (NB):

Vi har ikke nogen ufravigelige krav om, hvor mange stillinger der skal fjernes i det offentlige. Vi har lige nu en regering, en socialdemokratisk regering, som siger, at 50.000 flere skal være ansat i det offentlige frem mod 2035. Jeg tror, de fleste herinde er med på, at de fuldtidsstillinger, der er i det offentlige, ikke også kan være fuldtidsstillinger i det private, så det handler altså om mennesker, som man siger ikke skal arbejde i det private, men skal i stedet arbejde i det offentlige. Vi vil en anden vej; vi siger, at vi bliver nødt til at mindske den offentlige sektor, så vi frigiver folk til de arbejdspladser, som ikke er besat i den private sektor.

Det er for mig helt, helt indlysende, at hvis den offentlige sektor bliver for stor og lægger beslag på en alt for stor del af den arbejdskraft, vi har i samfundet, kommer det til at ske på bekostning af den private sektor – ikke alene fordi det er dyrt, så man er nødt til at indkræve skatter og afgifter for at finansiere det, men også fordi de mennesker, som er ansat i det offentlige, jo ikke også kan være ansat i det private. Jobcentrene er et godt eksempel. Der er 13.000 mennesker, og vi vil gerne frigive dem til jobs i den private sektor meget hurtigt.

Kl. 16:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Birgitte Vind, værsgo.

Kl. 16:59

Birgitte Vind (S):

Jeg ved faktisk ikke lige, om det var svar på mit spørgsmål, men det synes jeg jo ikke det var. Jeg ved, at Nye Borgerlige har en økonomisk plan, og når man har en økonomisk plan, har man lavet nogle beregninger, og der står jo sort på hvidt, at man skal af med 100.000 offentlige stillinger, og samtidig vil man også gerne sænke registreringsafgiften, eller man vil helt af med den, og man vil sænke skatten på f.eks. aktieindkomster. Sådant en plan hænger sammen, for man kan ikke bare tage dele ud, det hænger jo sammen. Fru Pernille Vermund må da kunne give et tal på, hvor mange stillinger der skal væk, for at de her ting kan blive gennemført.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 17:00

Pernille Vermund (NB):

Jamen det står jo i planen. Vi siger, at frem mod 2035 er konsekvensen af at prioritere, som vi gør, og som vi jo har forpligtet os til, at vi fjerner frås for 6 mia. kr. om året – og vi taler altså om et offentligt budget på 1.100 mia. kr. og et offentligt forbrug på ca. 500 mia. kr. Vi vil fjerne frås, adressere frås for 6 mia. kr. om året. Det er nærmest ingenting ud af det store offentlige budget, vi har. Og konsekvensen af at fjerne det, f.eks. at lukke jobcentrene, er, at der er en masse mennesker, som ikke længere skal arbejde i jobcentrene, for de skal over og have jobs i den private sektor, hvor de kan gøre gavn og nytte for os andre. Men frem mod 2035 er det 100.000 færre stillinger i det offentlige og 235.000 flere i den private sektor.

Kl. 17:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så går vi videre til hr. Orla Hav, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 17:00

Orla Hav (S):

Tak for det, og tak for ordførertalen. På ordførertalens hovedindhold kan jeg høre, at det bliver ganske vanskeligt at finde en borgerlig statsminister, men jeg vil så alligevel føje noget til. Jeg har forstået, at hr. Jakob Ellemann-Jensen fremhæver klima og den grønne omstilling som et af de områder, hvor der findes en borgerlig fællesmængde mellem de blå partier i Folketinget, og så vil jeg bare høre ordføreren, om det betyder, at Nye Borgerlige er parate til at tilslutte sig klimaloven og dens 70-procentsmålsætning om reduktion af drivhusgasser i vores miljø. Er det situationen?

Kl. 17:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 17:01

Pernille Vermund (NB):

Nej, det er det ikke. Den fællesmængde, der er blandt de borgerlige partier, når vi taler klimapolitik – og nu skal jeg passe på, hvad jeg tager hr. Jakob Ellemann-Jensen til indtægt for – udgøres af en erkendelse af, at forudsætningen for, at man har råd til den grønne omstilling, er, at vi har økonomisk vækst og velstand. Altså, den er, at vi ikke år for år bliver fattigere, men at vi år for år bliver rigere. Den er, at vi stadig har arbejdspladser og virksomheder i Danmark, som udvikler sig, og at man ikke afvikler dem. Et helt konkret eksempel er de forhandlinger, vi lige har siddet i på landbrugsområdet, hvor det oplæg, der lå fra regeringen, dvs. Socialdemokratiet, som havde opbakning fra Enhedslisten, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti, jo var et forslag, hvor konsekvensen af, at man ønskede at nå det her 70-procentsmål, var, at man var villig til at sende op mod 15.000 danske arbejdspladser ud af landet. Det var der ikke ét borgerligt parti, der kunne bakke op om – og gudskelov for det. Der er en økonomisk ansvarlighed på den borgerlige fløj, som jeg er glad for at være en del af.

Kl. 17:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Orla Hav, værsgo.

Orla Hav (S):

Det klinger en lille smule hult, eftersom den nuværende regering har skabt en situation, hvor vi har mangel på arbejdskraft, og hvor vi har udsigt til en kæmpe vækst i bnp. Men jeg må konstatere, at Nye Borgerlige ikke kan støtte den linje, som hr. Jakob Ellemann-Jensen som statsministerkandidat vil lægge. Så det vil sige, at Nye Borgerlige ikke vil pege på en borgerlig statsminister.

Kl. 17:02

sandsynligvis aldrig været mindre i det danske uddannelsessystem. Vi har på ingen måde objektivt set større eller flere krav til de unge, men alligevel oplever mange af dem et historisk stort præstationspres.

Så hvad er det, der går galt? Ja, for en gangs skyld har jeg ikke alle svarene, men som altid har jeg nogle bud. Jeg tror, at det i høj grad drejer sig om forventning om det perfekte liv; at vi for enhver pris skal være lykkelige og succesfulde; at det gode liv er fravær af fiasko og lidelse, og at vi bare skal realisere os selv og opnå maksimal lykke. Men det siger jo sig selv, at det hundrede procent lykkelige og perfekte liv er en illusion. Det er en urimelig forventning at have til andre og endnu værre: en urimelig forventning at have til sig selv. For livet er jo ikke altid en dans på roser, nogle gange byder det også på nederlag. Og skuffelse og sorg er ligefrem en lidelse. Så forventningen om, at vi skal være lykkelige og tæt på perfekte, ja, det er et urimeligt krav, og det er en forventning, der gør os mere selvoptagede.

Kl. 17:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.**Pernille Vermund (NB):**

Det var vist en lidt kringlet slutning at komme til der. Altså, jeg har aldrig hørt hr. Jakob Ellemann-Jensen sige, at for at man kan pege på ham som statsministerkandidat, skal man tilslutte sig klimaloven. Og gør han det, ved jeg, at der er to borgerlige partier, som han får svært ved at regne med. Det, som vi er enige om i blå blok, er, som jeg sagde før, at der skal være økonomisk vækst og velstand i Danmark. Det er rigtigt, at vi har økonomisk vækst lige nu. Man glemmer bare indimellem at fortælle, hvad der er udgangspunktet, og hvad man måler det op imod – og at måle det op imod et coronaår er måske en lille smule fusket. Til gengæld har I jo været dygtige til at øge uligheden de sidste 2 år. Det synes jeg vi savner lidt debat om, men det kan vi jo tage senere.

Kl. 17:03

Jeg tror desværre, at vi har gjort problemet værre ved at fortælle unge, at de kan blive til, lige hvad de vil. Det kan de færreste. De fleste kan blive rigtig gode til noget, hvis de gør sig umage, og det er også godt nok, men de kan ikke blive til, hvad de vil, og de har heller ikke krav på at få, hvad de vil. Og måske har vi endda gjort problemet endnu værre ved at fortælle unge, at de skal uddanne sig til og arbejde med noget, de brænder for. Det er jo et velment råd, bevares, men så er succeskriteriet ikke længere, at man skal klare sig og blive god til noget. Nej, succeskriteriet er, at du skal brænde for det, du laver, du skal være lykkelig for det, og det er langt sværere at leve op til. Det er selvfølgelig et velment råd, men jeg tror, et mere klogt råd og et mere menneskeligt råd vil være, at man skal finde noget, man kan blive god til, og at man i øvrigt kan finde glæde og mening i de fleste ting, hvis man gør sig umage og er vedholdende.

Kl. 17:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ja, det bliver senere, for der er ikke flere korte bemærkninger, og derfor siger vi nu tak til fru Pernille Vermund. Tak for det. Og vi går videre i rækken til hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance.

Kl. 17:04

(Ordfører)**Alex Vanopslagh (LA):**

Tak. Jeg vil tale om noget, jeg ofte har grublet over, et paradoks i det moderne samfund, ja, rent faktisk et emne, jeg har tænkt på jeg ville tage op til enhver afslutnings- og åbningsdebat, jeg har været til, men der er jeg nu alligevel altid endt med at tale om lavere skatter og mere frihed, velfærd på borgernes præmisser og selvfølgelig alle de unoder, der kommer fra regeringens side.

Men det, jeg vil tale om i dag, er den stigende mistrivsel, stress og angst, som mange unge, ja, selv børn døjer med. De fleste er heldigvis trygge og har det godt, det skal vi også huske i den debat, men tendensen til mistrivsel blandt unge er stigende, og det er ikke bare et dansk fænomen, det er faktisk noget, vi ser i hele den vestlige verden, at ungdommen har mere ondt i livet. Selv om vi lever i en tid med meget frihed og uanede muligheder, ja, så synes mulighederne for en del at være blevet en byrde. Og i den debat er der ved at brede sig en konsensus, som jeg egentlig gerne vil advare imod, nemlig at unges mistrivsel skulle skyldes for mange krav, altså karakterkrav og for højt fagligt niveau, for mange test.

Jeg er uenig. Og jeg tror desværre, at vi gør problemet større, hvis vi begynder at fjerne de få konkrete og i øvrigt rimelige forventninger, vi har til unge, som svar på de udfordringer, som nogle af dem oplever. For fjerner vi de konkrete krav, ja, så står der kun de abstrakte og flyvske krav tilbage, og dem skal jeg nok vende tilbage til.

Men inden da vil jeg lige hurtigt nævne, at jeg var til en debat på Aarhus Universitet om det her emne for et par uger siden, og der sagde professor Christian Bjørnskov meget præcist, at pensum er reduceret gevaldigt på universitetet. Det objektive faglige pres har

Der er partier her i Folketinget, der mener, at løsningen på den stigende mistrivsel er at gøre op med karakterer, med test og måske også med for mange faglige krav i uddannelsessystemet. Det er jeg uenig i. Jeg mener ikke, at det er urimeligt at fortælle unge, at de skal gøre sig umage. Det er ikke urimeligt at give dem karakterer, det er ikke urimeligt at kræve, at de lærer konkrete færdigheder, det er heller ikke urimeligt at teste deres færdigheder, ligesom det ikke er urimeligt at fortælle dem, at de ikke er dygtige nok, hvis de kan blive dygtigere, end de er.

Desværre har vi et uddannelsessystem og en folkeskole, hvor de konkrete og de rimelige krav er ved at blive udfaset og erstattet af de abstrakte og flyvske krav. Nu skal de unge løse verdensmål og klimakrise, for de skal være ordentlige og næstekærlige mennesker. De skal være omstillingsparate og innovative og formidlingsdygtige og have forståelse for egen læring, for de forventes at kunne læse og skrive og regne ordentligt. Og på den måde er folkeskolen blevet tomt for mening, for indhold og for faglighed.

Jeg har før her fra talerstolen kritiseret det pædagogiske princip, altså ansvaret for egen læring: at det er elevernes eget ansvar at finde ud af, hvad de ikke ved, og hvad de skal lære, og dermed bliver det deres ansvar, hvis de er fagligt bagud, og det er de voksnes ansvarsforflygtigelse. Det er der, den sande præstationskultur ligger.

Kl. 17:09

Så vi kan faktisk godt gøre noget ved det politisk, en smule i hvert fald, i forhold til de unges mistrivsel. Vi kan skrotte den seneste folkeskolereform, vi har lavet. Vi kan øge kravene til børn og unge, altså øge de konkrete sunde, faglige krav og udfase de flyvske og abstrakte krav. Og så skal vi have sat dannelsen i højsædet i hele uddannelsessystemet.

Når mange unge i dag oplever trivselsudfordringer, skyldes det også et dannelsesstab, og det er et dannelsesstab, vi har oplevet i hele den vestlige verden. Det er ikke bare i Danmark, men det er et dannelsesstab, vi har oplevet siden, ja nok siden 68'ernes opgør med

normer og forventninger og traditioner og i noget omfang også med autoriteter. Nu er det op til de unge selv at finde ud af, hvem de er. Pyt med dine rødder. Pyt med dit samfund og dets historie. Pyt med din familie. Pyt med borgerlige dyder som en rettesnor igennem livet. Pyt med dit køn. Ja, pyt med alt, hvad der er givet. Du skal frigøres fra det hele, du skal finde din egen identitet, og så skal du i øvrigt være lykkelig oven i hatten. Værsgo at komme i gang. Der er ingen rødder, der fastholder dig, og der er ingen bånd, der binder dig, men der er heller ikke noget, der viser dig vej.

Jeg tror, at konsekvensen af det dannelsesstab er, at det fundament, vi møder livet med, er blevet mere skrøbeligt. Og det er derfor, dannelsen er så afgørende, også fordi den giver et indblik i vores historie og en forståelse af, og det skal ikke forstås negativt, men en forståelse af, at vi ikke er så særlige, at vi ikke står alene med de ting, vi hver især bakser med, men at mennesker gennem tusinder af år har haft op og nedture, ja, følelserne er i høj grad de samme i dag, som de var engang. Men når dannelsen fylder mindre i folkeskolen, ja, så har vi fjernet en vigtig støtte og inspiration til at håndtere livets modgang. Og når vi bliver et samfund med mindre dannelse, altså mindre fokus på alt det, der er større end os selv, som vi kan føle os forbundet med, så bliver vi mere selvoptagede, og det er benzin til overdreven perfektionskultur og nok også mistriivsel. Men det var det politiske, det skolepolitiske.

Jeg vil egentlig også gerne tillade mig at rette et par ord direkte til de unge, der måtte se med i dag eller på min Facebook i morgen – det er måske lidt mere realistisk – og til dem vil jeg sige: Giv den endelig gas, sæt jer endelig ambitiøse mål og gå efter dem. Mit budskab er ikke, at I skal stræbe efter middelmådigheden, tværtimod, for når I knokler og gør jer umage, ja, så får I mulighed at tage ansvar for jer selv og gøre en positiv forskel for de mennesker, der er omkring jer. Det betyder ikke, at du skal være perfekt, det er der ingen, der nogen sinde bliver, men sats på at blive til noget, blive god til noget, dygtiggør dig, for så kan du være noget for nogen, og der er næppe noget mere meningsfuldt her i tilværelsen.

Men det betyder ikke, at man skal tro, at det gode eller meningsfulde liv alene kommer af at få en masse ydre succes. Det at være ambitiøs skal ikke forveksles med at være selvoptaget eller navlebeskuende. Tag det fra en selvoptaget mand, der har begået alle fejlene og brugt masser af tid på at jagte likes og politiske titler og andres anerkendelse. Det er som at spise en cheeseburger, det mætter kun kortvarigt; og det kommer til at ramme ekstra hårdt, når du fejler, hvis du hænger dit velbefindende op på den ydre succes. Der kan derimod være en befrielse i at vende blikket væk fra sig selv. Fokuser på det, der er større end dig selv. Glem dig selv, hav fokus på de mennesker, der omkring dig, fordyb dig i noget litteratur, tag ud og nyd naturen, tag til en gudstjeneste. Der er mange muligheder for at glemme sig selv lidt.

Og så mit allervigtigste råd til de unge, der måtte se med på www.ft.dk og ser tv fra Folketinget: Stol på, at fremtiden bliver god. Lad være med at lytte til dommedagsprofeterne, der siger, at jorden lige om lidt går under, at du skal være bange for at bo på pæle i fremtiden, eller at du kommer til at få et dårligt liv end dine forældre. Det er noget vås. Og lad være med at lytte til dem, der forsøger at offergøre jer; som forsøger at gøre jeg svagere, end I er; som siger til jer, at det hele jo bare er synd for jer, at I nok ikke kan klare den, at I er svagere end tidligere generationer, at det hele er politikernes skyld, at det er patriarkatets skyld, at det er kapitalismens skyld. Ja, du kan faktisk ikke gøre andet end at sætte dig ned og brokke dig og sige: Hvornår kommer der nogen og løser mine problemer? Det er der ikke nogen, der gør, og vi politikere gør det slet ikke.

Så ja, livet vil til tider være fuldt af lidelse, af sorg og nederlag, men også af glæde, af fællesskab, af mening, succesoplevelser, og jeg ved, at I kan klare det, hvis I tager ansvar for jeres liv og ikke tror, at det altid er de andres skyld. For i ansvaret ligger meningen.

Det var ordene.

Kl. 17:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Vi går over til korte bemærkninger. Først er det Camilla Fabricius, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 17:14

Camilla Fabricius (S):

Jeg kan lige så godt sige det, som det er: Tak for en rigtig god tale, og tak for en fremføring, som begejstrede. Der er rigtig store dele af hr. Alex Vanopslagh's tale, især i den første del, som jeg kan nikke genkendende til, og som vi også har sat i fokus: Vær ihærdig, gør dit bedste, vær en del af det nærværende fællesskab, vær forpligtende. Det får mig jo så til at tænke på: Hvad er det egentlig, hr. Alex Vanopslagh i virkeligheden læner sig op ad? For når man så ser på den højre side af salen, altså Venstre, som ønsker at sætte flere penge af i de offentlige budgetter for f.eks. at håndtere det demografiske træk, så vil det betyde øgede udgifter for den offentlige sektor. Og mit spørgsmål er så til LA's ordfører her: Vil man så støtte Venstres ønske om øgede offentlige udgifter, hvis flertallet skifter?

Kl. 17:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo.

Kl. 17:15

Alex Vanopslagh (LA):

Må jeg ikke bare lige præcisere – og tak for de pæne ord i øvrigt: Det er jo en misforståelse, hvis man tror, at fællesskab er lig med offentlige udgifter, eller at fællesskab er lig med en stor og stærk stat. Altså, fællesskab er det, vi gør for hinanden frivilligt. Det er det, der er i familien; det er det, der er i foreningslivet; det er det, der er på arbejdspladsen. Det er det fællesskab, som jeg i særdeleshed gerne vil styrke, og ikke det fællesskab, der kommer af lovgivning eller offentlige overførsler.

Jeg tror, spørgsmålet var: Vil vi bakke op om en Venstreledet regering, så at sige, hvis den vil gennemføre sit velfærdsløfte? Altså, vi kommer til at kræve indflydelse for de mandater, vi har, og noget af det, som vi vil fokusere på, er, at vi ikke bare bevidstløst skal blive ved med at hælde penge ned i den offentlige sektor. Men der er brug for mere innovation, der er brug for mere konkurrence, og der er brug for at slippe iværksætteriet løs i den offentlige sektor, så vi kan få en Dagmarsminde i hver evig eneste kommune. Det er langt vigtigere end at bruge flere penge, og hvis vi kan lande et kompromis, hvor vi slipper iværksætteriet løs i den offentlige sektor, og hvor Venstre så også kan få lov til at spille nogle flere penge på noget offentligt pjat, så går det nok.

Kl. 17:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Camilla Fabricius.

Kl. 17:16

Camilla Fabricius (S):

Tak for det. Jeg giver jo ordføreren helt ret i, at fællesskab er rigtig mange ting. En stærk offentlig sektor er jo også noget af det, vi synes er rigtig væsentligt. Jeg skal bare lige have det helt klart: Så LA støtter en Venstreledet regering, hvis man øger de offentlige udgifter?

Kl. 17:17

Alex Vanopslagh (LA):

Jamen det er ikke vores politik at øge de offentlige udgifter, og vi vil arbejde for, at vi bruger færre af borgernes penge, og at vi sænker skatten i Danmark. Og det vil vi arbejde for i hver evig eneste

forhandling, vi går ind i med Venstre, Konservative og alle de andre. Så det er vores udgangspunkt – ganske simpelt.

Kl. 17:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Morten Dahlin, Venstre. Værsgo.

Kl. 17:17

Morten Dahlin (V):

Hvor er det dejligt at se, at hr. Alex Vanopslagh er tilbage i topform, og det siger jeg både som kollega og som ven. Så er det også rart, at hr. Alex Vanopslagh gør op med den myte, jeg har set udbredt, om, at fordi man er liberal og går ind for frihed, så er man pr. automatik imod dannelse, normer og rammer. Det er også rart at se opgøret med, at fordi man er borgerlig, skal man helst være sur. Man kan også godt se optimistisk på fremtiden, og det synes jeg var nogle gode punkter i hr. Alex Vanopslaghs tale.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til delen omkring folkeskole og kravene i folkeskolen, fordi jeg egentlig langt hen ad vejen er enig i den analyse, også i en del af den medicin, som hr. Alex Vanopslagh ordinerer i forhold til de udfordringer, der er i vores folkeskole. Det er det med de flere og tydelige krav. Men der er jo også nogle, særlig drengene, som altså gang på gang har oplevet fiasko med at leve op til nogle af de krav, der allerede er i dag, måske særlig hen mod slutningen af et skoleforløb. Hvad tænker hr. Alex Vanopslagh at vi skal gøre ved det?

Kl. 17:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 17:18

Alex Vanopslagh (LA):

Må jeg ikke bare lige fortsætte det med kravene. Altså, jeg tror, at problemet er de her mange tusind læringsmål, der er i folkeskolen, hvor mange af kravene er sådan kompetencebaserede, og at du skal være innovativ og formidlingsdygtig og alle de andre ting, jeg har nævnt, og hvor de krav, vi skal stille, i højere grad skal være faglige krav. Altså, hvad er det, du skal lære, og hvad er det, du skal kunne? Når det faglige fundament er på plads, ja, så kommer alt det kreative så at sige bagefter sandsynligvis for de fleste.

Og så er der hele spørgsmålet om, hvad vi gør med de skoletrætte drenge. Jeg har ikke sådan en eller anden færdigskræddersyet løsning. Jeg tror for det første, at det ville være godt med nogle meget håndgribelige krav, som man ved hvornår man har indfriet. For det andet er der flere partier her i salen, der også har talt for, at vi skal have flere praktiske fag i skolen. Der skal også være mulighed for – jeg tror, det var statsministeren, der nævnte det i sin tale – at man måske kan komme ud en dag eller to om ugen og arbejde i en virksomhed i stedet for at sidde på skolebænken og være træt. Der er jo noget bevægelse i dansk skolepolitik, som jeg synes er spændende, og jeg tror, at svarene ligger i den retning.

Kl. 17:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Morten Dahlin.

Kl. 17:19

Morten Dahlin (V):

Tak for svaret. Jeg tror, det så er første del af en samtale, vi skal have, om, hvordan vi særlig i slutningen af folkeskoleforløbet måske tænker helt nyt i forhold til dem, som hr. Alex Vanopslagh kaldte skoletrætte drenge, og måske i virkeligheden også tør tage skridtet længere end det, hr. Alex Vanopslagh lægger op til her, og så sige: Måske ligger løsningen slet ikke inde på skolematriklen. Måske lig-

ger den slet ikke inden for klasseværelset. Måske ligger den faktisk et helt andet sted. Måske ligger den hos en gammeldags mester. Måske ligger den hos familien. Er det nogle tanker, som hr. Alex Vanopslagh kunne være med på at udvikle videre i den samtale, vi skal have, om, hvordan vi sikrer en bedre afslutning på folkeskolen for de skoletrætte drenge?

Kl. 17:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 17:20

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg tror bare, at jeg nøjes med at svare kort og sige: Ja, absolut. Det er vi med på at tale videre om.

Kl. 17:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Pia Olsen Dyhr, SF.

Kl. 17:20

Pia Olsen Dyhr (SF):

Tusind tak for talen. Jeg noterede mig især det her med børn og unges mistrivsel. Jeg synes, det gennemsyrede hele talen, og det er jeg svært begejstret for, for det er jeg jo selv meget optaget af, og det er vi også optaget af i SF.

Jeg tror i virkeligheden, at det måske er på tide at kaste skolepolitikken lidt op i luften. For jeg er enig i, at vi skal stille konkrete krav til børn, og jeg tror sådan set også, at en del af dannelsen er diskussionen af, hvordan du er som menneske. Det er ikke kun at stille konkrete krav, det er også en større samfundsdebat i virkeligheden at turde sætte barnet i centrum.

For børn skal lære at lave fejl, børn skal lære, at det, at de laver fejl, er for faktisk at blive bedre til det, de går og laver. Og det er noget af det, der er udfordringen. Bare se på karaktersystemet i folkeskolen, som bygger på, at du får et 12-tal, og så trækker vi fra ved fejl, altså, hvis I forstår, hvad jeg mener.

Så jeg synes egentlig, det er på tide, at vi tør tænke folkeskolen på ny, og jeg er glad for, at hr. Alex Vanopslagh netop nævner det her med de praktiske fag. SF har foreslået sammen med Dansk Industri, at vi netop kigger på folkeskolen og prøver at se, om vi kan lave flere praktiske fag.

Er det noget af det, vi kan gå i gang med? Er det noget af det, vi tør sætte fri, og kan vi egentlig gøre det på tværs? For nu hører jeg også hr. Morten Dahlin, og jeg ser, at statsministeren og fru Sofie Carsten Nielsen måske er i gang med en samtale i forbindelse med Folketingets åbningsdebat. Og det er jo faktisk lidt smukkere end bare at stille spørgsmål til hinanden.

Kl. 17:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Det der brede, favnende fik lov til at få lidt ekstra tid, vil jeg så sige. Men ja, værsgo, hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 17:21

Alex Vanopslagh (LA):

Jamen det mener jeg helt bestemt vi kan. Og det er jo spændende med de tendenser, der i hvert fald er herinde rent skolepolitisk. Og det samme i forhold til karaktersystemet og om man ikke skulle vende tilbage til noget af logikken i 13-skalaen, altså at man belønner den ekstra fremragende præstation frem for den fejlfri præstation, så at sige.

Men når vi har de diskussioner om børn og unges mistrivsel, hvor jeg egentlig har stor respekt for, at SF som et af de eneste partier ofte taler om det, så synes jeg indimellem, at retorikken bliver lidt,

at man simpelt hen bare skal fjerne kravene eller testene eller have færre karakterer. Og det kan jeg godt være lidt bekymret for, for jeg tror ikke, det er karaktæret, så at sige, der er årsag til mistrivsel. Jeg tror snarere, det er et symptom på de problemer, der er. Det er nogle af de få konkrete krav, man kan rette sig imod, og derfor bliver man så fokuseret på dem.

Men jeg tror, præstationspresset kommer af de mere abstrakte og flyvske krav og af dannelsesstab. Og hvis vi bare fjerner kravene, tror jeg ikke vi løser problemet. Men det er måske lidt en anden snak.

Kl. 17:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 17:22

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det synes jeg jo er en interessant samtale, og jeg ved godt, at det her ikke er ment som en samtale, men jeg vil alligevel tillade mig at gribe samtalen. For jeg tror, at noget af det, vi er nødt til at snakke om i forhold til folkeskolen, også bliver, hvordan vi laver test. Jeg er jo ikke grundlæggende imod, at man undersøger, hvad børn har af kundskaber, men når vi ser, at vi har over 86 nationale test på kryds og tværs i folkeskolen, er det måske ikke det mest præcise eller målbare instrument. Det er jo ikke det samme, som at børnene ikke kan blive testet på konkrete kundskaber. Og jeg tror også, vi kan begynde at bevæge os derhen, hvor børnene har noget at stå på i forhold til at blive klogere og bedre og dygtiggøre sig. Så tror jeg faktisk, vi kan komme langt, så tusind tak til hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 17:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 17:23

Alex Vanopslagh (LA):

Jamen jeg kommer jo helt i tvivl, om jeg skal tale om lavere skatter og mere frihed næste gang, nu hvor jeg får ros fra SF. Det kan godt være, jeg skulle vende tilbage til det. Men tak, og jeg glæder mig også til de videre forhandlinger om reformer af skoleområdet. Der er hårdt brug for det.

Kl. 17:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Stinus Lindgreen, Radikale Venstre.

Kl. 17:23

Stinus Lindgreen (RV):

Tak for det. Og tak til hr. Alex Vanopslagh for en virkelig, virkelig god tale. Unges trivsel og dannelse er også noget, der lægger mig og Radikale Venstre meget på sinde, så tusind tak for det. Og derudover er der jo noget, som både ordføreren og jeg er meget glade for, nemlig frihed, som hr. hr. Alex Vanopslagh netop nævnte. Frihed er jo helt grundlæggende for det demokrati, vi lever i: retten til at tænke frit, retten til at tale frit. Det er afgørende for den frie debat, der bl.a. danner grundlaget for den politiske beslutningsproces, som vi er en del af. Og så er det naturligvis retten til at forske frit.

Mener ordføreren, at det giver mere frihed, når flere og flere forskere, bl.a. ifølge en undersøgelse fra Dansk Magisterforening, trækker sig fra den offentlige debat, bl.a. fordi der her fra Christiansborg bliver udtalt kritik af specifikke forskningsområder eller endda navngivne forskere?

Kl. 17:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 17:24

Alex Vanopslagh (LA):

I forhold til den der diskussion: Altså, det, der er problemet, er jo det, som hr. Henrik Dahl har kaldt pseudoforskning, altså forskning, der ikke lever op til sådan helt banale videnskabelige kriterier. Og det er jo det, der er et problem. Og der er det jo fuldstændig legitimt, at man politisk siger, at det i øvrigt også bidrager til dannelsesstab, at man har forskningsinstitutioner, der driver politisk aktivisme. Er det et problem, at de så ikke tør at blande sig i den offentlige debat? Ja, det synes jeg er en uheldig konsekvens af det, men det, at vi italesætter det i Folketinget, har været nødvendigt.

Kl. 17:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Stinus Lindgreen.

Kl. 17:25

Stinus Lindgreen (RV):

Naturligvis skal alle, måske især vi folkevalgte, blande sig i debatten, det er klart, og forskning lever jo af kritik. Det er jo sådan, gode idéer blomstrer og dårlige idéer bliver luget af vejen. Det er en del af forskningen og videnskabens helt grundlæggende dna. Men mener ordføreren så, at der på danske universiteter er et udtalt problem med dårlig forskning, som de eksisterende mekanismer – fagfællebedømmelse, Nævnet for Videnskabelig Uredelighed – ikke kan håndtere? Og mener ordføreren, at det er bedre at overlade det til folkevalgte politikere herinde på Christiansborg at definere, hvad der er god og dårlig forskning?

Kl. 17:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 17:25

Alex Vanopslagh (LA):

Nej, det er heller ikke det, der sker. Jeg kommer til at tænke på en artikel, jeg læste i Weekendavisen for et par uger siden, og jeg tænker næsten også, at ordføreren også læser Weekendavisen, om en forsker i USA. Jeg har desværre glemt vedkommendes navn, men han blev kendt ved, at han skrev en masse videnskabelige artikler, som var det rene nonsens, inden for kønspolitik og racepolitik. Og de blev trykt! De blev fagfællebedømt, og det var bare noget, han hev ud af den blå luft – eller sin bagdel for den sags skyld. Og det viser jo, at der er en udfordring, og jeg synes, at det er langt mere bekymrende end den selvcensur, der er i de miljøer, altså end at der er nogle, der føler sig pikeret over, at de får en rimelig kritik.

Kl. 17:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Rosa Lund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:26

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Jeg vil også gerne sige tak for en god tale, og jeg vil faktisk gerne fortsætte lidt i samme spor, nemlig spørgsmålet om ytringsfrihed, for ytringsfrihed er en af de allervigtigste værdier, vi har. Jeg synes, at hr. Stinus Lindgreen rejser noget rigtig vigtigt i forhold til forskeres ytringsfrihed, men noget, som jeg har tænkt på, er, at der jo er undersøgelser, der viser, at der er kvinder og mennesker med minoritetsbaggrund, som afholder sig fra at deltage i den offentlige debat, fordi de simpelt hen bliver truet. Det er jo ekstremt alvorligt for vores ytringsfrihed. Jeg vil egentlig bare gerne høre ordføreren, som jeg ved også går meget op i ytringsfrihed – jeg har faktisk en rigtig flot kop, faktisk min yndlingskop, stående på mit kontor, som jeg har fået af ordføreren, hvor der står »frihed« på

den ene side og »ansvar« på den anden side – hvordan vi skal sikre de her menneskers ytringsfrihed.

Kl. 17:30

Kl. 17:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 17:27

Alex Vanopslagh (LA):

Med fare for ikke at svare tilfredsstillende vil jeg sige: På samme måde, som vi sikrer andre menneskers ytringsfrihed, altså ved at forfølge dem, der begår noget ulovligt, og værne om retten til at ytre sig frit. Men her er det måske lige så meget et tegn på den polarisering, der er i tiden. Det er jo ikke en tilfældighed, at det er etniske minoritetskvinder, der måske får en spand skidt i hovedet, hvis de deltager i den offentlige debat. Jeg kan ikke lade være med at vende tilbage til det her med dannelsesstab, som mange vestlige lande har oplevet de sidste par årtier. Der har jo altid været nogle fælles normer og værdier, som har bundet et samfund sammen, og de normer og værdier er i opbrud, og derfor er der de her hårde identitetspolitiske kampe, herunder også i integrations- og indvandrerdebatten. Det gør, at tingene bliver mere polariserede og splittende og ubehagelige. Det synes jeg er ærgerligt.

Kl. 17:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Rosa Lund.

Kl. 17:28

Rosa Lund (EL):

Jeg er meget enig i, at den polariserende debat skræmmer rigtig mange fra at deltage i debatten, men det er ikke kun minoritetskvinder, det er også andre kvinder, der afholder sig fra at stille op til byråd, til Folketinget og ved regionsvalget, og som afholder sig fra at deltage i den offentlige debat. Problemet er jo større, end at det kun er minoriteter, der ikke blander sig. Men jeg er enig i, at den polarisering, vi har set særlig i udlændingedebatten, er med til, at folk afholder sig fra at deltage. Jeg tror faktisk, at noget af det, vi skal gøre, er at se på, hvordan vi bedre kan beskytte de her mennesker og deres ytringsfrihed. Det tror vi jo i Enhedslisten man kan gøre ved f.eks. at udvide racismeparagraffen. Jeg er ikke sikker på, at det er løsningen, men jeg synes, det er værd at undersøge. Jeg vil egentlig bare gerne høre, hvad Liberal Alliance tænker om, hvordan vi kan sikre de her menneskers ytringsfrihed, for det er da et demokratisk problem, at kvinder afholder sig fra at deltage i den offentlige debat.

Kl. 17:29

Alex Vanopslagh (LA):

Det er sådan, at vi ønsker at afskaffe racismeparagraffen helt. Vi skal også passe på, at vi ikke kriminaliserer holdninger og synspunkter. Men det er selvfølgelig et problem, at man oplever, når man deltager i den offentlige debat, at man bliver tilsvinet på de sociale medier. Jeg ved ikke, om der er en kønsmæssig slagside. Jeg tror, at mænd og kvinder bliver svinet nogenlunde lige meget til, men karakteren af svineriet over for kvinderne er nok af en mere grov og perfid karakter. Og det bedste råd, jeg kan give, er at lade være med at læse det. Jeg læser personligt ikke engang kommentarsporene til mine egne opslag, for de er som regel fuld af jammer og brok. Så mit råd er: Lad være med at tage det ind; lad være med at læse det.

Kl. 17:30

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Katarina Ammitzbøll, Det Konservative Folkeparti.

Katarina Ammitzbøll (KF):

Mange tak til hr. Alex Vanopslagh for en fremragende tale, og hvor er det skønt også fra borgerlig side at høre, at der bliver talt om uddannelse og de unge, for det har vi savnet noget i dag. Det gælder også, at der bliver talt om den tillid, som viser, at de unge kan selv, og at der er utrolig mange muligheder og også fokus på dannelse. Der var mange gode takter, som man som konservativ også kunne genkende, og det gælder også det, at det ikke er samfundets skyld, som fik mig til at tænke på en gammel TV-2-sang fra 1994. Men netop for at give de unge muligheder, hvad tænker hr. Alex Vanopslagh om det her med et udspil om mere praksisfaglighed i folkeskolen tidligt, så man får mulighed for at prøve flere fag og at bruge de kompetencer, så man eventuelt kan gå videre på en praksisfaglig uddannelse eller blive klar til livet og gå ud og finde et job?

Kl. 17:30

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 17:30

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg tror, jeg kommenterede det tidligere, da hr. Morten Dahlin stillede et lignende spørgsmål, og vi er bestemt også positive over for det. Man skal ikke glemme, at dannelse ikke kun er noget med hovedet og at læse en masse bøger og kende til sin historie, dannelse er også at kunne noget med sine hænder. En landmand er utrolig dannet, fordi han kigger på det, der er omkring ham, og producerer fødevarer, og det er jo virkelig dannelse at kunne noget konkret på den måde. Så der er helt klart brug for at skabe nogle nye muligheder i folkeskolen på det her område, og måske kan vi endda få flere til at blive motiveret til at tage en erhvervsfaglig uddannelse, for det ville være godt.

Man kan også kigge mod et land som Schweiz, hvor de virkelig har held med at få rigtig mange ind på erhvervsskolerne. Det er et krav, at de har en aftale med en virksomhed forinden og de hver uge er mindst en eller to dage ude ved virksomheden, og der er gode muligheder for at læse videre bagefter på universitetet, hvis man vil tage en overbygning. Så jeg tror, der er nogle ting, vi kan lade os inspirere af i det hele taget på det område.

Kl. 17:31

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Katarina Ammitzbøll.

Kl. 17:31

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak. Jeg er helt enig i, at vi kan lære af Schweiz, som var det sidste land, jeg boede i – jeg boede der i 3 år – inden jeg kom hertil, og de har netop fået vendt det om og ligger nummer et i verden på innovation. Så vi kan godt være lidt ydmyge og lære af andre steder. Men netop til det med at komme frem vil jeg sige, at jeg hørte ordføreren tale om krav og eksamener og test, og karakterer kan jo netop være et godt fagligt pejlemærke i forbindelse med at stille krav og en mulighed for at vise tillid. På de gymnasiale uddannelser er der jo meget det her med, at det er et karaktærræs, men hvordan får vi ændret det, så det kommer til at blive et fagligt pejlemærke, og at det er et krav, og at det faktisk ikke er et pres, vi laver mod de unge, men at det faktisk er noget, der hjælper, så vi bedre kan se, hvor det er, man skal sætte ind, og bedre kan se, hvor man har sine stærke kompetencer?

Kl. 17:32

Kl. 17:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 17:35

Alex Vanopslagh (LA):

Hvordan ændrer vi gymnasieelevernes opfattelse af karakterer? Det kan vi ikke ændre herinde, og jeg vil heller ikke forsøge at bilde nogen ind, at vi kan det, for det er faktisk meget begrænset, hvor mange problemer i samfundet vi kan løse fra Christiansborgs side. Men jeg har i min tale forsøgt at redegøre for, hvad det er for nogle ting, der sker i vores kultur, hvad det er for nogle tendenser, der er i vores samfund, der kan være med til at forklare, at der er en grad af en perfektionskultur, at der er et dannelsestab, der gør, at man måske i højere grad føler sig alene med sine udfordringer og så bliver endnu mere usikker i mødet med eksempelvis karakterer, og at der er en masse abstrakte, flyvske krav, som er svære at leve op til, og så vender man sig mod de konkrete, håndgribelige krav og gør måske for meget ud af dem. Det er det tætteste, jeg kommer på et svar.

Kl. 17:33

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Jeg synes også, det var en rigtig god tale og en fin fremføring. Der er noget, jeg ikke rigtig kan finde ud af om jeg er enig i, og som jeg godt lige vil undersøge lidt nærmere hvad ordføreren mener om. Det er det her med, at unge ikke må sats på at blive det, som de vil, eller tage for givet, at man skulle elske sit arbejde. Tror ordføreren ikke, at det, at vi alle sammen finder den rette hylde og er så tæt på det, som virkelig inspirerer os, som muligt, vil gøre, at vi bliver engagerede, i det offentlige og i det private, som iværksættere, og at vi er klar til at gå den der ekstra meter for at bidrage til samfundet, når vi netop elsker vores arbejde og vi hver dag glæder os til at stå op til det?

Kl. 17:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 17:33

Mette Thiesen (NB):

Tusind tak, og tak for talen. Jeg vil bare imødekomme det, som hr. Alex Vanopslagh siger med hensyn til de her drenge. Nu er jeg selv skolelærer, og vi har virkelig brug for i stedet for hele tiden at tale om, at der skal være flere fag, og at det og det skal på skemaet ude i folkeskolen osv., så at tale om, at vi selvfølgelig skal sætte skolerne fri, og at der altså også er brug for, at man kigger på det her med at anerkende forskellige færdigheder. Det kunne f.eks. være at genindføre den traditionelle mesterlære, så man allerede fra 8. klasse kan komme ud og komme i lære, sideløbende med at man f.eks. får nogle basale færdigheder i folkeskolen. Folkeskolen i dag er altså bare grundlæggende indrettet til de stille piger og ikke til de lidt vilde drenge. Så var det noget, som Liberal Alliance kunne bakke op om, altså det her med at få genindført den traditionelle mesterlære og også anerkende håndens arbejde i langt højere grad?

Kl. 17:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:34

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg har ikke hørt nogen forslag endnu, som vi sådan pr. definition er afvisende over for. Nu er det jo hr. Henrik Dahl, der er vores undervisningsordfører, og det er ham, der kommer til at forhandle det på vores vegne. Så nu skal jeg også passe på, at jeg ikke lover for meget, men det er bestemt ikke noget, vi er afvisende over for – overhovedet ikke.

Kl. 17:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Fru Mette Thiesen.

Kl. 17:34

Mette Thiesen (NB):

Tak for det. Jamen så synes jeg faktisk, at der begynder at tegne sig et flertal, så det vil jeg da bare glæde mig over. Så tak for det. Det var egentlig bare det.

Alex Vanopslagh (LA):

Jamen altså, det er jo et fantastisk privilegie, hvis man er så heldig, at man elsker hver en del af sit arbejde og man i øvrigt også finder det meningsfuldt – det er også noget, flere og flere efterspørger – men jeg mener, at det er uheldigt og egentlig ikke det bedste råd, man kan give til unge mennesker, at de skal brænde for det, de laver, for så bliver det jo sådan, at det ikke er godt nok, før du er lykkelig for det, du laver. Men hvis du er god til det og du er tilfreds med dit arbejde og det ellers opfylder nogle forskellige behov i dit liv, er det altså godt nok, og det er jo egentlig det, jeg gerne vil have vendt.

Jeg kommer til at tænke på en historie, som jeg fik fortalt forleden dag, og som handler om et søskendepar, som kom til Danmark, egentlig som flygtninge i sin tid, og hvor den yngste, pigen, var myreflittig i skolen og i gymnasiet og fik topkarakterer hele vejen igennem, men hun vidste ikke, hvad hun skulle læse. Så fik hun at vide: Du skal vælge noget, du brænder for. Så tænkte hun: Jamen jeg kan godt lide motion og kost og sådan noget. Så læste hun kost og ernæring, og i dag har hun haft utrolig svært ved at finde et arbejde, hun tjener ikke særlig meget, og hun er grundlæggende utilfreds med, at hun valgte at gå den vej. Hendes storebror, der ikke var lige så skarp i skolen, tænkte: Jeg vil læse jura; det er ikke noget, jeg brænder for, men det tænker jeg nok går meget godt. Og han endte med at have et job, han er langt mere tilfreds med, og han har bedre jobmuligheder. Så det er jo et eksempel på, at det kan gå galt med det råd.

Kl. 17:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Torsten Gejl.

Kl. 17:37

Torsten Gejl (ALT):

Nå jo, men konklusionen på den fortælling er jo netop, at det handler om at ende der, hvor man skal være. Altså, storebroren ender med et job, vedkommende kan lide, og det er vel det, vi må prøve. Jeg går ud fra, at ordføreren elsker sit arbejde, og jeg synes måske, det er lidt arrogant at sige, at for at vi skal lykkes med den politik, som skal få os genvalgt, skal unge ligesom acceptere, at de skal arbejde med noget, der ikke interesserer dem.

- Kl. 17:37
Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.
- Kl. 17:37
Alex Vanopslagh (LA):
Det er jo også at stramme den lidt at sige, at jeg påstår, at de skal arbejde med noget, de ikke finder interessant. Sådan er det ikke. Men det der med, at vi skal gøre det til et krav, at det gode liv er, at du brænder for dit arbejde, tror jeg gør problemet værre. Jeg er ikke sådan fuldstændig skråsikker på det, men det tror jeg det gør.
Brænder jeg for mit arbejde? Jamen jeg er utrolig privilegeret; jeg kan arbejde for min passion. Men er der en masse af mit arbejde, jeg grundlæggende ikke gider? Ja, men jeg gør det alligevel, fordi det er en pligt, og det samme skal unge mennesker selvfølgelig også have at vide.
- Kl. 17:37
Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Jens Rohde, Kristendemokraterne.
- Kl. 17:38
Jens Rohde (KD):
Tak for det, hr. Alex Vanopslagh. Det er fuldstændig rigtigt: Det handler ikke om at være lykkelig – det kan man jo ikke være hele tiden – det handler om mening. Og jeg synes ligesom de fleste andre, tror jeg, at det var en fremragende og meget meningsfuld tale, som hr. Alex Vanopslagh holdt her. Men der er én ting, der skurrer lidt, og det er jo den her merkantilisering af vores uddannelsessystem, i forhold til det her med at du med djævelens vold og magt skal være nyttig på arbejdsmarkedet, inden du får set dig om, og det kan ikke gå hurtigt nok. Og vi skruer ned for oldtidskundskab og nogle af de her uddannelser, som måske ikke lige er rettet til, at du kan lave store bygningskonstruktioner osv., men som måske gør, at du forstår de fire græske dyder, som jo er symboliseret her over vores hoveder med de fire statuer. Er det noget, som hr. Alex Vanopslagh har givet en tanke, altså at vi måske navnlig i de borgerlige rækker i en årrække har været meget optaget af den her nytteværdi på arbejdsmarkedet forud for det åndelige?
- Kl. 17:39
Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.
- Kl. 17:39
Alex Vanopslagh (LA):
Jamen helt bestemt – der har klart været en tendens til, at vi nærmest uddanner for virksomhedernes eller den offentlige sektors skyld. Det er jo ikke helt sandt. Hvis man skal formulere det på en anden måde, kan man sige: Uddannelsessystemet og folkeskolen skal ikke bare sikre, at vi har noget at leve af i fremtiden, men også, at vi er bevidste om, hvad det er, vi lever for. Og der er der nok ikke lagt tilstrækkelig vægt på det sidste, og det gør jo så, at det måske kan være sværere at håndtere nogle af de udfordringer, man møder i tilværelsen, fordi man så at sige har et svagere fundament.
- Kl. 17:39
Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jens Rohde.
- Kl. 17:39
Jens Rohde (KD):
Var det så svaret fra Liberal Alliance, i forhold til hvad vi skal gøre med vores unge mennesker allerede i skolen? Jeg har både hørt statsministeren og også hr. Søren Pape Poulsen være ude at
- Kl. 17:37 argumentere for, at man simpelt hen bare skal lade dem komme ud i nogle virksomheder med det samme i stedet for måske at lade dem tilegne sig noget viden og noget kunnen i skolen.
- Kl. 17:40
Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.
- Kl. 17:40
Alex Vanopslagh (LA):
Nu skal man jo passe på med at blande problemerne sammen. Løsningen for nogle skoletrætte drenge kan jo sagtens være, at de kommer ud og har nogle mere praktiske fag eller kommer ud i nogle virksomheder, men det er ikke ensbetydende med, at hele folkeskolen skal defineres af, hvad det er, virksomhederne gerne vil have, og at det skal dominere alle fagene.
Jeg tror, at det, der er vejen frem, er, at vi skrotter alle de der tåbelige læringsmål, der er, og det med ansvaret for egen læring; at vi giver skolerne hundrede procent frihed til, *hvordan* de underviser, men at vi i højere grad dikterer, *hvad* det er, de underviser i. Altså, vi er det eneste land i verden, tror jeg, der ikke har et nationalt pensum for folkeskolen. Vi kunne jo godt have et pensum, der definerer den allervigtigste viden og de vigtigste færdigheder inden for hvert fag. Og det skal være faglige ting – ikke kompetencer og alt muligt akademisk halløj. Og det kan så måske fylde halvdelen af undervisningen, men det er noget, alle skal igennem, og så er resten op til skolerne. Det ville være mit bud og min tankegang.
- Kl. 17:40
Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Så er det hr. Lars Aslan Rasmussen. Værsgo.
- Kl. 17:41
Lars Aslan Rasmussen (S):
Tak for talen. Nu har ordføreren og jeg begge en historik på Københavns Rådhus. Jeg er noget ældre end ordføreren. Jeg nævner det lige, for ellers lægger folk som regel ikke mærke til det. Men noget af det, som jeg gerne vil rose Liberal Alliance for, er, at når det handler om rettigheder for lgbt+-personer, så har Liberal Alliance historisk set stemt sammen med rød blok for at forbedre ting, tit imod blå blok. Og hver gang man har forbedret rettigheder for homoseksuelle, har de mest konservative kræfter altid sagt, at det er et frontalangreb på familien, at man gør de her ting. Og nu kan jeg så læse i ordførerens yndlingsmedie Netavisen Pio, at ordføreren bruger nøjagtig det samme argument i forhold til at give mere barsel til mænd, altså at det er et frontalangreb på familien. Kan ordføreren slet ikke se, at det er et problem, at kvinder tager ni gange så meget barsel, som mænd gør, på nuværende tidspunkt?
- Kl. 17:41
Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.
- Kl. 17:41
Alex Vanopslagh (LA):
Næh, det kan jeg ikke. Det må være op til folk selv. Det er jo fair nok, at der findes kvinder, der prioriterer deres karriere meget højt. Men jeg kan tænke tilbage på dengang, jeg selv blev far. Mit barns mor ønskede ikke at fragive noget barsel overhovedet, og hun er fløjtende ligeglad med, om det betyder mindre løn eller en dårligere karriere, for det er så meget vigtigere for hende at være der et hundrede procent for vores søn. Så jeg har det sådan, at det må være op til familierne selv.
Det, vi har foreslået, er, at man fjerner al øremærkning, så man også tilgodeser regnbuefamilier eller to fædre, eller hvad ved jeg,

eller nogle, der siger, at bedstemor gerne vil tage noget af barslen. Jeg tror, at hvis man sætter det helt frit, ja, så vil der være en udvikling i samfundet, og der er nogle ting, der vil ændre sig, men jeg tror, at der er mange familier, hvor de frivilligt foretrækker, at moren tager en stor del af barslen. Og det mener jeg ikke vi skal modarbejde fra Folketingets side.

Kl. 17:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Lars Aslan Rasmussen.

Kl. 17:42

Lars Aslan Rasmussen (S):

Vi kan jo alle sammen have nogle personlige anekdoter, og jeg kan jo nok godt genkende det der billede, som ordføreren snakker om. Men kan ordføreren så ikke medgive, at der også er et problem i forhold til løn for mænd og kvinder, hvor man ikke tjener lige meget, og hvor det også kan have indflydelse på det her? Så kan der være historier om, at kvinder selv gerne vil have det, men der er vel grundlæggende et problem, som man kan komme til livs på den her måde. Altså, har ordføreren en anden idé til, hvordan man kan få mænd til at tage mere barsel?

Kl. 17:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Værsgo.

Kl. 17:43

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg har nul idéer til, hvordan folk skal indrette deres privatliv. Det rager ikke mig, undskyld, at jeg nu bliver lidt spids. Men det har jeg ikke. Jeg går ikke rundt med drømme om, hvordan folk skal indrette deres barsel. Det vedkommer ikke mig. Det er familiernes ret selv at finde ud af, hvad der er godt for dem og deres børn. Og jeg er så ærgerlig over, at barselspolitik bliver kapret af ligestillingspolitik, for barselspolitik handler ikke om ligestilling. Det handler om familierne og børnene. Ja, det er rigtig, at det giver en lønforskel, når mødre tager barsel, det er fuldstændig korrekt, men det er jo ikke nødvendigvis et stort samfundsproblem af den grund. Og de kvinder, der ønsker at fremme karrieren, må bede deres mænd om at tage noget barsel, og jeg synes egentlig også bare, at det er på sin plads, at de så gør det.

Kl. 17:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Så er det hr. Karsten Lauritzen. Værsgo.

Kl. 17:44

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Jeg vil godt takke ordføreren, for endelig kommer der en ordfører med den rette højde, som jeg kan se over blomsterne foran talerstolen. Tusind tak for det, og tak til ordføreren for en fremragende tale om et produkt af en samfundsudvikling, et ungdoms- eller samfundsproblem. Det er vi jo ikke alene ansvarlige for i Folketinget. Det handler også om verden omkring os: Udviklingen af sociale medier; ting, der er uden for vores kontrol.

Jeg vil godt spørge, om ordføreren vil reflektere lidt over det der med ting, der er uden for vores kontrol. Der er jo andre her i salen, der tænker: Vi kan enormt meget med politik. Og vi *kan* meget, men er ordføreren ikke også enig i, at der er voldsomme grænser for, hvad vi kan, altså at der er grænser for politik? Nogle af de samfundsproblemer, vi kæmper med, og som unge mennesker kæmper med, er nogle, der er skabt af de her mennesker, der er til stede i det her lokale, fordi vi med den bedste vilje forsøger at løse problemer ved at lovgive og ved at lave regler, og det har nogle

gange den fuldstændig modsatte effekt. Er ordføreren ikke enig i det?

Kl. 17:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:45

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg er fuldstændig enig i alle de sagte ord, og måske skulle man gøre det mere populært som politiker at sige: Det *kan* jeg ikke gøre noget ved, eller det *vil* jeg ikke gøre noget ved. Jeg ved ikke, om det bliver populært på den korte bane, men det ville da i hvert fald være ærligt. Og så tror jeg da også bare i det hele taget, at det er en god idé at acceptere det, der nu engang er uden for ens kontrol, hvad enten det er privat eller politisk.

Kl. 17:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 17:45

Karsten Lauritzen (V):

Der kan man i forhold til barselsreglerne spørge: Hvad kan vi der? Det er jo også lidt uden for vores kontrol. Der er et europæisk fællesskab, der laver nogle regler. Dem kan man så være glad for eller mindre glad for, men reglerne er jo, som de er, og hvis man er med i EU, må man også gennemføre dem.

Men det var egentlig ikke barsel, jeg ville komme ind på. Det er bare, fordi jeg synes, ordføreren også selv gør sig lidt skyldig i nogle ting, altså tegner et billede af, at vi kan lave en masse inden for barsel, som vi reelt ikke kan, så længe vi er medlem af EU. Så jeg bliver nødt til lige at spørge igen: Erkender ordføreren ikke også, at noget af det, ordføreren sådan prædiker, gør ordføreren sig også selv skyldig i, bl.a. på barselsområdet, i forhold til den holdning, Liberal Alliance har der?

Kl. 17:46

Alex Vanopslagh (LA):

Jamen jeg har lyst til at sige: A for effort . Men jeg er ikke enig. Altså, det er jo ikke længe siden, at Venstre havde det standpunkt eller den holdning, eller hvad man skal kalde det, at hvis det her blev vedtaget, skulle man udfordre det ved en domstol, fordi det overskred og ikke respekterede nærhedsprincippet. Det synes jeg er en glimrende tilgang. Det burde vi få afprøvet, for det er jo tydeligt, at barselspolitik selvfølgelig defineres bedst i de enkelte lande og hverken i Bruxelles eller i Strasbourg. Så jeg er enig med det gamle Venstre.

Kl. 17:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Så er det hr. Alexander Grandt, Socialdemokratiet.

Kl. 17:46

Alexander Grandt (S):

Tak. Jeg vil gerne spørge lidt ind til den økonomiske side af coronakrisen. For forud for en partilederdebat den 14. maj sidste år om coronakrisen og coronakrisens udgifter sagde hr. Alex Vanopslagh på Facebook, og jeg citerer:

Vi skal passe på med, at vi ikke gør regningen for stor, og vi skal sikre, at der er så mange som muligt, der kan bidrage til at betale den regning.

Vil hr. Alex Vanopslagh ikke i dag medgive, at der ikke blev nogen stor regning af coronakrisen?

Kl. 17:47

Kl. 17:49

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og værsgo.

Kl. 17:47

Alex Vanopslagh (LA):

Må jeg ikke lige først og fremmest byde hr. Alexander Grandt velkommen i Folketinget. Jeg har lyst til at sige, at det er et glædeligt gensyn – jeg tror, at sidst vi sås for mange år siden, slog du mig ud af DM i debat, så det er jo sådan lidt med blandede følelser, at jeg siger det, men ikke desto mindre vil jeg sige velkommen til.

Er regningen blevet stor eller ej? Altså, det går jo godt i dansk økonomi, og nej, det er ikke dyrt at låne penge lige nu. Men har regningen været stor? Ja, den har da været massiv for alle de virksomheder, der har været tvangslukket. Der er en enormt stor grad af tabt indtjening. Så ja, selvfølgelig har regningen været stor, og nogle af de personlige konsekvenser har været enorme i forhold til mistro og konkurser og lignende. Men det er rigtigt, at samfundsøkonomisk går det godt i Danmark lige nu. Jeg tror, man skal passe på med at konkludere, at det ene og alene skyldes hjælpepakker. Grunden til, at det går godt i Danmark nu, er først og fremmest, at vi har klaret sundhedskrisen godt. Altså, coronakrisen var jo en udbudskrise – man lukkede ned for udbuddet af varer og for produktionen, og da sundhedskrisen så – i gåseøjne – var ovre, kunne man åbne samfundet igen, og derfor går det godt – ikke nødvendigvis alene på grund af hjælpepakker.

Kl. 17:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Alexander Grandt.

Kl. 17:48

Alexander Grandt (S):

Jeg er med på, at det selvfølgelig har været en stor krise for de mange virksomheder, der er blevet påvirket, og dem, der har mistet deres arbejde. Men det er ikke så meget det, jeg spørger ind til. Det er jo det nationaløkonomiske, det er jo samfundsøkonomien, som du rigtigt nok taler om til sidst. For når vi nu har tårnhøj beskæftigelse i dag, når vi nu har lav arbejdsløshed, når vi nu har offentlige finanser, der er i balance, og et offentligt budget, der går i nul, så må det da også skyldes den førte politik. Du kan da ikke helt tage den førte politik ud af ligningen. Vil hr. Alex Vanopslagh ikke i dag indrømme, at regeringens økonomiske krisehåndtering har været en succes?

Kl. 17:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Jeg vil også sige velkommen til. Men jeg skal også sige, at der er nogle måske lidt pudsige regler, men de er der, og ifølge forretningsordenen må man ikke sige »du«. Man kan lige så godt lære det fra begyndelsen.

Kl. 17:49

Alex Vanopslagh (LA):

Der er en lang række lande i hele den vestlige verden, som oplever høj beskæftigelse, høj vækst, mangel på arbejdskraft oven på coronakrisen. Og nej, det er ikke den socialdemokratiske regering i Danmark, der kan tage æren for den udvikling i alle de lande. Så svaret er nej.

Kl. 17:49

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Kenneth Mikkelsen, Venstre.

Kenneth Mikkelsen (V):

Tak for det. Lad mig sige med det samme, at der ingen spørgsmål er, men egentlig bare en kort bemærkning. Jeg sad nemlig med den følelse, særlig under anden halvdel af ordførerens tale, at det var en konfirmationstale. Og det skal man tage positivt, for det var en fremragende konfirmationstale. Jeg ville faktisk ønske, at jeg selv havde holdt den, og er det i virkeligheden ikke sådan, at vi, selv når vi er kommet lidt op i årene, har brug for sådan en konfirmationstale en gang imellem?

Jeg er meget fortrøstningsfuld i forhold til, at Liberal Alliance faktisk har skabt så stor sammenhængskraft i Folketinget i dag omkring folkeskolen og vores unge mennesker. Det skal ordføreren have en stor tak for, og jeg vil bare kvittere fra Venstres side og sige, at det glæder vi os til at gå ind i en videre dialog om. Så tak for talen.

Kl. 17:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:50

Alex Vanopslagh (LA):

Selv tak, og tak for de pæne ord. Dem sætter jeg pris på.

Kl. 17:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Lotte Rod, Radikale Venstre.

Kl. 17:50

Lotte Rod (RV):

Jeg vil gerne udfordre ordføreren, så han ikke føler sig tvunget til kun at tale om skat næste gang, for tusind tak for at holde en tale om noget meget vigtigt. Jeg var enig i meget af det, ordføreren sagde, men der var også noget af det, som jeg syntes var sådan lige rigelig konservativt nok.

Det er jo ikke enten-eller, og når vi i Radikale Venstre er optaget af at få nogle flere lommer i skolen, hvor der ikke er test og karakterer og meget styrende mål for undervisningen, så er det jo netop, fordi vi skal derhen, hvor elever ikke hele tiden skal forholde sig til, hvad de er i gang med at lære, men at de faktisk får noget tid til at fordybe sig og være opslugt af noget andet end sig selv.

Kl. 17:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:51

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg ved ikke helt, hvordan der er kommet den her falske modsætning mellem det at lære og det at fordybe sig. Altså, de er jo nok snarere hinandens forudsætninger. Så jeg er ikke sikker på, at jeg forstår kritikken eller spørgsmålet. Jeg tror, at læringen er utrolig vigtig – det skal måske endda i højere grad i fokus – med fokus på fagligheden, og at læreren tager ansvar for fagligheden, altså at det ikke er noget, man i for høj grad overlader til børnene.

Så det, jeg frygter mest, den værste udvikling, jeg kunne forestille mig i folkeskolen, bliver jo så at sige det voksenløse rum. Lyder det konservativt? Måske, men det er ikke desto mindre det, jeg mener.

Kl. 17:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Lotte Rod.

Lotte Rod (RV):

Jeg tror, at vi, hvis vi skal ind til roden af det her problem, også skal kigge noget mere på legen, altså at vi i vores samfund giver noget mere plads til, at børn har tid til at lege. For om noget sted er legen jo der, hvor man er til stede her og nu og ikke forfølger et ydre mål.

Derfor vil jeg bare bruge den anden del her på at sige tak til Liberal Alliance for at være med i vores fritidspolitiske flertal, som jo foreløbig godt nok er uden om regeringen, men jeg glæder mig meget til at se, hvad vi kan bruge det til.

Kl. 17:52

for andre på offentlige ydelser. Det er jo ikke sådan, at dimittender er de eneste, der reagerer på økonomiske incitamenter.

Kl. 17:55

Alex Vanopslagh (LA):

Ja, men vi har jo en fælles kamp i at sikre både kortere skoledage og forhåbentlig også, at frikvartererne er frikvarterer, og at man hverken rykker timerne ind i frikvarteret eller frikvarteret ind i timerne.

Kl. 17:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 17:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 17:52

Christian Juhl (EL):

Fordi en regering gør det, er det jo ikke nødvendigvis fornuftigt, og vores understøttelse var, da jeg var arbejdsløs i 80'erne, altså relativt højere og tættere på lønnen, end den er i dag. Der er meget, meget større forskel på løn og understøttelse i dag. Jeg vil gerne spørge om noget, og der er tre ting, som jeg ikke forstår at de borgerlige slet ikke tænker på.

Arbejdsulykker udgør i dag sygeperioder, der svarer til 21.000 heltidsstillinger. Der er 12.000 lærlinge, som ikke kan finde en læreplads, selv om der er mangel på arbejdskraft. Der er 50.000 ledige, som mangler kvalifikationer, helt elementære kvalifikationer, der kan klares inden for 3-6 måneder, og som ikke får lov til det, mens de er ledige. Hvorfor er det ikke sådan nogle ting, man satser på? Man kunne også tage de flygtninge og indvandrere, der er her, og som ikke må få lov til at arbejde. Vi har jo masser af arbejdskraft i landet, hvis man vil bruge den.

Kl. 17:56

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Det siges, at der mangler arbejdskraft i Danmark. Jeg er selv lidt i tvivl. Men jeg har somme tider undret mig lidt over, at når borgerlige politikere, inklusive Liberal Alliance, skal finde på, hvad vi så gør, så er det lavere dagpenge og kontanthjælp og lidt pisk til de ledige, og så skal der nok komme flere ud på arbejdsmarkedet. Det forudsætter jo, at de ledige er dovne og ikke gider arbejde, fordi de får alt for mange penge for ikke at arbejde.

Kl. 17:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:56

Jeg mener ikke, at der mangler arbejdskraft i Danmark, men der mangler kvalificeret arbejdskraft i Danmark. Hvorfor kommer der den her ensporede melding fra de borgerlige, når vi skal diskutere de her ting? De fleste mennesker vil gerne selv have et arbejde og vil være uafhængige af dagpengesystemet eller kontanthjælpssystemet, også selv om lønnen ikke bærer fornøjelsen i sig selv, og man ikke får ret mange flere penge ud af det. Det er min erfaring gennem mange år. Jeg kom selv i arbejde, ved at vi dengang i 1980'erne – de rigtig kolde Schlüter-80'ere – kunne gå på uddannelse, mens vi var ledige, og få kvalifikationer og ikke behøvede at skrive tåbelige ansøgninger og lave tåbelige nyttejob.

Kl. 17:54

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg har hverken noget imod opkvalificering eller at udnytte de muligheder, der nu engang er i Danmark, men problemet er stort, problemet er akut, og derfor skal vi selvfølgelig også have udenlandsk arbejdskraft. Vi skal også se på ydelserne, og vi skal også se på skatterne, og det udelukker ikke hinanden. Det erkender jeg, og jeg ville ønske, at Enhedslisten også erkendte, at de to ting ikke behøvede at udelukke hinanden.

Kl. 17:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, og værsgo.

Kl. 17:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Peder Hvelplund, Enhedslisten.

Kl. 17:56

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg tror, det er hævet over enhver tvivl for enhver, der ikke er medlem af Enhedslistens folketingsgruppe, at der er mangel på arbejdskraft i Danmark. Der er både mangel på den kvalificerede, specialiserede arbejdskraft, men der er også mangel på tjenere og rengøringsmedarbejdere og mange andre.

Så der er en stor mangel på arbejdskraft, og der er det rigtigt, at Liberal Alliance gerne vil bruge den økonomiske gulerod. Vi vil gerne fjerne topskatten, så dem, der allerede er i arbejde, gerne vil arbejde mere, og vi vil gerne gøre de første 7.000 kr. skattefrie, så dem, der ikke er i arbejde, men tager et lavtlønnet arbejde, får mere ud af det, og vi vil også gerne sikre os, at ydelserne ikke er urimelig høje, for så får man en større gulerod ved at tage et arbejde, og det er jo derfor, vi skruer på de håndtag. Selv regeringen gør det. Når der skal skrues på nogle håndtag, der øger udbuddet af arbejdskraft, er det ved at sænke ydelserne eller forkorte ydelserne, i det her tilfælde for dimittenderne. Men det samme gør sig også gældende

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det. Nu er der mange konfirmationstaler, der starter med, at taleren siger, at nu er jeg jo ikke nogen stor taler. Det er jeg glad for at hr. Alex Vanopslagh ikke gjorde, men jeg vil gerne medgive, at jeg faktisk synes, at hr. Alex Vanopslagh er en dygtig taler.

Men jeg synes, det er lidt interessant at tale om det der omkring udgifterne i forhold til corona. For er der noget, som vi efter min opfattelse har lært af corona, er det jo netop, hvor vigtigt det er med styrken ved et stærkt fællesskab, altså at vi har et stærkt fællesskab, der kan holde hånden under vores sårbare og udsatte borgere, men også holde hånden under vores arbejdspladser. Men et sted, hvor Liberal Alliance i hvert fald har været villige til at spendere penge, er jo i forhold til den såkaldte tilvalgsordning i forhold til vacciner. Og der var det jo sådan, at det efterfølgende viste sig, at en gennemsnitlig pris for en vaccine i tilvalgsordningen lå på et sted omkring 4.250 kr., hvorimod en vaccine i det offentlige system lå på omkring 218 kr. Faktisk var det sådan, at prisen i august måned, hvor der var en stor tilgang af vacciner til det offentlige vaccinationsprogram, i det private vaccinationsprogram lå på 43.000 kr. for en vaccine. Det skal jo altid sammenlignes med det, der kunne tilbydes i det offentlige vaccinationssystem, som var omkring 200 kr.

Mener hr. Alex Vanopslagh, at den ordning, som Liberal Alliance kæmpede så ihærdigt for, var en fornuftig brug af skatteydernes penge?

Kl. 17:58

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:58

Alex Vanopslagh (LA):

Det er jo en fornuftig brug af skatteydernes penge at sikre, at vi finansierer over skatten, at folk kan blive vaccineret, og det var fornuftigt at give folk den valgfrihed på det tidspunkt.

Det, du spørger om, er så: Har det været omkostningseffektivt, og kunne pengene have været brugt bedre og sådan noget? Jeg kender jo ikke de der beregninger, og jeg kan ikke gennemskue dem, men det lyder da meget dyrt, og der må være en eller anden god forklaring på det, som jeg i hvert fald ikke kender til, men måske gør ordføreren. Det kan også være, at det var, fordi de ikke skulle give så mange vaccinstik, men blev betalt for den samme opgave, og stykprisen så var højere. Jeg ved det ikke. Jeg kender ikke tallene.

Kl. 17:58

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 17:58

Peder Hvelplund (EL):

Nej, og det er selvfølgelig også fair nok, og det skal ordføreren jo heller ikke stå og kunne redegøre for. Jeg kan bare konstatere, at det i hvert fald var den klare vurdering, at det ikke havde nogen betydning for den generelle smittebekæmpelse i landet, at det ikke havde en betydning i forhold til, at man kunne bekæmpe smitteudbredelsen, og at det dermed heller ikke havde nogen betydning for, hvor hurtigt restriktionerne kunne tilbagerulles.

Derfor er det vel bare et udtryk for, at man, hvis man sikrer sig, at man holder en ordning i det kollektive system – det, der er offentligt finansieret, når vi taler om vaccinationsprogrammer – så kan gøre det både bedre og mere effektivt, end man kan, hvis man laver en udlicitering, hvad Liberal Alliance så her åbenbart har insisteret på af ideologiske årsager. For der var jo i hvert fald ikke nogen sundhedsfaglig begrundelse for det, og det har efterfølgende også vist sig, at de borgere, der har fået den her vaccination, skal vaccineres med en af vaccinerne i det offentlige vaccinationsprogram for at få en tilstrækkelig dækning.

Kl. 17:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 17:59

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg er jo generelt ikke meget for at indrømme, når jeg i bagklogskabsens lys godt kan se, at en anden beslutning ville have været bedre. Men det er da fuldstændig rigtigt, at det har vist sig, at de vacciner, man endte med at køre med, egentlig var mere effektive, og at det måske var klogt at vente på dem. Det mente jeg ikke politisk på det tidspunkt. Jeg var som så mange andre forarget over, at man fratog danskerne det valg. Jeg havde også regnet med, at ordningen ville være meget mere populær. Det blev den ikke, og så er man jo det klogere. Men at springe derfra og så over til at sige, at det betyder, at udlicitering til enhver tid er en dårlig idé, og at det hele skal kollektiviseres, er lige lovlig fantasifuldt.

Kl. 18:00

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke flere spørgsmål, så tak til ordføreren.

Det passede så fint, at vi nu kan ringe af til en spisepause, og vi begynder igen kl. 19.00.

Mødet er udsat. (Kl. 18:00).

Kl. 19:00

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så er mødet genoptaget, og det er nu tid til, at hr. Torsten Gejl fra Alternativet får ordet. Velkommen.

Kl. 19:00

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand. I tirsdags startede statsministeren ved åbningen af Folketinget sin tale sådan her:

»Forestil jer en fremtid i Danmark, hvor luften er helt ren: følelsen af at trække vejret dybt og trykt, byer med grønne arealer, haver på tagene, slyngplanter op ad facaderne ...«

Det synes jeg faktisk er en smuk indledning på en tale. Der er både poesi og håb. Udfordringen er dog, at statsministeren beder os om at forestille os disse scenarier. Ordet forestiller synes jeg kendetegner regeringen og støttepartierne indsats for at begrænse CO₂-udslippet i Danmark ganske godt. Og nogle gange kommer vi ikke længere end til forestillingerne. En stor del af den CO₂-reduktion på 70 pct., som vi forpligtede os til i Danmark, er blevet en forestilling baseret på teknologi, som vi knap har opfundet endnu. Og det gentog sig i den netop vedtagne landbrugsaftale. En meget stor del handler om fremtidig pyrolyse og mere fedt i foderet. Dermed blev landbrugsaftalen en del af en række efter vores mening elendige klimaaftaler, som udskyder problemerne i stedet for at løse dem.

Det er jo kontraproduktivt nu, da FN's klimapanel er udkommet med en klimarapport, der siger, at vi når 1,5 graders temperaturstigning, 10 år før vi havde regnet med. Regeringens svar var at komme med sin klimaredegørelse, som er en plan om en plan om en plan om at gøre noget, hvoraf meget er efter næste valg, hvilket cementerer, at de store, tunge beslutninger først bliver taget efter næste valg. I det hele taget er netop den vedtagne aftale om reduktion af CO₂ i landbruget efter vores mening en tynd kop te.

I sin tale kaldte den socialdemokratiske ordfører aftalen om at reducere kødproduktionen i landbruget for historisk og fremhævede, at den var med til at fjerne politikerleden. I Alternativet mener vi også, at den er historisk, men når man ser på de udfordringer, som vi står med i dag rent klimamæssigt, så mener vi faktisk, at den er historisk ringe, og vi mener ikke, at det modvirker politikerlede, når man står og roser en dårlig aftale til skyerne. Vi tror, det skaber politikerlede.

Vi noterer os også, at landbrugsaftalen afføder masser af kritik fra både grønne organisationer, i medierne og fra erhvervslivet, men vi medgiver selvfølgelig, at der er positive elementer, f.eks. udtagning af lavbundsjord, penge til flere plantebaserede fødevarer og styrket økologi. Det er supergod politik. Så aftalen kommer da ud over stepperne, men ikke særlig meget tættere på de fjerne blå bjerge. Det er fine små skridt. Problemet er, at lige nu er der brug for et tigerspring. Aftalepartierne formåede ikke at gøre det, som Alternativet anser som det allervigtigste i forhold til landbruget, nemlig at sikre en reel reduktion af kødproduktionen.

Hvis vi skal løfte os op i helikopteren og se ned på Danmark, er 60 pct. af Danmark dækket af landbrug. Vi er sammen med

Bangladesh det land i verden, hvor der er mest landbrug. 80 pct. af det, vi dyrker, bruger vi til at fodre dyr med sammen med en masse soja, som vi importerer fra områder i verden, hvor der burde have stået regnskov. Så vi har det sorte bælte i dyreproduktion i Danmark. Problemet er, at dyreproduktion udleder meget store mængder CO₂. Den fortrænger natur og biodiversitet, den forgifter grundvand og skaber iltsvind, og den kompromitterer dyrevelfærd i helt grotesk udstrækning. Der dør f.eks. 28.000 smågrise om dagen i Danmark.

Ved at hjælpe landbruget med at reducere dyreproduktionen kunne vi afhjælpe disse alvorlige problemer, men fra Enhedslisten og helt ud til Nye Borgerlige er det åbenbart et tabu at reducere kødproduktionen. Et af de stærkeste argumenter her er argumentet om såkaldt lækage. Det betyder, at hvis vi reducerer kødproduktionen i Danmark, bliver det bare produceret i Polen i stedet, og her forurener landbruget meget mere. Problemet er bare, at lækageargumentet ikke holder vand. De klimaøkonomiske vismænd siger jo i dag, at lækageraten er 25 pct., hvis vi f.eks. laver en klimaskat på 100 kr. pr. ton. Det vil på almindeligt dansk sige, at når vi dropper at producere en ko i Danmark, er det kun en fjerdedel af den ko, der bliver produceret i udlandet i stedet for. Det betyder, at det argument, vi har hørt igen og igen fra regeringen og en række partier, om, at dyreproduktionen bare rykker til Polen, hvis vi skærer ned på den i Danmark, simpelt hen ikke holder vand. Det er kun en fjerdedel af det kød, der vil blive produceret andre steder. Resten vil ikke blive produceret, overhovedet.

Det siger jeg ikke for at slå alle de partier i hovedet, der har brugt det argument. Jeg nævner det bare for at sige, at vi godt kan nærme os en reduktion af kødproduktionen, uden at det har de konsekvenser, som vi alle sammen går og gentager at det har. Det viser sig, at det har det faktisk ikke.

Kl. 19:05

I Alternativet forlod vi først landbrugsforhandlingerne, da det stod helt klart, at man ikke ville hjælpe landbruget med at reducere kødproduktionen, overhovedet. Vores plan er selvfølgelig ikke at tvangslukke kødproducerende bedrifter. Vi skal jo reducere kødproduktionen på en måde, der er så hensynsfuld som muligt. I Holland har de en model med et kvotesystem, hvor kvoter reduceres og husdyrbestanden dermed reduceres. I Holland er der indført et Pig Farming Closure Scheme, som er målrettet reduktion af svin. Ordningen inkluderer støtte til bortskaffelse af svin, nedrivning af stalde osv., og ordningen er godkendt af Europa-Kommissionen.

Det er bare et enkelt eksempel, og jeg er sikker på, at vi også kunne finde en god dansk model for reduktion af kødproduktionen. Problemet er bare, at der ikke er nogen i Folketinget ud over Alternativet, der tør røre ved det. Hvis partierne bag landbrugsaftalen havde turdet tale om det, kunne man have kigget på modeller og fået hul på reduktionen af kødproduktion, og så ville vi i Alternativet virkelig gerne have været med i den aftale.

Den socialdemokratiske ordfører sagde i sin tale, at Danmark udleder en meget lille del af verdens samlede CO₂-udslip, og det virker næsten, som om den antagelse er grundlaget for aftalen om reduktion af CO₂ i landbruget. Vi er jo så små, at vi ikke behøver at gøre noget. Alternativet kan ikke være mere uenig i den antagelse, selv om den er blevet gentaget uendelig mange gange i klimadebatten. Vi skal reducere vores CO₂-aftryk i Danmark, og det er der mange gode grunde til.

For det første står Danmark for en uforholdsmæssig stor del af udledningen. Vi har et meget stort klimaaftryk i verden i forhold til vores størrelse. Hvis alle udledte lige så meget CO₂ som os, ville verden være ilde stedt, så vi kan ikke bruge argumentet om, at vi ikke gider at lave de små ting om, fordi vi venter på, at andre skal ændre de store ting. For det andet bør vi som et rigt og fleksibelt land selvfølgelig være pionerer. Det er jo den her del af verden, der skal gå forrest i stedet for at forvente, at det er den fattige

del af verden, der skal klare problemerne for os. For det tredje skal vi udfordre os selv. Når vi indfører tiltag til reduktion af CO₂ som f.eks. klimaskat, skaber det jo innovation i Danmark. Jeg giver statsministeren fuldstændig ret i det, hun sagde i sin redegørelse i tirsdags, nemlig at vi af mangel på råstoffer skal leve af knowhow i Danmark. Vi skal udvikle løsninger, og det kræver, at vi tænker ambitiøst og skaber reelle og konkrete rammer for CO₂-reduktioner nu, så virksomhederne kender spillereglerne så hurtigt som muligt.

Lars Fruergaard Jørgensen, administrerende direktør i Novo Nordisk, sagde som kommentar til landbrugsaftalen:

»Det bedste, regeringen kan gøre for os, er ikke at udskyde de svære beslutninger, men at skabe den nødvendige klarhed og køreplan for hele samfundet for at indfri 2030-målet.«

Hvis vi skaber tydelige, konkrete og rettidige rammer for CO₂-reduktionerne i Danmark i stedet for bare at udskyde reduktionerne, indtil vi opfinder teknologi, der måske kan gøre det for os, så opfinder vores erhvervsliv de løsninger nu, som Kina og Indien og andre store spillere skal bruge til at skabe de enorme CO₂-reduktioner, der er nødvendige for at nå globale mål.

I Alternativet blev vi utrolig glade, da statsministeren i sin redegørelse i tirsdags sagde, at Indien nu vil lave partnerskab med Danmark for at bruge vores teknologi til at reducere deres CO₂-udledning. Når vi skaber teknologi, som de rigtig store spillere skal bruge for at reducere deres CO₂-udledning, så ganger vi jo Danmarks globale indflydelse med tusinder, og vi gavner dansk erhvervsliv og gearer vores land til at spille en kæmpe rolle i den globale bæredygtige omstilling. Det kræver, at man tør tage beslutninger og sætte tydelige rammer, som også Novo Nordisk og mange andre store spillere i dansk erhvervsliv ønsker, og det synes jeg ikke at regeringen og de partier, der støtter op om de dårlige klimaaftaler, leverer. Det er klart, at noget bliver leveret. Når Indien er interesseret i vores klimateknologi, leverer vi noget, men jeg mener ikke, at vi leverer nok, for partierne fra Enhedslisten til Nye Borgerlige tør ikke stille krav til dansk erhvervsliv, som skaber tydelige og klare reduktionsbetingelser her og nu. I stedet for leverer vi fugle på taget på størrelse med den gåsegrib, der valgte at tilbringe en stor del af sommeren på Samsø.

Som statsministeren også sagde i sin tale i tirsdags, leverer vi ikke nok, selv om vi har en af verdens bedste klimalove. Derfor burde vi nu være i gang med at sætte vores reduktionsmål for 2030 op til 75 pct. eller 80 pct., eller hvad videnskaben nu mener der skal til, for at vi tager vores del af besparelserne, i stedet for at nøle med at nå de 70 pct., som vi har aftalt i klimaloven. I Alternativet vil vi arbejde for at få vores klimapolitik tilbage på sporet, og vi er først tilfredse, når Danmark ligger i overkanten af indsatsen, når det handler om at reducere vores del af verdens samlede CO₂-udslip.

Det er klart, at der stadig væk ligger et kæmpestort stykke arbejde foran os, og der er vi glade for i Alternativet, at FN's klimapanel siger, at vi med den rigtige indsats stadig væk kan nå at sikre, at vi nøjes med en temperaturstigning i verden på 1,5 grader. Tak, formand.

Kl. 19:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er en række korte bemærkninger til ordføreren, og den første er fra hr. Kim Valentin fra Venstre. Værsgo.

Kl. 19:11

Kim Valentin (V):

Tak for det, og tak til hr. Torsten Gejl for en god ordførertale, hvor man kan mærke, at ordføreren brænder for det, som Alternativet går ud på, den grønne dagsorden, og jeg har derfor et par spørgsmål i den retning. En af de store ting på den grønne dagsorden er jo, hvordan vi finansierer alle de her investeringer, der skal foretages,

og det er sådan i forhold til mængden af grønne obligationer, at der simpelt hen ikke er nok grønne obligationer i cirkulation. Hvordan vil Alternativet øge mængden af grønne obligationer?

Kl. 19:11

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:11

Torsten Gejl (ALT):

Altså, var det ikke i Holland, man udbød grønne obligationer, og var det ikke 46 mia. kr., man fik finansieret nærmest på en dag? Så det er selvfølgelig en af de ting, som jo er rigtig interessante. Men noget andet er, at vi også må forstå, at der er penge i vores samfund til den type investeringer. Hvem skulle have vidst, at vi kunne bruge, nogle siger op til 200-300 mia. kr. på corona? Hvem vidste, vi havde de penge? Tænk sig, hvis vi havde sagt, at vi ville investere nogle af de penge, og det kan også være ved lån, på grøn omstilling. Jeg er sikker på, at de investeringer kommer tilbage igen. Derudover har vi jo i Alternativet i vores regeringsprogram finansieret 20 mia. kr. om året til bæredygtig omstilling i 4 år, bl.a. ved at beskutte pensionsudbetalinger.

Kl. 19:12

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Kim Valentin.

Kl. 19:12

Kim Valentin (V):

Tak for et forsøg på et svar. Det andet spørgsmål, jeg har, handler om, at der nu bliver talt om lækage i fødevarerproduktionen, og det kom der en god forklaring på hvorfor man ikke tror på. Men hvad med lækage i energiproduktionen? Hvordan vil Alternativet forhindre lækage i energiproduktionen?

Kl. 19:12

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:12

Torsten Gejl (ALT):

Jeg er ikke sikker på, at jeg helt forstår spørgsmålet, for når det handler om lækage i fødevarerproduktionen, handler det om, at hvis vi stopper med at producere her, er der andre, der vil producere det, mens med energiproduktionen ser jeg det som omvendt. Vi kommer til at lave verdens største grønne stikkontakt i Nordsøen i 2030 med den her kæmpestore energiø med 64 fodboldbaner fyldt med installationer af nogle gigantmøller rundt omkring. Jeg er ked af, hvis det er sådan, at jeg misforstår spørgsmålet, men jeg synes faktisk, det er den anden vej rundt: Jeg tror, det er de andre, der skal til at producere rigtig godt med energi for at følge med os.

Kl. 19:13

Første næstformand (Karen Ellemann):
Næste korte bemærkning er til fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 19:13

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Tak til ordføreren for en tale, hvor man kunne mærke engagementet. Jeg vil tillade mig at spørge ind til en lidt anden ting.

Lige for tiden er der et borgerforslag – som jo er en ordning, Alternativet i den grad har været bannerfører for og ophav til – som går imod den beslutning. Alternativet desværre har været med til at træffe, om at forbyde muligheden for at oprette nye private daginstitutioner i Danmark, og som samtidig gør det umuligt at hive

overskud ud af de eksisterende. Det overrasker mig bare lidt, at Alternativet er med til det, for jeg synes, at da Alternativet blev stiftet som parti, var det med sådan en pionerånd og sådan en lyst til at tænke anderledes og ud af boksen, og alle behøver ikke at være som hinanden.

Så nu, hvor de, der har haft succesfulde Rudolf Steiner-børnehaver og lavet små lokale institutioner, råber op og samtidig peger på, at der frem mod 2030 kommer 18 pct. flere børn i daginstitutionalderen, hvordan kan det her så være svaret på det, altså at forhindre ildsjælene i at engagere sig i at oprette tilbud som det her?

Kl. 19:14

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:14

Torsten Gejl (ALT):

Tak for spørgsmålet. Altså, ordføreren træder på Alternativets ømme tå i hele den store aftale om minimumsnormeringer, som jo er en fantastisk aftale efter vores mening. Den er slet, slet ikke kommet i mål endnu, men det er klart et skridt i den rigtige retning. Der har vi også sammen med De Radikale prøvet at kæmpe for en større frihed til de små spændende, alternative, selvstændige pasningsordninger, og den kamp er ikke helt færdig endnu. Det er noget, vi virkelig vil fortsætte med, for ja, vi kan godt lide de småbitte frie initiativer. Vi får faktisk en del skældud af vores følgere, som har alle hånde små ordninger, som de gerne vil beholde.

Kl. 19:15

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Mette Abildgaard.

Kl. 19:15

Mette Abildgaard (KF):

Tusind tak for at turde indrømme, at det også er en beslutning, man nu efterfølgende reflekterer over. Jeg synes jo netop, at vi har en diskussion med hinanden lige nu om centralisering og om muligheden for at holde så meget lokalt, som nu kan lade sig gøre. Vi har jo netop set, at mange af de her pasningstilbud er opstået som en reaktion på, at man i en kommune har besluttet at lukke de lokale tilbud, og derfor er det kun desto mere en undren fra min side over, at man har truffet den her beslutning.

Men blot en tak for svaret. Og så håber jeg, at vi kan samarbejde løbende om, hvordan vi kan rette op på den fejl, der er begået.

Kl. 19:15

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:15

Torsten Gejl (ALT):

Jamen den er vi ikke helt færdig med endnu, og vi vil gøre, hvad vi kan. I det hele taget er vi glade for små eksperimenterende skoler, pasningsordninger, organisationer og hele vækstlaget i civilsamfundet med alle dets frivillige også. Så stod det til os, måtte man gerne skubbe lidt af den offentlige økonomi ud i civilsamfundet og i højere grad involvere det i at løse samfundsopgaver.

Kl. 19:16

Første næstformand (Karen Ellemann):
Næste korte bemærkning er til hr. Christian Juhl, Enhedslisten.
Værsgo.

Kl. 19:16

Christian Juhl (EL):

Tak for det, og tak for den gode prioritering i ordførerens tale. Jeg synes, at den er velplaceret, og jeg har også selv været i tvivl om, hvad der ville være bedst at gøre i en situation, hvor landbrugsaftalen blev, som den blev. Det er jo et dilemma, som vi har oplevet før, hvor Alternativet er gået ind i nogle forlig, mens Enhedslisten stod udenfor, og derfor er der ikke noget principielt forkert i at stå udenfor efter min mening. Man kan være stærkere, når man står udenfor; man kan også være stærkere, når man er med i et forlig.

Det er et helvedes dilemma – undskyld, det er et grimt dilemma – at stå i her i Folketinget. Det handler tit om, om man kan være med til at skabe større udenomsparlamentarisk aktivitet ved at stå udenfor eller ved at være indenfor efter min mening, for det har vi brug for. Vi har brug for befolkningen til at sige til os, ligesom de gjorde i valgkampen for 2 år siden: Vi skal videre, vi skal meget videre, og I er uambitiøse med det mål, der opstillet nu.

Det er jeg helt enig i. Og der vil jeg sige, at uanset om vi har et ben inde i forliget eller et ben udenfor, har vi en ufattelig stor borgerlig dødvægt i det her spørgsmål. Og de borgerlige vil hænge fast, for det er jo derfor, de vil ind i forliget, nemlig for at dæmpe det her ned. Og der synes jeg vi må finde veje ud af det.

Kl. 19:17

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:17

Torsten Gejl (ALT):
Jamen det er vise ord.

Kl. 19:17

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 19:17

Christian Juhl (EL):

Jamen jeg behøver jo ikke at sige mere, når vi er enige, vel? Så jeg vil bare sige: Lad os sørge for at bruge den urkraft, der er i befolkningen, for folk synes, at mange politikere er noget gumpetunge, hvad angår det her klima. Og så må vi se at få noget mere drift i det, så de også kan forstå det ovre på den blå side, nemlig at der skal meget mere tempo på. Tak.

Kl. 19:18

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:18

Torsten Gejl (ALT):

Jeg synes i øjeblikket, at man her i Folketinget er tilbøjelig til at fejre klimaaftaler, som om vi nu næsten var i mål. Samtidig ser vi ude på Slotspladsen, at de grønne studenter og klimabevægelsen demonstrerer. Folk skal nærmest bæres væk fra Folketingets trappe, folk sultestrejker. Det gør utrolig meget indtryk på os i Alternativet, at de, som lever og ånder for klimaet, er så utrolig utilfredse med det, vi gør. Og der er vores opgave, føler jeg i øjeblikket, at prøve at bygge en bro, sådan at der kommer en bedre balance mellem de holdninger og den viden, der er udenfor, og så det, der sker inde i det her ting. Der synes jeg altså, at der i øjeblikket er brug for at lytte til dem i virkeligheden og så lære lidt og så oppe os.

Kl. 19:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Jens Rohde, Kristendemokraterne. Værsgo.

Kl. 19:19

Jens Rohde (KD):

Det er nu også mit indtryk, at partierne her i Folketinget gør det, men det er jo sådan, at vi er valgt til at varetage nogle helhedsinteresser – vi kan ikke bare sådan gå ind i en enkeltsag og sige, at vi kun lytter til dem, der har den enkeltsag. Jo, det kan man godt, men så afskærer man jo sig selv fra indflydelse over tid, og det er nøjagtig det, der er sket for Alternativet her.

Det, der er tale om, er, at vi har indgået en rammeaftale, og det vil sige, at der er en lang række initiativer, der skal udmøntes over de kommende år. De initiativer har Alternativet sat sig uden for at få indflydelse på. Implementeringen af den aftale har Alternativet sat sig uden for at få indflydelse på. Så spørgsmålet er jo, hvor meget, når det kommer til realiteterne, Alternativet har gjort for at reducere landbrugets CO₂-udledning ved at holde sig udenfor sammenlignet med de partier, der har været inde og tage et ansvar.

Kl. 19:20

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:20

Torsten Gejl (ALT):

Altså, nu er klimaet jo ikke en enkeltsag. Klimaet berører os alle sammen – det berører alle områder i samfundet. Så det er ikke, fordi vi kun lytter til én grøn bevægelse. Jeg nævnte Novo Nordisk, og de er ikke de eneste fra erhvervslivet, der siger: I er nødt til at komme med nogle spilleregler, som vi kan bruge, for at vi kan være innovative og skabe nye løsninger. Det duer ikke, at vi ikke ved, hvornår der kommer en klimaskat. Det duer ikke, at vi ikke ved, hvad den er på. Så der er et krav fra mange i samfundet om, at vi skal løse det her.

Hvad har vi gjort? Vi har været nødt til at sætte foden ned. Det er jo ikke sådan, at alle partier er med i alle aftaler. Der opstår en gang imellem en situation, hvor man er nødt til at sige: Det her kan ikke passe i forhold til det, vi har lovet vores vælgere, så vi kan ikke grønstemple det her. Vi er nødt til at sikre, at der i hvert fald er en tydelig grøn stemme i Folketinget.

Kl. 19:21

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Jens Rohde.

Kl. 19:21

Jens Rohde (KD):

Jo, jo, det er også helt fair, og det er også helt legitimt, og vi vælger jo hver især, da vi er forskellige partier, hvornår vi indgår i en aftale, og hvornår vi ikke gør. Men når det handler om noget, der er så centralt og så stort, som hr. Torsten Gejl så rigtigt siger, kan det godt bare undre, netop med den profil, som Alternativet har, at man vælger at sætte sig uden for indflydelse. For der er så mange ting i den aftale, der skal implementeres løbende, og der kunne Alternativets stemme måske have været berigende i den diskussion inde i forhandlingslokalet og ikke kun her.

Kl. 19:21

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 19:21

Kl. 19:23

Torsten Gejl (ALT):

Ja, og det er altid et dilemma – det skal jeg ikke underkende. Vi har modtaget rigtig mange tilkendegivelser, også fra de grønne organisationer, som vi modtager råd fra, om, at det var klogt, at der var et enkelt parti, som sagde: Det her vil vi simpelt hen ikke være med til. Det er et spørgsmål om vores troværdighed, det er et spørgsmål om vores integritet, og hr. Jens Rohde vil også en gang imellem komme i situationer, hvor han er nødt til at lade være med at gå med i ting, han ikke kan se sig selv i.

Kl. 19:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Christoffer Aagaard Melson, Venstre. Værsgo.

Kl. 19:22

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det, og tak for talen. Hr. Torsten Gejl siger jo det her med, at han ikke mener, at den her klimaaf tale på landbrugsområdet er specielt grøn. Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Torsten Gejl om noget. Mener han, at det er grønnere, hvis man nu tog økologiske fødevarer, at vi nåede klimaudledningsmålet på 70 pct. ved at flytte noget af den økologiske produktion til udlandet, eller er det grønnere, at vi rent faktisk opnåede at formindske klimaaftrykket ved den økologiske produktion ved at blive mere klimavenlige i forhold til at producere økologiske fødevarer i Danmark?

Kl. 19:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:22

Torsten Gejl (ALT):

Jeg er ikke helt sikker på, at jeg forstod det spørgsmål. Jeg mener, at vi skal have så meget økologisk fødevarerproduktion i Danmark, vi overhovedet kan, og det er supergodt at omlægge til økologi. Det har ikke så meget med klimaet at gøre. Efter min mening handler det mere om biodiversiteten. Økologien sikrer, at vi ikke får sprøjtet markerne, og det vil sige, at billerne og blomsterfluerne og sommerfuglene og lærkerne og viberne overlever. Så jeg ser meget økologien som en meget, meget god ting for vores natur og vores biodiversitet.

Kl. 19:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Christoffer Aagaard Melson.

Kl. 19:23

Christoffer Aagaard Melson (V):

Så prøver jeg at spørge på en lidt anden måde. Ser hr. Torsten Gejl ikke også, at vi som land har et ansvar for teknologiudvikling? Ud over at vi indenlandsk skal sænke vores egen CO₂-udledning, skal vi også bidrage til at få udviklet nogle teknologier, der gør det billigere og lettere for resten af verden at blive grønne – som vi f.eks. har gjort med vindmøller, og som vi nu lægger op til at gøre på landbrugsområdet.

Kl. 19:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Værsgo.

Torsten Gejl (ALT):

Jo, og hvis vi giver erhvervslivet tydelige retningslinjer, så de ved, hvad der kan forventes, og hvornår der kommer hvilke stramminger, så tror jeg, at vi giver dem en bedre forudsætning for at udvikle den grønne teknologi, som f.eks. Indien åbenbart er interesseret i. For jo, vi tusinddoble vores indflydelse, hvis vi kan udvikle den grønne teknologi, som de store CO₂-udledere kan bruge til at få styr på deres udledning. Og tænk sig, hvilket erhvervsventyr det kan blive.

Kl. 19:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 19:24

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Nu elsker jeg biler, alle mulige slags biler, men ordføreren elsker elbiler, grønne biler. Som det er lige nu, bliver der altså lagt nogle afgifter på grønne biler, som gør, at der ikke kommer lige så mange ud at køre, som der kunne komme ud. Vil Alternativet være med til at fjerne afgiften, måske ikke på alle biler – det forstår jeg godt vi måske ikke kan blive enige om – men hvad nu, hvis vi starter med hybridbiler?

Kl. 19:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:24

Torsten Gejl (ALT):

Jeg tror, hybridbiler er et nødvendigt overgangsfænomen, som jeg faktisk ikke er så vild med. Grønne biler vil jeg selvfølgelig gerne have gjort så billige som muligt, men jeg synes, problemet med den såkaldt grønne bilaf tale, der blev lavet, er, at den sætter 600.000 flere biler på gaden i 2030. Halvdelen af det CO₂-forbrug, en elbil har, sker i produktionen, og det vil sige, at de faktisk også udleder en del CO₂. Derfor er det vigtigste for os at reducere antallet af biler. Det er vi simpelt hen nødt til, eller vi må erstatte det med, at vi kører nogle flere i bilerne – der er ikke nogen grund til, at vi alle sammen skal sidde og kukkelure i en bil hver for sig – med kollektiv trafik, cyklisme osv.

Kl. 19:25

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 19:25

Lars Boje Mathiesen (NB):

Nej, det er fair nok. Nu kan vi ikke alle sammen køre rundt på Christianicykler og alt muligt andet. Vi kommer begge to et sted fra, hvor vi behøver at have en bil. Når vi nu lever i den virkelighed, hvor vi ikke kan tage den der Christianicykel frem og tilbage, vil det så ikke være en god idé, at vi gør de her biler så CO₂-neutrale, som vi overhovedet kan? Og det kan vi jo gøre ved at få flere elbiler på vejene og ved at fjerne afgiften på dem. Hvad siger ordføreren?

Kl. 19:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:26

Kl. 19:28

Torsten Gejl (ALT):

Jo, jeg vil gerne være med til at gøre elbiler billigere, og elbiler er et overgangsfænomen, indtil vi finder andre drivmidler eller lærer at lave elektricitet om til f.eks. brint. Så jo, det vil jeg gerne, men læg mærke til, hvordan vi sidder og kukkelurer i hver vores bil. Læg mærke til, hvordan vi kunne udnytte bilerne utrolig meget bedre.

Jeg kunne godt tænke mig, og det er også noget, vi prøver at få igennem i transportaftalen, sådan en app, der siger til dig, at 200 m henne ad gaden bor fru Jensen, og hun skal til Roskilde, og det skal du også, og hun hører Beethoven i højtaleren hele vejen, og hun gider godt snakke om planter. Så ved man lidt om, hvad det er for et selskab, man får, og så tror jeg, man gør de der kørselsordninger lidt mere fleksible.

Kl. 19:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 19:26

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Jeg har jo stor veneration for Alternativet. Min gamle mor har jo været medlem af jeres parti i rigtig mange år. Det er måske overraskende for nogle at høre, men det er derfor, jeg selv er blevet så progressiv, som jeg er. Der skulle ikke grines der, Mette Abildgaard.

Jeg vil gerne spørge om Alternativets forhold til atomkraft. For hvis man nu går ind for, at vi skal lave en grøn omstilling og vi skal have biler, der kører på el, og alle mulige andre ting, der skal køre på el, så gælder det om at finde nogle elkilder, som ikke udleder CO₂, og i den forbindelse er atomkraft jo på vej til at blive afviklet i Europa. Jeg siger ikke nødvendigvis, at vi skal have et atomkraftværk i Danmark. Men hvordan har Alternativet det egentlig med sådan den generelle brug af atomkraft i Europa?

Kl. 19:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:27

Torsten Gejl (ALT):

Vi tror ikke, det bliver nødvendigt i Danmark. Der er vi jo ved at lave en kæmpe stor energiø, bl.a. i Nordsøen, verdens største grønne stikkontakt, hvor vi kan forsyne os selv og mange andre. Der er en udvikling på vej inden for atomkraft, som vi ikke ved hvordan vil ende. Hvis den kan det, som man håber, altså hvis det virkelig, virkelig går godt og man kan producere en type atomkraft, som ikke forurener, og hvis det ikke bare er fugle på taget – det vil de næste 5-10 år vise – så skal jeg ikke kunne udelukke, at atomkraft i nogle dele af verden måske kan blive et overgangsfænomen, men det kræver altså, at den teknologi viser sig fra sin allerbedste side, og at dem, der udvikler det, har ret i, at f.eks. atomaffaldsproblemet kan reduceres rigtig, rigtig meget.

Så jeg tør ikke udelukke det fuldstændig, og det er, fordi vi ikke ved, om den teknologi kommer til at leve op til de håb, der er knyttet til den.

Kl. 19:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er så fra hr. Kenneth Mikkelsen, Venstre. Værsgo.

Kenneth Mikkelsen (V):

Tak for det. Jeg vil gerne starte med at complimentere ordføreren for talen naturligvis, men i virkeligheden også for alt det, som ordføreren overkommer som den enmandshær, hr. Torsten Gejl er. Det har jeg dagligt meget, meget stor respekt for.

Jeg kunne godt tænke mig at rette fokus i debatten lidt ind på iværksætter, som jo også ligger dybt i Alternativets dna, så kunne ordføreren ikke her til aften fortælle lidt om, hvad tanker Alternativet gør sig i forhold til at skabe bedre rammevilkår for iværksætteri her i Danmark?

Kl. 19:29

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:29

Torsten Gejl (ALT):

Tak for de pæne ord. Vi gør os faktisk mange tanker. Det at blive iværksætter og få sig et cvr-nr. er faktisk relativt enkelt. Det er ikke så administrativt umuligt at få et firma op at køre. Det, som jeg nogle gange synes der godt kunne være mere hjælp til, er at forædle produktidéen. Når man har en lille idé, som måske kan komme til at fungere, er det tit, den skal udvikles og måske ender et helt andet sted med en helt anden forretningsidé end det, man var i gang med, og den proces kunne jeg godt tænke mig man kunne få meget mere hjælp til. Så kunne jeg godt tænke mig, at det i folkeskolen foregik som i Norge, hvor man får en lille forretningsidé, som man udvikler allerede i 1. klasse, og så tager man den med hele vejen op igennem skolesystemet og udsætter den for noget matematik, noget sprog, noget markedsføring og noget samfundsfag. Som det er i Norge, kommer man faktisk så ud med en lille forretningsidé, der har været igennem mange kompetencer i skolesystemet, og som måske kan blive til en forretning, eller i hvert fald er der så sat et innovativt mindset i gang hos eleven i højere grad. Det er et par idéer.

Kl. 19:30

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Kenneth Mikkelsen.

Kl. 19:30

Kenneth Mikkelsen (V):

Tak. Spændende idéer, og dem vil vi meget gerne bidrage til at drøfte videre. Et helt konkret spørgsmål kunne også være omkring økonomien som rammebetingelse for iværksætter, og et konkret spørgsmål kunne være: Vil Alternativet være med sammen med Venstre til at sikre, at det ikke bliver dyrere at drive virksomhed i Danmark, og dermed fremme iværksætter og innovation?

Kl. 19:30

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:30

Torsten Gejl (ALT):

Det spørgsmål er for stort til, at jeg kan svare på det her. Vi mener jo, at hvis du driver en virksomhed, som virkelig belaster klimaet og miljøet og naturen, skal det være dyrere, og hvis du driver en, som passer på det hele, skal det være billigere. Så vi har ikke noget imod nogle grønne afgifter, som skaber en balance der. Generelt kunne vi godt tænke os at hjælpe iværksættere med 80 pct. af dagpengene i 2 år, sådan at man i det der lidt sårbare forløb de første 2 år har et eller andet minimalt budget til huslejen og til nogle ting, mens man koncentrerer sig om at udvikle sin forretningsidé.

Kl. 19:31

Kl. 19:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til hr. Per Larsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 19:31

Per Larsen (KF):

Tak for det. Og tak til ordføreren for en rigtig fin tale. Nu brugte ordføreren en hel del tid på at tale om kødproduktion, og hvor skadeligt og uhensigtsmæssigt det var. Og ordføreren brugte også noget tid på det her med lækagen. Altså, vi har jo en forholdsvis stor kødproduktion i Danmark, og hvis vi nu antager, at vi fuldstændig udfasede vores griseproduktion i Danmark, altså at grisene i Danmark fik samme bekomst som minkene og blev fuldstændig fjernet, og hvis man tror på det der med lækagen, hvor meget mindre kød fra grise tror ordføreren så at man ville spise i f.eks. Kina? Hvor stor en reduktion ville kineserne have af deres kødforbrug, fordi vi udfasede vores griseproduktion?

Kl. 19:32

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:32

Torsten Gejl (ALT):

Det var et godt spørgsmål. Det er svært lige at give det tal. Det, jeg mener med lækage, er, at det jo viser sig – de økonomiske vismænd siger det – at det, vi har sagt, om, at hvis der er en ko, der ikke bliver produceret i Danmark, så bliver den produceret en til en i udlandet, ikke passer. Altså, det har de simpelt hen revideret. De økonomiske miljøvismænd siger, at det faktisk kun er en fjerdedel af den ko, der bliver produceret. Og i Danmark er kødforbruget lidt faldende, så vi skal ikke være så sikre på, at vi bare importerer lige så meget. Og det er de ting, jeg prøver at undersøge nærmere for at finde ud af, om vi behøver at nærme os det her helt så forsigtigt. Det er jeg faktisk ikke sikker på at vi gør. Jeg tror faktisk, at vi, hvis vi brugte mere tid på det, kunne blive enige om en langsom reduktion af kødproduktionen, som passer til det faldende kødsalg i Danmark, og som også kan forsvares, i og med at der ikke bare bliver produceret det samme i udlandet.

Kl. 19:33

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Per Larsen.

Kl. 19:33

Per Larsen (KF):

Jeg er lidt i tvivl om, om det var et klart svar. Men hvis nu vi antager, at forbruget af svinekød i Kina slet ikke rokker sig ud af stedet, fordi vi holder op med at producere grisekød i Danmark, risikerer vi så ikke at skyde os selv i foden? Risikerer vi ikke, at den efterspørgsel efter svinekød, som kineserne trods alt har, skal de have dækket et andet sted fra? Det kunne måske være i Sydamerika, hvor man skal starte med at fælde noget regnskov for at kunne producere det svinekød, som der så bliver behov for. Når nu vi ved, at der stort set ikke er nogen steder i hele verden, hvor man har et mindre klimaaftryk fra produktion af fødevarer end i Danmark, er det så ikke en dårlig handel, vi laver der?

Kl. 19:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Torsten Gejl (ALT):

Den del af det gør ikke handelen bedre. Men jeg synes, at spørgeren skal læse op på, nej, det er måske sådan lidt arrogant sagt, men så undersøge, hvad det er, miljøvismændene siger i øjeblikket, for de siger faktisk, at hvis vi reducerer kødproduktionen i Danmark, vil den ikke blive øget i resten af verden en til en. Det siger de simpelt hen på skrift.

Kl. 19:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til hr. Anders Kronborg, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 19:34

Anders Kronborg (S):

Tusind tak for det. Det er jo spændende at følge den her debat. Jeg kan huske, da Alternativet var i deres velmagtsdage. Man havde plakater med håb, og man talte meget politisk proces. Jeg har jo selv siddet i de her landbrugsforhandlinger, hvor Alternativet også sad i lang tid, og jeg kan ikke lade være med at tænke på, at der her virkelig er tale om en proces, som jeg mener har skabt håb og samling. Vi startede med et stort forsamlingshus, og så var der en lang række møder med interessenter, der blev inddraget – over 30 møder. Vi holdt samlet set over 70 forhandlingsmøder, og nu står vi med en sektor, med grønne organisationer, med et bredt Folketing, der politisk bakker op om meget, meget ambitiøse klimamål. Hvis nu jeg vækker hr. Torsten Gejl midt om natten og han niver sig i armen, kan han så ikke øjne bare en lille smule håb i forhold til den brede landbrugsaftale, som man er blevet enig om?

Kl. 19:35

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:35

Torsten Gejl (ALT):

Jo, jeg kan øjne håb for den økologiske produktion, jeg kan øjne håb for den plantebaserede udvikling, og jeg kan øjne håb for en del af de gode ting, som forskellige partier har bragt ind i aftalen. Så jo, det kan jeg godt.

Kl. 19:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Anders Kronborg.

Kl. 19:36

Anders Kronborg (S):

Og alt det håb skulle vi jo gerne bruge til at blive foregangsland, for der er jo ikke noget ved at være foregangsland, hvis vi bare afvikler de danske arbejdspladser. Det skal jo være sådan, at industrinationerne – Tyskland, USA og Kina – kigger misundeligt på Danmark og siger, at deroppe kan man altså producere en gris, der er væsentlig mere klimavenlig end i resten af verden. Hvis vi bare jager arbejdspladser ud af landet, og hvis vi siger, at vi skal minimere den animalske produktion, hvor er foregangslandet så henne, og hvor er inspirationen til resten af verden?

Kl. 19:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:36

Torsten Gejl (ALT):

Det, som f.eks. Novo Nordisk siger, er: Vi vil gerne have nogle mere tydelige spilleregler. Lad være med at skubbe de svære beslutninger ud i fremtiden. Lad os få spillepladen lagt, så vi ved, inden for hvilke rammer vi skal skabe den innovation, som skaber den grønne teknologi, som resten af verden – de store udledere – skal bruge til at stoppe deres CO₂-udledning.

Kl. 19:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Således tak til hr. Torsten Gejl og Alternativet. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører kommer fra Kristendemokraterne, og det er hr. Jens Rohde.

Kl. 19:37

(Ordfører)

Jens Rohde (KD):

Tak for det. Tak til statsministeren for talen i tirsdags. Jeg vil også gerne sige tusind tak, fordi vi i Kristendemokraterne altid får en meget, meget fin og ordentlig og respektfuld behandling, når vi møder op hos regeringens ministre. Det er jo ikke nogen selvfølge, når man blot har ét mandat, for så ved man jo godt, at man i mandatlogikkens hellige navn ikke betyder ret meget, men det har aldrig på noget tidspunkt, hverken i foråret eller nu her, skortet på respekt og vilje til at lytte til argumenter. Det vil jeg gerne takke for, det vil jeg gerne kvittere for.

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi peger på en blå statsminister. Vi ser gerne, at vi har et borgerlig-liberalt Danmark, og det er jo, fordi vi i udgangspunktet gerne ser, at man har en lavere beskatning af f.eks. arbejde, en ganske betragtelig lavere beskatning. Vi har jo i vores 2030-plan foreslået, at man hæver beskæftigelsesfradraget til 26,6 pct. og hæver topskattegrænsen til 800.000 kr. Det tror vi ikke rigtig på at man får igennemovre i den her side af Folketingssalen, hvis jeg skal være helt ærlig. Om vi kan få det igennem i den anden, ved jeg ikke, men det er i hvert fald vores ambition.

Vi ønsker også et stop for tilgangen til efterløn; det synes vi ikke man får noget for. Og vi synes jo ligesom så mange andre, at det er væsentligt, at vi får øget arbejdsudbuddet i Danmark, og derfor skal vi jo lave beskatningerne rigtigt – der, hvor de giver noget, der, hvor vi får mere arbejde og ikke mindre arbejde.

Vi ønsker at sætte kommunerne fri, men ikke med frikommuneforsøg. Jeg har fuld respekt for, at man gør det, for det er jo sådan set en god start, men vi ønsker at give dem reel frihed til at træffe beslutninger lokalt. Og i den reelle beslutningsfrihed – og det ved jeg så ikke om vi kan få nogen med på – er der jo set med vores øjne nogle økonomiske rammer, der skal lempes ganske betragteligt for kommunerne.

Jeg er også en af dem, der var med til i sin tid at afskaffe skatteudskrivningsretten for regionerne. Jeg kan huske, at Socialdemokratiet dengang torndede imod det, i øvrigt sammen med Radikale Venstre, SF og andre partier; de mente, at det var fuldstændig håbløst, at man dermed desavouerede regionerne – dengang var det amterne – til blot at være sådan nogle lakajer for os, til at legitimere vores egne beslutninger herinde, altså igennem regionerne. Man må jo vedstå sig arv og gæld i politik. Jeg hører til dem, der mener, at det var en forkert beslutning, fordi det er umuligt at afstemme forventninger og service regionalt og lokalt, hvis ikke man sørger for den tilstrækkelige frihed til kommuner og regioner og den tilstrækkelige handlekraft. Så det er i mine øjne nogle borgerlig-liberale dyder, ligesom det for os er det, når vi siger, at vi vil lempe skatten på arbejde for at få mere arbejde; så handler det faktisk også om, at vi gerne vil give familierne større frihed.

Så vores udgangspunkt er borgerlig-liberalt. Men når regeringen byder til forhandling, og hvis vi kan finde nogle fælles brudflader, så er vi altid borgerlige stemmer, der arbejder med den til enhver tid siddende regering og altid vil søge – med det ene mandat, vi har indtil videre – at få så meget indflydelse gennem argumentets magt som overhovedet muligt. Og så længe vi kan have den samtale, er vi jo sådan set godt på vej, og den oplever jeg at vi har.

Kl. 19:42

Samtalen er måske netop noget af det, statsministeren nævnte i sin tale, nemlig den demokratiske samtale, som jeg synes vi har behov for at dvæle lidt ved, også al den stund at vi nu i 2½ år har ventet på et medieudspil, vil jeg sige til statsministeren, kulturministeren, finansministeren. Hvorfor nævner jeg et medieudspil? Det er jo bare sådan et lille hjørne af noget. Nej, det er det ikke; det handler om vores demokratiske infrastruktur. Den demokratiske infrastruktur er hele fundamentet for vores demokratiske samtale, og der er behov for, at vi tør tage livtag med det her område – både i forhold til infrastrukturen, økonomien og ånden i det.

Tillad mig at nævne kulturkritikeren Neil Postman, som har lavet en ret interessant sammenstilling af George Orwells roman »1984«, der jo udkom i 1949, og så Aldous Huxleys berømte roman »Fagre nye verden« fra 1932. Han skriver sådan her om mennesker, der lader sig overtage af teknologi:

»Det, Orwell frygtede, var de mennesker, som ville bandlyse bøger. Det, Huxley frygtede, var, at det ville blive overflødigt at bandlyse bøger, eftersom der ikke ville være nogen, der ville læse dem. Orwell frygtede dem, der ville formene os adgang til information. Huxley frygtede dem, som ville give os så megen information, at vi ville blive passive og selvoptagne. Orwell frygtede, at sandheden ville blive skjult for os. Huxley frygtede, at sandheden ville drukne i et hav af ligegyldigheder. Orwell frygtede, at vi ville blive en kultur af fangenskab. Huxley frygtede, at vi ville blive en trivialkultur uden tanke for andet end tidsfordriv.«

Spørgsmålet er, om vi er blevet begge dele. Det er måske lidt karikeret, for meget fungerer dog, men der er åbenlyse udfordringer i vores demokratiske samtale, og der kan man ikke bare her fra Folketingets side pege fingre ad techgiganterne og sige, at det er deres skyld, og at deres algoritmer tilskriver, at vi får en debatkultur og en demokratisk samtale, som ikke tjener demokratiet. For nuvel, de problemer er der sandelig, men der er jo sådan set kun os til at løse dem. Og hvis vi vil have mere ånd, som statsministeren jo også nævnte i sin tale, må vi også starte med at kigge på, om den måde, vi driver skoler på, i virkeligheden tilfører den rette ånd.

Jeg nævnte det før for hr. Alex Vanopslagh. Er det den rigtige vej at gå hele tiden at have det der fokus på iværksætterier inden for folkeskolen, som er blevet det helt store mantra? Ja, det kan jo være meget godt, men hvis vores elever ikke lærer nogle grundlæggende færdigheder, og hvis ikke de får ånd og kultur med sig, så bliver de heller ikke til de arkitekter, vi gerne vil have dem til at blive, og de bliver heller ikke til de virksomhedsledere, vi gerne vil have, der tænker lidt længere ud end til bare den almindelige bundlinje; for det handler også om ånd.

Derfor starter den demokratiske samtale jo altid hos os selv og med den måde, vi gør tingene på, ikke alene den måde, vi taler på her i Folketinget, men også den måde, vi handler på, og hvad det er for nogle værdier, vi selv bærer med os i vores politiske arbejde. Og der findes jo syv dyder, som i øvrigt er modstykket til de syv dødssynder, og de fire af dem er illustreret heroppe – det er de fire græske traditionelle dyder: visdom, årvågenhed, retfærdighed og sandhed. Det er meget gode dyder at tage med os ind i vores arbejde. Og så tilføjede den kristne kirke jo tre yderligere, så det blev til syv, så livet ikke skulle være så trist, altså så man ikke bare har syv dødssynder og så kun fire gode dyder. Jeg ved ikke, om der er nogen af jer, der ved, hvad de tre dyder er, men så skal jeg fortælle det – det

er tro, håb og kærlighed. Og det er heller ikke så dårligt at tage med sig i det politiske arbejde. Tak for ordet.

Kl. 19:47

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak for det. Der er en række korte bemærkninger. Først er det til hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 19:47

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det, og tak for talen til ordføreren. Jeg har altid været meget glad for det album, der hedder »HIP«, og som er lavet af Steppeulvene i 1967. (*Jens Rohde* (KD): Det var ikke en Absolute Music?). Det var ikke Absolute Music, nej, men det er nu også et godt album. Men »HIP« var det første dansksprogede rockalbum, der er lavet herhjemme – fremragende album. Der synger de om Aldous Huxley, og jeg har aldrig rigtig forstået, hvorfor de sang om Aldous Huxley, men jeg er blevet klogere i dag efter at have hørt ordførerens tale, så tak for det. Og i øvrigt tak for, synes jeg, et godt samarbejde, tak for den ros, som hr. Jens Rohde kommer med af regeringen, og også tak for det samarbejde, vi har haft i forbindelse med udfærdigelsen af vores fælles vedtagelsestekst. Det har været helt igennem konstruktivt.

Jeg vil gerne spørge ordføreren til den netop afsluttede landbrugsaftale. Det er en aftale, som vi i regeringen er meget glade for, og som jeg også brugte lidt tid på i min egen tale. Det er jo sådan, at vi nu har fået lavet nogle bindende mål både i forhold til kvælstof og CO₂, og jeg vil gerne bede ordføreren tilkendegive, at vi kan regne med ordføreren i det arbejde, der nu ligger foran os i forhold til at fastholde også de blå partier på de meget vigtige bindende mål, både i forhold til CO₂ og kvælstof.

Kl. 19:48

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:48

Jens Rohde (KD):

En aftale er en aftale, og det tager jeg for givet også er en selvfølge for alle dem, der deltager i aftalen. Nu er det jo sådan, at det er min partiformand, fru Isabella Arendt, som har deltaget i forhandlingerne om det her, og det er hende, der også vil følge de løbende forhandlinger. Så længe vi alle sammen kan se hinanden i øjnene og gå konstruktivt til det i den ånd, der skal være, nemlig at vi ønsker CO₂-reduktioner, men at der skal være den nødvendige balance – og det har faktisk også været min opfattelse, at det har regeringen hele tiden gået efter, altså at der skal være den nødvendige balance – så er jeg ganske sikker på, at vi nok skal få udmøntet det, der skal udmøntes, på en fornuftig måde, hvor ingen får alt, men hvor alle kan se sig selv i det og kan være i det, og det er jo det afgørende.

Kl. 19:49

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Lisbeth Bech-Nielsen, SF. Værsgo.

Kl. 19:49

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak for talen. Jeg synes, at der har været flere gode taler i dag, og det her var absolut en af de bedste. Så er jeg også glad for, at ordføreren nævnte George Orwell, som jo var demokratisk socialist. Det er der jo mange der glemmer, når man bruger ham til – hvad skal man sige – at slå kommunistiske samfund i hovedet med. Det var netop om modsætninger mellem det totalitære samfund og de demokratiske idéer. Det er også det, jeg synes jeg lidt hører i ordførerens tale.

Med hensyn til det totalitære i dag er der mange af os, der angriber techgiganterne og siger, at de måske er de nye totalitære regimer. Og hvordan håndterer vi så de der giganter? Der er jeg faktisk oprigtig nysgerrig på at høre, hvad ordføreren mener vi kan gøre ud over selvfølgelig at udstyre vores børn med den dannelse og ånd og de redskaber, der skal til for at være kritiske demokratiske borgere. Jeg har selv en 8-årig bonusdatter, og jeg synes, det er meget, meget svært at agere som forælder i en verden med sociale medier, telefonafhængighed, og hvad der ellers følger.

Kl. 19:50

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:50

Jens Rohde (KD):

Uha ja, den del som forælder kender jeg også til. Den er jo vanskelig. Det er jo heller ikke noget, vi kan laste techgiganterne for. Det er jo noget, vi selv er nødt til at håndtere. Jeg har jo tidligere fremlagt en lang række forslag her i Folketinget. Jeg har også beskrevet i et helt kapitel i min egen bog, som hedder »Tro og håb og ungdomsoprør«, konkrete initiativer til, hvad vi kan gøre. Der er også masser af god inspiration at hente hos Frederik Stjernfelt, som også har skrevet en bog om, hvilke initiativer man burde tage lovgivningsmæssigt for at sikre transparens. Det helt store problem, ud over den skattemæssige diskussion, som vi har, er, at der ikke er transparens om den måde, man bruger algoritmerne på i disse store virksomheder. Her står vi med en kæmpe opgave; vi er bare nødt til at løse den internationalt.

Kl. 19:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 19:52

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Det er jeg enig i. Jeg er ikke enig i, at vi ikke kan pege fingre ad techgiganterne, for verden har jo aldrig set nogle redskaber som dem, der bliver taget i brug nu. Den største gruppe nyansatte, Mark Zuckerberg havde for nogle år siden, var ikke programmører eller it-folk; det var psykologer, psykiatere og neurovidenskabsfolk. Det var netop for at forstå, hvordan man kan manipulere med vores hjerner. Tiden i dag er jo ikke til den her længere diskussion, men jeg synes, det er en af de vigtigste diskussioner, vi overhovedet kan tage, så jeg glæder mig til, at vi forhåbentlig kan fortsætte den sammen.

Kl. 19:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:52

Jens Rohde (KD):

Det er jeg glad for, og det skal ikke forstås sådan, at jeg ikke mener, at der er noget at kritisere dem for. Men det er svært ligesom at lægge opdragelsen af vores egne børn og begrænsningen af skærmbrugten derhjemme over på Mark Zuckerberg og andre. Vi er også nødt til at gribe i egen barm. Jeg tilhører i hvert fald selv en generation, som op gennem 1990'erne og 00'erne var voldsomt teknologibegejstret. Vi har været så teknologibegejstrede, at vi har glemt at lave den nødvendige regulering. Den første reelle regulering, der er kommet, er faktisk kommet med ophavsretsdirektivet, som vi fik lavet på europæisk niveau. Det gav også en masse ballade, og vi kommer til at tage en masse kampe, når vi fører det videre. Men der er ikke nogen vej udenom.

- Kl. 19:53 de frie skoler som det mest naturlige i hele verden, men det er et problem, hvis man vil have friplejehjem. Jeg forstår det simpelt hen ikke. Og jeg ved, vi er enige. Kl. 19:56
- Første næstformand** (Karen Ellemann):
Næste korte bemærkning er til hr. Søren Pape Poulsen, Konservativ. Værsgo.
- Kl. 19:53 **Første næstformand** (Karen Ellemann):
Ordføreren. Kl. 19:56
- Søren Pape Poulsen** (KF):
Tak for det, tak for talen. Jeg står her bag blomsterne; nogle af os har brug for noget smukt foran, for at det ikke går galt, når man skal kigge herved. Ja, hvordan skal jeg komme tilbage fra den? Det finder jeg lige ud af.
- I forhold til Kristendemokraterne går jeg også ud fra, at vi i hvert fald også skal tale om nogle værdier om familiens betydning, og også familien hele livet. Derfor vil jeg så gerne ind at røre lidt ved det, vi har brugt tid på i dag, og som jeg har prøvet at spørge ind til, nemlig vores ældrepolitik og vores frie valg osv. Det skal jeg bare lige have helt klart, for jeg er meget imponeret over den 2030-plan, Kristendemokraterne har lagt frem, om økonomien.
- Men hvor står I henne i forhold til hele det frie valg, friplejehjem, private plejehjem, praktisk hjælp, hjemmepleje og de privates muligheder for at komme ind på lige fod med det kommunale? Kl. 19:54
- Første næstformand** (Karen Ellemann):
Ordføreren. Kl. 19:54
- Jens Rohde** (KD):
Jamen der har vi jo bakket op om det konservative forslag om bl.a. at sikre sådan lige beregning. Vi står jo nøjagtig det samme sted. Vi bliver så bare nødt til, når vi tager den diskussion, for at den ikke bare bliver ideologisk, at diskutere nogle af de problemstillinger, som jo er reelle nok, og som vi har oplevet i Viborg Kommune med rengøringen. Der var jo et stort firma, der stod for rengøring i Viborg Kommune, som gik ned, og så var det de kommunale, der måtte ind at lave oprydningen, og der havde man det lige pludselig ikke. Så vi er nødt til at finde ud af, hvordan vi gør det bedre i dag, end vi har gjort tidligere – og i hvert fald lære af nogle af de fejl, som er sket forskellige steder.
- Men at have ideologisk modstand mod, at nogle kan tjene penge på at udføre et ordentligt stykke arbejde, har jeg aldrig forstået. Kl. 19:55
- Første næstformand** (Karen Ellemann):
Hr. Søren Pape Poulsen. Kl. 19:55
- Søren Pape Poulsen** (KF):
Der er helt sikkert noget at lære. Man skal også nogle gange overveje, hvor store klumper man udbyder, og om dem, der skal ind at byde, også skal byde på det hele, eller om man kunne dele tingene op. Der er jo masser at tage fat i der. Og tak for opbakningen til beslutningsforslaget.
- Jeg tror bare, at det er rigtig vigtigt, at vi får taget ideologien ud af det her, for jeg har ikke et mål om, at noget skal være privat eller skal være kommunalt. Jeg synes bare, at debatten nogle gange kommer til at handle om det forkerte. Vi glemmer, hvad det er, vi diskuterer, og vi glemmer at spørge dem, det handler om. Vi glemmer, at det jo er fru Jensen, der skal have lov til at bestemme, hvem der skal komme i hendes hjem, hvilken mad hun skal spise, og hvem der skal levere ydelsen; i stedet for har vi en diskussion om, om det skal være kommunalt eller privat.
- Jeg er glad for, hvis vi i fællesskab kan prøve at få taget noget af ideologien ud af den debat, for jeg forstår ikke ideologien. Vi hylder
- Jens Rohde** (KD):
Jeg er fuldstændig enig i det, hr. Søren Pape Poulsen siger her. Kl. 19:56
- Første næstformand** (Karen Ellemann):
Den næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo. Kl. 19:56
- Lars Boje Mathiesen** (NB):
Tak. Nu ved jeg, at ordføreren tidligere i dag, og også andre gange, har hyldet det med internationale forpligtelser og mener, at vi som stat selvfølgelig skal leve op til dem. Gælder det også forpligtelserne over for NATO i forhold til de 2 pct., som vi har forpligtet os til – som regeringen på vegne af Danmark har forpligtet sig til at give? Gælder det også der? Kl. 19:57
- Første næstformand** (Karen Ellemann):
Ordføreren. Kl. 19:57
- Jens Rohde** (KD):
Ja, det gør det jo i udgangspunktet. Og så må vi jo i øvrigt inden for NATO diskutere, hvad der tæller med, og hvad der ikke tæller med i forhold til den forpligtelse. For jeg er jo ikke helt enig i, at f.eks. vores indsats i Grønland og det, vi har der, ikke tæller med i forhold til vores NATO-forpligtelse. Men som udgangspunkt er jeg altid på det hold, der siger: Har vi nogle internationale forpligtelser, må vi også finde vejen til at overholde dem. Kl. 19:57
- Første næstformand** (Karen Ellemann):
Hr. Lars Boje Mathiesen. Kl. 19:58
- Lars Boje Mathiesen** (NB):
Jamen det er så det, der undrer mig, for hvis man kigger i KD's 2030-plan, den økonomiske plan, kan man se, at der er afsat 15,1 mia. kr. til øvrigt offentligt forbrug, inklusive forsvarsaftalen – altså inklusive – for at kunne komme op på de 2 pct. Og det koster altså 17 mia. kr. alene at komme op på de 2 pct. Så derfor kan jeg ikke få tallene til at hænge sammen. Hvis man siger, at vi skal leve op til de her forpligtelser, så må man vel også afsætte pengene i sin økonomiske plan til at komme derop. Kl. 19:58
- Første næstformand** (Karen Ellemann):
Ordføreren. Kl. 19:58
- Jens Rohde** (KD):
Det er fuldstændig rigtigt. Det er en mangelvare i vores udspil, for det har vi simpelt hen ikke fået adresseret. Så det har hr. Lars Boje Mathiesen ret i.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Kasper Sand Kjær, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 19:58

nes syn er på den sag. Skal vi i Danmark forpligte både de udenlandske, men jo også de indenlandske streamingtjenester – det er vi nok også nødt til – til at bidrage mere til den danske indholdsproduktion, sådan at vi kan sende nogle penge tilbage i det kredsløb, de lige nu hiver penge ud af?

Kl. 19:58

Kl. 20:01

Kasper Sand Kjær (S):

Tak til hr. Jens Rohde for en interessant, spændende, reflekteret tale med mange vigtige overvejelser, også om vores demokratiske samtale. Jeg deler meget af det, som ordføreren sagde, også den del om, at vi ikke kan skyde skylden alene på techgiganter. De er bestemt en del af årsagen og har en del af ansvaret for en forandring af den demokratiske samtale, men vi må også gribe i egen barm som politikere og også tage vores del af ansvaret for det, også som deltagerne i samtalen om det her på de sociale medier eller i nyhedsmediernes. Vi har også et ansvar.

Men det, jeg i virkeligheden godt kunne tænke mig at spørge ind til, er den her del omkring ånd og dannelse. For en ting er jo folkeskolen, som ordføreren var inde på i sin tale, men ånd og dannelse får vi jo også fra kultur og ikke mindst fra dansk indhold, som virkelig kan sætte spot på os som danskere og som samfund og som fællesskab. Det kan være et spejl, vi kan holde op for hinanden, så vi kan stille de rigtige spørgsmål. Der ser vi jo også en bevægelse, hvor techgiganter på streamingmarkedet udfordrer danske indholdsproducenter og dem, der producerer det danske indhold. Der vil jeg bare gerne spørge ordføreren, hvordan han ser på den udfordring.

Kl. 19:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:59

Jens Rohde (KD):

Nu bliver jeg jo helt høj, når jeg hører hr. Kasper Sand Kjær stå og tale den dagsorden. Det er jo derfor, at jeg bliver ved med at stå og stampe i jorden efter det medieudspil, og det er derfor, vi har lavet et medieudspil, som investerer massivt i danske medier. Da jeg første gang kom for skade at gøre det i Radikale Venstre, var man også ved at få kaffen galt i halsen og sådan noget, for hold da op, at gå fra 5,6 mia. kr. til 10 mia. kr. er et stort spring. Og ja, det anerkender jeg. Det er mange penge lige pludselig at sende ind i danske medier, men hvis man sammenligner det med de budgetter, som de, der konkurrerer med det danske indhold, altså inde i danskernes hoveder, har, så er det jo meget, meget lidt.

Derfor bliver vi nødt til at finde en finansieringsstruktur, der er holdbar. Og når vi så har foreslået, at man indfører det som en slags medieskat, ligesom vi kender det med kirkeskatten, så er det for at sikre en slags folkeligt medejerskab gennem den synlige skat. Jeg er jo en af dem, der er ked af, at man fjernede licensen, ikke fordi jeg ikke syntes, det var fornuftigt at finde en måde, hvorpå de bredeste skuldre bærer de tungeste byrder, men fordi licensen giver et folkeligt medimedejerskab ved, at den er synlig.

Kl. 20:01

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Kasper Sand Kjær for sin anden bemærkning.

Kl. 20:01

Kasper Sand Kjær (S):

Tak. Det er jo voldsomt spændende, og derfor glæder jeg mig også rigtig meget til, at vi skal have den debat, når vi om lidt præsenterer vores medieudspil. Noget af det, som vi i forståelsespapiret er enige om, er jo, at streamingtjenester skal bidrage til dansk indholdsproduktion. Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad Kristendemokrater-

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:01

Jens Rohde (KD):

Ja, spørgsmålet er, hvilken model vi vælger. Jeg er egentlig mest optaget af at prøve at finde sådan en slags solidaritetsbidrag fra alle de medier, som ønsker at få del i mediestøtten, og som man så lægger oven på den medieskat, man opkræver fra danskerne. For dem, der vil have mediestøtte, skal også være forpligtet til en fælles solidaritet for at holde det her system kørende. Det er jo en model, som vi har arbejdet med. Vi er sådan set åbne over for at diskutere alt. Det afgørende er, at der kommer flere penge ind, og at vi får styrket danske medier, og ikke mindst at vi kigger på det lokalt og regionalt. For nyhedsrørkerne breder sig, og så er der altså ikke nogen til at kigge de kommunale beslutningstagere over skulderen, og det duer ikke.

Kl. 20:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Den næste korte bemærkning er til fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 20:02

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Og tak for en god tale, der også gjorde mig klogere. Det er altid spændende at lytte til ordføreren. Så tak for det.

Noget af det, som jeg jo ved også er vigtigt for Kristendemokraterne, er familiepolitikken. Man kan sige, at en af de største trusler, der i virkeligheden er mod familierne i Danmark i dag, er infertilitet, altså at vi simpelt hen ikke får de børn, vi ønsker os. Når man kigger på en skoleklasse, er det hver tiende, der sidder der, som er kommet til verden ved hjælp af fertilitetsbehandling. Der har vi fra konservativ side præsenteret et udspil, hvor vi foreslår at fordoble antallet af forsøg med inseminationsbehandling, så man går fra tre til seks forsøg. Det vil betyde, at det ikke er to ud af tre, der får held med behandlingen og får bragt et barn til verden, men derimod fire ud af fem, og prisen på det her ligger på lige knap 40 mio. kr.

Jeg vil høre, om det er et forslag, som ordføreren kunne have sympati for netop med henblik på at indfri danskernes ønske om at få de børn, man nu engang måtte ønske sig, når man står i den her situation.

Kl. 20:03

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:03

Jens Rohde (KD):

Ja, absolut. Og et beløb på 40 mio. kr. burde jo være en finansiering, vi kan finde. Men det afgørende er jo, at vi kan være enige om, hvad det er for en finansiering, når det kommer til stykket, og der har vi jo i forbindelse med et par andre udspil ikke været helt enige. Så jeg siger bare, at så længe der ikke går udlændingepolitik i det, så kan vi nok godt være med på en finansiering.

Kl. 20:03

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Mette Abildgaard.

Kl. 20:03

Kl. 20:06

Mette Abildgaard (KF):

Det forslag, som vi er ude med, kommer vi selvfølgelig også til at finansiere i vores finanslovsudspil, og der er jo en række gode finansieringskilder, så mon ikke vi kan finde noget, vi kunne være enige om der?

Et andet forslag, vi også har været ude med, er at se på at indføre en behandlingsgaranti på det her område. Vi kan se i dag, at uanset hvilken form for fertilitetsbehandling der er tale om, kan der være ganske lange ventetider på det. Op mod 1 års ventetid er ikke ualmindeligt i det offentlige. Der har vi et forslag om, at man skal kunne gå til en privat klinik og få sin fertilitetsbehandling i stedet for. Det er der jo også mange, der gør i dag, men der er bare en ganske stor brugerbetaling forbundet med det, og det betyder, at det reelt kun er de mest velhavende, der gør det i dag. Kunne ordføreren ligeledes være interesseret i at drøfte det videre med det samme hensyn for øje, nemlig at få indfriet familiernes ønske om at få børn og danne nye familiefællesskaber?

Kl. 20:04

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 20:04

Jens Rohde (KD):

Jeg synes, at det, som fru Mette Abildgaard præsenterer her, lyder både rigtigt og sympatisk, så det er vi absolut åbne for.

Kl. 20:04

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er fra hr. Kim Valentin, Venstre. Værsgo.

Kl. 20:04

Kim Valentin (V):

Tak for det, og tak til ordføreren for en god gennemgang af Kristendemokraternes politik. Jeg læser mig frem til, at Kristendemokraterne har en modig EU-politik om det, der skal reformeres, og en af de ting, som der står, er, at der skal sikres skattebetalinger, og så tænker jeg: Er det, fordi EU skal til at opkræve skat fra danskerne?

Kl. 20:05

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 20:05

Jens Rohde (KD):

Det er jo allerede vedtaget. Vi kommer jo til at skulle forholde os til, at der skal findes egne indtægter, som det hedder, i det europæiske system. Det skal bl.a. betale for den genopretningspakke, som er lavet. Nu ved jeg godt, at Venstre ikke var en del af det og valgte at holde sig udenfor, dengang vi drøftede dette og der skulle gives mandat til den fælles låneoptagning. Men vi kommer til at forholde os til det.

Hvordan gør man det så i praksis? Ja, det kan vi jo diskutere og kommer jo også til at diskutere. Vi har jo allerede egne indtægter i dag. De findes allerede i det europæiske system, men det er os selv, der opkræver dem. Man behøver ikke nødvendigvis at have en europæisk institution, som opkræver dem. Vi opkræver dem selv under et fælles regelsæt. Men jeg er meget interesseret i, og det har Venstre i øvrigt også været tidligere, når vi nu taler skat, at vi i det mindste kunne finde en fælles skattebase i det europæiske samarbejde, fordi det ville kunne lukke rigtig mange skattehuller, men det er en anden diskussion.

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Kim Valentin.

Kl. 20:06

Kim Valentin (V):

Ja, jeg er ikke sikker på, at jeg er blevet hundrede procent klog på det. Måske kan ordføreren uddybe det en lille smule, fordi der står jo, at det er en demokratisk reform af EU. Betyder det, at Kristendemokraterne går ind for føderalisme, altså at det i virkeligheden er i EU, der skal føre store dele af finanspolitikken?

Kl. 20:07

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 20:07

Jens Rohde (KD):

Jeg har jo lavet, vil jeg næsten vove at påstå, nok det mest udførlige reformudspil til det europæiske samarbejde, hvor jeg har gennemgået samtlige artikler i traktaten og lavet et udspil dertil. Det kostede mig spidskandidaturet i Venstre i sin tid, så det må jo være Venstre bekendt, hvad jeg har lavet dengang, fordi det er nogenlunde de samme grundtanker, som er gældende. Det har jeg ikke ændret holdning til, og hr. Kim Valentin ved godt, at jeg er supereuropæer på det punkt, og føderalisme er i øvrigt decentralisme; det er ikke centralisme.

Kl. 20:08

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Kenneth Mikkelsen, Venstre. Værsgo.

Kl. 20:08

Kenneth Mikkelsen (V):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Jeg er lige ved at sige, at traditionen tro var den også med henvisning til litteraturen. Det kan vi alle sammen bruge.

Vi har jo hørt ordføreren bekende sig til den blå side i dag, men vi hørte også i ordførertalen, at der var et men. Et af de her men'er kunne jo være vedtagelsesteksten. Som vi også tidligere i dag har hørt, er det det udlændingepolitiske afsnit, som falder Kristendemokraterne for brystet. Jeg har kigget på den blå vedtagelsestekst flere gange og kan simpelt ikke gætte mig til, hvilket af de tre områder, der bliver beskrevet heri, der falder Kristendemokraterne for brystet. Jeg tillader mig lige at læse op:

Der skal føres en stram og konsekvent udlændingepolitik. Der skal ikke gives arbejdsløse indvandrere højere overførselsindkomst, og flere kriminelle udlændinge skal udvises.

Kunne ordføreren ikke hjælpe mig med at fortælle, hvad det er for et af de tre områder, som falder Kristendemokraterne for brystet?

Kl. 20:09

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 20:09

Jens Rohde (KD):

Jo, det vil jeg gerne. Først vil jeg sige, at det jo ikke er noget nyt. Det gør Venstre og Konservative jo også; de indgår jo også en gang imellem aftale med regeringen uden at spørge Kristendemokraterne, om vi synes, det er en god idé. Altså, det gør man jo, hvis man kan finde nogle fælles brudflader.

Det, der er afgørende for os i forhold til det forslag til vedtagelse, er, at der står, at vi skal bekæmpe børnefattigdom. Vi er af den

opfattelse i Kristendemokraterne, at fattigdomsydelserne, herunder integrationsydelsen, er med til at stille folk unødigt dårligt og marginalisere dem i samfundet, og vi mener, at det er etisk forkert at gøre folk fattigere, bare fordi de kommer et andet sted fra. Det er simpelt hen en grundlæggende værdipolitisk indgang, hvor vi anerkender, at der er forskelle, men når de er der og vi kan få regeringen og andre partier med på, at vi skal bekæmpe børnefattigdom, så gør vi det, og det har vi en fælles dagsorden om, i hvert fald med nogle, i forhold til Ydelseskommissionen, og det arbejde glæder jeg mig til.

Kl. 20:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Jens Rohde. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren og dermed tak til Kristendemokraterne. Så er det blevet fru Aaja Chemnitz Larsen fra IA's tur. Velkommen.

Kl. 20:10

(Ordfører)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Jeg vil starte med at sige til den tidligere ordfører, at det ikke altid gør noget, at man kun er én til at repræsentere et parti; man kan godt skabe en masse resultater alligevel.

Inuit Ataqatigiit ser frem til et nyt folketingsår. Meget er sket siden sidst. Fire folketingsdelegationer har besøgt Grønland de seneste måneder, og vi glæder os over, at det endelig er blevet lettere at rejse igen. Det er vigtigt, at vi mødes med vores kollegaer i Grønland, for her i Folketinget varetager vi 32 sagsområder på Grønlands vegne, og jeg tror, at vi kan tjene de grønlandske interesser bedre, ved at vi også jævnligt ser hinanden i øjnene. Det er med til at styrke samarbejdet om sagsområderne og sikre en bedre inddragelse af Grønland.

En af konklusionerne fra Grønlandsudvalgets rejse var, at der er behov for at indføre digital tinglysning. En anden åbenlys sag var en fasttrackordning, som IA har kæmpet for i snart 4 år. Den giver lettere adgang til udenlandsk arbejdskraft, som vi også i Grønland har brug for. Fasttrackordningen er endelig trådt i kraft her for nylig, og det glæder vi os over.

Interessen for Grønland og for Arktis har aldrig været større. Interessen udgør også et momentum for Grønland, og hvis vi griber muligheden, vil det skabe positive efterdønninger langt ind i vores fremtid: en stærkere økonomi, en bæredygtig turistdestination og et attraktivt investeringsland. Det er der, vi skal hen. Grønland har fået en ny naalakkersuisoq for udenrigsansligninger. Det er Inuit Ataqatigiits egen formand og formand for naalakkersuisut, som nu varetager den post. Det er glædeligt, og det lover godt for øget stabilitet og klare rammer for investeringer udefra.

Inuit Ataqatigiit kæmper samtidig også for at skabe et trygt samfund derhjemme. Justitsområdet er og bliver et prioriteret sagsområde for Inuit Ataqatigiit, og her vil vi gerne takke regeringen for det gode samarbejde. De seneste par år er det lykkedes os at styrke Grønlands politi og kriminalforsorg.

Politiet har fået flere ressourcer, og aldrig før har der været så mange kommunefogeder ansat. Det styrker trygheden i hele Grønland. Politiet har fået etableret en ny enhed med 13 nye ansatte, der udelukkende skal behandle anmeldelser om seksuelle overgreb på børn i hele landet. Antallet af anmeldelser om seksuelt overgreb på børn er steget med 33 pct. fra 2019 til 2020. Det vidner om, at vores bestræbelser og vores insisteren på en åben debat giver ofre for overgreb styrken til at anmelde de krænkelse, de har oplevet, og samtidig opbygger vi en tro på, at samfundet står klar til at hjælpe. Det er vigtigt.

Arbejdet med kriminalforsorgen fortsætter i det kommende kriminalforsorgsforlig. Men det er også værd at nævne, at vores aftale om rekruttering og udligningstillæg til anstaltsbetjente har betydet,

at flere tidligere ansatte er vendt tilbage og nye er kommet til. Det arbejde er vi nødt til at fortsætte med.

Endelig vil jeg på justitsområdet nævne, at vi har et arbejde foran os i forhold til at nedbringe sagsbehandlingstiderne i retterne i Grønland. Sagsbehandlingstiderne er tre gange så lange i Grønland, som de er i Danmark. Og kompetencerne i retterne er vi nødt til at styrke over tid, og vi er nødt til at have en debat om foranstaltningniveauet i Grønland. Det er en debat, som IA vil initiere i det kommende år.

Grønland og Danmarks fælles indsats mod seksuelle overgreb begået mod børn i Grønland er et stort og et banebrydende skridt i kampen for et bedre børneliv for de allermost sårbare børn i Grønland. Så tak for det. Men de 80 mio. kr., der er blevet afsat til arbejdet, dækker primært et behandlingsbehov, og i bedste fald er det en akut hjælp. Der mangler fortsat flere forebyggende indsatser. Alt for mange sager hos politiet bliver henlagt på grund af manglende beviser, og alt for mange videoafhøringer af børn i en sårbar situation er nødt til at blive foretaget bedre, end vi gør i dag. Inuit Ataqatigiit vil derfor arbejde for at etablere børnehuse i udvalgte grønlandske byer i en forsøgsperiode.

Kl. 20:15

Et andet område, som vi kommer til at fokusere på i det kommende år, er de mange ulykkelige selvmord i Grønland. Det er et meget følsomt område, men også et område – ligesom de seksuelle overgreb – som det er nødvendigt at turde tale åbent om. Det er i sig selv forebyggende. I Grønland har vi en af de højeste selvmordsrater i hele verden. Som ung oplevede jeg selv at gå til venners begravelse. I dag er det mine børn, der er med til at begrave deres venner. Det må og skal vi ændre.

Jeg ved, at selvmord ikke er en sag, der bliver drøftet særlig meget her i Folketinget, og nogle vil måske spørge, hvorfor det egentlig vedrører de danske medlemmer af Folketinget. Men det gør det. Alene sidste år modtog Grønlands politi 1.200 selvmordstrusler. Det er en voldsom stigning i forhold til de foregående år, og hvert år er der 40-50 mennesker, der begår selvmord i Grønland. Og der skal man huske på, at det er en befolkning med kun 56.000 mennesker. Det er voldsomt, og det er nogle voldsomme tal. Hertil kommer, at vi i Folketinget har ansvaret for våbenlovgivningen hjemme i Grønland. Våben er lettilgængelige i stort set alle hjem i Grønland. Det er en stor del og en vigtig del af den fangstkultur, som vi har i Grønland.

Inden inatsisartutvalget i april hjemme i Grønland var en opdatering af våbenlovgivningen på tegnebrættet. Sikring af våben kan være med til at gøre en forskel i forhold til at mindske vådeskudsykker og mindske antallet af selvmord. Det er vigtigt, at det er folk med viden og erfaring, der har adgang til våben. En opdatering af våbenlovgivningen bliver anbefalet af Grønlands politi og skal også drøftes hos IA sammen med organisationen for fiskere og fangere. Nu bliver jeg lidt berørt af det. Vi vil selvfølgelig opfordre til, at debatten om våbenlovgivningen sker respektfuldt og konstruktivt, da jagt og fangst er en sund og vigtig del af den grønlandske kultur. Men det er også vigtigt, at vi samtidig sikrer, at lovgivningen ikke tillader lemfældig opbevaring af våben.

Grønland spiller en større og større rolle i egne udenrigspolitiske sager. Grønland taler først til Arktisk Råds ministermøder og underskriver resolutioner på vegne af rigsfællesskabet, og i mandags blev der indgået en ny aftale om et Kontaktudvalg, som skal sikre, at Grønland og Færøerne får mere og hurtigere viden om fortrolige og afgørende oplysninger om udenrigs- og sikkerhedspolitiske sager. Alt sammen er en del af en rigtig vigtig udvikling hen imod et mere ligeværdigt samarbejde, hvor Grønland i langt højere grad er med til at træffe beslutninger om os selv.

I komitéen for arktiske parlamentarikere, hvor jeg sidder som formand, oplever jeg også, at der klart er en øget interesse for Arktis. For nylig deltog jeg i en debat med den norske og den finske

udenrigsminister om samarbejdet i Arktis i fremtiden. Det betyder, at Grønland og Arktis i højere grad repræsenterer sig selv, og det er vigtigt nu, hvor interessen er så høj. Vi ved dog også, at med øget interesse er der også øget potentiale for konflikt, og derfor er samarbejdet i den arktiske region så vigtig for os.

Inuit Ataqatigiit besluttede på vores landsmøde for ikke så lang tid siden, at vores fokus er på lavspænding og ikke på demilitarisering, som mange af jer sikkert har hørt diskuteret. Det er nemlig vanskeligt at opnå demilitarisering, når der er øget militarisering omkring os, i landene rundt omkring i Arktis. Frem imod et kommende forsvarsforlig vil vi have fokus på at styrke overvågningen i og omkring Grønland yderligere, og i samme ånd, som der var i den arktiske kapacitetspakke, nemlig at fremme fred og lavspænding, vil vi have fokus på netop at styrke overvågningen. Et bedre overvågningsbillede af situationen er nemlig afgørende. Det er et klart krav fra vores side, at vi sidder med i forliget, repræsenterer Grønland og sikrer, at de grønlandske interesser bliver varetaget.

Med det vil jeg takke for ordet. Jeg glæder mig til det kommende folketingsår og ser frem til debatten. Qujanaq.

Kl. 20:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er en række korte bemærkninger til ordføreren, og først er det fra hr. Jens Rohde, Kristendemokraterne. Værsgo.

Kl. 20:20

Jens Rohde (KD):

Tak for det. Jeg har to spørgsmål, og det ene går på det med lavspænding, og det andet er i forhold til våbenlovgivning. Altså, jeg kender ikke den liberale udstrækning af våbenlovgivningen i Grønland. Hvilke initiativer kunne fru Aaja Chemnitz Larsen ønske sig at der blev taget herfra i forhold til at håndtere våben bedre?

Det andet spørgsmål er, om ikke tiden er løbet fra det her med at holde et lavspændt niveau med den aktivitet, der allerede er.

Kl. 20:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:21

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Ja, tak. Helt konkret kunne jeg godt tænke mig, at der kom sikring af våben, sådan at våbnene ligesom var låst af, ikke nødvendigvis i et dyrt aflåst skab, men med en ret billig løsning, man kan få, sådan at man kan sikre, at et våben f.eks. ikke kan skyde. Det kan man godt købe en ret billig løsning på; det er noget, der koster 150 kr., så det tænker jeg at vi godt kan tillade os at stille krav om. Det andet er i forhold til at sikre, at der er en aldersgrænse, sådan at det ikke går ud over helt små børn. Og jeg har også oplevet, at en nabo havde en tragisk ulykke, og det hang som en sort sky over familien, at der havde været den her vådeskudsulykke som en del af barndommen. For der er i virkeligheden rigtig mange ofre i sådan en sag.

I forhold til det andet med lavspænding er det et komplekst område. Jeg ved ikke, om jeg har tiden til at svare på det, men jeg håber, at ordføreren vil stille spørgsmålet om det igen.

Kl. 20:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Jens Rohde.

Kl. 20:22

Jens Rohde (KD):

Det er hermed gjort.

Kl. 20:22

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 20:22

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Ja, tak. Der er et behov for at gøre alt, hvad vi kan, i forhold til at sikre fred i Grønland. Vi har underskrevet en Ilulissataftale for mere end 10 år siden, som netop handler om, at alle otte arktiske lande ønsker, at der skal være fred i området, og jeg mener faktisk, at det i virkeligheden er en model til efterlevelse; at vi godt kan samarbejde. Og jeg mener faktisk, at det er realistisk at holde lavspænding i Arktis.

Kl. 20:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 20:22

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det, og tak for talen. Man bliver altid lidt klogere. Jeg kunne også godt tænke mig at blive lidt klogere på, hvilke muligheder vi egentlig har. Grønland kunne lære af Danmark, Danmark kunne måske også hjælpe Grønland i forhold til den grønne omstilling. Hvad er der for nogle udviklingsmuligheder, som vi ikke har grebet endnu?

Jeg mindes selv, og det ligger jo år tilbage nu, at jeg som uddannelses- og forskningsminister havde en del at gøre med Center for Arktisk Teknologi i Sisimiut, som jo netop har en masse fantastiske udvekslingsmuligheder. Det kan både være uddannelses- og forskningsområdet, men måske også i højere og højere grad i forhold til den position, Grønland har med hensyn til udviklings- og erhvervs- muligheder på det grønne område.

Kl. 20:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:23

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for spørgsmålet. Først og fremmest synes jeg, der er nogle gode initiativer hjemme i Grønland, hvor man netop har sagt: Vi ønsker ikke, der skal være olieudvinding i Grønland. Vi ønsker, der skal være mere vandkraft f.eks. Men noget, jeg synes også er ret interessant, er et initiativ, vi har været med til at få finansiere, og det er FabLab, som er et laboratorium, hvor man netop kan udvikle innovative løsninger, i Sisimiut som en del af at de institutioner, der allerede er. Det synes jeg er super interessant, og jeg ved også, at der er noget undersøgelse i gang i forhold til, hvordan vi kan lave bygninger, der ligesom passer til et arktisk klima. Det kunne være superinteressant, at Grønland ikke bare blev sådan et udstillingsvindue i forhold til klimaforandringerne, men også i forhold til nogle af løsningerne.

Kl. 20:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 20:24

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen lige præcis. Jeg tænker, vi har en opgave i fællesskab med faktisk at få vist, både hvilke muligheder der er, og at Grønland kan fungere som en demonstration, et udstillingsvindue, som ordføreren siger, man egentlig også som et demonstrationssted for nye idéer og

nye løsninger på det her område. Det kunne være grønt byggeri, men også andre ting.

Kl. 20:27

Kl. 20:24

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 20:24

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Helt enig. Jeg ville virkelig ønske, at vi netop fik skabt den der kobling, også mellem forskning og erhvervsudvikling. Altså er der nogle muligheder, hvor vi skal opfinde nogle løsninger i virkeligheden, som vi ikke har i dag. Så kunne Grønland jo sådan set også være et rigtig interessant sted. Men jeg ved også, at sådan noget som datacentre også er noget, man overvejer, hvor vi jo har nogle fordele i forhold til den kulde, der er i Grønland. Så jeg ser sådan set rigtig store potentialer på det grønne erhvervsudviklingsområde.

Kl. 20:25

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til hr. Kasper Roug, Socialdemokratiet.

Kl. 20:25

Kasper Roug (S):

Mange tak for en fremragende tale, som jo også skitserede mange af de udfordringer, der sådan set også er i Grønland i dag. Altså, der er ingen tvivl om, at Grønland er nået rigtig, rigtig langt, men der er stadig væk et stykke vej endnu. Noget af det, som jeg lagde mærke til at ordføreren dvælede lang tid ved, og som er rigtig spændende, synes jeg, er, at regeringen allerede nu har hjulpet med omkring 80 mio. kr. til at sagsbehandle, specielt i børnesagerne. Og ordføreren nævner også en ting som etablering af børnehuse. Kan ordføreren sætte nogle flere ord på, hvordan vi eventuelt ville kunne hjælpe hinanden med at blive bedre, både inden for sagsbehandling, selvfølgelig, men også måske sætte nogle flere ord på, hvordan børnehuse kunne være en gevinst på det område?

Kl. 20:26

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 20:26

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak, og også tak for det gode samarbejde i øvrigt. Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg er hammet stolt af at komme fra Grønland. Og jeg plejer at sige, at jeg synes, det er et kæmpe privilegium at komme fra et land, hvor vi bare ikke er særlig mange, og hvor man virkelig kan være med til at gøre en forskel. Det er noget, der virkelig bliver indpodet i os, når man kommer fra Grønland.

Og ja, børnehuse er jo både danske myndigheder, politiet og retsvæsenet, og så er det grønlandske myndigheder, socialvæsen, sundhedsvæsen, som jeg mener bør samarbejde og have nogle rammer for at styrke indsatsen, sådan så man fagligt har det tværfaglige samarbejde, og at barnet og familien kun skal komme et sted. Så kan det styrke indsatsen i forhold til de her seksuelle overgreb. Og jeg mener, det er så afgørende, for man kan faktisk se en sammenhæng mellem de seksuelle overgreb og selvmord, altså at hvis vi løser det forebyggende, har det også en positiv effekt andre steder.

Kl. 20:27

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Kasper Roug.

Kasper Roug (S):

Tak for svaret. Jeg synes også, regeringen har bevist flere gange, at den meget gerne vil samarbejde på alle mulig forskellige områder, som nu kommer på Grønland. Jeg vil godt lige sige, at jeg er vild med det, når ordføreren siger »hjemme i Grønland«. Der er altid noget utrolig dejligt over ordet hjemme i Grønland. Og det lyder enormt bekendt, synes jeg, når man sådan tænker på sin egen hjemegn.

Et andet emne, som jeg håber det er i orden for ordføreren jeg lige berører, er noget, som ordføreren ikke var så meget inde på, men det er et område som miljø og grøn omstilling. Og det er jo et af de områder, hvor Grønland jo har et meget, meget stort potentiale. Hvordan mener ordføreren vi vil kunne hjælpe hinanden med at kunne indfri de her meget, meget store potentialer, der er inden for den grønne omstilling?

Kl. 20:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:28

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Jeg mener sådan set, at der, hvor vi kan samarbejde bedst, måske i virkeligheden er på forskningsområdet. Og jeg ved også godt, at der er nogle forhandlinger i gang på det område, og vi har været med til at sikre penge til et center, der både kigger på klima og på, hvad det betyder for udenrigspolitikken, men også kigger på netop sikkerhedspolitikken: Er der noget der, vi kan lære noget af? Det synes jeg kunne være interessant at uddybe, sådan så det ikke kun er amerikanske investorer, der viser interesse for at investere i forskning, men at Danmark også kommer endnu mere på banen i forhold til forskning i Grønland.

Kl. 20:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Christoffer Aagaard Melson, Venstre. Værsgo.

Kl. 20:28

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Og tak til ordføreren for talen med rigtig, rigtig mange gode punkter, hvor vi fuldstændig deler synspunktet om, at der skal gøres noget ved det – især det her med nogle af de akutte problemer i retsvæsenet. På vores tur til Grønland, som vi endelig kom på, oplevede vi jo f.eks. det, som ordføreren nævnte, nemlig at den digitale tinglysning i Grønland stadig foregår på samme måde, som inden man opfandt computeren, selv om det er den danske stat, der har ansvaret for det og er fuldt færdig med digitaliseringen i Danmark. Så der synes jeg, vi i fællesskab skal opfordre justitsministeren til, at vi får kigget på det hurtigst muligt.

Jeg vil spørge ind til en måske lidt øm tå, men som er et område, som jeg synes det er ærgerligt at vi ikke kom videre med, og det er den her beredskabsuddannelse. Vi besøgte også Arktisk Kommando, som virkelig godt kunne tænke sig, at der kom flere lokale ind og kunne hjælpe med at løse opgaverne på grund af de kompetencer, de også har. Hvordan ser ordføreren mulighederne for, at vi kan få sådan en uddannelse op at stå, også hvis Grønland på sigt bedre skal kunne klare det her område selv, hvis man får lyst til at hjemtage det en dag?

Kl. 20:29

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 20:29

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for spørgsmålet, og også tak for samarbejdet. I forhold til digital tinglysning er det så klokkeklart, nemlig at selvfølgelig skal vi have løst det i Grønland, og særlig når man ser det arkiv, der er i Grønlands retsvæsen. Det taler jo desværre også ind i den her ulighed, som jeg nogle gange føler, eller manglende ligeværdighed mellem Grønland og Danmark, altså at der går så lang tid, før det bliver opdateret i Grønland. Så det skal vi have fokus på.

Beredskabsuddannelsen tror jeg sådan set godt vi kan finde en løsning på, og jeg hører i hvert fald i mit eget parti, at der er en opbakning til, at vi skal have fundet en løsning i forhold til Kangerlussuaq, og her mener jeg at beredskabsuddannelsen er helt, helt central, og det ved jeg også at Qeqqata Kommune, hvor Kangerlussuaq ligger, er optaget af. Så jeg er sådan set ret fortrøstningsfuld. Men det er sådan, at Grønland gerne vil lave sin egen udenrigspolitiske strategi, før man laver kongerigets arktiske strategi. Så det tror jeg man er nødt til at respektere og vente på, og der tror jeg også, man vil komme ind på det her med beredskabsuddannelsen og værnepligt i øvrigt.

Kl. 20:30

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Der er et opfølgende spørgsmål.

Kl. 20:30

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tusind tak for det. Det er jeg glad for at høre, for jeg synes egentlig, det giver god mening, og jeg er glad for, at der er en proces, hvor det måske endelig falder i hak. Det lyder det til, så tak for de positive toner.

Så vil jeg spørge lidt mere ind til det her med retsvæsenet. For det er jo ikke kun tinglysning, som der er problemer med – det er jo lidt på tværs af it-systemerne i retsvæsenet i Grønland. Jeg ved ikke, om ordføreren kan sige lidt mere om det og om hendes tanker, i forhold til hvordan vi kan komme videre.

Kl. 20:31

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 20:31

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak. Jeg ved, at det er et problem, vi også deler med Færøerne, hvor der også er rigtig store udfordringer med it-systemet, både hos politiet, men også i retterne og i virkeligheden også hos kriminalforsorgen. Så igen: Vi er nødt til at sikre, at der er bedre adgang til it, fordi det er så vigtig en forudsætning for at kunne arbejde effektivt og at kunne sikre, at sagsbehandlingstiden i retterne også bliver sænket.

Kl. 20:31

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Den næste korte bemærkning er fra hr. Rasmus Nordqvist. Værsgo.

Kl. 20:31

Rasmus Nordqvist (SF):

Tak, og tak til fru Aaja Chemnitz Larsen for en meget dyb tale, også i forhold til hele det her emne om selvmord. Jeg synes, det giver store tanker videre. En ting er jo hele kontrollen med våben, men jeg synes jo også, at der er bagvedliggende årsager, som man bliver nødt til at diskutere, også politisk.

Noget af det, jeg gerne vil spørge ind til, var, at her under WorldPride i København havde jeg glæden af at møde en gruppe

lgbti-aktivister sammen med ordføreren, og det er jo et emne, som bliver diskuteret, også i forhold til trivsel, her i Danmark. Det er et emne, vi har taget op i Nordisk Råd også for at sikre, ikke bare ligestilling, men også at der er en trivsel blandt lgbti-personer, hvor man jo specielt ser ensomhed og desværre også højere rate af selvmordsforsøg m.v. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om ordføreren også ser, at det er et område, hvor vi i fællesskab, Danmark og Grønland, kunne løfte opgaven med at gøre livet bedre for alle personer, også lgbti'erne.

Kl. 20:33

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 20:33

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak, og tak for spørgsmålet. Jeg oplever, at det heldigvis går den rigtige vej i forhold til en social accept, altså at man kan have en anden seksualitet, og at man kan have en anden identitet i virkeligheden i Grønland, så det er rigtig, rigtig positivt. Jeg kan godt huske, at der er, og det er der sådan set stadig væk, hadforbrydelser, og vi er ikke gode nok til at registrere det hos f.eks. politiet og på den måde være opmærksom på det, så vi er nødt til at sikre, at vi får nogle tal på det, at vi får sikret, at også lovgivningen er på plads, sådan at det, når der sker diskrimination på grund af ens seksuelle orientering, også er noget, som vi har en paragraf til, der kan være med til at rette op på det, for det er bare ikke i orden.

Så vil jeg sige, at min datter har en kvindelig kæreste, så jeg har også oplevet det privat, og det har også udfordret mig lidt som mor, i forhold til om jeg har et sprog, der er respektfuldt nok over for min datter, og har jeg selv en opfattelse, som er bred nok til ligesom at kunne rumme de tanker og de overvejelser, som der er. Det synes jeg er vigtigt.

Kl. 20:34

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Spørgeren, værsgo.

Kl. 20:34

Rasmus Nordqvist (SF):

Tak for svaret, og ikke mindst at ordføreren peger på et område, som jo så er fuldstændig den samme udfordring i Danmark som i Grønland, netop at få registreret eksempelvis hadforbrydelser godt nok, for det gør vi heller ikke her. Så det er en oplagt mulighed for at finde ud af at gøre tingene bedre sammen. Men det er egentlig en opfordring til, at vi også tager den her sag alvorligt på tværs. Jeg ved, at det er hjemtaget område for en stor del, men derfor har vi stadig væk, også som rigsfællesskab og fælles i Nordisk Råd, jo en opgave med at få løftet dagsordenen omkring lgbti-personers trivsel i hverdagen.

Kl. 20:34

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 20:34

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak. Det er der slet ikke nogen tvivl om, og vi har også stillet en række spørgsmål til relevante ministre, også omkring det her med at få hjælp, hvis man f.eks. gerne vil ændre køn, for der skal man til Danmark, og man skal faktisk nærmest flytte til Danmark for at få hjælp. Så der er nogle grænsehindre, vi ikke har været opmærksomme på tidligere, men som vi har taget op, og som vi vil arbejde videre på. Tak.

- Kl. 20:35 gennemføre det, hvis det er sådan, at ens regeringspartner, Naleraq, ikke er så interesseret i det? Kl. 20:38
- Fjerde næstformand** (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Den næste spørger er fru Annette Lind. Værsgo.
- Kl. 20:35 **Fjerde næstformand** (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo. Kl. 20:38
- Annette Lind** (S):
Tak for det, og tak for en god tale, der kom rundt om mange ting i og omkring Grønland. For et par uger siden var vi to med Det Udenrigspolitiske Nævn i Grønland, og der havde vi jo mulighed for at snakke med mange af ordførerens partifæller, fordi de nu sidder med magten. Vi fik også mulighed for at snakke med Muté B. Egede, som er landsstyreformand, og samtidig snakkede vi også med naalakkersuisoq for finanser, og der snakkede vi om regeringsgrundlaget, IA's regeringsgrundlag, og det var jo meget, meget smalt – det var om mange af de her bløde områder; der var ikke så meget omkring f.eks. erhverv – og der fik vi at vide, at naalakkersuisoq for erhverv, Pele Broberg, var i gang med at lave en erhvervsstrategi. Hvad ser ordføreren der skal være i den her strategi? Nu er fiskeri jo et meget, meget alvorligt område i forhold til jeres eksport, og derfor har man nu også i forbindelse med brexit lavet nogle særlige ordninger, så hvad ligger der i den her strategi, som måske, synes jeg, efter min mening mangler i regeringsgrundlaget for IA? Kl. 20:36
- Fjerde næstformand** (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo. Kl. 20:36
- Aaja Chemnitz Larsen** (IA):
Mange tak. Jeg vil sådan set gerne give ordføreren ret i, at vi i hvert fald har behov for en erhvervspolitisk strategi for ligesom at få sat en retning. Det er helt, helt afgørende. Og jeg tror sådan set, at hvis man kigger i mine tidligere ordførerskabstaler, kan man se, hvor meget jeg har snakket om erhvervsudvikling. Det er sammen med uddannelse så afgørende for Grønlands udvikling. Jeg tror, at man kommer til at se, at fiskeri også skal udvikles, for vi er en fiskerination. Men jeg tror også, at man kommer til at se noget mere turisme – det er også derfor, at vi bl.a. peger på branding af Grønland som en del af vores finanslovsforhandlinger – og at man også kommer til at se minedrift, for på trods af at vi har sagt nej til uran, siger vi jo sådan et stor ja til minedrift i Grønland, men vi skal prøve at finde en balance der. Vi har et helt særligt klima og helt særligt miljø i Grønland, som vi selvfølgelig skal være med til at beskytte, og jeg vil sige, at hele bæredygtighedsprincippet måske i virkeligheden er opfundet i Grønland, hvor vi netop er nødt til at tænke et par generationer frem med henblik på at sikre, at vi bevarer naturen på en ordentlig måde af hensyn til kommende generationer. Kl. 20:37
- Fjerde næstformand** (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, spørgeren. Kl. 20:37
- Annette Lind** (S):
Tak for det. Ordføreren nævnte også den arktiske kapacitetspakke, som vi jo lavede i februar i et tæt samarbejde mellem Danmark, Færøerne og Grønland. I den kapacitetspakke ligger der, som ordføreren også sagde, meget vedrørende suverænitets håndhævelse, men der ligger jo også noget andet i den, nemlig den her forsvarsuddannelse, som også hr. Christoffer Aagaard Melson spurgte ind til før. Det er sådan, at vi også var i Kangerlussuaq, og vi prøvede at snakke med Arktisk Kommando om, hvordan det skulle være. Hvordan ser ordføreren en værnepligtsuddannelse i Grønland, og hvordan vil man
- Aaja Chemnitz Larsen** (IA):
Tak. Jeg ved i hvert fald, at det her emne, der har med Kangerlussuaq og beredskabsuddannelsen at gøre, er noget, som ligger mange af medlemmerne af IA på sinde, og så må vi jo finde en eller anden løsning. Og jeg synes sådan set, det er lidt overset, at man i selve aftalen om den arktiske kapacitetspakke har sagt, at det er op til naalakkersuisut at pege på, hvordan vi kan strikke det sammen, for det er jo sådan set en fremstrakt hånd til naalakkersuisut og til Grønland, i forhold til hvordan det skal strikkes sammen. Så det ser jeg sådan set nogle gode takter i. Kl. 20:38
- Fjerde næstformand** (Rasmus Helveg Petersen):
Tak for det. Den næste korte bemærkning er til hr. Karsten Hønge. Værsgo. Kl. 20:38
- Karsten Hønge** (SF):
Først vil jeg sige, at vi i SF glæder os til et nyt folketingsår med et tæt samarbejde med Inuit Ataqatigiit. Det var på alle måder godt for Grønland at få et regeringsskifte. IA har jo den her sådan røde historie, og den røde del af politikken er jo velkendt, men det, der er interessant her, er jo, at IA, om man så må sige, nærmest er sprunget ud som Grønlands grønne parti og har sagt, at man vil knytte sig til Parisaftalen. Kunne fru Aaja Chemnitz Larsen lige give en opdatering på, hvor man er henne i processen? Kl. 20:39
- Fjerde næstformand** (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo. Kl. 20:39
- Aaja Chemnitz Larsen** (IA):
Tak. Det, der bliver meldt ud, er, at det vil koste ca. 13 mio. kr. for Grønland at tiltræde Parisaftalen, og jeg mener, det er vigtigt, at man ikke kun ser det som en udgift, men sådan set også som en mulighed for Grønland. Lige nu er vi i kategori med en lang række lande, som vi ikke identificerer os med, bl.a. Tyrkiet, der først lige har tiltrådt Parisaftalen. Så der er ingen tvivl om, i hvert fald hvis du spørger ordføreren, at vi skal tiltræde Parisaftalen, og på trods af at vi netop også har sagt nej til olieudvinding i Grønland og vi netop gerne vil have mere vandkraft, er det helt grundlæggende, at vi også sikrer, at vi tager et globalt medansvar. Så jeg tror, at det også i forhold til grønne investeringer i erhvervsudvikling i Grønland handler om at se det som en mulighed. Det er så oplagt, at vi, når vi lever i naturen og omkring naturen og har et ordsprog, der hedder, at naturen er den eneste boss, ligesom også tager vores del af ansvaret. Så hvis du spørger ordføreren, vil jeg sige, at vi helt sikkert skal tiltræde Parisaftalen, og så må vi finde nogle løsninger på det. Kl. 20:40
- Fjerde næstformand** (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, spørgeren.

Kl. 20:40

Karsten Hønge (SF):

Tidligere naalakkersuisoq for udenrigsanliggender Pele Broberg er jo kommet med nogle udtalelser om, at man skal have sådan en særlig etnisk profil for at kunne deltage i afgørende afstemninger og for så vidt også debatter om de vigtige ting omkring Grønlands fremtid. Altså, den her sådan særlige kvoteordning, i forhold til hvordan man åbenbart genetisk skulle være forbundet med den oprindelige befolkning i Grønland, synes jeg selv er både fladpanedet og populistisk. Det er en politik, som jeg vil kalde nærmest ekstremistisk nationalkonservativ, men hvad tænker ordføreren om det?

Kl. 20:41

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 20:41

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak. Ordføreren tænker ligesom et stort flertal i grønlandsk politik, at det ingen steder hører hjemme. Alle i Grønland skal have mulighed for at stemme, hvis der er en afstemning om et eller andet. Det er sådan, demokratiet er, og jeg mener sådan set også, at vi må respektere, at der er folk, der har valgt at bruge en stor del af deres arbejdsliv på at bidrage til samfundet, måske halvdelen af deres liv. Der er også folk i min familie, som har en dansk baggrund, og det skal vi respektere, altså at man er med til at bidrage til samfundet, og at man derfor selvfølgelig også er en del af demokratiet.

Kl. 20:41

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Den næste spørger er hr. Christian Juhl. Værsgo.

Kl. 20:41

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Tillykke med beslutningen om at arbejde for Parisaftalen – det bliver rigtig godt at få Grønland med der. Men også tillykke med den nye centrale rolle i internationale spørgsmål. De sidste par år har jo vist, at det ikke var hugget i sten, at det skulle være en dansk minister, der skulle sidde for bordenden i en masse spørgsmål, og jeg synes, det er rigtig godt, at Grønland har kæmpet sig til nu at få mere indflydelse. Jeg håber, at I får meget, meget mere indflydelse.

Det med lavspændingen synes jeg er noget af det vigtigste. Ilulissaterklæringen skal forsvares med arme og ben og med al mulig tale, hvor vi kan komme til det sammen med andre. Jeg håber sådan, at Norden kunne stå sammen og slås for den, når nu de store stater er ligeglade og vil opruste rundtomkring i Arktis. Og der tror jeg, at Grønland kan spille en central rolle, hvis vi især allierer os i Norden og ikke bare nøjes med – ligesom vores regering her i Danmark – at sige, at vi skal gå og traske i røven på USA. Det synes jeg vi må prøve at sætte som fælles mål, så vi kan bevare Ilulissaterklæringens lavspændingskrav.

Kl. 20:43

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Jeg skal gribe ind over for sprogbruget, det er ikke i orden. Værsgo til ordføreren.

Kl. 20:43

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak, og tak for spørgsmålet. Jeg hører det som en overordnet kommentar og et spørgsmål til, hvad der sker udenrigspolitisk. Jeg tænker sådan set, at elefanten i rummet også lidt er Rusland, når vi snakker om Arktisk Råd. Jeg mener sådan set godt, at man kan være med til at sikre, at der er et godt samarbejde i forhold til Rusland, og

være med til netop at stå fast på, at der skal være fred og lavspænding. De initiativer, vi ser på det militære område fra Ruslands side, er jo primært defensive, men noget, som vi jo også følger meget, meget nøje; for det er jo noget, der bekymrer folk i Grønland, at man med et kampfly kan nå det nordlige Grønland. Det er ikke noget, vi ser på med milde øjne. Men samarbejdet mellem Grønland og Danmark tror jeg er bedre, end hvis det f.eks. er amerikanerne, der opruster militært i Grønland.

Kl. 20:44

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Spørgeren, værsgo.

Kl. 20:44

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Der er to ting. Grønland har en stor opgave med økonomien, men Grønland har også en rigtig dygtig politiker på finansposten, nemlig Aasi Chemnitz Narup, og jeg kunne se, at hun sagde, at op mod 55 pct. af det budget, hun skal lægge for næste år, kommer fra København, og at det i princippet er en klods om benet på Grønland. Den dag, hvor man selv kan levere hele økonomien, vil være en god dag.

Jeg vil gerne høre: Hvordan kommer man derhen, og hvordan gør man det, uden at landet bliver mindre lige?

Kl. 20:44

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 20:44

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for spørgsmålet. Det er svært at svare på på 30 sekunder, men jeg tror helt sikkert, at det her med at have en stærkere erhvervsprofil og -indsats er helt, helt afgørende. Men jeg ser også, at det er noget, der kommer til at tage rigtig, rigtig lang tid, og jeg tror også, det er vigtigt, at ting udvikler sig over tid. Jeg ser gerne et fiskeri, der er mere bæredygtigt. Vi ved, at MSC-mærkning giver en bedre pris, end hvis vi overfisker f.eks.

Så vi skal virkelig træffe nogle kloge beslutninger og se at komme i gang med erhvervsudviklingen, for det er helt, helt afgørende.

Kl. 20:45

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Den næste korte bemærkning er til fru Christina Thorholm. Værsgo.

Kl. 20:45

Christina Thorholm (RV):

Tak. Stor respekt til ordføreren for at adressere de sociale problemer med et stort antal seksuelle overgreb og den høje selvmordsrate. Grønlands hjemmestyre har jo hjemtaget det sociale område, og derfor er det som ny ordfører på social- og familieområdet vigtigt for mig at høre, hvordan vi fra det danske Folketings side kan støtte op i forbindelse med de udfordringer, som I har i Grønland.

Kl. 20:46

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 20:46

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Jeg synes sådan set også, at spørgsmålet vidner om, at det ikke er noget, vi bare kan tage for givet, men netop noget, som kræver, at der er et godt samarbejde mellem Grønland og Danmark. Så tak for det – og i øvrigt velkommen til Folketinget som nyt medlem.

Jeg tænker sådan set, at der er mange forskellige ngo'er, der arbejder med og har en stor viden om forskellige sager, og bl.a. Børn, Unge & Sorg har rigtig meget viden om sorg og vil gerne etablere en sorglinje hjemme i Grønland. Det er noget af det, vi overvejer, altså om det kunne være med til at sikre, at man forebygger selvmord. Vi har selv en selvmordslinje i Grønland, men med en sorglinje til de efterladte kunne der være en mulighed for, at de kunne henvende sig et sted. Det er i hvert fald nogle af de tanker, vi går med for tiden.

Kl. 20:46

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 20:46

Christina Thorholm (RV):

Ordføreren nævnte også før, at det overvejende var til behandlingsindsatsen, der havde været givet penge fra Danmark, og at der kunne lægges mere vægt på den forebyggende indsats. Jeg er godt klar over, at Børn, Unge & Sorg er en forebyggelsesindsats, men er der andre forebyggelsesindsatser, som med et dansk bidrag kunne styrke børn og unges trivsel?

Kl. 20:47

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 20:47

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak. Så længe der bliver begået flere seksuelle overgreb, end vi kan nå at behandle, så er vi altid bagud. Og det har sådan set været et mantra – vi er nødt til at tænke på den helt tidlige indsats. Og det er lige så meget et budskab hjem til Grønland, for det er jo Grønland, der har ansvaret for socialområdet. Men den tidlige indsats vil være helt oplagt at se på. Og vi mener, at indsatsen med børnehuse er for mangelfuld i forhold til den indsats, som vi har sat i gang i fællesskab mellem Grønland og Danmark. Så det er det, vi helt konkret vil pege på.

Kl. 20:47

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Jeg skal bede de mennesker, der samtaler i Grebningen, om at dæmpe sig eller trække ind ved siden af.

Den næste spørger er hr. Rasmus Jarlov. Værsgo.

Kl. 20:47

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Jeg synes, det var en rigtig god tale, og jeg tror godt, at jeg kan sige, at der ikke var en eneste i salen, som syntes, det var irrelevant at høre om selvmordsraterne i Grønland, det dybt alvorlige problem, som jeg er rigtig glad for fru Aaja Chemnitz Larsen har taget op, og det er bestemt også relevant at tage op her i Folketinget. Så tak for det.

Jeg vil gerne spørge om mulighederne for at blive afprøvet til værnepligt i Grønland. Det var jo noget, vi diskuterede rigtig meget op til sidste forsvarsforlig, hvor fru Aaja Chemnitz Larsen selv var meget aktiv med at presse på, for at det kunne blive muligt at få lov til at afholde en form for session, kan man sige, i Grønland. Og det er nemlig rigtig vigtigt, at vi får flere til at gøre tjeneste i det danske forsvar, for det er utrolig vigtigt, at det danske forsvar, som jo opererer meget i Grønland og har opgaver med at overvåge og forsvare suveræniteten, ikke bliver opfattet som en fremmed magt, men at grønlænderne kan blive en del af det.

Så hvad kan vi gøre for at få det startet igen, og støtter IA også hjemme i Grønland, at det kommer i gang igen?

Kl. 20:49

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 20:49

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Det giver rigtig god mening, at der er flere med grønlandsk baggrund, som aftjener værnepligten. Der er allerede rigtig mange, som har taget en forsvarsuddannelse; der er mange, der var rigtig kede af, at man ikke længere havde den her afprøvning i Grønland. Jeg ved, at der har været nogle udfordringer i forhold til corona, og der har også været lav tilmelding et år, i 2019; men behovet for netop at kigge frem og se på, hvordan vi kan gøre det let frivilligt at aftjene værnepligten, når man har grønlandsk baggrund, er IA sådan set ret åbne over for at diskutere. Og jeg ved, det er noget, som Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg i Grønland også skal diskutere, når der skal laves den her udenrigspolitiske strategi.

Kl. 20:49

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 20:49

Rasmus Jarlov (KF):

Ja, det, der bare undrer mig, er, at det, vi får oplyst, er, at landsstyret har ønsket, at afprøvningen til værneret stoppede i Grønland. Og jeg synes jo, det er enormt skuffende, hvis man fra landsstyrets side modarbejder mulighederne for grønlændere til at gøre tjeneste i det danske forsvar, både fordi det er rigtig godt for sammenhængskraften i rigsfællesskabet, men også fordi det er en rigtig god mulighed for unge grønlændere at få en god uddannelse, hvor man f.eks. kan blive uddannet sømand eller noget andet, som man kan bruge civilt bagefter.

Kl. 20:50

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 20:50

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak. Der har jo været mange diskussioner i Grønland, siden naalakkersuisut kom til, og noget af det her har jo været kontroversielt. Der har faktisk lige været en debat i Inatsisartut, hvor der var mange, der var meget vrede over, at der netop ikke var den samme mulighed for at aftjene værnepligten. Så jeg oplever sådan set, at der er et stort politisk flertal i Grønland, der ønsker, at man finder en løsning på det her område. Så vi må respektere, at det er hjemme i Grønland, man skal diskutere det, men det ser jeg sådan set en ret stor åbenhed over for.

Kl. 20:51

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak for det. Den næste spørger er fru Karina Adsbøl. Værsgo.

Kl. 20:51

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det, og tak for talen. Jeg vil også gerne spørge til det sociale område, som Grønland jo har hjemtaget. I Danmark har vi en underretningspligt, og fagpersoner har en skærpet underretningspligt. Jeg kunne godt tænke mig at høre ordførerens holdning til, at den underretningspligt, man har i Danmark, jo ikke går på tværs af rigsfællesskabet. Hvad er ordførerens holdning til det: Ønsker ordføreren også, at Danmark kan underrette Grønland, hvis man bliver bekendt med noget, f.eks. at der er en fra Grønland, som er bosiddende i Danmark, men som har mindre søskende i Grønland,

altså at man kan underrette de grønlandske myndigheder? Det kunne jeg godt tænke mig at høre ordførerens holdning til. Tak.

Kl. 20:51

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 20:51

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for spørgsmålet. Jeg ved, at DR Detektor har taget den her sag op. Jeg blev også kontaktet, og det var faktisk første gang, jeg hørte om, at der ikke var mulighed for på den måde at kunne underrette. Jeg synes sådan set, det giver rigtig god mening, og jeg vil gerne anmelde det som en grænsehindring internt i rigsfællesskabet, for jeg mener, at det er noget, som grønlandske og danske myndigheder er nødt til at tale om og finde en god pragmatisk løsning på. For er der en bekymring for et barn, uanset at det går på tværs af landegrænser, er vi nødt til at finde en eller anden løsning, så man kan tage den bekymring alvorligt og forholde sig til den.

Kl. 20:52

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 20:52

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Jeg vil gerne kvittere for, at man tager det her alvorligt, for det skal selvfølgelig være sådan, at hvis man er bekymret for noget – og vi ved jo, at Grønland har massive udfordringer med omsorgssvigt, herunder også seksuelle overgreb – og der er en barriere for, at man myndighederne imellem kan underrette hinanden, så man kan sætte ind med hjælp og støtte til børn og familier, altså hvis der er noget, der hindrer det, så arbejder man for, at det ikke mere skal være en hindring. Så jeg ser frem til, hvad der kommer ud af det samarbejde, hvis det kommer.

Kl. 20:53

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 20:53

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Vi vil i hvert fald gerne gøre vores til, at der bliver fundet en god løsning på det, også gerne snarest. Jeg snakker jo også selv om mange af de her sociale udfordringer, og jeg vil gerne sige, at jeg synes, at det er vigtigt at huske på, at der er rigtig, rigtig mange børn i Grønland, der har en rigtig god barndom, sådan at man får et mere nuanceret billede af det. Det er jo langt de fleste børn i Grønland, som har en god barndom, og så er der en anden gruppe. Jeg har valgt sådan strategisk over årene ligesom at tage ét emne op og give det tid, til at vi kan sætte nogle indsatser i gang. Det er derfor, at det først var seksuelle overgreb, og at det nu er selvmord, for jeg ser, at der også er en sammenhæng imellem de to ting.

Kl. 20:53

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til fru Aaja Chemnitz Larsen. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Aki-Matilda Høegh-Dam, der bedes holde sig parat. Værsgo.

Kl. 20:54

(Ordfører)

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Danmark kan mere. Jeg synes, at statsministerens overskrift »Danmark kan mere« er en god overskrift, for netop det udsagn, at »Danmark kan mere«, giver optimisme, og det betyder jo, at Danmark

også i relation til dem, jeg repræsenterer, kan mere. Det er jo en god overskrift for alle i riget, og den får en til at tænke på de muligheder, det giver os i den nordlige del af det danske rige. For hvis Danmark kan mere, bør man også kunne gøre mere for den grønlandske minoritet i det danske samfund.

Jeg vil gerne fortælle jer lidt om en familie, som jeg for nylig har været i kontakt med, en lille familie, der lige er flyttet til Odense Kommune. De nybagte unge forældre – lad os kalde dem Nina og Jens – har lige købt en lejlighed med plads til deres lille familie. Jens er en trofast og stabil lastbilchauffør, og Nina er under uddannelse, men har i denne periode valgt at være hjemme med barnet. Familien har drømme om et større hus og en familieudividelse ude i fremtiden, og i dag skal det unge grønlandske par have et simpelt, men velfungerende arbejderklassesfamilieliv til at hænge sammen. Men familiedrømmen skulle dog ikke forblive sådan, for en dag bankede det på døren, og prøv at forestille jer, hvor chokerede Nina og Jens blev, da de fandt ud af, at kommunen ville tage det mest dyrebare, de har: deres lille søn. Det viste sig, at folk havde klaget over Nina, fordi hun var alt for stille i undervisningen, hvilket i kommunen også var blevet vurderet som skadeligt for barnets tarv. Parret blev vejledt til at lade barnet anbringe frivilligt, for andet ville blive anset som samarbejdsvanskeligt. Ifølge kommunen ville forældrene have mindre ret til at se deres barn i fremtiden. Derudover skulle parret testes for deres intelligens; en test, der er beregnet til dansksprogede, på trods af at parrets modersmål er grønlandsk. Intelligenstesten, der er en del af undersøgelsen, tager udgangspunkt i, at man har et dansk modersmål – ikke blot sprogligt, men også kulturelt. Overvej, hvordan du ville have det, hvis du skulle tage sådan en test på grønlandsk; hvis du som forælder skulle vurderes på, om du var for højlydt, hvilket man set med grønlandske briller ville anse som skadeligt for barnets tarv.

Nina og Jens' historie står ikke alene, for desværre har jeg fået et overvældende antal af henvendelser fra grønlandske familier i Danmark. De føler sig magtesløse og har svært ved at komme igennem til det danske system, og en af de historier, der virkelig slog igennem, var fra en kvindelig grønlandsk jurist. Hun fortalte om, at hun havde nøjagtig den samme oplevelse med kommunen som Nina og Jens. Hun forklarede mig, at hun var overbevist om at kunne dokumentere en usaglig sagsbehandling fra kommunens side, hvor det også blev tydeliggjort, at hvis ikke det var for hendes juridiske baggrund i Danmark og hendes forståelse for retfærdig rettergang, ville hendes barn også være blevet anbragt.

Det skal gøres helt klart, at jeg oprigtigt mener, at børn skal anbringes, når de bør anbringes, altså hvis det er det bedste for barnets tarv. Det er dog i tilfældet med grønlandske børn også vigtigt, at man ikke tilfører barnet mere smerte ved også at tage identiteten fra det. Statsministeren kalder sig børnenes statsminister, og derfor er det også vigtigt, at ministrene holder sig for øje, at hvis anbringelser skal være for at sikre barnets tarv, så skal man også sikre, at grønlandske børn får mulighed for at vokse op med grønlandsk baggrund, kultur og sprog. Det er meget alvorligt, at danske statsborgere med grønlandsk baggrund oplever systematisk uretfærdig sagsbehandling og uretfærdig rettergang – i modstrid med nogle af de vigtigste principper i en retsstat. Man siger, at med lov skal land bygges, og loven skal selvfølgelig også afspejle det samfund, som landet repræsenterer, hvilket bringer mig videre til det næste emne: Folketingets lovgivningsområder for Grønland. For også her oplever vi, at der i den parlamentariske proces er et demokratisk underskud.

Kl. 20:58

Nu starter vi jo på det tredje folketingsår siden sidste valg, og selv om jeg ikke er ny på gangene på Christiansborg, er det blot 2 år siden, at jeg blev valgt ind som folkevalgt. Jeg har kunnet observere mange forskellige metoder at arbejde på politisk, og jeg synes, at en del af mine kolleger kan være grundige og opsøgende i deres

respektive udvalg, og alligevel har min oplevelse af engagementet i Grønlandsudvalget været, at det generelt har været lavt. Før tænkte jeg, at det var absurd, men efter yderligere overvejelser har jeg indset, at det i høj grad også handler om manglende kendskab til, hvilke tiltag der ønskes og prioriteres fra Grønlands side med de 36 ansvarsområder, som Danmark varetager. For hvis lov skal kunne bygge det samfund, den er skrevet til, er det helt essentielt, at den også er underbygget af den befolkning, der bor i det samfund. Derfor er det til en vis grad forståeligt, at folk, der er valgt 3.000 km væk fra Grønland, ikke har den fjerneste idé om, hvilke lovtiltag der er behov for i landet.

Derfor er det vigtigt, at parlamentet i Grønland, som repræsenterer alle de demokratisk valgte partier, også har indflydelse på, hvordan lovgivningsarbejdet i Folketinget udformes. For på trods af at Grønland har sit eget parlament med fem partier repræsenteret, er det kun to folketingsmedlemmer fra to vidt forskellige partier, som repræsenterer Grønlands ønsker i Folketinget. Og det giver et demokratisk underskud. Selvstyreloven beskriver et samarbejde mellem de to regeringer i Grønland og i Danmark, men dog intet om samarbejdet direkte imellem parlamenterne Folketinget og Inatsisartut i forhold til deres lovarbejde. Det resulterer i, at regeringerne har større indflydelse på de gældende lovgivninger, mens de lovgivende magters indflydelse er formindsket i processen.

Siumut har af den årsag et konkret løsningsforslag: Vi ønsker at oprette et folketingsråd i Inatsisartut. Folketingsrådet skal være et rådgivende organ i Inatsisartut, som skal inkluderes i Folketingets arbejde i forhold til Grønland, og det skal bestå af inatsisartutmedlemmer, gerne fra hvert parti, og have de to grønlandske folketingsmedlemmer med som observatører. Folketingsrådet skal bygge på de centrale principper om at fremme det grønlandske folks interesser i det parlamentariske arbejde, som Danmark varetager, og rådet skal følge med i staten Danmarks arbejde og sikre, at Danmark overholder forpligtelserne over for Grønland. Desuden skal rådet have jævnlig kontakt med Grønlandsudvalget for at sikre, at Inatsisartuts ønsker om eventuelle lovændringer bliver hørt, forstået og samarbejdet om, hvorefter rådet kan kontakte naalakkersuisut og Grønlandsudvalget kan kontakte regeringen angående ønskerne. På den måde kan vi bedre sikre os, at alle partier bliver hørt i hele lovgivningsarbejdet, såvel som at vi kan være med til at sikre, at der kommer flere lovgivningsmæssige forslag og idéer til Grønlandsudvalget på baggrund af Inatsisartuts ønsker.

Jeg har nu et par gange præsenteret idéen om et folketingsråd fra Folketingets talerstol med det formål at sikre en mere demokratisk lovgivningsproces mellem Grønland og Danmark, og i dette folketingsår skal vi gøre det muligt. Vi kalaaleq, det grønlandske folk, blev anerkendt som et folk tilbage i 2009, og med anerkendelsen følger et ansvar for staten for at sikre, at man med sammenhængskraften for alle borgere i Grønland også tager yderligere demokratisk del i beslutningsprocessen for vort land. Det er også vigtigt, at de borgere, der har deres udgangspunkt i Grønland, og som i de perioder tager ophold i Danmark, sikres lige muligheder for en retfærdig rettergang og sikres en værdig sagsbehandling. Heldigvis er hovedparten af grønlandske borgere, der for en kortere eller længere stund vælger at bosætte sig i Danmark, velfungerende. Men alt for mange har svært ved at finde fodfæste i samfundet som helhed og på arbejdsmarkedet i særdeleshed, og det skyldes primært sproglige og kulturelle forskelle, hvor de grønlandske borgere bliver tabt i systemet.

Danmark *kan* og *skal* mere – for de danske statsborgere med grønlandsk baggrund i Danmark. Danmark *kan* og *skal* mere – for at sikre demokratiets opretholdelse i rigsdelen Grønland. Og med de ord ønsker jeg mine kolleger i Folketinget god arbejds-moral og et godt folketingsår. Tak for ordet, qujanaq.

Kl. 21:03

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Der er en stribe korte bemærkninger. Den første er fra hr. Karsten Hønge fra SF. Værsgo.

Kl. 21:03

Karsten Hønge (SF):

I dag har vel alle mennesker erkendt sammenhængen mellem afbrænding af fossile brændstoffer og så de dramatiske konsekvenser for klima, miljø og natur. Få steder i verden er det vel mere tydeligt end i Grønland, og derfor synes jeg også, det er fantastisk, at naalakkersuisut nu har besluttet at stoppe eftersøgningen efter olie. Jeg er lidt mere i tvivl om Siumuts placering i det. Støtter Siumut, at man stopper eftersøgningen af olie i Grønland – det sted i verden, hvor man har konstateret de mest dramatiske konsekvenser af klimaforandringerne?

Kl. 21:04

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, ordføreren.

Kl. 21:04

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Først skal det siges, at Siumut har været med til at lave de initiativer, som naalakkersuisut viderefører nu, bl.a. vandkraftværker og en del andre grønne initiativer, der sikrer et mere bæredygtigt Grønland. Men når vi kommer til udvinning af råstoffer og olie, har Siumut også været klar over, at man bliver nødt til at tage vare på, at det ikke skal gå ud over naturen. En bekymring kan dog til gengæld være, hvad vi gør bagefter, fordi vi har set nogle lande, der ender med at importere mere olie andre steder fra, hvor det måske heller ikke er hensigtsmæssigt. Men vi støtter helt klart idéen om, at det ikke skal gå ud over vores natur.

Vi synes, at det er virkelig dårligt at have en politik, hvor man kun siger ja og nej. Så vi ønsker, at naalakkersuisut kommer med konkrete forslag, vi gerne vil drøfte, og vi vil forhåbentlig nå til enighed omkring, hvad der er det bedste for det grønlandske samfund.

Kl. 21:05

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 21:05

Karsten Hønge (SF):

Det var godt nok et langt, lidt uklart svar. Jeg spørger bare: Går Siumut ind for at stoppe eftersøgningen efter olie? Jeg er med på, at man skal passe på naturen, men det var ikke kun lige det, jeg spurgte til. Jeg spurgte om konsekvenserne for klimaet, for der handler det jo ikke bare om, hvorvidt der kan ske uheld, når man søger efter olie, men om afbrændingen af fossile brændstoffer. Og det nuværende naalakkersuisut har jo netop stoppet eftersøgningen, så jeg spørger sådan set bare igen: Støtter Siumut, at man stopper eftersøgningen efter olie på det sted i verden, hvor konsekvenserne af afbrænding af eksempelvis olie har store konsekvenser? Jeg er med på, at det er dilemmafyldt i forhold til andre lande, men prøv lige at svare lidt mere konkret.

Kl. 21:06

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, ordføreren.

Kl. 21:06

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Jeg synes skam, at svaret er ret konkret, når vi siger, at vi bliver nødt til at kigge på, hvordan vi bedst kan sikre, at det hænger sammen med både økonomien, med samfundet, og hvordan vi sikrer, at man ikke bare begynder at udvinde mere i andre lande.

Vi synes, det er rigtig vigtigt, at vi begynder at diskutere mere konkrete tiltag, også fra naalakkersuisut, som umiddelbart kommer med ultimative forslag. Så når vi siger, at vi ikke ønsker bare at sige ja eller nej til nogle initiativer, så er det, fordi vi gerne vil drøfte, hvordan og hvorledes lige præcis de her tiltag kommer til at have virkning for Grønland og resten af verden.

Kl. 21:06

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Den næste korte bemærkning er fra hr. Kasper Roug. Værsgo.

Kl. 21:06

Kasper Roug (S):

Tak til ordføreren for en igen spændende ordførertale fra det grønlandske med nogle spændende perspektiver på, hvordan vi kan udvikle rigsfællesskabet og det samarbejde, der nu engang er mellem Danmark og Grønland. Et af de områder, som ordføreren peger på, og som også er rigtig spændende, er jo bl.a. den grønlandske minoritet her i Danmark, og der er jo ikke nogen tvivl om, at det er noget, som vi alle sammen står med et ansvar for, og jeg ved jo, at ordføreren har arbejdet med at skabe opmærksomhed på området socialt udsatte grønlandere og grønlandske børn i Danmark. Ordføreren har jo også sammen med regeringen bl.a. fået afsat nogle penge til at undersøge og belyse det her område.

Hvordan tænker ordføreren at der kan arbejdes videre med det område?

Kl. 21:07

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 21:07

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak for spørgsmålet. Jeg vil først kvittere for et godt samarbejde, og jeg synes også, det er vigtigt, at vi netop snakker om, at der skal være en eller anden form for balance. Når grønlandske borgere tager til Danmark, sker der heller ikke en form for integrationsproces, netop fordi man bliver anset som danske statsborgere, også selv om vi under folkeretten er anerkendt som et folk med eget sprog og egen kultur og væremåde.

Så jeg synes også, det er vigtigt at tage hånd om, at der måske er nogle andre måder, vi bliver nødt til at agere på, hvad angår sagsbehandling i forhold til kommuner, i forhold til hvordan vi også sikrer, at folk kan følge med i processerne i den forvaltning, der foregår, når man kommer til Danmark.

Kl. 21:08

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 21:08

Kasper Roug (S):

Tak for det. Ordføreren peger jo også på – lidt i forlængelse af, hvad vi diskuterer her – at grønlandske borgere, altså danske statsborgere, når de kommer til Danmark, har svært ved at finde fodfæste på det danske arbejdsmarked, og peger på, at der er nogle kulturelle udfordringer.

Kan ordføreren uddybe lidt, hvad det er for en type kulturelle udfordringer, der kan være, andet end sproget? For det er jo åbenlyst, at der er et sprogligt problem, men kan der også være andre ting end det sproglige problem i forhold til et fodfæste på arbejdsmarkedet?

Kl. 21:08

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 21:08

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Jeg tror også, det er vigtigt at bide mærke i, at vi bliver nødt til at bekæmpe nogle af de fordomme, som en del grønlandere møder, når de kommer til Danmark, og en af de ting, der også kan være en udfordring, er netop sprog og kultur. Når vi er i Grønland, synes vi, at det er respektfuldt at være stille og lydhør, men når man gør det samme i Danmark, kan man blive kaldt autist. Jeg er selv blevet kaldt autist, jeg er selv blevet beskyldt for nogle ting, og en masse andre folk af grønlandsk herkomst i Danmark er også blevet beskyldt for at være dårlige forældre, og det er jo også sådan nogle ting, som vi bliver nødt til at tage hånd om. For det kan selvfølgelig godt være, at der er nogle af de her ting, som er rigtige, men der er måske også en del, der ikke helt hænger sammen.

Kl. 21:09

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste korte bemærkning er til hr. Anders Kronborg. Værsgo.

Kl. 21:09

Anders Kronborg (S):

Tusind tak for en, synes jeg, inspirerende tale. Grunden til, at jeg tager ordet, er jo, at vi i Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg, som jeg er formand for, her i midten af september havde fornøjelsen af at være på rejse til Grønland for at blive klogere på de grønlandske skoler og de grønlandske unge, men også hvordan vi kan blive bedre til at mødes på tværs. Vi havde fornøjelsen af at besøge gymnasiet i Nuuk, vi havde fornøjelsen af at besøge folkeskolerne i Nuuk, og vi havde også fornøjelsen af at besøge en lille bygd 2 timers sejlads fra Nuuk, hvor der gik tre elever i skolen, og hvor de havde én lærer. Og når man står derude i bygden, får man virkelig fornemmelsen af, at der kan være rigtig langt fra Danmark til Grønland, og jeg fik også fornemmelsen af, at vi simpelt hen mødes for lidt i rigsfællesskabet. Der er simpelt hen et for lille kendskab blandt de danske børn og unge i forhold til de grønlandske børn og unge.

Så jeg kunne godt tænke mig at vide, om ordføreren deler det synspunkt, og om ordføreren har nogle idéer til, hvordan vi kan blive bedre til at skabe muligheder for at mødes på kryds og tværs.

Kl. 21:10

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Værsgo.

Kl. 21:10

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Først tak for spørgsmålet, og tak for ordførerens store engagement i grønlandske anliggender. Når vi snakker om den vidensopbygning, som vi bliver nødt til at skabe, og den forståelse, det broderskab, der bliver nødt til at blive, man kan kalde det opgraderet i riget, så synes jeg også, det er vigtigt at pointere, at en del af os fra Grønland bliver opfostret med at kende alt til det danske sprog, den danske kultur, den danske konge og dronning og mad osv., og at der derfor også sker en ubalance, når man kommer til Danmark og man som noget af det første bliver spurgt, om man bor i igloer.

Så jeg er enig med ordføreren i, at der bliver nødt til at blive gjort noget mere ud af at beholde det her broderskab, idet jeg tror på, at vi, uanset hvad der kommer til at ske i fremtiden, uanset selvstændighed, også kommer til at have hinanden som vores tætteste allierede.

Kl. 21:14

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak for det. Spørgeren, værsgo.

Kl. 21:11

Anders Kronborg (S):

Jeg er fuldstændig enig med ordføreren i, at det går begge veje i forhold til de to partnere. Det er både meget vigtigt, at Danmark gør en indsats, og det er vigtigt, at Grønland gør en indsats. Nu er uddannelsesområdet jo hjemtaget til Grønland, men jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren helt konkret:

Ser ordføreren nogle initiativer, man f.eks. kunne tage i Grønlandsudvalget, nogle initiativer, vi f.eks. kunne tage i Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg, for at fremme det i forhold til den udfordring, om man så må sige, og også glæden ved, at man kan mødes på kryds og tværs?

Kl. 21:12

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo.

Kl. 21:12

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Jo, jeg synes helt klart, der er noget, som Folketinget og de grønlandske politikere i særdeleshed kan samarbejde om, og jeg mener helt klart også, at sådan et folketingsråd, som også blev præsenteret i dag, kan være meget relevant i forhold til det her arbejde. For det er ikke kun Grønlandsudvalget, der ender med at bearbejde de områder, der omhandler Grønland, idet 36 ansvarsområder ender med at komme i forskellige slags udvalgsarbejde, bl.a. i Børneudvalget her i Folketinget. Og med et folketingsråd kan vi også sikre os, at alle fem partier fra det grønlandske parlament bliver hørt i disse beslutninger.

Kl. 21:13

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Den næste korte bemærkning kommer fra hr. Christoffer Aagaard Melson. Værsgo.

Kl. 21:13

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det, og tak for talen, som jeg også synes var meget, meget interessant. Jeg er helt enig i, at der er det her behov for en tættere samtale og dialog i hverdagen og en mere formaliseret dialog, og jeg oplever også, at der er nogle ting, hvor man både i Folketinget og i Inatsisartut ikke er helt klar over, hvor snitfladerne ligger, og det har vi simpelt hen behov for at snakke sammen om, hvis vi skal løse problemerne. Så det er et rigtig godt forslag, som jeg glæder mig til at høre mere om og arbejde videre med.

I forhold til det andet emne, som ordføreren tog op, om grønlandske familiers vilkår i Danmark, så er det jo vand på vores mølle, kan man sige. Vi har også arbejdet med, at det først og fremmest skal handle om, at vi skal have en bedre kvalitet i sagsbehandlingen i stedet for måske nødvendigvis at have et mål om, hvor mange anbringelser der skal være eller den slags.

Så derfor kunne jeg godt tænke mig at høre, om ordføreren måske kunne uddybe lidt mere, hvad det konkret er, hun ser af muligheder for, at vi kunne styrke den her viden om grønlandske familiers specielle situation i det danske socialvæsen.

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:14

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

FN har lavet en deklARATION om oprindelige folks rettigheder, og her bliver det jo i artikel 8 nemlig også pointeret, at oprindelige folk og enkeltpersoner har en ret til ikke at blive udsat for tvungen assimilation eller ødelæggelse af deres kultur, og det er jo også derfor, jeg siger, at hvis der er behov for en anbringelse og et barn trives bedre ved det, skal man selvfølgelig ikke stoppe det.

Men jeg siger til gengæld også, at hvis der er en uretfærdig sagsbehandling og en uretfærdig rettergang på grund af kulturen, på grund af sproget, fordi man ikke kan et juridisk sprog på samme måde, som man kan, hvis man er opvokset i Danmark, så skal man have den nødvendige vejledning. Her mener jeg helt klart også, at hvis et barn *skal* fratages sine forældre, skal det ikke fratages sin kultur og sit sprog.

Kl. 21:15

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 21:15

Christoffer Aagaard Melson (V):

Jeg har også selv som kommunalpolitiker oplevet, at det jo kan være svært at have den her type specialviden, når du sidder i en kommune, hvor der måske ikke er så mange grønlandske familier.

Kunne ordføreren f.eks. se en rolle for sig med, at man fik oprettet nogle centrale kompetencer, som man fra kommunernes side kunne trække på, enten i Socialministeriet – vi har også en taskforce, som man kan trække på i dag, dog ikke lige på det her område – eller at f.eks. De Grønlandske Huse kunne spille en rolle i at have nogle ekspertkompetencer, som man som kommune kunne ringe til og få bistand fra i de her sager, så vi kunne øge de tilgængelige ressourcer i de her sådan lidt mere sjældne sager?

Kl. 21:15

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 21:16

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Jo, jeg vil gerne give ordføreren ret i, at man skal udvikle kompetenceområdet, bl.a. ved et samarbejde mellem nogle af de eksisterende institutioner. Jeg ved bl.a., at man i forhold til en del af dem, som har været udsat for anbringelser, og hvor man har været i gang med at sagsbehandle nogle af de her sager selvstændigt og individuelt, og hvor man mener, at de er blevet uretfærdigt behandlet, har taget kontakt med bl.a. De Grønlandske Huse, som lige nu er i gang med at undersøge, om der kunne være en mulighed for at indkoble kompetencerne her. Men man bliver helt klart også nødt til at kræve, at der bliver sat noget konkret af. Så jeg glæder mig til at drøfte det mere med Venstre.

Kl. 21:16

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak for det. Den næste korte bemærkning er til hr. Christian Juhl. Værsgo.

Kl. 21:16

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Først vil jeg gerne sige til begge de grønlandske kolleger: Hvor er jeg glad ved, at der er kommet en situation som nu,

hvor vi virkelig bruger tid på at diskutere de grønlandske forhold. Da jeg kom i Folketinget og havde den første debat, tog debatten med hver af de grønlandske kolleger lige præcis 4½ minut, fordi der var et enkelt spørgsmål, og så var det videre til den næste. Det her vidner både om interesse, men også om, hvor vigtig Grønland er, og for den sags skyld om, hvor vigtigt rigsfællesskabet egentlig er, når det kommer til stykket.

Så vil jeg gerne sige, at Christoffer Aagaard Melson har Venstre jo havde fat i en meget central ting, og det er de her test. Jeg mener, at det er fagligt ganske ukvalificeret og uforsvarligt, at det sker på den måde – ikke kun når det gælder grønlandere, men også når det gælder syrere og afghanere. Og jeg kender også historier fra Sønderjylland, hvor det tyske mindretal rent faktisk ikke kan få en til at hjælpe sig på deres eget modersmål, når de er i en vanskelig situation over for de sociale myndigheder. Nu hørte vi nogle forslag, og jeg synes, at Christoffer Aagaard Melson pegede på nogle af de vigtigste, men hvad synes ordføreren er de vigtigste ting, vi skal gå i gang med, hvis vi skal løse det problem?

Kl. 21:17

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Og før jeg giver ordet til ordføreren, skal jeg bede om noget ro i salen; der er generelt for meget baggrundsstøj lige nu.

Værsgo, ordføreren.

Kl. 21:17

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak for spørgsmålet. Jeg synes, det er utrolig vigtigt, at vi kommer til at kigge på netop det om sagsbehandlingen og på netop det om retfærdig rettergang. Hvis vi kigger på minoriteters rettigheder, står der bl.a., at det er en helt basal menneskeret, at man bliver nødt til at forstå, hvad det er for en proces, man kommer igennem, hvis man får foretaget noget så stort som at blive frataget sit mest dyrbare eje, hvilket er ens barn. Og her er det jo virkelig vigtigt, at man også kommer ind og kigger på – altså, nogle kan jo stadig godt snakke dansk, men måske ikke på et juridisk niveau, hvilket gør, at man kan komme til at sige ikke, så man kommer til at give udtryk for, at man ikke elsker sit barn, selv om det ikke var det, man mente. Det er jo sådan nogle ting, vi bliver nødt til at være meget bevidste om, når man behandler de her ekstremt sensitive sager.

Kl. 21:18

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Må jeg endnu en gang bede om en lidt afdæmpet samtale i salen eller om, at man eventuelt trækker udenfor.

Værsgo, spørgeren.

Kl. 21:19

Christian Juhl (EL):

Nu hørte jeg ikke lige det sidste, men jeg håber ikke, at det var til mig.

Tusind tak for svaret. Jeg synes, at vi er nødt til at prøve at tage et ansvar i Danmark for netop de her alvorlige ting. Det er jo principielt uprofessionelt og kan være rigtig, rigtig uanstændigt over for de familier, det går ud over – bredt forstået.

Det andet er rådet, som ordføreren snakkede om. Det synes jeg lyder interessant, for jeg synes, det passer godt sammen med de debatter, vi har haft, om, at når nu statsministrene vil mødes noget mere i rigsfællesskabet, skal vi også som parlamentarikere sørge for at have en bedre kontakt til hinanden og dermed udveksle erfaringer og dermed diskutere alle de spørgsmål, der er. Så jeg synes, at det også kunne være starten i forbindelse med netop det spørgsmål.

Kl. 21:19

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo.

Kl. 21:19

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Det glæder mig, at der er interesse for det fra adskillige partiers side. Det er jo således, at hvis vi kigger på selvstyrelovens betænkninger, er det meget klart, hvordan man kommer til at lave kongelige anordninger, når vi har noget med lovgivning at gøre, men min erfaring er også, at både i Grønlandsudvalget, men også blandt de inatsisartutmedlemmer, jeg har snakket med derhjemme, mener de helt konkret, at der ikke er nok drøftelse i forbindelse med de lovgivninger, man egentlig bearbejder, og hvor man virkelig dykker ned i betænkningerne. Jeg mener også, at det ville styrke denne proces, hvis man havde en mere direkte kontakt mellem parlamenterne og ikke kun på regeringsplan.

Kl. 21:20

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste korte bemærkning er til hr. Rasmus Jarlov. Værsgo.

Kl. 21:20

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for en god tale, og tak for et, synes jeg, godt forslag om et øget samarbejde, en øget dialog mellem det danske Folketing og det grønlandske parlament. Det er meget, meget godt, at vi får noget mere dialog, og det er rigtig godt, at vi får hørt grønlandske synspunkter noget mere. Jeg er også helt enig i forhold til problemet, som ordføreren bringer op, med, at det er meget svært, når der blot er to grønlandske folketingsmedlemmer, at få sådan en bred repræsentation af grønlandske synspunkter og interesser og en ordentlig dialog. Så problemet er helt reelt.

Der er dog også et andet problem, og det er, at det er svært for et land at have flere forskellige udenrigspolitikker, og når Danmark har en styreform, hvor Grønland er en del af Danmark, så er det nogle gange lidt vanskeligt, når Grønland så også forsøger at føre sin egen udenrigspolitik og har en person, som man kalder udenrigsminister, selv om udenrigsministeren for Grønland jo faktisk er hr. Jeppe Kofod. Så hvordan får vi ligesom styr på det dilemma, og respekterer man i Grønland også, at det faktisk er den danske regering, der fører udenrigspolitikken?

Kl. 21:21

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, ordføreren.

Kl. 21:21

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

For det første vil jeg gerne kvittere for, at der bliver set positivt på ønsket om et folketingsråd og et tættere samarbejde mellem de to parlamenter. Det kan jeg kun være rigtig glad for.

Hvis vi kommer tilbage til f.eks. forskellige ansvarsområder, kan man kalde det, der er fordelt i riget, så er eksemplet med udenrigspolitik også brugt her. Og der mener jeg, at regeringspartierne har et godt grundlag for, hvordan man netop udfører dette samarbejde. Og når Danmark på vegne af hele kongeriget kan gå ud og sige noget om, hvad kongerigets udenrigspolitik er, er det selvfølgelig også kun retfærdigt, at Grønland kan komme ud og sige noget om sin egen udenrigspolitik. Her kommer Grønland jo ikke ud og siger noget om Danmarks udenrigspolitik, og det står også helt klart, at det har vi ret til. Og jeg synes, der er et godt samarbejde mellem de to regeringer, både i forhold til den forrige og den nuværende, omkring dette spørgsmål.

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 21:22

Lad mig derfor med det samme slå fast, at delfindrabet den 12. september på mange måder var ganske usædvanligt. Det er helt usædvanligt, at delfinflokkene er så store, og det er meget, meget usædvanligt, at man på Færøerne driver selvstændige delfinflokkene i land og slagter dem, men nogle gange indgår de som bifangst i grindeflokkene. Det er vigtigt at slå fast, at grindefangst er en færøsk kulturarv og en tradition. Den foregår på en human måde, men med delfin的角度 er det anderledes. Derfor glæder det mig, at den færøske lagmand har gjort det klart, at der vil blive foretaget reguleringer, hvad angår delfin角度, når vi nu ser de rystelser, det har givet i hele verden. En delfin角度, som aldrig har været en særpræget færøsk tradition, skal ikke påvirke færøske virksomheders eksportmuligheder. Prisen for at fortsætte uden reguleringer er simpelt hen for høj. Vi må ikke risikere en gentagelse af 2013, hvor hele vores livsgrundlag blev boykottet.

Kl. 21:22

Rasmus Jarlov (KF):

Nogle gange mangler vi simpelt hen et ord for, hvornår vi taler om Danmark, hvor vi bare mener Danmark hernede, og hvornår vi taler om Danmark som kongeriget Danmark. Nogle gange kommer man derfor til at tale lidt forbi hinanden. Altså, når jeg f.eks. taler om den danske regering, mener jeg jo faktisk kongeriget Danmarks regering og dermed også, at den danske udenrigsminister, kongeriget Danmarks udenrigsminister, faktisk også har ansvaret for at føre udenrigspolitik for Grønland. Så jeg er helt med på, at Grønland skal høres, og jeg er helt med på, at man også sagtens kan have relationer direkte til USA og andre lande, som man har behov for, men jeg synes bare også, det er vigtigt, at man fra Grønlands side også anerkender, at det er sådan, at det er kongerigets regering, der overordnet set fører udenrigspolitikken.

Kl. 21:23

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 21:23

Nu til noget andet. Da Sambandsflokkurin gik til finanslovsforhandling sidste år, var det med et klart formål, nemlig at få sat fokus på og få belyst forholdene for kriminalforsorgen på Færøerne, som ikke er tidssvarende. Vi kom med et ønske om at få afsat 1,5 mio. kr. til en analyse af forholdene, og det fik vi. Justitsministeriet har siden sammen med relevante myndigheder fra Færøerne udarbejdet den analyse, og resultatet er soleklart. Der er i virkeligheden kun en måde at løse alle de udfordringer og problemer på, som kriminalforsorgen på Færøerne har i dag, og det er ved at bygge helt nye rammer, et nyt fængsel, hvor de fysiske rammer er bygget til formålet; hvor der er mulighed for at holde arrest og fængsel adskilt; som ligger et sted, der er fremkommeligt alle årets dage, hvor vejr og vind ikke er til hinder for den daglige drift både for ansatte og indsatte; og for at hjælpen når frem, hvis det er nødvendigt.

Kl. 21:30

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Danmark er en enhedsstat – det vil jeg give ordføreren ret i – men Danmark agerer som en føderal stat. Det er derfor, der er et problem, når folk udefra ikke kan forstå, hvordan det her kongerige fungerer. Der er også et problem indadtil, når vi selv ikke helt kan finde fodfæste i forhold til de forskellige borgere i riget, altså hvordan det hele hænger sammen. Men der er en regering, og der er et parlament i Grønland, der er anerkendt for at være en udøvende og lovgivende magt, og det skal vi respektere.

Kl. 21:24

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til fru Aki-Matilda Høegh-Dam. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Edmund Joensen. Værsgo.

Kl. 21:24

(Ordfører)

Edmund Joensen (SP):

Tak, formand. Da jeg stod på talerstolen for 1 år siden, var vi på en lille tidsrejse. Turen gik til 2013, som på mange måder var et skelsættende år for Færøerne, ikke mindst for færøsk eksport. Det var dengang, at alle europæiske havne blev lukket for færøske skibe som en konsekvens af en strid om fiskekvoter, dengang makrelstriden tog sin begyndelse.

I dag vil jeg tage jer med tilbage til den 12. september 2021 til endnu en skelsættende dag for Færøerne. Den søndag blev 1.423 hvidskævinger, en slags delfin, drevet i land og slagtet i Skålafjordur. For os færinger er der intet unaturligt i at slå et dyr ihjel for at få mad på bordet, uanset om det er fisk eller får eller grindehval. I al den tid vores øer har været beboet, har det at slå ihjel været et spørgsmål om overlevelse.

Når man som Færøerne ligger langt oppe i Atlanterhavet tusind kilometer fra fastlandet, og når landbruget er en absolut begrænset mulighed, har man til alle tider taget af og været afhængig af den allerstørste ressource, der er på Færøerne, nemlig havet. Vi må dog se i øjnene, at det ikke er alle, der deler vores opfattelse af naturen som ressource til mad, og da slet ikke, når det drejer sig om delfiner, som er søde, og som mange har en forkærlighed for. Det er vi nødt til at tage alvorligt, og det gør landsstyret på Færøerne også.

Nu lyder jeg nok som en ridset plade, men jeg siger det, fordi kriminalforsorgen og politiet er et rigsansliggende og skal forhandles og prioriteres her i Folketinget og ikke på Færøerne. Derfor glæder det mig, at statsministeren i sin åbningstale lagde vægt på, at kriminalforsorgen har brug for et løft og en ny retning. Det gælder især også for Færøerne. Jeg ser meget frem til de kommende forhandlinger om en flerårsaftale for kriminalforsorgen, og jeg synes, det ville være fornuftigt, at man fra Justitsministeriets side fulgte sine egne anbefalinger, når der skal tages en beslutning om, hvordan man bedst forbedrer forholdene i kriminalforsorgen på Færøerne.

Et andet emne, jeg har beskæftiget mig med de seneste 2 år, er udenrigs- og sikkerhedspolitik, hvad angår Færøerne i kongeriget Danmark. Udenrigs- og sikkerhedspolitik har historisk set ikke fyldt meget på Færøerne. Det er som bekendt ikke hjemtagne områder, og de fleste udenrigs- og sikkerhedspolitiske beslutninger er gennem tiden blevet taget i Danmark med meget lidt inddragelse af Færøerne med undtagelse af handels- og fiskeripolitik, der er hjemtagne områder.

Den manglende inddragelse af de færøske myndigheder i udenrigs- og sikkerhedspolitiske beslutninger er måske en af grundene til, at det ikke har fyldt så meget i færøsk politik og i befolkningen på Færøerne. Sådan er det dog ikke længere. Færøerne er til tider blevet glemt af diverse verdens folk i bogstavelig forstand, men nu er Færøerne for alvor kommet på det geopolitiske verdenskort. I takt med at udenrigs- og sikkerhedspolitik i højere grad handler om det, der ligger på den nordlige halvdel af jordkloden, er den færøske interesse for og ønske om at være med til at træffe beslutningerne vokset betydeligt, både politisk og i befolkningen.

Jeg vil skynde mig at sende en stor tak til regeringen for i højere grad end nogen sinde at inddrage Færøerne i sager, der vedrører os. Tak for at I har lyttet. Tak for at I har vist rettidig omhu og ageret på ønsket om, at Færøerne og Grønland får et større udenrigspolitisk råderum. Det er ikke mindst vigtigt for sammenhængskraften i selve rigsfølelseskabet.

Det nyoprettede Kontaktudvalg mellem den færøske, grønlandsk og danske regering er for mig at se et klart eksempel på, at rigsfællesskabet hele tiden er i udvikling, når blot der er gensidig vilje til det. Som jeg før har sagt, skal der smedes, mens jernet er varmt, og det har I nu gjort. Vi har fundet melodien, så vi nu sammen kan været en stærkere storspiller i Arktis.

Hr. formand, den nyeste James Bond-film, der bl.a. er optaget på Færøerne, bærer titlen »No Time to Die«. Jeg fristes nærmest til at sige, at det også gælder for rigsfællesskabet. Ja, man skulle faktisk tro, at de havde haft rigsfællesskabet med i tankerne, da de lavede titlen på filmen »No Time to Die«. Tak for en god debat i dag. Jeg ser frem til vores alle sammens samarbejde i det kommende folketingsår.

Kl. 21:34

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Den første korte bemærkning er til hr. Jakob Ellemann-Jensen. Værsgo.

Kl. 21:34

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, og tak til ordføreren. Jeg ved, at Færøerne længe har arbejdet på at få en ny og forbedret frihandelsaftale med EU. Jeg ved, at det er noget, der ligger ordføreren meget på sinde. Hvordan går det med den frihandelsaftale? Kan ordføreren ikke uddybe lidt, hvordan det går med det arbejde?

Kl. 21:35

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:35

Edmund Joensen (SP):

Tak. Statsministeren har jo sammen med lagmanden skubbet på, så vi er på højeste niveau i EU med en besked til von der Leyen. Men jeg må sige, at min tålmodighed er opbrugt for længe siden. Det går meget langsomt, og alt for langsomt. Hvis jeg skal sammenligne det med at lave en aftale med f.eks. USA, ja, så tog det 5 måneder, og så havde man en aftale. Min tålmodighed rækker ikke længere i forhold til EU, for det tager alt for lang tid.

Kl. 21:36

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 21:36

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det sådan lidt nedslående svar. Jeg håber, at der snart kommer skub i de her ting. Kan ordføreren ikke uddybe, hvad det er for nogle forbedringer, man håber på fra færøsk side eller i hvert fald fra Sambandsflokkurins side?

Kl. 21:36

Edmund Joensen (SP):

Jeg skal sige det meget kort. Færøerne er i dag et land, der eksporterer råvarer. Derfor snakker vi om, at vi sælger til Rusland, vi sælger til Kina, vi sælger til USA. Det største marked er Europa med 500 millioner mennesker. Der vil vi gerne opnå at få et marked, hvor vi kan sælge færdigvarer, altså forædle fisken på Færøerne – få arbejdspladser og give fisken mere værdi. Det vil også lette trykket i forhold til at sælge til Rusland og blive for afhængig af den side.

Kl. 21:37

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Den næste spørger er fru Annette Lind. Værsgo.

Kl. 21:37

Annette Lind (S):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Ordføreren er jo også medlem af Det Udenrigspolitiske Nævn og arbejder derfor med udenrigs- og sikkerhedspolitik og også med forsvarspolitik, og i talen her var der jo mange rosende ord om det her Kontaktudvalg, som er lavet mellem de tre regeringer i rigsfællesskabet, og i det er der jo en gensidig dialog, der er rigtig mange positive ord om, hvordan spillet skal være mellem de ting, der er hjemtaget, og så de udenrigs- og sikkerhedspolitiske ting, der er på den her dagsorden. Ordføreren sagde mange flotte ting i sin tale; han sagde bl.a., at Færøerne nu for alvor er kommet på det geopolitiske verdenskort, der var meget ros til regeringen og rigsfællesskabet i forhold til det, for nu blev man storspiller i Arktis.

Kan ordføreren uddybe en lille smule, hvad han synes det her Kontaktudvalg skal indeholde, hvis det stod til Færøerne og til ordførerens parti? Tak.

Kl. 21:38

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 21:38

Edmund Joensen (SP):

Tak for spørgsmålet. Jeg mener, at det er et historisk dokument, som nu er lavet mellem regeringen og Færøernes landsstyre og det grønlandske landsstyre på regeringsniveau. Og det, som vi mangler, men som er på vej, er på parlamentarisk niveau, altså at vi på samme måde i Det Udenrigspolitiske Nævn, også i Grønland og på Færøerne, har en dialog om de samme ting, så vi forbinder hele systemet og på den måde får et stærkere rigsfællesskab.

Kl. 21:38

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Spørgeren, værsgo.

Kl. 21:38

Annette Lind (S):

Jeg synes faktisk, at det er en rigtig, rigtig god idé, at vi i udvalget eller i Nævnet kan snakke om, hvordan vi på parlamentarisk niveau kan lave nogenlunde det samme, som Kontaktudvalget gør med ministrene. Det vil jeg i hvert fald gerne tage tilbage til mit parti.

Så vil jeg også gerne spørge om det forsvarspolitiske, for man har også i tæt dialog i rigsfællesskabet lavet den her kapacitetspakke: Hvad er det, der måske kunne komme Færøerne til gode i forhold til kapacitetspakken, og hvad synes ordføreren om den pakke, der er på 1,5 mia. kr.?

Kl. 21:39

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 21:39

Edmund Joensen (SP):

Som spørgeren siger, er der afsat 1,5 mia. kr. til kapacitetspakken, og der er afsat ca. 400 mio. kr. til en radar på Færøerne. Den radar skal jo, som vi alle har været inde på tidligere, dække det område, som ikke har været overvåget i mange år, og selvfølgelig vil den ellers også holde øje med den lokale flytrafik og anden trafik, som er i området. Så jeg mener bare, at det er positivt for Færøerne.

Kl. 21:40

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Den næste spørger er hr. Rasmus Nordqvist. Værsgo.

Kl. 21:40

Kl. 21:43

Rasmus Nordqvist (SF):

Tak, og tak til ordføreren for en interessant tale med mange vigtige emner. Det, som jeg vil spørge ind til, er lidt nogle andre emner. Det første handler om de beslutninger, der er truffet i Nordisk Råd omkring at se på rettigheder og trivsel blandt lgbt-personer. Det var noget, der blev meget kraftigt kritiseret af den færøske regering, hvor man anså det som værende værdikolonialisme, at vi beskæftiger os med menneskerettigheder og ligebehandling, og jeg kunne derfor godt tænke mig at høre ordføreren om, hvordan ordføreren tænker at vi kan højne ligebehandling, lige rettigheder og trivsel blandt lgbt-personer, også på Færøerne.

Kl. 21:40

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Værsgo.

Kl. 21:41

Edmund Joensen (SP):

Der blev for nylig vedtaget, altså for 2 år siden, en lov om rettigheder til lgbt-mennesker, og der er en debat hele tiden om at følge op med andre rettigheder, som disse mennesker burde have i forbindelse hermed. I øjeblikket ligger der et forslag fra oppositionen på Færøerne, og for mig at se er Lagtinget delt sådan fifty-fifty, men hvad det ender med, må tiden vise.

Kl. 21:41

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 21:41

Rasmus Nordqvist (SF):

Tak. Jeg ved, der ligger forslag, og jeg håber da også, det er noget, man kunne arbejde for, for at vi netop i rigsfællesskabet har lige rettigheder og ordentlig trivsel blandt alle mennesker.

Noget andet, jeg gerne vil spørge til, er et emne, der optager Folketinget rigtig meget, specielt vores netværk for seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, og det er spørgsmålet omkring kvinders ret til deres egen krop og kvinders ret til at kunne vælge abort. Det er noget, hvor vi campaigner meget i forhold til situationen i Polen, men der er jo også en problematik i forhold til Færøerne omkring det her spørgsmål. Er det noget, som ordføreren tænker at vi også kan få løftet på tværs af rigsfællesskabet, altså Danmark og Færøerne sammen, så kvinder får retten til deres krop i hele rigsfællesskabet?

Kl. 21:42

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 21:42

Edmund Joensen (SP):

Altså, situationen er næsten den samme på det område i det færøske Lagting, og som jeg ser det, bliver der ikke flyttet særlig meget ved den sammensætning, som regeringen har på Færøerne i øjeblikket. Der er ikke flertal i den forsamling, så der skal et nyt landsstyre til. Men der er mange mennesker, som synes, det burde være anderledes på det område.

Kl. 21:43

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste spørger er fru Louise Schack Elholm. Værsgo.

Louise Schack Elholm (V):

Først vil jeg sige tusind tak for en dejlig tur til Færøerne med Færøudvalget. Det var en stor fornøjelse. Jeg havde jo hørt om, at James Bond blev optaget på Færøerne, så jeg sad jo hele vejen igennem James Bond-filmen og holdt øje med, hvornår Færøerne dukkede op. Jeg nød de smukke billeder af Færøerne der til slut i den, men jeg synes, at de har snydt os lidt. De kunne godt have ladet være med at sige, at det lå i Stillehavet mellem Japan og Rusland, men sådan er der jo så meget. Men vi nød i hvert fald de smukke billeder.

På vores tur til Færøerne var vi jo også oppe at se Mjørkadali, altså fængslet på Færøerne, som I jo ønsker ændret. Og så vidt jeg forstår det, er der tre forskellige muligheder for at bygge det nye fængsel. Noget af det handler om en renovering og ibrugtagning af mere. Det kan være, at ordføreren vil uddybe, præcis hvad det er for nogle løsninger, der er, og hvilke løsninger ordføreren ser som værende det mest naturlige.

Kl. 21:44

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo.

Kl. 21:44

Edmund Joensen (SP):

Tak for spørgsmålet. Ja, Færøudvalget var oppe i fjeldet og så på vores fængselsmuligheder. Det ligger jo helt oppe i fjeldet, og det er ikke et område, som man kan lægge den slags i. Det er også et gammelt hus. Jeg har sagt her fra talerstolen, at undersøgelsen jo klart viser, at der kun er et af svarene i undersøgelsen, som viser, hvad vi skal gøre. Vi skal bygge nye rammer, og vi skal bygge dem nede ved byen et sted.

Kl. 21:45

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 21:45

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Jeg vil gå videre til en anden del. Vi var også ovre at besøge Rigspolitiet på Færøerne, da Færøudvalget var på Færøerne, og jeg kunne forstå, at der er en udfordring, i forhold til at man i det politiforlig, der er lavet, kun har behandlet Rigspolitiet på Færøerne under et enkelt punkt, altså at det ikke er en selvfølge, at de følger med i hele politiaftalen. Er det en udfordring, der er generelt, at man ikke medtager Færøernes politi i hele aftalen?

Kl. 21:45

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 21:45

Edmund Joensen (SP):

Det fremgår jo klart af det, formanden for politiorganisationen skriver til os og fortæller os, nemlig at de atter sakker bagud hele tiden i forhold til det danske system. Det er jo en del af det samlede danske system. Og de sakker bagud på flere områder, både inden for it og inden for andre ting, som altså er helt tydelige.

Kl. 21:46

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste korte bemærkning er fra hr. Karsten Hønge. Værsgo.

Kl. 21:46

Kl. 21:49

Karsten Hønge (SF):

Hr. Edmund Joensen redegjorde sådan delvis i sin ordførertale for nedslagtningen, altså den brutale, unødvendige nedslagtning af 1.400 delfiner på Færøerne. Jeg er noget mere i tvivl om, hvor dyb refleksionen er hos hr. Edmund Joensen og hos partiet. Jeg forstår godt de der købmandsagtige argumenter, som hr. Edmund Joensen har ført frem ved at sige, at det kommer til at koste på Færøernes omdømme, og at det har betydning for færøske virksomheder, at man gør den slags. Men er der nogen dybere refleksion omkring bæredygtighed, hvor man jo ikke har den her form for historisk redegørelse for antallet af delfiner, hvorimod man jo langt, langt tilbage kan gøre meget nøjagtigt rede for, hvor mange grindehvaler man har slået ihjel? Så betyder bæredygtighedsaspektet, det etiske aspekt, det naturmæssige aspekt ingenting, eller er det bare købmandsargumenter?

Kl. 21:47

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 21:47

Edmund Joensen (SP):

Med hensyn til det bæredygtige aspekt siges det, at der findes, hvis vi taler grindehvaler, ca. 800.000 grindehvaler, og Færøerne er mig bekendt de eneste, der beskatter grindehvaler, og vi tager i gennemsnit ca. 800 om året. Så bestanden er i top; bestanden har det godt.

Det, vi snakker om her, er delfiner, som vi ikke vanligvis tager på Færøerne. Der kan være enkelte imellem i de store grindeflokke; det har der været historisk. Det er derfor, at landsstyret for øjeblikket vil have en lovgivning, som regulerer de her ting, og det er på vej. Og hvis man vil have detaljerne i det, så kan man gå ind på landsstyrets hjemmeside, hvor lagmanden på engelsk har skrevet en forklaring.

Kl. 21:48

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 21:48

Karsten Hønge (SF):

Jo, men som jeg sagde i mit spørgsmål, er jeg helt opmærksom på den historiske redegørelse for antallet af grindehvaler, som man jo har holdt meget nøje øje med; man ved præcis, hvor mange der har været hvert år osv. Det har jeg helt fod på. Jeg ved også, at der i den her bifangst, der kan ligge i forbindelse med grindehvalernes flokke, kan komme delfiner med. Men her er der altså tale om 1.400 delfiner i en selvstændig flok, som man på værste brutale vis nedslagtede, uden at der er nogen tradition for det. Derfor vil jeg gerne bede hr. Edmund Joensen om at beklage det og sige, at det ikke kun handler om købmandsargumenter, fordi det skader Færøernes omdømme, men fordi det simpelt hen slet og ret var en forkert handling.

Kl. 21:49

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 21:49

Edmund Joensen (SP):

Jeg mener, at vi har fortalt det godt. Det er derfor, at jeg i min tale fortalte, hvordan færingerne er vant til at leve af havet, og hvad der har ændret sig: at de ikke kan tage delfiner i dag, fordi det er omdømmet, som går helt ned, og andre lande lukker for Færøerne, hvis det fortsætter, og det er derfor, at landsstyret reagerer på det og vil lave regulering, så det ikke gentager sig.

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Den næste korte bemærkning er fra hr. Christian Juhl. Værsgo.

Kl. 21:49

Christian Juhl (EL):

Tak til formanden, og tak for et godt besøg. Det er både interessant og personligt fornøjeligt, når vi sådan kommer lidt ud på landet og får en god middag sammen og får snakket uformelt, men også får set så meget af Færøerne, som vi gjorde i den uge. Jeg forstår godt færingerne, når de ikke er helt tilfredse med EU, og også, når de ikke er helt tilfredse med den danske regering, der jo blokerede de danske havne for færøske fiskere, hvor I så var nødt til at handle med russerne i stedet for. Den slags ting er jo et fælles ansvar, og der er den danske regering jo også ansvarlig, og det bør vi jo sige.

Jeg vil gerne sige, at vi har fået et brev fra det færøske politi, og det må statsministeren sådan set også gerne lytte lidt til, og de fortæller os, at de er en del af det danske politi, men ikke får det it-system, som de andre stationer får. Vi ville jo blive stiktossede i Silkeborg, hvis ikke politiet havde samme forhold som i København. Det samme må gælde, når færingerne ikke får et it-system, som kan bruges og er up to date og kan sørge for ordentlig registrering for politiet. Det må vi simpelt hen få løst, og jeg håber også, at statsministeren vil give en redegørelse for det, når hun nu senere på aftenen eller natten replicerer.

Kl. 21:51

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Et øjeblik. Må jeg bede om noget stilhed i salen, tak? Værsgo.

Kl. 21:51

Edmund Joensen (SP):

Tak. Jeg er fuldstændig enig med spørgeren i, at vi skal til at opdatere tingene for politiet på Færøerne, for det er på høje tid, at vi tager det helt alvorligt.

Kl. 21:51

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 21:51

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Vi hørte også, at der på Færøerne er en vis skepsis i nogle kredse, selv i meget veluddannede kredse, over for vaccine, men jeg synes også, vi hørte, at Færøerne rent faktisk er kommet bedre igennem coronakrisen, end selv Danmark er, og vi praler jo ellers af, at vi er kommet rigtig, rigtig godt igennem. Jeg vil gerne høre ordføreren, om han kunne give nogle idéer til, hvordan det kan være, at færingerne er kommet bedre igennem end danskerne, og at kun en sjettedel af befolkningen blev syge af det.

Kl. 21:52

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 21:52

Edmund Joensen (SP):

Tak. Ja, Færøerne kom heldigvis godt igennem coronaepidemien. Det var i grunden lakseindustrien, som fandt på en testmetode for mange år siden, og den blev indført med det samme, altså at man kunne teste samtlige personer, som kom til Færøerne med fly og med skib, og det gjorde så, at man holdt øje med epidemien på en professionel måde. Og så har vi selvfølgelig et lægehold, som har været

professionelt, som har styret, observeret og rådgivet landsstyret, så de kunne komme godt igennem det.

Kl. 21:53

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til hr. Edmund Joensen. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Sjúrdur Skaale, som bedes komme op nu. Værsgo.

Kl. 21:53

(Ordfører)

Sjúrdur Skaale (JF):

»Her lades alt háb ude«, står der over indgangen til Helvede ifølge et af verdens største digterværker, nemlig Dantes »Den Guddommelige Komædie«, som jo er aktuell i disse dage, i og med at det er 700 år siden, digteren døde. Jeg tror, mange færinger så samme indskrift for deres indre øje over indgangen til Tórsvøllur Stadion, da de den 4. september gik ind for at se kampen mellem Færøerne og Danmark. Vi havde lige tabt 4-0 til Israel, og nu skulle vi møde EM-semifinalisterne. Der var ikke meget at have håbet i. Men vores forsvar viste sig at være en sammensvejet konstruktion af disciplin og organisation, og der var sjældent fare på færde, indtil det 57. minut i danskernes felt, hvor Edmundsson springer op og header på mål efter et indkast fra højre side, og bolden brager ind i danskernes overligger, og riposten springer ud til Hansson, som fra fem meter skyder over det næsten tomme mål. 5 minutter før tid – den omvendte situation. Dansk dødbold i højre side, Wind får hovedet på, den rammer stolpen og går ind. Det var forskellen den aften: overligger – ud og stolpe – ind. 1-1 havde været mere retfærdigt, men vi var ikke i Dantes Helvede, håbet levede hele kampen.

Hvis vi flytter os fra fodbold til den knap så vigtige forsvarspolitik, lever vi i en tid, hvor, med Dantes ord, »Forstandens kræfter går i forbund med vilje, som er ond, og kæmpers styrke«. Her er Færøerne og Danmark ikke modstandere, men må stå sammen med resten af Vesten – og hinanden. Derfor er det nye dansk-færøsk-grønlandske Kontaktudvalg, som statsministeren talte om i tirsdags, en god og nødvendig ting.

Mit samarbejde med regeringen har også været godt. Nogle sager er løst på fin vis, mens andre er på vej til at blive løst. Det gælder forsvars-, udenrigs-, sikkerheds-, finans-, rets-, kultur- og skattepolitikken. Jeg vil gerne takke ministrene for, at de sætter tid af til de store og små sager, som jeg kommer med.

En af dem, som Dante mødte på sin rejse gennem Helvede, var den store jæger Nimrod, der i sit hovmod begyndte at bygge Babelstårnet, som jo førte til den sproglige splittelse mellem mennesker. »For ham er alle sprog ligesom hans eget, for alle andre er det lyde uden mening«, siger digteren, og som straf kan Nimrod i al evighed ikke tale andet end volapyk i Helvede.

Men vi andre må leve med konsekvenserne af den sproglige forbistring, og det har ført til en sag, som endnu ikke har fundet sin løsning: oversættelse af udenlandske prædikener i Danmark. Den er udsat, men ikke aflivet. I juni mødtes jeg med den forhenværende kirkeminister Joy Mogensen og repræsentanter for to færøske menigheder i Danmark for at drøfte sagen. Den dag i et sidelokale i Hans Egede Kirke på Østerbro oplevede vi demokratiet fra dets smukkeste side. Ministeren mødtes med dem, som ville blive ramt af hendes bebudede lov, der var god stemning, dampende kaffe, hjemmebagte boller og åben snak om sagen. Jeg skal ikke referere, hvad ministeren sagde, men hendes forståelse fremgår af samtalen, hun havde i DR-programmet »Tal til mig« i december, hvor hun fortalte, at hun på en international spejderlejr havde været med til en gudstjeneste i naturen. På et tidspunkt, hvor vi beder, siger hun, kan man høre, at alle beder på hvert deres sprog. Og stadig væk, når jeg fortæller det nu, får jeg helt gåsehud, fordi jeg bare tænker: Wow, det er vildt. Det, jeg gør, er noget, som de her mennesker, som jeg aldrig

har set før, også gør – på deres sprog. Det kan godt være, at vi på et tidspunkt fik hvert vores sprog og hver vores lille plet i verden, men i al vores forskellighed kunne vi faktisk sige den samme bøn.

Jeg synes, det siger alt om sagen. Og mit råd til den nye kirkeminister skal være: Lyt til det, og forstå, at man ikke med lovens rambuk kan bryde ind i det rum i menneskers liv, som er helligt for dem. Så tag nu den sag af bordet, om ikke andet så for min skyld, for jeg gider snart ikke tale om den mere. Og hvis man ikke vil lytte til mig eller til Joy Mogensen, så lyt til en tredje socialdemokrat, nemlig Thorvald Stauning, der tilbage i 1930'erne, helt i Dantes' stil, mere bramfrit sagde: »Hold fred med de hellige, ellers er fanden løs«.

Kl. 21:58

Til sidst: delfindrabet! Det er som sådan en intern færøsk sag, men jeg kommer heller ikke uden om at tale om den, både fordi den også er kommet til at vedrøre Danmark – det kender de fleste herinde til fra deres indbakker – og fordi jeg selv har fået vanvittig mange henvendelser om sagen, som jeg her vil besvare under et. Det bliver min holdning. Jeg kan ikke tale på vegne af Færøerne i denne sag, for befolkningen er splittet. Vores største eksporterhverv – lakseopdrætterne – har fordømt drabet, lagmanden har taget sagen op politisk, og målingerne viser, at et flertal ønsker den slags drab stoppet. Til det flertal hører jeg selv. Men jeg kan også følge dem, som mener, at vi skal affeje kritikken og intet ændre.

De 1.500 delfiner havde den 12. september en grusom søndag aften. Men før det havde de haft et godt liv. Det har de milliarder og milliarder af dyr, som hvert år slås ihjel på slagterier, i mange tilfælde ikke haft. Delfiner er intelligente, men det er grise også. De er faktisk mere intelligente end hunde, men alligevel bliver de holdt indespærret og brugt til »kødproduktion«, som det så kynisk hedder. De, der spiser pølser og bacon og flæsk, har ingen ret til at kritisere dem, der dræber og spiser delfiner.

Dyrevelfærd er selvfølgelig meget vigtigt, og den 12. september levede vi ikke op til vores egne, høje standarder. Men grunden til, at jeg ønsker ændringer, er først og fremmest hensynet til vores erhvervsliv og dermed hele vores velfærdssamfund. Vi har kunnet modstå de globale kampagner mod grindedrabene, fordi vi har kunnet trænge igennem med rationelle argumenter, men når det gælder delfiner, er vi oppe imod noget, som er hinsides logik, nemlig mytologi. Dante beskriver et sted nogle sjæle i Helvede, som ligger og koger i tjære og nogle gange kommer op til overfladen. Det var, siger han, ligesom delfiner, der mærker stormen komme og viser ryggen bue oven vande som tegn til søfolk om at sikre skibet. Myten sagde altså, at delfiner advarede søfolk, når uvejv var på vej, ligesom de jo reddede søfolk efter skibbrud. I græsk-romersk tradition er delfinen symbol på en frelser, og i moderne tid er det dresserede delfiner og film som Flipper, der fører fortællingen videre.

Det er ikke lige meget for et dyr, om det i menneskenes fortællinger tildeles rollen som en smuk, klog, hjælpsom delfin eller som et beskidt, dumt svin. Det er ulogisk og uretfærdigt, men det er en virkelighed, som vi må forholde os til.

Vi er altså oppe imod en stærk mytologi; det færøske folk står ikke sammen; delfindrabet er sjældne og uden økonomisk betydning, men de truer det, som faktisk finansierer vores helsesektor, vores skole- og socialvæsen, nemlig eksporten og turismen. Vi kan næppe vinde kampen, og tabene kan blive meget store, hvis vi kæmper den alligevel, og det kommer til at ramme de svageste.

Jeg synes, man bør koncentrere sig om de kampe, man faktisk kan vinde – som f.eks. den mod Danmark i Parken den 12. november. Så må vi se, hvem der får overligger – ud, og hvem der får stolpe – ind. Eller sagt mere som Dante: Hvem vil gøre helvede hedt for den anden, hvilket hold vil være djævlene, og hvilket hold vil ligge og koge i tjære? Tak for ordet.

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det til hr. Sjúrdur Skaale. Der er lidt korte bemærkninger. Først er det fru Annette Lind.

Kl. 22:03

er det lidt sværere at udveksle fortrolige informationer mellem parlamentarikere. Det er jo i udgangspunktet en regeringsting. Jeg har f.eks. sagt før, at der jo er en NATO-delegation her i huset, og at der burde man invitere folk fra også resten af rigsfællesskabet med ind.

Kl. 22:06

Kl. 22:03

Annette Lind (S):

Tak for det, og tak for en god tale og et fyldigt referat af en måske ikke lige gyldig kamp. Men det er måske som med de fleste mænd, jeg kender: De kan fortælle lige præcis, hvem der lavede frispark i 37. minut i 1973.

Men jeg vil hellere spørge om det, som ordføreren siger er knap så vigtigt, nemlig forsvarspolitikken, sikkerhedspolitikken, udenrigspolitikken. For det er jo sådan, at der blev lavet et nyt kommissorium til det her Kontaktudvalg i mandags, hvor man lavede en ligestilling imellem vores tre lande i forhold til sikkerhedspolitiske spørgsmål. Jeg vil gerne spørge ordføreren, hvad han sådan helt mener om det her Kontaktudvalg; hvordan han mener samarbejdet skal være, og hvilke målsætninger der skal være for Færøerne, hvis hr. Sjúrdur Skaale skulle fortælle om, hvad de skulle være.

Kl. 22:04

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det fru Louise Schack Elholm.

Kl. 22:06

Louise Schack Elholm (V):

Tak for godt selskab på Færøerne for ganske få uger siden. Det var som sædvanlig en fornøjelse. Vi kunne også godt mærke, at vi kom ugen efter det store delfindrab, for det var på alles læber. Det var meget tydeligt, og det prægede det.

Noget af det, jeg bemærkede også var på folks læber, var spørgsmålet om radaren på Færøerne. Jeg ved, at ordføreren har lavet et stort arbejde både med at argumentere for radaren, men også med at undersøge udviklingen i tilslutningen til radaren. Jeg ved, at den måde, som det kom til på, har været en udfordring, og jeg vil prøve at høre ordføreren, om ordføreren mener, at Kontaktudvalget kan løse sådan nogle problemer i fremtiden, eller om der skal andre løsningsmetoder til.

Kl. 22:06

Tredje næstformand (Trine Torp):

Værsgo.

Kl. 22:04

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 22:06

Sjúrdur Skaale (JF):

Tak for det. Først vil jeg sige, at det er en meget god og vigtig ting. Man skal lige huske på, at historien viser, at hvis man ikke gør det her, så går det galt. Under den kolde krig førte Danmark jo forsvarspolitik i Nordatlanten i samarbejde med USA uden om de færøske myndigheder, og det blev taget meget ilde op. At man nu har fået det her Kontaktudvalg, synes jeg er meget vigtigt, for grundlæggende har vi jo ikke forskellige interesser, som jeg også sagde i min tale. Der er ikke nogen forskellige interesser i forhold til forsvarspolitik for Danmark og Færøerne. Og at man koordinerer det, finder enighed om de udmeldinger, man vil have, sørger for, at alle er inddraget, og at alle har alle informationer, synes jeg er en god ting og en forudsætning for et godt forhold i fremtiden.

Kl. 22:04

Sjúrdur Skaale (JF):

Tak for det. Det er sådan, at i og med at man på Færøerne ikke har beskæftiget sig med sikkerhedspolitik, fordi det har ligget i Danmark, er bevidstheden om den ikke så stor, som jeg mener den burde være. Derfor har jeg lavet en del arbejde på det område, og jeg har skrevet en rapport og også holdt et stort arrangement om det forleden i Tórshavn, hvor rigtig mange mennesker mødte op og der også var deltagelse fra regeringen. Jeg synes helt klart, at formålet med det Kontaktudvalg er, at man ikke hører om en militær installation i nyhederne, men at man hører om den fra rette vedkommende.

Kl. 22:07

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Annette Lind.

Kl. 22:04

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 22:07

Annette Lind (S):

Tak for det. Jeg spurgte også hr. Edmund Joensen om det her Kontaktudvalg i forhold til det ligeværdige samarbejde, der skal være, også i krydsfeltet mellem det, der er hjemtaget, og så sikkerhedspolitikken og udenrigspolitikken. Det er også sådan, at hr. Edmund Joensen sagde, at han rigtig gerne vil have, at det også skal være den samme slags samarbejde, der skal være mellem parlamentarikerne. Hvordan ser hr. Sjúrdur Skaale på den betragtning, og hvordan vil han have det udformet, hvis det skal være sådan, at vi skal have en tættere kontakt mellem de tre parlamenters parlamentarikere?

Kl. 22:05

Louise Schack Elholm (V):

Det er jeg glad for at høre, hvis det kan løse den udfordring.

Så vil jeg lige vende tilbage til et punkt, du havde i din tale, nemlig det her om oversættelse af prædikener. Jeg kan forstå, at ordføreren har haft et møde med den tidligere kirkeminister om det her lovforslag, som ikke står i lovprogrammet. Men som jeg forstår det, er det ikke sådan fuldstændig taget af bordet, men det kan bare ikke nås i det her folketingsår. Hvad forventer ordføreren der sker med det her lovforslag i fremtiden?

Kl. 22:08

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 22:05

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 22:08

Sjúrdur Skaale (JF):

Tak for det. Det er lidt svært for mig at svare lige på det. Sikkerhedspolitik er jo i grundreglen en sag for regeringer, som så inddrager de udvalg, som arbejder med det i de respektive parlamenter. Derfor

Sjúrdur Skaale (JF):

Tak for det. Jeg forventer, det bliver taget af bordet. Som jeg har sagt mange gange: Man vil aldrig fange en terrorist på den måde. Det er fuldstændig umuligt at oversætte alle de hundredvis af prædikener på andre sprog end dansk, som bliver holdt. Hvem skal gøre det? Hvem skal læse dem? Hvis jeg var en imam, som ønskede at sende

folk til IS f.eks., ville jeg ikke sige det på talerstolen, hvis jeg vidste, det blev oversat og sendt ind til regeringen, eller hvad ved jeg. Så jeg mener ikke, det er en farbar vej. Det vil skabe meget stor modstand, meget store komplikationer, og man vil ikke fange terrorister ad den vej.

Kl. 22:08

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 22:08

Rasmus Nordqvist (SF):

Tak, og tak for en forrygende tale. Det er altid godt at få Dante ind i rummet. Så løfter taget sig en smule. Jeg kunne godt tænke mig at komme videre i de her spørgsmål om kvinders ret til egen krop og retten til abort. Det er noget, vi er meget optaget af i forskellige udvalg i Folketinget, både i Europaudvalget og også Folketingets Tværpolitisk Netværk for Seksuel og Reproduktiv Sundhed og Rettigheder. Vi laver kampagner for at støtte de polske kvinder i retten til abort. Vi diskuterer, hvordan vi kommer frem i forhold til den her dagsorden internationalt. Og så kigger man så mod dele af rigsfællesskabet, mod Færøerne, og det har jo også været oppe at vende i Nordisk Råd-regi. Nu spørger jeg jo ikke hr. Sjúrdur Skaale, fordi han skal tale på vegne af Færøerne, men som politiker: Hvordan kommer vi videre i det her spørgsmål?

Kl. 22:09

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 22:09

Sjúrdur Skaale (JF):

Tak for det. Ja, vi har en meget gammel dansk lov, som stadig væk formelt sætter rammerne for det spørgsmål, den sag på Færøerne. Men for at sige det helt, som det er: Den lov bliver ikke fulgt. Det er muligt at få abort på Færøerne. Der er mange kvinder, som hvert år får abort på Færøerne. Det, som er hyklerisk og fejlt – hvad ved jeg, alle mulige ord, jeg kan bruge om det politiske system – er, at man ikke tør tage fat i sagen og sige: Det her er vores ramme.

Det forventede jeg at man ville gøre, da man for få år siden overtog person-, familie- og arveretten, altså overtog det lovgivningsområde. Men stadig væk har vi den gamle danske lov. Man ser gennem fingre med, at den ikke bliver overholdt, og man overlader det til lægerne at vurdere, og lægernes mening bliver dermed landets lov, hvilket er helt uholdbart i et retssamfund.

Jeg har faktisk også lavet en stor rapport om det med ønsket om at få en debat om det, således at vi kan se os selv i spejlet og sige: Det her er gældende hos os, og det skal overholdes. Nu er man fejl, for loven siger en ting, men man tillader en anden praksis.

Kl. 22:10

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 22:10

Rasmus Nordqvist (SF):

Tak for svaret. Jeg synes netop, det er så vigtigt, at vi tør tale om de her ting, og at vi ikke kun snakker om andre spørgsmål som sikkerhedspolitik, men også forstår, at spørgsmålet om rettigheder for mennesker sådan set også er en dialog, vi skal have og sikre på tværs af landene – Færøerne, Danmark, Grønland – men jo også i Nordisk Råd-regi.

Det sidste, jeg gerne vil ind på, er så lgbti-personer, som vi jo har rejst debat om også i Nordisk Råd-regi, hvad der har været en meget voldsom reaktion på fra den færøske regering. Er det noget, som

ordføreren ser at vi også kan få rejst en dialog om mellem politikere i de to lande?

Kl. 22:11

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 22:11

Sjúrdur Skaale (JF):

Det er altid godt med en dialog. Alle har ret til at have deres mening. Jeg synes, det er meget vigtigt, at man respekterer, at beslutningsprocessen er på Færøerne, og at det er der, beslutningen skal træffes. Men alle indspark er selvfølgelig velkomne, og man er velkommen til at have en mening om alt muligt.

Når det gælder lgbti-personer, er Færøerne meget delt i to grupper. Da mit parti sad i regering sidst, fik homoseksuelle ret til at gifte sig. Nu er der en sag om, at man skal have ret til barselspenge, for det kan man ikke få. Men den siddende konservative regering siger nej, det vil man ikke. Når vi vinder næste valg, kommer det igennem. Så det går sådan i mine øjne langsomt fremad.

Kl. 22:12

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Christian Juhl.

Kl. 22:12

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Og tak for inspirationen. I forhold til det med delfinerne fik jeg at vide, at der jo er et andet aspekt, altså også det naturmæssige aspekt, som hr. Karsten Hønge var inde på tidligere. Og det er, at delfinerne, der blev slagtet den søndag, udgør 1 pct. af den samlede delfinbesætning i alle havene, og derfor er det jo også et voldsomt indgreb, må man nok sige, rent klimamæssigt. Men jeg har forstået, at de egentlig også smager godt, så hvis man kunne nøjes med at tage en enkelt eller to om året, kunne det jo være, at det kunne gå. Jeg kan godt forstå, at færingerne tænker sig godt om i de her dage. Men jeg synes også, at kritikken af behandlingen af svin i Danmark er ganske på sin plads.

Den historie omkring oversættelse af prædikener er vi nødt til snart at have af bordet. Jeg spilder så meget tid, når jeg kommer rundt, ikke kun på Færøerne og i Grønland, men også hos det tyske mindretal og andre steder, hvor man bliver bange for det. Jeg vil vædde tre af de bedste øl fra bryggeriet i Klaksvík på, at den sag må være død – den er håbløs, det er et nederlag til regeringen, den gavner ikke noget, og heldigvis er den ikke med i lovkatologet.

Kl. 22:13

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det ordføreren.

Kl. 22:13

Sjúrdur Skaale (JF):

Tak for det. At de knap 1.500 delfiner var 1 pct. af den samlede bestand, vidste jeg ikke – det er nyt for mig; det vidste jeg ikke. Men det er i hvert fald korrekt, at man har langt bedre optællinger, når det gælder grindehvaler, end man har, når det gælder delfiner. Vi mærker jo grindehvaler regelmæssigt og følger med i, hvor de færdes, og man ved, at når man dræber en meget, meget lille del af bestanden, er det fuldstændig bæredygtigt. Det tal har man ikke, så vidt jeg ved, når det gælder delfiner, så de her tal er nye for mig.

Når det gælder de prædikener, kan vi kun være enige. Jeg mener, det er en sag, som ligger og irriterer mange steder – så bliver den udsat, men ikke aflivet. Delfiner skal måske overleve, men den sag bør ikke overleve.

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Christian Juhl.

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Så vil jeg gerne sige, at efter turen rundt på Færøerne blev jeg deroppe, fordi der var en spændende konference, som ordføreren selv havde arrangeret, netop omkring udenrigspolitik, sikkerhedspolitik og radar, og der oplevede jeg det spændende, at politikere fra alle partier stod på en scene og havde en offentlig forhandling, fordi regeringen i Lagtinget, kunne jeg forstå, ville bestemme over, om radaren skulle være der, for det gjorde man i Danmark; der var det ministeren, der fik lov til at bestemme. Og så sagde politikerne, at det nok var bedst, at man tog den beslutning i Lagtinget og lod parlamentarikerne bestemme. Det har jeg aldrig oplevet før – en åben forhandling. Det tror jeg godt vi kunne lære noget af, og jeg vil gerne sige tak for den gode oplevelse, det var at være med til den konference.

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det. Jeg kan sige for mit eget partis vedkommende, at vi som udgangspunkt er positive, men at vi mener, at den beslutning bør tages i parlamentet, fordi opsætningen af en ny militær installation er så vigtig en ting, at den beslutning bør Lagtinget tage. Så fik vi også oplyst på konferencen, at de fire baser, som Norge skal åbne i Norge i samarbejde med USA, faktisk skal besluttes af Stortinget. Så det er ikke så usædvanligt.

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak til hr. Sjúrður Skaale. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er vi igennem ordførerrækken og er nået til privatisterne, medlemmer uden for grupperne, og den første, der får ordet, er hr. Lars Løkke Rasmussen. Værsgo.

(Privatist)

Lars Løkke Rasmussen (UFG):

Tak for det, og tak til statsministeren for åbningstalen i forgårs, som jeg på lange stræk var enig i, og til alle kollegerne her i salen for en lang debat, som jeg med interesse har lyttet til fra bagerste række. Den her åbningsdebat er jo den første, og jeg regner også med, det er den sidste, i de 27 år, jeg har været her, hvor jeg deltager som partiløs, hvilket rummer den udfordring, at man skal fatte sig i klædelig korthed. Det falder mig svært, så jeg har blot nogle ganske få betragtninger.

Statsministeren stillede tirsdag et retorisk spørgsmål: Vi må spørge os selv, hvordan vi har kunnet være enige om erkendelsen af store problemer i årtier uden at få dem løst. Det synes jeg er et godt spørgsmål at stille. Jeg er enig, men jeg lyttede lidt forgæves efter svaret, altså ud over det der med pengene. Statsministeren sagde:

»Siden regeringen tiltrådte, er der i aftale efter aftale blevet tilført flere midler til både børn, ældre, uddannelse og sundhedsområdet.«

Ja da, selvfølgelig er der det, havde jeg nær sagt, for det er der jo sådan set blevet hvert evigt eneste år i de 27 år, jeg har været her, bortset måske fra 2 år, sidst vi havde en socialdemokratisk regering, i 2011 og 2013, hvor der var en negativ realvækst. Men hvis man fraregner de 2 år, sidst vi havde en socialdemokratisk regering, så

Kl. 22:14 har der år for år været realvækst i det offentlige forbrug, og gennemsnitligt har det været på den gode side af det såkaldte demografiske træk, som nu åbenbart skal være den nye ideologiske kampplads i dansk politik – det er i hvert fald det indtryk, jeg har fået, når jeg har lyttet til dagens debat – for vi har, som statsministeren sagde det, brug for dybere forandringer.

Kl. 22:14

Oven på det udsagn om, at vi har brug for dybere forandringer, er der så et forslag om en, det bliver kaldt noget andet, men i realiteten er det jo en udgiftslov. Det er en udgiftslov, der skal sikre, at de årlige finanslove tager højde for, at de offentlige udgifter stiger i takt med den demografiske udvikling. Og hvorfor så egentlig det? kunne man spørge. Holder regeringen kun sine valgløfter, hvis den er lovgivningsmæssigt forpligtet til det? Føler partierne, der bakker op om regeringen, kun tryghed ved, at forståelsespapiret bliver indfriet, hvis man vedtager en lov om det? Det kan man da godt undre sig over; det gør jeg i hvert fald. Men det er en stille undren, det er en helt stille undren.

Kl. 22:15

Den bliver meget mere højlydt, når man oplever, hvordan det så pakkes ind i sådan et Orwellsk nysprog, og man kalder det en velfærdslov: Det er en velfærdslov. Og det kalder man det, fordi man så skal skabe en – sådan oplever jeg det i hvert fald, når jeg har lyttet til debatten – kunstig konflikt mellem dem, der på Orwellsk foreslår velfærdsloven, og andre, der ret beset vil det samme, men som også bekymrer sig lidt om, at pengene skal være der, før de kan bruges. En, to, fire har man konflikten: Der er nogle, der vil have velfærd, og der er nogle andre, der ikke vil have velfærd, må man forstå. Man bliver så træt, altså jeg bliver i hvert fald så træt, og jeg tror ikke, jeg er den eneste.

Kl. 22:15

Jeg tror ikke, der er ret mange, der for alvor tror på, at den ene side af Folketingssalen har patent på at ønske en god start i livet for vores mindste, et godt uddannelsesstilbud til vores børn, en verdensklassessundhedsbehandling til vores syge og en respektfuld og omsorgsfuld behandling af vores ældre. Jeg tror ikke, der er mange, der tror på den. Og der er vel, hånden på hjertet, ikke en eneste i denne sal, der seriøst tror på, at velfærd alene sikres med flere offentlige udgifter, og alligevel bliver det her tema det tema, som, når jeg har lyttet til debatten nede fra min plads, i dagens debat har haft sådan mest nerve. Det siger måske heller ikke så meget, men det lidt nerve, der har været, har knyttet sig til det her, og så kender man det hele igen: velfærd kontra skattelettelser, rød blok kontra blå blok.

Kl. 22:16

Kl. 22:20

Jeg synes, vi forsømmer at grave et spadestik dybere, og tiden tillader ikke, at jeg går i dybden, men tag nu bare de ældre som et eksempel: Ja, selvfølgelig skal der flere penge til, når der bliver flere ældre – selvfølgelig skal der det – men nej, penge alene gør det ikke, og det er heller ikke nok at proklamere, at den faglige frihed skal slippes løs, for hvem skal den slippes løs til? Hvis det er til de tre ansatte, der stod fuldstændig passive omkring Else Marie Larsens seng og talte om hende og ikke til hende, så fri mig for at slippe faglig frihed løs til dem.

Man bliver nødt til at spørge: Er forudsætningerne til stede, er der stærk nok ledelse, og har de ældre tilstrækkelige rettigheder? Hvordan kan private aktører få lov til at byde sig til med innovation og nye idéer uden automatisk, som vi har hørt det her i dag fra bl.a. Enhedslistens side, at blive dømt ude som store koncerner, der bare scorer profit, eller for den sags skyld dømt som altings løsning af andre? Hvorfor ikke diskutere, altså i dybden og seriøst, hvordan private aktører kunne spille en aktiv rolle med fair afregning på den ene side, så der i realiteten er et frit valg, og måske et loft over overskudsudtagning på den anden side, så de profitangste kunne blive betrygget? Det var da spørgsmål, man kunne stille. Man kunne også stille det spørgsmål, om vores måde at indrette tingene på overhovedet holder til en fremtid, hvor vi får mange flere ældre,

hvoraf mange har en solid privatøkonomi og med sikkerhed ikke vil finde sig i, at one size fits all, når de i overført forstand har været vant til at gå i skræddersyet igennem hele livet. Burde en del af deres ældreomsorg i stedet dækkes ind af dem selv via andengenerationsarbejdsmarkedspensioner?

Jeg synes, der er mange spørgsmål, hvis man stikker spaden lidt i jorden, og jeg har ikke patent på svarene. Men det der, jeg har lyttet til i dag, med, at siger man ja til velfærdslov, er man de gode, og siger man nej til velfærdslov, er man de onde, er i hvert fald helt utilstrækkeligt, og det er i hvert fald utilstrækkeligt, hvis vi skal leve op til statsministerens, som jeg ikke rigtig ved hvor er længere ...

(*Tredje næstformand* (Trine Torp): Hun har fået lov at gå). Hun har fået lov at gå, jamen fair nok, jeg står ellers og skamroses hende her, for det, jeg ville nå frem til, er, at vi skal leve op til statsministerens kloge ord om, og nu citerer jeg, at den demokratiske samtale har »brug for nye vitaminer«, for ellers bliver det hele, igen med statsministerens egne ord, »for fragmenteret, for overfladisk«. Det synes jeg faktisk også det gør, når man i det ene forslag til vedtagelse lidt rituel understreger ambitionen om at udvise kriminelle udlændinge, mens de regeringsduelige partier bag selv samme forslag i dagens debat forsøger at slå mønt på gårdsdagens hjemtagelse af danske børn og mødre fra syriske flygtningelejre, selv om det sker på baggrund af en sikkerhedsvurdering fra Politiets Efterretningstjeneste, som enhver ansvarlig regering ville følge.

(*Tredje næstformand* (Trine Torp): Tak til hr. Lars Løkke Rasmussen. Tiden er gået). Jeg vil bare gerne lige sige så, at jeg synes, det er dobbeltstandard, at man mener et i opposition, mens man vil gøre noget andet i regering.

Kl. 22:24

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak til hr. Lars Løkke Rasmussen. Det er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste, der har bedt om ordet, er hr. Sikandar Siddique. Værsgo.

Kl. 22:24

(Privatist)

Sikandar Siddique (UFG):

Tak for ordet. Jeg havde egentlig forberedt en anden tale i dag, men med det store fokus på racisme og den oplevelse, jeg havde forleden, og den oplevelse, mine forældre havde, har fået mig til at ændre den tale, som jeg havde skrevet. Jeg vil gerne bygge videre på den samtale, som også er startet. Så i dag har jeg ét budskab: Vi skal stå sammen, sammen mod hadet.

Jeg vil gerne starte med at sige, at både mine forældre og jeg er utrolig rørt over den medfølelse og den gode energi, de gode og varme tanker, I har sendt i vores retning oven på den racistiske oplevelse, vi havde ved Folketingets åbning. Det skal I have tusind tak for. Jeg vil også gerne takke statsministeren for at opfordre Folketinget til at tage afstand. Men jeg vil også takke statsministeren for at kalde en spade for en spade og at kalde det overfald for racistisk. Men det handler ikke om mig, det handler ikke om min familie.

Det handler om alle de minoriteter, der hver evig eneste dag oplever racisme. Det handler om alle de minoriteter, der hver evig eneste dag oplever hadforbrydelser. Det handler om de borgere, de kvinder, der bliver spytet på, og som får revet tørklædet af, når de går i Føtex. Det handler om det homoseksuelle par, der bliver antastet og udsat for hadforbrydelser, fordi de holder i hånd. Det handler om de stærke minoritetskvinder, der stormer frem på uddannelserne, men skal sende 60 pct. flere ansøgninger for at komme i betragtning. Det handler om Ali og Mohammed, der bliver udsat for etnisk profilering af nogle betjente. Det handler om racisme, og det handler om had, venner.

Derfor har det været virkelig opløftende for mig at opleve, at mange af Folketingets medlemmer i denne uge har anerkendt, at

racisme er et problem, og at vi skal gøre op med hadforbrydelser. Og det er ikke de toner, vi normalt hører fra hverken salen eller statsministeren. Og jeg har, som I godt ved, her fra talerstolen flere gange påpeget, at vi som magthavere også bærer en del af ansvaret for måden, vi taler om vores minoriteter på.

Medfølelse er godt, men racismen og hadet forsvinder ikke, ved at vi fordømmer dem. Ord er ikke nok. Kun handling kan stoppe racismen, og kun handling kan stoppe hadet. Og alle os, der sidder her i Folketingssalen, alle os, der har indflydelse på samfundet og kan tage afgørende beslutninger, kan gøre noget ved racismen. Det er os, der kan gøre noget ved hadet, det er os, der kan skabe ordentlige liv. Så når vi nu næsten alle sammen er enige om, at hadforbrydelser og racisme ikke hører til i vores samfund, så har vi også et ansvar for at gøre noget.

Jeg er en offentlig person, og jeg har en offentlig stemme, og derfor kan jeg fortælle om de oplevelser, jeg har med racismen. Men det privilegie har Aisha og Abrafo ikke. Vi hører ikke om deres oplevelser, de får ingen sympatierklæringer fra Folketinget, men det er i virkeligheden dem, der har brug for vores hjælp, det er *dem*, der har brug for handling.

Derfor vil jeg gerne henvende mig direkte til statsministeren. Kære statsminister: Minoriteterne, særlig vores muslimske minoriteter, har brug for, at du handler. (*Tredje næstformand* (Trine Torp): Husk, at direkte tiltale ikke er tilladt i Folketingssalen). Undskyld. Danmark har brug for, at statsministeren handler.

Jeg vil derfor bede statsministeren om at forpligte regeringen til at udarbejde en handlingsplan mod racismen og mod hadet; en handlingsplan, der kan beskytte vores minoriteter mod hadforbrydelser; én handlingsplan, der som minimum gør op med den diskrimination, der også findes på arbejdsmarkedet; en handlingsplan, der gør op med raceprofilering i dansk politi; en handlingsplan, der sikrer, at alle vores minoriteter, uanset religion, uanset hudfarve, uanset etnicitet, uanset seksualitet og uanset kønsudtryk får mulighed for at skabe frie og lige liv.

Kl. 22:30

(Privatist)

Sikandar Siddique (UFG):

Så vil jeg gerne læse en vedtagelsestekst op på vegne af Frie Grønne – Uffe Elbæk, Susanne Zimmer og undertegnede:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at hadforbrydelser mod minoriteter, særlig de muslimske minoriteter, kræver politisk opmærksomhed og handling.

Folketinget konstaterer endvidere, at der er behov for en national handlingsplan mod racisme og had, så alle minoriteter uanset religion, hudfarve, handicap, seksualitet og kønsudtryk kan leve frie og lige liv.

Folketinget vil derfor forpligte regeringen til at udarbejde en handleplan mod racisme og had, så vi kan få et opgør med den racisme, der i dag holder alt for mange af vores medborgere nede.« (Forslag til vedtagelse nr. V 3).

Kl. 22:31

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Forslaget til vedtagelse vil indgå i den videre forhandling. Der er korte bemærkninger. Først er det hr. Peter Skaarup.

Kl. 22:31

Peter Skaarup (DF):

Tak for talen. Jeg vil bare lige høre hr. Sikandar Siddique, om hr. Sikandar Siddique er klar over, at den rapport, der skulle være kommet fra Københavns Universitet, om raceprofilering hos politiet – såkaldt

raceprofilering hos politiet – er blevet trukket tilbage, fordi man ikke mener, den kan bruges til noget.

Kl. 22:33

Kl. 22:31

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 22:31

Sikandar Siddique (UFG):

Det er blevet dokumenteret flere gange før. DR-dokumentaren var også ude med dokumentation for, at etnisk profilering finder sted, og politiet siger jo også selv, at de ikke bruger raceprofilering, men de erkender, at det kan finde sted, altså skævvridningen, og at et særligt fokus kan finde sted. De kalder det så ikke etnisk profilering og siger ikke, at de bevidst bruger det, men at der findes diskrimination – bevidst eller ubevidst – er ikke noget, man kan diskutere; det er et faktum.

Så vil jeg bare sige, at det er vigtigt for mig at understrege her, at vores politi, det danske politi, *ikke* er racistisk. Det her er nogle strukturelle og nogle kulturelle ting, ubevidste bias og fordomme, der gør, at de her ting forekommer. Derfor er det vores pligt som et samlet Folketing at sørge for, at alle føler sig lige og retfærdigt behandlet af vores politi.

Kl. 22:32

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Hr. Peter Skaarup.

Kl. 22:32

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg tror, at alle i vores samfund er enige om, at alle skal føle sig lige og retfærdigt behandlet af vores politi. Men det, jeg spurgte hr. Sikandar Siddique om – også fordi hr. Sikandar Siddique har kaldt ministeren i samråd omkring det – var, om hr. Sikandar Siddique er klar over, at den rapport, som er blevet brugt af en fremtrædende dansk avis til at sige, at der er et kæmpeproblem med en såkaldt etnisk profilering hos politiet, er trukket tilbage, fordi den er fejlbehæftet. Mit spørgsmål var, om hr. Sikandar Siddique er klar over det.

Kl. 22:33

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Sikandar Siddique.

Kl. 22:33

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg er godt klar over, at der er kontroverser omkring rapporten, men ikke desto mindre kan man ikke underkende de mange forskere – det gælder Institut for Menneskerettigheder og DR, og så er der også alle de mange tusinder af historier, man hører rundt om i samfundet – der har været ude at påpege, at der finder en etnisk profilering sted, bevidst eller ubevidst. Det kan vi ikke have to meninger om. Det er derfor, jeg i dag holder den her forsoningstale og siger: Venner, man kan have en stram udlændingepolitik eller en lempelig udlændingepolitik, men vi må alle sammen blive enige om, at vi skal bekæmpe det her had og vi skal bekæmpe den her diskrimination. Det gælder alle.

Kl. 22:33

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er der kommet lidt flere ønsker om korte bemærkninger. Fru Rosa Lund.

Rosa Lund (EL):

Tak for det, og tak for talen. Jeg synes, det var meget rørende, men jeg kender jo også ordførerens forældre, som blev udsat for det her verbale overgreb, og derfor er jeg selvfølgelig også meget berørt af situationen. Jeg vil egentlig bare vise Enhedslistens opbakning til indholdet af den vedtagelsestekst, som hr. Sikandar Siddique læste op, og så understrege, at vi kan gøre meget mere end at lave en handleplan. Vi kan også handle. Vi kan jo – nu er Folketinget åbent – i morgen beslutte os for at ændre i loven om hadforbrydelser, så det bliver nemmere at dømme for racisme, og det mener jeg faktisk at vi skal. Så jeg vil bare sige tak for talen, og ordføreren skal hilse sine forældre.

Kl. 22:34

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 22:34

Sikandar Siddique (UFG):

Det er jo, fordi jeg og fru Rosa Lund har gået i skole sammen i 9 år, så tak, det skal jeg sige videre.

Jeg prøver bare at sige her i dag, at den oplevelse skabte et rum, skabte en samtale, som jeg synes vi sammen skal bygge videre på. Man kan stadig godt have en stram udlændingepolitik, men vi behøver ikke at demonisere hinanden. Vi kan stadig godt synes, at vi skal have et loft over antallet af flygtninge, der kommer hertil, men vi behøver ikke at spille hinanden ud mod hinanden. Man kan stadig godt synes, at der er nogle ting ved nogle kulturer, man skal have ændret på, men vi kan stadig godt tale ordentligt til hinanden. Det er det, mit budskab er i dag.

Men jeg vil gerne kvittere for det, som ordføreren lægger op til.

Kl. 22:35

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Mette Hjermand Dencker.

Kl. 22:35

Mette Hjermand Dencker (DF):

Yes, vi skal have en handlingsplan mod racisme, en handlingsplan mod ytringer mod de stakkels mindretal og minoriteter. Det lyder alt sammen meget fint. I Dansk Folkeparti er vi faktisk også en minoritet – det blev vi i hvert fald lidt efter valget – og vi var faktisk udsat for nogle hadefulde ytringer i går. Da skete det, at vores tidligere partiformand Pia Kjærsgaard blev udsat for at blive kaldt – og jeg citerer – hadets dronning. Der var en, der kaldte hende hadets dronning. Jeg ved ikke, om det dæmrer hos ordføreren, hvem det var, som kaldte vores tidligere partiformand for hadets dronning og dermed bragte debatniveauet her i Folketinget ned på et bodegaplan.

Vi er i den situation, at alle partier lige fra Enhedslisten til Nye Borgerlige sagtens kan være uenige, vi kan sagtens diskutere, men vi gør det altså inden for sobre rammer, og der tænker jeg: Hvis vi havde haft sådan en handlingsplan, som hr. Sikandar Siddique fremfører her, hvordan var man så skredet ind i det tilfælde, som vi oplevede i Dansk Folkeparti i går?

Kl. 22:36

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Sikandar Siddique.

Kl. 22:36

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg synes, det er lidt ærgerligt, at ordføreren prøver at være polemisk i den her debat. Jeg kunne komme med masser af eksempler bare fra ordføreren, der sammenlignede homoseksuelle med dyresex.

Det var selv samme ordfører, der sagde det. Jeg kunne snakke om Dansk Folkepartis landsmøder, hvor man siger, at muslimer stjæler, er kriminelle. Det var ved jeres sidste landsmøde, fru Pia Kjærsgaard sagde, at alle muslimske mænd ikke kan holde sig fra kvinder helt ned til 8-årsalderen. Det vil jeg ikke gå ind i i dag.

Det, som det for mig at se handler om i dag, er så at sige, at der er en fælles platform. Den fælles platform skal vi dyrke, og vi skal stoppe med at dyrke hadet. Vi skal stoppe med at dæmonisere vores medborgere. Det kan vi – det må vi – insistere på at vi kan samle os omkring. Så kan vi have hver vores mening omkring udlændingepolitikken, men mit budskab i dag er, at vi alle sammen – sammen – skal stå op imod hadet.

Kl. 22:37

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Mette Hjermind Dencker.

Kl. 22:37

Mette Hjermind Dencker (DF):

Jeg har aldrig sammenlignet homoseksuelle med dyresex, det vil jeg godt lige fastslå, og det ved ordføreren også godt. Men hvis vi skal stoppe det had, som ordføreren siger, mener ordføreren så, at det er at bevæge sig i den rigtige retning, når ordføreren kalder vores tidligere partiformand for hadets dronning? Mener ordføreren, at det er forsoning, som ordføreren står og siger her? Eller hvad mener ordføreren om den form for debattoner?

Kl. 22:38

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 22:38

Sikandar Siddique (UFG):

Det er lidt unfair, hvis jeg skal gengive debatten fra B.T. Live, men så vil jeg bare opfordre jer alle sammen til at gå ind og høre den og høre, hvordan fru Pia Kjærsgaard i debatten i går og i alle debatter hele tiden angriber mig og min person, og så leverede jeg tilbage med at sige det, og det var så det slimmeste, jeg sagde der. Men jeg synes, det er unfair, og jeg synes, at alle mine kollegaer her og alle borgere derude skal prøve at høre den debat og så se, hvem det var, der angreb hvem.

Kl. 22:38

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 22:38

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Jeg tager dybt afstand fra det, som hr. Sikandar Siddique var udsat for ude foran Christiansborg forleden. Det har jeg også givet udtryk for offentligt. Det er forkasteligt at blive udsat for sådan et angreb på grund af sin personlige baggrund. Der er racisme i Danmark, og der er også grund til hele tiden at være opmærksom på det, tale imod det. En handleplan kan sikkert også være udmærket, selv om jeg mangler at høre, hvad den skulle indeholde.

Men der er en ting, jeg godt vil sige, og det er, at det altså også er vigtigt at holde balancen og ikke begynde at beskyldte hele Danmark for at bestå af racisme og ikke beskyldte danske politikere for at være inhumane og racistiske og alt muligt andet i samme boldgade. Det er vi ikke, det er danskerne ikke. Når et flertal af danskerne her igennem de senere år har støttet en stram udlændingepolitik, så handler det ikke om racisme. Det handler ikke om modvilje mod folk, der kommer fra andre lande og har en anden baggrund. Man kan sagtens have dyb respekt for andre mennesker og deres baggrund, samtidig

med at man kan være nervøs for, at en for hurtig tilstrømning skaber for store udfordringer i det danske samfund.

Kl. 22:40

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 22:40

Sikandar Siddique (UFG):

Tak til hr. Rasmus Jarlov. Det var også det, jeg forsøgte at påpege i min tale, nemlig at sige, at man godt kan gå ind for en stram udlændingepolitik uden at blive kaldt racist, eller uden at man dæmoniserer den gruppe, man mener skal begrænses. Jeg tror, at det er vigtigt med de nuancer. Det, jeg prøver at sige, er, at vi er magthavere, vi er lovgivere, vi har enormt meget magt. Det, vi siger, legitimerer holdninger ude i samfundet, og der har vi et ansvar, og vi kan beskytte de borgere. Det er det, mit budskab er i dag.

Kl. 22:40

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 22:40

Rasmus Jarlov (KF):

Det er jeg rigtig glad for, men jeg ville ønske, at hr. Sikandar Siddique også er opmærksom på det i sine ytringer generelt. Nu har jeg lige siddet og kigget ned over f.eks. hr. Sikandar Siddiques twitterprofil, hvor man siger, at dansk flygtningepolitik har været en kampplads om at være mest mulig inhuman. Og man skrev for ikke ret lang tid siden til Radikale Venstre, at nu var det slut med humanismen, fordi de gik ind for at sætte en grænse for, hvor mange der kommer til Danmark. Der synes jeg, at man træder over strengen og faktisk begynder at dæmonisere helt almindelige danske synspunkter om, at vi er nødt til at lægge en begrænsning på tilstrømningen. Og det kunne jeg godt tænke mig at man lod være med, uden at jeg i øvrigt ønsker at lave en stor konflikt ud af det. Men jeg vil bare opfordre til, at man også tænker lidt over den retorik, for den er også skadelig og dæmoniserende.

Kl. 22:41

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Sikandar Siddique.

Kl. 22:41

Sikandar Siddique (UFG):

Min filosofi er, at man lærer hele livet, og jeg tager det til efterretning og vil være opmærksom på det. Men det, som jeg i virkeligheden tænker på, er, når man f.eks. sammenligner muslimer med rotter eller man sammenligner tørklædet med hagekorset eller man siger, at muslimske mænd er pædofile, eller at man indirekte siger det. Det er den slags ytringer, som jo så bagefter bliver legitimeret ude i form af holdninger. I forbindelse med mange af de hadforbrydere, der har været, har vi jo set personer stå frem og sige, at jamen det er, fordi jeg hører det her i tv, at jeg så har den her holdning over for vores minoritetsborgere.

Kl. 22:42

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 22:42

Morten Messerschmidt (DF):

Det er unægtelig en stor opgave, som hr. Sikandar Siddique har taget på sig, hvis han vil udrydde had. Altså, det er jo nærmest som at gennemføre et lovpålæg om kærlighed, forestiller jeg mig. Men jeg forstår også, at det er sådan specifikke former for had; altså,

det er ikke det, at man hader regnvejr eller rødgrød – det er had, der er møntet på andre mennesker som følge af andre menneskers specifikke karakteristika. Og jeg har jo tidligere hørt hr. Uffe Elbæk omtale hr. Sikandar Siddique som vor tids og Danmarks svar på både Malcolm X og Martin Luther King og andre gode folk, og de var jo også igennem en proces, som jeg hører at hr. Sikandar Siddique står her og bekender, nærmest som var det et Oxfordmøde. Og så kunne jeg bare godt tænke mig at høre, om det så er sådan, at hr. Sikandar Siddique vil beklage alle de hadefulde ytringer, som han, foranlediget af bl.a. hr. Rasmus Jarlov og fru Mette Hjermind Dencker, tidligere – kan vi høre her i salen – har været ophavsmand til. Altså vil han f.eks. give fru Pia Kjærsgaard en undskyldning for, at han kaldte hende for hadets dronning? Det er unægtelig en meget hadefuld ytring. Men det er selvfølgelig ikke på grund af fru Pia Kjærsgaards etniske ophav, men derimod hendes holdninger.

Så det er bare for at få indkredset: Er det kun visse former for had, der så er omfattet af kærlighedspåbuddet, eller er det alt had? Og hvis det er det sidste, vil hr. Sikandar Siddique så beklage det had, som han altså indtil i dag har udtrykt?

Kl. 22:43

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Sikandar Siddique.

Kl. 22:43

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg kan overhovedet ikke genkende det billede, som hr. Morten Messerschmidt tegner her – som i overhovedet ikke. Jeg vil gerne se eksempler på, hvor det er, jeg har lavet personangreb. I den debat, som hr. Morten Messerschmidt henviser til, lavede fru Pia Kjærsgaard som sædvanlig en masse angreb på min person. Så det er unfair at sige det, som hr. Morten Messerschmidt siger her.

Det, jeg prøver at sige herfra, er, at vi alle sammen skal være opmærksomme på, at de borgere, der er derude, og som ikke er privilegerede som hr. Morten Messerschmidt og undertegnede, skal vi behandle ordentligt, og at vores ytringer påvirker og legitimerer holdninger i samfundet. Og nu gør spørgeren det til et spørgsmål om os politikere. Min appel gik til os magthavere, os i toppen af samfundet – at vi ikke skal demonisere dem nederst i samfundet.

Kl. 22:44

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 22:44

Morten Messerschmidt (DF):

Nej, jeg prøver sådan set bare at tage konsekvensen af hr. Sikandar Siddiques udsagn. Altså, hvis man vil forbyde had, hvis man vil forbyde folk at hade, så er det jo et meget ambitiøst projekt. Jeg hader – der er folk i min familie, der er blevet slået ihjel, og gerningsmanden hader jeg. Det tror jeg er en meget menneskelig følelse. Og derfor vil jeg bare gerne indkredse, hvad det er, hr. Sikandar Siddiques projekt går ud på. Og hvis hr. Sikandar Siddique er sådan kærlighedens apostel i Danmark, ville det jo bare være på sin plads, om han så også ville sige, at alle de hadefulde handlinger og ytringer og gerninger, der ligger forud for apostlens ankomst, angrer han. Og en god start ville være at give fru Pia Kjærsgaard en undskyldning.

Kl. 22:45

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Sikandar Siddique.

Kl. 22:45

Sikandar Siddique (UFG):

Hvis der er nogen, der skylder nogen en undskyldning, så er det Dansk Folkeparti for demoniseringen af vores muslimske medborgere. Jeg kan ikke genkende det billede, som hr. Morten Messerschmidt hiver frem og forsøger at male her – det kan jeg overhovedet ikke genkende. Men jeg vil også sige, at hvis jeg fik overbevist Dansk Folkeparti i dag, ville jeg være rigtig, rigtig glad.

Kl. 22:45

Tredje næstformand (Trine Torp):
Så er det fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 22:45

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak, og tak for opfordringen. Og også min dybeste sympati, både til ordføreren og hans familie, men jo i højere grad til dem, som ordføreren rækker ud til, nemlig alle de mennesker, der oplever diskrimination og racisme i hverdagen. Derfor blot herfra støtte til, at vi, helt ligesom et bredt flertal i Folketinget vedtog en handlingsplan mod antisemitisme sidste år og iværksatte en indsats for at afdække omfanget af det, gør det samme her, nemlig iværksætter en indsats for at afdække omfanget og vedtager en handlingsplan mod diskrimination og racisme. Det er på sin plads og vil være passende for os at få sat i gang.

Kl. 22:46

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Sikandar Siddique.

Kl. 22:46

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg vil gerne kvittere og sige tusind tak. Nu ved jeg ikke, om vi er så heldige at blive inviteret med til finanslovsforhandlingerne, men jeg er tryk ved, at Enhedslisten, Radikale Venstre og andre partier vil være med til at kæmpe for en antiracistisk handleplan; en handleplan, der skal bekæmpe had og racisme. Og så vil jeg endnu en gang påpege: Vi er privilegerede mennesker; vi tjener godt; vi lever godt; vi har det godt. Vi taler om mennesker helt nede på bunden, og jeg synes, at vi som politikere skal være optaget af dem frem for at være optaget af os selv og af vores ego.

Kl. 22:47

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 22:47

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Jeg vil gerne sige – og jeg sagde det også, da jeg var på talerstolen tidligere i dag – at jeg mener, at det, som hr. Sikandar Siddique og hans forældre var udsat for i tirsdags, ingen steder hører hjemme, og at det skal man ikke finde sig i. Det må høre op med sådan nogle ting, ligesom jeg synes, det må høre op, at Folketingets medlemmer skal smugles ud ad en bagdør fra kirken, fordi der står nogle såkaldte klimaaktivister foran kirken, som man frygter vil begynde at komme med kasteskyts og lignende mod folkevalgte medlemmer, som bare ønsker at gå i kirke før Folketingets åbning.

I det lys, når jeg nu har sagt, at jeg synes, at begge dele er noget skidt i vores samfund, synes jeg også, det ville klæde hr. Sikandar Siddique, hvis han ikke var så tvetydig i den afstandtagen, der kommer, til såkaldt had. Altså, det lyser langt væk – den måde, hr. Sikandar Siddique angriber det her på – af, at det er sådan en selektiv udvælgelse af, hvad der egentlig er noget, man nu skal gå i kødet på. Og jeg synes, at hvis hr. Sikandar Siddique skal køre

den her til ende, skal der simpelt hen være større troværdighed i den afstandtagen til had i det danske samfund, end der rent faktisk er.

Kl. 22:48

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Sikandar Siddique.

Kl. 22:48

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg er lidt ked af Dansk Folkepartis tilgang til det her. Først bruger de første medlemmer hele den her diskussion til at sige: Hvad med fru Pia Kjærsgaard? Nu bruger hr. Kristian Thulesen Dahl så igen diskussionen til at sige: Hvad med os politikere – vi kan ikke komme ud ad en kirkedør? Det er selvfølgelig også fuldstændig forkasteligt.

Vi er privilegerede mennesker, hr. Kristian Thulesen Dahl. Hr. Kristian Thulesen Dahl og Dansk Folkeparti sidder ved magten heroppe i samfundet. Det ville klæde Dansk Folkeparti at fokusere og tænke på at beskytte dem, der sidder allernederst i samfundet.

Kl. 22:49

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 22:49

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, det er fuldstændig forkert. Vi repræsenterer nogle vælgere, vi repræsenterer nogle mennesker i det her samfund, og det, vi oplever, oplever de jo også. Så derfor kan man godt, når hr. Sikandar Siddique bliver forulempet ude foran, sige, at det er en privilegeret situation at være i at være folketingsmedlem, men det hører ingen steder hjemme i vores samfund, og vi vil ikke finde os i det. Og som hr. Sikandar Siddique siger, er der andre som hr. Sikandar Siddique, der bare ikke er i Folketinget, men som også oplever noget, og så påberåber hr. Sikandar Siddique sig jo retten til at få os alle sammen til at tage afstand fra det og gøre noget ved det. Så er vi bare nogle andre, der siger: Der er også nogle andre oplevelser.

Men det er jo, som om hr. Sikandar Siddiques tilgang til det her er sådan, at det er meget selektivt, hvad det er, der er vigtigt, og hvad det egentlig er, vi skal negligere. Og det er der, jeg siger, at skal der være troværdighed i det her, hr. Sikandar Siddique, så prøv lige næste gang at tænke på, hvordan man i virkeligheden rummer helheden.

Kl. 22:50

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Sikandar Siddique.

Kl. 22:50

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg ved ikke, hvad det er, ordføreren ikke har fanget i talen. Når jeg snakker om had, snakker jeg om had mod alle. Jeg kunne jo godt remse al verdens had op, men det ville være svært på 7 minutter.

Men lad mig så tilfredsstillende ordføreren og sige: Selvfølgelig skal vi bekæmpe al slags had, al slags diskrimination, al slags racisme, al slags vold, al slags undertrykkelse. Det gælder hele vejen rundt, også hr. Kristian Thulesen Dahls, hvad kan man sige, sikkerhed og tryghed.

Kl. 22:50

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Lars Aslan Rasmussen.

Kl. 22:50

Lars Aslan Rasmussen (S):

Tak, og tak til ordføreren. Vi nåede også lige at vende det. Tanker herfra til hr. Sikandar Siddiques familie, især til ordførerens far. Jeg

kunne forestille mig, hvis det var sket, mens jeg selv havde gået med min familie, at det nok havde været noget af det mest ubehagelige overhovedet, og det gør ondt i maven at se det klip.

Jeg vil sige to ting. Det ene er, at ordføreren siger, at det er på tide, at statsministeren kommer på banen og tager afstand fra racisme – og han takker for den opbakning, han har fået. Kan ordføreren ikke bekræfte, at Socialdemokratiet tager afstand, hver eneste gang der er de her ting? Uanset om det er en dame med tørklæde eller børn, der bliver råbt af, om det er en moské, hvor der bliver skrevet, at muslimer er kræftknuder, tror jeg det var, eller om det er en imam, der siger, at jøder skal dø, så synes jeg faktisk, vi er meget tydelige omkring det. Jeg synes, statsministeren har været meget tydelig omkring det.

Den anden ting er, at ordføreren bliver ved med at sige, at man skal tage afstand fra alle former for racisme, men nævner så især muslimer og skriver det også i vedtagelsesteksten. Altså, jeg tænker, det vel ikke er værre, fordi man har muslimsk baggrund. Det er vel lige slemt for alle. Altså, hvorfor er det, at det specifikt skal nævnes? Jeg tænker, at vi jo er forskellige minoriteter her – om det er jødiske minoriteter eller homoseksuelle – hvor det er lige slemt, uanset hvem det går ud over.

Kl. 22:51

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Sikandar Siddique.

Kl. 22:51

Sikandar Siddique (UFG):

Lad mig starte med spørgsmål nummer to. Alle undersøgelser viser – alle undersøgelser – at de minoriteter, der er særligt udsatte i vores samfund i dag, og som boner ud i statistikkerne, er vores muslimske minoriteter. Det er derfor, jeg siger, at det handler om alle minoriteter, alle seksuelle minoriteter, alle kønsudtryk, altså alle minoriteter. Men vi har en minoritet her, som er særligt udsat. Så vores vedtagelsestekst lægger op til en handleplan for alle minoriteter, men det er vigtigt, at vi har et særligt fokus her, ligesom vi har et særligt fokus på det jødiske samfund, som er en særligt udsat minoritet. Det var det første.

Til det andet vil jeg sige: Jeg og Frie Grønne har jo længe forsøgt at få en handlingsplan mod racisme og mod had. Flere gange har Socialdemokratiet afvist at lave sådan en handlingsplan. Det er ikke så længe siden, at statsministeren her fra talerstolen sagde, at hun var imod handlingsplaner, så det, jeg kvitterer for, er, at statsministeren har været klar og tydelig i mælet, og jeg håber på, at vi kan få en handlingsplan.

Kl. 22:52

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Hr. Lars Aslan Rasmussen.

Kl. 22:53

Lars Aslan Rasmussen (S):

Tak. Jeg vil gerne se den statistik, der, hvis man kigger på antallet af muslimske medborgere og jødiske medborgere i det her samfund, siger, at muslimske medborgere pr. indbygger skulle være mere truede end danske jøder. Men lad det nu ligge; det er bare, fordi ordføreren selv nævner det specifikt.

Jeg spurgte også om noget andet: Kan ordføreren ikke bekræfte, at statsministeren flere gange har taget meget klart afstand, når der har været racistiske episoder, som har været debatteret i offentligheden, ikke kun det, der ramte ordføreren, men også tidligere episoder rettet mod såvel muslimer som jøder, homoseksuelle osv.?

- Kl. 22:53
Tredje næstformand (Trine Torp):
 Hr. Sikandar Siddique.
- Kl. 22:53
Sikandar Siddique (UFG):
 Statsministeren har naturligvis igennem sin lange politiske karriere været ude at tage afstand, men jeg bliver også bare nødt til at fastholde, at f.eks. i forbindelse med overfaldet ved Harald Nyborg, hvor den her kvinde blev overfaldet, og andre gange har statsministeren ikke været ude at sige noget, men der har den politiske ordfører været ude at sige noget, og her har man, fordi det er så stort et problem, flere gange krævet, at statsministeren måtte gå ud og italesætte det her og sige: Som statsminister i det her land sætter jeg nu fokus på det her. Det har vi flere gange efterlyst i debatten, og der har statsministeren ikke været så klar og tydelig.
- Kl. 22:54
Tredje næstformand (Trine Torp):
 Tak for det. Og så har hr. Torsten Gejl bedt om en kort bemærkning.
- Kl. 22:54
Torsten Gejl (ALT):
 Tak. Grunden til, at jeg lige trykkede mig ind her til sidst, er, at jeg gerne vil anerkende det politiske i den her debat, nemlig at lave en antiracistisk handleplan. Så hvis det er sådan, at Radikale og Enhedslisten har lyst til at tage det med til finanslovsforhandlingerne, så vil vi gerne bakke det varmt op. Det ville være en rigtig, rigtig god ting at få indført her i Danmark.
- Kl. 22:54
Tredje næstformand (Trine Torp):
 Hr. Sikandar Siddique.
- Kl. 22:54
Sikandar Siddique (UFG):
 Jeg vil bare gerne kvittere for det. Nu ved jeg jo også, at hr. Torsten Gejl er optaget af at beskytte minoriteter, og jeg håber virkelig, at hvis Frie Grønne ikke selv – nu er vi jo ved at samle vælgererklæringer, og vi har op mod 90 pct. af dem – skulle nå at opnå de her 20.000 vælgererklæringer og så komme med til finanslovsforhandlingerne eller vi ikke bliver inviteret med, så har jeg fuld tiltro til, at Alternativet, Radikale Venstre og Enhedslisten og alle partierne her vil bære en handleplan mod racisme og diskrimination ind i finanslovsforhandlingerne. Så tak for det.
- Kl. 22:55
Tredje næstformand (Trine Torp):
 Tak til hr. Sikandar Siddique. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så er den næste på talerstolen fru Inger Støjberg.
- Kl. 22:55
 (Privatist)
Inger Støjberg (UFG):
 Jeg har jo desværre ikke kunnet deltage i dagens debat, fordi jeg har været bænket ovre i Rigsretten. Men det ved I selvfølgelig alt om, i og med at det er et flertal af jer, der har rejst sagen. Men når jeg nu alligevel lige får taletid her på anklagerkontoret – det er jo ikke så mange anklagede, det er forundt at have lov til også lige at gå en tur omkring anklagekontoret, men det har jeg jo – så synes jeg måske alligevel lige, at jeg ville give et lille resumé af sagen. Og jeg kan sige, at set ud fra mit perspektiv går det rigtig godt i rigsretten. Vi er nu over en tredjedel henne i afhøringsdagene, og vi forventer stadig, at der falder en dom inden jul. Og det er en dom, som jeg kan sige jeg imødeser med sindsro. Det er så nok om rigsretten for i dag.
- Kl. 22:53
 Jeg har som sagt ikke kunnet følge med i debatten, og derfor beklager jeg også, hvis der er nogle pointer fra den tidligere debat her i dag, som nu bliver gentaget. Det, jeg vil sige noget om, er i første omgang lidt omkring det lovforslag, som Dansk Folkeparti og jeg selv vil fremsætte.
- Kl. 22:53
 Jeg er helt klar over, at vi her i Folketinget ser meget forskelligt på, hvilke problemer der er de mest presserende at få løst i Danmark, men jeg håber, at vi er enige om, at de mange, mange tusind udlændinge i Danmark, som simpelt hen bare ligger Danmark til last, og som ikke bidrager med noget positivt, skal ud af landet. For at sige det, som det er, er jeg dødtæt af den gruppe af udlændinge, som vi ikke som politikere kan være bekendt, og som bliver ved med at være i Danmark. Det kan vi ikke være bekendt over for danskerne, og derfor skal vi tage alvorligt fat om problemet.
- Kl. 22:54
 Jeg er godt klar over, at der er andre, der mener, at klimapolitik er den absolut vigtigste opgave for os politikere. Det anerkender jeg fuldstændig at mange mener. Jeg anerkender også, at når man står over for en stor opgave, skal der særlige værktøjer til at løse den. Det gjorde vi også, altså anerkendte det, da klimaloven blev til virkelighed. Og netop den fremgangsmåde omsætter vi nu til udlændingeområdet.
- Kl. 22:54
 Vi foreslår derfor at indføre et 70-procentsreduktionsmål for den gruppe af udlændinge, der ikke bidrager med noget positivt til det danske samfund. Og det vil sige dem, der ikke arbejder, dem, der ikke taler sproget, og de kriminelle. Vi foreslår, at det kommer til at omfatte alle udlændinge fra MENAPT-landene, altså jo primært muslimske lande. Og jeg kan jo lige så godt, synes jeg, sige det ligeud: Det er i høj grad den gruppe, som vi har problemerne med i Danmark. Det er dem, der, på trods af at de har været her i årtier, stadig væk ikke har tilpasset sig. De har ikke taget Danmark til sig, de har for norges vedkommende direkte modarbejdet danskerne, og det kan ganske enkelt ikke blive ved med at gå.
- Kl. 22:54
 Jeg er godt klar over, hvad kritikken af det her lovforslag bliver, ud over det indholdsmæssige: Det bliver også, at det jo ikke er konkret nok, hvordan vi vil nå frem til en reduktion på 70 pct. Men det er altså ikke anderledes, end når vi løser problemerne i forbindelse med klimapolitikken, og derfor vil jeg også lige citere hr. Dan Jørgensen, som for nylig sagde, citat:
- Kl. 22:54
 Jeg synes, at det er en ærlig måde at føre politik på, en visionær måde. Vi vil arbejde anderledes og se på, hvad der er behov for. Og der er videnskaben meget klar i mælet: Vi skal reducere med 70 pct., og det kan vi ikke med de virkemidler, vi har i dag, og derfor bliver vi nødt til at satse på forskning.
- Kl. 22:54
 Det er med andre ord fuldstændig den samme tankegang, som vi ser i det nye udvigningslovforslag. For når vi har med så presserende problemer at gøre, nytter det ikke noget, at vi først venter på, at alle redskaberne er fundet. Så bliver vi nødt til at handle nu, ellers løber det os ganske enkelt af hænde. Og her er det så nok ikke forskning, der er behov for. Her er det mere udforskning, nemlig udforskning af, hvilke virkemidler der skal til for at få sendt folk ud. Og efter min mening er vi nødt til at komme i gang. Vi kan simpelt hen ikke være andet bekendt.
- Kl. 23:00
 Jeg ved jo om nogen, at det ikke altid er en nem sag at føre udlændingepolitik, og det kan koste både på det ene og det andet plan, såmænd også på det personlige plan. Men udlændingepolitik er noget, man skal bære i hjertet, hvis man virkelig vil forandre. Det nytter ganske enkelt ikke noget, at det er dagsformen eller meningsmålingerne, der afgør, hvad man mener. Jeg vil også derfor ærligt sige, at jeg var ved at falde ned af stolen dernede på bagerste række, da statsministeren i tirsdags holdt sin åbningstale og sagde følgende, og det er et citat:
- Kl. 23:00
 Krænkelser af de helt grundlæggende rettigheder sker også herhjemme. I nogle indvandremiljøer og religiøse miljøer kæmper

mange piger og kvinder for friheden til at leve deres liv, som de selv ønsker det. Alt for ofte må de kæmpe alene. Vi skal som samfund træde langt stærkere i karakter, stå fast på, at vores værdier – ligestilling, frihed – gælder for alle i Danmark. Regeringen vil derfor nedsætte en kommission for piger og kvinders frihed og rettigheder. Enhver pige og kvinde i Danmark skal have lov til at leve uden vold, uden social kontrol, have frihed til at vælge sin egen ægtefælle, have ret til at arbejde, have ret til en selvstændig indtægt. Rettigheder og frihed, lige meget hvor du eller din familie kommer fra. Her vil vi også være et foregangsland.

Citat slut. Men ærlig talt: Det er sagt, ganske få dage efter at udlændingeministeren først sendte et lovforslag i høring, hvor han tillod de evakuerede afghanere både at tage flere koner og barnebrude med til Danmark. Så trak han det godt nok i land igen efter et pres fra blå blok. Men det er også sagt af en statsminister, der jo altså for meget kort tid siden selv var med til at rejse en rigsretssag om netop beskyttelse af pigers rettigheder til at leve i fred med eller uden en mand og uden social kontrol.

Altså, det er nærmest barokt, og det viser i hvert fald en zigzag-kurs. Så ud over at jeg bliver helt svimmel af det, vil jeg sige, at jeg simpelt hen også bliver bekymret for, om regeringen og statsministeren i virkeligheden bærer udlændingepolitikken i hjertet, når det kommer til stykket.

Kl. 23:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning til hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 23:03

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak, og tak til fru Inger Støjberg for indlægget. Jeg synes, det er ret frisk at komme her efter at have siddet i Rigsretten i løbet af i dag og så alligevel have overskud til at dukke op her i Folketingssalen og komme med et indlæg og også stille sig til rådighed for spørgsmål. Så tak for det, og tak for samarbejdet i øvrigt om det lovforslag, som fru Inger Støjberg har gennemgået her.

Det, jeg godt kunne tænke mig at spørge om, er, om fru Inger Støjberg med sin erfaring som tidligere minister på området også kan se, at der måske godt kunne sættes lidt mere skub i arbejdet med hjemsendelser, altså at det til tider kan se ud, som om det går lidt trægt. Jeg kan huske, at der i den tidligere valgperiode f.eks. var en særlig gennemgang af somaliere osv. i forhold til at få sat skub i hjemsendelser. Så en ting er, at det måske kan være svært at pege præcist på, hvordan man når frem til de samlede 70 pct., men der er i hvert fald nogle lavhængende frugter, man lynhurtigt kunne gå i gang med, så man kunne komme videre med at få nogle af de utilpassede og kriminelle udlændinge i Danmark til at forlade vores land.

Kl. 23:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Inger Støjberg.

Kl. 23:04

Inger Støjberg (UFG):

Jamen det er jeg ikke overraskende fuldstændig enig med hr. Kristian Thulesen Dahl i. Man må sige, at vi sammen lavede paradigmeskiftet, og man kan sige, at man der på en eller anden måde fik sat prop i hullet, også vedrørende det, nogle har kaldt det lille systemskifte i 2001. Det her ser jeg sådan set bare som en direkte opfølgning på det, netop også til nu simpelt hen at få sagt farvel til nogle af dem, som ikke hører til her.

Kl. 23:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke flere korte bemærkninger, og derfor siger vi tak til fru Inger Støjberg. Og så skal jeg sikre mig, at vi ikke har overset privatister. Det tror jeg ikke vi har. Og da vi har været igennem alle partierne, er det nu statsministeren, som får lov at replicere. Værsgo til statsministeren.

Kl. 23:05

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det. Så skete det igen: Jeg havde tænkt én indledning til replikken her i aften oven på en god debat og ender med at holde en anden end den planlagte, igen fordi hr. Alex Vanopslagh udfordrede os alle sammen med en ualmindelig god ordførertale. Det er ikke alene, fordi man i år vil unnlade kritik af undertegnede – det er jo selvfølgelig dejligt – nej, det er, fordi ordførertalen var tankevækkende, reflekterende, selvkritisk, samfundskritisk og, synes jeg, vigtig for vores videre arbejde på børneområdet, på ungdomsområdet og for uddannelsespolitikken.

Tillad mig at citere:

»Jeg mener ikke, det er urimeligt at fortælle unge, at de skal gøre sig umage.«

»De skal være omstillingsparate og innovative og formidlingsdygtige og have forståelse for egen læring, før de forventes at kunne læse og skrive og regne ordentligt.«

»Når mange unge i dag oplever trivselsudfordringer, skyldes det også et dannelsesstab ...«.

»Jeg tror, at konsekvensen af det dannelsesstab er, at det fundament, vi møder livet med, er blevet mere skrøbeligt.«

»For i ansvaret ligger meningen.«

Og hvad skete der så efter talen? Der opstod en ualmindelig fin diskussion om uddannelse. Jeg vil gerne både fremhæve indlæg fra Venstres hr. Morten Dahlin og fra Konservatives fru Katarina Ammitzbøll. Både fru Pia Olsen Dyhr og fru Sofie Carsten Nielsen nikkede undervejs, og derfor tror jeg på det nu. Jeg tror på, at vi i fællesskab kan bygge videre oven på en god folkeskole med mere fokus på de praktiske fag, på idéen om, at den skoletrætte unge dreng på 14 år skal kunne arbejde en dag eller to om ugen på en virksomhed i stedet for at sidde i skolen og blive endnu mere skoletræt og måske være opgivende. Jeg tror nu på mere frihed til faglighed og til dannelse og – som bl.a. hr. Jens Rohde var inde på i debatten – læren også om det oldgræske, religionsforståelse, kristendom, historie og alt det andet, som vi ikke kan måle på, men som er vigtigt, hvis vi vil være et dannet folk.

Hvor er det skønt at lytte til en debat i Folketingssalen, som ikke er forberedt ned til mindste detalje, og som handler om dannelse og om myndiggørelse af mennesker. Nu er mit håb, at vi kan tage den diskussion videre. Hvordan gør vi så det her konkret, når vi er enige om, at det er den vej, vi ønsker at gå? Og hvordan styrker vi herindefra de samfundsinstitutioner, som gør os stærkere – stærkere som mennesker og som samfund – det frivillige Danmark, civilsamfundet? Og hvordan gør vi alt det her i forhold til et kommende medieforlig? Det skal vi tage fat på.

Jeg synes helt ubetinget og uden forbehold, at en åbning af Folketinget som i tirsdags er en vigtig, vigtig festdag. Jeg må også sige, at dagen i år blev skæmmet af den meget ubehagelige hændelse, som hændte for vores kollega hr. Sikandar Siddique og hans forældre. Lad mig sige det meget klart: Racisme og diskrimination hører ingen steder hjemme i Danmark. Jeg har set videoen af det, der skete. Jeg blev simpelt hen så ked af det. To ældre mennesker overføres lige uden for Christiansborg – og det var også et angreb på en folkevalgt politiker. Det er forkert. Vi kan ikke acceptere og vi skal ikke acceptere den slags handlinger, hverken som folkevalgte eller som borgere. Jeg håber selvfølgelig også derfor, jeg kan tillade mig

at udtale mig på vegne af hele Folketinget, når jeg nu siger, at vi skal tage afstand fra både racisme og diskrimination.

Så tilbage til den øvrige debat i dag: Hvor er det dejligt at se, at den optimisme, der kendetegner resten af det danske samfund, også går igen i vores debatter her i Folketingssalen. Danmark er kommet stærkt igennem pandemien. Vi var enige – de fleste af os her i salen – om at sætte hurtigt ind imod smitten. Vi har ført en ekspansiv finanspolitik undervejs; vi har lånt, vi har investeret, vi har holdt hånden under lønmodtagere, selvstændige og virksomhederne. Fordi vi har haft god epidemikontrol, hurtig udrulning af vacciner og store stimulpakker, har vi begrænset tilbageslaget og hurtigt fået genstartet dansk økonomi. Og derfor er vores lille fantastiske Danmark et af de lande i verden, der er kommet bedst igennem krisen, både sundhedsmæssigt og økonomisk.

Kl. 23:10

Resultaterne kan alle endelig se. Produktionen i Danmark er højere end før krisen. Vi har i år udsigt til den højeste vækst i 15 år, positiv udvikling i eksporten. Arbejdsløsheden er lavere end før krisen, faktisk på det laveste niveau i 12 år. Der har aldrig – aldrig – været flere danskere i arbejde end netop nu, og fra i år til næste år er der udsigt til en stigning i den strukturelle beskæftigelse på næsten 20.000 personer. Med andre ord: Dansk økonomi er i topform. Derfor er jeg selvfølgelig også glad for, at hr. Jakob Ellemann-Jensen fra talerstolen stemte i med ordene Danmark kan mere – præcis – og det er det, vi skal i gang med at vise. Jeg er derfor også helt enig med selv samme ordfører, når hr. Jakob Ellemann-Jensen siger, at vi står i en situation, som de færreste havde turdet håbe på.

Som debatten i dag også har afspejlet – og det er rigtigt, at det faktisk er svært at se hr. Søren Pape Poulsen for blomsterne, men der er hr. Søren Pape Poulsen! – er der rift om arbejdskraften. Vi skal lige holde fast i en ting, nemlig at det jo grundlæggende er et sundhedstegn. Hellere stor efterspørgsel end det modsatte. Men det skal ikke have lov til at bremse os. Vi har fremsat et ansvarligt finanslovsforslag, hvor vi strammer op på finanspolitikken, skruer ned for blusset. For kort tid siden blev indgået en trepartsaftale med arbejdsmarkedets parter og KL. Den skal bidrage til at skaffe flere hænder, men vi skal have større ambitioner, for flere skal i arbejde. Det handler jo nu om at udnytte de gode tider til at gøre det endnu bedre og til at få endnu flere med: alle de mennesker, der trods jobåbninger ikke er en del af arbejdsmarkedet, og som står uden for fællesskabet. Og derfor skal ikke mindst de mange kvinder med ikkevestlig baggrund, der i dag ikke er i arbejde, i arbejde. Og tingene hænger sammen.

Fru Pernille Vermund har jo ret, nøjagtig som digteren Yahya Hassan også havde ret: Der var og der er for meget vold i dele af indvandrer miljøet i Danmark. Den alt for udbredte vold mod børn og kvinder er undertrykkende, og den er smertefuld for dem, der rammes af bøjlens og af knytnevnen, og den burde være lige så smertefuld for alle os andre. De børn og de kvinder skal beskyttes bedre. Og jo, det er et spørgsmål om kultur, og den kultur skal ændres, og den skal udfordres. Og derfor er det vigtigt at få brudt de parallelsamfund, de mange parallelsamfund, der har fået lov til at opstå i vores samfund, op, og det gør vi bl.a. ved at sikre, at alle kvinderne om morgenen forlader de parallelsamfund og går på arbejde. De skal have en aktiv hverdag, de skal tjene deres egne penge, og derfor håber jeg også på bred politisk opbakning til den kommission, vi ønsker at nedsætte, for pigers rettigheder og frihed i Danmark. Især SF har i dag bakket helhjertet op om den idé. Tak for det.

Vi skal i det hele taget tage fat i de strukturelle problemer. 45.000 unge er hverken i gang med job eller uddannelse. Det er noget, vi alle sammen er enige om er både fortvivlende og ulykkeligt, men ingen af os har jo formået at løse den problemstilling. Skulle vi ikke love hinanden, at vi tager fat omkring det her problem nu? Når det går så godt i økonomien, er det jo nu, vi endelig har muligheden for

faktisk at få dem med. Vi har fremlagt vores idéer – nogle af dem er »Danmark kan mere I – Flere i arbejde. Danmark skal være rigere, grønnere, dygtigere« – med forslag til investeringer i erhvervsliv, i forskning og innovation, en ny grøn milliard og med markante investeringer i den uddannelse, som alle er enige om er så afgørende; vi kan nå helt op på at investere 2,5 mia. kr. om året i uddannelse ud over det, vi i forvejen gør. Flere reformudspil kommer. Det kan I lige så godt forberede jer på.

Og så har der jo også i dag været meget diskussion om en forhåbentlig kommende velfærdslov. Det handler jo grundlæggende om, at når der kommer flere børn og vi heldigvis også lever længere, bliver vi også nødt til at bruge flere penge på børneområdet og på ældreområdet. Det er ikke, fordi penge kan stå alene, det kan de aldrig, men fordi alternativet til det er at fortsætte den sparepolitik, som vores velfærdssamfund i alt for mange år i vores øjne har lidt under.

Kl. 23:15

Med det her lover vi hverken guld eller grønne skove, men idéen er at lægge en solid bund under det velfærdssamfund, som alle i dag har sagt vi er glade for. Vi har gjort det med finanslov og økonomi- og regionsaftaler, men det er ikke nok. Vi troede jo egentlig, at det ville give sig selv ret meget at få indført og gennemført den her velfærdslov, selv om det jo var sådan engang, at der var et flertal, der hellere ville noget andet. Og når mange offentligt ansatte på sygehusene i dag oplever at løbe alt for stærkt, er det jo, fordi der er blevet sparet for meget på sundhedsområdet tidligere.

Da vi gik til valg, sagde vi, at vi ville indføre en velfærdslov. Dengang blev det af Venstre kaldt luftig snak. Venstre sagde så samtidig, at man også selv ville prioritere velfærd. Det blev så til et velfærdslofte. Nu kan jeg så forstå, at man er skræmt, tror jeg, oven i købet fra vid og sans over en velfærdslov. Det løfte, som Venstre gav før valget, kommer nu med ultimative krav til regeringen, noget med garanti for økonomisk vækst og skattestop – en god gammel Venstreklassiker. Det er på en eller anden måde også bare lidt for smart. Det er lidt som at skrive betingelserne med småt i kontrakten, efter den er skrevet under.

Og jeg forstår faktisk oprigtigt ikke, hvordan man skal kunne kræve noget og hvorfor man vil kræve noget til gengæld for det, der er så vigtigt, nemlig at der er en ordentlig ældrepleje, og at der er tid nok til vores børn. Derfor undrer det mig sådan set egentlig heller ikke, at det var lidt svært at forklare logikken tidligere i dag, og derfor kommer der et åbent spørgsmål fra min side: Hvor meget synes I selv det velfærdslofte er værd i dag, og hvilke andre Venstrelofter kommer med nye betingelser og ultimative krav, når virkeligheden begynder at banke på?

Og den virkelighed banker på. Det har ikke mindst klimadebatten i dag vist fra rigtig mange sider. Jeg vil gerne have lov til endnu en gang at sige tak til alle jer, der bliver ved med at presse på for yderligere klimahandling. Og i aften vil jeg gerne gentage, hvad fru Pia Olsen Dyhr sagde om klimakrisen tidligere i dag: Vi kan ikke fortsætte, som vi gør nu – ikke hvis vi skal være ansvarlige for fremtiden, ikke hvis vi skal tage ansvaret på os for at sikre vores børn og børnebørns fremtid. Jeg er enig. Derfor er det også godt, at Danmark går forrest med den grønne omstilling. Vi har vedtaget et af de mest ambitiøse klimamål i verden, og vi er godt i gang med at realisere det. På de første 2 år er vi næsten halvvejs, men – og det er men'et, der er vigtigt – vi skal mere, nøjagtig som jeg også selv sagde det i talen i tirsdags. Og hvad er så de næste skridt?

Vi skal udbygge med mere vedvarende energi, selv om vi allerede har truffet beslutning om at udbygge den vedvarende energi. Vi har truffet beslutning om verdens første energiøer, om grønne biler, en grønnere industri. Vi har sat penge af til udvikling af fremtidens teknologier: CO₂-fangst, power-to-x. Vi har sat gang i arbejdet med en grøn skattereform, sat en dato, en slutdato for produktionen af

olie og gas – som et af de få lande. Men vi skal videre. Og i mandags lykkedes det så at lande en aftale om en grøn fremtid for landbruget. Jeg vil gerne endnu en gang takke alle jer, der tager ansvar for det her – det er en visionær og bred politisk aftale – og det betyder, at Danmark nu kan gå forrest med en grøn omstilling af landbrug, ikke alene herhjemme, men forhåbentlig også som inspiration for mange andre. Der sikres ordentlige rammer for erhvervet – så dansk landbrug bliver ved med at være konkurrencedygtigt – vækst og arbejdspladser, men retningen er entydig grøn.

Så selv når det er svært, kan vi jo godt lave brede aftaler. Det er godt, for det skaber stabilitet og sikkerhed om den grønne omstilling, rammer for virksomhederne og forhåbentlig en fortsat befolkningsmæssig opbakning, og verden, de ved, hvor de har os. Det er hæslende, og vi har nået meget på kort tid, men vi stopper ikke der. Der er klar opbakning, kan jeg høre, til, at tempoet skal sættes yderligere op, og at ambitionerne skal øges. Vi skal nu i gang med en ensartet CO₂-afgift, grøn omstilling af flytransporten, af den tunge vejtransport. Vi skal sikre en endnu grønnere industri, en mere klimavenlig energi- og forsyningssektor. Vi skal have lavet en strategi for fremtidens teknologier, CO₂-fangst, og vi skal udvikle grønne brændstoffer.

Kl. 23:20

Oven i det skal vi skærpe indsatsen for at få resten af verden med. Klimadiplomati er det, verden har brug for, og hvor vi nu sætter aktivt ind for at sikre gode globale aftaler. I morgen – tæt på senere i dag – tager jeg til Indien for at mødes med premierminister Modi som den første statsleder efter corona. Vi skal tage nye skridt fremad i det grønne strategiske partnerskab, som vi indgik sidste år, og lige om lidt er der jo COP26. Her skal Danmark spille en central rolle. Vi vil gå målrettet efter, at COP'en bliver et grønt vendepunkt for verden. De kommende måneder bliver med andre ord afgørende. Som fru Sofie Carsten Nielsen sagde tidligere i dag: Vi skal turde drømme om en bedre og grønnere fremtid. Men vi skal ikke stoppe ved drømmene. Vi skal realisere.

Vi er i regeringen godt i gang med at indfri de valgløfter, både som vi aftalte i forståelsespapiret, og de løfter, vi selv gik til valg på. Det gælder klimaet, og det gælder Arne, men det gælder selvfølgelig også på udlændingeområdet, og tillad mig lige at dvæle lidt ved det. Vi foreslog før valget et stop for spontan asyltilstrømning, og jeg vil gerne knytte et par ord til det forslag, det her meget svære forslag. Det handler selvfølgelig om, at Danmark selv skal kunne styre, hvor mange og hvem der kommer hertil. Det er helt afgørende, hvis vi skal gøre os nogen forhåbninger om at rette op på mange års fejlslagen integration.

Men det handler også om noget mere grundlæggende, nemlig hvordan hjælper vi bedst mennesker på flugt? Alene i år estimeres det, at mindst 1.200 mennesker er omkommet i forsøget på at nå til Europa. Lad os lige tage den en gang til: 1.200 mennesker, børn, kvinder, mænd, har mistet livet på vej til Europa alene i år. Mange flere end det her tal udsættes for overgreb undervejs: seksuelle overgreb, prostitution, voldtægt, tvangsarbejde, tilfældig vold, tortur og drab. Det nuværende asylsystem er ikke alene inhumant, det har også skabt en industri af organiseret menneskesmugling. Kyniske bagmænd udnytter andre menneskers ulykke, det er mennesker, der er sårbare og desperate, og som stilles i udsigt, at kommer de til Europa, er de sikret et liv her. Men det er jo ikke sandheden. Siden 2014 har langt over 1 million asylansøgere – givet mere – fået afvist deres ansøgning i EU. Omkring halvdelen af de asylansøgere, der får deres ansøgning behandlet i EU, får afslag. De har ikke krav på beskyttelse og skal derfor vende tilbage.

Evner vi i det her system at hjælpe de mennesker, der har det største behov, dem, der ikke kan, dem, som ikke har ressourcerne, hverken menneskeligt eller økonomisk? Det koster ca. 300.000 kr. om året at have én afvist asylansøger indkvarteret på et udrejsecenter

i Danmark. Forestil jer, hvis vi kunne bruge de ressourcer i nærområderne, så kunne vi hjælpe mange flere mennesker bedre og meget mere sikkert. Det asylsystem, vi har i dag, betyder, at mennesker tvinges ud på en farefuld rejse. Nogle dør, nogle udsættes for overgreb. Det er inhumant, det er uretfærdigt, det er dysfunktionelt, og det betyder, at vi bruger ressourcerne forkert på mange, som får afslag på beskyttelse, og derfor er der behov for nye løsninger. Og nej, jeg påstår ikke, at det er nemt, og heller ikke, at det bliver nemt, og at der er nogen let vej for det her. Jeg kan bare ikke se et eneste godt argument for at fortsætte med det nuværende asylsystem, hverken for flygtningene eller for et Europa, der ikke kan blive ved med at bære det store migrationspres.

Hvad skal vi gøre? For det første skal vi gøre mere uden for Europa. Vi kan hjælpe bedre ved at hjælpe de mange i nærområderne. For det andet skal vi styrke det internationale samarbejde om flygtningene. Velstående lande som Danmark skal selvfølgelig tage vores del af ansvaret – det er klart – og derfor skal vi også støtte FN's kvoteflygtningesystem. Vi tager imod kvoteflygtninge, men det vil vi kunne gøre i endnu højere grad, hvis der ikke samtidig er den uretfærdige spontanasytilstrømning. For det tredje skal vi fjerne incitamentet til, at mennesker overhovedet skal risikere deres liv på den farefulde færd mod Europa. Jeg gentager: Jeg påstår ikke, at det her er nemt. Jeg mener stadig, regeringen mener stadig, at det er den eneste rigtige løsning både for verdens flygtninge og for Europa.

Kl. 23:25

Så til noget helt andet: Tak til de nordatlantiske mandater igen for gode ordførertaler, rørende ordførertaler undervejs og for et godt samarbejde. I giver et vigtigt bidrag til at løfte vores rigsfællesskab, udvikle vores rigsfællesskab og ja, også til at trække fordomme med ind i salen og få dem udfordret.

Vi er meget optaget af rigsfællesskabet og af, at det skal være velfungerende og følge med tiden. Der skal være plads til, at vi er forskellige, og vi skal finde nogle pragmatiske og fornuftige løsninger på de problemer, der opstår undervejs, og derfor glæder det mig også, at mange af jer i dag takker for det konkrete samarbejde, hvor vi alle sammen gør, hvad vi kan, for at løse de problemer, der er. Jeg har derfor også store forventninger til det Kontaktudvalg, hvor vi fremover i rigsfællesskabet vil have en meget tæt dialog om både udenrigspolitikken, sikkerhedspolitikken og forsvarspolitikken. Jeg er også glad for, at vi er blevet enige om, at Færøerne, men i særdeleshed Grønland, skal have en mere fremtrædende rolle i Arktisk Råd. Det finder jeg helt naturligt.

Så vil jeg bare sige til fru Aki-Matilda Høegh-Dam, at det selvfølgelig er vigtigt, at vi beskytter børn i forhold til svigt og mistrivsel, uanset hvilken baggrund der er. Vi skal forebygge omsorgssvigt, og jeg forstår, at der er igangsat en undersøgelse hos VIVE, som skal kortlægge, hvorfor herboende grønlandske børn anbringes uden for hjemmet, og deres efterfølgende trivsel, og det vil jo så også kunne hjælpe med at adressere, hvis der er udfordringer af den karakter, som der blev skitseret tidligere i dag.

Til sidst – tiden er ved at være gået: Vi har store ambitioner på Danmarks vegne, det er dejligt at høre, at det gælder for os alle sammen. Jeg synes, vi har haft en god debat i dag; jeg var i særdeleshed glad for, da taget næsten løftede sig ved en mere vidtløftig uddannelsesdebat. Når vi nu har klaret os så utrolig godt igennem krisen og pandemien, står vi jo også med en unik mulighed for at træffe nogle fremadrettede beslutninger i fællesskab. Vi har, siden vi tiltrådte, indgået mere end 200 brede aftaler hen over midten, og derfor skal der selvfølgelig lyde en tak til alle partier, der er med til at tage ansvar for en længe ventet udligningsreform, for en fremsynet infrastrukturplan, for den grønne omstilling, for en klimalov, for energiøer, senest for landbruget, for uddannelser i hele landet og endelig for elevfordeling, godt gået, for at sætte børnene først, tak for det, for et politi, der igen kommer tættere på danskerne,

for en værdig tilbagetrækning til Arne og andre, som har knoklet et helt arbejdsliv. Det er store, markante aftaler, bredt funderede, som kommer til at få en strukturel betydning for Danmark og danskerne, skabt i et bredt samarbejde, pragmatisk, konstruktivt, ansvarligt. Med andre ord: Folkestyret virker. Lad os vise danskerne, at vi kan fortsætte ad den vej og blive ved med at finde fælles fodslag om de store spørgsmål. Det tjener Danmark bedst.

Kl. 23:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Foreløbig tak til statsministeren. Nu er der så 1 time til korte bemærkninger, og vi starter med hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 23:29

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tusind tak for det. Regeringen har jo fremlagt sit forslag til en velfærdslov. Det lyder dejligt, det lyder varmt, det lyder hyggeligt. Lad mig bare starte med at gøre det klart, for det lader til at have skabt lidt forvirring. Venstre har givet et velfærdslofte, og det agter vi at levere på, for pengene skal følge med, når der kommer flere børn og flere ældre. Men det, som jeg savner i regeringens velfærdslov, er et blik for, at man tjener pengene, før man bruger pengene. Man tjener pengene, før man bruger pengene. Det her er jo bare en forpligtelse til at bruge, men ikke en forpligtelse til at sikre, at pengene er der, og det mener jeg ikke er ansvarligt. Det er derfor, vi har stillet et par forbedringsforslag til det her lovforslag, hvor vi siger: Hvis vi påtager os den forpligtelse at sørge for, at vi følger med det demografiske træk, bør vi så ikke samtidig have den forpligtelse, at vi følger med i økonomien, sådan at vi sikrer, at velstandsudviklingen følger med, og at vi har et skattestop, sådan at man ikke bare hæver skatterne for at finansiere det øgede behov for velfærds-kroner?

Kl. 23:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:30

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men rækkefølgen er jo omvendt. Rækkefølgen er omvendt, for efterhånden en del år tilbage laves der jo et velfærdsforlig her i Folketinget, som sikrer holdbarheden i dansk økonomi, som sikrer, at der er et råderum, og som sikrer, at vi kan dække det demografiske træk. Så pengene er tjent og i øvrigt leveret og vil blive tjent og vil blive leveret, fordi danskerne skal arbejde mere. Den beslutning er allerede truffet.

Kl. 23:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 23:31

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Så statsministeren mener simpelt hen, at vi allerede har truffet beslutninger om for tid og evighed, at der bliver tjent tilstrækkeligt med penge i det her land til at dække det demografiske træk? Så er det vel heller ikke noget problem at tilføje det som en forbedring til den velfærdslov, at man siger, at pengene skal tjenes, før de kan bruges, og at vi ikke bare lader, som om man tjener penge ved at hæve skatten. Så kan statsministeren jo sagtens købe ind på de forbedringsforslag, Venstre er kommet med. Hvis vi gerne vil følge med velfærden, skal vi sikre, at økonomien følger med. Det er åbenbart ikke noget problem, eller er det en gammeldags måde at tænke på?

Kl. 23:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:32

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes i virkeligheden, at spørgeren i spørgerens første ord og første sætninger kom med noget meget afslørende, nemlig at velfærdslov er noget, der er lidt hyggeligt. Men det er jo ikke det, det handler om. Det handler om, at når man er barn i det her land, skal man være sikker på, at man får lov til at leve en barndom, hvor der er voksne nok, når man bliver afleveret i vuggestuen og børnehaven, og at der den dag, hvor man ikke længere kan tage vare på sig selv og har behov for ordentlig bistand fra resten af samfundets side, pleje og omsorg, faktisk er medarbejdere nok på plejecenteret. Det er præcis det, det handler om.

Kl. 23:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 23:32

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Statsministeren er irriteret, hver eneste gang jeg vælger at citere hende fra marts måned; det ved jeg godt, men vi har jo talrige citater. Jeg behøver næsten ikke at starte på dem. Jeg kan se, at statsministeren allerede er bekendt med dem, ikke? Det handler om de fremmedkrigere, som jo har vendt Danmark ryggen, og som intet har at gøre i Danmark mere. Det har vi jo 30 citater i alle mulige afskygninger med at statsministeren mener.

Alligevel er de mennesker jo landet i Danmark i nat og skal nu igennem et langt forløb med danske skatteyderes betaling i ryggen. Så vi er lidt nervøse for, om det der med udlændingepolitikken egentlig skrider, altså om det er noget, der egentlig kommer fra hjertet, eller om det er noget, man sådan kan tage fra dag til dag. Derfor har jeg bare et spørgsmål til statsministeren, der handler om den garanti, som statsministeren gav før sidste valg, nemlig at hvis de bærende principper i dansk udlændingepolitik skal ændres, altså lempes, skal det ske hen over midten, ved at de borgerlige partier, eller i hvert fald et af de borgerlige partier, bakker op om det. Det gælder eksempelvis reglerne om asyl og reglerne om familiesammenføring, altså nogle af de der bærende ting, og hvis de skal ændres, kræver det bred enighed her i Folketinget om det. Kan statsministeren bekræfte, at hun stadig væk står på det fundament?

Kl. 23:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:33

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, det kan jeg.

Kl. 23:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 23:33

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Og det betyder, at der ikke kommer til at ske ændringer, hverken i reglerne for asyl eller i reglerne for familiesammenføring, medmindre der er et bredt flertal her i Folketinget, der synes, det er en god idé?

- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.
- Kl. 23:34 færdiggjort 9. klasse. Og den vej vil jeg meget gerne være med til at gå videre ad. Kl. 23:37
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pia Olsen Dyhr, værsgo. Kl. 23:37
- Statsministeren** (Mette Frederiksen):
Både min og regeringens holdning er den samme som før valget: at den stramme udlændingepolitik er helt, helt afgørende for Danmark. Der er massive udfordringer, som skyldes en forkert udlændingepolitik ført igennem mange år. Heldigvis har vi jo igennem en årrække nærmet os hinanden, mange af de politiske partier, så vi i virkeligheden i ret bred enighed har vedtaget opstramninger både på asylområdet, på statsborgerskabsområdet og på familiesammenføringsområdet. Hvis der så i det her spørgsmål ligger, at hvis der eksempelvis kommer en dom på asylområdet, skal man ikke følge den, når man er regering, er det en anden sag. Men ja, udlændingepolitikken bør funderes hen over midten.
- Kl. 23:34
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det fru Pia Olsen Dyhr, SF.
- Pia Olsen Dyhr** (SF):
Jeg var også svært begejstret for hr. Alex Vanopslaghs indlæg og den diskussion, der kom i kølvandet, nemlig om, hvordan vi sikrer børn og unge mod mistriivsel. Hvad kan vi gøre i vores uddannelsessystem? Kan vi sætte klarere rammer op? Og jeg synes også, det er godt, at statsministeren kvitterede for den debat, for jeg tror egentlig, at det i virkeligheden er det, vi har brug for for at komme spadestikket dybere i forhold til vores fælles folkeskole.
- Så derfor vil jeg gerne spørge statsministeren, om statsministeren ikke vil sige – nu, når statsministeren også nævner mere frihed til faglighed, måske en dag om ugen ude i praktik i en virksomhed, eller hvad det nu kan være – at vi i dag skal give hinanden håndslag på, at undervisningsministeren indkalder til diskussioner om at sætte folkeskolen mere fri. I virkeligheden kan det jo være at lave en dag om ugen, hvor man er ude på en virksomhed – det gør man nogle steder. Det kunne være, at man nogle steder havde lyst til at eksperimentere med faglighed i naturen. Og en tredje ting kunne være, at man gerne ville have nogle kortere skoledage med mange flere lærere i de enkelte timer. Men det handler altså om at turde sætte folkeskolen fri.
- Kl. 23:35
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.
- Kl. 23:36
- Statsministeren** (Mette Frederiksen):
Jeg havde en dag lejlighed til at sidde i en længere uddannelsessnak med fru Sofie Carsten Nielsen, og nu kan jeg ikke huske, hvad for en kommune, der blev refereret til, men vi er i det midt-øst-jyske. Det kan være, at fru Sofie Carsten Nielsen kan hviske kommunens navn. (*Sofie Carsten Nielsen* (RV): Vejle). Vejle, godt. (*Kommentarer fra salen*). Jeg kan godt huske, at vi sad i Vejle, men jeg troede, det var en anden kommune, vi talte om. Nå, nu har jeg brugt al min taletid på det.
- Hvorom alting er, var samtalen rigtig, rigtig god, for her har man gjort det, vi har talt om i dag, nemlig givet nogle unge, som vi ellers ville risikere, som jeg forstod det, at tabe på gulvet – de var måske skoletrætte og havde svært ved at finde deres vej i uddannelsessystemet – muligheden for, at de kunne få lov til at være ude på en virksomhed, samtidig med at de stadig væk gik i skole og fik
- Pia Olsen Dyhr** (SF):
Det er jeg glad for, og derfor synes jeg jo også, at vi skal gå i gang med i virkeligheden at sætte folkeskolen fri. For én model kan jo godt passe i Vejle eller et sted, der mere ligger i Midtjylland – fred være med det – en anden model kan passe i Sydhavnen, og en tredje model kan passe i Nakskov. Og jeg tror, vi skal have en større forståelse af den forskellighed, der både kan være mellem skolerne, eleverne, men i virkeligheden også i forhold til lokalområdet.
- Nu fik statsministeren ikke så meget svartid sidst, men har statsministeren mulighed for at sige: Ja, vi vil gerne indkalde til forhandling for at gøre folkeskolen mere fri?
- Kl. 23:37
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.
- Kl. 23:37
- Statsministeren** (Mette Frederiksen):
Jamen det kommer helt utvivlsomt, for jeg synes i virkeligheden, at noget af det opløftende ved nogle af de diskussioner, vi også har været med til at starte her efter sommer, er, at alle er enige om, at det på mange måder starter og slutter med folkeskolen. Og hvis vi skal have gjort noget strukturelt ved nogle af de øvrige problemer, skal vi have fat omkring folkeskolen. Hvordan vi så præcis skal gøre det, skal vi nok lige have lov til at vende tilbage med. Men ja, vi skal diskutere, hvordan vi får en bedre folkeskole – en endnu bedre folkeskole.
- Kl. 23:38
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre.
- Kl. 23:38
- Sofie Carsten Nielsen** (RV):
Tak for ordet. Juelsminde Skole i Hedensted var det nemlig. Det er rigtigt, at jeg blev forvirret af, at vi var i Vejle. Det var en god oplevelse, men jeg vil nu gerne lige ud i verden også, fordi statsministeren også i sin åbningstale forleden lagde vægt på det og jo også nu her, altså hvordan klimadiplomati er helt afgørende. Der er også en række andre diplomatiske indsatser, vi virkelig får behov for i de her tider, ikke bare i de kommende år, men faktisk lige nu. Jeg tænker i høj grad på udenrigs-, sikkerheds- og forsvarsdiplomati, forsvarspolitikken og det samarbejde. Vi er et lille land, og vi har så meget brug for at være en del af et større og stærkere fællesskab.
- Jeg er jo enig med statsministeren i, at USA er en helt afgørende allieret, men det bekymrer mig også, når statsministeren ikke i samme åndedrag taler om, hvordan vi har brug for at styrke det europæiske samarbejde på det her område. Så er det ikke på tide at tage højde for den rolle, som EU spiller her?
- Kl. 23:39
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren, værsgo.
- Kl. 23:39
- Statsministeren** (Mette Frederiksen):
Jo, det er det. Jeg er lige kommet hjem fra Slovenien – siden vi var samlet sidst – hvor vi præcis mødtes for at diskutere, hvad det er, der

egentlig er EU's rolle med de geopolitiske forandringer, der er, og på den globale scene, der viser sig. Jeg mener, at det starter og slutter med NATO, når vi taler forsvars- og sikkerhedspolitik. Altså, den transatlantiske alliance er i mine øjne hele forudsætningen for vores tryghed og for vores sikkerhed og i øvrigt det, der har skabt rammen for, at ikke mindst Europa har været trygt, og det er, siden NATO's oprettelse. Så det starter og slutter med NATO, men det behøver ikke at være i modsætning til, at Europa selv kan mere og skal mere. Det gælder eksempelvis i vores nærømråder.

Hvis jeg må give et eksempel, har vi jo en franskleddet operation i Afrika, i forhold til risikoen bl.a. for terrorisme, hvor Danmark har valgt sammen med nogle andre europæiske lande at spille en aktiv rolle, og det kan jeg godt forestille mig mere af på sigt, altså en aktivistisk udenrigspolitik fra Europas side i vores nærømråder, og det kan både være den ene og den anden vej.

Kl. 23:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Sofie Carsten Nielsen, værsgo.

Kl. 23:40

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er jeg rigtig glad for at høre. Jeg er stærk tilhænger af NATO, modsat forgangne tiders radikale, og vokset op netop med forankringen der. Men signalet fra USA er jo sådan set ret klart. Det står netop ikke i modsætning til hinanden. Der er en klar forventning om, at Europa tager et langt større ansvar selv.

Der kommer en meget tydelig og forsvarspolitisk diskussion i Europa lige efter nytår – det har formanden for Europa-Kommissionen lanceret – og vi skal selv have en diskussion om et nyt forsvarsforlig i Danmark. Derfor er det opfølgende spørgsmål: Kan vi have den uden at tage stilling til Danmarks rolle i Europa og dermed Danmarks forsvarsforbehold?

Kl. 23:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:41

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror, at hvis man kigger på det i dag, ligegyldigt hvad man måtte have af holdning til forbeholdet på forsvarsområdet, så er det ikke det, der forhindrer os i at spille den rolle, vi gerne vil. For hvis man kigger på Danmarks internationale engagement på forsvars- og sikkerhedsområdet, spiller vi jo en rolle flere forskellige steder. Vi har anmeldt, at vi gerne vil tage mere aktivt del i FN, altså ved at søge opbakning til at komme i Sikkerhedsrådet, vi spiller en meget, meget vigtig rolle i NATO, også i direkte operationer, og på europæisk niveau, som jeg sagde før, har vi eksempelvis et samarbejde med Frankrig. Så Europa skal tage et større ansvar for nærømråderne, men det må aldrig være på bekostning af det transatlantiske.

Kl. 23:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det Mai Villadsen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 23:42

Mai Villadsen (EL):

Tusind tak. Til en start vil jeg gerne sige tak til statsministeren og regeringen for samarbejdet og de resultater, vi får lavet i fællesskab på en lang række områder: natur, ældre, social, sundhed, uddannelse, corona. Så tak for det.

Mit spørgsmål går på en bekymring, som jeg har – en bekymring for, om det røde kompas hos regeringen er ved at skride. I gik til valg på at mindske uligheden med et ret flot program, som mind-

skede uligheden et stykke, men det er jo ikke rigtig sket endnu. Statsministeren gik til valg på at blive børnenes statsminister, og nok er der lavet en aftale om midlertidig børneydelse, men den er jo, som ordet siger det, midlertidig. I ville væk fra tiden med dagpenge- nedskæringer, med lovindgreb mod velfærdsansatte, og nu står vi her igen. Derfor vil jeg gerne høre statsministeren om hvorfor. I har muligheden for at føre en langt mere lighedsskabende og retfærdig politik sammen med os, så hvad er det, der er ved at ske?

Kl. 23:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:43

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Lad os lige tage et par nedslagspunkter. Arne og værdig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Det er den vigtigste enkeltstående sikring af almindelige menneskers sikkerhedsnet på arbejdsmarkedet. Det er i mine øjne en kæmpe sejr. »Danmark kan mere I« kigger eksempelvis på de omlægninger, vi foreslår på skatteområdet, og så vender de rigtigt på Gini. Hvornår har man senest set et større forslag til en skatteomlægning, der gør det? Jeg kan ikke huske det. Og så foreslår vi, at man i den første del, hvor man måtte risikere ledighed, skal have forøjet sine dagpenge med 5.000 kr. om måneden. Jeg kan ikke huske en regering, der har lagt op til større direkte forbedringer for helt almindelige mennesker. Jeg kan huske rigtig mange eksempler på det modsatte. Derudover har vi at gøre med et land med den laveste ledighed i mere end 10 år, højeste vækst i 15 år, en buldrende økonomi. Det er jo det, der er det allervigtigste, nemlig at folk kommer i arbejde. Så også hvad det angår, går det rigtig, rigtig godt i Danmark.

Kl. 23:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Mai Villadsen, værsgo.

Kl. 23:44

Mai Villadsen (EL):

Nå, men det kan jo godt være, at der er nogle, der får hævet dagpenge-niveauet, men I foreslår også samtidig at sænke det for en rigtig, rigtig stor gruppe mennesker, og det bekymrer mig rigtig meget. Jeg bliver særlig bekymret, når det udspil, I kommer med, hedder »Danmark kan mere I«, for hvem skal så betale i nr. 2, 3, 4, 5 og 6? Jeg er bekymret for, at I som regering er på vej ned ad en glidebane, og det vil jeg på det kraftigste advare imod, men jeg er jo selvfølgelig glad for alle de skridt, vi har taget i fællesskab i den rigtige retning. Jeg håber virkelig, at det trækker i den rigtige retning også i de næste udspil.

Kl. 23:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:45

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes bare, man bliver nødt til at se på, hvad det er, vi foreslår på dimittendområdet, for der er jo sket en, må man sige, ret voldsom udvikling i vores dagpengesystem, og i mine øjne er dagpengesystemet jo først og fremmest tænkt som en måde at sikre mennesker, der har tilknytning til arbejdsmarkedet, en ordentlig dækning i tilfælde af ledighed. Det er relativt nyt, at vi har dimittenddagpenge i Danmark af den karakter, som vi har i dag, og hvis man ser på den relativt korte periode, vi har haft det, vil man kunne se en udvikling, hvor en stadig større andel af de mennesker, der modtager dagpenge, er dimittender, og derfor mener jeg godt, vi kan lave den ændring, vi

lægger op til her. Når det så oven i købet betyder en stor investering på uddannelse, synes jeg faktisk, det er en god løsning og et godt forslag.

Kl. 23:48

Kl. 23:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 23:46

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Jeg kan godt forudse, at vi får en helt forfærdelig diskussion i det her Folketing om velfærdslov, og hvem der går ind for det, og hvem der ikke går ind for det, og så er man for eller imod velfærd. Jeg kan lige se, hvor forfærdeligt det bliver. Men lad os nu kalde det, hvad det er: Velfærdsloven er en forbrugslov. For velfærdsloven siger intet om, hvad der er godt. Den siger kun noget om, at der skal bruges penge. Tænk, hvis det handlede om, hvad vi fik for pengene, tænk, hvis det var det, vi diskuterede. Det synes jeg vi skulle diskutere. Tænk, hvis det handlede om, hvordan det er, vi giver de ældre mennesker den bedst mulige pleje og værdighed, de helt almindelige mennesker, som er i 80'erne og 90'erne og har slidt et helt liv, altså at de kunne få lov til uden en ideologisk debat at sige, at jeg vil gerne bo på et triplejehjem, jeg vil gerne bo på et privat plejehjem, jeg vil gerne have hjemmehjælpen fra det private plejefirma. Vi kunne tage ideologien ud af den debat og sige: Giv folk det frie valg på lige og fair vilkår. Men jeg synes, at vi løber panden mod en mur, når vi har de diskussioner. Jeg føler, at der er sådan en modstand hos regering og venstrefløj over for det her, og det forstår jeg ikke.

Kl. 23:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:47

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg må sige, at da jeg hørte hr. Lars Løkke Rasmussen tidligere, følte jeg mig lidt hensat til de gode gamle dage, hvor borgerlige politikere går på talerstolen og buldrer imod, at vi skal investere flere penge i vores velfærdssamfund. Men nu kan jeg næsten fornemme, at der er en lille em af det fra De Konservative.

Jeg synes, at man skal stemme for velfærdsloven, for jeg synes, det er helt rimeligt, at vi, når der kommer flere ældre, også herinde fra skal sikre, at der faktisk er penge nok til at sikre en ordentlig ældrepleje. Når det så er sagt, vil jeg i øvrigt gerne have lov at gentage, hvad jeg sagde også i tirsdags: Det er jo ikke kun et ressourcspørgsmål, det er ikke kun et pengespørgsmål, for det, vi skal efterstræbe, er en alderdom i Danmark for alle, der er værdig, med valgmuligheder, med valgfrihed, med tid nok, og hvor man selvfølgelig får lov til at spise noget ordentlig mad og kommer ud og trækker frisk luft. Er det ældreplejen alle steder i Danmark i dag? Nej, det er det ikke. Så lad os endelig gå ind i det rum og snart blive konkrete med hinanden om, hvordan vi så faktisk gør det. For hver gang vi for alvor har besluttet ældrepolitik herinde, ender det altid med, at vi stiller endnu flere krav til nogle derude, og tiden går altså fra de ældre, desværre.

Kl. 23:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Søren Pape Poulsen (KF):

Jamen så synes jeg da, at vi skal starte med at bladere i det ældreudspil, vi kom med for et par uger siden, hvor vi kommer med nogle helt konkrete forslag. Jeg siger jo ikke, at vi så har løst alt, men det er i det mindste nogle konkrete forslag til, hvordan vi så kan gøre tingene for at gøre det godt for de mennesker, der har gjort, at vi andre lever i så godt et samfund, som vi gør. Det, der gør mig bekymret, er, at man netop efter »Plejehjemmene bag facaden« sidste år i finansloven vedtog, at nu må vi hellere sætte nogle flere penge af til ældre. Og hvad har vi fået ud af det? Det er jeg faktisk i tvivl om. Har vi sikret, at kommunerne har brugt pengene rigtigt? Har vi set, at der er tydelig ledelse på plejehjemmene? Har vi set, at der er kommet en autorisation, så folk, der ikke er dygtige til at have med ældre at gøre, kan fratages den osv. osv.? Det må være den vej, vi skal.

Kl. 23:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så får vi svar fra statsministeren. Værsgo til statsministeren.

Kl. 23:49

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men altså, jeg tror sådan set heller ikke på, at vi, fordi man afsætter et beløb på en finanslov, så får løst de problemer, der er på ældreområdet. For det, jeg oplever, er jo, at mange af vores ældre er ensomme. De har al tid i verden, men ikke tid nok sammen med andre mennesker. Det tror jeg måske er en kulturel diskussion, vi skal have med hinanden, altså om vi passer godt nok på hinanden, men det er jo så også i mine øjne en diskussion om, om de mennesker, der heldigvis går på arbejde på vores ældreområde, får lov til at bruge tid sammen med de ældre, eller om de bruger alt for meget tid på at sidde og registrere – alt for meget tid.

Kl. 23:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 23:50

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Statsministeren undrer sig over, at hr. Jakob Ellemann-Jensen og Venstre ønsker, at der skal være en sikkerhed og en garanti for, at vi tjener pengene, før vi kan bruge dem. Som kvinde kan jeg måske tillade mig at sige, at det ikke er første gang, jeg hører en kvinde sige, at vi da bare kan bruge pengene, og pyt med, hvordan vi tjener dem, men jeg havde altså aldrig troet, jeg skulle høre det fra en statsminister m/k. Det er ikke det, mit spørgsmål handler om. Jeg synes bare, det er en bemærkelsesværdig sag, når man står her og undrer sig over, at det er en forudsætning for, at man kan bruge pengene.

Statsministeren taler ofte om bekæmpelse af ulighed, og fru Mai Villadsen var lidt inde på det. Det står i forståelsespapiret med store bogstaver. Hele seks gange er ulighed nævnt. Man vil bekæmpe ulighed, men den politik, der er blevet ført de sidste 2 år, er netop, som fru Mai Villadsen siger, en politik, som øger uligheden. Derfor vil jeg gerne spørge statsministeren: Er det rigtigt forstået, at der rent faktisk er økonomiske hensyn, som statsministeren og regeringen, åbenbart sammen med et rødt flertal, prioriterer frem for at bekæmpe uligheden?

Kl. 23:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Værsgo, statsministeren.

Kl. 23:51

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men lad os nu lige se på, hvad de faktiske forhold er omkring dansk økonomi. Altså, når Venstre går ud, som Venstre gør nu, er det jo for at finde en undskyldning for ikke at stemme for en velfærdslov, og det er jo reelt nok. Man kan jo bare sige: Ja, vi sagde ét til vælgerne før valget, men det vil vi så ikke alligevel. Det er jo reelt nok. Men det er jo ikke et spørgsmål, om vi evner at tjene pengene i Danmark. Vi har den højeste vækst i 15 år. Vi har en galopperende dansk økonomi. Det går godt for dansk erhvervsliv. Eksporten har det godt. Forbrugertilliden har det godt. Dansk økonomi er i topform. Så vi evner at tjene pengene, altså dansk erhvervsliv, danske lønmodtagere og danske selvstændige.

Oven i det har vi så evnet igennem en årrække at træffe beslutninger, der gør, at finanspolitikken i Danmark er holdbar, så der er råd til at dække det demografiske træk. Det er der råd til. Hvis ikke man vil det, er det en anden sag, men så synes jeg, man skal sige til danskerne, at man ikke vil det.

Kl. 23:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Fru Pernille Vermund, værsgo.

Kl. 23:52

Pernille Vermund (NB):

Hvis pengene er der, er det jo ikke noget problem at sige, at det er en forudsætning for, at vi så også kan bruge dem, men fred være med det. Når vi taler ulighed – og det fik jeg ikke noget svar på før – må man sige: Ser man på de indkomstgrupper, som er blevet fattigere som følge af den førte politik de sidste 2 år, så er det jo sådan, at man, når man øger skatterne, som man har gjort 39 gange, så desværre har en situation i dag, hvor dem, der har allermindst, er dem, der er blevet hårdest ramt. De 10 pct. fattigste mister ca. 1,7 pct. af deres levestandard med den politik, der er gennemført. De 10 pct. rigeste mister 0,9 pct. Så mit spørgsmål er ganske kort: Hvorfor har statsministeren valgt at sænke levestandarden for de 10 pct. fattigste?

Kl. 23:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:53

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg bliver nødt til at svare på det spørgsmål om velfærdsloven igen. For det kan jo ikke nytte noget, at man stiller sig op i Folketingssalen og påstår, at der ikke er råd til at føre den politik, regeringen lægger frem, når vi har en dansk økonomi – og måske er det det, der på en eller anden måde forstyrrer diskussionen lidt – hvor der er råd til at dække det demografiske træk, og hvor der er råd til at investere i vores børn og i vores ældre, men det er et politisk valg.

Kl. 23:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance.

Kl. 23:54

Alex Vanopslagh (LA):

Tak, og også tak til statsministeren for de pæne ord. Dem sætter jeg pris på. Jeg har set, at Ekstra Bladet kører sådan et koncept med en skriftestol herude, hvor man kan komme og bekende sine synder, og jeg har overvejet, om jeg skulle ud at bekende, at jeg faktisk bliver glad fra ros også fra socialdemokrater. Men jeg tror, jeg springer over i første omgang.

Mit spørgsmål går i al enkelhed og oprigtighed i øvrigt på, hvorfor det egentlig er så svært at afbureaukratisere den offentlige sektor. Altså, vi er i en sal fuld af politikere, der alle er enige om, at der skal være mindre bureaukрати i den offentlige sektor. Og vi er ikke lykkedes med det. Det er i øvrigt ikke lykkedes nogen regering i de sidste 4 årtier, selv om samtlige af dem har forsøgt siden Poul Schlüter. Jeg tror, statsministeren selv har talt om mindre bureaukрати i den offentlige sektor i de sidste tre åbningstaler, men der er jo reelt set ikke sket noget. Jeg er med på frikommuneforsøgene, men der er jo ikke sket noget som helst inden for sundhedsvæsenet. Så hvad er det egentlig, der gør, at der er så svært at afbureaukratisere den offentlige sektor, selv om vi alle sammen er enige om det?

Kl. 23:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:55

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Uden at foregribe resten af diskussionen vil jeg tro, at dette er det mest relevante spørgsmål, der bliver stillet. For det er rigtigt, at der er blevet talt om det her siden Poul Schlüters tid, og ingen er kommet i mål med det. Faktisk tror jeg næsten, det er sådan, at enhver regering og ethvert folketingsflertal efterlader endnu mere bureaukрати bag sig. Det, der som regel sker, er, at vi i vores afmagt – hvis jeg skal være ærlig – hvor vi har svært ved at løse de store, alvorlige, grundlæggende strukturelle problemer, lovgiver i detaljen. Ingen nævnt, ingen glemt, for vi gør det alle sammen.

Virkeligheden er jo også den – og jeg ved, at Liberal Alliance sådan set er enig i behovet for det, og jeg ved også, at Nye Borgerlige, som sidder ved siden af og nikker, er, og der er også andre, der er enige i det her – at skal vi gøre det, skal vi jo også slippe noget af den styring og noget af den kontrol, der ligger i lovgivningen. Det vil jo så eksempelvis betyde, at nej, så kan vi ikke garantere, at hver eneste ældre får præcis den samme ældrepleje. Jeg tror bare helhjertet på, at hvis vi tør sætte ældreområdet fri, er der være flere ældre, der får en bedre ældrepleje end den, de får i dag.

Kl. 23:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Alex Vanopslagh, værsgo.

Kl. 23:56

Alex Vanopslagh (LA):

Det er vi jo fuldstændig enige om. Og det, som statsministeren svarer på, er jo egentlig, hvorfor bureaukratiet opstår. Men hvorfor er det, at vi ikke evner at afskaffe det? Jeg tror, statsministeren nævnte et eksempel med en sygeplejerske i en kommune, der ikke må give to Panodiler. Men vi har jo set under coronakrisen, hvor meget vi kan i Folketinget – måske også mere, end jeg har været glad for. Hvorfor i alverden er det, at det ikke er lykkedes? Hvad er det, der skal til, for at vi afskaffer den slags tåbelige regler? Jeg ved godt, det bliver lidt det samme spørgsmål igen, men det er, fordi jeg oprigtigt undrer mig. Jeg kan godt forstå, hvorfor bureaukratiet opstår, og jeg kan også godt forstå, hvorfor man kan have en interesse i det. Men jeg kan ikke forstå, når vi alle sammen er enige om det og vi har så magtfuld en regering, hvorfor vi ikke kan lykkes med det.

Kl. 23:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:56

Kl. 00:00

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror, svaret på, hvorfor det er så svært for os at gøre noget ved det, hænger sammen med, hvorfor det opstår. Det er en kedelig spiral hos os alle sammen, at vi i vores afmagt i forhold til de store linjer går for meget ned i de små linjer. Nu har vi jo en fælles vision om faktisk at få gjort noget ved det. Og når jeg spørger en sosu-assistent på et plejecenter, hvor lang tid vedkommende bruger på at sidde og registrere og dokumentere, får jeg som regel et svar, der siger: et sted mellem 1 og 2 timer. Jeg ville da langt hellere have, at den tid blev brugt hos den ældre, men det kræver så, at vi virkelig fjerner nogle regler og dermed også nogle rettigheder og noget af det nedskrevne, hvis vi vil det her. *Vi* vil gerne.

Kl. 23:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jens Rohde, værsgo.

Kl. 23:57

Jens Rohde (KD):

Så er det jo ikke helt så enkelt endda, for der ligger faktisk også en retssikkerhed for sosu-assistenten i, at noget er registreret, for klagerne kommer hurtigt i dag. Det er en kompliceret, men vigtig og interessant diskussion. Jeg vil tillade mig at springe til noget, som jeg forsøgte at adressere i min egen tale, og som statsministeren ikke kom ind på her og nu, nemlig det her medieudspil. Nu spørger jeg bare – erkendt – lidt retorisk: Synes statsministeren, at det er et demokratisk problem og et problem for vores demokratiske samtale, at de journalistiske ørkener, altså nyhedsørkenerne, som vi kalder dem, breder sig rundtom i landet?

Kl. 23:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:58

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Hvis det, der spørges til, er, om det er vigtigt, at der er en lokal, regional presse, som er velfunderet, og som har noget rækkevidde og nogle journalistiske muskler, så mener jeg, at svaret entydigt er ja. Jeg har jo den store fornøjelse og det store privilegium at komme ret meget rundt i vores land og synes også at kunne iagttage, at der er en vis sammenhæng mellem der, hvor man har stærke lokale medier og et stærkt lokalt tilhørsforhold. Jeg tror, de to ting spiller tæt sammen. Så hvis jeg skal tage den et skridt videre, altså om vi kan have en fælles opgave i, et fælles ønske om, når vi går i gang med at diskutere medier og et kommende medieforlig, at styrke det lokale og det regionale, så er svaret ja.

Kl. 23:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jens Rohde.

Kl. 23:59

Jens Rohde (KD):

Jamen det er jo dejligt, at vi kan blive enige så langt, for ellers er den lokale og regionale samtale henvist til ekkokamrene på de sociale medier, og det er ikke godt, når der ikke er nogen til at kigge vores beslutningstagere over skulderen. Så er spørgsmålet så bare om hvornår. De sidste 2½ år tror jeg nok jeg sådan hver tredje måned eller i hvert fald hvert halve år er blevet lovet af den tidligere kulturminister, at nu kommer det her medieudspil inden for et halvt år, og jeg må sige, at det nok er den længst udsatte danmarkspremiere i historien, jeg har været vidne til. Så hvornår kommer det?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 00:00

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jo, men nu er en valgperiode jo trods alt 4 år, og regeringen skal også have mulighed for at tilrettelægge sit arbejde, og der har også været – som ordføreren ved – nogle andre opgaver, som har optaget os ganske meget. Men noget af det, vi i den her folketingssamling skal have taget fat på, er præcis medieforhandlingerne.

Kl. 00:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Morten Dahlin, Venstre.

Kl. 00:00

Morten Dahlin (V):

Tak til statsministeren for talen, og også tak for kvitteringen for den skolepolitiske debat. Her tyder noget på, at vi kan finde hinanden. Og lad mig i den ånd spørge ind til et andet område, hvor jeg håber, at vi her i aften kan finde hinanden. Jeg vil gerne starte med et citat:

Vi bidrager ikke til at udskrive ufinansierede regninger. Pengene skal passe, og der skal være styr på økonomien. Derfor vil vi ikke føre en økonomisk fodnotepolitik, hvor et flertal bruger løs af statskassen uden at tage ansvar for finansieringen.

Sådan sagde statsministeren i 2015. Men her i dag er der jo så kommet nye toner, for nu er statsministeren klar til i al tænkelig fremtid at udskrive nye regninger uden at tage ansvar for finansieringen. Og derfor er mit spørgsmål til statsministeren: Med den positive ånd fra skoledebatten kan vi så ikke finde hinanden i, at statsministeren havde ret i 2015?

Kl. 00:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 00:01

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jo, da, og jeg kan godt lide den her tradition, der er kommet, med gamle citater af undertegnede. For det, undertegnede sagde i 2015, var rigtigt, og det var også rigtigt, hvad undertegnede sagde på et senere tidspunkt i en anden sag. Og derfor er det selvfølgelig fuldstændig afgørende, når vi forhåbentlig får vedtaget en velfærdslov, at vi fortsætter med at føre en ansvarlig økonomisk politik, som den her regering gør.

Kl. 00:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Morten Dahlin. Værsgo.

Kl. 00:02

Morten Dahlin (V):

Men hvorfor vil statsministeren så ikke forpligte sig på det? I 2015 var det meget klart – da kunne man ikke bruge løs af pengene uden også at tage ansvar og anviser en finansiering. Hvorfor kan man så ikke gøre det i dag? Jeg tror, der sidder mange danskere derude, der siger: Det er fornuftigt, at der følger flere penge med, når der bliver flere ældre og flere børn, men det er mindst lige så fornuftigt, at politikerne også anviser en måde at finde de penge på – præcis som statsministeren sagde i 2015.

Derfor vil jeg bare stille spørgsmålet igen: Kunne vi ikke finde hinanden i, at vi altså ikke bare udstikker løfter uden også at forholde os til finansieringen?

	Kl. 00:02		Kl. 00:04
Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren, værsgo.		Formanden (Henrik Dam Kristensen): Så er det hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.	
	Kl. 00:02		Kl. 00:04
Statsministeren (Mette Frederiksen): Jeg kan godt tvivle lidt på, hvor mange danskere derude, der stadig væk sidder og følger med i vores i øvrigt udmærkede debat. Jeg og vi har ikke noget problem med helt almindelig, gængs logik i den økonomiske politik, men jeg må bare sige, at når man går ud med bål og brand og viderefører et skattestop, der gjorde – hvilket jeg tror at de fleste her i salen stadig væk er dybt mystificerede over – at et parti som Venstre, som i så mange år også gerne har villet være et lov og orden-parti, står uden for et politiforlig, så taler det altså for sig selv.		Peter Skaarup (DF): Tak til statsministeren for den her sædvanlige afrunding. Og jeg tror faktisk godt, jeg kan love statsministeren, at der er ret mange danskere, der følger med i en debat som den her og måske ikke mindst det, som nogle betragter som højdepunktet, nemlig den her runde med statsministeren. Og noget af det, som jeg hører fra mange danskere, er, at man synes, det er, ja, man bruger nærmest ordet utilgiveligt om det, som statsministeren har gjort, nemlig at statsministeren i en debat i Folketingssalen indkaldt af Dansk Folkeparti og hr. Kristian Thulesen Dahl i sidste folketingsamling lover, at der ikke kommer krigere, terrorister fra Islamisk Stat til Danmark, og at der nu i løbet af natten kommer 3 IS-mødre og 14 børn til Danmark. Og det gode spørgsmål til statsministeren er: Kommer der flere?	
	Kl. 00:03		Kl. 00:05
Formanden (Henrik Dam Kristensen): Tak for det. Så er det hr. Thomas Danielsen, Venstre. Værsgo.		Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.	
	Kl. 00:03		Kl. 00:05
Thomas Danielsen (V): Tak for det. Jeg kan glæde statsministeren med, at jeg også gerne vil prøve at spørge ind til et gammelt citat. Jeg vil godt spørge til, om statsministeren stadig væk er af den holdning, at statsministeren, hele Danmarks statsminister, ville tilsidesætte noget af vores grundlæggende lovgivning for f.eks. folkesundhedens skyld.		Statsministeren (Mette Frederiksen): Regeringens holdning til fremmedkrigere er den samme, og derfor er jeg også glad for at få repeteret citater. Vores holdning i forhold til de børn, der måtte være kommet i klemme, er jo også den samme, og den beslutning, der er truffet, er jo truffet på baggrund af, at den taskforce, som har set på børnenes forhold, vurderer, at der er tale om en forværret humanitær situation omkring børnene. Derudover er der foretaget en sikkerhedsvurdering fra PET's side, og på den baggrund er der så besluttet en evakuering af børnene og nogle af mødrene. Vi sagde ved den lejlighed, og det vil jeg gerne gentage i dag, at vi fortsat har et stående tilbud om at evakuere børnene, men ikke yderligere forældre.	
	Kl. 00:04		Kl. 00:06
Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.		Formanden (Henrik Dam Kristensen): Hr. Peter Skaarup.	
	Kl. 00:03		Kl. 00:06
Statsministeren (Mette Frederiksen): Jeg er ikke helt sikker på, at jeg forstod, hvad det spørgsmål gik ud på.		Peter Skaarup (DF): Så det, man må forstå statsministeren siger til os i dag, er, at der faktisk godt kan risikere at komme flere fra Islamisk Stat til Danmark, nemlig børnene? Og er det så kun børnene? Kan vi være sikre på, at det kun er børnene, der kommer, statsminister? For jeg er jo helt overbevist om, at Enhedslisten, De Radikale, SF, som har presset på i den her sag hele det her år, har fået blod på tanden, og vi kan jo høre i dag, at de meget gerne både vil have voksne og børn hertil fra Islamisk Stat. Tror statsministeren, at statsministeren kan stå imod? Det lykkedes jo ikke i sommer. Kan statsministeren stå imod nu?	
	Kl. 00:04		Kl. 00:07
Formanden (Henrik Dam Kristensen): Hr. Thomas Danielsen.		Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren, værsgo.	
	Kl. 00:04		Kl. 00:07
Thomas Danielsen (V): Jeg kunne godt have den mistanke, at statsministeren lige lidt let undlod at svare på det første spørgsmål, jeg havde. Men jeg kan jo minde statsministeren om f.eks. hendes tur i Aftenshowet, som jo er sådan et hyggeprogram, hvor det blev omtalt som uagtsomt minddrab. Der gjorde statsministeren det klart, at stod statsministeren i den samme situation igen, ville hun gøre nøjagtig det samme igen for folkesundhedens skyld. Jeg spørger statsministeren: Er statsministeren fortsat af den samme holdning i dag?		Statsministeren (Mette Frederiksen): I dag har granskningskommissionen vedrørende mink jo igangsat sit arbejde, og i respekt for kommissionens arbejde, som jo i øvrigt er en kommission nedsat af Folketinget, kommer jeg ikke til at udtale mig om den sag, så længe kommissionen arbejder.	
	Kl. 00:04		Kl. 00:07
Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.		Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren, værsgo.	
	Kl. 00:04		Kl. 00:07
Statsministeren (Mette Frederiksen): I dag har granskningskommissionen vedrørende mink jo igangsat sit arbejde, og i respekt for kommissionens arbejde, som jo i øvrigt er en kommission nedsat af Folketinget, kommer jeg ikke til at udtale mig om den sag, så længe kommissionen arbejder.		Statsministeren (Mette Frederiksen): Jeg har hele tiden ment, og det mener jeg fortsat, at der er forskel på børnene og forældrene, og jeg har grundlæggende ikke og regering har grundlæggende ikke et ønske om, at nogen af forældrene skulle til Danmark. Børnene er en anden sag, og det hører jeg i øvrigt også at der er bred politisk opbakning til i Folketingssalen.	

Kl. 00:07

Kl. 00:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Lisbeth Bech-Nielsen, SF.

Kl. 00:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak til fru Lisbeth Bech-Nielsen. Nu er tiden vist så rigeligt overskredet.

Værsgo til statsministeren.

Kl. 00:11

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Flere citater: Hvis man kigger tilbage, kan man finde mange citater fra statsministeren, hvor hun udtaler, at dagpengesystemet er rigtig vigtigt for os alle sammen, for vores arbejdsmarked, for trygheden på arbejdsmarkedet. Da fru Mette Frederiksen så blev statsminister, varslede hun også et opgør med Finansministeriets uforbeholdne eller overdrevne magt og et opgør med de blå regnemodeller, og jeg var rigtig glad, og jeg syntes, det var på høje tid. Så tusind tak for det, og jeg synes allerede, vi har set nogle resultater af det.

Men trods min begejstring er jeg i dag ikke helt sikker på, at vi er nået derhen, hvor vi i SF i hvert fald gerne vil være. For én ting er forringelserne af nyuddannedes dagpenge – det er ikke det, jeg vil spørge om – men noget andet er synet på ledige, på arbejdsløse, altså om det reelt har ændret sig. For i Finansministeriets model er der den såkaldte dovenhedsfaktor, og det er det eneste, der giver det arbejdsudbud, som ligger til grund for det, vi ser i reformudspillet. Så derfor er mit spørgsmål: Er der reelt sket en forskel i synet på ledige?

Kl. 00:09

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, det kan jo ikke være sådan, at man ikke gør alt, hvad man kan, for at få et arbejde, hvis man har mistet sit arbejde, og når vi er i en situation i dag, hvor du har en buldrende økonomi og en kæmpe, kæmpe efterspørgsel på arbejdskraft, så skal det også være muligt for flere – der er jo ikke ret mange i arbejdsløshed lige nu i Danmark, heldigvis – at komme ind på det arbejdsmarked, der har så stor en efterspørgsel på arbejdskraft.

Kl. 00:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det.

Vi skal lige have dæmpet diskussionen nede i den anden ende der.

Nu er det fru Samira Nawa, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 00:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Og så svarer statsministeren. Værsgo.

Kl. 00:09

Samira Nawa (RV):

Tak. Tak til statsministeren for talen, og også tak for at adressere racisme også på sine sociale medier ved at sige, at en racistisk overfusning af en familie er et angreb på alle minoriteter.

Noget andet, jeg egentlig gerne vil spørge ind til, er ligestillingsområdet, hvor jeg ved at statsministeren er optaget af det. Hun brugte også meget eller noget af tiden på det i åbningstalen her. Men på barselsområdet kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre, hvad regeringen egentlig mener, i forhold til om der skal lovgives på det område, for det citat, som jeg har med, er ikke fra statsministeren, men fra ligestillings- og beskæftigelsesministeren, der på spørgsmålet om, hvorvidt Socialdemokratiet mener, der skal lovgives på området for øremærket barsel til fædre, svarer: Jeg tror ikke, jeg forstår spørgsmålet.

Så jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad Socialdemokratiet og regeringen egentlig mener på det her spørgsmål.

Kl. 00:12

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Helt grundlæggende er jeg af den overbevisning, at det altid er bedre at have et arbejde end ikke at have et arbejde, og hvis man mister sit arbejde, er man forpligtet til at gøre alt, hvad man kan, for at få et nyt arbejde. Det har jeg altid ment, og jeg er jo socialdemokrat. Altså, jeg er opdraget med retlighed og pligt, men pligt før retlighed, og for mig er det jo helt, helt grundlæggende, og derfor har jeg aldrig ment, at vi skal have et dagpengesystem med en indbygget mulighed for, at man ikke tager det arbejde, der er. Det er mig helt grundlæggende imod, og det har jeg ikke og det har regeringen ikke på nogen måde forandret holdning til.

Hvad der så ligger inde i regnemodellerne, er jo en anden diskussion – det er i øvrigt også en diskussion, vi, kan man sige, i fællesskab har gang i – men det er det grundlæggende ideologisk-politiske. Sådan har jeg haft det hele mit liv, måske fordi min far er fagforeningsmand.

Kl. 00:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 00:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Lisbeth Bech-Nielsen, værsgo.

Kl. 00:10

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Men så vil det også interessere statsministeren at vide, at fagbevægelsen er meget, meget skeptiske, meget, meget kritiske over for den her såkaldte dovenhedsfaktor, der f.eks. gør det fem gange så dyrt at genoprette dagpengeniveauet, som vi har haft det før, og det er både 3F, store dele af fagbevægelsen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd osv. meget, meget kritiske over for. Og når vi alle sammen også har fået sådan en dagpengeundersøgelse her, der viser, at dagpengemodtagere er meget mere stressede og meget mere kede af det, og de gerne vil have et job, så forstår jeg ikke, at vi stadig væk opererer med modeller, som inkorporerer, at folk er dovne. For ellers ville man ikke få det arbejdsudbud. Tak.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det korte svar er jo ja, og det skyldes ikke mindst, at vi er i gang med at implementere et EU-direktiv på området. Det skal vi jo sørge for i fællesskab kommer til at fungere. Jeg tror egentlig, at der er bred enighed også blandt vores to partier om, at det er rigtig godt, at både mænd og kvinder tager barsel. Det er godt for ligestillingen. Nu synes jeg jo ikke, at barselsdiskussionen alene skal handle om ligestilling; barsel er jo først og fremmest et spørgsmål om det lille barn, der skal have de bedste betingelser for starten på livet. Og der er jeg da ikke i tvivl om at det er rigtig, rigtig godt for børn både at have mor og far også i den første tid. Hvordan vi så præcis skal gøre det, sidder vi jo og forhandler med hinanden om netop nu.

Kl. 00:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Samira Nawa, værsgo.

- Samira Nawa (RV):**
Det er vi netop rigtig enige om, også netop med alle de fordele, der er både for børnene og for fædre – det er jo især derfor, jeg er meget optaget af det, netop at fædre skal sikres de samme rettigheder, som mødre har haft igennem rigtig lang tid. En af de ting, der ærgrer mig ved EU-direktivet, er, at den rettighed desværre med EU-direktivet kun gives til lønmodtagere. Så jeg kunne godt tænke mig at høre, om statsministeren ikke synes, at selvstændige også skal have de samme rettigheder, altså både selvstændiges børn, selvstændige fædre og selvstændige mødre.
- Kl. 00:13
- Formanden (Henrik Dam Kristensen):**
Statsministeren.
- Kl. 00:14
- Statsministeren (Mette Frederiksen):**
Nu tror jeg, jeg må være ærlig og sige, at jeg ikke kender enhver detalje, hverken i forslaget til direktiv eller i, hvor langt forhandlingerne er. Så jeg tror faktisk ikke, jeg helt kvalificeret kan svare på spørgsmålet.
- Kl. 00:14
- Formanden (Henrik Dam Kristensen):**
Så er det hr. Martin Geertsen, Venstre.
- Kl. 00:14
- Martin Geertsen (V):**
Tak for det, og tak til statsministeren for redegørelsen her først på morgenen. Jeg kan jo godt høre på statsministeren, at når statsministeren taler om sundhed, vil statsministeren i virkeligheden helst tale om corona. Men, statsminister, det danske sundhedsvæsen står i en ganske alvorlig situation. Masser af patienter venter. Behandlingsgarantierne skrider. Der er folk, der har fået udsat deres behandlinger flere år ud i fremtiden til 2023. Vi har patienter, der falder ned mellem stolene i det danske sundhedsvæsen. Det undrer mig, at statsministeren i sin stort anlagte konference for nylig overhovedet ikke berørte sundhed. Statsministeren berørte det ikke i sin kongrestale, og her i åbningstalen var det vel sporadisk, hvad statsministeren havde af signaler omkring sundhedsområdet.
- Hvad er egentlig regeringens sådan mere grundlæggende analyse af det danske sundhedsvæsen, og hvordan har man tænkt sig at løse de akutte problemer, akutte og ret voldsomme problemer, vi har på sundhedsområdet, og hvordan vil man strukturelt løse de mere langsigtede problemer?
- Kl. 00:15
- Formanden (Henrik Dam Kristensen):**
Tak. Så får vi svar fra statsministeren. Tak for det. Værsgo.
- Kl. 00:15
- Statsministeren (Mette Frederiksen):**
Her tror jeg lige, vi skal anholde en præmis. Jeg har talt rigtig meget corona igennem halvandet år, og der er meget andet på sundhedsområdet, jeg hellere vil tale om nu, især fordi vi har så godt styr på situationen omkring corona i Danmark.
- Det, både jeg og vi er optagede af, er at rette op på nogle af de problemer, der skyldes den, må man sige, meget centralistiske tilgang, som Venstre tidligere har haft på sundhedsområdet. Det har været helt rigtigt at bygge supersygehuse, men det nære sundhedsvæsen har jo ikke været prioriteret, og det skal vi i gang med, fordi der er patienter, der falder ned mellem stolene, som kommer i en form for ingenmandsland mellem praktiserende læge, kommune og rehabilitering og det, der sker i det regionale sundhedsvæsen. Vi har også det problem, at for mange danskere ikke har adgang til en læge tæt på der, hvor de bor. I det hele taget er afstandene på sundhedsområdet blevet for store. Så man kan sige, at der er nogle problemer, der også relaterer sig til tidligere tiders beslutninger, som vi skal i gang med at have rettet op på, og kan vi gøre det i fællesskab, så er det kun godt.
- Kl. 00:16
- Formanden (Henrik Dam Kristensen):**
Hr. Martin Geertsen.
- Kl. 00:16
- Martin Geertsen (V):**
Nu fremlagde den tidligere regering jo faktisk en reform, der skulle adressere nogle af de her problemstillinger, og dem har regeringen i hvert fald ikke genbesøgt her igennem det seneste par års tid.
- Mener statsministeren virkelig, at måden at fremtidssikre det danske sundhedsvæsen på er at bygge ti nye sundhedshuse? Er det regeringens svar på, hvordan vi får løst sammenhængen mellem praktiserende læge, hospitaler og kommuner, at bygge ti nye sundhedshuse? Jeg må bare sige til statsministeren, at jeg tror simpelt hen, at den analyse er grundlæggende forkert, og at man faktisk ikke får løst de grundlæggende problemer, der er i det danske sundhedsvæsen, hvis ti sundhedshuse er det eneste svar, man har.
- Kl. 00:17
- Formanden (Henrik Dam Kristensen):**
Tak. Så er det statsministeren. Værsgo.
- Kl. 00:17
- Statsministeren (Mette Frederiksen):**
Nej, men det er jo interessant, at lige så snart vi kommer til at diskutere velfærd mere konkret, bliver det enten lidt polemisk fra formanden fra Venstre, og det er sådan noget med, at det skal være lidt hyggeligt, eller det bare lige er noget med at lave nogle sundhedshuse, og dermed undervurderer man jo fortsat fra Venstres side, hvor vigtigt det er for danskerne at have et sundhedsvæsen tæt på, at nærhed betyder noget. Det gør det på politiområdet. Der er vi godt i gang med at rette op på nogle af de problemer, der er lavet tidligere. Det gør det på uddannelsesområdet. Vi er i gang med at rette op på de problemer, der er lavet tidligere. Idéen er også at rette op på nogle af de problemer, der er lavet tidligere på sundhedsområdet. Løser nærhospitaler alle problemer? Nej, men det er et vigtigt element i et sundhedsvæsen tættere på danskerne.
- Kl. 00:17
- Formanden (Henrik Dam Kristensen):**
Så er det hr. Peder Hvelplund, Enhedslisten.
- Kl. 00:18
- Peder Hvelplund (EL):**
Tak for det. Og tak til statsministeren for talen. Jeg vil godt spørge lidt ind til det, der er den helt centrale udfordring, nemlig den grønne omstilling, som statsministeren også var inde på. Det er jo rigtigt, at det hænger meget sådan sammen, at den skal foregå socialt retfærdigt, og der tror jeg bare, det er vigtigt også hele tiden at holde sig for øje, at hvis vi ikke handler, så får det også enorme konsekvenser, for det betyder også, at folk mister deres arbejde, fordi der er brancher, der simpelt hen forsvinder på grund af den grønne omstilling. Derfor haster det også med at holde tempoet oppe i den grønne omstilling – og det er jo både på lang sigt i forhold til at opnå klimaneutralitet, men det er jo også på kort sigt, i forhold til at vi i IPCC's rapport kan se, at enhver reduktion tæller nu og her.
- Derfor er jeg, når statsministeren taler om, at nu skal vi tage de næste store skridt, lidt interesseret i at høre: Hvad er det, statsmini-

steren specifikt tænker på der? Altså, er det CO₂-afgiften, som skal være ensartet? Og har statsministeren et bud på, hvilket niveau den skal ligge på? Jeg vil også godt høre statsministeren efter, om hun kan garantere, at den kommer til at gælde for alle brancher, altså f.eks. også landbruget.

Kl. 00:21

Kl. 00:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 00:19

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, jeg er sådan set enig i grundanalysen: at gør vi ikke nok og gør vi det ikke tilstrækkelig tidligt, så vil det få store konsekvenser, også for de mennesker, der har mindst. Og jeg synes jo her næsten 2½ år inde i valgperioden, at det er lykkedes os, hvad jeg er både taknemlig over, men også stolt over, i fællesskab med bl.a. Enhedslisten at skabe en meget, meget stærk grøn transformation, uden at det er på bekostning af det, der kendetegner det danske samfund, herunder at forskellene ikke skal være for store. Det er godt gået, og det er jo resultatet af en fælles bestræbelse og en fælles indsats. Og ja, noget af det næste, vi skal til at tage fat på, er en ensartet CO₂-afgift, hvor jeg bare lige minder om, at vi er enige om at bede en masse eksperter om at arbejde med det her, inden vi går videre med det politisk. Så jeg synes, at vi skal leve op til den aftale, vi har med hinanden.

Kl. 00:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo, Peder Hvelplund.

Kl. 00:20

Peder Hvelplund (EL):

Nu er Enhedslisten jo ikke med i den aftale, netop fordi vi har et ønske om, at vi skal have en høj ensartet CO₂-afgift nu, fordi det er helt centralt i forhold til den omstilling. Men jeg vil godt bare lige bede statsministeren om at bekræfte, at det så skal være en, der gælder alle sektorer, altså også landbruget, for det er helt afgørende, for at vi opnår den grønne omstilling, at de forskellige sektorer også får et incitament, og det er jo netop CO₂-afgiften, der sikrer det.

Kl. 00:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 00:20

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Vi er enige om en ensartet CO₂-afgift. Vi er også enige om – og det er rigtigt, at Enhedslisten ikke er med i den aftale, men det er der heldigvis en række andre partier der er – at det her skal gøres på en måde, så vi fortsætter det, der nu er den danske strategi, nemlig fortsat høje ambitioner på det grønne område, men uden at det er på bekostning af eksempelvis ganske almindelige lønmodtageres økonomi, beskæftigelsen, vores konkurrenceevne, dansk beskæftigelse, dansk erhvervsliv i det hele taget. Det er så det, der arbejdes med nu, og når det arbejde er tilvejebragt, så fortsætter de politiske forhandlinger.

Kl. 00:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Det er meget vigtigt for et demokrati, at statsministeren er til rådighed, for at pressen kan stille kritiske spørgsmål. Det er statsministeren ikke ret god til. Der er en bred opfattelse i den danske presse af, at statsministeren alt for sjældent stiller op til at tage imod kritiske spørgsmål. Og derfor vil jeg bruge mit spørgsmål på at stille statsministeren spørgsmål, som mange danske medier har forsøgt at få svar på gennem meget lang tid. Det handler om, at statsministeren var i Israel i marts, og der siger hun til DR Nyheder, at hun ikke er i tvivl om, at det helt konkret kommer til at betyde flere vacciner. Så spørgsmålet er: Hvor mange vacciner har Danmark indtil videre fået ud af besøget, og er der helt overordnet kommet noget konkret ud af turen til Israel?

Kl. 00:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 00:22

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for spørgsmålet. Jeg har modtaget rigtig mange spørgsmål undervejs i hele indsatsen imod corona, herunder også om alt det, der vedrører vores internationale samarbejde. Jeg mener fortsat, at det er helt naturligt, at når man skal lede et land igennem en pandemi, herunder få så mange mennesker sikkert igennem, som det overhovedet kan lade sig gøre, afsøger man alle muligheder. Det har vi gjort på vaccineområdet, eksempelvis med rejsen til Israel, samarbejdet primært igennem EU, men jo så også med et direkte opkøb af vacciner undervejs. Derfor mener jeg fortsat, at det var rigtigt at rejse til Israel, ligesom det har været rigtigt med alt det andet, vi har gjort, både det, man har kunnet se, og det, man ikke har kunnet se, på vaccineområdet.

Kl. 00:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 00:23

Rasmus Jarlov (KF):

Det er jo klassisk for statsministeren, at hun svarer udenom. Jeg spørger om, om der er kommet noget konkret ud af turen til Israel, og hvor mange vacciner Danmark har fået ud af det. Statsministeren nævner ikke noget, men taler om, at det generelt er godt at afsøge muligheder. Vi må så konkludere, at når statsministeren ikke kan nævne noget konkret, som kom ud af turen til Israel, er der nok ikke kommet noget konkret ud af det, og der er nok ikke kommet nogen vacciner ud af det. Vil statsministeren så erkende, at det var spild af tid at tage til Israel, og at det måske var en forkert prioritering midt i en pandemi?

Kl. 00:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 00:23

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Overhovedet ikke. Overhovedet ikke. Det har da været helt og aldeles afgørende, at vi, samtidig med at vi har håndteret pandemien herhjemme, har brugt mange kræfter også på det internationale spor. F.eks. indgik jeg selv i en alliance af en række lande på kryds og tværs af verden, nogle asiatiske lande, nogle europæiske lande, og Israel var også med i det samarbejde. Og det er jo ikke sådan, at man, når man indgår i forskellige internationale samarbejder, konkret kan sige: Det var lige præcis det der, der gjorde det. Men

eksempelvis det, at vi købte 1 million ekstra vacciner af et europæisk medlemsland af EU, har da betydet en kæmpe stor forskel for den danske vaccinedækning.

Kl. 00:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Kim Valentin, Venstre.

Kl. 00:24

Kim Valentin (V):

Tak for det. Jeg var faktisk rigtig glad for, at statsministeren lige for et øjeblik siden nævnte EU, for hvis man kigger tilbage over de sidste par dage, vil man se, at det er nogle af de mest EU-fattige taler, man har hørt fra en statsministers side. Med det i mente er vores bnp 7 pct. højere, end den ville have været, hvis ikke vi var med i EU, 140 mia. kr. om året, 47.500 kr. pr. dansker pr. år. Så meget værdi bringer man ind i danskernes økonomi. 120.000 EU-borgere arbejder i Danmark, lægger 180.000 kr. i kassen hos staten. En af de vigtigste årsager til det er, at vi har været rigtig gode til at forhandle internt i EU. EU har været meget stærk til at forhandle. Hvilken forhandlingspartner vil fremover være den vigtigste partner for Danmark i EU?

Kl. 00:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Statsministeren, værsgo.

Kl. 00:25

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes faktisk i den her valgperiode, at noget af det mest forstemmende, vi har set, var, da partiet Venstre ikke stemte for et forhandlingsmandat, da vi skulle forhandle EU's budget. Det var godt, at vi havde De Konservative på den blå side af Folketingssalen til at sikre en fortsat fornuftig dansk europapolitik. Det var rigtig, rigtig godt. Og vi endte jo i øvrigt med et godt resultat for Europa og også for Danmark.

Hvem er vores primære samarbejdspartner? Jamen det er jo mange forskellige, for det afhænger jo af, hvad vi taler om. Eksempelvis indgår vi i en meget stærk klimaalliance med både nogle af de øvrige nordiske lande, Finland, Sverige, men også med et land som Spanien, som også er meget langt på den grønne dagsorden. Så det afhænger jo af, hvad det er, vi arbejder sammen om.

Kl. 00:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Kim Valentin, værsgo.

Kl. 00:26

Kim Valentin (V):

Tak. Jeg havde faktisk håbet, at statsministeren havde nævnt Tyskland, for Tyskland er en meget vigtig partner for Danmark, den største handelspartner, faktisk en af dem, der ser lidt op til Danmark i EU. Det er ikke Frankrig, det er ikke Spanien, det er ikke Italien, det er Tyskland. Hvorfor bruger regeringen ikke mere tid på at få Tyskland med som en vigtig forhandlingspartner i EU?

Kl. 00:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Statsministeren.

Kl. 00:27

Statsministeren (Mette Frederiksen):

I al respekt for, hvad Danmark kan, tror jeg, man må sige, at Tyskland fortsat er det absolut dominerende land i EU-samarbejdet, og det vil Tyskland givet blive ved med at være qua sin størrelse, sin både særlige historik og sin særlige rolle. Det finder jeg i øvrigt

meget naturligt. Vi har jo et tæt samarbejde med Tyskland, og det skal vi blive ved med at have, og det gælder på handelsområdet, og det gælder selvfølgelig også på klimaområdet, og det gælder i øvrigt også i forhold til rule of law, hvor jeg selv har haft et tæt samarbejde med den nu afdgående kansler.

Kl. 00:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

De sidste korte bemærkninger i denne omgang er fra hr. Morten Messerschmidt, Dansk Folkeparti.

Kl. 00:27

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg beklager at skulle genere statsministeren med at vende tilbage til et tema, som hun sikkert mener hun har behandlet udtømmende. Men da jeg hørte hr. Peter Skaarup spørge til det med de af regeringen hjembragte kvinder fra Islamisk Stat, svarede statsministeren, at det ikke kommer til at gentage sig, men at man ikke helt kan udelukke, at nogle af børnene kommer hjem. Det var sådan, jeg hørte statsministeren.

Så kom jeg til at tænke på, at man jo selvfølgelig godt juridisk set kan lave en konstruktion, hvor kvinderne nede i det kalifat, de har valgt til, afskærer sig retten til deres børn, som så kan komme til Danmark. Men statsministeren er jo meget optaget af at overholde alle konventioner. Så hvordan vil hun sikre, at børnene, der jo er mindreårige, ikke på et tidspunkt, 1 år eller 2 år efter at de måtte være kommet til Danmark ved statsministerens mellemkomst, benytter sig af retten i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 til familiesammenføring direkte med adresse til deres mor, eller det kunne også være deres far? Hvordan kan statsministeren på den ene side sige, at hun vil beskytte de her internationale konventioner, og så samtidig give en garanti for, at hvis man tager børnene til Danmark, følger forældrene ikke med efterfølgende?

Kl. 00:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 00:28

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det, jeg svarede på før – sådan forstod jeg det – var et spørgsmål, om der var en idé om at skulle evakuere flere. Der gentog jeg det, vi har sagt tidligere, at vi ønsker at evakuere børnene, og så er der truffet en beslutning om at evakuere kvinder med dansk statsborgerskab. Så ved vi, at der sidder yderligere nogle kvinder i lejrene, der ikke har dansk statsborgerskab, og dem har vi ikke tilbudt en evakuering.

Kl. 00:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Morten Messerschmidt, værsgo.

Kl. 00:29

Morten Messerschmidt (DF):

Tak for i hvert fald den klarlægning. Det er bare for at forstå det rigtigt: Hvad angår de børn af syrienskrigere og kvinder, som statsministeren så holder døren på klem for at kunne hjælpe til Danmark, har hun ingen planer om at sikre, at de ikke, hvad kan man sige, så kan være vejen til, at de kvinder, som statsministeren så ikke vil hjælpe til Danmark, alligevel kommer til Danmark. Jeg beklager, hvis det er lidt teknisk, men jeg tror, at det for de fleste danskere, der synes, at det er træls, at folk, der har sympati for Islamisk Stat, kommer til Danmark, og altså ikke deler regeringens synspunkt her, er meget væsentligt at få at vide: Hvis statsministeren hjælper de her børn til Danmark, kan hun så samtidig garantere, at deres islamistiske forældre ikke kommer til Danmark?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Statsministeren.

Kl. 00:30

to togter om året fremover. Vi taler om et beløb på knap 20 mio. kr. om året for at realisere det. Det er virkelig peanuts, og derfor synes vi jo også, at det ikke kan være rigtigt, at vi hvert år skal ligge og slås om det beløb. Lad os gøre det til en permanent bevilling.

Kl. 00:30

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men der er ikke noget nyt i det, jeg siger her fra talerstolen, for vi har gjort gældende i den her diskussion, at der er et tilbud om at evakuere de pågældende børn. Hvad det så betyder i forhold til internationale forpligtelser, har jeg ikke mulighed for at svare på.

Kl. 00:30

Jeg synes, det hører med til historien, at jeg i torsdags havde et rigtig positivt møde med uddannelses- og forskningsministeren, som jo fuldt ud anerkendte de gode resultater, som skoleskibene har med hensyn til at uddanne unge mennesker og bringe dem videre i livet. Det var rigtig positivt, og jeg tror, at uddannelses- og forskningsministeren også vil slå et slag for de to togter.

Så min opfordring skal bare være til statsministeren og finansministeren: Lad os nu sætte sejl; lad os rigge til og komme ud på de vilde vover og give de unge kvinder og mænd et ordentligt los i bagen og bringe dem videre – bringe dem videre med en uddannelse, bringe dem videre i arbejde. For det er det, de kan. Og det opfylder jo til fulde de krav, som statsministeren også har gjort gældende skal være gældende for vores uddannelser lige fra folkeskolen og hele vejen op i systemet. Tak.

Kl. 00:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Vi siger tak til statsministeren. Der er i den her omgang ikke flere, der får mulighed for at få ordet. Men vi tager nu fat på anden runde. Det er sådan, at hr. Henning Hyllested har bedt om ordet i anden runde, og der er betingelserne dem, at der er maks. 5 minutter, og der er tre, der må stille spørgsmål. Af hensyn til afstemningen, beder jeg om, hvis der er flere, der ønsker ordet i anden runde, at man lige giver et tegn om det.

Værsgo til hr. Henning Hyllested.

Kl. 00:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Henning Hyllested. Jeg skal spørge: Er der flere, der ønsker ordet?

Det er der ikke, men vi kan ikke stemme før om 4 minutter, for vi har jo regler om, hvor lang tid der skal gå, fra vi kalder til afstemning. Så man må lige tage en dyb indånding. Vi stemmer kl. 00.40.

Vi kan jo så inden da tage de næste punkter på dagsordenen. Det kan godt lade sig gøre.

(Privatist)

Henning Hyllested (EL):

Tak. Det er ikke for at trætte forsamlingen, men jeg vil trods alt gerne følge lidt op på statsministerens megen fokuseren på vores uddannelser og det at få mere praksis ind i uddannelserne. Statsministeren fortalte i sin åbningstale den her rigtig gode historie med faren, der skaffer sin skoletrætte søn et arbejde på en virksomhed en dag om ugen med det resultat, at han vokser gevaldigt med det og pludselig får en identitet og i det hele taget ser ud til at få en god tilværelse, får en læreplads osv. osv. – en rigtig god historie. Og i den forbindelse spørger statsministeren så: Hvad med alle de andre skoletrætte drenge og piger, som ikke har en far med de rette kontakter? Og der vil jeg bare sige: Jamen jeg ved da godt, hvad de skal; de skal da ud at sejle; de skal da på togt med »Georg Stage« og »Skoleskibet Danmark«; de skal på togt nummer to.

Disse to skoleskibe opfylder nemlig alle de krav – de taler lige ind i den historie, som statsministeren her fortæller, og som regeringen jo gør meget ud af. De opfylder kravet om uddannelser i hele landet; de optager faktisk elever fra hele landet. Og selve uddannelsen foregår jo altså ude på de vilde vover langt fra landets grænser. Så der kan man jo heller ikke klage over, at det ikke foregår ude omkring. Og de opfylder også kravet om den her vekselvirkning, som også statsministeren gør meget ud af – vekselvirkningen mellem uddannelse og job hele vejen op i uddannelsessystemet, som statsministeren faktisk nævner i sin åbningstale. Ja, på skibene er skolen jo faktisk en arbejdsplads.

Nogle få tal: 90 pct. af de elever, som er på »Georg Stage«, gennemfører uddannelsen – 90 pct. 70 pct. vælger faktisk en karriere til søs. Og det skal siges, at de jo bliver revet ned af landgangen, når skibene kommer hjem – når »Georg Stage« kommer hjem fra togt. Det store vagtskibsselskab ESVAGT, som tilfældigvis er hjemmehørende i min egen havn, er jo et af dem, som virkelig tager fra, og som har gjort opmærksom på, at hvis ikke der kom rigtig mange elever fra f.eks. »Georg Stage«, ville de være nødt til at ansætte polakker på skibene. 40 pct. af eleverne tager faktisk senere en maritim videregående uddannelse. Og 70 pct. har faktisk, inden de kommer på »Georg Stage«, mindst én afbrudt gymnasial eller erhvervsfaglig uddannelse bag sig. Og så hører det jo også med til billedet, at op til 50 pct. faktisk er kvinder.

Derfor kunne det godt undre, at regeringen ikke havde afsat penge på deres finanslovsforslag for 2022 til, at skibene kan gennemføre

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 1: Forslag til finanslov for finansåret 2022.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).
(Fremsættelse 05.10.2021).

Kl. 00:36

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet.

Jeg skal høre, om der er nogen, der ønsker ordet.

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

Kl. 00:40

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 2:**Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2025.**

Af finansministeren (Nicolai Wammen).
(Fremsættelse 05.10.2021).

Kl. 00:36

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Er der nogen, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Og nu har vi kun 2 minutter, til vi skal stemme. Jeg beklager.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Forhandling om redegørelse nr. R 1:**Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38.**

(Anmeldelse 05.10.2021. Redegørelse givet 05.10.2021. Meddelelse om forhandling 05.10.2021).

Kl. 00:39

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så vil jeg konstatere, at forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger tre forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 1 af Christian Rabjerg Madsen (S), Pia Olsen Dyhr (SF), Sofie Carsten Nielsen (RV), Mai Villadsen (EL), Torsten Gejl (ALT) og Jens Rohde (KD), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 57 (S, SF, RV, EL, ALT og KD), imod stemte 48 (V, DF, KF, NB, LA, SP, Inger Støjberg (UFG), Naser Khader (UFG), Sikandar Siddique (UFG) og Susanne Zimmer (UFG)), hverken for eller imod stemte 1 (Lars Løkke Rasmussen (UFG)).

Forslag til vedtagelse nr. V 1 er vedtaget.

Hermed er forslag til vedtagelse nr. V 2 af Jakob Ellemann-Jensen (V), Kristian Thulesen Dahl (DF), Søren Pape Poulsen (KF), Pernille Vermund (NB), Alex Vanopslagh (LA), Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG), Naser Khader (UFG), Inger Støjberg (UFG) og Orla Østerby (UFG) og forslag til vedtagelse nr. V 3 af Sikandar Siddique (UFG), Uffe Elbæk (UFG) og Susanne Zimmer (UFG) bortfaldet.

Hermed er forhandlingen afsluttet.